DIANA GABALDON

Volumul 1

CRUCEA DE FOC

DIANA GABALDON

Seria OUTLANDER

Volumul 5

CRUCEA DE FOC

CARTEA ÎNTÂI

Original: *The Fiery Cross* (2001)

Traducere din limba engleză:
GABRIEL STOIAN

virtual-project.eu

NEMIRA

2018

Am trăit în vreme de război și am pierdut multe. Știu cât merită să lupți și cât nu.

Onoarea și curajul țin de oase, și lucrul pentru care un bărbat este capabil să ucidă este cel pentru care va fi în stare să și moară.

Și tocmai de aceea, seamăn al meu, femeia are coapse late, bazinul ei osos poate primi deopotrivă un bărbat, dar și pe copilul lui. Viața unui bărbat izvorăște din oasele femeii sale, și în sângele ei este botezată onoarea lui.

Doar de dragul iubirii sunt gata să trec din nou prin foc.

PARTEA ÎNTÂI

IN MEDIAS RES[1]

1.

FERICITĂ VA FI MIREASA SCĂLDATĂ ÎN RAZELE SOARELUI

Mount Helicon
Colonia Regală a Carolinei de Nord
Sfârșitul lunii octombrie 1770

Încă având pe buze gustul sărutului primului meu soț, am simțit răpăitul ploii pe pânza de sac. Dezorientată, am clipit și, din reflex, mi-am dus degetele la gură. Pentru a păstra senzația sau pentru a o ascunde? m-am întrebat chiar în timp ce făceam asta.

Jamie s-a foit lângă mine și a murmurat ceva în somn, iar mișcarea lui a stârnit un val proaspăt de aromă de cedru din crengile care se aflau sub pilota noastră. Probabil că trecerea fantomei îl tulburase. M-am încruntat spre spațiul gol din afara adăpostului nostru improvizat.

Dispari, *Frank*, am zis în gând cu hotărâre.

Afară era încă întuneric, însă ceața care se înălța din pământul umed avea o culoare cenușie strălucitoare; zorile nu erau departe. Nimic nu se clintea, nici înăuntru, nici afară, dar am avut senzația clară a unui amuzament ironic a cărui reverberație îmi atingea extrem de ușor pielea.

N-ar trebui să vin acolo pentru a o vedea căsătorită?

Nu mi-am dat seama dacă aceste vorbe se înfiripaseră în mintea mea sau dacă ele – și acel sărut – erau doar rodul subconștientului meu. Adormisem frământată de gânduri legate de pregătirile pentru nuntă, deci nu era deloc de mirare că mă

---

[1] „În miezul lucrurilor” (lat.), din *Arta poetică* de Horațiu. (n.tr.).

trezisem din vise despre nunți. Și despre nopțile nunților.

Mi-am netezit muselina mototolită a cămășii de noapte, constatând neliniștită că poalele ei mi se ridicaseră până în talie și că pielea mea era încălzită și de altceva decât de somn. Nu mi-am amintit nimic concret despre visul care mă trezise; doar un amestec difuz de imagini și senzații. M-am gândit că poate era un lucru bun.

M-am întors pe ramurile care foșneau și m-am lipit mai strâns de Jamie. Era cald și mirosea plăcut a fum de lemne și a whisky, la care se adăuga o aromă slabă de masculinitate, precum sunetul profund al unei coarde care încă vibrează. M-am întins foarte încet, arcuindu-mi spatele astfel că i-am atins bazinul cu pelvisul meu. Dacă dormea adânc sau nu avea chef, gestul fusese suficient de delicat ca să treacă neobservat; dacă nu…

Nu dormea profund. Cu ochii încă închiși, a zâmbit slab, apoi mâna lui mare a alunecat încet pe spinarea mea, oprindu-se pe fundul meu și prinzându-l ferm.

— Mm? a făcut el. Hmmm.

A oftat, s-a relaxat și a adormit din nou.

Liniștită, m-am cuibărit mai aproape de el. Prezența fizică a lui Jamie era mai mult decât suficientă pentru a alunga atingerea stăruitoare a viselor. Iar Frank – dacă acela *era* Frank – avea dreptate într-o oarecare măsură. Eram convinsă că, dacă ar fi posibil un asemenea lucru, Bree și-ar dori ambii tați la nuntă.

Eram trează de-a binelea, dar stăteam mult prea comod ca să mă mișc. Afară ploua; doar o bură, dar aerul era îndeajuns de rece și de umed ca să facă mai ispititor cuibul de pilote decât perspectiva îndepărtată a unei cafele fierbinți. Mai ales că pregătirea cafelei presupunea un drum până la pârâu ca să aduc apă, ințețirea focului de tabără – oh, Doamne, lemnele sigur erau umede, chiar dacă focul nu se stinsese complet –, măcinarea boabelor de cafea într-o piuliță de piatră și fierberea lor, în timp ce frunze ude mi s-ar furișa în jurul gleznelor și picături de apă mi-ar cădea de pe crengile aplecate ale copacului direct pe ceafă.

Tremurând la un asemenea gând, am tras pilota de deasupra peste umărul dezgolit și am preferat să reiau în minte lista de pregătiri pe care o alcătuisem înainte de a adormi.

Mâncare, băutură… din fericire, nu trebuia să-mi fac griji din pricina asta. Jocasta, mătușa lui Jamie, se va ocupa de aceste

pregătiri, sau mai curând majordomul negru, Ulysses. Oaspeți la nuntă – asta nu era o problemă. Ne aflam în mijlocul celei mai mari adunări a scoțienilor din Highlands din colonii, iar mâncarea și băutura se găseau din belșug. Nu vor fi necesare invitații imprimate.

Bree va avea o rochie nouă – un dar tot din partea Jocastei. Una din lână, de culoare bleumarin – mătasea era scumpă și nepractică pentru viața în sălbăticie. Nu semăna cu rochia din satin alb cu o floare de portocal pe care mi-o imaginasem pentru ea în ziua nunții – dar aceasta nu prea era o nuntă pe care cineva și-ar fi închipuit-o prin 1960.

M-am întrebat ce părere ar fi avut Frank despre soțul Briannei. Probabil că l-ar fi agreat; Roger era istoric – ori fusese cândva – ca și Frank. Era inteligent și avea simțul umorului, talent muzical și era un bărbat amabil, întrutotul devotat Briannei și micuțului Jemmy.

Lucru admirabil, *desigur*, *având în vedere circumstanțele*, am gândit privind înspre negură.

Recunoști asta, *da*? Cuvintele s-au alcătuit în urechea internă de parcă el le-ar fi rostit ironic, râzând atât de el însuși, cât și de mine.

Jamie s-a încruntat și mi-a strâns fesa, pufăind în somn.

Știi că da, am răspuns în gând. *Întotdeauna am făcut asta*, *și știi prea bine, așa că dă-mi pace, bine*?

Mi-am întors spinarea spre aerul de afară și mi-am așezat capul pe umărul lui Jamie, căutând refugiu în senzația dată de moliciunea pânzei boțite a cămășii lui.

Socoteam că Jamie era mai puțin înclinat decât mine – ori probabil decât Frank – să îl laude pe Roger pentru că îl accepta pe Jemmy drept fiul său. Pentru Jamie era o chestiune de obligație; un bărbat onorabil nu ar fi putut face altceva. Și eu știam că Jamie avea îndoieli privind capacitatea lui Roger de a întreține și de a proteja o familie în sălbăticia din Carolina. Roger era înalt, bine clădit și capabil – dar „boneta, centura și sabia” erau pentru Roger cuvinte dintr-un cântec; pentru Jamie, erau instrumentele meseriei lui.

Brusc, Jamie m-a strâns de fesă, iar eu am tresărit.

— Englezoaico, a spus el cu glas somnoros, te zvârcolești ca o broscuță în mâna unui copilaș. Vrei să te ridici pentru a merge la privată?

— Ah, deci te-ai trezit, am spus, simțindu-mă oarecum ridicolă.

— Acum, da, a replicat el.

Și-a retras mâna și, gemând, s-a întins. Cu degetele larg desfăcute, labele picioarelor lui au apărut la capătul celălalt al pilotei.

— Iartă-mă. N-am vrut să te trezesc.

— Ei, nu te mai deranja, m-a asigurat el.

Și-a dres glasul și și-a trecut o mână printre șuvițele roșcate ale părului lăsat liber, apoi a clipit iute de câteva ori.

— Visam ca un diavol; așa mi se-ntâmplă când mi-e frig.

Și-a ridicat capul și s-a uitat dezaprobator printre gene spre capătul pilotei, mișcându-și degetele expuse.

— Oare de ce nu m-am culcat cu ciorapii în picioare?

— Serios? Și ce-ai visat? l-am întrebat cu o mică înțepătură de neliniște.

Speram că nu avusese vreun vis care să semene cu ale mele.

— Cai, a răspuns el, spre ușurarea mea.

Am râs.

— Ce fel de vise diavolești ai putut avea în legătură cu caii?

— Of, Doamne, a fost îngrozitor.

S-a frecat la ochi cu pumnii și a clătinat din cap, încercând să-și alunge visul din minte.

— Avea legătură cu regii irlandezi. Mai ții minte ce a povestit MacKenzie despre ei aseară, la foc?

— Regi în… Of! Mi-am amintit și am râs din nou. Da, țin minte.

Noaptea trecută, copleșit de triumful logodnei, Roger distrase lumea strânsă în jurul focului cu cântece, poeme și anecdote istorice – între care una era legată de ritualurile de încoronare ale vechilor regi irlandezi. Un asemenea ritual îi cerea candidatului să se împerecheze cu o iapă albă în fața mulțimilor, probabil pentru a-și dovedi virilitatea – deși eu cred că asta ar fi mai curând o dovadă de *sangfroid*[2] din partea respectivului domn.

— Eu aveam grijă de cal, m-a informat Jamie. Și *totul* mergea anapoda. Bărbatul era prea scund, iar eu trebuia să-i găsesc ceva pe care să se urce. Am găsit un bolovan, dar nu l-am putut ridica. Apoi, un taburet, dar am rămas cu un picior al taburetului în mână. Apoi am încercat să stivuiesc niște cărămizi pentru a

[2] „Sânge rece” (în fr. în orig.) (n.tr.).

face o platformă. Dar ele s-au fărâmițat, transformându-se în nisip. În cele din urmă, au spus că nu e nimic, vor tăia picioarele iepei, iar eu încercam să îi împiedic să facă așa ceva, omul care avea să devină rege se trăgea de pantaloni și se plângea că nasturii șlițului nu vor să se desfacă, apoi cineva a observat că iapa era *neagră*, și nu se cuvenea.

Am pufnit, înăbușindu-mi râsul cu cămașa lui, fiindcă mă temeam că voi trezi pe cineva care dormea în apropierea noastră.

— Și atunci te-ai trezit?

— Nu. Dintr-un motiv anume, m-am simțit foarte jignit de asta. Am spus că *merge* și așa, de fapt, caii negri sunt mult mai buni, toată lumea știe că cei albi au vederea mai slabă, și am zis că mânzul ar fi fost orb. Dar ei au spus: nu, nu, calul negru aduce ghinion, iar eu am insistat că dimpotrivă și…

S-a oprit ca să-și dreagă vocea.

— Și?

A ridicat din umeri, s-a uitat pieziș spre mine, și o ușoară roșeață a început să i se întindă pe pielea gâtului.

— Mda, în fine. Am spus că va fi bine și că o să le arăt eu. Am apucat iapa de crupă, ca să nu se miște, și mă pregăteam să… să devin eu rege al Irlandei. *Atunci* m-am trezit.

Am pufnit și am icnit și am simțit și corpul lui Jamie scuturat de râsul înăbușit.

— Oh, acum *chiar* că-mi pare rău că te-am trezit! Mi-am șters ochii cu un colț al pilotei. Sunt convinsă că asta a însemnat o mare pierdere pentru irlandezi. Deși mă întreb se simțeau reginele Irlandei în legătură cu o asemenea ceremonie, am adăugat eu.

— Nu cred că, prin comparație, doamnele ar suferi mai mult, m-a asigurat Jamie, deși am auzit că unii bărbați preferă…

— Nu la *asta* mă gândeam, l-am întrerupt. Mă refeream la igienă. Dacă înțelegi ce vreau să zic. A pune căruța înaintea cailor e una, dar a pune calul înaintea reginei…

— Ah, da.

Era îmbujorat de râs, însă s-a înroșit și mai tare auzind asta.

— Englezoaico, poți spune tot ce poftești despre irlandezi, dar eu cred că și ei se spală din când în când. Și, în acea situație, poate că regele a găsit că o fărâmă de săpun i-ar fi fost de folos în… în…

— *In media res*? am sugerat eu. Sigur nu. Cum să zic? La urma urmelor, comparativ vorbind, calul e foarte mare…

— E o chestiune de dorință, englezoaico, nu doar de spațiu, a spus el, aruncându-mi o privire dojenitoare. Și consider că un bărbat are nevoie de nițică încurajare, având în vedere situația. Chiar și *in media res*, a adăugat el. Nu l-ai citit pe Horațiu? Sau pe Aristotel?

— Nu. Nu putem fi educați cu toții. Și n-am prea avut timp să citesc din Aristotel, mai ales după ce am auzit că a plasat femeile ceva mai jos de viermi în clasificarea lumii naturale.

— Omul acela nu a fost căsătorit, a replicat Jamie plimbându-și mâna încet pe spatele meu, atingând oasele șirei spinării prin cămășuță. Altfel sigur ar fi descoperit oasele, nu?

Am zâmbit și am dus o mână spre umărul obrazului său, care se ridica drept și curat deasupra firelor de păr roșcate, scurte și aspre, de pe maxilar.

Când am făcut asta, am observat cerul luminându-se; capul lui Jamie se profila pe pânza de culoare deschisă a adăpostului nostru, dar i-am putut vedea limpede fața. Expresia lui mi-a adus aminte exact de ce își scosese ciorapii în noaptea precedentă. Din păcate, amândoi fuseserăm atât de obosiți după îndelungile festivități încât adormiserăm într-o jumătate de îmbrățișare.

Am socotit că această amintire apărută târziu era destul de liniștitoare, oferind o explicație atât pentru starea cămășuței mele, cât și pentru visele din care mă trezisem. În același timp, am simțit un curent rece și degete strecurându-se pe sub pilotă și nu am mai avut nicio îndoială în legătură cu cine mă sărutase cu puțin timp înainte de a mă trezi.

— Sărută-mă, i-am spus brusc lui Jamie.

Niciunul dintre noi nu se spălase pe dinți, dar, îndatoritor, el și-a atins buzele de ale mele, după care, când l-am prins de ceafă și l-am tras mai aproape, și-a sprijinit greutatea într-o mână, pentru a aranja încâlceala de așternuturi din jurul picioarelor noastre.

— Hm? a spus când i-am eliberat ceafa și a strâns din pleoape până când ochii săi albaștri au devenit niște mici triunghiuri întunecate. Ei, ca să fim siguri, englezoaico. Dar trebuie să ies puțin afară.

A dat la o parte pilota și s-a ridicat. Așa cum stăteam jos, am

avut parte de o priveliște nu tocmai obișnuită pe sub poalele cămășii lui lungi din pânză. Speram că ceea ce vedeam nu era urmarea coșmarului pe care-l avusese, dar am considerat că era mai bine să nu îl întreb.

— Ai face bine să te grăbești, i-am zis. Se luminează; curând, oamenii vor începe să se trezească și să umble de colo-colo.

A dat aprobator din cap și a ieșit. Am rămas întinsă, trăgând cu urechea. În depărtare se auzeau câteva păsări ciripind, dar era toamnă, nici măcar lumina deplină nu putea dezlănțui corurile zgomotoase ale primăverii și ale verii. Muntele și numeroasele tabere încă dormitau, dar am auzit foșnete și mișcări ușoare în jur.

Mi-am trecut degetele prin păr, înfoindu-l în jurul umerilor, după care m-am rostogolit și am căutat sticla cu apă. Simțind aer rece pe spinare, am aruncat o privire peste umăr, însă zorile sosiseră, iar negura se risipise; aerul de afară era cenușiu, dar neclintit.

Am pipăit inelul din aur de pe mâna stângă, înapoiat noaptea precedentă și încă nefamiliar pe degetul meu după o absență atât de îndelungată. Probabil că inelul îl chemase pe Frank în visele mele. Și poate că astă-seară, la ceremonia nunții, îl voi atinge din nou, în mod voit, și voi spera că Frank va putea vedea prin ochii mei fericirea fiicei lui. Însă deocamdată el dispăruse, lucru care m-a bucurat.

Un sunet slab, nu mai sonor decât chemările îndepărtate ale păsărilor, a plutit prin aer până la mine. Țipătul scurt al unui copil care se trezește.

Cândva socotisem că, indiferent de circumstanțe, într-un pat matrimonial nu trebuie să existe decât două persoane. Continuam să gândesc la fel. Cu toate astea, un bebeluș era mai greu de alungat decât fantoma unei foste iubiri; patul Briannei și al lui Roger trebuia așadar să suporte trei persoane.

Marginea pânzei s-a ridicat și a apărut fața lui Jamie, agitat și alarmat.

— Claire, ai face bine să te scoli și să te îmbraci, mi-a spus el. Soldații s-au strâns lângă pârâu. Unde-mi sunt ciorapii?

M-am ridicat în capul oaselor, iar în josul versantului tobele au început să bată.

•

Ceața rece persista ca fumul în adânciturile din jur; un nor se

așezase pe Mount Helicon ca o găină căzută cloșcă peste un singur ou, iar aerul devenise dens din cauza umezelii. Am privit cu ochii împăienjeniți spre o porțiune de iarbă înaltă, unde un detașament al Regimentului 67 Highland era aliniat în toată splendoarea uniformelor în apropiere de pârâu, în timp ce tobele duruiau, iar cimpoierul companiei cânta mândru, fără să se sinchisească de ploaie.

Îmi era foarte frig și mă uitam chiorâș la toate. Mă culcasem anticipând că mă voi trezi având în față o cafea fierbinte, un dejun hrănitor, după care vor urma două nunți, trei botezuri, două extracții de dinți, excizia unei unghii infectate de pe piciorul cuiva și alte forme distractive de relații sociale normale, care impuneau consumul de whisky.

Însă fusesem trezită de vise tulburătoare, atrasă într-un flirt, apoi târâtă afară *in medias res*, la naiba, pentru a asculta cine știe ce proclamație. Și încă nu îmi băusem cafeaua.

Scoțienilor din tabără le trebuise ceva timp până să se trezească și să coboare bălăbănindu-se spre poalele muntelui, iar cimpoierul se cam împurpurase la față. În cele din urmă, a cântat ultimele măsuri și a încheiat totul cu un hârâit. Ecourile încă răsunau reflectate de coasta muntelui când locotenentul Archibald Hayes a pășit în fața oamenilor lui.

Accentul nazal și ascuțit al locotenentului Hayes se distingea foarte clar, iar vântul care bătea din spatele lui îi venea în ajutor. Totuși, eram convinsă că oamenii aflați mai sus pe versantul muntelui auzeau foarte puține dintre spusele lui. Noi ne aflam la poalele pantei, la cel mult douăzeci de metri de locotenent, astfel că am putut auzi fiecare vorbă, deși îmi clănțăneau dinții de frig.

— *Din partea EXCELENȚEI SALE WILLIAM TRYTON*, *reprezentant al Maiestății Sale*, *guvernator și comandant suprem în și peste această provincie*, a citit Hayes, ridicând glasul până la răcnet, pentru a fi auzit, în ciuda zgomotelor produse de vânt și de apă, dar și a murmurelor premonitorii ale mulțimii.

Umezeala învăluia copacii și stâncile într-un fel de abur, norii scuipau când stropi de ploaie, când lapoviță. Iar rafalele trecătoare de vânt făceau ca temperatura să coboare până spre zero grade. Fluierul piciorului stâng, și așa sensibil la frig, a început să mă doară în locul unde mi-l rupsesem în urmă cu doi

ani. O persoană înclinată să dea crezare semnelor și metaforelor ar fi fost ispitită să facă comparații între vremea urâtă și citirea proclamației guvernatorului, am gândit eu – perspectivele erau la fel de deprimante și de înfricoșătoare.

— *Prin urmare*, a răcnit Hayes, fulgerându-i cu privirea pe oamenii din mulțime pe deasupra hârtiei pe care o ținea în mâini, *am primit informații că un mare număr de persoane răzvrătite și necuviincioase s-au adunat tumultuos în orașul Hillsborough*, *pe 24 și pe 25 ale lunii trecute*, *în cursul ședinței Curții Superioare de Justiție a respectivului comitat*, *pentru a se opune măsurilor juste luate de Guvern*, *și*, *prin încălcarea vădită a legilor ținutului lor*, *l-au atacat cu barbarie pe judecătorul asesor în timp ce își exercita îndatoririle*, *au bătut cu barbarie și au rănit alte câteva persoane în timpul ședinței respectivei Curți și au proferat jigniri și insulte la adresa Guvernului Maiestății Sale*, *comițând cele mai violente fapte împotriva persoanelor și a proprietăților locuitorilor respectivului oraș*, *bând și rostind blesteme împotriva regelui lor suveran George și dorind succesul pretendentului la tron*…

Hayes a făcut o pauză și a răsuflat adânc pentru a putea încheia de citit următoarele paragrafe. Trăgând aer în pieptul cu un șuierat sonor, a continuat:

În acest scop, *pentru ca persoanele respective amestecate în deja descrisele acte revoltătoare să poată fi aduse în fața justiției*, *potrivit recomandării și cu consimțământul Consiliului Maiestății Sale*, *emit această proclamație*, *prin care le cer și le ordon cu severitate tuturor judecătorilor de pace din acest guvern să efectueze anchete privind fărădelegile citate anterior și să obțină depozițiile de la persoana sau persoanele care vor veni în fața lor pentru a prezenta informații privind acuzațiile descrise mai sus*; *depoziții care îmi vor transmise mie*, *cu scopul de a fi prezentate în fața Adunării Generale*, *la New Bern*, *în a 30-a zi a lunii noiembrie viitor*, *dată care rămâne prorogată pentru rezolvarea imediată a acestei probleme*.

Hayes a inspirat cu un ultim efort; avea fața la fel de împurpurată ca a cimpoierului.

— *Scrisă de mâna mea și sub Marele Sigiliu al Provinciei*, *la New Bern*, *în ziua de 18 octombrie*, *în al zecelea an al domniei Maiestății Sale*, *Anno Domini 1770*. *Semnat*, *William Tryon*, a încheiat Hayes, cu un pufnet final de răsuflare transformată în

aburi.

— Știi ceva? i-am atras atenția lui Jamie. Cred că, în afară de încheiere, asta a fost o singură frază. Uimitor lucru, chiar și pentru un politician.

— Sst, englezoaico! a spus el, cu ochii încă ațintiți asupra lui Archibald Hayes.

S-a auzit murmurul reținut al mulțimii din spatele meu, exprimând interes și consternare, dar și o oarecare doză de amuzament față de frazele despre toasturi trădătoare.

Aceasta era o adunare a scoțienilor din Highlands, mulți dintre ei exilați în colonii după Revolta Stuarților, iar dacă Archie Hayes luase notă în mod oficial de ceea ce se spusese cât cupele de bere și de whisky circulaseră în jurul focurilor noaptea trecută… însă el avea sub comandă patruzeci de soldați și, indiferent de părerile lui despre regele George și posibilele blesteme la adresa monarhului, avea înțelepciunea de a le păstra pentru sine.

Chemați de duruitul tobelor, aproape patru sute de scoțieni din Highlands înconjuraseră mica plajă de pe malul pârâului. Bărbații și femeile se adăposteau printre copacii de deasupra luminișului, înfășurându-se în tartane și în rochiile largi pentru a se feri de vântul care se întețea. Judecând după chipurile împietrite de sub șalurile și bonetele fluturând în vânt, și ei își păstrau părerile pentru sine. Desigur, expresiile de pe fețele lor puteau fi provocate de frig sau de o precauție firească; și obrajii mei erau înghețați, vârful nasului îmi amorțise și încă de la începutul zilei nu-mi simțeam labele picioarelor.

— Cei care doresc să facă declarații privind aceste chestiuni extrem de grave pot să mi le încredințeze în deplină siguranță, a anunțat Hayes, cu fața lipsită de orice expresie. Eu voi rămâne în cortul meu, împreună cu secretarul, tot restul zilei. Dumnezeu să îl apere pe Rege!

I-a înmânat proclamația caporalului, a făcut o plecăciune spre mulțime în semn că oamenii își puteau vedea de ale lor, apoi s-a întors scurt spre cortul din pânză ridicat în apropierea copacilor. Stindardele regimentului fluturau alături.

Tremurând, mi-am furișat o mână prin despicătura mantiei lui Jamie și m-am prins de brațul lui îndoit, căldura corpului său liniștindu-mă. El mi-a strâns sub cot mâna înghețată, dar nu a coborât privirea spre mine; mijind ochii pentru a-i feri de

asprimea vântului, îl studia pe Archie Hayes, care stătea cu spatele spre noi.

Un bărbat îndesat și solid, nicidecum înalt, dar având o prezență impozantă, locotenentul a pășit hotărât, neluând parcă în seamă mulțimea adunată pe coastă. A dispărut în cort, lăsând clapa de la intrare ridicată ca o invitație.

Nu era prima oară când admiram fără să vreau instinctele politice ale guvernatorului Tryon. Cu siguranță că proclamația era citită în orașele și satele din întreaga colonie; ar fi putut apela la un magistrat local sau la un șerif pentru a-și transmite mesajul oficial plin de furie către Adunare. Însă el se deranjase să-l trimită pe Hayes.

La vârsta de doisprezece ani, Archibald Hayes luptase la Culloden alături de tatăl lui. Rănit pe câmpul de bătălie, fusese prins și trimis în sud. Având de ales între deportare și înrolarea în armată, preferase să primească solda regelui și să profite cât mai bine de acea șansă. Faptul că ajunsese ofițer la vârsta de peste treizeci de ani, într-o vreme când cele mai multe înaintări în grad erau mai curând cumpărate decât câștigate prin merit, stătea drept dovadă a capacităților lui.

Era deopotrivă sociabil și profesionist; în ziua precedentă, invitat să împartă mâncarea cu noi, își petrecuse jumătate din noapte discutând cu Jamie, iar cealaltă jumătate mergând de la un foc de tabără la altul sub chezășia lui Jamie, fiind prezentat căpeteniilor celor mai importante familii prezente acolo.

Și a cui fusese ideea? m-am întrebat, ridicând ochii spre Jamie. Nasul lui lung și drept se înroșise de frig. Își ferea ochii de vânt, dar fața lui nu-i trăda câtuși de puțin gândurile. Iar asta, am socotit eu, era un semn că se gândea la ceva foarte primejdios. Știuse de acea proclamație?

Niciun ofițer englez, venit în fruntea a patruzeci de soldați, nu ar fi adus o asemenea știre la o adunare ca a noastră, sperând că se vor găsi unii care să coopereze. Însă Hayes și soldații lui, credincioși față de tartan... Nu mi-a scăpat faptul că el își ridicase cortul cu spatele spre un pâlc des de pini; cine ar fi dorit să discute în secret cu el se putea apropia nevăzut, venind prin pădure.

— Hayes se așteaptă ca vreun om să apară din mulțime și să dea fuga în cortul lui ca să se predea pe loc? l-am întrebat în șoaptă pe Jamie.

Dintre cei prezenți acolo, cunoșteam personal cel puțin doisprezece oameni care participaseră la revoltele de la Hillsborough; trei dintre ei erau la câțiva pași de noi.

Jamie a observat în ce direcție mă uitam, și-a pus mâna peste a mea și mi-a strâns-o în semn de rugăminte mută de a păstra discreția. M-am încruntat la el, oare își închipuia că voi da de gol pe cineva din greșeală? Mi-a zâmbit ușor și mi-a aruncat una dintre acele supărătoare priviri conjugale care spunea, mai limpede decât cuvintele: *Doar te cunoști*, *englezoaico*. *Oricine ți-ar vedea fața și-ar da seama ce gândești*.

M-am dat mai aproape de el și l-am lovit discret cu piciorul în gleznă. Chiar dacă pe fața mea se citea totul, într-o mulțime atât de mare, ea nu ar stârni comentarii. Și-a furișat un braț de sub mantie și m-a tras lângă el, rămânând cu mâna pe umărul meu.

Hobson, MacLennan și Fowles stăteau împreună în fața noastră și discutau cu glasuri scăzute. Toți trei veniseră dintr-o mică așezare numită Drunkard's Creek[3], aflată la vreo douăzeci și patru de kilometri de Fraser's Ridge. Hugh Fowles era ginerele lui Hobson și era foarte tânăr, având cel mult douăzeci de ani. Își dădea toată silința să-și păstreze cumpătul, dar se albise la față și transpirase când se citise proclamația.

Nu știam ce voia să le facă Tryon celor care puteau fi dovediți că participaseră la tulburări, dar am simțit valurile de neliniște stârnite de proclamația guvernatorului trecând prin mulțime ca vârtejurile apei rostogolindu-se peste pietre în pârâul din apropiere.

La Hillsborough fuseseră distruse câteva clădiri, iar câteva dintre oficialități fuseseră târâte în stradă și maltratate. Bârfele susțineau că una dintre victime, numit ironic judecător de pace, își pierduse un ochi după ce primise o lovitură feroce cu o cravașă. Fără îndoială că, luând în serios acea demonstrație de nesupunere civică, judecătorul Henderson scăpase ieșind pe o fereastră și fugise din oraș, practic împiedicând Curtea să țină ședința. Era limpede că guvernatorul era *foarte* iritat de cele petrecute la Hillsborough.

Joe Hobson s-a uitat peste umăr la Jamie, apoi și-a mutat privirea. Prezența locotenentului Hayes la focul nostru de tabără în seara dinainte nu trecuse neobservată.

---

[3] Pârâul Bețivului (n.tr.).

Chiar dacă Jamie văzuse acea privire, nu a reacționat. A ridicat un umăr, înclinându-și capul pentru a-mi vorbi.

— Nu cred că Hayes se așteaptă să se predea cineva, în niciun caz. Probabil că își face datoria de a cere informații. Slavă Cerului că nu e treaba mea să-i răspund.

Nu vorbise prea tare, dar suficient ca vorbele lui să ajungă la urechile lui Joe Hobson.

Acesta a întors capul și a făcut un semn discret de confirmare ironică. A atins brațul ginerelui său, după care s-au întors și au pornit să urce panta către taberele răspândite acolo, unde femeile lor îngrijeau de focuri și de copiii mai mici.

Era ultima zi a adunării; seara vor fi nunți și botezuri, binecuvântări ale iubirilor și ale roadelor lor zgomotoase, zămislite din vintrele multora neduși la biserică în anul care trecuse. Apoi vor fi intonate ultimele cântece, vor fi spuse ultimele povești și vor avea loc dansuri printre flăcările jucăușe ale nenumăratelor focuri – pe ploaie sau nu. Spre dimineață, scoțienii și familiile lor vor porni spre casele lor, răspândite de la malurile locuite ale Cape Fear până spre munții sălbatici din vest, ducând vestea despre proclamația guvernatorului și faptele de la Hillsborough.

Mi-am mișcat degetele de la picioare în încălțările umede și, neliniștită, m-am întrebat cine din mulțime ar crede că avea datoria să răspundă invitației lui Hayes de a mărturisi sau de a acuza. Nu Jamie, nici vorbă. Însă alții puteau face acest lucru. În cursul săptămânii cât ținuse Adunarea existaseră o sumedenie de laude privind răzmerița de la Hillsborough, dar nu toți ascultătorii erau dispuși să-i considere eroi pe răsculați, asta în niciun caz.

Am simțit, dar am și auzit murmurul discuțiilor întrerupându-se în urma proclamației; am văzut oameni care întorceau capetele, familii care se strângeau, bărbați deplasându-se de la un grup la altul, în timp ce mesajul cuvântării lui Hayes era transmis în susul dealului, repetat pentru cei aflați prea departe ca să poată auzi ceva.

— Mergem? Mai avem multe de făcut înainte de nunți.

— Da? a întrebat Jamie coborându-și privirea spre mine. Credeam că sclavii Jocastei se ocupă de mâncare și de băutură. I-am dat lui Ulysses câteva butoiașe de whisky – el va fi *soghan*.

— Ulysses? Și-a adus peruca?

Gândindu-mă la asta, am zâmbit. *Soghan* era bărbatul care se ocupa de distribuirea băuturii la nunțile din Highlands; cuvântul însemna ceva de genul „om vioi, jovial”. Probabil că Ulysses era cea mai plină de demnitate persoană pe care o cunoscusem – chiar și fără livreaua și peruca pudrată, din păr de cal.

— Dacă și-a adus-o, probabil că până diseară o să i se lipească de cap.

Jamie a ridicat ochii spre cerul tot mai încărcat și a clătinat din cap.

— „Fericită va fi mireasa scăldată de razele soarelui”, a spus el. „Fericit este mortul peste care plouă”.

— Asta-mi place la scoțieni, am replicat sec. Au câte un proverb pentru orice ocazie. Să nu îndrăznești să spui asta în fața lui Bree.

— Drept cine mă iei, englezoaico? m-a întrebat el, zâmbindu-mi în colțul gurii. Doar sunt tatăl ei, nu?

— Bineînțeles.

Am alungat imediat gândul la celălalt tată al ei și m-am uitat în spate, ca să mă asigur că ea nu ne putea auzi.

Nu i-am zărit părul roșcat printre cei din jur. Era sigur fiica tatălui ei, avea peste un metru și optzeci fără tocuri; o descopereai ușor în mulțime, ca și pe Jamie.

— Nu de ospățul de nuntă trebuie să mă ocup, am spus eu, întorcându-mă spre el. Trebuie să pregătesc micul dejun, apoi să organizez consultațiile de dimineață cu Murray MacLeod.

— Serios? Parcă ziceai că micuțul Murray e un șarlatan.

— Am spus că e ignorant, încăpățânat și o amenințare pentru sănătatea publică, l-am corectat eu. Nu e chiar același lucru – deloc.

— Deloc, a spus Jamie zâmbind. Așadar, vrei să-l educi ori să-l otrăvești?

— Ce-o să mi se pară mai eficient. Dacă nu, s-ar putea să calc din greșeală pe lanțeta lui ca să i-o rup; pesemne că asta este singura modalitate de a-l împiedica să mai producă sângerări oamenilor. Să mergem totuși, am înghețat!

— Da, să mergem, m-a aprobat Jamie, aruncând o privire spre soldați, încă strânși de-a lungul malului în poziție de repaus. N-am nicio îndoială că Archie vrea să-și țină oamenii acolo până la plecarea mulțimii; o să se cam învinețească de frig.

Deși înarmați și purtând uniforme, soldații din șir erau

relaxați; impozanți, desigur, dar fără a mai reprezenta o amenințare. Niște băieți – și câteva fetițe – țopăiau printre ei, trăgând cu insolență de kilturile lor sau repezindu-se, foarte îndrăzneți, pentru a atinge muschetele sclipitoare, gamelele care le atârnau la șold și mânerele pumnalelor și ale săbiilor.

— Abel, *a charaid*! Jamie se oprise pentru a-l saluta pe ultimul bărbat sosit de la Drunkard's Creek. Ai mâncat azi?

MacLennan nu își adusese soția la Adunare, așa că mânca pe unde se nimerea. Mulțimea din jurul nostru se împrăștiase, dar el rămăsese hotărât pe loc, ținând capetele unei eșarfe din flanel roșu trase peste țeasta chealã, ca să se ferească de ploaie. Sperând probabil să primească o invitație la micul dejun, am gândit eu cu cinism.

I-am măsurat din ochi corpul masiv, făcând un calcul în minte cât ar putea consuma din ouăle, terciul și pâinea prăjită din rezervele noastre pe sfârșite. Asta pentru că simpla lipsă de hrană nu ar împiedica niciun scoțian din Highlands să ofere ospitalitate – mai ales unul ca Jamie, care îl invita astfel pe MacLennan să ni se alăture la masă, chiar dacă eu împărțeam deja optsprezece ouă la nouă persoane în loc de opt. Așadar, nu puteau fi prăjite, ci pregătite cu cartofi, și era recomandabil ca în drumul nostru să mai împrumut niște cafea de la tabăra Jocastei.

Ne-am întors să plecăm de acolo, moment în care am simțit brusc mâna lui Jamie pe fund. Am scos un sunet nedemn de o doamnă, iar Abel MacLennan s-a răsucit pentru a se holba la mine. I-am zâmbit larg, înfrânându-mi dorința de a-l lovi din nou cu piciorul pe Jamie, de astă dată mai puțin discret.

MacLennan s-a întors și a pornit plin de zel pe pantă, în fața noastră, iar pulpanele hainei i s-au legănat peste pantalonii uzați, parcă în așteptare. Jamie și-a strecurat un braț sub cotul meu pentru a mă ajuta să trec mai ușor peste pietre și bolovani, aplecându-se în același timp pentru a-mi șopti la ureche.

— Englezoaico, de ce naiba nu porți jupon? a șuierat el. N-ai nimic pe sub rochie – o să mori de frig!

— Nu te înșeli, am spus eu tremurând, deși rochia era destul de groasă.

În realitate, aveam o cămășuță din pânză pe dedesubt, dar era subțire și uzată, potrivită pentru ieșirea în aer liber la vreme de vară și insuficientă pentru a mă feri de rafalele înghețate

care treceau prin rochia mea de parcă ar fi fost din tifon.

— Ieri ai purtat o jupă din lână frumoasă. Ce s-a întâmplat cu ea?

— N-ai vrea să știi, l-am asigurat eu.

Auzind asta, a ridicat din sprâncene, dar înainte de a apuca să mai pună vreo întrebare, un strigăt a răsunat în urma noastră:

— Germain!

M-am răsucit și am văzut căpșorul blond, cu părul vâlvoi, al unui copilul ce a trecut fulgerător în josul pantei, pe sub stânci. Micul Germain, în vârstă de doi ani, profitase că mama sa era ocupată cu sora lui nou-născută pentru a scăpa de sub supravegherea ei și a se repezi spre șirul de soldați. Scăpând neprins, s-a năpustit înainte, în josul pantei, prinzând viteză ca o piatră care se rostogolește la vale.

— Fergus! a strigat Marsali.

Auzindu-și numele, tatăl copilului a uitat de discuția pe care o purta cu cineva și s-a întors exact la vreme pentru a-și vedea fiul împiedicându-se de un bolovan și zburând cu capul înainte. Acrobat înnăscut, băiețelul nu a făcut nicio mișcare pentru a se salva, ci s-a prăbușit cu grație, ghemuindu-se ca un arici în momentul în care a aterizat cu umărul pe panta cu iarbă. S-a rostogolit ca o ghiulea printre șirurile de soldați, a țâșnit de pe marginea unei stânci și, cu un plescăit, a căzut în pârâu.

A urmat un murmur general de consternare și câțiva bărbați au luat-o la goană în josul pantei pentru a da o mână de ajutor, însă unul dintre soldați ajunsese deja pe malul pârâului. Îngenunchind, vârâse vârful baionetei prin hainele umflate de apă ale copilului și îl trăgea la mal.

Fergus a intrat în pârâul rece ca gheața și și-a scos fiul ud leoarcă.

— *Merci, mon ami, mille merci beaucoup*, i-a spus el tânărului soldat. *Et toi*, *toto,* s-a adresat odraslei lui, scuturând-o ușor. *Comment ça va*, nătăflețule mic?

Soldatul a părut surprins, dar nu mi-am dat seama dacă din cauza jargonului inimitabil al lui Fergus ori a imaginii cârligului sclipitor pe care îl avea acesta în locul mâinii stângi.

— E în regulă, domnule, a spus el cu un zâmbet sfios. Cred că n-a pățit nimic.

Brianna a apărut pe neașteptate dinapoia unui castan pitic, cu Jemmy, în vârstă de șase luni, sprijinit de umăr, și a cules-o pe

bebelușa Joan din brațele lui Marsali.

— Hai, dă-mi-o mie pe Joanie, a spus ea. Du-te și te ocupă de Germain.

Jamie și-a tras mantia grea de pe umeri și a pus-o în brațele lui Marsali, în locul copilului.

— Da, și spune-i soldatului care l-a salvat să vină la focul nostru, a adăugat el. Mai putem hrăni pe cineva, englezoaico?

— Sigur, am răspuns, refăcând imediat calculele în minte.

Optsprezece ouă, patru pâini vechi pentru prăjit – ba nu, ar trebui să păstrez una pentru călătoria spre casă –, trei duzini de prăjiturele din ovăz, asta dacă nu cumva Jamie și Roger le mâncaseră deja, jumătate de borcan de miere…

Fața slabă a lui Marsali s-a luminat într-un zâmbet trist, împărtășit de noi trei, apoi a plecat, grăbindu-se să sară în ajutorul băiețelului ud, care tremura.

Jamie s-a uitat după ea oftând cu resemnare, moment în care vântul i-a prins mânecile largi ale cămășii și le-a umflat cu un pufnet înfundat. Și-a încrucișat brațele la piept, și-a strâns umerii împotriva vântului și mi-a zâmbit.

— Ei, asta e. Cred că vom îngheța împreună, englezoaico. Dar nu-i nimic. Oricum n-aș vrea să trăiesc fără tine.

— Aha, am spus eu cu glas împăciuitor. Jamie Fraser, ai putea trăi în pielea goală și pe un sloi de gheață și l-ai topi. Ce-ai făcut cu haina și tartanul?

Nu purta nimic în afară de kilt și tunică, plus pantofi și ciorapi, iar pomeții lui înalți se înroșiseră de frig, la fel ca și vârfurile urechilor. Însă când mi-am strecurat mâna sub brațul lui îndoit, am descoperit că era cald ca întotdeauna.

— Nu cred că vrei să afli, mi-a răspuns zâmbind și mi-a acoperit mâna cu palma lui mare, plină de bătături. Să mergem, abia aștept să mănânc de dimineață.

— Stai puțin, am spus, desprinzându-mă de el.

Jemmy nu era dispus să împartă cu micuța Joanie îmbrățișarea mamei lui, așa că urla și se zvârcolea protestând, iar fața lui rotundă se învinețise de supărare pe sub căciulița tricotată, de culoare albastră. Am întins brațele și l-am luat de la Brianna, în timp ce el se zbătea înfășurat în păturică.

— Mulțumesc, mamă, mi-a zâmbit scurt Brianna, apoi a așezat-o pe Joan într-o poziție mai comodă. Ești sigură că îl vrei pe acela? Copila asta e mai liniștită și cântărește pe jumătate

cât Jemmy.

— Nu-i nicio problemă. Gata, dulceață, vino la bunica!

Am zâmbit când am rostit aceste cuvinte, cu un sentiment încă nou de surprindere și încântare că eram bunică. Recunoscându-mă, Jemmy a încetat să se mai agite și, asemenea unei scoici care se agață de o stâncă, s-a prins strâns de părul meu cu degetele lui mici și plinuțe. I-am descleștat degetele și m-am uitat peste capul lui, dar lucrurile păreau să fie sub control în apropierea pârâului.

Cu pantalonii și ciorapii îmbibați de apă și mantia lui Jamie drapată pe umeri, Fergus își storcea cu o singură mână poalele cămășii și îi spunea ceva soldatului care îl salvase pe Germain. Marsali își scosese mantia cu glugă și îl înfășurase pe băiat în ea, iar șuvițe din părul ei blond fluturau acum în vânt ca niște pânze de păianjen.

Atras de zgomote, locotenentul Hayes se uita pe sub clapa de la intrarea în cortul lui, amintindu-mi de un melc de mare care iese din cochilia lui. A ridicat ochii și mi-a surprins privirea; am fluturat o mână spre el, după care m-am întors pentru a-mi urma familia spre locul nostru de tabără.

Jamie tocmai îi spunea ceva Briannei în gaelică, ajutând-o în același timp să treacă peste o porțiune stâncoasă.

— Da, sunt pregătită, i-a răspuns ea în engleză. Tată, unde ți-e haina?

— I-am împrumutat-o soțului tău, a spus el. Nu am vrut să arate ca un cerșetor la nunta voastră.

Bree a început să râdă, după care și-a îndepărtat cu mâna liberă o șuviță de păr lipită de față.

— Mai bine cerșetor decât sinucigaș.

— Poftim?

I-am ajuns din urmă când am ieșit din adăpostul oferit de stânci. Vântul mătura cu putere spațiul liber, lovindu-ne cu măzăriche și pietricele, iar eu am tras mai bine căciulița tricotată peste urechile lui Jemmy, după care am ridicat pătura peste capul lui.

— Oof! a făcut Brianna aplecându-se deasupra fetiței înfășate pe care o ducea, oferindu-i adăpost față de vântul năprasnic. Roger se bărbierea când a început răpăiala tobelor; aproape că și-a tăiat gâtul. Avea piepții hainei plini de pete de sânge.

Cu ochii înlăcrimați de vânt, i-a aruncat o privire lui Jamie.

— Așadar, nu l-ai văzut în dimineața asta. Apropo, știi cumva unde e acum?

— Flăcăul e nevătămat, a asigurat-o Jamie. L-am trimis să discute cu părintele Donahue, cât Hayes își făcea treaba.

I-a aruncat o privire scurtă Briannei.

— Puteai să mă anunți că băiatul nu e catolic.

— Puteam, a replicat ea netulburată. Dar n-am făcut-o. Pentru mine nu înseamnă mare lucru.

— Dacă țin seama de exprimarea ta, că nu are nicio importanță..., a început Jamie tăios, dar a fost întrerupt de apariția lui Roger, arătând grozav într-un kilt verde cu alb, culorile neamului MacKenzie, cu tartanul drapat peste haina bună a lui Jamie și peste vestă. Haina i se potrivea destul de bine – amândoi aveau cam aceeași statură, cu brațe lungi și umeri lați, deși Jamie era cu vreo cinci centimetri mai înalt – și lâna de culoare cenușie se asorta la fel de bine cu părul negru și cu pielea măslinie a lui Roger, ca și cu părul auriu al lui Jamie.

— Roger, arăți foarte bine, am spus. Unde te-ai tăiat?

Fața lui era rozalie, având aspectul obișnuit al pielii proaspăt rase, însă în rest părea neschimbată.

Roger ținea tartanul roșu cu negru al lui Jamie sub braț. I l-a întins și apoi și-a înclinat capul într-o parte, arătându-mi tăietura adâncă de sub falcă.

— Doar acolo. Nu e prea grav, dar a sângerat ca naiba. Nu degeaba li se spune brice de tăiat gâtul, nu?

Rana se închisese, prinzând o crustă ceva mai întunecată. O tăietură de vreo opt centimetri, pornind de la colțul maxilarului de-a lungul gâtului. Am atins cu delicatețe pielea de lângă tăietură. Nu era grav; lama briciului tăiase drept în adâncime, astfel că nu se formase un lambou și nu avea nevoie de vreo sutură. Nici nu era de mirare că sângerase mult; rana arăta ca și cum ar fi încercat să-și taie beregata.

— Ai fost cam agitat în dimineața asta? l-am tachinat eu. Ai vrut cumva să te răzgândești?

— E cam târziu pentru așa ceva, a spus Brianna sec, apropiindu-se de mine. La urma urmelor, are un copil care trebuie să primească un nume.

— Va avea mai multe nume, cu care abia dacă se va putea descurca, a asigurat-o Roger. La fel și tu, doamnă MacKenzie.

Brianna a roșit ușor la auzul acelui nume, după care i-a

zâmbit. El s-a aplecat și a sărutat-o pe frunte, luându-i în același timp din brațe copilul înfășat. Pe față i-a apărut o expresie de șoc când a simțit greutatea ghemotocului, după care a coborât privirea spre el.

— Nu-i al nostru, l-a lămurit Bree, amuzată de consternarea lui. E Joan a lui Marsali. Jemmy e la mama.

— Slavă Cerului, a rostit el, ținând copilul cu mult mai multă atenție. Am crezut că s-a evaporat sau cine știe ce.

A ridicat puțin păturica, lăsând la vedere fața minusculă a lui Joan care dormea, și a zâmbit – așa cum fac mereu oamenii – la vederea smocului caraghios de păr castaniu, care semăna într-o oarecare măsură cu al unei păpuși Kewpie[4].

— Nicio șansă, am spus, gemând când l-am ridicat pe Jemmy, foarte bine hrănit, care acum atârna moale în hainele lui, căutându-și o poziție mai comodă. Cred că a mai luat aproape un kilogram cât am urcat panta.

Eram îmbujorată de efort și am îndepărtat ușor copilul de mine când un val brusc de căldură mi-a cuprins obrajii, iar pe sub șuvițele despletite ale părului, sudoarea mi-a invadat fruntea.

Jamie l-a luat pe Jemmy din brațele mele și l-a prins cu pricepere sub braț, de parcă ar fi fost o minge de fotbal american, susținând cu palma capul copilului.

— Ai vorbit cu preotul? a întrebat el, uitându-se la Roger cu scepticism.

— Da, a zis sec Roger, răspunzându-i deopotrivă la privire și la întrebare. E mulțumit că nu sunt antihrist. Câtă vreme sunt de acord să botezăm copilul după datina catolică, nu există nicio piedică în calea căsătoriei. Am fost de acord.

Jamie a mârâit drept răspuns, iar eu mi-am înăbușit un zâmbet. Deși nu avea prejudecăți religioase deosebite – avusese de-a face cu mulți oameni de diferite credințe, luptase alături de ei și le fusese comandant –, descoperirea că ginerele lui era prezbiterian – și nu avea de gând să se convertească – stârnise unele mici comentarii.

Bree mi-a surprins privirea și mi-a zâmbit, iar în ochii ei ca niște triunghiuri albastre se citeau amuzamentul și viclenia.

— Foarte înțelept ai procedat că nu ai adus vorba mai

---

[4] Păpuși din porțelan, foarte populare la începutul secolului XX, produse în Germania, care se bucură de succes și în prezent. (n.tr.).

devreme de religia lui, am murmurat, având grijă să nu vorbesc prea tare, pentru a nu fi auzită de Jamie.

Cei doi bărbați mergeau în fața noastră, cu atitudini destul de rigide, deși comportamentul formal le era oarecum afectat de păturicile în care erau înfășurați copiii din brațele lor.

Jemmy a scos brusc un țipăt, dar bunicul lui l-a ridicat fără să încetinească pasul, iar copilul s-a liniștit, rămânând cu ochii rotunzi ațintiți spre noi peste umărul lui Jamie, simțindu-se ocrotit sub pătura trasă peste cap. M-am strâmbat la el, iar el a zâmbit larg, arătându-și gingiile lipsite de dinți.

— Roger a vrut să vorbească despre asta, dar i-am spus să-și țină gura.

Bree a scos limba și s-a strâmbat la Jemmy, apoi și-a fixat ochii asupra spinării lui Roger, ca o soție îndatoritoare.

— Știam că tata o să facă tărăboi dacă află cu mult înainte de nuntă.

Am remarcat atât evaluarea inteligentă a purtării lui Jamie, cât și ușurința exprimării. Semăna cu Jamie nu doar la înfățișare și la culoarea părului; avea și talentul lui de a cântări oamenii, precum și ușurința lui de a se exprima. Totuși, în mintea mea încă exista ceva sâcâitor, ceva care avea legătură cu Roger și cu religia…

Ajunseserăm destul de aproape de Jamie și de Roger ca să auzim despre ce discutau.

— … cât privește Hillsborough, tocmai spunea Jamie, aplecându-se spre Roger ca să se facă auzit în ciuda vântului șuierător, caută informații despre răzvrătiți.

— A, da? s-a arătat Roger deopotrivă interesat de subiect și precaut. Duncan Innes va dori să afle asta. A fost în Hillsborough în timpul tulburărilor, știai?

— Nu.

Jamie părea mai mult decât interesat.

— Abia dacă l-am văzut pe Duncan săptămâna asta. O să-l întreb, poate după nuntă – dacă va trăi până atunci.

Duncan urma să se căsătorească în acea seară cu mătușa lui Jamie, Jocasta Cameron, și era agitat până la spaimă din cauza perspectivei.

Ferind-o pe Joan de vânt cu corpul lui, Roger s-a întors și i-a spus Briannei.

— Mătușa ta i-a spus părintelui Donahue că poate ține slujba

în cortul ei. Asta ne va fi de ajutor.

— Brr! a făcut Bree zgribulindu-se. Slavă Domnului! Nu e o vreme ca să te căsătorești sub un copac verde.

Ca și cum ar fi fost de acord, un castan uriaș a slobozit o ploaie de frunze îngălbenite asupra noastră. Roger părea puțin neliniștit.

— Nu cred că este nunta la care probabil te gândeai, a spus el. Când erai fetiță.

Brianna a ridicat ochii spre el și, încet, pe față i-a apărut un zâmbet larg.

— Nici prima nu a fost, i-a replicat ea. Dar mi-a plăcut.

Pe tenul lui Roger nu avea cum să se vadă îmbujorarea, iar urechile îi erau oricum roșii de frig. A deschis gura să răspundă, a observat ochii mijiți ai lui Jamie și a închis-o, părând stânjenit, dar evident încântat.

— Domnule Fraser!

M-am întors și am văzut un soldat care urca dealul spre noi, cu ochii la Jamie.

— Caporalul MacNair, la dispoziția dumneavoastră, domnule, a spus el, respirând sacadat când a ajuns lângă noi.

Și-a înclinat capul cu respect.

— Vă transmit complimentele locotenentului, care vă roagă să îl vizitați în cortul lui.

Apoi m-a văzut și pe mine și a făcut o plecăciune ceva mai adâncă.

— Doamnă Fraser. Complimentele mele, doamnă.

— La dispoziția dumitale, domnule, i-a răspuns Jamie caporalului. Îi cer iertare locotenentului, dar am îndatoriri care impun prezența mea altundeva.

A vorbit politicos, însă caporalul s-a uitat brusc la el. MacNair era tânăr, dar nu întrutotul necopt; pe fața lui slabă și oacheșă a apărut o expresie care sugera că înțelege. Imediat după citirea proclamației, ultimul lucru pe care dorea oricine să-l facă era să fie văzut intrând singur în cortul lui Hayes.

— Locotenentul mi-a cerut să solicit și prezența domnilor Farquard Campbell, Andrew MacNeill, Gerald Forbes, Duncan Innes și Randall Lillywhite, precum și a dumneavoastră, domnule.

Din umerii lui Jamie a dispărut o parte din încordare.

— Deci așa, a spus el sec.

Așadar, Hayes dorea să se consulte cu oamenii puternici din zonă: Farquard Campbell și Andrew MacNeill erau mari latifundiari și magistrați locali; Gerald Forbes era un avocat important din Cross Creek, dar și judecător de pace; Lillywhite era magistrat al tribunalului itinerant. Iar Duncan Innes, prin iminenta căsătorie cu mătușa văduvă a lui Jamie, urma să devină cel mai mare proprietar de plantații din jumătatea de vest a coloniei. Jamie nu era nici bogat, nici funcționar al Coroanei – însă *era* proprietarul unor terenuri întinse în sălbăticie, chiar dacă acestea erau în mare parte încă neocupate.

Jamie a ridicat ușor din umeri și a mutat copilul pe celălalt braț, apoi s-a calmat.

— Am înțeles. Bine, atunci. Spune-i locotenentului că voi merge la el imediat ce va fi convenabil.

Deloc intimidat, MacNair a făcut o plecăciune și s-a îndepărtat, pornind probabil în căutarea celorlalți domni de pe listă.

— Ce înseamnă asta? l-am întrebat pe Jamie. Hopa!

Am întins mâna și am șters o dâră sclipitoare de salivă de pe bărbia lui Jemmy, înainte ca ea să ajungă pe haina lui Jamie.

— Ne apare încă un dinte, nu-i așa?

— Am dinți din belșug, m-a asigurat Jamie, la fel ca și tine, din câte văd. Cât despre ce vrea Hayes de la mine, n-aș putea spune sigur. Și nici nu am de gând să aflu mai curând decât trebuie.

M-a privit ridicând o sprânceană, iar eu am pufnit în râs.

— Ah, există o anume suplețe în cuvântul „convenabil”, nu?

— N-am spus că va fi convenabil pentru *el*, a subliniat Jamie. Acum, în legătură cu jupa ta, englezoaico, și cu faptul că umbli prin pădure în fundul gol… Duncan, *a charaid*!

Expresia ironică de pe fața lui s-a transformat într-una de plăcere sinceră când l-a văzut pe Duncan Innes croindu-și drum spre noi printr-un desiș de corni desfrunziți.

Duncan a trecut cu greutate peste un buștean căzut, din cauză că îi lipsea brațul stâng, și a ajuns la noi, pe potecă, după care și-a scuturat picăturile de ploaie din păr. Era deja îmbrăcat de nuntă, într-o cămașă cu volane curată și scrobită, kilt și haină de postav stacojie, brodată cu fir aurit, având mâneca goală prinsă cu o broșă. Nu îl văzusem niciodată atât de elegant, de

aceea nu m-am putut abține să nu i-o spun.

— Ei, a spus el cu modestie, așa a vrut domnișoara Jo.

Apoi a uitat de complimente și de ploaie, îndepărtând cu atenție acele și fărâmele de scoarță care i se prinseseră de haină când trecuse printre pini.

— Brr! O zi cumplită, *Mac Dubh*, asta e limpede.

A ridicat ochii spre cer și a clătinat din cap.

— Fericită mireasa scăldată în soare, fericit mortul peste care plouă.

— Chiar mă-ntreb cât de încântat te aștepți să fie mortul, am comentat eu, indiferent de condițiile meteorologice. Dar sunt convinsă că Jocasta va fi oricum fericită, m-am grăbit să adaug, văzându-i expresia de uimire. Și tu, bineînțeles!

— A... da, a spus el, puțin nesigur. Da, bineînțeles. Vă mulțumesc, doamnă.

— Când te-am văzut venind prin pădure m-am gândit că poate caporalul MacNair se ține după tine, a spus Jamie. Sper că nu ești în drum spre Archie Hayes, ce zici?

Duncan a părut surprins.

— Hayes? Nu, ce să vrea locotenentul de la mine?

— Ai fost la Hillsborough în septembrie, adevărat? Englezoaico, ia veverița asta mică de la mine.

Jamie s-a întrerupt pentru a mi-l da pe Jemmy, care hotărâse să manifeste un interes mai activ față de discuție și încerca să se cațăre pe torsul bunicului, proptindu-se în degetele de la picioare și scoțând icnete puternice. Dar nu această activitate neașteptată era motivul principal pentru care Jamie voia să scape de povară, lucru pe care l-am descoperit imediat ce l-am luat în brațe pe Jemmy.

— Mulțumesc mult, am spus, strâmbând din nas.

Jamie mi-a zâmbit, apoi l-a îndemnat pe Duncan să urce pe potecă, reluând discuția.

— Hm, am făcut, adulmecând cu fereală. Ai terminat? Nu, cred că nu.

Jemmy a închis ochii, s-a înroșit la față și a scos niște sunete care mi-au amintit de o rafală înfundată de mitralieră. Am desfăcut scutecele cât să arunc o privire spre fundul lui.

— Hopa, am făcut eu și am desfăcut grăbită pătura, exact la vreme. *Ce* ți-a dat mama ta să mănânci?

Entuziasmat că a scăpat din strânsoare, Jemmy a dat din

picioare parcă era o morișcă, făcând ca o substanță gălbuie și moale să se scurgă pe lângă scutec.

— Pfu, am exclamat eu și, ținându-l departe de mine, m-am îndreptat spre unul dintre pârâiașele care șerpuiau în josul versantului, gândindu-mă că, deși mă puteam lipsi de luxul sistemelor sanitare și al automobilelor, erau momente în care simțeam sincer lipsa unor pantalonași cauciucați cu craci elastici. Fără a mai vorbi de rolele de hârtie igienică.

Am găsit un loc potrivit pe marginea pârâiașului, unde era un strat gros de frunze moarte. Am îngenuncheat, am așternut un colț al mantiei mele pe jos și l-am pus pe Jemmy pe coate și genunchi și i-am scos scutecul murdar fără să mai desfac acele de siguranță.

— Hii! a făcut el, părând surprins de aerul rece pe pielea dezgolită.

Și-a încordat fesele rotunjoare și s-a ghemuit ca o broscuță rozalie.

— Ha! i-am zis eu. Dacă-ți închipui că vântul rece pe la fund e neplăcut, așteaptă numai.

Am luat o mână de frunze gălbui și umede și l-am șters cu mișcări rapide. Ca un copil stoic ce era, s-a foit și s-a zbătut, dar nu a izbucnit în plâns, scoțând doar sunete ascuțite în timp ce îl curățăm.

L-am întors cu fața în sus și, cu o mână ținută profilactic peste zona sensibilă, i-am administrat un tratament similar și la părțile intime, ceea ce l-a făcut să surâdă larg cu gingiile goale.

— Chiar *ești* un adevărat muntean, nu? am spus eu, zâmbindu-i.

— Și ce vrei să spui cu remarca asta, englezoaico?

Am ridicat ochii și l-am văzut pe Jamie rezemându-se de un copac aflat de cealaltă parte a pârâiașului. Culorile tari ale tartanului și cămașa albă din pânză ieșeau în evidență, contrastând cu frunzișul tomnatic, decolorat; însă fața și părul îl făceau să arate ca un locuitor al pădurii, doar bronz și auriu, mai ales că părul îi flutura în vânt, iar capetele șuvițelor dansau ca frunzele stacojii de arțar de deasupra capului.

— Păi, pare să nu se sinchisească de frig și de umezeală, am spus eu, încheindu-mi treaba și azvârlind ultima mână de frunze murdare. Pe de altă parte… ei bine, n-am prea avut de-a face cu băieței, dar nu-i cam precoce?

Jamie a zâmbit în colțul gurii și s-a uitat la ceea ce se afla sub mâna mea. Micuțul apendice stătea țeapăn ca degetul meu mare și avea cam aceeași mărime.

— Ah, nu, a spus Jamie. Am văzut mulți flăcăiași dezbrăcați. Tuturor li se întâmplă asta din când în când.

A dat din umeri, iar zâmbetul i s-a lățit pe toată fața.

— Acum n-aș putea spune dacă e vorba doar de băieți *scoțieni*...

— Îndrăznesc a spune că e un talent care se îmbunătățește cu vârsta, am replicat sec și am aruncat cârpa murdară pe celălalt mal, unde a aterizat cu un pleoscăit la picioarele lui.

— Scoate acele de siguranță și spal-o, te rog!

A strâmbat ușor din nasul lung și drept, dar a îngenuncheat fără să protesteze și a ridicat cârpa murdară cu două degete.

— Aha, deci *asta* s-a întâmplat cu jupa ta! a constatat el.

Am desfăcut buzunarul mare pe care îl purtam prins în talie și am scos o bucată curată de pânză de formă pătrată. Nu din pânză nealbită precum cea pe care o ținea el în mână, ci o bucată de flanel din lână groasă și moale, spălată de multe ori, vopsită într-un roșu-deschis cu suc de coacăze.

Am făcut un gest din umeri, l-am verificat pe Jemmy ca să nu mai facă ceva și i-am pus scutecul.

Aveam cu noi trei copii, toți în scutece, iar vremea prea umedă nu lăsa pânzeturile să se usuce bine, așa că eram mai mereu în pană de scutece curate. Tufișurile din luminișul unde ne stabiliserăm tabăra de familie erau împodobite cu lenjerie fluturând în vânt, mai toată încă umedă din cauza vremii.

— Poftim!

Jamie s-a întins peste pârâiașul lat de vreo treizeci de centimetri, presărat cu bolovani, ca să îmi dea acele de siguranță pe care le scosese din scutec. Le-am luat, atentă să nu le scap în apă. Aveam degetele înțepenite și reci, însă acele de siguranță erau prețioase; Bree le făcuse din sârmă încălzită, iar Roger cioplise capetele din lemn, după desenele ei. Erau foarte bune și utile, deși ceva mai mari și mai grosolane decât versiunile moderne. Singura lor problemă era că adezivul folosit pentru a uni capetele din lemn cu firul de sârmă, făcut din lapte fierbinte și bucăți de copită fierte, nu era întrutotul impermeabil, motiv pentru care capetele trebuiau lipite mereu.

Am terminat de înfășurat scutecul în jurul șoldurilor lui Jemmy

și l-am prins cu un ac de siguranță, zâmbind când am văzut capătul din lemn. Bree luase un set de ace și scrijelise pe fiecare o broscuță caraghioasă – cu zâmbet larg, lipsit de dinți.

— În regulă, broscuțo, gata, am terminat.

Odată scutecul aranjat, m-am așezat și am ridicat copilul în brațe, netezindu-i hăinuța și încercând să-l învelesc în pătură.

— Unde a dispărut Duncan? am întrebat. S-a dus să stea de vorbă cu locotenentul?

Aplecat peste pârâiaș ca să spele scutecul murdar, Jamie a clătinat din cap.

— I-am spus să nu se ducă imediat acolo. *A fost* la Hillsborough în timpul tulburărilor. E bine să mai aștepte; mai târziu, dacă Hayes îl întreabă ceva, poate să jure cu sinceritate că niciun bărbat de aici nu a participat la răzmeriță.

A ridicat ochii și a zâmbit cu subînțeles.

— După lăsarea întunericului, niciunul dintre ei nu va mai fi aici.

I-am urmărit mâinile, mari și puternice, când storcea scutecul spălat. De obicei, cicatricele de pe mâna dreaptă erau aproape invizibile, însă acum se vedeau clar, niște linii albe și frânte pe pielea înroșită de apa rece. Toată povestea îmi trezea o ușoară neliniște, deși nu părea să aibă vreo legătură directă cu noi.

De obicei, mă gândeam la guvernatorul Tryon doar cu un sentiment vag de încordare; la urma urmelor, el stătea comod în noul lui palat din New Bern, despărțit de mica noastră așezare de la Fraser’s Ridge de patru sute optzeci de kilometri cu orașe de coastă, plantații, păduri de pini, piemonturi, munți fără drumuri și sălbăticii cumplite. Având în vedere toate celelalte lucruri care îl preocupau, precum așa-zișii „Reglementatori”, care terorizaseră Hillsborough, plus șerifii și judecătorii corupți, care provocaseră teroarea, am socotit că nu va avea vreme să se gândească la noi. Cel puțin așa am sperat.

Rămânea adevărul neplăcut că Jamie primise dreptul de proprietate asupra unei zone întinse din munții Carolinei de Nord drept cadou din partea guvernatorului Tryon, iar acesta, la rândul lui, cunoștea un lucru mărunt, dar important: Jamie era catolic. Iar prin lege, terenurile puteau fi date doar protestanților.

Având în vedere numărul extrem de redus de catolici din colonie, dar și lipsa lor de organizare, problema religiei

reprezenta rareori ceva esențial. Nu existau biserici catolice și nici preoți catolici; la solicitarea Jocastei, părintele Donahue făcuse călătoria obositoare până aici tocmai de la Baltimore. Jocasta, mătușa lui Jamie, și regretatul ei soț avuseseră influență în rândul comunității scoțiene atâta vreme încât nimeni nu s-ar fi gândit să le pună la îndoială trecutul religios, de aceea îmi închipuiam că probabil unii dintre scoțienii cu care sărbătorisem în cursul acestei săptămâni știau că noi suntem papistași.

Însă oficialitățile aveau să observe asta destul de curând. Bree și Roger, care fuseseră logodiți vreme de un an, urmau să fie căsătoriți de preot diseară, împreună cu alte două perechi de catolici din Bremerton – plus Jocasta și Duncan Innes.

— Archie Hayes, am spus eu pe neașteptate. E catolic?

Jamie a atârnat scutecul de o creangă din apropiere, apoi și-a scuturat mâinile.

— Nu l-am întrebat, mi-a răspuns, dar așa cred. Tatăl lui nu era; m-ar surprinde ca el să fie – și a ajuns ofițer.

— Adevărat.

Dezavantajele de a fi scoțian din naștere, sărac și fost iacobin erau copleșitoare; era și-așa destul de uimitor că Hayes le depășise pentru a ajunge în funcția de-acum, fără povara suplimentară a papistășiei.

Însă mă tulbura nu gândul la locotenentul Hayes și la soldații lui, ci Jamie. În aparență, era calm și sigur pe sine ca întotdeauna, arborând acel zâmbet discret gata mereu să-i apară în colțul gurii. Însă îl cunoșteam prea bine; văzusem cele două degete rigide de la mâna dreaptă – schilodite într-o închisoare britanică – tresărind lipite de picior în timp ce schimba glume și povești cu Hayes noaptea precedentă. Chiar și acum puteam să văd ridul fin care îi apărea între sprâncene când era neliniștit și nu din cauză că se concentra la ceea ce făcea.

Era pur și simplu o îngrijorare legată de proclamație? Nu vedeam cum putea fi asta cauza, ținând cont că niciunul dintre oamenii convocați nu fusese implicat în evenimentele de la Hillsborough.

— … un prezbiterian, tocmai spunea el, apoi m-a măsurat din priviri cu un zâmbet ironic. Precum micuțul Roger.

Amintirea care mă frământase mai devreme și-a găsit brusc locul.

— Știai asta, am spus eu. *Știai* că Roger nu este catolic. L-ai văzut când a botezat acel copil în Snaketown, atunci când noi… l-am luat de la indieni.

Prea târziu am observat cum i s-a înnegurat chipul și mi-am mușcat limba. Când l-am luat pe Roger, l-am lăsat în locul lui pe Ian, iubitul nepot al lui Jamie.

Fața i s-a întunecat o clipă, însă el a zâmbit, alungând probabil gândul la Ian.

— Da, știam, a recunoscut.

— Dar Bree…

— Se va căsători cu el și de-ar fi hotentot, m-a întrerupt Jamie. Oricine își poate da seama de asta. Și n-aș putea spune că m-aș opune prea mult nici dacă micuțul Roger *ar fi* hotentot, a adăugat el, spre surpriza mea.

— Ești sigur?

Jamie a ridicat din umeri și a pășit peste pârâiaș spre mine, ștergându-și mâinile de poalele cămășii.

— E un flăcău curajos și blând. A acceptat copilul ca pe al lui și nu i-a zis fetei nimic rău. Nu e mai mult decât ar trebui să facă un bărbat, dar nu orice bărbat ar face-o.

Fără să vreau, am coborât ochii spre Jemmy, care stătea ghemuit în brațele mele. M-am străduit să nu mă gândesc la asta, însă acum nu mă puteam abține să nu caut în trăsăturile lui plăcute urme care i-ar putea dezvălui adevărata paternitate.

Brianna fusese logodită cu Roger, petrecuse cu el o noapte, apoi, două zile mai târziu, fusese violată de Stephen Bonnet. Era imposibil de stabilit cu certitudine cine era tatăl și deocamdată Jemmy nu părea să semene deloc cu niciunul dintre ei. Deocamdată își rodea pumnul cu o încruntătură feroce de concentrare, iar puful roșcat-auriu de pe cap îl făcea să aducă foarte mult cu Jamie.

— Și atunci de ce atâta insistență ca Roger să aibă aprobarea preotului?

— Păi, ei oricum se vor căsători, a spus el logic. Vreau însă ca micuțul să fie botezat catolic.

Și-a lăsat palma pe creștetul lui Jemmy și i-a netezit cu degetul mare sprâncenele roșcate.

— Am făcut ceva mofturi în legătură cu MacKenzie, gândindu-mă că vor fi mulțumiți să aibă aceeași religie cu acest *an gille*

ruadh[5], înțelegi?

Am pufnit în râs și am tras păturica în jurul urechilor lui Jemmy.

— Și eu, care am crezut că Brianna te-a citit!

— Așa e, a spus el și a zâmbit.

S-a aplecat brusc și m-a sărutat.

Gura lui era moale și foarte caldă. Jamie avea gust de pâine cu unt și mirosea puternic a frunze proaspete și a mascul nespălat, cu un iz ușor de scutec.

— Oh, a fost tare plăcut, am spus eu aprobator. Mai fă asta o dată.

În jurul nostru, pădurea era netulburată, așa cum sunt pădurile. Nicio pasăre, niciun animal, doar șoaptele frunzelor de deasupra capetelor noastre și susurul apei. Aceeași mișcare, aceleași sunete – și în miezul tuturor lucrurilor, o pace perfectă. Pe munte se găseau o sumedenie de oameni, mulți dintre ei nu prea departe, însă aici, acum, ne puteam simți singuri ca pe Jupiter.

Am deschis ochii și am oftat, simțind gust de miere. Jamie mi-a zâmbit și a îndepărtat o frunză îngălbenită care mi se prinsese în păr. Copilul stătea în brațele mele, o greutate caldă, centrul universului.

Nedorind să tulburăm tihna pădurii, niciunul dintre noi nu vorbea. Parcă ne-am fi aflat în vârful unui titirez care se rotea – un vârtej de evenimente și de oameni care se mișcau în jurul nostru, iar un pas într-o direcție sau în alta ne-ar fi azvârlit înapoi în acea frenezie învolburată, însă aici, chiar în centru, era pace.

Am întins mâna și am scuturat câteva semințe de arțar de pe umărul lui Jamie. Mi-a prins mâna și a dus-o la gură cu o ferocitate neașteptată, care m-a făcut să tresar. Și totuși, buzele lui au fost tandre și i-am simțit vârful limbii cald pe porțiunea cărnoasă de la baza degetului mare – muntele lui Venus, cum i se spune, locul iubirii.

A ridicat capul și am simțit brusc o răceală acolo unde vechea cicatrice se vedea albă ca osul. Litera „J”, săpată în carne, semnul lui pe pielea mea.

Și-a lipit palma de obrazul meu și eu am apăsat-o acolo cu mâna, ca și cum aș fi putut să simt, pe pielea rece a feței,

---

[5] „Micul somon” (în gaelică în orig.) (n.tr.).

conturul șters al literei „C” din palma lui. Niciunul dintre noi nu a vorbit, însă legământul era făcut, așa cum îl mai făcuserăm cândva, într-un sanctuar, cu picioarele pe o bucată de stâncă, în nisipurile mișcătoare ale războiului amenințător.

Nu era aproape deocamdată. Dar l-am auzit venind din sunetele tobelor și din proclamație, l-am văzut în sclipirea oțelului, am recunoscut spaima ce mi-o trezea în inimă și în trup, când am privit în ochii lui Jamie.

Frigul dispăruse, iar sângele înfierbântat a zvâcnit în palma mea ca și cum ar fi vrut să despice vechea cicatrice și să se verse încă o dată pentru el. Va veni și nu aveam cum să îl opresc.

Dar de astă dată nu-l voi părăsi.

•

L-am urmat pe Jamie printre copaci, peste un amestec de bolovani, nisip și smocuri de iarbă, până spre drumeagul bătătorit care urca spre tabăra noastră. După ce Jamie mă anunțase că mai invitase două familii la masă, făceam socoteli în minte, analizând iar cele trebuincioase pentru dejun.

— Robin McGillivray și Geordie Chisholm, a spus el, dând deoparte o creangă din calea mea. M-am gândit să-i facem să se simtă bine; vor să vină și să se stabilească la Ridge.

— Serios? am spus, aplecându-mă când creanga eliberată a pocnit în spatele meu. Când? Și câți sunt?

Întrebările își aveau rostul lor. Se apropia iarna, de fapt era mult prea aproape ca să se poată construi până atunci chiar și cea mai grosolană cabană drept adăpost. Oricine ar fi venit la noi trebuia să locuiască în casa mare, împreună cu noi, ori să se înghesuie în cabanele mici, răspândite pe culme, ale altor coloniști. La nevoie, scoțienii din Highlands erau în stare să stea chiar și câte zece într-o încăpere. Având în vedere că nu mă prea caracteriza simțul ospitalității engleze, speram că așa ceva nu va fi necesar.

— Șase în familia McGillivray și opt în familia Chisholm, a răspuns Jamie zâmbind. McGillivray va veni însă la primăvară. Robin e armurier – va avea de lucru în Cross Creek în iarna asta –, iar familia lui va sta la rudele din Salem – soția lui e nemțoaică – până se încălzește vremea.

— Asta-i bine.

Așadar, încă paisprezece persoane la masă, plus eu, Jamie,

Roger și Bree, Marsali și Fergus, Lizzie și tatăl ei – Abel MacLennan, nu trebuia să-l uit – ah, și soldatul care îl salvase pe Germain, asta însemna douăzeci și patru de oameni.

— O să mă duc să împrumut cafea și orez de la mătușa mea, da?

Jamie îmi citise pe față groaza crescândă. A zâmbit larg și a întins mâinile pentru a lua copilul.

— Dă-mi-l pe flăcău. Mergem în vizită și-ți las mâinile libere pentru a găti.

I-am urmărit îndepărtându-se cu un vag sentiment de ușurare. Rămăsesem singură, măcar pentru câteva momente. Am aspirat adânc aerul umed și am simțit picături delicate de ploaie pe glugă.

Îmi plăceau adunările și evenimentele sociale, dar mă vedeam silită să recunosc în sinea mea că o companie permanentă care se prelungea cu zilele mă cam scotea din sărite. După o săptămână de vizite, bârfe, consultații medicale zilnice și crizele minore, dar constante, care însoțesc viața în aer liber alături de mulți membri ai familiei, eram pregătită să-mi sap o groapă sub un buștean ca să mă ascund acolo, doar pentru a mă bucura de un sfert de ceas de singurătate.

Dar se părea că eram scutită de efortul de a săpa. Dinspre deal au răzbătut strigăte, chemări, frânturi de muzică de cimpoi; tulburată de proclamația guvernatorului, Adunarea își revenea la ritmul său normal și toată lumea se întorcea la vetrele familiei, la luminișul în care se organizau concursurile, la ocoalele de vite de dincolo de pârâu sau la căruțele pregătite să vândă de toate, de la panglici și puțini până la piulițe și lămâi proaspete – mă rog, oarecum proaspete. Deocamdată, nimeni nu avea nevoie de mine.

Urma să fie o zi grea, iar aceea putea fi singura mea șansă de a mă bucura puțin de solitudine în decurs de o săptămână ori mai mult – călătoria de întoarcere va dura cel puțin la fel de mult, pentru că ne vom deplasa încet, cu un grup mare de oameni, copii și căruțe. Majoritatea nou-veniților nu aveau nici cai, nici catâri, astfel că vor trebui să meargă pe jos.

Aveam nevoie de câteva clipe doar pentru mine, ca să-mi adun puterile și să-mi pun ordine în gânduri. Însă gândurile mele nu erau legate de micul dejun sau de nunți, nici măcar de iminenta operație chirurgicală care mă aștepta. Priveam mult

mai departe, în viitor, dincolo de călătorie, tânjind să ajung acasă.

Fraser's Ridge se afla undeva sus, în munții dinspre vest, dincolo de orice oraș și departe de drumurile cunoscute. Îndepărtat și izolat, avea parte de puțini vizitatori. Dar și de puțini locuitori, cu toate că populația de acolo creștea; peste treizeci de familii veniseră să se stabilească pe pământul încredințat lui Jamie, sub chezășia lui. Cei mai mulți erau bărbați pe care îi cunoscuse în închisoare, la Ardsmuir. Am socotit că și Chisholm și McGillivray trebuiau să fie foști deținuți; Jamie invita mereu astfel de bărbați și avea s-o facă mai departe, nu contau costurile pe care le presupunea ajutorarea lor – ori dacă ne puteam permite așa ceva.

Un corb a zburat tăcut pe deasupra mea, încet și greoi, cu penele împovărate de picăturile de ploaie. Corbii erau păsări prevestitoare; m-am întrebat dacă acesta avea să ne aducă binele sau răul. Rareori vedeai păsări zburând pe o asemenea ploaie – sigur era un semn aparte.

M-am lovit în cap cu podul palmei, încercând să-mi alung orice superstiție din minte. Când trăiești printre scoțienii din Highlands îndeajuns de mult, orice bolovan sau copac ajung să însemne ceva!

Și poate că totuși însemnau. Pe munte, în jurul meu, erau oameni – știam asta – și totuși m-am simțit singură, protejată de ploaie și negură. Vremea era încă friguroasă, însă mie nu-mi era frig. Sângele îmi pulsa chiar sub piele și simțeam o căldură crescândă în palme. Am întins mâna spre pinul care se înălța lângă mine, cu picături de apă tremurând pe fiecare ac și cu scoarța înnegrită de umezeală. I-am inspirat aroma și am lăsat apa să-mi atingă pielea, rece precum ceața. Ploaia cădea în neclintirea tăcută dimprejurul meu, îmbibându-mi hainele până au ajuns să se lipească de mine, moi, precum norii care mângâiau muntele.

Jamie îmi spusese cândva că trebuie să trăiască pe un munte, și acum mi-am dat seama de ce – deși nu aș fi putut cu niciun chip să redau sentimentul prin cuvinte. Toate gândurile mele împrăștiate s-au retras în timp ce am ascultat glasul stâncilor și al copacilor și am auzit clopotul muntelui bătând o dată, undeva, în adânc, sub tălpile mele.

Aș fi fost în stare să rămân vrăjită așa o bună bucată de

vreme, făcând cu totul uitate gândurile legate de micul dejun, însă glasurile stâncilor și ale copacilor s-au stins și au dispărut odată cu zgomotul unor pași pe o potecă din apropiere.

— Doamnă Fraser.

Era chiar Archie Hayes, extrem de elegant în uniforma lui, în ciuda umezelii. Nu s-a trădat, chiar dacă era surprins să mă vadă stând singură pe potecă, doar a dat din cap în semn de salut curtenitor.

— Domnule locotenent.

Am făcut și eu o plecăciune, simțind cum mă îmbujorez, de parcă m-ar fi surprins îmbăindu-mă.

— Doamnă, soțul dumneavoastră e prin apropiere? a întrebat el cu naturalețe.

În ciuda stânjenelii, am devenit circumspectă. Tânărul caporal MacNair venise după Jamie și dăduse greș. Dacă acum muntele venise la Mahomed, problema nu mai era de neglijat. Oare Hayes avea de gând să-l atragă pe Jamie într-un soi de vânătoare de Reglementatori?

— Așa cred. Dar nu știu cu exactitate *unde* se află acum, am răspuns, străduindu-mă să nu privesc în susul pantei, unde cortul mare al Jocastei își ițea vârful din pânză în mijlocul unui pâlc de castani.

— Mda, îmi închipui că este foarte ocupat, a spus Hayes cu glas liniștitor. Sunt multe de făcut pentru un bărbat ca el, mai ales că astăzi este ultima zi a Adunării.

— Da. Așa cred și eu… da.

Conversația s-a stins, iar pe mine m-a cuprins o neliniște crescândă tot întrebându-mă cum Dumnezeu să scap fără să-l invit pe locotenent la micul dejun. Nici măcar o englezoaică nu putea să scape cu grosolănia de a nu oferi mâncare fără o remarcă interesantă.

— Ăă… caporalul MacNair a spus că doriți să discutați și cu Farquard Campbell, am spus, luând astfel taurul de coarne. Probabil că Jamie s-a dus să stea de vorbă cu el. Cu domnul Campbell adică.

Am arătat către tabăra familiei Campbell, care se afla în partea îndepărtată a pantei, la aproape patru sute de metri de tabăra Jocastei.

Hayes a clipit iute de câteva ori, iar picături de apă i s-au scurs de pe gene pe obraji.

— Da, a zis el. Probabil că așa stau lucrurile.

A mai zăbovit un moment, după care și-a înclinat cascheta spre mine.

— Vă doresc o zi bună, doamnă.

S-a întors și a pornit în susul potecii, spre cortul Jocastei. M-am uitat după el, simțind că orice senzație de pace dispăruse.

— La naiba, am șoptit și am plecat să mă ocup de pregătirea micului dejun.

2.

PÂINILE ȘI PEȘTII

Alesesem un loc de tabără departe de cărarea principală, dar situat într-un luminiș mic și stâncos, care avea o vedere bună spre malul pârâului lat de dedesubt. Aruncând o privire printr-un desiș de ilice, am zărit tartane verde cu negru, în timp ce soldații se dispersau; Archie Hayes își încuraja soldații să se amestece printre oamenii veniți la Adunare, iar mulți dintre ei erau foarte încântați să se supună ordinului.

N-aș fi putut spune dacă tactica lui Archie era determinată de șiretenie, de lipsuri sau, pur și simplu, de omenie. Mulți dintre soldații lui erau tineri, rupți de familiile și căminele lor, și se bucurau de șansa de a auzi din nou glasuri de scoțieni, de a fi bine primiți lângă focurile îmbietoare, de a li se oferi puding și terci, dar și de a profita măcar pentru scurt timp de căldura familiarității.

Când am ieșit dintre copaci, am văzut că Marsali și Lizzie se foiau în jurul tânărului soldat sfios care îl pescuise pe Germain din pârâu. Fergus se afla aproape de foc, iar din straiele lui ude se ridicau aburi. Murmura ceva în franceză în timp ce freca energic capul lui Germain cu un prosop, iar asta cu o singură mână. Cu cârligul îl ținea pe băiat de umăr ca să nu-și piardă echilibrul, iar capul blond se legăna înainte și înapoi. Germain părea foarte liniștit, părând să ignore dăscălelile tatălui.

Nu i-am observat pe Roger sau pe Brianna nicăieri, dar m-am alarmat când l-am descoperit pe Abel MacLennan stând de cealaltă parte a luminișului, morfolind o bucată de pâine prăjită

înfiptă într-un băț. Jamie se întorsese deja cu proviziile împrumutate, pe care tocmai le așeza pe pământ, în apropierea focului. Era posomorât, dar s-a înseninat la față și a zâmbit când m-a văzut.

— Uite c-ai apărut și tu, englezoaico! a spus el, ridicându-se în picioare. Ce te-a reținut atât de mult?

— A... am întâlnit o cunoștință pe drum, am răspuns, uitându-mă cu subînțeles la tânărul soldat.

Mi-a fost limpede că gestul nu fusese destul de sugestiv, pentru că Jamie s-a încruntat nedumerit.

— Te caută locotenentul, am șuierat aplecându-mă spre el.

— Păi, știam asta, englezoaico, a replicat el liniștit. Mă va găsi cât de curând.

— Da, dar... hm.

Mi-am dres glasul și am ridicat din sprâncene, privind întâi spre Abel MacLennan, apoi spre tânărul soldat. Concepțiile lui Jamie despre ospitalitate nu se împăcau cu ideea de a-și vedea oaspeții târâți de sub acoperișul lui și aș fi presupus că același principiu se aplică și pentru focul de tabără. Probabil că tânărului soldat i s-ar fi părut anapoda să-l aresteze pe MacLennan, dar aveam convingerea că locotenentul nu va ezita nicio clipă.

Jamie părea oarecum amuzat. Ridicând și el din sprâncene, m-a luat de braț și m-a condus spre tânărul soldat.

— Draga mea, a spus el pe un ton oficial, dă-mi voie să ți-l prezint pe soldatul Andrew Ogilvie, care vine din satul Kilburnie. Soldat Ogilvie, ea este soția mea.

Soldatul Ogilvie, un băiat cu fața bronzată și păr negru buclat, a roșit și a făcut o plecăciune.

— La dispoziția dumneavoastră, doamnă!

Jamie m-a strâns ușor de braț.

— Soldatul Ogilvie tocmai îmi povestea că regimentul lui urmează să plece spre Portsmouth, în Virginia, de unde vor porni pe mare spre Scoția. Flăcăule, cred că ești fericit că o să-ți revezi căminul, nu?

— Oh, sigur, domnule! a rostit tânărul cu fervoare în glas. Regimentul se va desființa la Aberdeen, iar după aceea voi pleca spre casă și voi merge cât de repede mă vor ține picioarele!

— Regimentul se desființează? a întrebat Fergus care, cu un

prosop în jurul gâtului și cu Germain în brațe, s-a apropiat pentru a participa la discuție.

— Da, domnule. Cum franțujii s-au liniștit – vă cer iertare, domnule – și cum indienii sunt în siguranță, nu mai avem ce face aici, iar Coroana nu ne va plăti să stăm degeaba acasă, a spus flăcăul cu tristețe. Una peste alta, s-ar putea ca pacea să fie ceva bun și, sigur, mă bucur de asta. Dar nu se poate tăgădui că pentru un soldat e greu.

— Aproape la fel de greu ca războiul, nu? a spus Jamie sec.

Băiatul s-a împurpurat; tânăr fiind, cu siguranță că nu participase vreodată la o luptă adevărată. Războiul de Șapte Ani se încheiase de aproape zece ani – pe când soldatul Ogilvie era probabil încă un flăcăiaș desculț din Kilburnie.

Neluând în seamă stânjeneala tânărului, Jamie s-a întors spre mine.

— Băiatul mi-a spus că Regimentul 67 este ultimul care va rămâne în Colonii.

— Ultimul regiment Highland? am întrebat eu.

— Nu, doamnă, ultima dintre trupele regulate ale Coroanei. Presupun că ici și colo există garnizoane, dar toate regimentele în funcțiune au fost rechemate în Anglia sau Scoția. Noi suntem ultimii – oricum în întârziere. Trebuia să plecăm cu o corabie de la Charleston, dar lucrurile sunt cam încurcate acolo, așa că o să ne îndreptăm spre Portsmouth acum, cât de repede putem. Suntem spre sfârșitul anului, dar locotenentul a vorbit cu căpitanul unui vas care ar putea risca traversarea pentru a ne duce acasă. Dacă nu – a ridicat din umeri, cu un aer filosofic, dar sumbru –, o să iernăm la Portsmouth, așa cred, și o să ne descurcăm cum vom putea.

— Așadar, Anglia vrea să ne lase fără apărare? a întrebat Marsali, părând șocată de idee.

— Nu prea cred că există mari primejdii, doamnă, a asigurat-o soldatul Ogilvie. I-am pus la punct pe franțuji pentru totdeauna, iar indienii nu ar conta prea mult dacă nu ar fi mâncătorii de broaște care să-i stârnească. Totul e liniștit de o bună bucată de vreme și probabil că așa va rămâne.

Mi-am dres ușor glasul, iar Jamie m-a strâns de cot.

— Și nu te-ai gândit cumva să rămâi aici?

În timp ce asculta discuția noastră, Lizzie curăța și felia cartofi. A lăsat jos, lângă foc, vasul cu felii lucioase și s-a apucat

să ungă grătarul cu grăsime.

— Să rămâi în colonii, la asta mă refeream. Încă există destul pământ în vest.

— Aha.

Soldatul Ogilvie s-a uitat la Lizzie, care își ținea aplecat cu modestie capul acoperit cu o bonetă albă, iar fața i s-a împurpurat din nou.

— Ei bine, domnișoară, aș dori să vă spun că am auzit și planuri mai rele. Mă tem însă că va trebui să plec împreună cu regimentul meu.

Lizzie a ridicat două ouă și le-a spart cu precizie de marginea vasului. Fața ei, de obicei palidă ca zerul, devenise ecoul rozaliu al roșeții soldatului.

— Ei bine, mare păcat că trebuie să pleci atât de curând, a spus ea.

Șuvițele blonde i-au căzut peste obraji.

— Totuși, nu te vom trimite la drum cu burta goală.

Urechile soldatului Ogilvie au devenit și mai trandafirii.

— Sunteți foarte amabilă, domnișoară. Cu adevărat foarte amabilă.

Lizzie a ridicat capul cu sfială și a roșit mai tare.

Jamie a tușit discret și s-a retras cerându-și scuze, luându-mă și pe mine de lângă foc.

— Iisuse! a spus el cu glas reținut, aplecându-se pentru ca eu să-l pot auzi. Când te gândești că a devenit femeie cu mai puțin de o zi în urmă! I-ai dat lecții, englezoaico, ori femeile se nasc cu darul ăsta?

— Presupun că e un talent natural, am răspuns prevăzătoare.

Neașteptata apariție a ciclului lui Lizzie, după cina din noaptea precedentă, fusese amănuntul care puse capac la toate, mai ales în privința cearșafurilor curate, dar și evenimentul care mă făcuse să îmi sacrific juponul. Firește, Lizzie nu avea la ea cârpe pentru menstruație, iar eu nu voiam să o silesc să folosească scutecele copiilor.

— Hm. Cred că aș face bine să-i caut un soț, a spus Jamie resemnat.

— Un soț! Cum asta? Păi nu are decât cincisprezece ani!

— Chiar așa?

A privit spre Marsali, care îi freca părul lui Fergus cu un prosop, apoi spre Lizzie și soldatul ei, după care s-a uitat cinic la

mine, ridicând o sprânceană.

— Da, nu te-ai schimbat deloc, am spus destul de iritată. În regulă, Marsali avea doar cincisprezece ani când s-a căsătorit cu Fergus, dar asta nu înseamnă că…

— Problema este că regimentul pleacă spre Portsmouth mâine, a continuat Jamie, uitând de Lizzie pentru moment, așa că nu au nici timpul necesar, nici dorința de a se ocupa de treaba aceea din Hillsborough, care va rămâne în grija lui Tryon.

— Dar de ce a spus Hayes…

— Ei, dacă cineva îi face vreo mărturisire, sunt convins că va trimite depozițiile la New Bern, dar îmi închipui că lui personal nu-i pasă dacă Reglementatorii vor da foc palatului guvernatorului, câtă vreme asta nu-i întârzie plecarea spre casă.

Oarecum liniștită, am suspinat adânc. Dacă Jamie avea dreptate, ultimul lucru pe care l-ar face Hayes ar fi să rețină pe cineva, indiferent ce dovezi ar fi avut la îndemână. Așadar, MacLennan era în siguranță.

— Dar ce crezi că vrea Hayes de la tine și de la ceilalți? am întrebat, aplecându-mă deasupra unui coș pentru a căuta încă o pâine. Te vânează *pe tine*, în persoană.

Jamie a aruncat o privire peste umăr, ca și cum s-ar fi așteptat ca locotenentul să apară în orice clipă dintre tufișurile de ilice. Cum perdeaua verde, plină de țepi, a rămas neclintită, s-a răsucit spre mine și s-a încruntat ușor.

— Habar n-am, a răspuns, clătinând din cap, dar n-are nicio legătură cu treburile lui Tryon. Dacă ar fi fost pe-așa, mi-ar fi spus seara trecută. Dacă s-ar fi sinchisit de asta, *sigur* mi-ar fi zis aseară, a adăugat el. Nu, englezoaico, crede-mă, răzvrătiții nu reprezintă decât o chestiune de datorie pentru micuțul Archie Hayes. Cât privește interesul lui față de mine…

S-a aplecat peste umărul meu pentru a-și vârî un deget într-un vas cu miere.

— Nu vreau să-mi fac griji înainte să fie cazul. Mai am trei butoiașe cu whisky și până diseară vreau să le schimb pe un plug, o lamă de coasă, trei capete de securi, un cal și un astrolab. O scamatorie care ar putea atrage atenția, nu?

Apoi și-a plimbat degetul mânjit de miere peste buzele mele și m-a sărutat.

— Un astrolab? am întrebat, simțind gustul mierii, după care l-am sărutat. Pentru ce?

— Apoi vreau să ajung acasă, mi-a șoptit ignorându-mi întrebarea.

Și-a lipit fruntea de a mea și i-am văzut ochii de un albastru intens.

— Vreau să te duc în pat – în patul *meu*. Și vreau să-mi petrec restul zilei gândindu-mă ce să-ți fac imediat ce ajungi acolo. Așadar, micuțul Archie se poate duce să joace bile cu boașele lui, nu?

— Excelent plan, i-am răspuns tot în șoaptă. N-ai vrea să-i spui asta personal?

Observasem un tartan verde cu negru de cealaltă parte a luminișului, dar când Jamie s-a îndreptat de spate și s-a întors, am văzut că de fapt vizitatorul nu era locotenentul Hayes, ci John Quincy Myers, care se fălea cu un tartan soldățesc înfășurat în jurul pieptului și ale cărui capete fluturau vesel în vânt.

Țesătura adăuga o tușă de culoare înfățișării deja splendide și frapante a lui Myers. Extrem de înalt, cu o pălărie cu borurile moi, în care erau înfipte câteva ace și o pană de curcan, cu două pene de fazan ferfenițite prinse în părul lung și negru, cu vesta din țepi de porc-spinos pusă peste o bluză cu franjuri și mărgele, cu obișnuita lui legătură de șale și pantalonii împodobiți cu șiruri de clopoței, omul muntelui sărea în ochi de departe.

— Prietene James!

Văzându-l pe Jamie, John Quincy a zâmbit cu gura până la urechi și, în zdrăngănit de clopoței, s-a grăbit spre el cu mâna întinsă.

— Credeam că te voi găsi la micul dejun!

Gândindu-se la acea perspectivă, Jamie a clipit scurt, dar, cavalerește, i-a strâns mâna munteanului.

— Da, John. Rămâi cu noi?

— Păi… da, am intervenit eu, aruncând o privire spre coșul cu mâncare. Te rugăm!

Ridicându-și pălăria de pe cap, John Quincy a făcut o plecăciune ceremonioasă către mine.

— Sluga dumitale, doamnă, îți sunt recunoscător. Poate mai târziu. Acum am venit să ți-l răpesc pe domnul Fraser. E dorit, și încă urgent.

— De cine? a întrebat Jamie prudent.

— Robbie McGillivray, așa a spus că-l cheamă. Îl știi?

— Da.

Ceea ce știa despre McGillivray l-a făcut pe Jamie să scotocească în lădița în care își păstra pistoalele.

— Care-i necazul?

— Ei bine, a început John Quincy, scărpinându-și barba neagră și stufoasă, soața lui m-a rugat să te găsesc, dar nu vorbește engleza prea grozav, așa că s-ar putea să fi înțeles greșit ce mi-a zis. Dar *cred* că mi-a spus că un prinzător de hoți l-a înhățat pe fiu-său, susținând că băiatul a fost unul dintre ticăloșii care au făcut prăpăd la Hillsborough, și vrea să-l ducă la temnița din New Bern. Doar că Robbie zice că nimeni nu-i ia fiul și… ei bine, mai departe… mai departe sărmana femeie s-a pierdut cu totul și am înțeles doar un cuvânt din zece. Dar cred că Robbie ți-ar fi recunoscător dacă ai veni să dai o mână de ajutor în tărășenia asta.

Jamie a înșfăcat haina verde a lui Roger pătată de sânge, care atârna într-un tufiș așteptând să fie curățată. A îmbrăcat-o și și-a vârât pistolul încărcat la centură.

— Unde? a întrebat el.

Myers a făcut un semn scurt cu degetul mare și a pătruns în tufișurile de ilice, urmat de Jamie.

Fergus, care ascultase discuția cu Germain în brațe, l-a așezat pe băiat jos, la picioarele lui Marsali.

— Trebuie să plec să-l ajut pe *grand-père*, i-a zis el, apoi a luat un băț dintre lemnele de foc și i l-a pus în mână. Rămâi aici, s-o aperi pe *maman* și pe micuța Joan de oamenii răi.

— *Oui*, *papa*.

Germain s-a încruntat feroce pe sub bretonul blond și a strâns bățul în mână, pregătindu-se să apere tabăra.

Marsali, MacLennan, Lizzie și soldatul Ogilvie urmăriseră scena cu priviri sticloase. Când Fergus a luat altă bucată de lemn și a pornit hotărât prin tufișurile de ilice, soldatul Ogilvie s-a trezit la viață și a început să se agite.

— Hm… Poate că… ar trebui să-l anunț pe sergent, nu credeți, doamnă? Dacă va avea loc vreo încăierare…

— Nu, nu, m-am grăbit eu să spun.

Ultimul lucru de care aveam nevoie era ca Archie Hayes și regimentul lui să apară acolo cu toții. Mi se părea genul de situație care trebuia să rămână neoficială.

— Sunt convinsă că nu se va întâmpla nimic rău. Cred că este

vorba doar de o neînțelegere. Domnul Fraser va rezolva lucrurile imediat, nu te teme.

Tot vorbind, am ocolit focul și m-am îndreptat spre locul în care se aflau proviziile mele medicale, ferite de burniță sub o foaie de cort. Am vârât mâna sub ea și am luat trusa pentru urgențe.

— Lizzie, ce-ar fi să-i dai soldatului Ogilvie niște dulceață de căpșune pentru pâinea prăjită? Și domnul MacLennan ar dori puțină miere în cafea, sunt sigură. Domnule MacLennan, te rog să mă ierți, trebuie să plec și… hm.

Zâmbind ca o toantă, m-am strecurat printre frunzele de ilice. În timp ce crengile foșneau și pocneau în urma mea, m-am oprit o clipă ca să mă orientez. Zvonul slab al clopoțeilor a ajuns la mine adus de vântul umed; m-am întors spre sursa zgomotului și am rupt-o la fugă.

•

Era destul de departe; din cauza efortului, când i-am prins din urmă în apropiere de terenul pentru întreceri, abia mai respiram și transpirasem. Lucrurile erau în plină desfășurare; am auzit zumzetul discuțiilor dintre oamenii care se strângeau acolo, dar nu am auzit strigăte de încurajare sau huiduieli de dezamăgire. Câțiva bărbați musculoși, dezbrăcați până la brâu, se foiau de colo-colo, bătând din picioare și rotindu-și brațele pentru a se încălzi; aceia erau „forțoșii” locali din diferite așezări.

Burnița începuse din nou; umerii bărbaților luceau de umezeală, iar smocurile de păr de pe corp li se lipiseră de pielea palidă de pe piept și antebrațe. Însă nu aveam vreme să apreciez spectacolul; John Quincy își croia drum cu pricepere printre grupurile de spectatori și concurenți, fluturând din mână cordial către cunoștințele prin dreptul cărora trecea. Un bărbat scund s-a desprins din mulțimea aflată de cealaltă parte a terenului și s-a grăbit să ne întâmpine.

— *Mac Dubh*! Ai venit, atunci… e bine.

— Nu-ți face griji, Robbie, l-a liniștit Jamie. Ce s-a întâmplat?

McGillivray, care părea deosebit de tulburat, a aruncat o privire spre concurenți și susținătorii lor, apoi a făcut un semn din cap către copacii din apropiere. Am pornit după el, neobservați de mulțimea strânsă în jurul a doi bolovani mari, înfășurați în frânghii, despre care am bănuit că participanții la întrecere trebuiau să-i ridice, dovedindu-și astfel forța.

— E vorba de fiul tău, Rob, nu? a întrebat Jamie, ferindu-se de o creangă de pin plină de stropi de apă.

— Da, a răspuns Robbie, ori a fost.

Asta suna sinistru. Am observat că Jamie a mângâiat patul pistolului; eu am dus mâna la trusa medicală.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat. E rănit?

— Nu el, a răspuns criptic McGillivray și s-a aplecat pe sub o creangă de castan, trasă în jos de o plantă agățătoare cu frunze stacojii.

Dincolo de copac era un mic spațiu deschis, nu îndeajuns de mare pentru a fi numit luminiș, acoperit de iarbă uscată și presărat cu puieți de pin. Când eu și Fergus ne-am aplecat capetele ca să trecem pe sub planta agățătoare, o femeie masivă, îmbrăcată într-o rochie de lână, a pornit valvârtej spre noi, ridicând bățul pe care îl ținea strâns într-o mână. Însă l-a văzut pe McGillivray și s-a mai liniștit puțin.

— *Wer ist das*? a întrebat ea bănuitoare, uitându-se la noi.

Apoi de sub planta agățătoare a apărut John Quincy, și ea a coborât bățul, iar trăsăturile ei atrăgătoare s-au mai relaxat.

— Ha, Myers! Ai adus Jamie la mine, *oder*?

Mi-a aruncat o privire curioasă, dar era prea ocupată să-și plimbe ochii de la Fergus la Jamie ca să mă studieze mai îndeaproape.

— Da, scumpo, el e Jamie Roy – *Sheumais Mac Dubh*.

McGillivray s-a grăbit să-și atribuie meritul apariției lui Jamie, punând mâna cu respect pe mâneca lui.

— Ea e soția mea, Ute, *Mac Dubh*. Și fiul lui *Mac Dubh*, a adăugat el, făcând semn spre Fergus.

Ute McGillivray arăta ca o valkirie care mănâncă doar produse făinoase; înaltă, foarte blondă și foarte puternică.

— La dispoziția dumneavoastră, doamnă! a spus Jamie și s-a înclinat.

— *Madame*, l-a imitat Fergus, făcând o plecăciune ca la Curtea regală. Doamna McGillivray le-a răspuns printr-o reverență, cu ochii ațintiți asupra dârei de sânge uscat de pe haina lui Jamie – ori mai curând a lui Roger.

— *Mein Herr*, a murmurat ea, părând impresionată.

S-a întors și i-a făcut semn unui tânăr de șaptesprezece sau optsprezece ani, care rămăsese în spate. Semăna atât de mult cu tatăl lui scund, musculos și cu părul negru, încât identitatea

lui nu putea fi pusă mai deloc la îndoială.

— Manfred, a anunțat ea cu mândrie în glas. *Mein* flăcău.

Jamie a înclinat din cap cu un aer grav.

— Domnule McGillivray!

— Ă… sluga dumneavoastră, domnule!

Băiatul părea să aibă unele îndoieli, dar a întins mâna.

— E o plăcere să te cunosc, domnule! l-a asigurat Jamie și i-a strâns-o.

După îndeplinirea cuvenită a gesturilor curtenitoare, Jamie s-a uitat scurt la împrejurimile liniștite, ridicând o sprânceană.

— Am auzit că ați avut necazuri cu un prinzător de hoți. Să înțeleg că problema s-a rezolvat?

I-a privit întrebător pe McGillivray junior și pe McGillivray senior.

Cei trei McGillivray au schimbat priviri între ei. Robin McGillivray a tușit în semn de scuză.

— Păi, n-aș zice că s-a rezolvat, *Mac Dubh*. Cu alte cuvinte…

A tăcut, iar în ochi i se citea din nou îngrijorarea.

Doamna McGillivray i-a aruncat o privire severă, apoi s-a întors spre Jamie.

— *Ist kein* deranj, i-a spus ea. *Ich haf den* micu' rahat pus bine. Dar vrem doar să știm cum mai bine ascuns *den Korpus*?

— Cadavrul? am întrebat eu cu glas pierit.

Până și Jamie a părut tulburat auzind asta.

— Rob, l-ai ucis?

— Eu? s-a arătat șocat McGillivray. Pentru numele Domnului, *Mac Dubh*, drept cine mă iei?

Jamie a ridicat din nou o sprânceană; evident, gândul că McGillivray ar fi comis un act violent nu era deloc nefiresc. McGillivray a avut inspirația de a părea rușinat.

— Păi, ei bine, cred că puteam s-o fac – și am făcut-o –, dar, *Mac Dubh,* treaba aia de la Ardsmuir s-a petrecut demult și a fost uitată, nu?

— Da, a spus Jamie. A fost. Dar ce e treaba asta cu prinzătorul de hoți? Unde-i omul?

Am auzit niște chicoteli înfundate în spatele meu și, întorcându-mă, am văzut că restul membrilor familiei McGillivray, tăcuți până în acel moment, erau prezenți acolo. Trei fete adolescente stăteau una lângă alta pe un buștean, înapoia unui pâlc de puieți, toate purtând bonete și șorțuri de un

alb imaculat, doar puțin pleoștite din cauza ploii.

— *Meine* fete, ne-a anunțat doamna McGillivray, făcând un semn larg cu mâna în direcția lor – lucru inutil, pentru că toate trei păreau versiuni mai mici ale ei. Hilda, Inga *und* Senga.

Fergus s-a înclinat cu eleganță spre ele.

— *Enchanté, mes demoiselles*!

Fetele au chicotit și au dat din cap drept răspuns, dar fără să se ridice, ceea ce mi s-a părut ciudat. Apoi am observat o foială sub fusta fetei mai mari; un fel de unduire greoaie, însoțită de un geamăt înfundat. Hilda a lovit scurt cu călcâiul dedesubt, zâmbindu-mi fermecător în acest timp.

S-a auzit un nou geamăt – de astă dată mai puternic – de sub fusta ei, făcându-l pe Jamie să tresară și să se întoarcă spre ea.

Încă zâmbind larg, Hilda s-a aplecat și, cu delicatețe, a ridicat marginea fustei, și am văzut o față îngrozită, parcă tăiată în două de o fâșie întunecată de pânză legată peste gura omului.

— El este, a spus Robbie, care egala talentul soției lui de a enunța lucruri evidente.

— Am înțeles, a zis Jamie și degetele lipite de kilt i-au tresărit. L-am putea scoate de acolo?

Robbie le-a făcut semn fetelor, care s-au ridicat în același timp și s-au tras deoparte, lăsând la vedere un bărbat scund, întins în lungul bușteanului, legat de mâini și de picioare cu ceea ce păreau a fi ciorapi de damă, și gura acoperită cu eșarfa cuiva. Era ud, plin de noroit și destul de șifonat după ce luase bătaie.

Myers s-a aplecat și, prinzându-l de guler, l-a săltat pe bărbat în picioare.

— Ei, nici nu prea ai ce vedea, a spus munteanul cu glas critic, mijindu-și ochii spre el ca și cum ar fi evaluat o blană de castor de slabă calitate. Cred că prinzătorii de hoți nu sunt plătiți prea grozav.

Omul era slab și destul de jerpelit, cu părul vâlvoi, furios – și înspăimântat. Ute a pufnit cu dispreț.

•

— *Saukerl*[6]! a spus ea și a scuipat lângă ghetele omului.

Apoi, plină de farmec, s-a întors spre Jamie.

— Așadar, *mein Herr*, cum ar fi mai bine să-l omorâm? l-a întrebat ea.

---

[6] „Porcule!” (în germ. în orig.) (n. tr.).

Prinzătorul de hoți a făcut ochii cât cepele și a început să se zbată în strânsoarea lui Myers. S-a arcuit și s-a răsucit, scoțând sunete disperate, înăbușite de legătura de la gură. Trecându-și dosul mâinii peste buze, Jamie l-a măsurat din ochi, apoi s-a uitat la Robbie, care a dat ușor din umeri, privind în același timp spre soție, parcă scuzându-se.

Jamie și-a dres glasul.

— Hmm! Doamnă, cred că v-ați gândit la ceva.

Ute a surâs în fața acelei dovezi de înțelegere a intențiilor ei și a scos un cuțit de la cingătoare.

— Eu gândit să probabil măcelărim la el, *wie ein Schwein*, *ja*[7]? Dar uitați-vă…

L-a împuns pe prinzătorul de hoți ușor cu cuțitul între coaste; omul a scâncit pe sub căluș și un mic punct sângeriu a înflorit pe cămașa lui zdrențuită.

— Prea mult *Blut*[8], a explicat ea, cu o expresie dezamăgită.

A arătat către perdeaua de copaci, în spatele căreia ridicarea de pietre părea să se desfășoare bine.

— *Die Lente*[9] *v*or șminți.

— Șminți?

I-am aruncat o privire lui Jamie, crezând că era vorba de vreo expresie germană mai puțin cunoscută. El a tușit și și-a trecut o mână pe sub nas.

— A, *mirosi*! am rostit eu, lămurită. Sigur, cred că s-ar putea.

— Nu cred că ar trebui să-l împușcăm, a zis Jamie cu un aer gânditor. Dacă vrem să nu atragem atenția, la asta mă refer.

— Eu zic să-i rupem gâtul, a propus Robbie McGillivray, privindu-l printre gene pe prinzătorul de hoți. Asta ar fi destul de ușor de făcut.

— Așa crezi? a întrebat Fergus, mijindu-și ochii în semn de concentrare. Eu spun că un cuțit e mai bun. Dacă îl înjunghii în locul potrivit, nu va curge prea mult sânge. Rinichii, imediat sub coaste, în spate… ce părere aveți?

Judecând după sunetele agitate care răzbăteau de sub căluș, prizonierul dădea impresia că nu-i convenea niciuna dintre sugestii, iar Jamie și-a frecat bărbia cu un aer de îndoială.

— Ei bine, nu e chiar atât de greu, a recunoscut el. Ori să-l

---

[7] „Ca pe un porc, nu?” (în germ. în orig.) (n. tr.).

[8] „Sânge” (în germ. în orig.) (n. tr.).

[9] „Oamenii, lumea” (în germ. în orig.) (n. tr.).

strangulăm. Numai că se va scăpa pe el. Dacă vorbim despre problema mirosului, chiar și zdrobirea țestei… Dar spune-mi, Robbie, cum de-a ajuns omul ăsta aici?

— Poftim?

Robbie s-a uitat nedumerit în jur.

— Aveți tabăra pe aproape?

Jamie a arătat cu mâna spre micul luminiș, pentru ca întrebarea să fie clară. Nu se vedea nicio urmă de foc; de fapt, nimeni nu se așezase pe acea parte a pârâului. Și totuși, membrii familiei McGillivray se aflau acolo.

— Ah, nu, a spus Robbie, cu o expresie de ușurare pe fața lui slabă. Nu, am făcut tabără ceva mai sus. Doar că am coborât să ne uităm și noi puțin la forțoși – și a întors capul spre locul competiției –, iar vulturul ăsta nenorocit l-a zărit pe Freddie al nostru și l-a prins, ca să-l scoată de acolo.

S-a uitat cu dușmănie la prinzătorul de hoți, iar eu am văzut un colac de frânghie atârnat la centura omului. O pereche de cătușe din fier zăcea pe pământ lângă el, metalul întunecat fiind deja atins de rugină din cauza umezelii.

— Am văzut că l-a prins pe fratele nostru, a intervenit Hilda. Așa că l-am înhățat noi pe el și l-am adus aici, unde nu ne putea vedea nimeni. Când a spus că voia să-l ducă pe fratele nostru la șerif, eu și surorile mele l-am doborât și ne-am așezat pe el, iar mama l-a lovit de câteva ori.

Ute a bătut-o iubitoare pe umărul masiv.

— Sunt *gut*, puternice *Mädchen*, fetele *meine*, i-a spus ea lui Jamie. Noi *komm* vedem aici *die Wettkämpfer*[10], poate alegem soț pentru Inga sau Senga. Hilda *hat einen Mann* deja promis, a adăugat ea, cu un aer satisfăcut.

L-a privit fără ocolișuri pe Jamie, cântărindu-i cu o expresie aprobatoare statura, lățimea umerilor și înfățișarea generală înfloritoare.

— E frumos și mare al tău *Mann*, mi-a spus ea. Ai cumva fii?

— Nu, îmi pare rău, am spus parcă cerându-mi scuze. Ăă… Fergus e căsătorit cu fiica soțului meu, am adăugat, când am văzut că privirea ei alunecă apreciativ spre Fergus.

Prinzătorul de hoți a părut să simtă că discuția se îndepărta cumva de subiect și, în ciuda călușului, a cerut să i se acorde atenție printr-un strigăt de indignare. Fața lui, care se albise

[10] „Concurenții” (în germ. în orig.) (n. tr.).

când se discutase despre felul în care va muri, se înroșise acum din nou, iar părul încâlcit îi atârna peste frunte în șuvițe.

— Ah, da, a spus Jamie, observând totul. Poate c-ar fi cazul să-l lăsăm pe acest domn să spună câteva cuvinte, nu?

Robbie și-a mijit ochii, dar a încuviințat fără tragere de inimă. Întrecerea era deja în plină desfășurare, pentru că dinspre locul ei se auzeau strigăte de încurajare; nimeni nu ar fi băgat în seamă un răcnet venit despre luminiș.

— Domnule, nu-i lăsați să mă ucidă! Știți că nu e corect!

Răgușit după chinurile la care fusese supus, omul și-a ațintit ochii asupra lui Jamie imediat ce i s-a scos călușul.

— Fac doar ce trebuie, să dau un infractor pe mâna justiției!

— Ha! au exclamat la unison toți membrii familiei McGillivray.

Deși sentimentul părea a fi unanim, exprimarea lui s-a transformat imediat într-o hărmălaie de cuvinte de ocară, păreri și lovituri de picior îndreptate spre țurloaiele omului, expediate de Inga și de Senga.

— Încetați! a spus Jamie, ridicând glasul cât să fie auzit, în ciuda vacarmului.

Cum acest lucru nu a avut niciun efect, l-a prins pe McGillivray junior de ceafă și a răcnit din rărunchi: *Ruhe*[11]!, ceea ce i-a făcut pe toți să tresară și să tacă, privind cu vinovăție în spate, spre terenul unde se desfășura întrecerea.

— Ascultați-mă, a spus Jamie cu glas ferm. Myers, ia-l pe acest domn, te rog. Rob, Fergus, veniți încoace. *Bitte*, doamnă?

A făcut o plecăciune spre doamna McGillivray, care a clipit nedumerită, după care a dat din cap în semn de acceptare. Jamie s-a uitat scurt la mine, apoi, ținându-l pe Manfred de gât, a condus grupul de bărbați spre pârâu, lăsându-mă să mă ocup de femei.

— Al tău *Mann*… îmi va salva fiul?

Ute s-a întors spre mine încruntându-se îngrijorată.

— Se va strădui.

Le-am aruncat o privire fetelor, care stăteau îngrămădite în spatele mamei lor.

— Știți dacă fratele vostru a *fost* la Hillsborough?

Fetele s-au uitat una la alta și au ales-o din ochi pe Helga pentru a vorbi în numele lor.

— Păi, *ja*, a fost acolo, a răspuns fata oarecum sfidător. Dar

[11] „Liniște” (în germ. în orig.) (n. tr.).

nu a participat la răzmeriță, nici vorbă. Se dusese să repare niște harnașamente și a fost prins în mijlocul mulțimii.

Am surprins un schimb scurt de priviri între Hilda și Senga și am tras concluzia că aceea nu era întreaga poveste. Dar, slavă Cerului, nu era rolul meu să judec.

Doamna McGillivray avea ochii îndreptați spre bărbați, care se opriseră la o oarecare distanță de ea și se consultau în șoaptă. Prinzătorul de hoți fusese eliberat, doar mâinile îi rămăseseră legate. Se rezemase de un copac, arătând ca un șobolan încolțit, dar rânjind sfidător. Jamie și Myers erau aplecați dominator asupra lui, iar lângă ei, Fergus, încruntat și atent, stătea cu bărbia proptită în cârlig. Rob McGillivray scosese un cuțit cu care tăia gânditor așchii dintr-o crenguță de pin, aruncându-i bărbatului din când în când priviri sumbre.

— Sunt convinsă că Jamie va putea să... hm... să facă ceva, am spus, sperând în sinea mea că acel ceva nu va presupune prea multă violență.

Gândul nedorit mi-a venit socotind că micuțul prinzător de hoți ar încăpea foarte bine în vreunul dintre coșurile noastre de mâncare, goale de-acum.

— *Gut,* a replicat Ute McGillivray dând rar din cap. Mai bine nu-l omor.

Și-a întors brusc spre mine ochii sclipitori, de un albastru-deschis.

— Dar o s-o fac dacă trebuie.

Nu mă îndoiam.

— Înțeleg, am zis cu fereală. Dar – și te rog să mă ierți – chiar dacă omul ăsta ți-ar lua fiul, n-ai putea merge la șerif să-i explici?

Alte priviri schimbate de fete. De astă dată, cea care a vorbit a fost Hilda.

— *Nein,* doamnă. Vedeți dumneavoastră, n-ar fi fost chiar atât de rău dacă prinzătorul de hoți ar fi venit la tabăra noastră. Însă aici...

A făcut ochii mari și a arătat din cap spre locul întrecerilor, unde un bufnet înfundat și un cor aprobator au anunțat efortul reușit al unui competitor.

Problema era logodnicul Hildei, un anume Davey Morrison, din Hunter's Point. Domnul Morrison era un fermier destul de prosper și de apreciat, dar și un atlet cunoscător al secretelor

aruncării de bolovani și de bârne. Și el avea familie – părinți, mătuși, veri –, toți oameni de mare caracter și – din câte am înțeles – având obiceiul de a privi critic lucrurile.

Dacă Manfred ar fi fost luat de prinzătorul de hoți în fața unei asemenea mulțimi, în care se aflau și rudele lui Davey Morrison, vestea s-ar fi răspândit cu viteza luminii, iar scandalul care ar fi urmat ar fi dus la ruperea imediată a logodnei cu Hilda – o perspectivă care, evident, o deranja pe Ute mai mult decât ideea de a-i tăia beregata prinzătorului de hoți.

— Rău și dacă omor și mă vede cineva, a spus ea cu sinceritate, făcând semn spre perdeaua de copaci care ne ascundea de oamenii de pe câmpul întrecerilor. Familia Morrison nu ar plăcea așa ceva.

— Presupun că nu, am murmurat, întrebându-mă dacă Davey Morrison avea habar în ce se vâra. Dar tu…

— Freau *meine* fete să se mărite bine, a zis ea cu hotărâre, dând de câteva ori din cap ca să-și întărească spusele. Eu găsesc bărbați *gut*, înalți, *mit* pământ, *mit* bani.

A cuprins cu brațul umerii Sengăi și a strâns-o.

— *Nicht wahr*, *Liebchen*[12]?

— *Ja,* mamă, a murmurat Senga și și-a lăsat iubitoare capul pe pieptul generos al doamnei McGillivray.

În locul în care se aflau bărbații se întâmpla ceva; prinzătorului de hoți i se dezlegaseră mâinile, iar acum stătea în picioare și își freca încheieturile, fără să se mai strâmbe, ci ascultându-l pe Jamie care îi vorbea cu o expresie de precauție pe față. Ne-a aruncat o privire nouă, apoi lui Robin McGillivray, care i-a spus ceva și a dat din cap cu emfază. Prinzătorul de hoți își mișca gura de parcă ar fi rumegat o idee.

— Deci azi-dimineață ați venit toți ca să urmăriți întrecerile și să căutați posibili soți? Da, înțeleg.

Jamie a vârât mâna în tașcă și a scos ceva pe care l-a ținut sub nasul prinzătorului de hoți, ca și cum l-ar fi invitat să miroasă. De la distanță, nu mi-am dat seama ce era acel obiect, dar expresia de pe fața omului s-a schimbat brusc, trecând de la precauție la un dezgust alarmat.

— *Ja*, doar să ne uităm.

Doamna McGillivray nu-i mai privea pe bărbați; a bătut-o ușor pe cap pe Senga și i-a dat drumul.

---

[12] „Nu-i adevărat, scumpo?” (în germ. în orig.) (n. tr.).

— Mergem acum la Salem, unde *ist meine Familie*. Poate găsim acolo un *Mann* de treabă.

Myers se retrăsese din grup, încordarea din umeri îi dispăruse. Și-a vârât un deget sub legătura de șale, și-a scărpinat fesele cu un aer satisfăcut și a privit în jur, arătând clar că nu îl mai interesa ce se petrece. Văzând că mă uit în direcția lui, s-a întors agale prin pâlcul de puieți.

— Nu mai e nevoie să vă faceți griji, doamnă, a asigurat-o el pe Ute McGillivray. Știam eu că Jamie Roy va rezolva chestiunea, și așa s-a și întâmplat. Flăcăul dumitale e în siguranță.

— *Ja*? a făcut ea.

S-a uitat nesigură spre pâlcul de puieți; atitudinea tuturor bărbaților era relaxată, iar Jamie tocmai îi înapoia prinzătorului de hoți cătușele. Am văzut cum i le-a întins cu fățiș dezgust. Și el fusese încătușat la Ardsmuir.

— *Gott sei dank*[13]! a rostit doamna McGillivray oftând exploziv.

Corpul ei masiv a părut că se micșorează brusc în momentul în care a expirat.

Bărbatul scund pleca, îndepărtându-se de noi și luând-o spre pârâu. Sunetul scos de cătușele care i se legănau la brâu a ajuns până la noi, printre strigătele mulțimii din spatele nostru. Jamie și Rob McGillivray au rămas aproape unul de celălalt, discutând, în timp ce Fergus, ușor încruntat, îl urmărea cu privirea pe prinzătorul de hoți.

— Ce anume i-a spus Jamie? l-am întrebat pe Myers.

— Ei bine, a răspuns munteanul zâmbindu-mi larg și arătându-și gingiile lipsite de dinți, Jamie Roy i-a spus cu seriozitate omului – numele lui e Boble, apropo, Harley Boble – că a avut noroc că am venit noi aici. I-a dat de înțeles că, dacă n-am fi venit, doamna asta – și a făcut o plecăciune spre Ute – l-ar fi dus acasă în căruța ei și l-ar fi căsăpit ca pe un porc, mai mult ca sigur.

Myers s-a frecat cu pumnul sub nasul cu vinișoare roșii și a chicotit încet în barbă.

— Boble a spus că nu crede, că ea doar a încercat să-l sperie cu cuțitul. Roy s-a aplecat spre el, de parcă îi făcea o confidență, și a zis că și el ar crede la fel, însă a auzit multe despre

[13] „Slavă Domnului!” (în germ. în orig.) (n. tr.).

reputația doamnei McGillivray în ceea ce privește pregătirea cârnaților și a avut privilegiul de a-i fi serviți câțiva azi-dimineață, la micul dejun. În clipa aia, Boble a pălit, iar când Jamie Roy a scos o bucată de cârnat să i-o arate…

— Vai de mine! am exclamat, amintindu-mi exact cum mirosea acel cârnat.

Îl cumpărasem în ziua precedentă de la un vânzător de pe munte, dar descoperisem că fusese insuficient uscat, iar odată tăiat, a emanat un miros atât de puternic de sânge stricat, încât nimeni nu reușise să-l suporte la masa de seară. Jamie înfășurase restul respingător în batista lui și îl pusese în tașcă, intenționând să ceară banii înapoi sau să-l vâre pe gâtul vânzătorului.

— Acum înțeleg, am zis.

Myers a dat din cap, apoi s-a întors spre Ute.

— Și soțul dumitale – binecuvântat să-i fie sufletul, Rob McGillivray e un mincinos înnăscut – l-a aprobat cu un aer solemn, fiind de acord cu tot ce a spus Roy, dând din cap și bucurându-se că scapă de corvoada de a ieși la vânătoare ca să-ți aducă destulă carne pentru cârnați.

Fetele s-au amuzat.

— Tata nu-i în stare să omoare nimic, mi-a șoptit Inga. Nu vrea nici măcar să rupă gâtul unei găini.

Myers a ridicat din umeri bine dispus, în timp ce Jamie și Rob se apropiau de noi prin iarba udă.

— Jamie și-a dat cuvântul de gentleman că îl va apăra pe Boble de dumneata, iar Boble și-a dat cuvântul că… în fine, a zis că va sta departe de tânărul Manfred.

— Hm! a făcut Ute, părând cam descumpănită.

Nu o deranja câtuși de puțin că era considerată o potențială ucigașă și era foarte încântată că Manfred scăpase de primejdie, însă o deranja că reputația ei de producătoare de cârnați avea de suferit.

— Parcă aș face vreodată asemenea puturoșenii, a spus ea, strâmbând disprețuitor din nas când Jamie i-a dat să miroasă bucata cu pricina. Pfu! *Ratzfleisch*[14].

A făcut un gest convingător de respingere, s-a întors către soțul ei și i-a spus ceva în germană, dar foarte încet.

Apoi a respirat adânc și a căpătat dimensiuni impresionante,

---

[14] „Carne de șobolan” (în germ. în orig.) (n. tr.).

după care și-a strâns copiii ca o cloșcă, îndemnându-i să-i mulțumească lui Jamie așa cum se cuvenea pentru ajutorul dat lui Manfred. Jamie a roșit ușor când a auzit corul de mulțumiri și a făcut o plecăciune în fața ei.

— *Gern geschehen*, a spus el. *Euer ergebener Diener*, *Frau Ute*.[15]

Recăpătându-și calmul, ea i-a zâmbit cu generozitate și s-a întors spre Rob ca să-i spună câteva cuvinte de despărțire.

— Ce *Mann* frumos și mare, a murmurat ea, clătinând ușor din cap și măsurându-l din creștet până în picioare.

Apoi s-a răsucit și m-a surprins mutându-mi privirea de la Jamie la Rob – deși bărbat atrăgător, cu păr cârlionțat tuns scurt și cu un chip bine dăltuit, armurierul avea oasele fine ca o vrabie și era cu vreo cincisprezece centimetri mai scund decât soția lui, ajungându-i cam până la umăr. Având în vedere admirația ei față de bărbați masivi, asta m-a pus pe gânduri.

— Ei bine, mi-a zis ea dând din umeri drept justificare, dragostea, înțelegi?

A vorbit de parcă dragostea era o condiție nefericită, dar inevitabilă.

I-am aruncat o privire lui Jamie, care împacheta cârnatul pentru a-l pune bine în tașcă.

— Oh, da, înțeleg, am răspuns.

•

Când ne-am întors în tabără, cei din familia Chisholm tocmai plecau, după ce fuseseră hrăniți bine de fete. Noroc că Jamie adusese multă mâncare din tabăra Jocastei, astfel că m-am așezat la masă și am mâncat cartofi prăjiți, turte din făină de ovăz, șuncă prăjită și – în sfârșit! – cafea, întrebându-mă ce *altceva* se mai putea întâmpla în acea zi. Timp era destul, soarele abia urcase deasupra copacilor, aproape invizibil înapoia norilor de ploaie călători.

Mai târziu, simțindu-mă sătulă după un mic dejun bogat și bând deja cea de-a treia ceașcă de cafea, am dat deoparte pânza care acoperea ceea ce consideram rezerva de produse medicale. Era momentul să încep organizarea operațiilor chirurgicale ale dimineții; am cercetat borcanele cu ață de sutură, am umplut borcanele cu ierburi din lădița mea, am

---

[15] „Cu plăcere. Sluga dumneavoastră devotată, doamnă Ute” (în germ. în orig.) (n. tr.).

pregătit sticla mare cu alcool și am fiert leacuri care trebuiau să fie proaspăt preparate.

Cum rezerva mea de ierburi comune era oarecum pe terminate, stocul meu fusese îmbunătățit datorită amabilității lui Myers, care îmi adusese câteva lucruri rare și folositoare din satele indienilor din nord și printr-un schimb avantajos făcut cu Murray MacLeod, un spițer tânăr și ambițios, care își croise drum spre interiorul continentului și își deschisese o dugheană în Cross Creek.

Mi-am mușcat obrazul și m-am gândit la tânărul Murray. Manifesta obișnuita aroganță care trecea drept pricepere medicală în acele vremuri și nu se sfia să își susțină superioritatea unor metode așa-zis științifice precum luarea de sânge și vezicația față de demodata folosire a ierburilor pe care babe ignorante ca mine o preferau!

Totuși, era scoțian, așa că avea o puternică înclinație spre pragmatism. După ce aruncase o privire spre statura impunătoare a lui Jamie, s-a grăbit să-și înghită cele mai jignitoare dintre păreri. Aveam la mine cam trei sute de grame de pelin și un borcan cu rădăcină de ghimbir sălbatic, iar el le dorea. Pe de altă parte, era destul de inteligent ca să observe că la mine, nu la el, veneau majoritatea suferinzilor și că starea celor mai mulți dintre cei care acceptau tratamentele recomandate de mine se îmbunătățea. Dacă dețineam secrete, le voia și pe acelea, iar eu m-am arătat mai mult decât încântată să-i satisfac dorința.

Era bine, încă aveam suficientă coajă de salcie. Am ezitat în fața șirului mic de sticle din partea dreaptă a lădiței mele. Aveam acolo plante care stimulau puternic menstruația – afin-indian, corn-de-secară și hedeoma[16] –, însă am ales ceva mai blând, vetrice și rută. Am pus o mână de plante într-un bol și am turnat apă fiartă peste ele pentru a se opări. În afară de efectele de ușurare a menstruației, vetricea avea reputația că poate calma starea de agitație – și ar fi fost greu de imaginat o persoană mai agitată în mod natural decât Lizzie Wemyss.

Am aruncat o privire spre foc, unde Lizzie îi dădea ultimele resturi de dulceață de căpșune soldatului Ogilvie, care părea să-și împartă atenția între Lizzie, Jamie și bucata de pâine prăjită – pâinea primind partea cea mai consistentă.

---

[16] Plantă din familia mentei. (n. tr.).

Ruta era și un vermifug, și încă foarte bun. *Nu știam* dacă Lizzie avea viermi intestinali, dar mulți dintre oamenii veniți pe munte aveau, și o doză nu avea să le dăuneze defel.

L-am studiat fără ocolișuri pe Abel MacLennan, întrebându-mă dacă să-i strecor și lui o doză în cafea – arăta anemic și tras la față precum suferinzii de paraziți intestinali, în ciuda staturii lui masive. Poate că totuși neliniștea și paloarea erau cauzate mai degrabă de prezența prinzătorilor de hoți prin preajmă.

Micuța Joan urla din nou de foame. Marsali s-a așezat, a vârât mâna sub rochie ca să-și descheie corsetul și a dus copila la piept, mușcându-și îngrijorată buza. S-a crispat, a icnit de durere, după care s-a relaxat puțin când laptele a început să curgă.

Sfârcuri crăpate. M-am încruntat și m-am întors la lădița cu medicamente. Adusesem alifie din lână de oaie? La naiba, nu. Nu voiam să folosesc grăsime de urs, cât Joan încă sugea; poate ulei de floarea-soarelui…

— Vrei puțină cafea, draga mea?

Domnul MacLennan, care o urmărise pe Marsali cu tulburare și compătimire, i-a întins cana lui, abia umplută.

— Nevastă-mea mi-a spus că, dacă bei cafea fierbinte, durerile alăptării se mai ușurează. Whisky-ul ar fi mai bun – obrajii lui căzuți s-au ridicat puțin – cu toate astea…

— *Taing,* a zis Marsali și a luat cana cu un zâmbet de recunoștință. În dimineața asta m-a pătruns frigul până la oase.

A sorbit cu grijă din lichidul aburind și s-au îmbujorat ușor.

— Domnule MacLennan, pleci mâine la Drunkard’s Creek? l-a întrebat ea politicos, înapoindu-i cana goală. Ori mergi la New Bern cu domnul Hobson?

Jamie a ridicat brusc ochii, întrerupându-și discuția cu soldatul Ogilvie.

— Hobson pleacă la New Bern? De unde știi asta?

— Așa a spus doamna Fowles, i-a răspuns imediat Marsali. Mi-a zis când m-am dus la ea să împrumut o cămașă uscată pentru Germain – are un băiat de vârsta lui. E îngrijorată pentru Hugh, soțul ei, deoarece tatăl ei – adică domnul Hobson – dorește ca el să meargă acolo, dar el se teme.

— De ce se duce Joe Hobson la New Bern? am întrebat eu, privind peste capacul lădiței cu medicamente.

— Ca să-i înmâneze o petiție guvernatorului, a răspuns Abel

MacLennan. De parcă asta ar sluji la ceva, a adăugat el și i-a zâmbit lui Marsali, oarecum întristat. Nu, fetițo. Ca să spun adevărul, nu știu încotro voi pleca. Însă nu la New Bern.

— Nu te întorci la soție, la Drunkard's Creek?

Marsali l-a privit cu un aer îngrijorat.

— Fetițo, soția mea a murit, a rostit încet MacLennan.

Și-a netezit eșarfa roșie pe genunchi, încercând să îndepărteze îndoiturile.

— A murit acum două luni.

— Vai, domnule Abel!

Cu ochii albaștri plini de durere, Marsali s-a aplecat în față și l-a prins de mână.

— Îmi pare tare rău!

Fără să ridice privirea, el a bătut-o ușor pe mână. Picături minuscule de ploaie luceau în șuvițele lui rare de păr, iar un firicel de apă se prelingea în spatele uneia dintre urechile lui mari, roșietice, dar nu a făcut nicio mișcare pentru a o șterge.

Când vorbise cu Marsali, Jamie se ridicase în picioare. Acum s-a așezat pe buștean, lângă MacLennan, și și-a pus ușor o mână pe spinarea bărbatului.

— Nu știam asta, *a charaid*, i-a zis încet.

— Nu.

MacLennan s-a uitat la flăcări fără să le vadă.

— Păi... adevărul e că n-am spus nimănui. Până acum.

Eu și Jamie am schimbat priviri peste foc. Drunkard's Creek nu putea avea mai mult de douăzeci de suflete în câteva cabane înșiruite pe maluri. Însă nici familia Hobson, nici familia Fowles nu aduseseră vorba despre pierderea suferită de Abel – era evident că el nu se destăinuise nimănui.

— Ce s-a întâmplat, domnule Abel?

Marsali încă îl ținea de mâna fără vlagă, cu palma lipită de eșarfa roșie.

MacLennan a ridicat ochii.

— Of, a răspuns el confuz. Multe s-au întâmplat. Și totuși... nu prea multe, dacă mă gândesc bine. Abby – Abigail, soția mea – a murit de fierbințeală. A răcit și... a murit.

Vorbise pe un ton aproape surprins.

Jamie a turnat puțin whisky într-o cană, a luat mâna moale a lui MacLennan, care nu s-a opus, și i-a îndoit degetele în jurul cănii, ținându-le cu ale sale, până când bărbatul a sporit

strânsoarea.

— Bea, omule, a spus Jamie.

Toată lumea a rămas tăcută și l-a urmărit pe MacLennan, care a gustat supus din whisky, apoi a sorbit o dată și încă o dată. Tânărul soldat Ogilvie s-a tot foit pe piatra pe care stătea, dorind poate să se întoarcă la regimentul lui, însă a rămas locului, parcă temându-se că plecarea lui bruscă l-ar amărî și mai tare pe MacLennan.

Tăcerea lui MacLennan a atras privirile tuturor, a înghețat orice discuție. Mi-am plimbat mâna cu neliniște pe deasupra sticluțelor din lădiță, dar pentru asta nu aveam niciun remediu.

— M-am săturat, a spus el pe neașteptate. Chiar așa.

A ridicat ochii din cană și a privit în jurul focului, ca și cum ar fi provocat pe oricine să-l contrazică.

— Din cauza dărilor, înțelegeți? Nu a fost un an bun, așa cum ar fi trebuit să fie, dar am fost prevăzător. Aveam vreo patru sute de kilograme de porumb pus deoparte și două piei bune de căprioară. Făceau mai mult de șase șilingi, cât erau dările.

Numai că taxele trebuie plătite cu bani, nu cu porumb și cu piei sau cu grămezi de indigo, așa cum făceau fermierii între ei. Trocul era forma obișnuită de comerț – știam asta foarte bine, m-am gândit eu, coborând privirea spre sacul cu tot felul de lucruri pe care oamenii mi le aduseseră drept plată pentru ierburi și sfaturi. Nimeni nu plătea nimic cu bani – în afară de taxe.

— Păi, e de înțeles, a spus MacLennan privindu-l cu seriozitate pe soldatul Ogilvie, ca și cum tânărul ar fi protestat. Maiestatea Sa nu are ce face cu o turmă de porci sau cu o pereche de curcani, nu? Înțeleg prea bine de ce trebuie să fie bani peșin, oricine pricepe asta. Iar eu aveam porumb și ar fi trebuit să-mi aducă ușor șase șilingi.

Singura problemă era să transforme patru sute de kilograme de porumb în șase șilingi necesari pentru plata taxelor. Existau unii la Drunkard’s Creek care ar fi putut cumpăra porumbul lui Abel, și poate chiar doreau asta, dar nimeni de acolo nu avea bani. Nu, porumbul trebuia dus la piața din Salem; acela era cel mai apropiat loc în care se puteau obține monede. Dar Salem se afla la aproape șaizeci și cinci de kilometri de Drunkard’s Creek – un drum de-o săptămână, dus-întors.

— Aveam un hectar de orz, a continuat Abel. Copt și galben,

așteptând să-l secer. Nu-l puteam lăsa să se strice, iar Abby a mea era o femeie micuță și slăbuță, nu se descurca să secere și să treiere.

Neputând să piardă o săptămână, cât i-a luat recoltarea, Abel a apelat la ajutorul vecinilor.

— Îs oameni de treabă, a afirmat el cu hotărâre. Unu sau doi mi-ar fi putut da câțiva penny, dar și ei aveau dări de plătit, nu?

Sperând totuși să adune banii necesari fără să facă epuizanta călătorie până la Salem, Abel amânase lucrurile, dar le amânase prea mult.

— Șerif e Howard Travis, a spus el și, fără să-și dea seama, și-a șters picătura de umezeală care i se formase pe vârful nasului. A venit cu o hârtie și a spus că trebuie să ne alunge pentru că nu am plătit dările.

Forțat de situație, Abel își lăsase soția în cabană și plecase valvârtej la Salem. Dar când s-a întors cu cei șase șilingi în mână, și-a găsit proprietatea confiscată și vândută socrului lui Howard Travis. În cabana lui locuiau străini, iar soția lui dispăruse.

— Știam că nu ajunsese departe, a explicat el. Nu i-ar fi părăsit pe copii.

Și a găsit-o într-un târziu, înfășurată într-o pătură ponosită și tremurând sub molidul mare de pe dealul care adăpostea mormintele celor patru copii MacLennan, cu toți morți în primul lor an de viață. În ciuda rugăminților, Abigail nu voise să coboare până la cabana care fusese a lor, nu dorise să primească ajutor din partea celor care o deposedaseră de tot. Abel nu și-a dat seama dacă ea își pierduse mințile din cauza febrei ori era vorba doar de încăpățânare; se agățase de crengile copacului cu o forță nebunească, strigând numele copiilor – și acolo murise în cursul nopții.

Cana lui cu whisky era goală. A așezat-o cu atenție pe pământ, la picioarele lui, fără a băga în seamă gestul prin care Jamie i-a arătat sticla.

— Îi îngăduiseră să ia din cabană tot ce putea. Avea cu ea o boccea și cearșaful cu care să fie pusă în mormânt. Știu bine că a doua zi după ce ne-am căsătorit s-a apucat să țească cearșaful de îngropăciune. Avea floricele brodate pe o margine, astea le făcuse ea; se pricepea bine să coasă.

O înfășurase pe Abigail în lințoliul brodat de ea, o îngropase

alături de cel mai mic copil, apoi mersese trei kilometri, cu gând să anunțe familia Hobson ce se întâmplase.

— Numai că, atunci când am ajuns la casa lor, i-am găsit agitându-se ca niște viespi – Hugh Fowles fusese vizitat de Travers, venit după banii de dări, și ei nu aveau bani să plătească. Travers rânjise ca un maimuțoi și spusese că lui îi era totuna – și, bineînțeles, după zece zile, a apărut cu o hârtie și trei oameni și i-a alungat de acolo.

Hobson reușise să procure bani ca să-și plătească taxe, iar membrii familiei Fowles erau îngrămădiți, dar în siguranță, cu restul familiei, însă Joe Hobson spumega de furie din cauza tratamentului pe care îl îndurase ginerele lui.

— Joe striga, era nebun de furie. Janet Hobson m-a invitat înăuntru să mă așez și mi-a dat să mănânc, și Joe răcnea că va scoate prețul pământului de pe pielea lui Howard Travis, și Hugh s-a întins pe jos ca un câine călcat în picioare, soția lui mă saluta, și copiii lor mici țipau de foame ca o turmă de purcei, și… în fine, m-am gândit să le spun, dar după aia…

A clătinat din cap ca și cum ar fi devenit din nou confuz.

Rămas pe jumătate uitat în colțul de lângă horn, fusese cuprins de un soi ciudat de moleșeală, care l-a făcut să se simtă atât de epuizat, încât capul i se legăna, iar letargia îl copleșea. Era cald, și el trăia o senzație de irealitate. Dacă interiorul aglomerat al cabanei cu o singură încăpere a familiei Hobson nu era real însemna că nici panta dealului tăcut și mormântul proaspăt de sub molid nu erau.

A dormit sub masă și s-a trezit înainte de crăpatul zorilor, descoperind că senzația de irealitate continua. Tot ce se afla în jurul lui părea doar un vis în stare de trezie. MacLennan însuși părea să fi încetat să existe; s-a ridicat în picioare, a mâncat, a dat din cap și a vorbit fără să știe că făcea asta. Nimic din lumea exterioară nu mai exista. Și așa se face că, atunci când Joe Hobson s-a ridicat și a anunțat că el și Hugh vor pleca la Hillsborough, pentru a căuta dreptate la tribunal, Abel MacLennan s-a pomenit mergând pe drum, alături de ei, mișcând din cap și vorbind când vreunul i se adresa, fără să aibă mai multă voință decât un mort.

— Pe drum mi-a trecut prin minte că poate eram cu toții morți, a spus el cu un aer visător. Eu și Joe, și Hugh, și ceilalți. Puteam să fiu într-un loc sau altul, voiam să merg și să tot merg

până va sosi clipa să-mi așez oasele alături de Abby. Nu-mi păsa de nimic.

Când au ajuns la Hillsborough, nu îl interesase ce voia Joe să facă; l-a urmat doar, supus și fără să gândească. L-a urmat și a pășit pe străzile înnoroite, sclipind de cioburile ferestrelor sparte, a văzut torțe și mulțimi de oameni, a auzit strigăte și răcnete – dar nimic nu l-a trezit.

— Nu eram decât niște morți, ale căror oase se ciocneau unul de altul, a adăugat el ridicând din umeri.

A rămas nemișcat un moment, apoi s-a întors spre Jamie și s-a uitat lung, serios, la fața lui.

— Așa e? Sunteți și voi morți?

Mâna fără vlagă și plină de bătături s-a ridicat de pe eșarfa roșie și s-a așezat ușor pe obrazul lui Jamie.

Jamie nu s-a ferit de atingere, dar i-a luat mâna și a coborât-o, ținând-o strâns între palmele lui.

— Nu, *a charaid*, a răspuns Jamie încet. Încă nu.

MacLennan a dat rar din cap.

— Da. Asta vine cu timpul, a zis el.

Și-a eliberat mâinile și a rămas pe loc un moment, netezindu-și eșarfa. Capul a continuat să i se legene, parcă încuviințând, ca și cum vertebrele gâtului i s-ar fi întins prea mult.

— Cu timpul, a repetat el. Nu e chiar atât de rău.

Apoi s-a ridicat în picioare și și-a pus bucata pătrată de pânză roșie pe cap. S-a întors spre mine și s-a înclinat politicos. I-am văzut privirea tulbure, pierdută.

— Doamnă, vă mulțumesc pentru micul dejun, a spus și s-a îndepărtat.

3.

UMORI BILIARE

Plecarea lui Abel MacLennan a pus capăt brusc micului dejun. Soldatul Ogilvie s-a scuzat și a mulțumit, Jamie și Fergus s-au dus să caute seceri și astrolabi, iar Lizzie, ofilită în absența soldatului Ogilvie, a afirmat că nu se simțea bine și, palidă la față, s-a retras într-unul dintre adăposturile improvizate, întărită

de o cană mare de decoct din vetrice și rută.

Din fericire, Brianna a ales să reapară chiar atunci, dar fără Jemmy. Ea și Roger luaseră dejunul cu Jocasta, m-a asigurat ea. Jemmy adormise în brațele Jocastei și, cum ambele părți păreau mulțumite de acea situație, Brianna îl lăsase acolo și venise să mă ajute la consultațiile de dimineață.

— Ești sigură că vrei să mă ajuți astăzi? am întrebat-o uitându-mă la ea cu îndoială. La urma urmelor, e ziua nunții tale. Sunt convinsă că Lizzie sau doamna Martin ar putea să…

— Nu, pot s-o fac eu, m-a întrerupt, ștergând cu o cârpă șezutul scaunului înalt pe care îl foloseam la intervenții chirurgicale. Lizzie se simte ceva mai bine, dar nu cred că poate rezista unor picioare infectate sau unor stomacuri fetide.

S-a cutremurat ușor și a închis ochii, pentru că își adusese aminte de un bărbat în vârstă al cărui călcâi ulcerat îl toaletasem în ziua precedentă. Durerea îl făcuse să verse din greu peste pantalonii zdrențuiți, ceea ce declanșase, din reflex, o reacție similară la câțiva oameni care așteptau la rând să mă ocup de ei.

Amintindu-mi, și pe mine m-a încercat o ușoară senzație de greață, dar am alungat-o cu o gură de cafea amară.

— Nu, cred că nu, am aprobat-o eu cu reținere. Totuși, rochia ta încă nu este gata, adevărat? Poate c-ar trebui să te duci să…

— E-n regulă, m-a asigurat ea. Phaedre coase tivul rochiei, iar Ulysses îi mână pe toți servitorii la treabă de parcă ar fi un sergent de instrucție. N-aș face decât să le stau în cale.

Am cedat fără să mai ridic obiecții, deși zelul ei m-a mirat puțin. Cu toate că Bree nu strâmba din nas în fața exigențelor vieții de zi cu zi, cum ar fi jupuirea animalelor și curățarea peștelui, știam că apropierea de oameni cu suferințe care îi desfiguraseră sau cu boli evidente o deranja, deși făcea toate eforturile să ascundă asta. Nu era vorba de dezgust, am gândit eu, ci mai curând de o empatie care o apăsa.

Am ridicat ceainicul și am turnat apă fiartă într-un borcan mare, pe jumătate plin cu alcool, mijind ochii ca să mi-i feresc de aburii fierbinți de alcool.

Era greu să vezi atâția oameni suferind de lucruri care ar fi putut fi tratate cu ușurință în epoca antisepticelor, a antibioticelor și a anesteziei, însă mă obișnuisem să adopt o atitudine detașată în spitalele de campanie ale unor timpuri

când astfel de inovații nu erau doar noi, ci și rare, și știam atât necesitatea, cât și valoarea acestui lucru.

Dacă permiteam sentimentelor să mă domine, nu mai puteam ajuta pe nimeni. Și trebuia să ajut. Nu era chiar atât de simplu. Dar Brianna nu avea o asemenea cunoaștere pentru a o folosi drept scut.

După ce a terminat de șters scaunele, cutiile și alte obiecte pentru consultațiile de dimineață, s-a îndreptat de spate și s-a încruntat ușor.

— Îți amintești de femeia pe care ai primit-o ieri? Cea cu un băiețel retardat?

— Nu e ceva ce se uită ușor, am spus, cât de încet posibil. De ce? Uite, te poți ocupa de asta?

Am făcut un semn către masa pliabilă pe care o foloseam, care refuza cu încăpățânare să se desfacă normal deoarece îmbinările picioarelor se umflaseră de umezeală.

Brianna a cercetat-o, s-a încruntat mai tare, după care a lovit scurt îmbinarea îndărătnică a mesei cu podul palmei. Recunoscând forța superioară, aceasta a cedat și s-a desfăcut imediat.

— Gata.

Încă încruntată, și-a frecat mâna cu un aer absent.

— I-ai spus insistent să încerce să nu mai aibă copii. Băiețelul avea o boală congenitală, nu?

— Așa s-ar zice, am răspuns sec. Sifilis congenital.

Brianna s-a albit la față și a ridicat privirea.

— Sifilis? Ești sigură?

Am confirmat cu o mișcare din cap și am rulat o bucată de pânză fiartă pentru bandaje. Încă era foarte umedă, dar nu aveam ce face.

— Mama nu prezenta semnele clare ale ultimelor stadii ale bolii – deocamdată –, dar ele sunt inconfundabile la un copil.

Mama venise doar pentru a-i deschide un abces gingival, iar băiețelul stătea agățat de fustele ei. Prezenta caracteristicul „nas în șa”, cu rădăcina afundată, iar falca inferioară era atât de malformată, încât nu fusesem surprinsă că arăta malnutrit; abia dacă putea mesteca. Nu mi-am dat seama cât din retardul lui era urmarea leziunilor cerebrale și cât a surdității; părea să sufere de ambele, dar nu examinasem amploarea lor – și asta pentru că practic nu aș fi putut face nimic pentru a trata vreuna

dintre afecțiuni. O sfătuisem pe mamă să-i dea supă de legume și carne, ceea ce ar fi putut ajuta în problema malnutriției, dar altceva nu se putea face pentru bietul copilaș.

— Nu am văzut asta aici atât de des ca la Paris și la Edinburgh, unde erau o mulțime de prostituate, i-am spus lui Bree, aruncând ghemul de bandaj în săculețul din pânză pe care ea îl ținea desfăcut. Totuși, am mai întâlnit din când în când. De ce? Doar nu crezi că Roger suferă de sifilis, nu?

S-a uitat la mine cu gura căscată. Dar șocul i-a trecut repede și s-a îmbujorat de furie.

— *Nu*! Mamă!

— Ei bine, nu cred asta, am spus pe un ton împăciuitor. Dar se întâmplă și în cele mai bune familii – și *tu* ai fost aceea care a întrebat.

A pufnit puternic.

— Eu întrebam despre *contracepție*, a spus ea printre dinții încleștați. Ori cel puțin asta am vrut înainte ca tu să începi cu *Ghidul medicului despre bolile venerice*.

— Of, despre asta era vorba?

Am măsurat-o cu un aer gânditor, observându-i petele de lapte de pe corsaj.

— Păi, hrănirea la piept este rezonabil de eficientă. Nu la modul absolut, în niciun caz, dar suficient. Mai puțin după șase luni – Jemmy avea deja șase luni –, dar încă eficientă.

— Hm, a făcut ea cu un glas atât de asemănător cu al lui Jamie, încât a trebuit să îmi mușc buza de jos ca să nu izbucnesc în râs. Și ce *altceva* este eficient?

De fapt, nu discutasem cu ea despre mijloace contraceptive – în stilul secolului al XVIII-lea. Nu mi se păruse necesar când apăruse la Fraser’s Ridge, și atunci *chiar* nu mai era necesar, fiindcă rămăsese deja însărcinată. Așadar, de ce se gândea la asta tocmai acum?

În timp ce puneam rulourile de bandaj și legăturile de plante în sac, m-am încruntat.

— Cel mai obișnuit lucru este un soi de barieră. O bucată de mătase sau un burete îmbibat cu oțet sau cu brandy, deși, dacă ai, se presupune că uleiul de vetrice și de cedru dau cele mai bune rezultate. Am auzit că femeile din Indii folosesc jumătate de lămâie, dar asta sigur nu este o soluție potrivită aici.

Ea a râs scurt.

— Da, așa se pare. Și nu cred că uleiul de vetrice dă rezultate prea bune – asta a folosit Marsali când a rămas gravidă cu Joan.

— Da, asta a folosit? Eu am crezut că probabil nu s-a ferit o dată – și o dată este de ajuns.

Mai mult am simțit decât am văzut-o că se crispează și mi-am mușcat din nou buza, cu amărăciune acum. O dată fusese de ajuns – doar că nu știam despre care *dată* era vorba. Brianna și-a încovoiat umerii, apoi i-a îndreptat, respingând în mod voit amintirile pe care remarca mea necugetată le invocase.

— Ea a spus că folosea metoda asta, dar poate că a uitat atunci. Însă nu merge tot timpul, adevărat?

Mi-am pus sacul cu bandaje și plante uscate pe umăr și am ridicat lădița medicală de bareta din piele pe care i-o făcuse Jamie.

— Singurul lucru care dă întotdeauna roade este celibatul, am răspuns. Cred că asta nu este o soluție satisfăcătoare în cazul de față, nu?

Ea a clătinat din cap și a rămas cu privirea gânditoare ațintită asupra unui grup de tineri care se vedeau printre copacii de jos, aruncând pe rând pietre peste pârâu.

— De asta mă temeam, a spus ea, apoi s-a aplecat să ridice masa pliabilă și două taburete.

Am făcut ochii roată prin luminiș. Mai era ceva? Nu trebuia să-mi fac griji că părăseam focul de tabără, chiar dacă Lizzie dormea; pe o astfel de vreme, nimic nu avea să ia foc; până și surcelele și lemnele pe care le așezaserăm în ziua precedentă la capătul adăpostului nostru improvizat erau umede. Ceva lipsea… dar ce? Ah, da. Am lăsat jos cutia și am îngenuncheat ca să intru târâș în adăpost. Am scotocit prin maldărul de pilote și mi-am găsit până la urmă punguța din piele.

Am rostit o scurtă rugăciune către Sfânta Bride, mi-am pus punguța la gât și am strecurat-o în corsaj. Mă obișnuisem atât de mult să port amuleta când mă duceam să practic medicina, încât aproape că nu mă mai simțeam ridicol executând acest mic ritual. Bree m-a urmărit cu o privire destul de ciudată, dar nu a spus nimic.

Nici eu nu am scos vreo vorbă; m-am mulțumit să îmi iau lucrurile și am pornit după Bree să traversez luminișul, pășind cu atenție și ocolind băltoacele. Nu ploua, dar norii stăteau chiar deasupra vârfurilor copacilor, promițând noi averse, iar din

buștenii căzuți și din tufișurile picurânde se înălțau firicele de ceață.

M-am întrebat de ce Bree își făcea griji în privința contracepției. Socoteam că era un lucru de bun-simț – dar de ce tocmai acum? Probabil că avea legătură cu iminenta ei căsătorie cu Roger. Chiar dacă trăiseră ca soț și soție în ultimele luni – și acesta era adevărul – formalitatea jurămintelor rostite în fața lui Dumnezeu și a oamenilor era suficientă ca să aducă o nouă sobrietate chiar și în comportamentul celor mai nesăbuiți copii. Și nici Bree, nici Roger nu erau nesăbuiți.

— Mai există o posibilitate, am spus eu din spatele ei, pentru că ea mergea în frunte pe drumul alunecos. Încă n-am încercat-o pe nimeni, așa că nu știu cât de sigură e metoda. Nayawenne – bătrâna doamnă din tribul Tuscarora care mi-a dat sacul pentru medicamente – mi-a spus că există „ierburile femeilor”. Diferite amestecuri pentru diferite lucruri, dar există cu precădere o plantă pentru asta; zicea că semințele ei nu lasă spiritul bărbatului să-l copleșească pe al femeii.

Bree s-a oprit și s-a întors pe jumătate, până am ajuns lângă ea.

— Așa văd indienii sarcina? a întrebat zâmbind ironic în colțul gurii. Bărbatul învinge?

Am râs.

— Ei bine, oarecum. Dacă spiritul femeii este prea puternic față de al bărbatului sau nu vrea să îi cedeze, ea nu poate concepe. Așadar, dacă o femeie vrea un copil și nu-l poate avea, de cele mai multe ori șamanul îl tratează pe soțul ei, ori pe amândoi, nu doar pe ea.

Bree a chicotit, amuzându-se în parte – însă doar în parte.

— Cum se cheamă planta – iarba femeilor? a întrebat ea. Știi?

— Nu sunt sigură, am recunoscut. Mai bine zis, nu sunt sigură de nume. Mi-a arătat-o, atât planta vie, cât și semințele ei uscate, și sunt convinsă că aș recunoaște-o, dar nu-i știu numele în engleză. Însă face parte din familia umbeliferelor, am adăugat eu.

Bree mi-a aruncat o privire serioasă care mi-a amintit încă o dată de Jamie, apoi s-a tras în lături ca să facă loc unui șir de femei din neamul Campbell, ducând ceainice și găleți. Fiecare a înclinat capul sau a făcut o reverență politicoasă spre noi în timp ce coborau drumul spre pârâu.

— Bună ziua, doamnă Fraser, a spus una dintre ele, o femeie tânără și frumoasă pe care am recunoscut-o ca fiind una dintre nepoatele mai mici ale lui Farquard Campbell. Soțul dumneavoastră e pe aproape? Tata ar fi încântat să schimbe câteva cuvinte cu dumnealui, așa a zis.

— Îmi pare rău, dar nu este, i-am răspuns eu, cu un gest evaziv; Jamie putea fi oriunde. Dar dacă îl văd, o să-i spun.

Ea a încuviințat din cap și a pornit mai departe. Fiecare femeie din spatele ei s-a oprit o clipă pentru a-i ura Briannei fericire în ziua nunții, iar fustele lor din lână și mantiile au stârnit jerbe de stropi de apă din tufișurile care mărgineau poteca.

Brianna a acceptat urările cu o politețe plină de grație, dar am observat o linie subțire formată între sprâncenele ei roșcate și groase. Sigur o frământa ceva.

— Ce e? am întrebat-o fără ocolișuri imediat ce femeile din neamul Campbell s-au îndepărtat suficient ca să nu ne poată auzi.

— Ce anume? a zis ea tresărind.

— Ce te macină? Și să nu-mi spui că nu-i nimic, pentru că-mi dau seama că e. Are vreo legătură cu Roger? Te-ai răzgândit cumva în legătură cu nunta?

— Nu tocmai, mi-a răspuns ea, cu reținere. Vreau să mă mărit cu Roger, adică e în regulă. Doar că... Eu... m-am gândit la ceva.

Glasul i s-a stins, iar în obraji i-a apărut treptat o roșeață.

— Da? am întrebat, oarecum alarmată. Despre ce e vorba?

— O boală venerică, a spus ea pe nerăsuflate. Dacă sunt bolnavă? Nu de la Roger, nu, ci de la Stephen Bonnet.

Fața îi era atât de învăpăiată, încât am fost surprinsă că picăturile de ploaie nu sfârâiau când îi atingeau pielea. Mi-am simțit obrajii reci și inima strângându-mi-se în piept. La vremea aceea, mă gândisem la acea posibilitate – și încă intens –, dar nu voisem nici măcar să sugerez așa ceva, dacă ea însăși nu se gândise. Mi-am amintit săptămânile în care o urmărisem fără jenă pentru a descoperi orice semn de boală, însă deseori femeile nu prezentau simptomele infestării. Starea de sănătate a lui Jemmy la naștere îmi dăduse un sentiment de ușurare din mai multe motive.

— Of, nu te-ngrijora, scumpo! am spus încet, apoi am întins mâna și am strâns-o de braț. Nu ești bolnavă.

A respirat adânc și răsuflarea i s-a transformat într-un norișor

de culoare deschisă, iar o parte din încordare i-a dispărut din umeri.

— Ești sigură? a întrebat ea. Îți poți da seama? Mă simt foarte bine, dar m-am gândit – femeile nu prezintă întotdeauna simptome.

— Așa e, am spus, însă bărbații da. Iar dacă Roger ar fi luat ceva *urât* de la tine, aș fi aflat de mult.

Fața i s-a mai luminat, însă nuanța de roz a revenit. A tușit, iar din respirația ei s-a înălțat o abur firav.

— Asta e o ușurare. Deci Jemmy e bine. Ești sigură?

— Evident, am liniștit-o.

Pentru orice eventualitate, după ce s-a născut, i-am pus în ochi picături de nitrat de argint – procurat cu cheltuieli și dificultăți considerabile –, dar eram întrutotul sigură. În afara absenței oricărui semn specific de boală, Jemmy avea un aer de sănătate robustă care făcea de necrezut până și simplul gând la o infecție. Plesnea de sănătate.

— De aceea ai întrebat de metode contraceptive? am iscodit-o eu, fluturând o mână în semn de salut când am trecut prin dreptul taberei familiei MacRae. Erai îngrijorată că nu vei mai avea copii dacă...

— Nu. Vreau să zic... nici măcar nu mă gândisem la vreo boală venerică până să vorbești tu de sifilis, iar atunci mi-am dat seama cu groază că el ar putea să...

S-a oprit să-și dreagă glasul.

— Nu. Voiam doar să știu.

O porțiune alunecoasă a drumului a pus capăt discuției noastre, dar nu și speculațiilor mele.

Nu se putea spune că o tânără mireasă nu s-ar gândi la măsuri de contracepție, dar în situația aceea... ce însemna asta? m-am întrebat. Teama pentru sine ori pentru un alt copil? Nașterea putea fi primejdioasă, desigur, și oricine îi văzuse pe pacienții mei sau ascultase seara discuțiile femeilor din jurul focurilor de tabără avea certitudinea primejdiilor care îi pândeau pe sugari și pe copii; rareori găseai o familie care să nu fi pierdut măcar un prunc din cauza febrei, a difteriei sau a „golirii” – diaree imposibil de controlat. Multe femei pierduseră trei, patru sau chiar mai mulți copii. Mi-am adus aminte de povestea lui MacLennan și am simțit un fior rece pe spate.

Însă Brianna era foarte sănătoasă și, deși ne lipseau lucruri

importante, precum antibioticele și facilitățile medicale complexe, îi spusesem să nu subestimeze puterea igienei simple și a nutriției sănătoase.

Nu, am gândit eu, privindu-i curbura puternică a spinării când a ridicat echipamentul greu peste o rădăcină încâlcită aflată de-a curmezișul drumului. Probabil că avea motive să fie îngrijorată, însă, în esență, ea nu era o persoană temătoare.

Roger? La prima vedere, se părea că lucrul cel mai potrivit era să rămână din nou însărcinată, cât mai curând, având un copil care să fie cu certitudine al lui Roger. Asta sigur va ajuta la cimentarea căsătoriei lor. Pe de altă parte... ce va fi după aceea? Roger s-ar arăta mai mult decât încântat, dar ce se va întâmpla cu Jemmy?

Roger făcuse un jurământ de sânge, recunoscându-l pe Jemmy drept copilul lui. Dar natura umană era așa cum era și, deși aveam convingerea că Roger nu-l va abandona și nu-l va neglija niciodată pe Jemmy, era foarte posibil ca el să aibă sentimente diferite – evident diferite – față de un copil despre care știa că era al lui. Bree va risca așa ceva?

Gândindu-mă mai bine, am socotit că era înțelept ca Bree să aștepte – dacă putea. Să-i ofere timp lui Roger să-și construiască o legătură strânsă cu Jemmy, înainte de a complica situația familiei cu încă un copil. Da, logic – iar Bree *era* o persoană foarte rațională.

Până am ajuns în luminișul unde se desfășurau operațiile de dimineață, mi-a venit în mine o altă posibilitate.

— Doamnă Fraser, vă putem ajuta cu ceva?

Doi dintre băieții mai mici ai familiei Chisholm au sărit să ne ajute, ușurându-ne pe mine și pe Brianna de poverile grele și, fără să li se spună, s-au apucat imediat să desfacă masa, să aducă apă proaspătă, să aprindă un foc și, în general, să se facă utili. Băieții nu aveau mai mult de opt, respectiv zece ani și, privindu-i cum lucrau, mi-am dat seama din nou că, în această epocă, un flăcăiaș de doisprezece sau paisprezece ani putea fi socotit în esență un adult.

Și Brianna știa asta. Nu îl va părăsi niciodată pe Jemmy, știam – nu câtă vreme el va avea nevoie de ea. Dar mai târziu? Ce se va întâmpla când el o va părăsi pe *ea*?

Mi-am deschis cutia și, încet, am început să îmi așez cele necesare pentru activitatea dimineții: foarfeci, sonde, forceps,

alcool, scalpel, bandaje, clești pentru dinți, ace de sutură, alifii, unguente, soluții de spălare, purgative…

Brianna avea douăzeci și trei de ani. Va avea probabil treizeci și cinci de ani când Jemmy va deveni pe deplin independent. Iar dacă el nu mai avea nevoie de grija ei, Brianna și Roger se puteau întoarce. Putea să se întoarcă în timpul ei, în siguranță – la viața întreruptă care fusese a ei prin naștere.

Însă asta doar dacă nu mai avea alți copii, care să o rețină aici.

— Bună dimineața, doamnă!

Un domn scund, de vârstă medie, stătea în fața mea, primul pacient al zilei. Avea obrajii acoperiți de o barbă de-o săptămână, dar era vizibil palid. Avea pielea rece și umedă și ochi atât de injectați din cauza fumului și a whisky-ului, încât boala lui mi-a fost clară dintr-o singură privire. Mahmureala era endemică la consultațiile de dimineață.

— Am o strânsoare în mațe, doamnă, a spus el, înghițind în sec cu un aer nefericit. Nu aveți ceva ca să slăbească puțin?

— Am exact ce-ți trebuie, l-am asigurat, întinzând mâna după o cană. Ou crud și puțin praf de ipecacuana. O să verși zdravăn și o să te simți ca renăscut.

•

Dădeam consultațiile la marginea luminișului mare de la poalele dealului, unde noaptea ardea marele foc al adunării. Aerul umed mirosea a funingine și a acru, a cenușă udă, dar porțiunea de pământ înnegrit – cu diametrul de cel puțin trei metri – dispărea deja sub un strat de crengi noi și surcele. M-am gândit că oamenilor le va fi greu să aprindă focul diseară dacă burnița persista.

După ce am scăpat de domnul suferind de mahmureală, am avut parte de o scurtă pauză, astfel că am putut să-mi îndrept atenția spre Murray MacLeod, care își aranjase taraba lui la mică distanță de mine.

Am remarcat că Murray începuse dimineață devreme; pământul de la picioarele lui era întunecat, iar cenușa împrăștiată era umedă și cleioasă de sânge. Avea un pacient pe mână – un domn mătăhălos, al cărui nas roșu și cu aspect spongios și pielea atârnând pe fălci stăteau drept dovadă că omul ducea o viață în care excesul de alcool era o regulă. În ciuda ploii și a frigului, Murray îl pusese pe bărbat să se

dezbrace până la cămașă, îi suflecase o mânecă, plasase garoul la locul lui și așezase castronul de colectat sânge pe genunchii pacientului.

Eram la mai bine de trei metri de scaunul pe care Murray își făcea meseria, dar chiar și în lumina slabă a dimineții puteam vedea ochii bărbatului, galbeni ca muștarul.

— Boală de ficat, i-am spus Briannei, fără să mă străduiesc să cobor glasul. Poți vedea chiar și de aici icterul, nu?

— Umori biliare, a rostit apăsat MacLeod, deschizând lanțeta dintr-o mișcare. Un exces de umori, e limpede ca bună ziua.

Scund, brunet și îmbrăcat decent, Murray nu impresiona prin aspect, dar avea păreri de nezdruncinat.

— Îndrăznesc a spune că e vorba de ciroză provocată de băutură, am zis eu, apropiindu-mă și uitându-mă la pacient cu o oarecare detașare.

— Influența bilei, din cauza unui dezechilibru al flegmei! a replicat Murray, fulgerându-mă cu privirea, socotind că voiam să îi zdruncin reputația, dacă nu cumva aveam intenția de a-i fura pacientul.

L-am ignorat și m-am aplecat să-l examinez pe pacient, care a părut alarmat de atenția pe care i-o acordam.

— Simți ceva tare chiar sub coastele din dreapta, nu? am spus eu cu blândețe. Urina ta are o culoare închisă, iar când ieși afară, ce scoți din tine e întunecat și cu urme de sânge, am dreptate?

Rămas cu gura căscată, bărbatul a încuviințat din cap. Începeam să atragem atenția altor oameni.

— Mamă!

Brianna stătea în spatele meu. L-a salutat pe Murray cu o mișcare din cap și s-a aplecat pentru a mormăi la urechea mea.

— Mamă, ce poți face în caz de ciroză? Nimic!

Mușcându-mi buza, m-am oprit. Avea dreptate. În dorința mea de a mă impune stabilind diagnosticul – și de a-l împiedica pe Murray să folosească lanțeta lui murdară, care părea și ruginită, pe acel om – ignorasem aspectul minor că nu puteam oferi un tratament alternativ.

Vădit neliniștit, pacientul se uita când la mine, când la Murray. Făcând un efort, i-am zâmbit și am dat din cap spre Murray.

— Domnul Murray are dreptul să intervină, am spus, silindu-mă să rostesc acele cuvinte. Dar sigur e vorba de o boală a

ficatului – provocată de un exces de umori.

Am presupus că, la urma urmelor, alcoolul putea fi socotit o umoare veselă; oamenii care băuseră noaptea trecută din whisky-ul lui Jamie îl apreciaseră drept umoristic.

Până în acel moment, fața lui Murray fusese încordată din cauza suspiciunii; după ce eu am capitulat, a devenit comic de lipsită de expresie datorită uimirii. Pășind în fața mea, Brianna a profitat de acel moment.

— Există o vrajă, a spus ea zâmbindu-i fermecător. Ea… hm… ascute lama și ușurează scurgerea umorilor. Să-ți arăt.

Înainte ca el să poată strânge lanțeta între degete, ea i-a smuls-o din mână și s-a întors spre focul nostru, unde, pe un trepied, stătea un vas cu apă.

— În numele lui Mihai, mânuitorul de săbii și proteguitor al sufletelor, a intonat ea.

Am sperat că luarea în van a numelui Sfântului Mihai nu era o blasfemie – ori dacă da, că el nu se va opune unei cauze bune. Oamenii care pregăteau focul de seară se opriseră din treabă ca să se uite, la fel ca și câțiva care veneau spre locul consultațiilor.

Brianna a ridicat lanțeta și a făcut încet un semn mare al crucii cu ea, uitându-se într-o parte și în alta pentru a fi sigură că le captase atenția tuturor privitorilor. Reușise; erau fascinați. Dominându-i prin statura ei pe mai toți gură-cască și mijindu-și ochii de concentrare, ea îmi amintea de Jamie în situații în care își dovedise bravura. Nu puteam decât să sper că se va dovedi la fel de bună ca el.

— Binecuvântează această lamă, pentru însănătoșirea slujitorului tău, a rostit ea, ridicându-și ochii spre cer și ținând lanțeta deasupra focului ca un preot care oferă cuminecătura.

Din apa de pe foc se ridicau bule, dar încă nu ajunsese la punctul de fierbere.

— Binecuvântează-i lama, pentru extragerea de sânge, pentru picurarea de sânge, pentru… ăă… pentru eliminarea otrăvii din trupul umil al celui care înalță rugi spre tine. Binecuvântează-i lama… binecuvântează-i lama… binecuvântează-i lama în mâna umilului tău slujitor… Slăvit fie Domnul pentru strălucirea acestui metal!

Slăvit fie Domnul pentru caracterul repetitiv al rugăciunilor gaelice, am gândit eu cu cinism.

Slăvit fie Domnul că apa începuse să fiarbă. Brianna a coborât lama scurtă și curbată către suprafața apei, uitându-se cu subînțeles la oamenii din jur și adăugând:

— Fie ca apele curățitoare din coasta Domnului nostru Iisus să treacă în această lamă!

A scufundat lanțeta în apă și a ținut-o acolo până când aburii care se ridicau peste mânerul din lemn i-au înroșit degetele. A înălțat lanțeta în aer și a trecut-o în cealaltă mână, în timp ce, pe furiș, și-a dus mâna opărită la spate.

— Fie ca binecuvântarea Sfântului Mihai, apărătorul de diavol, să fie pe această lamă și pe mâna celui care o mânuiește, pentru sănătatea trupească și cea sufletească. Amin!

A înaintat și, cu un gest ceremonios, i-a întins lui Murray lanțeta cu mânerul spre el. Deloc prost, Murray mi-a aruncat o privire în care se amestecau suspiciunea vie și aprecierea reținută față de aptitudinile teatrale ale fiicei mele.

— Să nu atingi lama, i-am spus eu, zâmbindu-i fermecător. Ar rupe vraja. Și să repeți vraja de fiecare dată când folosești lama. Dar trebuie s-o faci cu apă care *fierbe*.

— Hm, a făcut el, dar a luat atent lanțeta de mâner.

Cu un mic gest din cap spre Brianna, s-a întors la pacientul lui, iar eu la al meu – o tânără care avea o iritație provocată de urzici. Brianna și-a șters mâinile de rochie și m-a urmat, părând mulțumită de sine. Din spate, am auzit venind geamătul slab al pacientului lui Murray, dar și sângele care picura în castronul din metal.

M-am simțit foarte vinovată față de pacientul lui MacLeod, dar Brianna avea dreptate; în condițiile date nu aș fi putut face absolut nimic pentru el. O îngrijire atentă de lungă durată, o nutriție excelentă și o abstinență totală de la alcool îi puteau prelungi viața; șansele ca primele două condiții să fie îndeplinite erau slabe și inexistente în cazul celei de-a treia.

Brianna îl salvase însă cu brio de o posibilă infecție urâtă și profitase de ocazie pentru a sugera o protecție similară pentru toți viitorii pacienți al lui MacLeod – însă nu am reușit să alung sentimentul supărător de vinovăție că nu puteam face mai mult. Cu toate acestea, primul principiu medical pe care îl învățasem ca asistentă pe câmpurile de luptă din Franța rămânea valabil: tratează pacientul din fața ta.

— Uite, folosește alifia asta, i-am spus cu hotărâre fetei care

suferea de iritație, și să *nu te mai scarpini.*

4.

DARURI DE NUNTĂ

Cerul nu se înseninase, dar deocamdată ploaia se oprise. Focurile scoteau fum ca niște vase de fumigație, în timp ce oamenii se grăbeau să profite de acalmia de moment pentru a pune pe foc cărbunii păstrați cu grijă, împingând lemne umede în flăcările ce se întețeau, străduindu-se să-și usuce hainele și păturile. Însă aerul era încă neliniștit, iar norii de fum se vălătuceau ca niște fantome printre copaci.

O asemenea pală de fum a năvălit de-a curmezișul potecii din fața lui Roger, care s-a întors să o evite, continuându-și drumul printre smocurile de iarbă care i-au udat ciorapii și pe sub crengile joase ale pinilor, care i-au lăsat pete mari și întunecate de umezeală pe umerii hainei. Nu a dat nicio atenție stropilor, cu gândul la lista de treburi pe care le avea de rezolvat în cursul zilei.

Mai întâi, să meargă la căruțele meșterilor ce prelucrau metale, ca să cumpere un mic obiect drept cadou de nuntă pentru Brianna. Ce i-ar plăcea? s-a întrebat el. Ceva care să semene a bijuterie, o panglică? Avea foarte puțini bani, dar simțea nevoia de a marca evenimentul cu un dar, oricare ar fi fost el.

Ar fi dorit să-i pună propriul lui inel pe deget când vor depune jurămintele, dar ea spusese răspicat că rubinul caboșon care îi aparținuse bunicului ei era foarte nimerit pentru ocazie; i se potrivea perfect și nu avea rost să cheltuiască bani pe alt inel. Bree era o persoană pragmatică – câteodată înspăimântător de pragmatică, în contrast cu caracterul lui romantic.

Atunci, ceva practic, dar ornamental – cum ar fi fost o oală de noapte pictată? A zâmbit când i-a venit acel gând, dar ideea de ceva practic precumpănea, însoțită de îndoială.

Și-a amintit cu claritate de doamna Abercrombie, o femeie practică și severă din parohia reverendului Wakefield, care venise la casa parohială într-o seară, în timpul cinei, și, pe un

ton isteric, spusese că își ucisese soțul și voia să știe ce să facă. Reverendul a lăsat-o în grija menajerei lui, iar el și Roger, pe atunci adolescent, se grăbiseră să ajungă la casa familiei Abercrombie ca să vadă ce se întâmplase.

Îl găsiseră pe domnul Abercrombie pe podeaua bucătăriei, din fericire încă în viață, deși amețit și sângerând abundent din cauza unei răni minore la cap, provocată de lovitura primită cu noul fier electric de călcat cu aburi pe care i-l făcuse cadou soției lui cu ocazia împlinirii a douăzeci și cinci de ani de căsătorie.

— Dar chiar ea a spus că fierul vechi pârlea șervețelele de la serviciul de ceai! repetase domnul Abercrombie pe un ton plângăreț, în timp ce reverendul îl legase la cap cu un bandaj elastic, iar Roger ștersese podeaua bucătăriei.

Amintirea pregnantă a petelor de sânge de pe linoleumul uzat din bucătăria familiei Abercrombie l-a făcut să se hotărască. Chiar dacă Bree era pragmatică, aceea era nunta lor. La bine și la rău, până când moartea îi va despărți. Prefera să rămână romantic – ori cât de romantic putea fi cu un șiling și trei penny.

A zărit o sclipire roșiatică printre acele molizilor din apropiere, parcă ar fi fost un cardinal. Însă era mai mare decât pasărea cu acest nume. Roger s-a oprit și s-a aplecat să se uite printre crengi.

— Duncan? a întrebat el. Tu ești?

Dând din cap sfios, Duncan Innes a apărut dintre copaci. Încă purta kiltul stacojiu al familiei Cameron, dar lăsase haina splendidă și își înfășurase capătul tartanului ca pe un șal în jurul umerilor, în stilul vechi și elegant al scoțienilor din Highlands.

— Putem vorbi, *a Smeòraich*? a întrebat el.

— Da, sigur. Tocmai mă duceam la meșteri. Hai cu mine!

S-a întors pe potecă – acum lipsită de fum – și au pornit mai departe împreună ca niște prieteni, pășind alături.

Roger nu a spus nimic, așteptând curtenitor ca Duncan să spargă gheața. Duncan era temător și retras de felul lui, dar avea spirit de observație și o bună percepție a lucrurilor, dar era și îndărătnic în tăcerea lui. Dacă avea ceva de spus, nu se sfia – doar că ascultătorul trebuia să aibă răbdare cu el. În cele din urmă, a inspirat și a început discuția.

— *Mac Dubh* mi-a spus că tatăl tău a fost pastor. E adevărat, da?

— Da, a răspuns Roger, oarecum uimit de subiectul abordat. Mai bine zis tatăl meu adevărat a murit, iar unchiul mamei mele m-a adoptat; el a fost pastor.

Chiar în timp ce spunea asta, Roger s-a întrebat de ce se simțea dator să dea explicații. Mai toată viața se gândise și vorbise despre reverend ca despre tatăl lui, pe deasupra, lucrul nu prezenta nicio importanță pentru Duncan.

Duncan a dat din cap și a plescăit din buze în semn de înțelegere.

— Dar ești prezbiterian, nu? L-am auzit pe *Mac Dubh* vorbind despre asta.

În ciuda purtării sale foarte manierate, Duncan a rânjit scurt pe sub mustață.

— Cred că da, i-a răspuns sec Roger.

Ar fi fost surprins dacă vreunul din cei de la Adunare nu-l auzise pe *Mac Dubh* vorbind despre asta.

— Ei bine, problema este că și eu sunt prezbiterian, a spus Duncan, iar din tonul vocii se putea deduce că își cerea scuze.

Roger l-a privit cu uimire.

— Tu? Credeam că ești catolic!

Duncan a scos un sunet slab care i-a trădat stânjeneala și a ridicat din umărul brațului amputat.

— Nu. Bunica din partea mamei a fost covenantă[17] – foarte aprigă în credința ei, înțelegi?

A zâmbit oarecum timid.

— Lucrurile s-au mai liniștit când m-am născut eu. Mama a fost credincioasă, dar tata nu se prea ducea la biserică, și nici eu. Iar când l-am cunoscut pe *Mac Dubh*, ei bine, doar nu avea să mă invite să merg cu el la slujbă duminica, nu?

Roger a dat din cap și a mormăit aprobator. Duncan îl cunoscuse pe Jamie la închisoarea Ardsmuir, după Revoltă. Deși majoritatea soldaților iacobiți fuseseră catolici, Roger știa că între ei existaseră și protestanți de diferite rituri – și majoritatea au păstrat tăcerea în legătură cu credința lor, pentru că erau copleșiți numeric de catolici. Și e drept că, ulterior, cariera lui Jamie și a lui Duncan în domeniul contrabandei le oferise prea puține prilejuri de a discuta chestiuni religioase.

— Da, așa. Și căsătoria ta cu doamna Cameron în seara asta…

Duncan a dat din cap și a aspirat aer printr-un colț al gurii,

[17] Membră a Ligii Prezbiteriene din Scoția, în secolele al XVI-lea și al XVII-lea. (n.tr.).

mușcându-și gânditor marginea mustății.

— Tocmai asta e. Ce crezi, ar trebui să spun ceva despre asta?

— Doamna Cameron nu știe? Și nici Jamie?

Rămas cu ochii plecați spre noroiul răscolit al drumului, Duncan a clătinat din cap.

Roger și-a dat seama că în acest caz importantă era părerea lui Jamie, nu a Jocastei Cameron. Problema religiei diferite nu i se păruse importantă lui Duncan – iar Roger nu auzise că Jocasta era din cale afară de credincioasă –, dar văzând reacția lui Jamie la faptul că Roger era prezbiterian, Duncan se alarmase.

— *Mac Dubh* a spus că ai mers să discuți cu preotul.

Duncan s-a uitat în lateral, spre Roger.

— Ți-a cerut…?

Și-a dres glasul și a roșit.

— Cum să zic, te-a obligat să te botezi papistaș?

O perspectivă atroce pentru un protestant și clar una jenantă pentru Duncan. Roger și-a dat seama că și pentru el era o idee nu tocmai plăcută. Ar fi făcut-o, dacă trebuia, pentru a se căsători cu Bree? A presupus că, în cele din urmă, ar fi făcut-o, dar a recunoscut în sinea lui că se simțise profund ușurat că preotul nu insistase asupra vreunui fel de convertire oficială.

— Ah… nu, a răspuns Roger și a tușit, pentru că o altă pală de fum a năvălit brusc peste ei. Nu, a repetat el, ștergându-și ochii lăcrimoși. Dar să știi că nu te botează dacă ai fost deja botezat. Ai fost, nu-i așa?

— Oh, da.

Duncan părea să fi prins curaj după cele aflate.

— Da, când eram… cum să spun…

S-a întunecat puțin la față, dar gândul care stârnise acea reacție a fost alungat printr-o nouă ridicare din umeri.

— Da.

— Bine atunci. Stai să mă gândesc puțin, în regulă?

Deja se vedeau căruțele meșterilor, ghemuite ca niște boi, cu mărfurile învelite în pânză de cort și pături la adăpost de ploaie, dar Duncan s-a oprit, semn evident că dorea să lămurească problema înainte de a trece la altceva.

Roger și-a trecut o mână peste ceafă, dus pe gânduri.

— Nu, a spus el într-un târziu. Cred că nu trebuie să spui

nimic. Ascultă, nu va fi o mesă, ci doar o slujbă de cununie – și asta e cam la fel. O iei pe această femeie, îl iei pe acest bărbat, la bogăție și sărăcie și tot așa.

Atent, Duncan a dat din cap.

— Da, pot să spun asta, a consimțit el. Deși e cam mult, treaba cu la bogăție și sărăcie. Dar știi asta.

Vorbise fără pic de ironie, afirmând doar un lucru evident, și a fost foarte surprins când a observat pe fața lui Roger reacția la acea remarcă.

— N-am vrut să spun ceva anapoda, s-a grăbit Duncan să explice. Adică, am vrut să zic…

Încercând să abandoneze subiectul, Roger a fluturat o mână.

— Nicio supărare, a spus el, cu glas la fel de sec precum al lui Duncan. Rostește adevărul și să-i fie rușine bătrânului încornorat, da?

Acesta era adevărul, deși el reușise cumva să-l ignore până în acel moment. De fapt, cu o senzație de gol în stomac, și-a dat seama că situația lui era exact la fel ca a lui Duncan: un bărbat fără bani, fără proprietăți, care se căsătorea cu o femeie bogată sau potențial bogată.

Nu se gândise niciodată că Jamie Fraser ar fi bogat, probabil din cauza modestiei firești a acestuia ori poate pentru că nu era bogat – deocamdată. Însă Fraser rămânea proprietarul a patru mii cincizeci de hectare de pământ. O parte din pământ era încă necultivată, dar asta nu însemna că va rămâne mereu așa. Acum pe proprietatea lui se aflau arendași; iar curând aveau să fie și mai mulți. Iar când arendașii aveau să plătească arendă, când vor exista gatere și mori, când vor exista așezări, dughene și taverne, când, sub atenta supraveghere a lui Jamie, numărul vitelor, al porcilor și al cailor va spori… Jamie Fraser ar putea deveni un om foarte bogat. Iar Brianna era singurul copil natural al lui.

Apoi era Jocasta Cameron, deja o femeie foarte bogată, care își declarase intenția de a o face moștenitoare pe Brianna. Bree refuzase cu hotărâre să accepte ideea, dar Jocasta era din fire la fel de încăpățânată ca și nepoata ei și avea mai multă experiență în domeniu. Pe de altă parte, indiferent ce ar fi spus sau ar fi făcut Brianna, oamenii vor presupune că…

Simțea o greutate în stomac precum o piatră de curling. Înțelegea nu doar că se căsătorea cu o femeie cu o poziție

socială superioară, ci și faptul că toți din colonie își dăduseră seama de asta de multă vreme și probabil îl priveau cu cinism – și îl bârfeau –, socotindu-l un profitor nerușinat, dacă nu de-a dreptul un aventurier.

Fumul îi lăsase în gât un gust amar de cenușă. A înghițit în sec și s-a chinuit să-i zâmbească lui Duncan.

— Da, a spus el. În fine. La bine și la rău. Presupun că văd ele *ceva* în noi, nu? Femeile.

Duncan a zâmbit puțin trist.

— Da, ceva. Așadar, crezi că nu se va întâmpla nimic din cauza religiei? N-aș vrea ca domnișoara Jo sau *Mac Dubh* să creadă că am procedat rău fiindcă n-am spus nimic. Dar nu vreau să fac mare caz de asta și nici nu-i nevoie.

— Nu, sigur nu, l-a aprobat Roger, apoi a inspirat adânc și și-a dat părul umed de pe față. Nu, cred că nu se va întâmpla nimic. Când am vorbit cu… cu părintele, singura condiție pe care mi-a pus-o a fost să botez copiii după datina catolică. Dar cum asta nu reprezintă o problemă pentru tine și doamna Cameron, cred că…

A tăcut cu delicatețe, dar Duncan părea să răsufle ușurat.

— A, nu, a spus el și a râs cam agitat. Nu, cred că nu trebuie să-mi fac griji din pricina asta.

— Bine, atunci.

Roger a zâmbit forțat și l-a bătut cu palma pe spate.

— Mult noroc.

Dând din cap, Duncan și-a trecut un deget peste buze, pe sub mustață.

— Și ție, *a Smeòraich*.

Roger se așteptase ca Duncan să plece în treaba lui după ce primise răspunsul căutat, însă el l-a însoțit, umblând încet printre șirul de căruțe în urma lui Roger, uitându-se ușor încruntat la mărfurile expuse.

După o săptămână de târguieli și de troc, căruțele erau la fel de pline ca la început – ori chiar mai pline, încărcate cu saci de grâne sau lână, butoiașe cu cidru, saci cu mere, stive de piei sau mărunțișuri primite la schimb. Stocul de mărfuri se subțiase considerabil, dar încă existau lucruri de vânzare, judecând după mulțimea de oameni strânși în jurul căruțelor, îngrămădiți ca afidele pe un mugur de trandafir.

Roger era suficient de înalt ca să se uite peste capetele celor

mai mulți mușterii și și-a croit drum încet de-a lungul șirului de căruțe, uitându-se când la una, când la alta și încercând să-și imagineze reacția Briannei.

Era o femeie frumoasă, dar nu înclinată să dea prea multă atenție înfățișării ei. De fapt, el reușise cu greu să o împiedice să-și taie mai mare parte din coama roșcată, pentru a nu-și mai vedea șuvițele atârnând în sosul din farfurie sau trase de Jemmy. Probabil că o panglică era soluția practică. Ori un pieptene decorativ? Mai curând o pereche de cătușe pentru sugar.

S-a oprit totuși în dreptul unei vânzătoare de pânzeturi și s-a aplecat să se uite sub prelată, unde stăteau atârnate bonete și panglici viu colorate, ferite de umezeală, legănându-se în semiîntunericul rece ca tentaculele unei meduze sclipitoare. Înfășurată până la urechi în pelerină ca să se apere de adierea rece, vânzătoarea s-a apropiat să vadă la ce se uita Roger.

— Căutați ceva anume, domnilor?

Femeia s-a aplecat deasupra mărfurilor, sprijinindu-și sânii de brațele încrucișate la piept și le-a zâmbit cu profesionalism.

— Da, a spus Duncan pe neașteptate. Un metru de catifea. Ai așa ceva? Atenție, să fie de calitate bună, culoarea nu are importanță.

Femeia a ridicat din sprâncene – nici chiar în cele mai bune haine, Duncan nu arăta a bărbat spilcuit –, apoi s-a întors fără să comenteze și s-a apucat să scotocească prin stocul redus de țesături.

— Crezi că doamna Claire mai are ceva levănțică? a întrebat Duncan, răsucindu-se spre Roger.

— Da, știu că mai are, i-a răspuns Roger.

Probabil că mirarea i se citise pe față, pentru că Duncan a zâmbit și a lăsat capul în jos cu modestie.

— Mă gândeam la ceva, a explicat el. Domnișoara Jo suferă de migrene și nu doarme așa de bine cum ar trebui. Mi-am adus aminte că mama avea o pernă cu levănțică, spunea că adormea ca un copilaș când punea capul pe ea. Și-atunci, m-am gândit la o bucată de catifea – ca să o simtă sub obraz, da? Și poate domnișoara Lizzie o coase pentru mine.

La boală și sănătate...

Roger a dat din cap aprobator, simțindu-se mișcat – și ușor rușinat – de solicitudinea lui Duncan. Avusese impresia că acea

căsătorie dintre Duncan și Jocasta Cameron era o chestiune de conveniență și de simț al afacerilor – ori poate chiar asta era. Dar pasiunea dezlănțuită nu era o premisă necesară pentru tandrețe și respect, nu?

După ce a încheiat târgul, Duncan și-a luat rămas-bun și a plecat cu bucata de catifea sub tartan, lăsându-l pe Roger să treacă fără grabă pe la ceilalți negustori, alegând în minte, cântărind și renunțând, în timp ce-și storcea creierul să descopere ce lucru din acea multitudine i-ar plăcea cel mai mult miresei lui. Cercei? Nu, copilul ar trage de ei. Același lucru era valabil și pentru un colier sau o panglică de păr.

Totuși, gândul îi rămăsese la bijuterii. În mod obișnuit, ea purta prea puține. Însă purta inelul cu rubin al tatălui ei – cel pe care Jamie i-l dăduse lui, cel pe care el i-l dăduse ei când ea îl acceptase ca soț – tot timpul cât ținuse Adunarea. Din când în când, Jem saliva pe el, dar asta nu îi putea dăuna.

S-a oprit brusc și a lăsat mulțimea să se tălăzuiască pe lângă el. A văzut cu ochii minții aurul și culoarea roșie-rozalie a rubinului caboșon, parcă viu pe degetul ei lung și palid. *Inelul tatălui ei*. Sigur; de ce nu înțelesese asta până acum?

Adevărat, Jamie îi dăduse lui inelul, dar asta nu însemna că, la rândul lui, îl putea da altcuiva. Și brusc își dori foarte mult să-i dea Briannei ceva care să vină cu adevărat de la el.

Hotărât, s-a întors și a pornit înapoi spre o căruță unde obiecte din metal luceau și sclipeau, chiar și în ploaie. Din experiență, știa că degetul lui mic era la fel de gros ca degetul ei inelar.

— Acesta, a spus el, ridicând un inel.

Era ieftin, din fire împletite de cupru și alamă, și fără îndoială că îi va înverzi degetul în câteva minute. *Cu atât mai bine*, a gândit el în timp ce îl plătea. Fie că îl purta tot timpul, fie că nu, ea va fi primi semnul că-i aparține lui.

De aceea va lăsa femeia pe tatăl ei și se va uni cu bărbatul său și vor fi amândoi un trup.

5.

MARE AGITAȚIE

În ciuda burniței intermitente, spre sfârșitul primei ore aveam o sumedenie de pacienți care așteptau. Era ultima zi a adunării, iar oamenii care suportaseră dureri de măsele sau aveau îndoieli în legătură cu vreo iritație se hotărâseră brusc să profite de șansa de a fi consultați.

Am respins o tânără cu gușă incipientă, recomandându-i să-și procure pește uscat, deoarece locuia prea departe de mare pentru a avea pește proaspăt în fiecare zi, și să mănânce cât mai des așa ceva întrucât conținea iod.

— Următorul! am strigat, ridicându-mi părul umed de pe ochi.

Mulțimea s-a despărțit ca Marea Roșie, dând la iveală un bătrân scund și atât de slab, încât arăta ca un schelet ambulant, îmbrăcat în zdrențe și ducând în brațe un maldăr de blană. Pe măsură ce se apropia de mine, târându-și picioarele printre oamenii care se trăgeau înapoi, am descoperit motivul pentru care toți erau atât de amabili; duhnea ca un raton mort.

O clipă am crezut că blana cenușie ar putea fi chiar un raton mort – aveam deja la picioare o grămăjoară de piei, deși pacienții mei se osteneau să le separe de posesorii lor originali înainte de a mi le da –, apoi blana s-a mișcat și din blana încâlcită m-au privit doi ochi sclipitori.

— Câinele meu e rănit, m-a anunțat brusc omul.

A așezat câinele pe masă, împingând deoparte instrumentele mele, și a arătat spre pielea sfâșiată de pe flancul animalului.

— Îngrijește-l.

Nu a rostit asta ca o rugăminte, dar, la urma urmelor, pacientul meu era câinele, iar *el* părea destul de politicos. De mărime medie și cu picioare scurte, cu blana pătată și zbârlită și urechi zdrențuite, stătea placid și gâfâia, nefăcând niciun efort să fugă de acolo.

— Ce-a pățit?

Am mutat din calea pericolului un lighean care stătea să cadă și m-am aplecat să scotocesc prin borcanul cu suturi sterile. În trecere, câinele mi-a lins mâna.

— S-a luptat cu o femelă de raton.

— Hm, am făcut eu, examinând animalul cu reținere.

Având în vedere strămoșii lui necunoscuți și faptul că era evident prietenos, am socotit că avansurile făcute unei femele de raton erau pornite mai curând din dorință carnală decât din ferocitate. Ca și cum ar fi vrut să-mi confirme această impresie,

animalul a împuns câțiva centimetri cu organul lui reproducător în direcția mea.

— Te place, mamă, a spus Bree, rămânând însă serioasă.

— Foarte măgulitor, am mormăit, sperând că stăpânul câinelui nu va fi înclinat să facă o demonstrație similară în acea privință.

Din fericire, bătrânul nu părea să mă placă deloc; m-a ignorat complet și a rămas cu ochii ațintiți gânditor spre luminișul de mai jos, unde soldații făceau instrucție.

— Foarfecă, am cerut resemnată, întinzând mâna cu palma desfăcută.

Am tăiat blana încâlcită din jurul rănii, și m-am bucurat să descopăr că nu exista nicio umflătură mare sau alte semne de infecție. Sângele din rană se coagulase bine; era însă evident că rana fusese provocată mai demult. M-am întrebat dacă acel câine își întâlnise dușmanul pe munte. Nu l-am recunoscut pe bătrân și nici nu vorbea ca un scoțian. M-am întrebat dacă participase la Adunare.

— Ăă... Vrei să-l ții de cap, te rog?

Chiar dacă animalul era prietenos, asta nu însemna că purtarea lui va rămâne neschimbat când îi voi trece acul prin piele. Stăpânul lui a rămas cufundat în gânduri sumbre și nu a făcut nicio mișcare să mă ajute. M-am uitat în jur după Bree, dar ea dispăruse brusc.

— Gata, *a bhalaich*, vin eu, s-a auzit o voce liniștitoare lângă mine și, întorcându-mă, am rămas surprinsă să văd câinele adulmecând cu interes mâinile întinse ale lui Murray MacLeod.

Văzându-mi privirea mirată, a ridicat din umeri, mi-a zâmbit și s-a aplecat peste masă, prinzând câinele de ceafă și de bot.

— Te sfătuiesc să lucrezi repede, doamnă Fraser, a spus el.

Am prins animalul ferm de piciorul aflat mai aproape de mine și am început. Câinele a reacționat exact ca majoritatea oamenilor în situații similare, zbătându-se nebunește, încercând să se elibereze și zgâriind cu ghearele lemnul aspru al mesei. La un moment dat, a reușit să scape din mâinile lui Murray, a sărit de pe masă și a pornit spre un spațiu liber, târând după el firele de sutură. M-am aruncat cu tot corpul peste el și ne-am rostogolit prin frunze moarte și noroi, împrăștiindu-i pe privitori în toate părțile, până când unu sau doi dintre cei mai îndrăzneți mi-au sărit în ajutor, țintuind fiara blănoasă la pământ ca să pot

termina suturile.

Am legat ultimul nod, am tăiat ața ceruită cu lanțeta lui Murray – care, de fapt, fusese călcată în picioare în timpul luptei, dar care, din fericire, nu se rupsese –, apoi mi-am ridicat genunchiul de pe coastele animalului, gâfâind la fel de tare ca el.

Spectatorii au aplaudat.

Puțin amețită, am făcut o plecăciune și cu ambele mâini mi-am dat de pe față buclele desfăcute. Nici Murray nu arăta mai bine, coada în care își prinsese părul se desfăcuse și avea o ruptură în haina plină acum de noroi. S-a aplecat, a prins câinele de sub burtă, l-a ridicat și l-a așezat pe masă, aproape de stăpânul lui.

— Câinele dumitale, domnule, a spus el și s-a tras în lateral respirând șuierat.

Bătrânul s-a întors, a pus o mână pe capul câinelui și s-a încruntat, privind când la mine, când la Murray, ca și cum nu ar fi știut sigur ce să înțeleagă din acea abordare în haită a unei operații chirurgicale. S-a uitat în spate, spre soldații aflați mai departe, apoi s-a întors spre mine și i-am văzut sprâncenele rare strânse într-o încruntătură deasupra nasului coroiat.

— Cine sunt *ăia*? a întrebat pe un ton de profundă nedumerire.

Fără să aștepte răspuns, a dat din umeri, s-a răsucit pe călcâie și s-a îndepărtat. Cu limba scoasă, câinele a sărit de pe masă și a pornit cu pași mărunți după stăpânul lui, în căutarea altor aventuri.

Am inspirat adânc, mi-am curățat noroiul de pe șorț și i-am zâmbit lui Murray în semn de mulțumire, după care m-am spălat pe mâini pentru a mă ocupa de următorul pacient.

— Hopa, l-am prins! mi-a șoptit Brianna.

A ridicat bărbia, arătând spre ceva din spatele meu. M-am întors să mă uit.

Următorul pacient era un gentleman. Unul adevărat, judecând după îmbrăcăminte și ținută, mult peste ale celor din jur. Îl observasem cu câtva timp în urmă dând târcoale pe la marginea luminișului, privind când la centrul meu de operațiuni, când la al lui Murray, neștiind căruia dintre doctori să-i acorde privilegiul de a-l trata. Era evident că incidentul cu câinele vânătorului înclinase balanța în favoarea mea.

I-am aruncat o privire lui Murray, care părea cumplit de abătut. Era posibil ca un gentleman să plătească cu bani. Am ridicat din umeri în semn de scuze, apoi am arborat un zâmbet profesional plăcut și i-am făcut semn noului pacient să ia loc pe scaun.

— Domnule, vă rog să vă așezați, l-am invitat eu, și să-mi spuneți ce vă doare.

Gentlemanul era un anume domn Goodwin din Hillsborough, a cărui principală suferință părea a fi o durere în braț. Dar am observat că nu era singurul lui necaz; avea și o cicatrice proaspătă, care cobora în zigzag pe față, iar umflătura lividă îi trăgea în jos colțul ochiului și îl făcea să aibă o căutătură fioroasă. O pată decolorată de pe obraz indica locul în care fusese lovit cu un obiect greu deasupra fălcii, toată fața lui prezenta umflături care sugerau fără tăgadă că omul fusese bătut crunt nu cu multă vreme în urmă.

Dacă erau provocați, gentlemenii puteau să participe la încăierări ca orice alt bărbat, însă acesta părea să aibă o vârstă prea înaintată pentru a prefera astfel de distracții. Arăta trecut bine de cincizeci de ani și pântecul rotund de sub vesta cu nasturi din argint îi trăda prosperitatea. Probabil că fusese prins undeva și jefuit, m-am gândit. Însă nu în drumul lui spre Adunare, vătămările erau vechi de câteva săptămâni. Mi-am plimbat palma foarte delicat pe mâna și pe umărul lui, cerându-i să-și ridice și să-și miște ușor brațul, punându-i întrebări scurte în timp ce îl palpam. Problema era destul de evidentă; avea cotul dislocat și, deși dislocarea se mai atenuase, mi s-a părut că avea un tendon rupt, prins acum în articulația cotului, iar suferința fusese agravată de mișcarea brațului.

Și asta nu era tot; palpând, am descoperit nu mai puțin de trei fracturi simple pe jumătate vindecate ale oaselor antebrațului. Nu toate vătămările erau interne; am văzut urmele decolorate a două vânătăi pe antebraț, deasupra fracturilor, niște pete cu formă neregulată, galben-verzui pe margini și roșu-închis aproape negru în centru, semn de hemoragii. Răni căpătate în autoapărare, am socotit, iar dacă greșeam însemna că n-am habar de nimic.

— Bree, găsește-mi o atelă potrivită, te rog, am cerut eu.

Bree a încuviințat din cap și a dispărut, lăsându-mă să ung contuziile mai mici ale domnului Goodwin cu alifie făcută din

cajeput.

— Cum ați căpătat aceste răni, domnule Goodwin? l-am întrebat cu detașare, în timp ce căutam un bandaj din pânză. Arătați de parcă ați participat la o adevărată luptă. Sper măcar că cel cu care v-ați bătut arată mai rău!

Domnul Goodwin a schițat un zâmbet la gluma mea.

— Doamnă Fraser, a fost o luptă adevărată, mi-a răspuns, și totuși nu una care să mă intereseze. Mai curând, un ghinion – m-am aflat la locul nepotrivit în momentul nepotrivit, cum se spune. Cu toate acestea…

A închis din reflex ochiul vătămat când i-am atins cicatricea. O treabă de mântuială făcută de cel care îl cususe, dar se vindecase curat.

— Serios? am întrebat eu. Ce s-a întâmplat?

El a mormăit, dar nu l-a deranjat că trebuia să-mi povestească.

— Doamnă, l-ați auzit pe ofițer azi-dimineață citind cuvintele guvernatorului despre comportamentul sălbatic al răzvrătiților?

— Nu cred că proclamația guvernatorului a scăpat atenției cuiva, am murmurat, plimbându-mi vârful degetelor peste pielea lui. Așadar, ați fost la Hillsborough, asta vreți să spuneți?

— Întocmai.

A oftat, dar s-a liniștit puțin după ce a descoperit că nu îi provocam dureri prin palpare.

— De fapt, locuiesc în Hillsborough. Iar dacă aș fi rămas cuminte acasă, așa cum m-a implorat buna mea soție – pe față i-a apărut un zâmbet îndurerat –, fără îndoială că aș fi scăpat.

— Cum se spune, curioșii mor repede.

Când zâmbise, zărisem ceva, de aceea am apăsat ușor cu degetul mare pe porțiunea decolorată din obrazul lui.

— Aici v-a lovit cineva destul de tare. V-a spart vreun dinte?

A părut ușor șocat.

— Da, doamnă. Dar nu e ceva ce puteți repara.

Și-a ridicat buza superioară, dând la iveală un gol; îi lipseau doi dinți. Un premolar fusese scos din alveolă cu totul, însă celălalt era rupt la nivelul rădăcinii; am văzut linia zimțată de smalț îngălbenit sclipind pe fundalul gingiei de un roșu întunecat.

Chiar atunci Brianna, gâfâind ușor, a sosit cu atela. Ceilalți dinți ai domnului Goodwin erau întregi, dar aveau o crustă

groasă de tartru gălbui și pete cafenii provocate de obiceiul de a mesteca tutun.

— Cred că vă pot ajuta puțin în privința asta, l-am asigurat eu, ignorând-o pe Bree. Vă doare când mușcați, adevărat? Nu pot reface măseaua, dar pot să scot restul de dinte și să tratez gingia ca să nu faceți o infecție. Dar cine v-a lovit?

A ridicat scurt din umeri, urmărind cu un interes dublat de îngrijorare cum înșiram cleștii strălucitori și bisturiul cu lamă dreaptă pentru stomatologie.

— Doamnă, ca să mărturisesc adevărul, nu prea știu. Nu am făcut decât să mă aventurez în oraș pentru a merge la tribunal. Am dat în judecată pe cineva din Virginia, mi-a explicat el și s-a încruntat gândindu-se la asta, și mi s-a cerut să prezint acte doveditoare. Însă nu am reușit să fac ce îmi propusesem, pentru că am găsit strada din fața tribunalului înțesată de oameni, mulți dintre ei înarmați cu bâte, bice și arme improvizate de tot felul.

Văzând mulțimea, se gândise să plece de acolo, dar în acel moment, cineva a aruncat o piatră în fereastra tribunalului. Zgomotul de sticlă spartă a stârnit oamenii ca un semnal: au năvălit asupra clădirii, au spart ușile și au început să strige amenințări.

— M-a îngrijorat soarta prietenului meu, domnul Fanning, despre care știam că se află înăuntru.

— Fanning… e vorba cumva de Edmund Fanning?

Ascultam doar pe jumătate atentă, deoarece mă gândeam cum să abordez mai bine extracția, dar recunoscusem acel nume. Farquard Campbell îl menționase când îi povestise lui Jamie amănuntele sângeroase ale revoltelor provocate de Legea Timbrului[18], în urmă cu câțiva ani. Fanning fusese numit diriginte de poștă al coloniei, o funcție profitabilă care îl costase ceva bani pentru a o obține, dar îl costase mult mai mult când fusese silit să demisioneze sub amenințarea forței. Evident, lipsa lui de popularitate crescuse în ultimii cinci ani.

Domnul Goodwin a strâns din buze, sugerând totala dezaprobare.

— Da, doamnă, el este gentlemanul. Și orice bârfe au

[18] Stamp Act, lege votată de Parlamentul britanic în 1765, prin care se stabilea că, în toate coloniile americane, documentele, permisele, contractele comerciale, ziarele, cărțile trebuiau prevăzute cu un timbru fiscal. (n.tr.).

răspândit oamenii despre el, îmi este de mult prieten bun, de aceea, când am auzit asemenea sentimente regretabile exprimate de acei oameni, până la amenințări cu moartea, am socotit că trebuia să-i sar în ajutor.

Domnul Goodwin nu avusese defel sorți de izbândă în acțiunea lui cavalerească.

— Am încercat să-mi croiesc cu forța drum prin mulțime, a continuat el, cu ochii ațintiți asupra mâinilor mele cât i-am fixat atela de-a lungul antebrațului și am aranjat bandajul din pânză. Dar n-am reușit să înaintez prea mult și abia ajunsesem la piciorul scării, când s-a auzit un răcnet puternic dinăuntru, iar mulțimea s-a retras, luându-mă cu ea.

Zbătându-se să rămână pe picioare, domnul Goodwin fusese îngrozit să-l vadă pe Edmund Fanning scos pe ușa tribunalului, trântit și apoi dus târâș, tras de picioare în josul scării, astfel că se lovise cu capul de fiecare treaptă.

— Făcea un zgomot de neînchipuit, a spus el cutremurându-se. L-am auzit peste răcnetele oamenilor, ca un pepene rostogolindu-se pe scării.

— Doamne Dumnezeule, am murmurat eu. Dar nu a fost ucis, așa e? Nu am auzit să fi murit cineva la Hillsborough. Lăsați brațul moale, vă rog, și inspirați adânc.

Domnul Goodwin a făcut ce l-am rugat, dar numai pentru a scoate un pufnet puternic. A urmat un icnet mai sonor când i-am răsucit brațul, eliberând tendonul prins și aliniind încheietura cotului. A pălit puțin, iar o peliculă de sudoare i-a apărut brusc pe obrajii căzuți, dar a clipit iute de câteva ori și și-a revenit cu noblețe.

— Iar dacă n-a fost ucis, asta nu s-a întâmplat pentru că răzvrătiții s-ar fi dovedit milostivi, a continuat el. Doar că s-au gândit că se pot răzbuna mai bine pe judecător, ca atare, l-au lăsat pe Fanning fără cunoștință în țărână și s-au năpustit în tribunal. Eu și un prieten încercam să-l ridicăm pe bietul om și să-l ducem la adăpost undeva în apropiere, când s-a auzit un vuiet din spatele nostru și am fost copleșiți imediat de mulțime. Așa am ajuns în starea asta – și-a ridicat brațul abia imobilizat de atelă – și așa m-am ales cu astea.

Și-a atins umflătura de lângă ochi și dintele rupt.

S-a uitat la mine încruntat.

— Credeți-mă, doamnă, sper că unii oameni de aici vor fi

îndeajuns de impresionați ca să dea numele răzvrătiților, astfel ca ei să fie pedepsiți pentru o asemenea purtare barbară – dar, dacă l-aș vedea aici pe individul care m-a lovit, n-aș simți dorința de a-l preda guvernatorului pentru a se face dreptate. Sincer nu aș face asta!

A strâns încet un pumn și m-a fulgerat cu privirea, de parcă ar fi bănuit că îl ascund pe răufăcătorul respectiv sub masa mea. Brianna s-a foit neliniștită în spatele meu. Fără îndoială că, la fel ca și mine, se gândea la Hobson și la Fowles. Înclinam să cred că Abel MacLennan fusese un spectator nevinovat, indiferent ce ar fi făcut la Hillsborough.

Am murmurat ceva echivoc în semn de compătimire și am scos sticla cu whisky brut pe care îl foloseam drept dezinfectant și anestezic. La vederea sticlei, domnul Goodwin a părut să prindă curaj.

— Doar puțin din asta pentru a… vă îmbunătăți dispoziția, am sugerat, turnându-i o cană aproape plină.

În plus, îi va dezinfecta și interiorul vătămat al gurii.

— Țineți băutura în gură un moment înainte de a o înghiți – va ajuta la amorțirea locului în care e dintele.

M-am întors spre Bree, în timp ce domnul Goodwin a sorbit zdravăn din cană și a rămas cu gura plină, cu obrajii umflați ca o broască pe punctul de a scoate un orăcăit. Bree mi s-a părut puțin palidă, dar nu mi-am dat seama dacă din cauza poveștii domnului Goodwin sau dacă o afectase imaginea dintelui rupt.

— Draga mea, nu cred că mai am nevoie de tine în dimineața asta, am spus bătând-o ușor cu palma pe braț ca să o liniștesc. Ce-ar fi să te duci și să vezi dacă Jocasta e pregătită pentru nunțile de diseară?

— Ești sigură, mamă?

În timp ce vorbea, și-a scos șorțul pătat de sânge și l-a făcut ghemotoc. Văzându-i privirea îndreptată spre drum, m-am uitat și eu în aceeași direcție și l-am observat pe Roger făcându-și de lucru înapoia unui tufiș și urmărind-o din ochi. I-am văzut fața luminându-se când ea s-a întors spre el și am simțit cum mi se încălzește inima. Da, vor fi fericiți împreună.

— Așa, domnule Goodwin. Mai luați o gură și vom termina de rezolvat această mică problemă.

Zâmbind, m-am întors spre pacient și am ridicat cleștele.

6.

AULD LANG SYNE[19]

Roger aștepta la marginea luminișului, urmărind-o pe Brianna, care lângă Claire pisa ierburi, turna lichide în sticluțe și rupea pânzeturi în fâșii pentru a face din ele bandaje. În ciuda frigului, își suflecase mânecile, iar când sfâșia pânza rezistentă, mușchii brațelor dezgolite se încordau și se umflau sub pielea pistruiată.

Are încheieturi puternice, s-a gândit el, amintindu-și cu oarecare tulburare de Estella din *Marile speranțe* de Dickens. Era puternică din cap până în picioare; vântul îi lipea fusta de șolduri, iar când s-a întors o clipă, prin țesătura rochiei i s-a conturat coapsa lungă, netedă și rotundă ca un trunchi de arin.

Nu era singurul care observa asta. Jumătate dintre oamenii care așteptau să fie consultați o urmăreau pe Brianna; unii – cu precădere femei – cu încruntări slabe și nedumerite, alții – cu toții bărbați – cu fățișă admirație, amestecată cu dorințe mai pământești, care îl îndemnau pe Roger să pătrundă în luminiș pentru a-și afirma drepturile asupra ei imediat.

Ei bine, *n-au decât să se uite*, și-a zis el stăpânindu-se. *Contează doar dacă ea le răspunde la priviri*, *nu*?

A ieșit dintre copaci doar puțin, iar ea a întors imediat capul. El i-a zâmbit, apoi a chemat-o cu un semn și a pornit pe potecă fără să aștepte.

Era suficient de meschin încât să dorească a demonstra acelui grup de privitori că femeia lui va lăsa totul baltă și va veni la chemarea lui? Ei bine, da… era. Jena pe care i-o provoca această constatare a fost temperată de un extrem de plăcut sentiment de posesie când i-a auzit pașii pe potecă; da, ea venea la el.

Își lăsase treaba, dar avea ceva în mână; un pachet mic, înfășurat în hârtie și legat cu sfoară. A întins o mână și a îndrumat-o de pe potecă spre un mic crâng, unde o perdea de arțari cu frunze zdrențuite, roșietice și gălbui, le oferea un simulacru de intimitate.

— Iartă-mă că te-am întrerupt din lucru, a spus el, deși altul

---

[19] *Zilele de altădată*, poezie de Robert Burns (1759-1796) (n. tr.).

era adevărul.

— Nu-i nimic. Chiar m-am bucurat să plec de acolo. Mă tem că nu sunt atât de bună când e vorba de sânge și măruntaie, a mărturisit ea cu tristețe.

— E-n regulă, a asigurat-o el. Nu e unul dintre lucrurile care mă interesează la o nevastă.

— Poate c-ar trebuit, a replicat ea, aruncându-i o privire gânditoare. Aici, în acest loc, s-ar putea să ai nevoie de o nevastă care să-ți scoată dinții când se infectează sau să-ți coasă degetele când ți le tai spărgând lemne.

Cenușiul zilei părea să-i fi afectat dispoziția – ori poate de vină era treburile de care se ocupase până atunci. O scurtă privire aruncată pacienților lui Claire era destul pentru a deprima pe oricine – în afară de Claire – cu nenumăratele lor diformități, mutilări, răni și boli înfiorătoare.

Bine măcar că ceea ce voia el să-i spună Briannei o putea face să uite măcar o vreme amănuntele groaznice ale vieții din secolul al XVIII-lea. I-a prins obrajii în palme și i-a mângâiat o sprânceană cu degetul mare. Și fața ei era rece, dar pielea din spatele urechilor, sub păr, era caldă – ca toate celelalte părți ascunse ale ei.

— Am ceea ce voiam, a spus el cu fermitate. Dar tu? Ești sigur că nu vrei un bărbat care scalpează indieni și așază cina pe masă cu pușca alături? Sângele nu e nici specialitatea mea, bine?

În ochii ei a reapărut o scânteie de amuzament, iar expresia feței i s-a mai luminat.

— Nu, nu cred că vreau un bărbat sângeros, a spus ea. Așa îl numește mama pe tata, dar numai când se înfurie pe el.

Roger a râs.

— Și tu cum o să-mi vorbești când o să fii furioasă pe mine? a tachinat-o el.

Ea l-a privit gânditoare, iar scânteia s-a aprins mai tare.

— O, nu-ți face griji. Tata nu vrea să mă învețe cuvinte urâte în gaelică, dar Marsali m-a învățat o mulțime de lucruri urâte în franceză. Știi ce e un *soulard*[20]? Un *grande gueule*[21]?

— *Oui*, *ma petite chou*[22] – deși n-am văzut nicio varză cu nasul

---

[20] „Bețivan”“ (în lb. fr. în orig.).

[21] „Gură-bogată.” (în lb. fr. în orig.).

[22] „Da, verzișoara mea.” (în lb. fr. în orig.).

atât de roșu.

A dus un deget spre nasul ei, iar ea s-a ferit râzând.

— *Maudit chien*[23]!

— Mai păstrează unele expresii pentru după nuntă, a sfătuit-o el. S-ar putea să ai nevoie.

A apucat-o de braț și a tras-o spre un bolovan mai mare, apoi a observat din nou pachețelul pe care ea îl ținea în mână.

— Ce-ai acolo?

— Un dar de nuntă, a răspuns Brianna și i-a întins pachețelul cu două degete, cu dezgust, de parcă ar fi fost un șoarece mort.

El l-a luat cu delicatețe, dar nu a simțit nimic sinistru prin hârtia pachetului. L-a cântărit în palmă; era ușor, aproape imponderabil.

— Mătase de brodat, a spus ea, drept răspuns la privirea lui întrebătoare. Din partea doamnei Buchanan.

Era iar încruntată și avea aerul cuiva… îngrijorat? Nu, altceva era, dar nici picat cu ceară nu ar fi putut spune ce anume.

— Și care-i problema cu mătasea de brodat?

— Niciuna. E vorba de scopul ei.

A luat pachețelul înapoi și l-a băgat în buzunarul de sub fustă. A privit în jos cât și-a aranjat fustele, dar Roger a observat că își ținea buzele strânse.

— A spus că este pentru pânzele noastre de înfășurat.

Rostite ciudat de Brianna cu accentul scoțienilor din Boston, lui Roger i-au trebuit câteva momente ca să descifreze cuvintele.

— Înfășurat… te referi la lințoliu?

— Da. Evident, este datoria mea de soție ca în dimineața de după nuntă să mă apuc să țes pânză pentru lințoliul meu, a rostit ea cu dinții încleștați. În felul acesta, îl voi țese și îl voi broda până când voi muri aducând pe lume un copil. Iar dacă sunt o lucrătoare harnică, voi avea timp să fac unul și pentru tine – altfel, va trebui să-l termine viitoarea ta soție!

Roger ar fi pufnit în râs dacă nu ar fi fost limpede că Brianna era de-a dreptul revoltată.

— Doamna Buchanan e o mare neghioabă, a spus el, luând-o de mâini. N-ar trebui să te îngrijorezi din cauza prostiilor ei.

Brianna s-a uitat la el pe sub sprâncenele coborâte.

— Doamna Buchanan e ignorantă, tâmpită și lipsită de tact, a

[23] „Câine împielițat!” (în lb. fr. în orig.).

spus ea răspicat. Doar că *are* dreptate.

— Bineînțeles că nu, a rostit el cu siguranță, simțind totuși o înțepătură de neliniște.

— Câte soții a îngropat Farquard Campbell? a întrebat ea. Dar Gideon Oliver? Dar Andrew MacNeill?

Împreună, nouă. MacNeill urma să se căsătorească a patra oară în acea seară – o fată de optsprezece ani din Weaver's Gorge. Înțepătura a revenit, mai profundă, dar Roger a ignorat-o.

— Iar Jenny Campbell a născut opt copii și a îngropat doi soți, a ripostat el cu hotărâre. Și, că veni vorba, doamna Buchanan are cinci copii și încă mai poate face. I-am văzut; toți cu capete ca niște napi, dar sănătoși.

Buzele Briannei au tresărit, așa că Roger, încurajat, a continuat.

— Nu ai motive de teamă, puicuțo! N-ai avut probleme cu Jemmy, nu?

— Serios? Ei bine, dacă-ți închipui că nu e nicio problemă, data viitoare s-o faci *tu*! s-a răstit ea, însă buzele i s-au arcuit puțin.

A încercat să-și smulgă mâna, dar el a ținut-o bine, și ea nu a opus rezistență.

— Deci ești dispusă să existe o dată viitoare, da? În ciuda părerilor doamnei Buchanan?

Vorbise pe un ton glumeț, dar apoi a tras-o mai aproape și a strâns-o în brațe, ascunzându-și capul în părul ei, de teamă ca ea să nu vadă cât de mult însemna pentru el acea întrebare.

Ea nu s-a lăsat înșelată. S-a retras puțin, iar ochii ei, albaștri ca apa, i-au căutat pe ai lui.

— Te căsătorești cu mine, dar vei trăi ca un celibatar? a întrebat ea. Asta e singura soluție sigură. Uleiul de vetrice nu dă întotdeauna roade – uită-te la Marsali!

Existența lui Joan era o dovadă convingătoare privind ineficiența acelei metode de control al natalității. Și totuși…

— Există și alte metode, așa cred, a spus el. Dar, dacă tu vrei celibat, atunci așa va fi.

Ea a râs, pentru că mâna lui se strânsese posesiv pe fundul ei, chiar dacă din buze el renunțase la așa ceva. Apoi râsul s-a stins, iar albastrul ochilor ei a devenit mai intens, înnegurat.

— Vorbești serios, nu?

— Da, a răspuns el și așa era, deși gândul acela îl apăsa pe piept, de parcă ar fi înghițit o piatră.

Ea a oftat și și-a plimbat mâna apoi pe obrazul lui, apoi pe gât, până în adâncitura de la baza acestuia. Degetul ei mare i-a apăsat pielea, simțindu-i pulsul bubuitor, însă și el a simțit bătaia sângelui.

Vorbise serios, dar și-a aplecat capul spre al ei și a sărutat-o, cu răsuflarea tăiată pentru că trebuia să o aibă, dorind nespus să se unească cu ea, în orice fel putea – cu mâinile, respirația, gura, brațele; cu coapsele căutându-și loc între ale ei, desfăcându-i picioarele. Mâna Briannei a rămas lipită de pieptul lui, ca și cum ar fi vrut să îl îndepărteze, apoi l-a strâns convulsiv, prinzând deopotrivă cămașa și pielea. Degetele i s-au înfipt adânc în mușchiul pieptului lui, apoi s-au lipit unul de celălalt, cu gurile deschise și gâfâind, dinții din față lovindu-se dureros în vârtejul dorinței.

— Eu nu… nu suntem…

El s-a desprins un moment din îmbrățișare, mintea lui percepând confuz doar fragmente de cuvinte. Apoi mâna ei și-a găsit calea pe sub kilt, o atingere rece și sigură pe carnea lui fierbinte, iar el și-a pierdut graiul.

— Încă o dată înainte de a renunța, a spus ea, iar răsuflarea ei l-a învăluit în căldură și negură. De dragul zilelor de altă dată.

S-a lăsat în genunchi pe frunzele îngălbenite și umede, trăgându-l după ea.

•

Ploaia începuse din nou; părul ei stătea răsfirat în jurul capului, în șuvițe umede. Ținea ochii închiși și fața în sus, spre cerul din care burnița, iar picăturile de apă îi loveau obrajii, rostogolindu-se ca niște lacrimi. Nu știa dacă să râdă ori să plângă.

Roger stătea și el întins, pe jumătate peste ea, greutatea lui fiindu-i o caldă alinare, cu kiltul întins peste picioarele lor dezgolite, protecție contra ploii. Cu o mână, Brianna i-a cuprins ceafa și i-a mângâiat părul, ud și lins ca blana unei foci negre.

El s-a mișcat, ca un urs rănit, a gemut și s-a ridicat. O pală de vânt rece a izbit corpul ei dezgolit, umed și înfierbântat în locurile în care se atinseseră.

— Iartă-mă, a mormăit el. Doamne, îmi pare rău. Nu trebuia să fac asta.

Brianna a întredeschis un ochi; în genunchi deasupra ei, clătinându-se, el s-a aplecat să-i tragă fusta mototolită în jos, de dragul decenței. Își pierduse gulerul, iar tăietura de sub falcă i se deschisese din nou. Ea îi rupsese cămașa, vesta îi atârna desfăcută și jumătate dintre nasturi dispăruseră. Era mânjit de noroi și de sânge, iar în părul negru, ciufulit, avea frunze moarte și bucăți de ghindă.

— Nu-i nimic, a spus ea și s-a săltat în șezut.

Nici ea nu arăta mai bine; o lua cu frig din cauza petelor umede uriașe ce se lățeau pe cămașa și corsajul ei în dreptul sânilor plini de lapte. Roger a observat și i-a ridicat mantia căzută, așezându-i-o cu delicatețe pe umeri.

— Îmi pare rău, a repetat el și a întins mâna pentru a-i îndepărta părul căzut peste față; mâna lui era rece pe obrazul ei.

— E-n regulă, a spus ea, străduindu-se să adune toate fragmentele răzlețite ale ființei ei, care păreau să se rostogolească în jurul poienii ca niște biluțe de mercur. Au trecut doar șase luni, iar eu încă îl alăptez pe Jemmy. E… cum să spun, încă sigur.

Dar pentru câtă vreme? s-a întrebat ea. Mici valuri de dorință încă îi străbăteau trupul, amestecate cu izbucniri de spaimă.

Trebuia să îl atingă. A ridicat un colț al mantiei și l-a apăsat pe rana de sub falca lui, din care se prelingea un firicel de sânge. Celibat? Când pipăindu-l, mirosindu-l, amintirea ultimelor minute o îndemna să-l trântească pe patul de frunze și să facă același lucru din nou? Când tandrețea față de el sporea în ea ca laptele care se revărsa nechemat din sâni?

Sânii o dureau de o dorință nesatisfăcută și simțea șiroaie de lapte gâdilându-i coastele pe sub haine. Și-a atins un sân, greu și umflat, garanția ei – pentru o vreme.

Roger i-a îndepărtat mâna și a atins cu degetele tăietura de sub falcă.

— E bine, a spus el. Sângerarea s-a oprit.

Avea o expresie ciudată – sau mai multe. De obicei, fața lui exprima o atitudine rezervată, plăcută, chiar puțin severă. Acum părea incapabil să se liniștească, trăsăturile lui reflectând când o satisfacție de netăgăduit, când o groază vădită.

— Roger, ce s-a întâmplat?

El i-a aruncat o privire, după care s-a uitat în altă parte și s-a

îmbujorat ușor.

— Ei bine, a răspuns el, problema este că… hm… încă nu suntem căsătoriți.

— Da, sigur. Nunta e în seara asta. Și că tot veni vorba…

S-a uitat la Roger și a simțit că-i vine să râdă.

— Vai de mine, a spus ea, reprimându-și chicotelile, arăți de parcă ai participat la o luptă pe cinste, domnule MacKenzie.

— Foarte amuzant, doamnă MacKenzie, a replicat el, uitându-se la hainele ei răvășite. Dar se pare că și tu ai luat parte la o luptă, dacă e să mă iau după cum arăți. De fapt, voiam să spun că suntem împreună de un an, și asta ne leagă în mod legal, cel puțin în Scoția. Dar a trecut de mult un an și o zi, iar noi nu suntem căsătoriți oficial până diseară.

Brianna s-a uitat la el printre gene, și-a șters apa de ploaie din ochi cu dosul mâinii și a simțit încă o dată nevoia de a râde.

— Doamne, crezi că are vreo *importanță*?

— Ei bine, nu. Doar că eu sunt fiul unui predicator; știu că e în regulă, dar undeva, în sinea mea, există un calvinist scoțian care spune că am procedat rău având relații cu o femeie care nu mi-e cu adevărat soție.

— Ha-ha, a făcut ea și și-a așezat brațele comod pe genunchii strânși la piept.

S-a lăsat într-o parte și l-a înghiontit ușor.

— Calvinist scoțian, pe naiba! Care-i problema, de fapt?

El s-a ferit să se uite direct la ea și a rămas cu ochii în pământ. Picături minuscule îi sclipeau pe genele și sprâncenele negre, poleindu-i pielea de pe pomeți cu argint. A inspirat adânc și a expirat încet.

— N-aș putea spune că nu ești îndreptățită să-ți fie teamă, a zis el încet. Nu-mi dădusem seama – nu m-am gândit cu adevărat până astăzi – cât de primejdioasă este căsătoria pentru o femeie.

A ridicat privirea și i-a zâmbit, deși îngrijorarea i se citea încă în ochii verzi ca mușchiul copacilor.

— Te doresc, Bree, mai mult decât pot spune. Doar că mă gândeam la ceea ce am făcut noi adineaori și la cât de bine a fost și mi-am dat seama că probabil – ba nu, sigur – îți voi pune în pericol viața dacă voi continua să o fac. Dar să fiu al naibii dacă vreau să mă opresc!

Fiorii ei de spaimă se uniseră și se transformaseră într-un

șarpe rece care i-a alunecat pe șira spinării, apoi i s-a încolăcit și i s-a răsucit adânc în pântec. Știa ce voia el și nu era vorba doar de ceea ce tocmai împărtășiseră – oricât de puternic fusese. Înțelegând ce-și dorea el – și de ce –, cum ar putea ezita să i-l ofere?

— Da, a zis ea și a inspirat adânc, apoi a expirat, scoțând un abur alb. Ei bine, cred că e cam târziu ca să te îngrijoreze asta.

S-a uitat la el și i-a atins brațul.

— Te doresc, Roger.

L-a tras spre ea și l-a sărutat, liniștindu-și propriile temeri în tăria brațelor lui care o strângeau și în căldura corpului aflat alături de ea.

— Of, Doamne, Bree, a murmurat el în părul ei. Vreau să-ți spun că te voi feri de toate, pe tine și pe Jemmy, de orice v-ar putea amenința – întotdeauna. E îngrozitor să crezi că eu aș putea reprezenta amenințarea, că te-aș putea ucide cu iubirea mea, dar este adevărat.

Inima lui bătea puternic și constant sub urechea ei. A simțit cum i se încălzesc iar brațele, lipite de spatele lui, și acel dezgheț a pătruns mai adânc, trezind la viață câteva tentacule înghețate de spaimă lăuntrică.

— E-n regulă, a spus ea în cele din urmă, dorind să-i ofere ușurarea pe care el nu i-o putea oferi. Sunt convinsă că va fi bine. Am șoldurile potrivite pentru asta, toată lumea o spune. Ca o carafă, așa sunt.

Întristată, și-a coborât o mână pe șold, iar el a zâmbit, urmându-i mâna cu a lui.

— Știi ce mi-a spus Ronnie Sinclair seara trecută? S-a uitat la tine când te-ai aplecat să ridici un lemn pentru foc, a oftat și a zis: „Roger, știi cum alegi fata potrivită, MacKenzie? Pornești de la fund și mergi până sus! Off!”

S-a tras înapoi râzând, când ea l-a pocnit. Apoi s-a aplecat și a sărutat-o delicat. Ploaia continua să cadă cu ropot pe frunzele moarte. Degetele ei erau lipicioase de sângele scurs din tăietura de la gâtul lui.

— Vrei un copil, nu? a întrebat ea încet. Unul despre care să știi că este al tău?

El a rămas un moment cu capul plecat, însă, în cele din urmă, a ridicat privirea spre ea, lăsând-o să vadă răspunsul pe fața lui: o dorință uriașă, amestecată cu îngrijorare.

— Nu vreau să spun că..., a început el, dar Brianna i-a acoperit gură cu palma.

— Știu, a spus ea. Înțeleg.

Așa era, sau aproape. Ea fusese unicul copil la părinți, la fel ca și el; cunoștea dorința de apropiere și comunicare, însă a ei fusese satisfăcută. Nu avusese un tată iubitor, ci doi. O mamă care o iubise dincolo de granițele spațiului și ale timpului. Familia Murray de la Lallybroch, un dar neașteptat. Și, mai presus de toate, fiul ei, din carnea și sângele ei, o povară mică și pe care se putea baza pentru a o ancora ferm în univers.

Însă Roger era orfan, singur pe lume de foarte multă vreme. Părinții lui muriseră înainte ca el să apuce a-i cunoaște, unchiul lui murise, nu avea pe nimeni care să-l susțină, nimeni care să-l iubească pentru ceea ce reprezentau carnea și oasele lui – nimeni, în afară de ea. Nici nu era de mirare că el tânjea după certitudinea pe care ea o simțea când își alăpta copilul.

El și-a dres glasul brusc.

— Eu... voiam să-ți dau ceva în seara asta. Dar probabil că... în fine.

A băgat mâna într-un buzunar interior și i-a întins un pachețel moale, înfășurat în pânză.

— Un fel de dar de nuntă, da?

Zâmbea, dar Brianna i-a observat nesiguranța din privire.

Ea a desfăcut pânza și doi ochi din nasturi negri au rămas ațintiți asupra ei. Păpușa purta o rochiță fără formă, din stambă verde, iar din creștet i se revărsa o cascadă de ațe roșii. Brianna a simțit cum inima îi bate cu putere, iar vorbele i se opresc în gât.

— Mă gândeam că sugarului ar putea să-i placă – s-o roadă, probabil.

Ea s-a mișcat, iar apăsarea țesăturii umede pe sâni a făcut-o să se înfioare. De acord, se temea, dar existau și lucruri mai puternice decât teama.

— Va exista și o dată viitoare, a spus ea, punând o mână pe brațul lui. N-aș putea spune când, dar va exista.

El și-a lăsat mâna peste a ei și a strâns-o cu putere fără s-o privească.

— Mulțumesc, a murmurat el în cele din urmă.

Ploaia se întețise; acum devenise aversă. Roger și-a dat părul ud din ochi și s-a scuturat ca un câine, împrăștiind picături din

haina și tartanul de lână. Pe pieptul hainei cenușii avea o pată de noroi; a încercat să o îndepărteze, dar fără rezultat.

— Iisuse, nu mă pot căsători în halul ăsta, a spus el, străduindu-se să înveselească atmosfera. Arăt ca un cerșetor.

— Nu e prea târziu, să știi, a replicat ea și a zâmbit, tachinându-l. Ai putea renunța.

— E prea târziu încă din ziua în care te-am văzut, a spus el cu glas răgușit. Pe de altă parte, a adăugat, ridicând o sprânceană, tatăl tău mi-ar scoate măruntaiele ca unui porc dacă aș spune că m-am răzgândit.

— Ha-ha, a făcut ea, dar zâmbetul ascuns până atunci a ieșit la lumină, aducându-i o gropiță în obraz.

— A naibii femeie! Îți place ideea!

— Da. Adică nu.

Acum râdea din nou; asta voise el.

— N-aș vrea să-ți scoată mațele. Dar e plăcut să știu că ar face asta. Un tată trebuie să fie protector.

I-a zâmbit și l-a atins ușor.

— Ca tine, domnule MacKenzie.

Asta i-a produs o senzație ciudată în piept, ca și cum l-ar fi strâns vesta. A urmat o senzație de frig când și-a amintit ce trebuia să-i spună. La urma urmelor, tații aveau concepții diferite despre protecție și el nu era sigur cum va reacționa ea la aceasta.

A prins-o de braț și a tras-o după el, departe de ploaie, la adăpostul unui pâlc de tsuga, unde straturile de ace se întindeau uscate și parfumate sub tălpi, protejate fiind de crengile mari și late.

— Vino să stai un moment cu mine, doamnă Mac. Nu e important, dar există un mic amănunt pe care voiam să ți-l spun înainte de nuntă.

A tras-o jos lângă el, pe un buștean putred, plin de licheni ruginii. Și-a dres glasul, adunând în minte ițele poveștii.

— Când am fost la Inverness, înainte de a te urma prin pietre, am petrecut ceva timp scotocind prin vechiturile reverendului și am dat peste o scrisoare trimisă lui de tatăl tău. De Frank Randall, adică. Nu e o ceva senzațional – nu acum –, dar m-am gândit… în fine, m-am gândit că nu ar trebui să existe niciun secret între noi înainte de a ne căsători. Seara trecută, i-am spus tatălui tău despre asta. Permite-mi să-ți spun și ție acum.

Mâna ei era caldă într-a lui, dar degetele i s-au încordat pe măsură ce el vorbea, iar între sprâncene i-a apărut o cută adâncă.

— Încă o dată, a zis ea, după ce el a terminat. Spune-mi încă o dată.

Îndatoritor, el a repetat conținutul scrisorii – așa cum o memorase, cuvânt cu cuvânt. La fel cum i-l spusese în seara precedentă lui James Fraser.

— Piatra de mormânt din Scoția, cu numele tatii, este un *fals*?

A ridicat tonul puțin de uimire.

— Tata – Frank – i-a cerut reverendului s-o pună acolo, în cimitirul bisericii de la St Kilda, dar tata nu este… nu va fi adică… nu va fi sub ea?

— Da, a răspuns Roger, și nu, nu va fi. Frank a considerat piatra un fel de confirmare, plata unei datorii față de tatăl tău – adică celălalt tată al tău, Jamie.

Fața Briannei era pătată de frig, arșița răspândită de focul iubirii mai devreme se stingea, dar vârful nasului și urechile i se înroșiseră.

— Dar nu avea de unde să știe că vom găsi locul, eu și mama!

— Nu știu dacă *voia* ca voi să-l găsiți, a spus Roger. Probabil că nici el nu știa. Dar a simțit că trebuia să facă acest gest. Pe de altă parte, a adăugat el, amintindu-și aminte brusc de ceva, n-a spus Claire că a vrut să vă aducă în Anglia înainte a muri? Probabil că intenționa să vă ducă acolo, să se asigure că-l găsiți, apoi să vă lase pe tine și pe Claire să faceți cum doriți.

Brianna stătea nemișcată, reflectând.

— Înseamnă că a știut, a spus ea rar. Că el – că Jamie Fraser a supraviețuit luptei de la Culloden. A *știut*, dar de ce n-a scos nicio vorbă?

— Nu cred că-l poți învinui că n-a spus, a rostit Roger cu glas blând. N-a fost vorba doar de egoism, înțelegi?

— Nu?

Era încă șocată, dar nu furioasă. Roger și-a dat seama că ea a văzut-o analizând situația, străduindu-se să înțeleagă totul înainte de a hotărî ce să creadă și ce să simtă.

— Nu. Gândește-te, puicuțo, a îndemnat-o el.

Simțea trunchiul molidului rece în spatele lui, iar scoarța bușteanului, umedă sub palmă.

— A iubit-o pe mama ta și nu a vrut să riște să o piardă din

nou. Asta înseamnă probabil egoism, dar, la urma urmelor, ea era soția lui; nimeni nu-l poate învinui că nu voia să renunțe la ea în favoarea altui bărbat. Dar asta nu e totul.

— Și-atunci, care-i restul? a întrebat ea calm, privindu-l direct în ochi.

— Păi, dacă i-ar fi spus? Ea te avea pe tine, erai un copil – și nu uita, niciunul dintre ei nu s-ar fi gândit că și tu ai putea trece prin pietre.

Brianna l-a privit lung, dar ochii i se umbriseră din nou de tulburare.

— Ea ar fi trebuit să aleagă, a spus Brianna încet, cu privirea ațintită spre Roger. Să rămână cu noi sau să plece la el. La Jamie.

— Să te lase în urmă, a spus Roger dând din cap, ori să rămână, să-și trăiască viața, știind că Jamie trăia, dar departe în timp. Să-și încalce jurămintele – de astă dată cu bună știință – și să-și abandoneze copila... ori să trăiască tânjind. Nu cred că *asta* ar fi fost bine pentru familia ta.

— Înțeleg.

A oftat, iar aburul răsuflării ei a dispărut ca o fantomă în aerul rece.

— Probabil că Frank s-a temut să-i ofere șansa de a alege, a continuat Roger, dar v-a salvat – pe ea și pe tine – de durerea de a face o alegere. Cel puțin atunci.

Brianna a strâns din buze o clipă.

— Mă-ntreb ce alegere ar fi făcut mama dacă el i-ar fi spus, a zis ea abătută.

Roger a pus o mână peste a ei și a strâns-o ușor.

— Ar fi rămas, a rostit el cu convingere în glas. A făcut alegerea o dată, nu? Jamie a trimis-o înapoi, pentru ca tu să fii în siguranță, și ea a plecat. Ar fi știut că el dorea asta și ar fi rămas – câtă vreme tu aveai nevoie de ea. Nu s-ar fi întors, nici atunci când a făcut-o, dacă tu nu ai fi insistat. Știi asta destul de bine, nu?

Brianna s-a destins, încuviințându-i spusele.

— Cred că ai dreptate. Și totuși... să știe că el trăia și să nu încerce să ajungă la el...

El și-a mușcat limba ca să nu întrebe ceva. *Dacă ar trebui să alegi tu*, *Brianna*? *Dacă ar fi vorba de copil și de mine*? Cum ar putea un bărbat să o silească pe femeia pe care o iubește să ia

o asemenea hotărâre, chiar și ipotetic vorbind? Fie de dragul ei, fie de dragul lui… el nu ar avea de gând să întrebe.

— Dar a pus piatra de mormânt acolo. De ce a făcut asta?

Cuta dintre sprâncene era încă adâncă, dar nu mai era dreaptă, se strâmbase, trădându-i tulburarea crescândă.

Roger nu îl cunoscuse pe Frank Randall, dar a simțit o anumită empatie față de el, nu doar o simpatie dezinteresată. Nu-și dăduse seama pe deplin de ce simțise că trebuia să-i spună Briannei despre scrisoare tocmai acum, înainte de nuntă, însă propriile motive deveneau cu fiecare clipă mai clare și mai tulburătoare.

— Cred că a fost vorba de o obligație, așa cum am spus. Nu doar față de Jamie sau față de mama ta, ci față de tine. Dacă…, a început el, apoi s-a oprit și a strâns-o tare de mână. Ascultă. Să vorbim despre micul Jemmy. E al meu, așa cum ești și tu – întotdeauna va fi al meu.

A inspirat adânc.

— Dar dacă aș fi celălalt bărbat…

— Dacă ai fi Stephen Bonnet, a spus ea, cu buzele strânse, albite de frig.

— Dacă aș fi Bonnet, a aprobat-o el, cu o nuanță de dezgust, dacă aș ști că e copilul meu și totuși a fost crescut de un străin, nu aș dori ca el să afle cândva adevărul?

Degetele ei s-au crispat între ale lui, iar ochii i s-au întunecat.

— Nu trebuie să-i spui! Roger, pentru numele lui Dumnezeu, promite-mi că nu-i vei spune!

El a privit-o uimit. Unghiile ei i s-au înfipt dureros în palmă, dar nu a făcut nicio mișcare pentru a-și elibera mâna.

— Bonnet? Iisus, nu! Dacă ar fi să-l întâlnesc din nou pe acel om, n-aș mai pierde vremea cu discuții!

— Nu Bonnet.

Brianna s-a cutremurat, fie de frig, fie de emoție, Roger nu și-a dat seama care era cauza.

— Dumnezeule, să stai departe de omul ăsta! Nu, la Jemmy mă refeream.

Și-a înghițit cu greu nodul din gât și l-a prins strâns de ambele mâini.

— Roger, promite-mi. Dacă mă iubești, promite-mi că nu-i vei spune lui Jemmy despre Bonnet. Chiar dacă mi se întâmplă ceva…

— Nu ți se va întâmpla nimic!

Ea s-a uitat la el și a zâmbit ușor ironic.

— Nici pe mine nu mă interesează celibatul. S-ar putea întâmpla, a replicat ea și a înghițit în sec. Și dacă mi se întâmplă ceva… promite-mi, Roger.

— Da, îți promit, a spus el fără chef. Dacă ești convinsă.

— Sunt!

— Ai fi vrut să nu știi niciodată – despre Jamie?

Ea și-a mușcat buza, înfigându-și dinții destul de adânc, astfel că a lăsat un semn purpuriu în carnea roz și moale.

— Jamie Fraser nu e Stephen Bonnet!

— De acord, a spus el sec. Dar eu nu mă refeream la Jemmy. Nu voiam să spun decât că, dacă aș fi Bonnet, aș vrea să aflu și…

— Știe.

Brianna și-a smuls brusc mâna dintr-a lui, a sărit în picioare și s-a îndepărtat.

— *Poftim*?

A ajuns-o din urmă din doi pași și a prins-o de umăr, întorcând-o cu fața spre el. Ea s-a crispat, iar el a slăbit strânsoarea. A inspirat adânc, străduindu-se să-și păstreze glasul calm.

— Bonnet știe de Jemmy?

— Ba mai rău de atât.

Brianna a strâns din buze ca să le oprească tremurul, apoi le-a deschis cât să lase adevărul să-i scape printre ele.

— Crede că Jemmy e copilul lui.

Brianna nu a vrut să se așeze alături de Roger pe buștean, însă el a luat-o de braț și a silit-o să meargă cu el prin ploaie și printre bolovanii răsturnați, pe lângă pârâul care susura și copacii bătuți de vânt, până când mișcarea a calmat-o destul ca să-i poată povesti despre zilele petrecute în singurătate la River Run, ținută prizonieră de sarcina ei. Despre lordul John, prietenul lui Jamie, dar și al ei, despre cum i se confesase lordului în legătură cu temerile și zbaterile ei.

— Mă temeam că ați murit. Toți – mama, tata, tu.

Gluga îi căzuse pe spate, dar nu a făcut niciun gest să o ridice. Părul roșcat îi atârna pe umeri, șiroind de apă, picături i se agățau de sprâncenele groase și roșcate.

— Ultimul lucru pe care mi l-a spus tata – nu l-a spus, ci l-a

scris, a trebuit să-l scrie, pentru că atunci nu vorbeam cu el…

Și-a înghițit cu greu nodul din gât și și-a șters o picătură de apă de pe vârful nasului.

— A spus că… că trebuia să găsesc o cale… de a-l ierta. Pe Bonnet.

— *Ce* să faci?

Ea și-a retras mâna puțin, iar Roger și-a dat seama cât de adânc i se înfipseseră degetele ei în carne. A slăbit strânsoarea, mormăind o scuză, iar ea și-a înclinat scurt capul spre el cu recunoștință.

— Știa, a spus Brianna și s-a oprit, apoi s-a întors cu fața spre Roger, stăpânindu-și sentimentele. Știi ce i s-a întâmplat la Wentworth.

Roger a dat din cap cu stângăcie. În realitate, nu avea o idee clară despre ce pățise Jamie Fraser și nici nu dorea să afle mai multe decât știa. Văzuse însă cicatricele de pe spinarea lui și, din puținele lucruri pe care i le povestise Claire, știa că acelea erau doar o palidă amintire.

— Știa, a repetat Brianna cu convingere. Și știa ce trebuia făcut. Mi-a spus că… dacă voiam să mă simt din nou întreagă, trebuia să găsesc o cale de a-l ierta pe Stephen Bonnet. Și am făcut-o.

Roger o ținea de mână, însă atât de strâns, încât a simțit mișcarea delicată a oaselor ei. Ea nu-i spusese, iar el nu întrebase. Până în acel moment, numele lui Stephen Bonnet nu apăruse niciodată în discuțiile dintre ei.

— Deci ai făcut-o.

A vorbit cu glas răgușit și a trebuit să se oprească pentru a și-l drege.

— Așadar, l-ai găsit? Ai vorbit cu el?

Brianna și-a dat părul ud de pe față și a încuviințat în tăcere. Grey venise la ea, îi spusese că Bonnet fusese prins și condamnat. Se afla într-o celulă de sub depozitul Coroanei din Cross Creek, așteptând să fie transportat la Wilmington pentru a fi executat. Ea se dusese acolo să-l vadă, purtând cu sine ceea ce spera să fie iertarea – pentru Bonnet și pentru ea.

— Eram uriașă.

A schițat cu o mână pântecul umflat pe care-l avea atunci.

— I-am spus că era copilul lui; urma să moară și poate că asta avea să reprezinte o mângâiere pentru el, să știe că va… va

rămâne ceva în urma lui.

Roger a simțit cum gelozia îi cuprinde inima atât de brusc încât, pentru un moment, a crezut că durerea era fizică. *Va rămâne ceva*, a gândit el. *Ceva din el*. *Dar din mine*? *Dacă voi muri mâine – și s-ar putea întâmpla asta*, *fato*! *Viața e la fel de riscantă aici pentru mine, ca și pentru tine – ce va rămâne din mine*?

Știa că nu trebuia să pună acea întrebare. Jurase să nu dea glas niciodată gândului că Jemmy nu era copilul lui, indiferent de circumstanțele nașterii sale. Și totuși a simțit cuvintele venind, arzătoare ca un acid.

— Deci erai sigură că e copilul lui?

Ea s-a oprit brusc și s-a întors să-l privească cu ochii măriți de groază.

— Nu! Sigur că nu! Dacă aș fi știut asta, ți-aș fi spus.

Arsura din piept s-a mai liniștit puțin.

— Aha. Dar lui i-ai spus că da, nu i-ai mărturisit că existau anumite îndoieli?

— Urma să moară! Am vrut să-i ofer puțină alinare, nu să-i povestesc viața mea! Nu era treaba lui să audă de tine ori de noaptea nunții noastre ori… du-te naibii, Roger!

L-a lovit în fluierul piciorului. El s-a clătinat sub forța loviturii, dar s-a prins de brațul ei, împiedicând-o astfel să fugă de lângă el.

— Îmi pare rău! a spus el, înainte ca ea să apuce să-l lovească iar ori să-l muște, lucru pe care părea că intenționa să-l facă. Iartă-mă! Ai dreptate, nu era treaba lui – și nu e nici treaba mea să te fac să te gândești din nou la asta.

Ea a tras adânc aer în piept, ca un dragon care se pregătește să îl transforme în cenușă. Sclipirea de furie din ochii ei s-a mai stins puțin, deși obrajii încă îi ardeau. Și-a desprins mâna dintr-a lui, dar nu a fugit de lângă el.

— Ba este, a spus ea aruncându-i o privire sumbră. Ai zis că între noi nu trebuie să existe secrete și ai avut dreptate. Dar când dezvălui un secret, câteodată există altul înapoia lui.

— Da. Dar nu e… Nu vreau să spun că…

A fost întrerupt de sunete de pași și voci. Din negură au apărut patru bărbați vorbind în gaelică. Aveau bețe ascuțite și năvoade și toți erau desculți și uzi până la genunchi. Câteva șiraguri de pești luceau în lumina palidă.

— *A Smeòraich*!

Privind pe sub borul ud al pălăriei trase pe ochi, unul dintre bărbați i-a zărit și a zâmbit cu gura până la urechi, uitându-se cu șiretenie la hainele lor în dezordine.

— Tu ești, sturzule! Și fata Roșcatului, da? Ce-i cu voi, nu vă puteți abține până la căderea întunericului?

— Fără îndoială că e mai dulce să guști din fructul oprit decât să aștepți binecuvântarea unui preot stafidit.

Un altul și-a dat boneta pe ceafă și s-a prins scurt de pantaloni, dând de înțeles ce voia să spună prin „stafidit”.

— Ah, nu, a spus al treilea, ștergându-și picăturile de ploaie de pe nas și măsurând-o din priviri pe Brianna, care stătea cu mantia înfășurată în jurul trupului. Doar i-a cântat un cântecel de nuntă, nu-i așa?

— Știu și eu cuvintele acelui cântec, a replicat camaradul lui și zâmbetul i s-a lățit cât să lase la vedere o măsea lipsă. Dar eu cânt mai dulce!

Obrajii Briannei începuseră să se împurpureze din nou; cunoștințele ei de gaelică erau mai reduse decât ale lui Roger, dar a reușit să prindă înțelesul tachinărilor necuviincioase. Roger a pășit în fața ei, protector. Însă oamenii nu le voiau răul; au făcut cu ochiul și au zâmbit apreciativ, dar nu au mai rostit comentarii răutăcioase. Primul dintre ei și-a scos pălăria și a lovit-o de coapsă, împrăștiind stropi de apă, apoi a spus:

— Mă bucur că te-am întâlnit așa, *a Òranaiche*[24]. Mama te-a auzit cântând lângă foc seara trecută și le-a spus mătușilor și verilor mei că muzica ta îi face sângele să danseze în tălpi. Și acum vor să vii neapărat și să cânți pentru *ceilidh* la Spring Creek. Cea mai tânără verișoară a mea se mărită, e singura copilă a unchiului meu, care e proprietarul morii de grâne.

— Va fi o nuntă mare, cu siguranță! a intervenit unul dintre bărbații mai tineri, fiul celui care vorbise primul, judecând după asemănarea dintre ei.

— Ah, e vorba de o nuntă? a întrebat Roger, în gaelică, vorbind rar și protocolar. Înseamnă că o să primim un hering în plus!

Cei doi bărbați mai vârstnici au izbucnit în râs auzind gluma, însă fiii lor păreau nedumeriți.

— Băieții ăștia nu recunosc un hering nici dacă îi plesnești cu

---

[24] „Cântărețule” (în gaelică în orig.).

unul peste față, a comentat bărbatul cu bonetă, clătinând din cap. Amândoi s-au născut aici.

— Și unde ți-a fost casa în Scoția, domnule?

Vădit surprins de întrebare, adresată într-o gaelică foarte limpede, bărbatul a tresărit. S-a uitat la Brianna o clipă, apoi s-a schimbat la față când a răspuns.

— Skye, a spus el încet. Skeabost, la poalele munților Cuillin. Eu sunt Angus MacLeod, iar Skye este pământul părinților și strămoșilor mei. Dar fiii mei s-au născut aici.

A vorbit încet, dar pe un ton care a potolit ilaritatea bărbaților mai tineri, ca și cum ar fi fost stropiți brusc cu apă rece. Bărbatul cu pălăria trasă pe ochi s-a uitat cu interes la Brianna.

— Și tu te-ai născut în Scoția, *a nighean*?

Strângându-și mantia pe umeri, Brianna a clătinat din cap fără să spună nimic.

— Eu da, a zis Roger, răspunzând privirii iscoditoare. În Kyle de Lochalsh.

— Aha, a făcut MacLeod și pe fața lui bătucită de vreme a apărut un surâs de satisfacție. De aia știi toate cântecele din Higlands și Insule?

— Nu chiar pe toate, l-a corectat Roger zâmbind. Dar știu multe și voi învăța și altele.

— Așa să faci, a spus MacLeod, dând rar din cap. Așa să faci, cântărețule, și să-i înveți și pe fiii tăi.

Ochii lui s-au oprit asupra Briannei și a schițat un zâmbet.

— Să le cânte fiilor mei, ca să știe locurile din care au venit, cu toate că nu le vor vedea niciodată.

Unul dintre bărbații mai tineri a pășit în față și i-a întins Briannei un șirag de pești.

— Pentru tine, a spus el. Un dar de nuntă.

Roger s-a uitat la Brianna și a văzut cum colțul gurii îi tresare ușor – de amuzament sau din cauza unui început de isterie? s-a întrebat el –, însă ea a întins mâna și a luat cu o demnitate gravă șiragul din care picurau stropi. Și-a ridicat poala mantiei cu o mână și a făcut o plecăciune adâncă.

— *Chaneil facal agam dhuibh ach taing*, a spus ea în gaelica ei lentă, cu accent puternic. Mi-e greu să găsesc cuvintele potrivite ca să vă mulțumesc.

Tinerii au roșit, iar cei vârstnici au părut profund impresionați.

— E bine, *a naighean*, a spus MacLeod. Atunci, să te învețe

soțul tău și să-i învețe *Gaidhlig*[25] pe fiii tăi. Fie să ai cât mai mulți!

Și-a scos boneta și a făcut o plecăciune extravagantă în fața ei, afundându-și degetele de la picioare în noroi ca să-și păstreze echilibrul.

— Mulți fii, puternici și sănătoși! l-a imitat camaradul lui, iar cei doi tineri au zâmbit și au dat din cap, murmurând sfioși:

— Să ai mulți fii, doamnă!

Roger a făcut imediat aranjamentul pentru *ceilidh*, dar nu a îndrăznit să se uite la Brianna. Au rămas tăcuți, la un braț depărtare unul de celălalt, aruncând priviri curioase în spatele lor. Cu brațele încrucișate, Brianna a privit noroiul și iarba din locul în care stăteau. Senzația de arsură din pieptul lui persista, dar acum era diferită. Roger a vrut să o atingă, să-și ceară încă o dată iertare, dar s-a gândit că asta nu ar face decât să înrăutățească lucrurile.

În cele din urmă, ea a făcut prima mișcare. S-a apropiat de el și și-a lăsat capul pe pieptul lui, părul ei ud atingându-i tăietura de pe gât. Sânii ei erau uriași, tari ca piatra pe pieptul lui, apăsându-l și îndepărtându-l.

— Am nevoie de Jemmy, a spus ea încet. Am nevoie de copilașul meu.

Roger a simțit cum cuvintele i se opresc în gât, prinse între scuză și furie. Nu își dăduse seama câtă durere îi stârnea gândul că Jemmy aparținea altcuiva, nu lui, ci lui Bonnet.

— Și eu am nevoie de el, a șoptit Roger într-un târziu și a sărutat-o scurt pe frunte, după care a luat-o de o mână ca să traverseze din nou pajiștea. Muntele de deasupra lor stătea învăluit în negură, invizibil, deși strigătele, murmurele, crâmpeiele de discuții și muzica se furișau în jos, precum niște ecouri dinspre Olimp.

7.

ȘRAPNELE

Burnița se oprise pe la mijlocul dimineții și printre nori au

[25] Gaelică (n.tr.).

apărut petice de cer de un albastru palid, dându-mi speranțe că spre seară se va însenina. Lăsând deoparte proverbele și semnele, de dragul Briannei nu voiam ca ploaia să umbrească ceremonia de nuntă. Nu avea să fie ceva amintind de Sfântul James, cu orez și satin alb, dar măcar să fie *uscat*.

Mi-am masat mâna dreaptă, ca să scap de crampele provocate de efortul de a scoate dinți; măseaua ruptă a domnului Goodwin se dovedise mai îndărătnică decât mă așteptasem, dar în cele din urmă reușisem s-o extrag cu rădăcină cu tot, trimițându-l acasă cu o sticluță de whisky brut, sfătuindu-l ca, o dată la o oră, să plimbe puțină băutură prin gură pentru a preveni o infecție. Înghițirea era opțională.

M-am întins și am simțit buzunarul de sub fustă legănându-se și lovindu-mă pe picior cu un clinchet delicat, dar mulțumitor. Domnul Goodwin plătise cu bani; m-am întrebat dacă acei bani ajungeau pentru a cumpăra un astrolab, dar de ce Dumnezeu voia Jamie așa ceva. Presupunerile mi-au fost tulburate însă de o tuse discretă, dar care suna oficial, venind din spatele meu.

M-am întors și am descoperit că era Archie Hayes, privindu-mă ușor ironic.

— Oh! am exclamat eu. Cu ce vă pot ajuta, domnule locotenent?

— Păi, cine știe, doamnă? a răspuns el, măsurându-mă cu un zâmbet ușor. Farquard Campbell a spus că sclavii lui sunt convinși că puteți învia și morții, așa că o bucățică de metal rătăcit nu v-ar pune prea mult la încercare priceperea de chirurg.

Murray MacLeod, care trăgea cu urechea, a pufnit sonor, după care s-a întors la pacienții care-l așteptau.

— Oh, am repetat și m-am frecat la nas, stânjenită.

În urmă cu patru zile, unul dintre sclavii lui Campbell avusese o criză de epilepsie și se întâmplase să-și revină brusc după ce doar am pus o mână pe pieptul lui ca să-l examinez. Degeaba m-am străduit să explic ce se petrecuse; renumele meu se răspândise ca un foc de prerie pe tot muntele.

Chiar și acum, câțiva sclavi stăteau ghemuiți aproape de marginea luminișului, jucând zaruri și așteptând să fie tratați ceilalți pacienți. Pentru orice eventualitate, m-am uitat printre gene la ei; dacă vreunul ar fi fost pe moarte sau cumplit de bolnav, știam că ei nu și-ar da osteneala să-mi spună – atât din

respect față de pacienții mei albi, cât și din convingerea clară că, dacă se întâmpla ceva grav cât așteptau, eu voi resuscita pur și simplu cadavrul când voi dori și apoi mă voi ocupa de problemă.

Însă toți erau pe picioarele lor în acel moment și probabil că aveau să rămână așa în viitorul apropiat. Ștergându-mi mâinile murdare de noroi pe șorț, m-am întors spre Hayes.

— Arătați-mi unde e bucata aia de metal și voi vedea ce se poate face.

Fără nicio reținere, Hayes și-a scos boneta, haina, vesta, gulerul și cămașa, împreună cu grumăjerul din argint care îi arăta gradul. I-a dat hainele ordonanței care îl însoțea și s-a așezat pe scaunul meu, cu demnitatea lui placidă neafectată în vreun fel de goliciunea parțială și de pielea de găină care i-a apărut pe spinare și pe umeri ori de murmurul de surprindere respectuoasă care s-a înălțat din rândul sclavilor în așteptare când l-au văzut.

Avea torsul aproape lipsit de păr, cu pielea palidă, o culoare pe care o căpătase după ani și ani în care nu fusese expusă la soare, în contrast cu mâinile, fața și genunchii care erau cafenii și arse de soare. Contrastele mergeau și mai departe.

Pe pielea de culoarea laptelui din partea stângă a pieptului avea o pată uriașă, negru-albăstrui, care se întindea de la coaste până la claviculă. Și, deși sfârcul drept era roz-maroniu, cel din stânga era șocant de alb. Am clipit mirată și am auzit un „*A Dhia*!” în spatele meu.

— *A Dhia*, *tha e ’tionndadh dubh*! a spus altcineva, ceva mai tare. Pe Dumnezeul meu, devine negru!

Hayes părea să nu fi auzit nimic. A rămas rezemat pentru a-mi permite să-l examinez. O verificare mai atentă evidenția că acea colorație întunecată nu era o pigmentare firească, ci era cauzată de prezența sub piele a nenumărate granule minuscule de culoare închisă. Sfârcul dispăruse cu totul, fiind înlocuit de o pată de țesut cicatrizat, alb și lucios, de mărimea unei monede.

— Praf de pușcă, am spus eu, plimbându-mi degetele ușor pe porțiunea întunecată.

Mai văzusem astfel de lucruri, provocate de un rateu al puștii sau de o împușcătură de la mică distanță, ceea ce făcea să pătrundă particule de praf de pușcă – și deseori fragmente – în straturile mai profunde ale pielii. Și, bineînțeles, existau mici

denivelări sub piele, pe care le-am simțit clar sub degete, fragmente negre din hainele pe care le purtase când fusese împușcat.

— Bila este încă în corp?

Am văzut punctul de intrare; am atins pata albicioasă, încercând să-mi imaginez traseul pe care îl urmase glonțul.

— Jumătate din ea, mi-a răspuns el cu un aer calm. S-a sfărâmat. Doctorul a încercat s-o scoată, dar mi-a dat doar niște bucăți din ea. Când le-am lipit, n-am reușit să fac decât o jumătate de bilă, așa că restul trebuie să fi rămas în carne.

— S-a sfărâmat. E o minune că nu a pătruns până la inimă sau la plămâni, am constatat, îngenunchind pentru a mă uita mai de aproape la rană.

— A, ba da, m-a informat el. Cel puțin așa cred, pentru că mi-a pătruns în piept, după cum vedeți, dar acum dă să iasă prin spinare.

Spre uimirea mulțimii – ca și a mea, de altfel –, avea dreptate. Nu doar că am simțit o mică protuberanță imediat sub marginea exterioară a omoplatului stâng, practic am putut să o *văd*; o gâlmă de culoare întunecată care împungea de sub pielea albă.

— Să dea naiba! am spus, iar el a chicotit, amuzându-se ori de mirarea mea, ori de limbajul meu, n-aș putea spune precis.

Oricât de ciudat arăta, bucata de șrapnel nu prezenta nicio dificultate chirurgicală. Am înmuiat o bucată de pânză în bolul cu alcool distilat, am șters zona cu grijă și am tăiat rapid pielea. Hayes nici nu s-a clintit; era soldat, dar și scoțian și, judecând după semnele de pe piept, îndurase dureri mult mai mari.

Am apăsat cu două degete de-o parte și de alta a inciziei; marginile micii tăieturi s-au desfăcut, apoi o bucată întunecată de metal a apărut ca o limbă scoasă în batjocură – destul de adânc pentru a o prinde cu forcepsul ca s-o extrag. Cu o mică exclamație de triumf, am lăsat bucata să cadă în palma lui Hayes, apoi am presat un tampon îmbibat cu alcool pe locul acela.

A scăpat o expirație lungă printre buzele strânse și, întorcând capul peste umăr, mi-a zâmbit.

— Vă mulțumesc, doamnă Fraser. Micuțul acesta stă în mine de ceva timp, dar nu pot spune că sufăr acum, când mă despart de el.

Și-a făcut căuș palmele pătate de sânge și a privit printre

gene bucata de metal cu mare interes.

— Când s-a petrecut asta? am întrebat din curiozitate.

Nu credeam că bucata de șrapnel trecuse cu totul prin corpul lui, deși crea iluzia că așa se întâmplase. Mai plauzibil era că rămăsese sub piele, în dreptul rănii inițiale, și se deplasase încet în jurul torsului, împinsă printre piele și mușchi de mișcările lui Hayes, până ajunsese în acel loc.

— Acum mai bine de douăzeci de ani, doamnă, a răspuns el.

Și-a atins peticul alb, amorțit și dur, care fusese cândva unul dintre punctele cele mai sensibile de pe corpul lui.

— S-a întâmplat la Culloden.

A vorbit pe un ton nepăsător, dar, auzind acel nume, am simțit că mi se face pielea de găină pe brațe. Peste douăzeci de ani… mai precis douăzeci și cinci. Moment în care…

— Dar nu aveați decât doisprezece ani! am spus eu.

— Nu, a replicat el, ridicând o sprânceană. Unsprezece. A doua zi era ziua mea de naștere.

Mi-am înăbușit orice cuvinte aș fi putut rosti drept răspuns. Crezusem că îmi pierdusem capacitatea de a fi șocată de realitățile trecutului, dar se vădea că nu. Cineva îl împușcase – deși era un băiat de unsprezece ani – de foarte aproape. Nici vorbă de vreo greșeală, nu era o împușcătură trasă la întâmplare în focul bătăliei. Omul care trăsese știuse că avea în față un copil și voise să-l ucidă.

Am strâns din buze și am examinat incizia. Nu era mai mare de doi centimetri și jumătate și nu era adâncă; bila fragmentată rămăsese chiar sub piele. Bun, nu va avea nevoie de copci. Am pus un tampon curat pe rană și am trecut în fața locotenentului pentru a lega fâșia de pânză care fixa tamponul.

— E un miracol că ați supraviețuit, i-am spus.

— Asta a fost, m-a aprobat el. Zăceam pe pământ și am văzut fața lui Murchison deasupra mea, iar eu…

— Murchison!

Exclamația mi-a scăpat fără să vreau și am văzut un licăr de satisfacție pe fața lui Hayes. Amintindu-mi ce îmi spusese Jamie despre Murchison cu o seară în urmă, am avut o presimțire. *Micuțul Archie gândește mai multe decât spune – și vorbește foarte mult. Ai grijă în ceea ce îl privește, englezoaico*. Ei bine, era cam târziu să mai fiu precaută, dar mă îndoiam că avea vreo importanță; chiar dacă *fusese* același Murchison.

— Văd că numele vi se pare cunoscut, a remarcat Hayes cu glas plăcut. Auzisem în Anglia că un sergent Murchison din Regimentul 26 a fost trimis în Carolina de Nord. Dar garnizoana de la Cross Creek plecase când am ajuns noi în oraș. A avut loc un incendiu, adevărat?

— Ah, da, am răspuns destul de precaută.

M-am bucurat că Bree plecase; doar două persoane știau adevărul întreg despre ceea ce se întâmplase când arsese depozitul Coroanei de la Cross Creek, iar ea era una dintre ele. Cât despre cealaltă – ei bine, era puțin probabil ca drumul lui Stephen Bonnet să se încrucișeze prea curând cu al locotenentului Hayes – asta dacă Bonnet mai trăia.

— Iar oamenii garnizoanei, Murchison și restul – a continuat Hayes – unde credeți că au plecat, știți cumva?

— Sergentul Murchison a murit, a rostit o voce profundă și calmă în spatele meu. Vai!

Hayes a privit peste umărul meu și a zâmbit.

— *A Sheumais ruaidh*, a spus el. Eram convins că mai devreme sau mai târziu veți veni la soție. V-am căutat de dimineață.

Am tresărit auzind acel nume, la fel și Jamie; pe chipul lui a apărut scurt o expresie de surprindere, înlocuită repede de precauție. Nimeni nu i se mai adresase cu numele de „Jamie cel Roșu” de pe vremea Revoltei.

— Am auzit, a replicat el sec și s-a așezat pe scaunul de rezervă cu fața la Hayes. Să spunem lucrurilor pe nume. Despre ce e vorba?

Hayes a ridicat tașca pe care o ținea atârnată între genunchi și a scos din ea o foaie împăturită, prinsă cu un sigiliu din ceară roșie, având imprimat un blazon pe care l-am recunoscut. Inima mi-a stat în loc o clipă; cumva mă îndoiam că guvernatorul Tryon îmi transmitea cu întârziere urări de ziua de naștere.

Hayes a verificat cu atenție misiva pentru a vedea dacă numele de pe ea era al lui Jamie și i-a întins-o. Spre surprinderea mea, Jamie nu a deschis-o imediat, ci a rămas cu el între degete și cu ochii ațintiți asupra feței lui Hayes.

— Ce te-a adus încoace? a întrebat el pe neașteptate.

— Datoria, bineînțeles, i-a răspuns Hayes, ridicând din sprâncene cu o uimire nevinovată. Face un soldat ceva din alte motive?

— Datoria, a repetat Jamie, lovind misiva alene de picior. Da, în fine. S-ar putea ca datoria să te aducă de la Charleston până în Virginia, însă există moduri mai rapide de a ajunge acolo.

Hayes a dat să ridice din umeri, dar s-a oprit, deoarece mișcarea i-a produs o durere la umărul pe care i-l bandajam.

— A trebuit să aduc proclamația guvernatorului Tryon.

— Guvernatorul nu are nicio autoritate asupra ta sau a soldaților tăi.

— Adevărat, l-a aprobat Hayes, dar de ce să nu-i fi făcut un serviciu dacă puteam?

— Da, și el ți-a cerut să-i faci serviciul acesta ori a fost ideea ta?

— *Sheumais ruaidh*, ați devenit bănuitor la bătrânețe.

— M-a ajutat să ajung la vârsta asta, i-a răspuns Jamie, schițând un zâmbet.

A tăcut o clipă și l-a măsurat din ochi pe Hayes.

— Spuneai că un om pe nume Murchison te-a împușcat pe câmpul de bătălie de la Drumossie?

Am terminat de bandajat rana; Hayes și-a mișcat umărul pentru a vedea dacă mai are dureri.

— Știți asta, cu siguranță, *a Sheumais ruaidh*. Nu vă mai amintiți ziua aceea, domnule?

Fața lui Jamie s-a schimbat în mod subtil și am simțit un fior de neliniște. Adevărul era că Jamie nu-și mai amintea aproape nimic despre ultima zi a clanurilor sau despre măcelul în urma căruia mulți rămăseseră să sângereze în ploaie – între care se numărase și el. Știam că, din când în când, mici scene petrecute în acea zi îi reveneau în minte în somn, fragmente de coșmar, dar din cauza traumelor, a rănilor sau pur și simplu a voinței, Bătălia de la Culloden i se ștersese din memorie – ori așa stătuseră lucrurile până acum. Nu credeam că voia să și le amintească.

— Atunci s-au întâmplat foarte multe lucruri, a spus el. Nu mai țin minte totul, nu.

Brusc, și-a aplecat capul și a vârât un deget sub îndoitura scrisorii, deschizând-o atât de brutal, încât sigiliul din ceară s-a sfărâmat în bucăți.

— Doamnă Fraser, soțul dumneavoastră este modest, a spus Hayes dând din cap spre mine, în timp ce i-a făcut semn aghiotantului să se apropie. Nu v-a spus ce a făcut în acea zi?

— Au existat acte de curaj pe câmpul acela de luptă, a mormăit Jamie, stând cu capul aplecat deasupra scrisorii. Și multe alte lipsite de curaj.

Nu credeam că citea; privea fix, ca și cum ar fi văzut altceva dincolo de foaia de hârtie dintre degete.

— Da, adevărat, l-a aprobat Hayes. Dar mi se pare că merită să pomenești de cineva care ți-a salvat viața, nu?

Auzind asta, Jamie a tresărit și a ridicat capul brusc. Am venit în spatele lui și i-am pus o mână pe umăr. Hayes a luat cămașa de la aghiotant și a îmbrăcat-o încet, zâmbind într-un mod ciudat, și parcă urmărindu-ne cumva.

— Nu vă amintiți că l-ați lovit pe Murchison în cap exact când voia să mă țintuiască la pământ cu baioneta? Iar după aceea m-ați cărat de pe câmpul de bătălie, până la un puț din apropiere? Una dintre căpetenii zăcea întinsă pe iarbă, iar oamenii săi îi stropeau cu apă, dar eu mi-am dat seama că murise, pentru că stătea nemișcat. Cineva m-a îngrijit acolo; ceilalți v-au spus să rămâneți, pentru că erați rănit și sângerați, dar nu ați vrut nicicum. Mi-ați urat să mă fac bine, în numele Sfântului Mihai – și v-ați întors pe câmpul de bătălie.

Hayes și-a potrivit lanțul cu mica semilună argintie mai jos de bărbie. Fără guler, gâtul lui părea dezgolit, lipsit de apărare.

— Arătați foarte fioros, vă curgea sânge pe față și părul flutura liber în vânt. Băgaserăți sabia în teacă pentru a mă căra, dar ați scos-o când v-ați întors să plecați. Nu credeam că o să vă revăd, pentru că, dacă am văzut vreodată un om pornit să-și întâlnească moartea, dumneavoastră ați fost acela.

Cu ochii întredeschiși, a clătinat din cap, ca și cum nu l-ar fi văzut pe bărbatul serios și puternic din fața lui, nu pe Fraser de la Fraser' Ridge, ci pe Jamie cel Roșu, tânărul războinic care nu se întorsese în luptă din curaj, ci pentru că dorea să-și lepede viața, care i se părea o povară – pentru că mă pierduse pe mine.

— Am făcut eu asta? a bolborosit Jamie. Uitasem.

I-am simțit încordarea, cântând ca o coardă întinsă sub degetele mele. Pulsul îi bătea rapid în artera din spatele urechii. Existau lucruri pe care le uitase, dar nu pe acesta. Și nici eu.

Hayes și-a aplecat capul cât aghiotantul i-a prins gulerul în jurul gâtului, apoi s-a îndreptat de spate și a făcut un semn cu capul spre mine.

— Doamnă, vă mulțumesc, ați fost extrem de amabilă.

— Nu aveți pentru ce, am spus eu, simțindu-mi gura uscată. Am făcut-o cu plăcere.

Ploaia reîncepuse; picăturile reci m-au lovit peste mâini și față, iar umezeala sclipea pe oasele puternice ale feței lui Jamie, picături tremurau în părul și în genele lui dese.

Hayes s-a chinuit puțin să îmbrace haina, apoi și-a fixat tartanul cu o mică broșă poleită – cea pe care i-o dăduse tatăl lui înainte de Culloden.

— Așadar, Murchison a murit, a spus el, mai mult către sine. Am auzit – și degetele lui au bâjbâit o clipă la închizătoarea broșei – că erau doi frați cu acest nume, semănând ca două picături de apă.

— Așa este, a spus Jamie.

Apoi a ridicat ochii și a întâlnit privirea lui Hayes. Pe fața locotenentului a apărut o expresie care sugera un interes minor.

— Aha! Și știți care dintre ei a fost?

— Nu. Dar nu contează, pentru că au murit amândoi.

— Aha! a făcut din nou Hayes.

A rămas un moment în picioare, ca și cum ar fi stat pe gânduri, apoi a făcut o plecăciune ceremonioasă spre Jamie, ținându-și boneta la piept.

— *Buidheachas dhut*, *a Sheumais mac Brian*. Fie ca binecuvântatul Mihai să te apere.

Și-a ridicat boneta scurt spre mine, a pus-o pe cap și s-a întors să plece, urmat în tăcere de aghiotant.

O rafală de vânt a măturat luminișul, aducând o izbucnire de ploaie rece, foarte asemănătoare cu ploaia înghețată de aprilie de la Culloden. Lângă mine, Jamie s-a înfiorat brusc, o cutremurare convulsivă și profundă care l-a făcut să mototolească scrisoarea pe care încă o ținea în mână.

— Cât de mult ți-ai amintit? l-am întrebat, privind după Hayes, care pășea cu grijă pe pământul îmbibat cu sânge.

— Aproape nimic, mi-a răspuns el.

S-a ridicat și s-a întors, a coborât privirea spre mine; i-am văzut ochii întunecați ca și cerul înnorat.

— Și asta este încă prea mult.

Mi-a întins scrisoare boțită. Ploaia pătase și ștersese scrisul ici și acolo, dar încă putea fi citită. Spre deosebire de proclamație, cuprindea două fraze, însă încheierea nu-i micșora impactul.

New Bern, 20 octombrie

Colonele James Fraser,

Întrucât pacea și ordinea legiuită instituite de acest guvern au fost încălcate în ultima vreme și s-au adus prejudicii și vătămări proprietăților unor persoane care sunt locuitori ai acestei provincii de către un grup de oameni care se autointitulează Reglementatori, eu, în urma recomandărilor Consiliului Maiestății Sale, vă dau ordinul să organizați neîntârziat o mobilizare generală folosind cât mai mulți oameni pe care îi socotiți capabili să slujească în Regimentul de Miliție și să îmi raportați imediat ce este posibil numărul de voluntari care doresc să intre în serviciul regelui și al țării când vor fi chemați și de asemenea cât de mulți aparținând regimentului dumneavoastră pot fi mobilizați în caz de urgență și în cazul în care insurgenții vor încerca să comită alte acte de violență. Executarea degrabă și cu precizie a acestor ordine va fi apreciată cum se cuvine de

Al dumneavoastră prea plecat slujitor,
William Tryon

Am împăturit scrisoarea cu grijă, observând că mâinile îmi tremurau. Jamie mi-a luat-o și a ținut-o între degetul mare și arătător ca pe un lucru dezgustător – și așa și era. S-a strâmbat când ochii lui i-au întâlnit pe ai mei.

— Speram să avem ceva mai mult timp, a zis.

8.

VĂTAFUL

După ce Brianna a plecat pentru a-l recupera pe Jemmy din cortul Jocastei, Roger a urcat încet dealul spre propria tabără. A schimbat saluturi și a primit felicitări din partea oamenilor pe

care i-a întâlnit pe drum, dar abia dacă a auzit ce i s-a spus.

Va exista o dată viitoare, spusese ea. A reținut cuvintele, răsucindu-le în minte așa cum ar fi rostogolit niște monede în buzunar. Nu o spusese doar de formă. Vorbise serios, iar asta era o promisiune care în acele momente însemna chiar mai mult pentru el decât cele pe care i le făcuse în prima lor noapte de nuntire.

Gândul la nuntă i-a adus aminte în cele din urmă că aceasta se apropia. S-a uitat la propriile haine și a înțeles că Bree nu exagerase când vorbise de înfățișarea lui. La naiba, și aceea era haina lui Jamie.

S-a apucat să îndepărteze acele de pin și dârele de noroi, dar a fost întrerupt de un salut venit din susul potecii. A ridicat privirea și l-a văzut pe Duncan Innes care cobora atent panta abruptă, ținându-și corpul în echilibru pentru a compensa lipsa brațului. Duncan îmbrăcase o haină splendidă, de culoare stacojie cu căptușeală albastră și nasturi din aur, iar părul îi era împletit strâns pe sub pălăria nouă și elegantă de culoare neagră. Transformarea dintr-un pescar din Highlands într-un latifundiar prosper era șocantă; până și atitudinea lui Duncan părea schimbată, fiind cu mult mai sigur pe sine.

Era însoțit de un gentleman în vârstă, înalt și slab, îmbrăcat curat, dar sărăcăcios, având legat la ceafă părul alb și ondulat, ce pornea din jurul creștetului aproape chel. Gura i se smochinise în lipsa dinților, dar ochii erau albaștri și strălucitori, iar pielea se întinsese atât de strâns pe oasele feței prelungi, încât nu lăsa loc niciunui rid în jurul ochilor, deși zbârcituri adânci îi marcau gura și fruntea. Cu nasul lung și coroiat și îmbrăcat în haine negre, arăta ca un vultur jovial.

— *A Smeòraich*, l-a salutat Duncan pe Roger, părând încântat. Exact omul pe care speram să-l găsesc! Și sunt încredințat că ești pregătit pentru nuntă, așa e? a adăugat el, aruncând o privire spre haina pătată a lui Roger și spre părul în care se agățaseră câteva frunze.

— Oh, sigur.

Roger și-a dres glasul, transformând încercarea de a-și curăța haina într-o lovitură ușoară cu pumnul în piept, ca și cum ar fi vrut să tușească productiv.

— Cam umedă vreme pentru o nuntă, nu crezi?

— Fericit mortul peste care plouă, l-a aprobat Duncan, apoi a

râs puțin agitat. Cu toate astea, sperăm să nu murim de pleurezie înainte de a ne căsători, nu?

Și-a așezat mai bine haina elegantă pe umeri, dând un bobârnac unei scame imaginare de pe manșeta ei.

— Arăți tare bine, Duncan, a spus Roger, sperând să îi distragă atenția de la starea lui jalnică printr-o tachinare. Ca un adevărat mire!

Duncan a roșit puțin în spatele mustății pe oală și singura lui mână s-a jucat cu nasturii cu blazon ai hainei.

— Da, a spus el, ușor stânjenit. Domnișoara Jo a spus că nu vrea să stea alături de o sperietoare.

A tușit și s-a întors brusc spre însoțitorul lui, ca și cum cuvântul i-ar fi amintit brusc de prezența acestuia.

— Domnul Bug, el este ginerele domnului, Roger Mac, cel despre care îți povesteam.

S-a întors din nou spre Roger, arătând cu mâna spre însoțitorul lui, care a pășit înainte și a întins mâna cu o plecăciune țeapănă, dar cordială.

— El e Arch Bug, *a Smeòraich*.

— Sluga dumneavoastră, domnule Bug, a spus politicos Roger, puțin șocat să vadă că mâinii ciolănoase a omului îi lipseau primele două degete.

— Îhîm, i-a răspuns domnul Bug, purtarea lui lăsând de înțeles că nutrea sincer aceleași sentimente.

Probabil că voise să dezvolte subiectul, dar, când a deschis gura, din ea a părut să iasă o voce feminină, ascuțită, puțin nesigură din cauza vârstei.

— E tare amabil, domnule, din partea domnului Fraser și sunt convins că nu va avea niciun motiv să regrete, sigur nu, așa cum i-am zis și eu. Nici nu-ți pot spune ce binecuvântare este, mai ales că nu suntem siguri de unde o să ne găsim următoarea îmbucătură sau cum să avem un acoperiș deasupra capetelor! I-am spus lui Arch, așa i-am spus, trebuie să ne încredem în Hristos și în Doamna noastră și, dacă va trebui să murim de foame, om face-o într-o stare de grație, și Arch mi-a zis…

O femeie scundă, aproape rotundă, la fel de bătrână ca și soțul ei și purtând haine sărăcăcioase, dar îngrijit cârpite, a apărut vorbind. Fiind scundă și ascunsă de faldurile voluminoase ale hainei vechi a soțului ei, Roger nu o văzuse.

— Doamna Bug, i-a șoptit Duncan, deși era cu totul inutil.

— … și nu avem nici măcar o jumătate de penny din argint ca să ne simțim binecuvântați, și eu, care mă-ntrebam ce se va alege de noi, și după aceea, Sally McBride a spus că a auzit că Jamie Fraser are nevoie de o bună…

Domnul Bug a zâmbit peste capul soției. Ea s-a oprit la jumătatea frazei și a căscat ochii șocată văzând starea în care era haina lui Roger.

— Vai, ia te uită! Ce-ai făcut, flăcăule? Ai avut vreun accident? Arăți de parcă te-a doborât cineva la pământ și apoi te-a târât de picioare printr-un morman de balegă!

Fără să aștepte răspunsul lui Roger, a scos o batistă curată din buzunarul umflat pe care îl avea în talie, a scuipat din belșug pe ea și, cu hărnicie, s-a apucat să curețe petele de noroi de pe pieptul hainei lui.

— Vai, nu era nevoie… cum să spun? Mulțumesc.

Roger s-a simțit parcă prins în mecanismul unei mașinării. I-a aruncat o privire lui Duncan, sperând ca acesta să-l salveze.

— Jamie Roy l-a rugat pe domnul Bug să vină și să fie vătaf la Ridge.

Duncan a profitat de răgazul de moment pe care îl oferise noua ocupație a doamnei Bug pentru a da unele explicații.

— Vătaf?

Roger a tresărit auzind acel cuvânt, ca și cum cineva l-ar fi lovit cu pumnul în stomac.

— Da, în perioadele în care domnul este plecat sau ocupat cu alte treburi. Pentru că e adevărat – pământul și arendașii nu-și pot purta singuri de grijă.

Duncan a vorbit cu o oarecare notă de mâhnire; cândva simplu pescar din Coigach, socotea deseori că răspunderea de a administra o plantație mare era împovărătoare, de aceea s-a uitat la domnul Bug cu sclipire de lăcomie în ochi, parcă s-ar fi gândit să-l vâre în buzunar pe acest om folositor pentru a-l lua cu el acasă, la River Run. Desigur, a reflectat Roger, asta ar fi însemnat să o ia acolo și pe doamna Bug.

— Și e mare noroc, pentru că tocmai ieri îi spuneam lui Arch că am putea cel mult spera să găsim de muncă în Edenton sau în Cross Creek, și Archie să se ocupe de bărci, dar meseria asta e tare primejdioasă, nu-i așa? Ud tot timpul până la piele și să suporți frigurile mortale care se ridică precum vârcolacii din mlaștini, unde aerul e atât de plin de miasme, încât nici nu poți

respira, iar eu să mă văd silită să spăl rufe câtă vreme el ar fi plecat pe apă, deși sigur că urăsc asta, pentru că noi n-am stat despărțiți nici o singură noapte de când ne-am luat, nu-i așa, dragule?

Doamna Bug i-a aruncat soțului o privire încărcată de devotament, iar el i-a zâmbit cu blândețe. Probabil că domnul Bug era surd, a gândit Roger. Ori poate erau căsătoriți doar de o săptămână.

Fără a fi nevoie să întrebe, i s-a explicat că cei doi erau soț și soție de patruzeci de ani. Arch Bug fusese administrator al moșiei lui Malcolm Grant de Glenmoriston, însă anii de după Revoltă se dovediseră grei. Coroana confiscase proprietatea pe care o administrase pentru Grant, astfel că Bug fusese câțiva ani mic arendaș, apoi greutățile și foametea îl siliseră să-și ia soția și puținii bani rămași și să caute o nouă viață în America.

— Ne gândiserăm să încercăm la Edinburgh…, tocmai spunea bătrânul domn, vorbind rar și curtenitor, cu un ușor accent din Highlands.

Așadar, nu era surd, și-a zis Roger. Deocamdată.

— … pentru că aveam un văr acolo care avea legături cu o bancă și ne-am gândit că poate el ar pune o vorbă bună pentru noi pe lângă cineva… Dar eram prea bătrân și nu aveam priceperea necesară…

— Și ce noroc ar fi fost pe capul lor dacă îl angajau! Dar, nu, așa proști erau că nici nu s-au gândit la asta, de aceea a trebuit să plecăm și să ne încercăm norocul aici, și poate…

Duncan a căutat să-i prindă privirea lui Roger și i-a zâmbit pe sub mustață, în timp ce povestea aventurilor familiei Bug se revărsa peste ei în valuri. Străduindu-se să alunge o senzație supărătoare de disconfort, Roger i-a întors zâmbetul.

Vătaf. Cineva care să supravegheze activitățile de la Ridge, să se ocupe de însămânțări, să îngrijească recoltele, să rezolve probleme arendașilor câtă vreme Jamie Fraser era plecat sau ocupat. O necesitate evidentă, mai ales ținând seama de recenta sosire a unor noi arendași și știind ce vor aduce anii următori.

Însă abia în acel moment și-a dat seama că, în mod subconștient, presupusese că el va fi mâna dreaptă a lui Jamie în astfel de chestiuni. Ori măcar cea stângă.

Într-o oarecare măsură, și Fergus îl ajuta pe Jamie, îndeplinind

diverse comisioane care presupuneau deplasări călare și aducând vești. Lipsa mâinii limita munca fizică a lui Fergus și nu se putea ocupa de acte sau de socoteli. Jenny Murray îl învățase să citească pe orfanul francez adoptat de Jamie, dar nu reușise cu niciun chip să-i transmită cunoștințe de matematică.

Roger a aruncat pe furiș o privire spre mâna domnului Bug, lăsată afectuos în acele momente pe umărul plinuț al soției. În ciuda mutilării, era lată, bătucită și puternică, dar restul degetelor erau încovoiate grav de artrită, cu încheieturile noduroase și aparent dureroase.

Așadar, Jamie socotea că până și un bătrân pe jumătate infirm va fi mai priceput decât el să gestioneze treburile de la Fraser's Ridge? Gândul i-a provocat o amărăciune neașteptată.

Știa că socrul lui avea îndoieli în privința capacității sale, dincolo de neîncrederea firească a oricărui tată în bărbatul care se culca cu fiica lui. Fiind lipsit total de ureche muzicală, Jamie nu aprecia deloc talentul muzical al lui Roger. Și, cu toate că Roger avea o statură de invidiat și era harnic, din nefericire, era adevărat că avea puține cunoștințe despre creșterea animalelor, vânătoare sau folosirea armelor. Și, de acord, nu avea experiență în ceea ce privește agricultura sau conducerea unei proprietăți mari – lucru la care domnul Bug se pricepea. Roger era primul care recunoștea aceste lucruri.

Însă era, ori va deveni curând, ginerele lui Jamie. La naiba, Duncan așa îl prezentase! Adevărat, se născuse în altă epocă, însă era scoțian din Highlands și știa că legăturile de sânge și de rudenie contau mai mult decât orice.

Soțul singurei fiice era în mod normal socotit fiul casei, ocupând locul al doilea după capul familiei ca autoritate și respect. Asta, dacă nu manifesta defecte îngrijorătoare. Dacă ar fi fost cunoscut ca bețiv, de pildă, ori desfrăbălat fără leac. Ori slab de minte… Iisuse, ce părere avea Jamie despre el? Un neica-nimeni fără speranță de îndreptare?

— Stai jos, tinere, și o să te dichisesc pentru această Adunare minunată, i-a întrerupt doamna Bug gândurile sumbre.

L-a tras de mânecă și a plescăit dezaprobator din buze când a văzut frunze și bucățele de crenguțe în părul lui.

— Uită-te la tine, plin de noroi și ud peste tot! Te-ai bătut cu cineva, nu? Ei bine, sper că celălalt individ arată mai rău decât tine, ce altceva aș putea spune?

Înainte să apuce Roger să protesteze, ea l-a făcut să se așeze pe un bolovan, a scos un pieptene din buzunar, a desfăcut cordeluța cu care el își prinsese părul și a început să se ocupe de șuvițele lui ciufulite cu o viteză ce părea calculată ca să-i smulgă câteva bucle.

— Sturzul, parcă așa ți se spune, nu?

Doamna Bug s-a oprit o clipă din activitatea de stilist, ridicând o șuviță de păr negru și lucios și uitându-se bănuitoare printre gene la ea, ca și cum ar fi căutat paraziți.

— Da, dar nu pentru culoarea buclelor lui frumoase, a intervenit Duncan, surâzând când a văzut expresia de tulburare de pe fața lui Roger. Numele i se trage de la cântat. Are glasul ca mierea, ca de privighetoare, așa e Roger Mac.

— Cântă? a exclamat doamna Bug și, fermecată, a lăsat bucla să cadă. Înseamnă că pe tine te-am auzit cântând noaptea trecută? Ai cântat „Ceann-ràra” și „Loch Ruadhainn”? Și te acompaniezi la bodhran, da?

— Da, poate că eram eu, a murmurat Roger cu modestie.

Admirația nețărmurită a femeii – exprimată într-un torent de cuvinte – l-a măgulit și l-a făcut să se simtă rușinat pentru resentimentele de moment față de soțul ei. La urma urmelor, a gândit el, văzându-i șorțul peticit de multe ori și ridurile de pe față, acei bătrâni o duseseră foarte greu. Probabil că Jamie îi angajase din milă, dar și pentru că avea nevoie de ajutor.

Asta l-a făcut să se simtă oarecum mai bine, de aceea i-a mulțumit foarte respectuos doamnei Bug pentru solicitudine.

— Veniți la focul nostru? a întrebat el, aruncându-i o privire domnului Bug. Încă nu ați cunoscut-o pe doamna Fraser, presupun, sau…?

A fost întrerupt de un zgomot ca de sirenă de mașină de pompieri, îndepărtat, dar care sigur se apropia. Familiarizat cu acele răcnete, nu l-a surprins să-și vadă socrul apărând de pe una dintre poteci, ducându-l în brațe pe Jem, care se zbătea și răcnea ca o pisică opărită.

Jamie, părând aproape istovit, i-a predat copilul lui Roger. Acesta l-a luat și – neavând altă idee – i-a vârât degetul mare în gura căscată. Zgomotul a încetat brusc și toată lumea s-a liniștit.

— Ce copilaș dulce!

Doamna Bug s-a ridicat pe vârfuri ca să gângurească spre

Jem, în timp ce Jamie, vădit ușurat, s-a întors pentru a-i saluta pe domnul Bug și pe Duncan.

„Dulce” nu era tocmai cuvântul pe care l-ar fi ales Roger. Cuvântul „furie” ar fi fost mai aproape de adevăr. Copilul era roșu la față, cu dârele de lacrimi pe obraji, și sugea cu ferocitate degetul lui Roger, ținând în același timp ochii strâns închiși în efortul de a scăpa de o lume clar nesatisfăcătoare. Părul, atât cât avea, era umed de transpirație, tot numai smocuri și vârtejuri. Copilul scăpase din strânsoarea scutecelor, care atârnau acum jalnic. În plus, din motive evidente, mirosea ca o privată neîngrijită.

Tată cu experiență, Roger a luat imediat măsuri.

— Unde e Bree?

— Dumnezeu știe și El nu vrea să ne spună, a răspuns scurt Jamie. Am căutat-o pe tot muntele încă de când copilul s-a trezit în brațele mele și a socotit că nu e mulțumit de tovărășia mea.

Și-a mirosit bănuitor mâna cu care îl ținuse pe nepot, apoi s-a șters de poalele hainei.

— Nu e încântat nici de tovărășia mea, așa se pare, a replicat Roger.

Jem molfăia degetul, iar saliva i se scurgea pe bărbie și pe mâna lui Roger. În plus, scotea sunete care îi trădau frustrarea.

— Pe Marsali ai văzut-o?

Știa că Briannei nu-i plăcea ca Jemmy să fie hrănit decât de ea, dar era vorba de o situație de urgență. S-a uitat în jur, sperând să vadă prin apropiere vreo mamă care alăpta și căreia i s-ar fi putut face milă de copil, dacă nu de el.

— Dați-mi mie copilașul, a spus doamna Bug, întinzând mâinile și, în ochii lui Roger, schimbându-și statutul din persoană sâcâitoare în înger al luminii.

— Gata, gata, *a leannan*, gata.

Recunoscând o autoritate mai convingătoare, Jemmy a tăcut imediat, făcând ochi mari când a văzut-o pe doamna Bug. Ea s-a așezat cu băiețelul în poală și a început să se ocupe de el în același mod hotărât și eficient în care se ocupase și de tatăl lui. Roger s-a gândit că probabil Jamie nu angajase pe cine trebuia pentru a fi vătaf.

Însă Arch a dat dovadă de inteligență și pricepere, pentru că l-a întrebat pe Jamie despre animale, recolte, arendași și altele. *Dar puteam face și eu asta*, s-a gândit Roger urmărind cu

atenție discuția. *O parte*, s-a corectat el cu sinceritate când, brusc, discuția s-a îndreptat spre putregaiuri. Probabil că Jamie avea dreptate să caute pe cineva mai priceput în asemenea probleme… dar până la urmă, Roger putea învăța.

— Și cine-i băiat frumos, ia zi?

Doamna Bug se ridicase în picioare, gângurind spre Jemmy, acum transformat în mod respectabil într-un cocon bine învelit. A mângâiat cu degetul ei bont obrazul copilului, apoi s-a uitat la Roger.

— Da, da, are aceiași ochi ca tatăl lui, nu-i așa?

Roger a roșit, uitând de recolta stricată din saci.

— Da? Eu aș zice că seamănă mai mult cu mama.

Doamna Bug a strâns din buze, uitându-se printre gene la Roger, după care a clătinat hotărâtă din cap și a bătut ușor cu palma pe creștetul lui Jemmy.

— Poate că părul nu, dar forma capului, da, e a ta, flăcăule. Și umerii lați și frumoși!

I-a aruncat o privire aprobatoare lui Roger și l-a sărutat pe Jemmy pe frunte.

— Uite, nu m-aș mira dacă și ochii i se vor face verzi pe măsură ce crește. Ascultă la mine, băiete, când o să ajungă mare, o să semene leit cu tine! Nu-i așa, bărbate? l-a giugiulit ea pe Jemmy. O să fii un bărbat mare și musculos ca tăticul tău, nu-i așa?

Sunt lucruri pe care le spun oamenii de obicei, a ținut Roger să-și amintească, străduindu-se să-și stăpânească valul de plăcere pe care-l simțea auzind acele cuvinte. *Femeile bătrâne spun întotdeauna că micuții seamănă cu unul sau cu altul.* Brusc, a descoperit că se temea să admită posibilitatea ca Jemmy să fie chiar al lui – atât de mult își dorea asta. Și-a spus cu fermitate că nu conta; indiferent că băiatul era sau nu din sângele lui, el îl va iubi și îi va purta de grijă ca unui fiu. Așa va face, desigur. Dar conta, a constatat el – da, conta.

Însă înainte de a apuca să-i spună ceva doamnei Bug, domnul Bug s-a întors spre el, pentru a-l include curtenitor în conversația dintre bărbați.

— MacKenzie, da? Ești din neamul MacKenzie din Torridon sau din Kilmarock?

Roger își pusese întrebări similare pe parcursul adunării; explorarea trecutului reprezenta începutul obișnuit al oricărei

conversații între scoțieni – ceva ce nu avea să se schimbe câtuși de puțin în următorii două sute de ani, s-a gândit el, precauția fiindu-i temperată de obișnuința cu acel proces. Însă nu a apucat să răspundă, pentru că Jamie l-a strâns de umăr.

— Roger Mac e neam cu mine după mama, a spus el cu un aer degajat. E MacKenzie de Leoch, nu?

— Oh, da? s-a arătat impresionat Arch Bug. Înseamnă că ești departe, flăcăule!

— Nu mai mult decât dumneavoastră, domnule, ori, că veni vorba, decât oricine de aici.

Roger a făcut un semn scurt cu mâna spre versantul muntelui, de unde, prin aerul umed, răzbăteau zgomote, strigăte în gaelică și muzică de cimpoaie.

— Nu, nu, flăcău!

Doamna Bug, sprijinindu-l pe Jemmy de umăr, s-a alăturat din nou discuției.

— Nu asta vrea să spună Arch, a explicat ea. Vrea să spună că ești o rudă îndepărtată a celorlalți.

— Ceilalți?

Roger a schimbat o privire cu Jamie care, la fel de nedumerit, a ridicat din umeri.

— Din Leoch, a intervenit Arch înainte ca soția lui să apuce firul discuției și să o monopolizeze.

— Am auzit pe corabie, nu? Erau mulți acolo, toți MacKenzie, cu toții de pe pământurile de la miazăzi de vechiul castel. Au rămas acolo după ce stăpânul a plecat, el și primul grup, dar acum voiau să li se alăture celor care au mai rămas din clan și să vadă dacă vor putea să-și îndrepte soarta, fiindcă…

— Stăpânul? a întrerupt-o Jamie. E vorba de Hamish mac Callum?

Fiul lui Colum, a tradus Roger pentru sine și s-a oprit. Ori mai curând Hamish mac Dougal – dar erau doar cinci oameni pe lume care știau asta. Acum, probabil că doar patru.

Doamna Bug tocmai dădea din cap drept confirmare.

— Da, el așa își spune. Hamish mac Callum MacKenzie, lord de Leoch. Al treilea lord. Așa spuneau ei. Și…

Era evident că Jamie învățase cum să se descurce cu doamna Bug. Întrerupând-o des, a reușit să audă povestea într-un timp mai scurt decât ar fi crezut Roger că era posibil. Castelul Leoch fusese distrus de englezi în cursul represiunilor din Highlands de

după Culloden. Jamie știa multe, dar, întemnițat fiind, nu aflase despre soarta celor care trăiau acolo.

— Mă doare inima să întreb, a adăugat el, înclinându-și cu tristețe capul.

Soții Bug s-au uitat scurt unul la celălalt și au oftat la unison, iar expresia de melancolie care le-a umbrit ochii a reflectat-o pe cea din ochii lui Jamie. Era o privire cu care Roger se obișnuise.

— Dar dacă Hamish mac Callum e în viață…

Jamie, care nu-și dezlipise mâna de umărul lui Roger, l-a strâns ușor.

— Astea sunt vești care ne umplu inima de fericire, nu?

I-a zâmbit lui Roger cu o bucurie atât de vădită, încât acesta a simțit că pe față îi apare un zâmbet neașteptat drept răspuns.

— Da, a aprobat el, simțindu-și inima ceva mai ușoară. Da, așa e!

Faptul că nu îl va putea deosebi pe Hamish mac Callum de o gaură în pământ n-avea importanță, dar omul era rudă cu el – rudă de sânge – iar acesta era un lucru care îl încânta.

— Și unde au plecat? a întrebat Jamie, lăsându-și mâna jos. Hamish și ai lui.

— Spre Acadia – în Canada, s-au pus de acord soții Bud. Nova Scoția? Sau Maine? Nu – spre o insulă, au decis ei după o consultare încinsă. Ori probabil…

Jemmy a întrerupt discuția cu un răcnet care arăta că murea de foame, iar doamna Bug a tresărit de parcă ar fi fost împunsă cu un băț.

— Trebuie să-l ducem pe sărmanul copil la mama lui, a spus ea cu glas dojenitor, privindu-i aspru pe cei patru bărbați, parcă acuzându-i că ar fi conspirat să ucidă copilul. Domnule Fraser, unde e tabăra dumneavoastră?

— Vă conduc eu, doamnă, a spus grăbit Duncan. Veniți cu mine.

Roger a dat să plece după soții Bug, dar Jamie l-a reținut punându-i o mână pe braț.

— Nu, lasă-l pe Duncan să-i conducă, a spus el, făcând semn din cap către cei doi bătrâni. O să vorbesc mai târziu cu Arch. *A chliamhuinn*, vreau să-ți spun ceva.

Roger s-a încordat ușor auzind termenul ceremonios de adresare. Așadar, în momentele următoare Jamie îi va spune ce defecte de caracter și din trecut nu îl făceau potrivit ca să-și

asume răspunderea pentru mersul lucrurilor la Fraser's Ridge?

Însă Jamie a scos o hârtie mototolită din tașcă. Cu o ușoară grimasă, i-a întins-o lui Roger, ca și cum hârtia ar fi ars în mâna lui. Roger a citit-o rapid, apoi și-a ridicat ochii de la mesajul trimis de guvernator.

— Miliție. Cât de curând?

Jamie a ridicat un umăr.

— Nimeni nu poate spune, dar mai curând decât ar dori vreunul dintre noi, așa cred.

I-a aruncat lui Roger un zâmbet slab, nefericit.

— Cred că ai auzit discuțiile din jurul focurilor, da?

Cu un aer serios, Roger a dat afirmativ din cap. Auzise discuțiile în timpul pauzelor de cântat, în apropierea locurilor în care se țineau concursurile de aruncare a bolovanilor, și cu o zi în urmă, între oamenii care beau sub copaci. Avusese loc o bătaie cu pumnii la concursul de aruncarea bârnei – oprită foarte repede și fără urmări serioase –, dar furia plutea în aerul adunării ca un miros respingător.

Jamie și-a trecut o mână peste față și prin păr, apoi, oftând, a ridicat din umeri.

— Am avut noroc să-i întâlnesc pe soții Bug astăzi. Dacă se ajunge la bătaie – și presupun că așa se va întâmpla mai târziu, dacă nu imediat atunci Claire va merge cu noi. N-aș vrea să o las pe Brianna să se descurce singură.

Roger a simțit mica povară sâcâitoare dispărând, pentru că totul devenea dintr-odată foarte clar.

— Singură. Vrei să spui că trebuie să merg cu tine? Ca să mobilizăm oamenii pentru miliție?

Jamie i-a aruncat o privire nedumerită.

— Da, păi cine altul?

Și-a tras marginile tartanului mai sus pe umeri și l-a strâns ca să se ferească de frig.

— Hai, căpitane MacKenzie, a spus el pe un ton ironic. Avem de lucru înainte de nuntă.

9.

SĂMÂNȚA DISCORDIEI

M-am uitat în nasul unuia dintre sclavii lui Farquard Campbell, cu mintea pe jumătate la polipul care bloca nara, pe jumătate la guvernatorul Tryon. Dintre cele două probleme, mă simțeam mai mărinimoasă față de polip, pe care aveam de gând să îl cauterizez cu un fier înroșit.

Părea al naibii de nedrept, m-am gândit eu în timp ce sterilizam bisturiul și așezam cel mai mic instrument de cauterizare într-un vas cu cărbuni încinși.

Acesta să fie începutul? Sau unul dintre ele? Era sfârșitul anului 1770; peste cinci ani, cele treisprezece colonii vor fi în stare de război. Însă fiecare dintre ele va ajunge la asta printr-un proces diferit. După ce trăisem atât de multă vreme la Boston, știam din manualele de istorie ale Briannei cum se desfășuraseră sau se vor desfășura evenimentele în Massachusetts. Taxele, Masacrul de la Boston, Harbor, Hancock, Adams, Tea Party și toate celelalte. Dar Carolina de Nord? Cum se întâmplase – cum se va întâmpla – aici?

Probabil că se întâmpla acum. Disensiunile clocoteau de câțiva ani între plantatorii de pe coasta de est și coloniștii din sălbăticia din partea de vest. Reglementatorii proveneau cu precădere din această ultimă categorie; primii erau cu trup și suflet de partea lui Tryon – adică de partea Coroanei, ca să spunem lucrurilor pe nume.

— Ți-e bine?

Îi dădusem sclavului o dușcă sănătoasă de whisky medicinal cu rol de întăritor. I-am zâmbit încurajator, iar el a dat din cap, părând nesigur, dar resemnat.

Nu auzisem de reglementatori, dar ei existau – și văzusem deja destule ca să-mi dau seama cât de multe lucruri lăsau cărțile de istorie pe afară. Oare semințele revoluției erau semănate chiar sub nasul meu?

Murmurând ceva liniștitor, mi-am înfășurat un șervet din pânză în jurul mâinii stângi, am prins ferm bărbia sclavului, am vârât bisturiul în nara lui și am desprins polipul cu o mișcare iscusită a lamei. A sângerat abundent, desigur, iar sângele cald a îmbibat pânza din jurul mâinii mele, dar asta nu provocase o durere prea mare. Sclavul a părut surprins, dar nu disperat.

Fierul de cauterizare avea forma unei spatule minuscule, o bucată de metal aplatizat de formă pătrată la capătul unei tije subțiri cu mâner din lemn. Partea plată fumega în foc, iar

marginile i se înroșiseră. Am apăsat pânza puternic peste nasul omului ca să opresc sângerarea, am îndepărtat-o, iar în fracțiunea de secundă dinainte ca sângele să țâșnească din nou, am apăsat fierul încins în nară până am atins septul, sperând din suflet că nimerisem punctul potrivit.

Sclavul a scos un sunet înăbușit, dar nu s-a clintit, deși lacrimile îi curgeau șiroaie pe obraji, umede și calde pe degetele mele. Mirosul de sânge și de carne pârlită era la fel ca acela care se înălța din gropile pentru grătar. Stomacul meu a ghiorăit puternic; ochii căscați și injectați ai sclavului i-au întâlnit pe ai mei, trădând uimirea. Mi-am simțit buzele tresărind, iar el a chicotit slab printre lacrimi și mucozități.

Am pus fierul deoparte, pregătind cârpa. Nu a apărut niciun firicel de sânge. Am aplecat capul omului pe spate, mi-am mijit ochii ca să văd mai bine și m-am declarat încântată să descopăr semnul mic și curat aflat pe mucoasă. Arsura trebuia să fie de un roșu intens, așa știam, dar fără lumina unui aparat special, părea întunecată, o mică cicatrice ascunsă ca o căpușă în umbrele păroase ale nării.

Omul nu știa engleză; i-am zâmbit, dar m-am adresat însoțitoarei lui, o tânără care îl ținuse strâns de o mână în tot timpul acelui calvar.

— Se va face bine. Spune-i să nu scarpine rana. Dacă apare vreo umflătură, puroi sau febră – m-am oprit pentru că următoarele cuvinte ar fi trebuit să fie „adresați-vă imediat medicului”, dar nu asta era soluția.

— Mergeți la stăpâna voastră, am spus cu o oarecare reținere. Ori găsiți o femeie pricepută la ierburi.

Doamna Campbell era tânără și, din puținele lucruri pe care le știam despre ea, cam zăpăcită. Totuși, orice stăpână de plantație ar trebui să știe și să aibă mijloacele necesare pentru a trata febra. Iar dacă trecea de o simplă infecție și făcea septicemie… ei bine, în cazul acesta nimeni nu putea face mare lucru.

L-am bătut pe umăr pe sclav și l-am trimis de acolo, făcându-i semn următorului aflat la coadă.

O infecție. Asta se pregătea. În mare, lucrurile păreau destul de liniștite – la urma urmelor, Coroana își retrăgea trupele! Însă probabil rămăseseră zeci, sute sau chiar mii de germeni de nemulțumire, formând pungi de conflict în toate coloniile.

Reglementarea era doar una dintre ele.

La picioarele mele se afla o găletușă cu alcool distilat pentru dezinfectarea instrumentelor. Am scufundat fierul de cauterizare în ea, apoi l-am aruncat înapoi în foc; alcoolul s-a aprins imediat cu pufnet scurt, fără să lumineze.

Am avut senzația neplăcută că acel bilet arzător care făcea o gaură în tașca lui Jamie era o flacără asemănătoare, alimentată de un milion de flăcări minuscule. Unele puteau fi stinse ușor, altele vor mocni, dar vor fi destule care să ardă și vor continua astfel, croindu-și drum prin cămine și familii. Sfârșitul va însemna o excizie curată, dar va curge mult sânge înainte ca fierul încins al tunurilor să cauterizeze rana deschisă.

Oare eu și Jamie nu vom avea parte de puțină pace?

•

— Uite, Duncan MacLeod are o sută douăzeci de hectare în apropiere de râul Yadkin, dar nu are cine să le lucreze în afară de el și fratele lui.

Jamie și-a trecut o mânecă peste față ștergându-se de apă. A clipit pentru a-și limpezi privirea și s-a scuturat ca un câine, împrăștiind în jur picăturile din păr.

— Dar, a continuat el, făcând un gest spre pala de fum care se ridica din focul lui MacLeod, el e rudă cu bătrânul Rabbie Cochrane. Rabbie n-a venit la Adunare – e bolnav de hidropizie, din câte am auzit –, dar are unsprezece copii mari, împrăștiați prin munți ca niște semințe de porumb. Așadar, nu te grăbi în privința lui MacLeod, asigură-te că e încântat să vină, iar apoi trimite-i vorbă lui Rabbie. Să-i spui că trebuie să ne adunăm peste două săptămâni la Fraser’s Ridge.

Jamie a ezitat, cu o mână pe brațul lui Roger pentru a-l împiedica să plece. A rămas cu ochii ațintiți în ceață, analizând posibilitățile. Vizitaseră împreună trei focuri de tabără și obținuse acordul a patru bărbați. Câți alții puteau fi găsiți la Adunare?

— După Duncan, du-te la țarcurile pentru oi. Acolo o să-l găsești pe Angus Og – îl cunoști?

Roger a dat afirmativ din cap, sperând că și-l amintea pe cel care trebuia. În ultima săptămână cunoscuse cel puțin patru bărbați cu acel nume, dar unul dintre ei avea un câine care se ținea după el și mirosea a lână umedă.

— Campbell, da. Cocârjat ca un cârlig de prins pește și cu un

ochi care-i fuge într-o parte?

— Da, el.

Jamie a făcut un semn de încuviințare din cap și a slăbit strânsoarea asupra brațului lui Roger.

— E prea bătrân ca să lupte, dar se va îngriji să vină nepoții lui și va răspândi vestea în așezările din apropiere de High Point. Așadar, Duncan, Angus… ah, da, și Joanie Findlay.

— Joanie?

Fraser a rânjit.

— Da, bătrâna Joan, așa i se spune. Tabăra ei e aproape de a mătușii, îi găsești acolo pe ea și pe fratele ei, Iain Mhor.

Roger a dat din cap, nesigur.

— Da. Și cu ea trebuie să vorbesc?

— N-o să ai încotro, a răspuns Fraser. Iain Mhor nu poate vorbi. Ea mai are doi frați care vorbesc și doi fii suficient de vârstnici ca să poată lupta. O să aibă grijă ca ei să vină.

Jamie a aruncat o privire în susul versantului; vremea se încălzise puțin și nu ploua, era un soi de ceață căzătoare, cum i se spunea în Scoția. Norii se subțiaseră îndeajuns pentru a lăsa să se vadă discul soarelui, ca o clătită de culoare palidă, încă înalt pe cer, dar coborând spre asfințit. Probabil că mai rămăseseră încă două ore de lumină bună.

— Asta-i tot, a hotărât el, ștergându-și nasul cu mâneca. După ce termini cu bătrâna Joan, te-ntorci la focul nostru ca să mâncăm de seară înainte de nuntă, bine?

S-a uitat la Roger ridicând o sprânceană și i-a zâmbit ușor, apoi s-a răsucit cu gând să plece. Înainte ca Roger să facă vreun pas, Jamie s-a întors.

— Să le spui tuturor din capul locului că ești căpitanul MacKenzie, l-a sfătuit el. O să te asculte mai atent.

S-a răsucit din nou pe călcâie și a plecat în căutarea celor mai recalcitranți oameni de pe lista lui.

Focul lui MacLeod ardea ca un ceaun mânjit în ceață. Roger a pornit spre el repetând în șoaptă numele ca pe o mantră.

— Duncan MacLeod, Rabbie Cochrane, Angus Og Campbell, Joanie Findlay… Duncan MacLeod, Rabbie Cochrane…

Nicio problemă; dacă repeta de trei ori, nu mai uita, indiferent că era vorba de versurile unui cântec, de elemente dintr-un manual sau de instrucțiuni privind psihologia potențialilor recruți pentru miliție.

Înțelegea de ce trebuia să găsească un număr cât mai mare de scoțieni din sălbăticie, înainte ca ei să plece spre fermele și cabanele lor. Și era încurajat de faptul că oamenii pe care îi contactase până atunci Fraser acceptaseră convocarea în miliție doar cu o ușoară încruntare, dregându-și glasul resemnați.

Căpitanul MacKenzie. Avea un sentiment de mândrie amestecată cu o ușoară stânjeneală față de titlul pe care i-l acordase Fraser. „Soldat instant”, a mormăit el ironic către sine, apoi și-a îndreptat umerii pe sub haina umedă. „Doar adăugați puțină apă”.

În același timp, trebuia să recunoască: era puțin emoționat. Poate că totul însemna doar o joacă de-a soldații, însă ideea de a mărșălui cu un regiment de miliție, ținând muscheta pe umăr, cu mâinile mirosind a miros de praf de pușcă…

Peste mai puțin de patru ani, s-a gândit el, oamenii miliției vor sta pe câmpia de la Lexington. Oameni care nu erau soldați mai instruiți decât cei cu care vorbea în ploaie – așa cum nici el nu era. Înțelegerea acestui fapt i-a dat fiori și a simțit o greutate ciudată în stomac.

Se apropia. Iisuse, chiar că se apropia!

•

Cu MacLeod nu a avut probleme, dar i-a trebuit ceva mai mult timp ca să-l găsească pe Angus Og Campbell, care era ocupat până peste cap cu oile lui, astfel că a devenit irascibil pentru că fusese întrerupt din treabă. Titlul de „căpitan MacKenzie” nu îl impresionase mai deloc pe bătrânul supărăcios; invocarea „colonelului Fraser” – titlu rostit pe un ton ușor amenințător – avusese mai mult efect. Concentrat, Angus Og își mușcase buza de sus, dăduse din cap cu reținere și se întorsese la treaba lui spunând cu glas răgușit: „Da, o să trimit vorbă”.

Burnița slabă se oprise, iar norii începuseră să se destrame când a urcat panta spre tabăra lui Joanie Findlay.

Spre surprinderea lui „bătrâna Joan” era o femeie atrăgătoare trecută de treizeci de ani, cu ochi căprui pătrunzători, care l-a măsurat cu interes de sub gluga umedă.

— Deci s-a ajuns și la asta, nu? a spus ea drept răspuns la scurta explicație a prezenței lui acolo. Chiar mă-ntrebam când se va întâmpla, după ce l-am auzit azi-dimineață pe flăcăul ăla care se crede soldat.

Gânditoare, s-a lovit ușor peste buze cu mânerul lingurii de

lemn cu care amesteca în puding.

— Am o mătușă care locuiește la Hillsborough, știi? Are o cameră în King's House, chiar peste drum de casa lui Edmund Fanning – ori de locul unde se afla aceasta, mai precis.

A râs scurt, dar nu tocmai cu veselie.

— Mi-a scris. Mulțimea dezlănțuită a coborât strada, oamenii își agitau furcile de parcă erau niște diavoli, mi-a povestit ea. Au tăiat grinzile de la temelia casei lui Fanning și au tras de ea cu frânghii până au dărâmat-o, chiar sub ochii mătușă-mii. Așadar, acum noi trebuie să trimitem oameni ca să scoată castanele din foc în locul lui, da?

Roger a rămas precaut; auzise multe despre Edmund Fanning, care nu era iubit deloc.

— N-aș putea spune asta, doamnă Findlay, a zis el. Însă guvernatorul…

Joan Findlay a pufnit într-un mod elocvent.

— Guvernatorul, a repetat ea și a scuipat în foc. Ptiu! Mai bine zis, prietenii guvernatorului. Dar asta e – săracii trebuie să sufere pentru aurul bogaților și așa va fi mereu, nu?

S-a întors spre două fetițe care apăruseră în spatele ei, tăcute ca niște mici fantome.

— Annie, cheamă-i pe frații tăi. Joanie, mestecă în mâncare. Să freci fundul oalei ca să nu se ardă.

Întinzându-i lingura fetiței, s-a întors și i-a făcut semn lui Roger să o urmeze.

Era o tabără sărăcăcioasă, alcătuită doar dintr-o pătură din lână întinsă între două tufișuri pentru a sigura cât de cât adăpost. Joan Findlay s-a așezat în fața adânciturii ca o peșteră, iar Roger s-a aplecat pentru a privi printre gene peste umerii ei.

— *A bhràthair*[26]*,* a venit căpitanul MacKenzie, a spus ea, întinzând o mână spre bărbatul care stătea întins pe un strat de iarbă uscată, la adăpostul păturii. Roger a trăit un șoc în momentul în care a văzut cum arăta bărbatul, dar s-a stăpânit.

Paralizie spastică, așa i s-ar fi spus în Scoția vremurilor lui Roger; cum numeau acum o asemenea boală? Probabil că în niciun fel anume; Fraser spusese doar: *Nu vorbește*.

Nu, și nici nu se mișca. Membrele lui erau ciolănoase și descărnate, iar corpul, răsucit în unghiuri imposibile. Peste corpul lui fusese așezată o pilotă, însă mișcările lui necontrolate

---

[26] „Frate" (în gaelică în orig.).

o deranjase, astfel că acum, mototolită, i se prinsese între picioare. Partea de sus a corpului era expusă; purta o cămașă boțită și pe jumătate dezbrăcată de zbaterile lui. Pielea palidă de pe umeri și coaste lucea cu nuanțe albăstrui în umbră.

Joan Findlay a făcut mâna căuș în jurul obrazului omului și i-a întors capul ca să se poată uita la Roger.

— El e fratele meu, Iain, domnule MacKenzie, a spus ea apăsat, provocându-l să aibă o reacție.

Și fața omului era schimonosită, gura îi era strâmbă și băloasă, dar doi ochi căprui frumoși – și inteligenți – l-au privit pe Roger. Stăpânindu-se să nu-și trădeze sentimentele, Roger a întins o mână și a prins mâna ca o gheară a suferindului. A avut o senzație îngrozitoare, pentru că oasele era ascuțite și fragile sub pielea atât de rece, încât părea a fi a unui cadavru.

— Iain Mhor, a spus el încet. Am auzit de tine. Jamie Fraser îți transmite salutări.

Omul a coborât pleoapele cu o mișcare grațioasă drept confirmare, apoi le-a ridicat, privindu-l pe Roger cu ochi strălucitori și calmi.

— Căpitanul a venit să recruteze pentru miliție, a spus Joan, din spatele lui Roger. Guvernatorul a dat ordin, înțelegi? Se pare că s-a săturat de tulburări și dezordine, așa a spus; le va înăbuși cu forța.

Vocea ei a avut un ton clar ironic.

Iain Mhor și-a mutat ochii spre sora lui. Și-a mișcat buzele, chinuindu-se să le dea o formă, iar pieptul lui slab s-a încordat de efort. A rostit câteva silabe, cu saliva curgându-i, apoi s-a lăsat la loc pe spate, respirând greu, dar rămânând cu ochii ațintiți asupra lui Roger.

— Vrea să știe dacă se vor da bani pentru asta, căpitane, a tradus Joan.

Roger a ezitat. Și Jamie adresase aceeași întrebare, dar nu primise un răspuns clar. A simțit însă aviditatea reținută, atât în glasul femeii din spatele lui, cât și al omului care zăcea în fața lui. Familia Findlay era săracă lipită pământului; lucru cât se poate de evident judecând după rochițele zdrențuite și picioarele desculțe ale fetițelor, după hainele subțiri ca hârtia și așternuturile care îl apărau prea puțin de frig pe Iain Mhor. Însă onestitatea l-a silit să răspundă.

— Nu știu. Încă nu s-a anunțat, dar s-ar putea.

Plata depindea de reacția la apelul lansat de guvernator; dacă printr-un simplu ordin nu se înrolau suficient de mulți soldați, guvernatorul putea oferi alte stimulente pentru milițieni care să răspundă la convocarea lui.

În ochii lui Iain Mhor a licărit o expresie de dezamăgire, înlocuită aproape imediat de una de resemnare. Orice sursă de bani ar fi fost bine-venită, dar nu era așteptată cu adevărat.

— Ei, asta e.

În glasul Joanei răzbătuse aceeași dezamăgire. Roger a simțit-o că se trage înapoi și se întoarce, dar el a rămas ca țintuit de ochii căprui cu gene lungi. Aceștia i-au întâlnit pe ai lui, curioși și fără să clipească. Roger a ezitat, neștiind dacă era cazul să-și ia pur și simplu rămas-bun. Voia să le dea o mână de ajutor, dar, Dumnezeule, ce le putea oferi el?

A întins o mână spre cămașa desfăcută la piept și spre pilota boțită. Era foarte puțin, dar tot era ceva.

— Îmi dai voie?

Omul a închis ochii și i-a deschis după o clipă în semn de acceptare, iar Roger s-a apucat să aranjeze lucrurile. Deși uscat, corpul lui Iain Mhor era surprinzător de greu și dificil de ridicat din unghiul în care se afla Roger.

I-au trebuit câteva momente, după care omul a rămas întins și acoperit, fiindu-i un pic mai cald. Roger i-a întâlnit ochii căprui încă o dată, a dat stângaci din cap și s-a retras din cuibul căptușit cu iarbă, la fel de mut ca și Iain Mhor.

Sosiseră și fiii lui Joan Findlay; flăcăii solizi, de șaisprezece și șaptesprezece ani, au rămas alături de mama lor, uitându-se la Roger cu o curiozitate amestecată cu precauție.

— El e Hugh, a spus ea, întinzându-se să pună mâna pe umărul unui băiat, apoi pe al celuilalt. Și Iain Ogg.

Roger și-a plecat capul curtenitor.

— Sluga voastră, domnilor.

Băieții au schimbat priviri între ei, apoi au lăsat ochii în pământ, silindu-se să-și stăpânească zâmbetele.

— Așadar, *căpitane* MacKenzie.

Joana Findlay a pronunțat apăsat acel cuvânt.

— Dacă îți dau băieții, îmi promiți că mi-i trimiți teferi acasă?

Ochii căprui ai femeii erau la fel de strălucitori și de inteligenți ca și ai fratelui ei – și la fel de neclintiți. Roger s-a străduit să nu-și ferească privirea.

— Atât cât îmi va sta în puteri, doamnă, îi voi trimite înapoi în siguranță.

Colțurile gurii ei s-au ridicat discret; știa prea bine ce era în puterea lui și ce nu. A dat însă din cap aprobator, apoi și-a lăsat brațele să-i cadă pe lângă corp.

— Vor veni.

Roger și-a luat rămas-bun și s-a îndepărtat, simțind povara încrederii ei apăsându-l pe umeri.

10.

DARURILE BUNICII BACON

După ce l-am consultat și pe ultimul pacient, m-am ridicat pe vârfurile picioarelor și m-am întins cu voluptate, simțind o căldură plăcută dată de realizările din acea zi. În ciuda faptului că nu puteam să tratez cu adevărat toate suferințele și să lecuiesc toate bolile, făcusem ce-mi stătuse în putere și o făcusem bine.

Am închis capacul lădiței medicale și am luat-o în brațe; Murray se oferise cu eleganță să-mi care restul lucrurilor – în schimbul unei pungi cu frunze uscate de senna și a plăcii de ceramică pentru prepararea hapurilor, care îmi prisosea. Murray încă se ocupa de ultimul lui pacient, încruntându-se în timp ce pipăia abdomenul unei bătrâne scunde, care purta o bonetă pe cap și un șal în jurul gâtului. I-am făcut un semn de rămas-bun, iar el a dat din cap cu un aer absent, întorcându-se să ia lanțeta în mână. Era bine că măcar nu uitase să o înmoaie în apă fiartă; i-am văzut buzele mișcându-se, ceea ce însemna că rostea în surdină farmecul Briannei.

Îmi simțeam labele picioarelor amorțite după ce stătusem atâta vreme pe pământul rece, iar spinarea și umerii mă dureau, dar nu eram cu adevărat obosită. Existau oameni care, după ce le ușurasem durerile, puteau dormi în acea noapte. Alții se vor vindeca după ce le bandajasem rănile și le îndreptasem picioarele. Despre câțiva puteam afirma fără să greșesc deloc că îi salvasem de infecții sau chiar de la moarte.

Și ținusem încă o versiune proprie a Predicii de pe munte,

propovăduind evanghelia alimentației sănătoase și a igienei în fața multor oameni.

— Binecuvântați sunt aceia care mănâncă verdețuri, pentru că aceia își vor păstra dinții, am murmurat către un cedru-roșu.

M-am oprit o clipă ca să culeg câteva fructe parfumate și le-am strivit cu unghia degetului mare, bucurându-mă de aroma lor curată și pătrunzătoare.

— Binecuvântați sunt aceia care se spală pe mâini după ce s-au șters la fund, am adăugat, arătând cu degetul spre o gaiță-albastră care se așezase pe o creangă din apropiere. Pentru că aceia nu se vor îmbolnăvi.

Vedeam deja tabăra și, odată cu ea, întrezăream și perspectiva de a bea o cană de ceai fierbinte.

— Binecuvântați sunt aceia care fierb apa, i-am spus gaiței, văzând un norișor de aburi înălțându-se din ceainicul atârnat deasupra focului. Pentru că ei se vor numi salvatorii omenirii.

— Doamnă Fraser?

O voce a răsunat slab lângă mine, smulgându-mă din visare, și, coborând ochii, am văzut-o pe Eglantine Bacon, în vârstă de șapte ani, și pe sora ei mai mică, Pansy, două fetițe cu părul blond spre alb, cu fețele rotunde presărate din belșug cu pistrui.

— Bună, dragele mele. Ce mai faceți? le-am întrebat zâmbindu-le.

După cum arătau, erau bine; la copii, boala este vizibilă dintr-o privire, dar amândouă aveau o stare înfloritoare de sănătate.

— Foarte bine, doamnă, mulțumim de întrebare.

Eglantine a făcut o mică reverență și a îmboldit-o pe Pansy să procedeze la fel. După formulele de politețe – familia Bacon era de la oraș, din Edenton, iar fetele fuseseră crescute și educate în spiritul bunelor maniere –, Eglantine a băgat mâna în buzunar și mi-a întins un sul de țesătură.

— Bunica Bacon v-a trimis un dar, a explicat ea cu mândrie, în timp ce eu am desfăcut materialul, care s-a dovedit a fi o bonetă enormă, împodobită din belșug cu dantelă și tivită cu panglici de culoarea levănțicii. Ea n-a putut veni la Adunare anul ăsta, dar a zis că trebuie să vă aduc asta și să vă mulțumesc pentru doctoria pe care i-ai trimis-o pentru ro... romantism.

A pronunțat cuvântul cu grijă, încruntându-se de concentrare, apoi s-a relaxat, radiind de mândrie că reușise să îl spună.

— Mulțumesc. Foarte drăguț!

Am ridicat pentru a o admira, căutând în minte câteva cuvinte alese pentru bunica Bacon.

O cunoscusem pe acea doamnă bătăioasă cu câteva luni înainte, pe plantația lui Farquard Campbell, unde se afla în vizită la bătrâna și nesuferita mamă a lui Farquard. Doamna Bacon era aproape la fel de bătrână ca doamna Campbell și la fel de pricepută să-și enerveze descendenții, dar avea și un simț dezvoltat al umorului.

Dezaprobase sus și tare, în mod repetat și în cele din urmă direct față de mine, obiceiul meu de a umbla cu capul descoperit, deoarece, după părerea ei, nu se cuvenea ca o femeie de vârsta mea să nu poarte bonetă sau șal, lucru condamnabil pentru soția unui bărbat cu poziția soțului meu, adăugând că doar „târfele din sălbăticie și femeile fără de caracter” își lăsau părul liber pe umeri. Râsesem, nu o luasem în seamă, dar îi dădusem o sticlă de whisky de calitatea a doua, sfătuind-o să ia o gură mică la micul dejun și după cină.

Femeia se știa datoare și hotărâse să se revanșeze în felul ei caracteristic.

— Nu o puneți pe cap?

Eglantine și Pansy s-au uitat încrezătoare la mine.

— Bunica ne-a zis să fim sigure că o puneți pe cap, ca să-i spunem cum vă vine.

— Serios?

Am presupus că nu aveam de ales. Am scuturat boneta, mi-am răsucit părul cu o mână și mi-am așezat-o pe cap. Mi-a căzut peste frunte, ajungându-mi până aproape de rădăcina nasului și mi-a înconjurat obrajii în valuri de panglici, astfel că m-am simțit ca o veveriță care scoate puțin capul dintr-o scorbură.

Încântate la culme, Eglantine și Pansy au bătut din palme. Mi s-a părut că aud în spatele meu un râs înfundat, dar nu m-am întors să văd cine era.

— Să-i spuneți bunicii că îi mulțumesc pentru acest dar minunat, bine?

Le-am bătut ușor pe creștetele blonde, i-am oferit fiecăreia câte o prăjiturică din melasă și le-am trimis la mama lor. Tocmai ridicam mâinile pentru a-mi scoate de pe cap acea excrescență când mi-am dat seama că mama lor era aici – probabil că pândise tot timpul din spatele unui copac persimmon.

— Oo! am făcut eu, prefăcându-mă că îmi aranjez mai bine

boneta pleoștită.

Am ridicat borul care-mi cădea peste ochi pentru a vedea mai bine.

— Doamnă Bacon! Nu v-am văzut!

— Doamnă Fraser.

Fața doamnei Polly Bacon avea o culoare rozalie, delicată – fără îndoială din cauza frigului. Își ținea buzele strâns lipite, dar ochii îi jucau pe sub borul bonetei foarte elegante.

— Fetele au ținut să vă dea boneta, a spus ea, ferindu-se cu tact s-o privească, dar soacra mea v-a trimis încă un cadou. M-am gândit că totuși e preferabil să vi-l dau personal.

Nu eram convinsă că mai voiam să am de a face cu darurile bunicii Bacon, însă am primit pachetul întins de ea cu toată grația de care am fost în stare. Era o punguță din mătase impermeabilizată cu ulei, rotunjoară și plină cu ceva având un miros vegetal. Pe o parte a punguței era desenată grosolan o plantă, cu cerneală cafenie; ceva cu o tulpină dreaptă și ceea ce păreau niște umbele. Mi s-a părut cunoscută, dar nu mi-am amintit numele ei. Am desfăcut șnurul și mi-am turnat în palmă o cantitate mică de semințe de culoare cafeniu-închis.

— Ce sunt? am întrebat eu mirată, ridicând ochii spre Polly.

— Nu știu cum se numesc în engleză, a spus ea. Indienii le spun *dauco*. Bunica bunicii Bacon a fost o vindecătoare Catawba, știți? Așa a învățat cum să le folosească.

— Chiar a fost vindecătoare?

Deveneam tot mai interesată.

Nici nu era de mirare că desenul mi se păruse familiar; aceea trebuia să fie planta pe care mi-o arătase Nayawenne cândva. Ca să fiu sigură, am întrebat.

— La ce folosește?

Obrajii lui Polly s-au împurpurat ușor și ea a privit în jur ca să se asigure că nu era nimeni prin preajmă s-o audă, după care s-a aplecat spre mine și mi-a vorbit în șoaptă.

— Ajută femeile să nu aibă copii. Se ia o linguriță în fiecare zi, cu un pahar cu apă. În fiecare zi, atenție, și sămânța bărbatului nu poate ajunge în pântec.

Ochii ei i-au întâlnit pe ai mei și, cu toate că sclipirea de amuzament a zăbovit în ei, era vorba de ceva mai serios.

— Bunica spune că sunteți o vindecătoare deosebită, și-a dat seama de asta. Și așa stând lucrurile, veți avea de multe ori

motive să ajutați femeile. Când e vorba de pierderea sarcinii, nașteri de copii morți sau de febra laptelui, fără a mai pomeni de pierderea unui copil născut viu, bunica a zis să vă spun că un dram de prevedere e mai de preț decât un sac de leacuri.

— Să-i transmiteți soacrei dumneavoastră că-i mulțumesc, am spus cu sinceritate.

În general, femeile de vârsta lui Polly puteau avea cinci sau șase copii; ea avea două fete și nu prezenta aspectul secătuit al unei femei uzate de sarcini nedorite. Era evident că semințele dădeau rezultate.

Polly a dat din cap, iar pe fața ei a apărut un zâmbet.

— Da, îi voi transmite. Ah, ea zice că bunica ei i-a spus că este o magie a femeilor; să nu le vorbiți bărbaților despre asta.

Căzută pe gânduri, am privit spre cealaltă parte a luminișului, unde Jamie, avându-l în brațe pe Jemmy, care clipea somnoros, stătea de vorbă cu Archie Hayes. Da, îmi dădeam seama că unii bărbați ar avea de obiectat împotriva metodei bunicii Bacon. Oare Roger se număra printre aceștia?

Luându-mi rămas-bun de la Polly, mi-am dus cutia în adăpostul nostru și am ascuns punga cu semințe în ea. Un adaos folositor la farmacia mea, dacă Nayawenne și bunica doamnei Bacon aveau dreptate. Și ținând cont de discuția pe care o purtasem mai devreme cu Bree, era un dar venit la momentul potrivit.

Chiar mai valoros decât micul morman de blănuri de iepure pe care îl strânsesem, cu toate că și acelea erau mai mult decât bine-venite. Unde să le pun? M-am uitat în jur la lucrurile împrăștiate prin tabără, ascultând pe jumătate atentă conversația bărbaților aflați în spatele meu. Stăteau chiar la marginea pânzei de cort. Am ridicat capacul unui coș de provizii, acum gol, și le-am pus acolo pentru călătoria spre casă.

— … Stephen Bonnet.

Numele mi-a înțepat urechea ca o mușcătură de păianjen și am scăpat capacul, care a căzut cu zgomot. Am aruncat o privire grăbită prin tabără, dar nici Brianna, nici Roger nu erau prin preajmă ca să poată auzi. Jamie stătea cu spatele spre mine, dar el era cel care rostise numele.

Mi-am scos boneta, am atârnat-o cu grijă de o ramură de corn și am pornit spre el.

•

Indiferent despre ce discutau, bărbații s-au oprit când m-au văzut. Locotenentul Hayes mi-a mulțumit încă o dată respectuos pentru operația chirurgicală, apoi și-a luat rămas-bun, iar fața lui amabilă nu a trădat niciun sentiment.

— Ce e cu Stephen Bonnet? am întrebat eu, imediat ce locotenentul s-a îndepărtat.

— M-am interesat de el, englezoaico. E gata ceaiul?

Jamie a făcut un pas spre foc, dar l-am oprit punându-i mâna pe braț.

— De ce? am întrebat imperativ.

Nu i-am dat drumul, astfel că, fără chef, s-a întors spre mine.

— Pentru că vreau să știu unde este, a răspuns el calm.

Nu s-a prefăcut că nu înțelege ce doream, și un fior mi-a trecut prin piept.

— Și Hayes știe unde este? A auzit ceva despre Bonnet?

Tăcut, a clătinat din cap. Îmi spunea adevărul. Ușurată, mi-am desprins degetele, iar el și-a retras mâna – nu furios, ci cu o detașare mută și clară.

— E treaba *mea*! am spus, ca răspuns la gestul lui.

Am vorbit în șoaptă, aruncând priviri în jur ca să mă asigur că nici Bree, nici Roger nu erau prin apropiere. Nu l-am văzut pe Roger, Bree stătea lângă foc, absorbită de o discuție cu cei doi Bug, bătrânii pe care Jamie îi angajase pentru a ajuta la conducerea fermei. M-am întors din nou spre Jamie.

— De ce-l cauți pe omul acela?

— Nu-i înțelept să știi unde se află primejdia?

Nu se uita la mine, ci peste umărul meu, zâmbind și dând din cap către cineva. Am aruncat o privire în spate și l-am văzut pe Fergus îndreptându-se către foc și frecându-și mâna roșie de frig sub brațul celălalt. A făcut un semn amical cu cârligul, iar Jamie a ridicat pe jumătate o mână drept salut, dar s-a întors puțin, cu fața spre mine, ca să-l împiedice pe Fergus să vină spre noi.

Fiorul rece a revenit, pătrunzător, de parcă cineva mi-ar fi străpuns plămânul cu un țurțure de gheață.

— Oh, sigur! am replicat pe un ton cât mai rece. Vrei să știi unde e, ca să faci efortul de a nu te duce acolo, așa e?

Ceva care putea fi luat drept zâmbet a licărit pe fața lui.

— Ah, da! a spus el. Bineînțeles.

Având în vedere populația redusă a Carolinei de Nord și mai ales poziția izolată a proprietății Fraser’s Ridge, șansele de a-l

întâlni întâmplător pe Stephen Bonnet erau în mare echivalente cu a ieși pe ușa din față și a călca pe o meduză, iar Jamie știa prea bine asta.

L-am privit printre gene. A schițat un zâmbet, apoi ochii i-au redevenit serioși. Exista un singur motiv pentru care voia să știe unde se afla Stephen Bonnet – și îl cunoșteam al naibii de bine.

— Jamie, am zis și am pus din nou mâna pe brațul lui. Lasă-l în plata Domnului. Te rog!

A pus mâna peste a mea și m-a strâns, dar nu m-am simțit liniștită de gestul lui.

— Nu te teme, englezoaico! M-am interesat peste tot la Adunare, toată săptămâna, întrebând oameni din Halifax și Charleston. Nimeni nu a auzit de el în colonie.

— Prea bine, am spus.

Era adevărat, dar nu mi-a scăpat faptul că îl vânase pe Bonnet cu asiduitate – și nu-mi spusese nimic. Și nu-mi scăpase nici faptul că nu-mi promisese că va înceta căutarea.

— Dă-i pace! am repetat, uitându-mă fix în ochii lui. Ne așteaptă destule necazuri; nu avem nevoie și de altele.

Mă trăsese aproape de el ca să nu ne întrerupă cineva, și i-am simțit puterea când m-a atins, în brațul de sub mâna mea, în coapsa lipită de a mea. Tărie în oase și foc în inimă, toate înconjurând un miez de hotărâre oțelită care îl putea transforma într-un proiectil ucigător după ce pornea și își urma cursul.

— Ai spus că e treaba ta.

În ochi i se citea calmul, dar albastrul lor pălise puțin din cauza luminii tomnatice.

— Eu știu că e a mea. Atunci, ești alături de mine?

Gheața mi-a înflorit în sânge, ace de panică rece. Lua-l-ar naiba! Vorbea serios. Exista un motiv pentru a-l găsi pe Stephen Bonnet, doar unul.

M-am răsucit pe călcâie, trăgându-l după mine, astfel că am rămas lipiți strâns unul de celălalt, cu brațele împreunate, privind spre foc. Brianna, Marsali și soții Bug îl ascultau fermecați pe Fergus, care povestea ceva îmbujorat la față de frig și râs. Fața lui Jemmy, curioasă și rotundă, era întoarsă spre noi peste umărul mamei lui.

— *Ei* sunt treaba ta, am spus cu glas ascuțit și tremurând de încordare. Și a mea. Stephen Bonnet nu ne-a făcut destul rău la toți, și lor, și nouă?

— Ba da, mai mult decât suficient.

M-a tras mai aproape de el; i-am simțit căldura prin haine, însă glasul i-a rămas rece ca ploaia. Fergus a aruncat o privire spre noi; mi-a zâmbit cu căldură și a continuat să-și depene povestea. Fără îndoială că pentru el arătam ca un cuplu într-un scurt moment de tandrețe, pentru că stăteam cu capetele apropiate.

— Îl las în pace, a spus Jamie încet. Și din asta se va isca răul. Îl pot lăsa să hoinărească liber, știind ce este, știind că l-am eliberat ca să provoace numai distrugere? E ca și cum ai lăsa liber un câine turbat – doar n-ai vrea să fac așa ceva, nu?

Mâna îi era încordată, iar degetele, reci peste ale mele.

— L-ai eliberat o dată. Coroana l-a prins din nou, iar acum e liber și nu te faci tu vinovat de asta!

— Poate că nu e vina mea că e liber, m-a aprobat el, dar cu siguranță că am datoria să mă îngrijesc să nu rămână așa – dacă pot.

— Ai o datorie față de familia ta!

M-a prins de bărbie și a aplecat capul, privindu-mă cu ochi sfredelitori.

— Crezi că mi-aș pune vreodată în pericol familia?

M-am ținut tare, împotrivindu-mă un moment, apoi mi-am lăsat umerii să cadă și am închis ochii în semn de capitulare. Am inspirat adânc, suspinând. Nu voiam să cedez cu totul.

— Jamie, vânătoarea are riscurile ei, am spus încet. Doar știi asta.

Strânsoarea lui a mai slăbit, dar mâna lui mi-a cuprins fața și cu degetul mare a urmărit conturul buzelor mele.

— Știu asta, a șoptit el.

Aburii răsuflării lui mi-au atins obrazul.

— Dar am fost vânător toată viața, Claire. Nu voi aduce primejdia asupra lor – jur.

— Ci doar asupra ta? Și ce crezi că se va întâmpla cu noi dacă tu…

Din colțul ochiului, am surprins o imagine a Briannei. Se întorsese pe jumătate și ne văzuse, iar acum zâmbea aprobator față de scena despre care presupunea că era iubire părintească. Și Jamie a văzut-o; am auzit un pufnet slab, semn că era amuzat.

— Nu mi se va întâmpla nimic, a spus el cu hotărâre și,

strângându-mă ferm în brațe, a înăbușit orice altă opoziție cu un sărut lung. Din direcția focului a răzbătut un ropot slab de aplauze.

— *Encore*, a strigat Fergus.

— Nu, am spus, și Jamie mi-a dat drumul.

Am rostit cuvântul în șoaptă, dar cu hotărâre.

— Nu *encore*, nu vreau să mai aud niciodată numele lui Stephen Bonnet.

— O să fie bine, mi-a răspuns în șoaptă și m-a strâns de mână. Ai încredere în mine, englezoaico.

11.

MÂNDRIE

Roger nu a privit înapoi, însă gândurile legate de membrii familiei Findlay l-au însoțit cât a coborât panta dealului, îndepărtându-se de tabăra lor, mergând printre pâlcuri de tufișuri și ierburi călcate în picioare.

Cei doi băieți cu părul nisipiu și frumos erau scunzi – deși mai înalți decât mama lor –, dar cu umeri lați. Cele două fete mai mici erau brunete, înalte și zvelte, cu ochi căprui că ai mamei lor. Judecând după diferența de vârstă dintre băieții cei mari și surorile lor mai mici, Roger a tras concluzia că doamna Findlay avusese probabil doi soți. Iar după cum arătau lucrurile acum, era din nou văduvă.

Probabil că trebuia să-i vorbească Briannei despre Joan Findlay, s-a gândit el. Drept altă dovadă că măritișul și nașterea de copii nu erau în mod necesar ucigătoare pentru femei. Ori poate că era de preferat să lase acest subiect în așteptare câtva timp.

Însă dincolo de gândurile referitoare la Joan și la copiii ei, Roger era bântuit de ochi strălucitori și blânzi ai lui Iain Mhor. Câți ani avea? s-a întrebat Roger, prinzându-se de creanga flexibilă a unui pin pentru a nu aluneca pe o porțiune cu pietriș. Era imposibil de spus doar privindu-l; fața lui era palidă și contorsionată, ridată și obosită – dar de durere și zbateri, nu de vârstă. Nu părea mai mare decât un băiat de doisprezece ani,

dar Iain Mhor era clar mai în vârstă decât tizul lui – iar Iain Og avea șaisprezece ani.

Probabil că era mai tânăr decât Joan, dar poate nu. Îl tratase cu tot respectul cuvenit, ducându-l pe Roger la el așa cum procedează de obicei o femeie care conduce un vizitator în fața capului familiei. Atunci, nu era cu mult mai tânăr – să zicem treizeci de ani sau puțin mai mult?

Iisuse, s-a gândit Roger, cum de supraviețuise un bărbat atât în vremuri ca acestea? Însă în timp ce se îndepărta cu stângăcie de Iain Mhor, una dintre fetițe se târâse în adăpostul rudimentar împingând un bol cu puding în fața ei și se așezase lângă capul unchiului, cu o lingură în mână. Iain Mhor avea suficiente membre și degete – avea o familie.

A simțit o strângere de inimă, ceva între durere și bucurie, dar și un gol în stomac când și-a amintit cuvintele lui Joan Findlay.

Trimite-i acasă în siguranță. Da, iar dacă nu reușea însemna că Joan va rămâne cu două fetițe și un frate neajutorat. Oare aveau vreo proprietate?

Auzise multe discuții despre Reglementare după citirea Proclamației. Întrucât problema nu prezentase destulă importanță pentru a fi consemnată în cărțile de istorie, a socotit că era puțin probabil ca toată treaba cu miliția să dea vreun rezultat. Dacă da însă, și-a jurat că va găsi o cale pentru a-i feri pe Iain Og și pe Hugh Findlay de primejdii. Iar dacă era vorba de bani, ei trebuiau să-și primească partea.

Între timp… a ezitat. Tocmai trecuse de tabăra Jocastei Cameron, care fremăta ca un mic sat, cu pâlcul său de corturi, căruțe și adăposturi improvizate. În așteptarea nunții – de fapt, o dublă nuntă –, Jocasta își adusese aproape toți sclavii casei, dar și câțiva dintre sclavii care munceau pe plantație. În afară de vite, tutun și bunuri aduse pentru a fi vândute, existau și cufere cu îmbrăcăminte, lenjerie de pat, farfurii, capre pentru mese, butoaie cu bere și munți de alimente pentru sărbătoarea ce urma. În acea dimineață, el și Bree luaseră micul dejun împreună cu doamna Cameron în cortul ei, bucurându-se de vesela din porțelan pictată cu trandafiri. Mâncaseră felii de șuncă suculentă, prăjită, împănată cu cuișoare, terci de ovăz cu smântână și zahăr, compot de fructe, turte de mălai proaspăt pregătite cu miere, cafea jamaicană… stomacul lui s-a contractat de plăcere când și-a amintit toate acestea.

Contrastul dintre belșugul acela și recent descoperita sărăcie a taberei familiei Findlay era prea evident pentru a fi suportat ușor. Luând brusc o hotărâre, s-a răsucit pe călcâie și a început să urce panta spre cortul Jocastei.

Jocasta Cameron era acasă, ca să zicem așa; Roger i-a văzut ghetele murdare de noroi în fața cortului. Deși oarbă, Jocasta se aventura să-și viziteze prietenii, însoțită de Duncan ori de Ulysses, majordomul ei de culoare. Însă, în cea mai mare parte a timpului, ea le îngăduia oamenilor veniți la Adunare să o viziteze, astfel încât cortul ei gemea de lume mai toată ziua, toată societatea scoțiană de la Cape Fear și din colonie venind să se bucure de bine cunoscuta ei ospitalitate.

Din fericire, în acele momente părea a fi singură. Clapa de la intrarea în cort fiind ridicată, Roger a văzut-o stând întinsă în fotoliul ei cu șezut din ratan, încălțată cu papuci și cu capul lăsat pe spate, într-o poziție relaxată. Phaedre, servitoarea ei, stătea pe un scăunel aproape de clapa cortului, cu acul în mână, privind printre gene în lumina slabă la un val de pânză albastră care se afla în poala ei.

Jocasta a fost prima care l-a simțit; s-a îndreptat de spate și a întors capul brusc în clipa în care el a atins clapa de la intrarea în cort. Phaedre a ridicat ochii cu întârziere, reacționând mai curând la mișcarea stăpânei ei decât la prezența lui.

— Domnule MacKenzie. Este Sturzul, nu? a întrebat doamna Cameron, zâmbindu-i.

El a pufnit în râs și s-a aplecat să intre în cort, dând curs gestului ei.

— El este. Dar cum v-ați dat seama, doamnă Cameron? N-am scos nicio vorbă, iar de cântat nici pomeneală. Oare respir pe un anumit ton?

Brianna îi povestise despre capacitatea neobișnuită a mătușii ei de a compensa lipsa vederii cu ajutorul altor simțuri, însă el tot era uimit de acuitatea Jocastei.

— Ți-am auzit pașii, apoi am simțit miros de sânge venind dinspre tine, a răspuns ea cu glas degajat. Rana s-a redeschis, nu? Vino, flăcăule, stai jos. Să-ți oferim un ceai ori ceva tărie? Phaedre – o bucată de pânză, te rog.

Fără să vrea, Roger a dus o mână spre tăietura de pe gât. În iureșul evenimentelor de peste zi, uitase cu desăvârșire de ea, dar doamna Cameron avea dreptate; rana sângerase din nou,

formând o pată roșiatică pe gât și pe gulerul cămășii.

Phaedre se ridicase deja și pregătea o tavă cu prăjituri și biscuiți pe o măsuță de lângă fotoliul Jocastei. Roger s-a gândit că, dacă nu ar fi știut că sub tălpi avea pământ și iarbă, nu și-ar fi dat seama că nu se aflau în salonul doamnei Cameron de la River Run. Ea stătea înfășurată într-o rochie din lână, dar până și aceasta era prinsă cu o broșă frumoasă din cuarț fumuriu.

— E o nimica toată, a spus el stânjenit, dar Jocasta a luat pânza din mâna slujnicei și a insistat să curețe chiar ea rana.

Roger îi simțea pe piele degetele lungi și reci și uimitor de agile. Jocasta mirosea a fum de lemne, ca toată lumea de pe munte, și a ceai din care tocmai băuse, însă nu se simțea deloc mirosul greu de camfor asociat de obicei cu doamnele bătrâne.

— Pfu, ai sânge și pe cămașă, l-a anunțat ea, pipăind cu dezaprobare țesătura întărită. Nu vrei să ți-o spălăm? Deși nu cred că vrei să o porți umedă; în niciun caz nu se va usca până diseară.

— Ah, nu, doamnă. Vă mulțumesc, dar am alta. Pentru nuntă.

— Bine, atunci.

Phaedre a adus un borcănaș cu alifie; Roger a recunoscut-o după mirosul de lavandă și goldenseal, și Claire folosea așa ceva. Jocasta a luat cu degetul puțină alifie și a întins-o cu grijă, dar cu mișcări sigure, peste tăietura de pe falcă.

Pielea Jocastei era moale și îngrijită, dar se vedeau urmele vârstei și ale climei. Avea pete roșcate pe obraji, rețele de vinișoare sparte care de la o distanță îi confereau un aer de sănătate și vitalitate. Pe mâini nu avea pete maronii – desigur, provenea dintr-o familie înstărită, probabil că toată viața purtase mănuși când ieșise din casă –, dar încheieturile erau noduroase și palmele i se aspriseră din cauza mânuirii frâului. În ciuda mediului în care trăia, nu era o floare de seră, ci rămăsese o fiică a Leoch-ului.

După ce a terminat, Jocasta și-a trecut mâna ușor peste fața și capul lui, a cules o frunză uscată din păr, apoi i-a șters obrajii cu o cârpă umedă, ceea ce l-a surprins. A lăsat cârpa să cadă la pământ, apoi l-a prins de mână, strângând degetele în jurul degetelor lui.

— Gata. Ești din nou prezentabil! Iar acum, domnule MacKenzie, fiindcă arăți numai bine pentru o vizită, spune-mi, ai venit ca să stai de vorbă cu mine ori erai doar în trecere?

Phaedre a așezat alături de el o ceașcă cu ceai pe o farfurioară, dar Jocasta a continuat să-l țină de mâna stângă. Acest lucru i s-a părut ciudat lui Roger, însă neașteptata atmosferă de intimitate l-a ajutat să-și prezinte mai ușor rugămintea.

A exprimat-o cu simplitate; îl auzise pe reverend făcând asemenea cereri și știa că era cel mai bine ca situația să vorbească de la sine, lăsând hotărârea definitivă în seama conștiinței ascultătorului.

Jocasta l-a ascultat cu atenție, ușor încruntată. Roger se așteptase ca ea să tacă o vreme după ce el va termina de vorbit, însă ea a răspuns imediat.

— Da, îi știu pe Joan Findlay și pe fratele ei. Ai dreptate, soțul ei s-a stins de ftizie, acum doi ani. Jamie Roy mi-a vorbit ieri despre ea.

— Ah, nu știam, a spus Roger, simțindu-se puțin ridicol.

Jocasta a încuviințat din cap, apoi s-a lăsat ușor pe spate, cugetând.

— Nu-i vorba doar să oferi ajutor, înțelegi? a explicat Jocasta. M-aș bucura să am șansa asta. Numai că Joan Findlay este o femeie mândră, nu va accepta mila nimănui.

În glasul Jocastei s-a simțit un ton de reproș, ca și cum Roger ar fi trebuit să-și dea seama de asta.

Probabil că ar fi trebuit, s-a gândit el. Însă acționase sub impulsul de moment, mișcat de sărăcia familiei Findlay. Nu îi trecuse prin minte că, dacă Joan Findlay nu avea altceva, era cu atât mai important pentru ea să se agațe de singurul lucru de valoare pe care îl poseda – mândria.

— Am înțeles, a spus el rar. Dar cu siguranță trebuie să existe o modalitate de a-i ajuta fără să le aducem vreo jignire.

Jocasta a înclinat puțin capul într-o parte, apoi în cealaltă, cu o ușoară afectare care i s-a părut lui Roger ciudat de cunoscută. Desigur, așa făcea uneori și Bree când analiza ceva.

— S-ar putea, a zis Jocasta. La ospățul din seara asta – pentru nuntă, da? – membrii familiei Findlay vor fi acolo, desigur, și vor mânca bine. Nu ar fi deloc nefiresc dacă Ulysses le-ar da un pachet cu mâncare pentru călătoria spre casă – la urma urmelor, nu se va risipi nimic.

A zâmbit scurt, apoi expresia de concentrare a reapărut pe chipul ei.

— Preotul, a rostit ea, cu un aer de satisfacție.

— Preotul? Vă referiți la părintele Donahue?

Ea a ridicat o sprânceană groasă.

— Mai știi vreun preot pe munte? Da, sigur că da.

A ridicat mâna liberă, iar Phaedre, mereu atentă, a venit imediat la stăpâna ei.

— Da, domnișoară Jo.

— Caută prin câteva cufere, fato, i-a zis Jocasta, punând mâna pe brațul ei. Pături, bonete, un șorț sau două, pantaloni și cămăși simple – grăjdarii se pot lipsi de ele.

— Ciorapi, a intervenit imediat Roger, aducându-și aminte că le văzuse pe fetițe desculțe și murdare pe picioare.

— Și ciorapi, a adăugat Jocasta pe un ton aprobator. Lucruri simple, dar din lână bună și frumos peticite. Punga mea cu bani este la Ulysses. Spune-i să-ți dea zece șilingi – să îi înfășori într-un șorț. Pui lucrurile într-o legătură și să le duci părintelui Donahue. Să-i explici că sunt pentru Joan Findlay, dar el să nu spună de la cine vin. Va ști el ce să zică.

A dat din cap mulțumită și și-a retras mâna de pe brațul servitoarei, apoi i-a făcut un semn discret să se îndepărteze.

— Acum, fugi, ocupă-te de ceea ce ți-am spus.

Phaedre a încuviințat supusă și a ieșit din cort, oprindu-se doar pentru a scutura pânza albastră la care lucra și a o așeza împăturită cu grijă pe spătarul unui scaun. Era un corsaj foarte împodobit pentru rochia de nuntă a Briannei, a observat Roger, cu o țesătură de panglici foarte elegantă. Brusc, și-a imaginat sânii albi ai Briannei scoși în evidență de decolteul indigo-închis și, cu o oarecare greutate, a revenit la discuția cu Jocasta.

— Vă cer iertare, doamnă.

— Spuneam – asta e de ajuns?

Jocasta îi zâmbea cu înțelegere, de parcă ar fi fost capabilă să-i citească gândurile. Avea ochii albaștri, ca Jamie și Bree, dar nu un albastru la fel de intens. Roger știa că ea nu îi putea vedea fața, însă îi dădea senzația bizară că putea să vadă *prin* el.

— Da, doamnă Cameron. Este… e foarte amabil din partea dumneavoastră.

S-a ridicat cu gând să plece. Se aștepta ca ea să-i elibereze mâna imediat, însă ea a sporit strânsoarea, reținându-l.

— Nu te grăbi așa. Vreau să-ți spun unul sau două lucruri,

tinere.

Roger s-a așezat la loc pe scaun, stăpânindu-și neliniștea.

— Desigur, doamnă Cameron.

— Nu eram sigură dacă să vorbesc acum sau să aștept până când totul se va aranja – dar dacă tot suntem singuri acum…

S-a aplecat hotărâtă spre el.

— Tinere, nepoata mea ți-a zis că am vrut să o fac moștenitoarea proprietăților mele?

— Da, mi-a mărturisit.

Roger a adoptat o atitudine prudentă. Brianna îi spusese, desigur, precizând în termeni foarte clari ce gândea ea despre asemenea propunere. Roger s-a pregătit să repete obiecțiunile ei, sperând să procedeze cu mai mult tact decât ar fi reușit Brianna. Și-a dres glasul.

— Sunt convins că soția mea este extrem de conștientă de această onoare, doamnă Cameron, a spus el cu glas reținut, dar…

— Este? a întrebat Jocasta sec. Nu mi s-a părut, auzind-o cum vorbește. Dar probabil că tu o cunoști mai bine decât mine. Chiar și așa, vreau să-i spun că m-am răzgândit.

— Da? Desigur, sunt convins că ea va…

— I-am spus lui Gerald Forbes să-mi pregătească un nou testament, prin care-i las River Run și tot ce cuprinde el lui Jeremiah.

— Lui…

Roger a avut nevoie de câteva momente ca să priceapă.

— Cum adică lui Jemmy?

Jocasta rămăsese aplecată în față, ca și cum l-ar fi privit direct în ochi. Acum se rezemase de spătarul fotoliului, dând din cap și încă ținându-l de mână. Într-un târziu, Roger și-a dat seama că, deși nu-i putea vedea chipul, ea credea că-i putea citi gândurile prin intermediul atingerii.

Profita de orice îi puteau transmite degetele lui, s-a gândit el. Era prea năucit de veste ca să aibă habar cum să reacționeze. Iisuse, ce va spune Bree despre asta?

— Da, a spus Jocasta și i-a zâmbit cu amabilitate. M-am gândit, înțelegi, că proprietățile unei femei îi revin soțului când se căsătorește. Există mijloace să și le păstreze, dar e greu și nu vreau să-i amestec pe avocați mai mult decât trebuie – cred că e greșit să apelezi întotdeauna la lege, nu ești de acord,

domnule MacKenzie?

Complet descumpănit, Roger și-a dat seama că era insultat. Nu doar insultat, ci și avertizat. Ea credea – chiar așa! Credea că el vâna presupusa moștenire a Briannei și îl avertiza să nu recurgă la vreo chichiță avocățească pentru a o obține. Din cauza șocului și a revoltei i-a pierit glasul câteva clipe, apoi a găsit cuvintele potrivite.

— Ei bine, asta este cea mai... așadar, vă gândiți la mândria lui Joan Findlay, dar credeți că eu nu am mândria mea? Doamnă Cameron, cum de îndrăzniți să sugerați că eu...?

— Ești un flăcău atrăgător, Sturzule, a replicat ea, ținându-l strâns de mână. Ți-am pipăit fața. Și te cheamă MacKenzie, un nume frumos, bineînțeles. Dar în Highlands sunt o sumedenie de bărbați cu acest nume, adevărat? Oameni de onoare și oameni fără onoare. Jamie Roy te socotește rudă, dar probabil pentru că te căsătorești cu fiica lui. Nu cred că-ți cunosc familia.

Șocul a cedat locul unei porni nestăvilite de a râde. Să-i cunoască familia? Puțin probabil; și cum să-i explice că era nepotul – la distanță de șase generații – al fratelui ei, Dougal? Că, de fapt, nu numai că era nepotul lui Jamie, ci și al ei, chiar dacă ceva mai departe în arborele genealogic decât ar fi fost de așteptat?

— Și nicio persoană cu care am stat de vorbă săptămâna asta la Adunare nu-ți cunoaște familia, a adăugat ea, cu capul aplecat într-o parte ca un șoim care își urmărește prada.

Deci asta era. Se interesase de el printre oamenii pe care-i cunoștea – și nu găsise pe nimeni care să-i știe trecutul, și asta din motive evidente. O situație dubioasă, desigur.

S-a întrebat dacă ea îl socotea un impostor care îl păcălise pe Jamie ori poate îl credea amestecat în vreun plan împreună cu el. Nu, puțin probabil; Bree îi spusese că la început Jocasta voise să-i lase proprietățile lui Jamie – care refuzase, ferindu-se de o legătură prea strânsă cu bătrâna. Părerea lui Roger despre inteligența lui Jamie era confirmată încă o dată.

Înainte de a se gândi la un răspuns demn, Jocasta l-a bătut ușor pe mână, încă zâmbind.

— De aceea m-am gândit să-i las totul micuțului. Ar fi un mod elegant de a rezolva problema, nu? Brianna va putea folosi banii, desigur, până când micuțul Jeremiah va fi major – asta dacă nu se întâmplă ceva cu copilul.

Glasul ei a avut un ton clar de avertisment, deși a continuat să zâmbească și să-și țină ochii ațintiți asupra feței lui.

— Poftim? Pentru numele lui Dumnezeu, ce vreți să insinuați?

Și-a împins scaunul în spate, dar ea s-a agățat strâns de mâna lui. În ciuda vârstei, era foarte puternică.

— Gerald Forbes va fi executorul testamentului meu și există trei mandatari pentru gestionarea proprietății, i-a explicat ea. Însă dacă Jeremiah va păți ceva, totul va intra în proprietatea nepotului meu Hamish.

Acum Jocasta devenise serioasă.

— Nu vei vedea niciun bănuț.

Roger și-a răsucit degetele peste ale ei și a strâns suficient de tare pentru a-i simți articulațiile osoase frecându-se una de alta. Să înțeleagă ce voia din asta! Jocasta a icnit de durere, dar nu l-a lăsat să plece.

— Îmi spuneți că voi face vreun rău acestui copil?

Glasul i-a părut răgușit chiar și lui.

Ea pălise, dar a rămas demnă, cu dinții încleștați și cu bărbia înălțată.

— Am spus eu asta?

— Ați spus multe, iar ceea ce nu ați spus atârnă chiar mai greu. Cum de îndrăzniți să credeți așa ceva despre mine?

Roger i-a eliberat mâna, aproape aruncându-i-o în poală.

Ținându-și buzele strânse, semn că se gândea, ea și-a masat degetele înroșite cu cealaltă mână. Pânza cortului s-a umflat de vânt, pocnind.

— Bine, a spus ea într-un târziu. Îți cer scuze, domnule MacKenzie, dacă te-am nedreptățit în vreun fel. M-am gândit că e bine totuși să știi ce gândesc.

— Bine? Bine pentru cine?

S-a ridicat în picioare și s-a întors către clapa cortului. Cu un efort de voință, s-a abținut să ia tăvile din porțelan, pe care erau prăjituri și biscuiți, și să le trântească pe pământ prefăcându-le în țăndări ca gest de rămas-bun.

— Pentru Jeremiah, a spus ea calm din spatele lui. Și pentru Brianna. Probabil și pentru tine, flăcăule.

Roger s-a răsucit și a fulgerat-o cu privirea.

— Eu? Ce vreți să insinuați?

Ea a ridicat ușor din umeri.

— Dacă nu poți iubi copilul pentru ceea ce este, m-am gândit

că ai putea să te porți frumos cu el de dragul perspectivelor pe care le are.

Simțind că vorbele i-au rămas în gât, Roger a privit-o lung. Se înfierbântase la față, iar sângele îi bubuia surd în urechi.

— Oh, știu cum e, l-a asigurat ea. Este de înțeles că un bărbat nu simte iubire pentru un copil pe care soția lui l-a făcut cu altul. Dar dacă…

Roger a făcut un pas și a prins-o strâns de un umăr, făcând-o să tresară. Ea s-a scuturat imediat, iar broșa de la gât a sclipit în lumina lumânărilor.

— Doamnă, a rostit el încet, aproape de fața ei. Nu vreau banii dumneavoastră. Nici soția mea nu-i vrea. Și *fiul meu* nu-i va avea. Puteți să vi-i vârâți în cur, bine?

A eliberat-o, s-a răsucit și a ieșit din cort, trecând foarte aproape de Ulysses, care s-a uitat cu uimire după el.

12.

VIRTUTE

Oameni mergeau prin umbrele după-amiezii târzii, care se îndeseau, vizitând un foc sau altul, așa cum făcuseră în fiecare zi, însă acum pe munte predomina un sentiment diferit.

Pe de-o parte, erau dulcea tristețe a-ți lua rămas-bun, despărțirea de prieteni, ruperea de iubiri proaspăt descoperite, înțelegerea ideii că unele chipuri le vezi pentru ultima oară. Pe de altă parte, erau așteptare, dorul de casă, anticiparea plăcerilor și a pericolelor călătoriei. În sfârșit, mai era și oboseala evidentă; copii cu toane, bărbați împovărați de răspunderi, femei la capătul puterilor după eforturile făcute pentru a găti la foc deschis, pentru a întreține hainele, sănătatea și pofta de mâncare a membrilor familiei din proviziile aflate în desagi și în pachetele de pe spinările catârilor.

Puteam înțelege pe deplin toate cele trei atitudini. În afara simplei emoții de a cunoaște oameni noi și de a asculta glasuri noi, avusesem plăcerea – pentru că sigur era o plăcere, în ciuda aspectelor mai sumbre – de a avea pacienți noi, descoperind suferințe noi și lecuind ceea ce se putea, luptându-mă cu nevoia

de a găsi o modalitate de a trata ceea ce nu era posibil în acea epocă.

Însă dorul de casă era copleșitor: vatra mea mare, cu cazanul ei uriaș și cu țepușele de fript carnea, pacea luminoasă a odăii mele cu leacuri, cu mănunchiuri plăcut mirositoare de urzică și levănțică uscată, atârnate deasupra capului, și pe care soarele după-amiezii o scălda într-o pulbere aurie. Patul meu din puf, moale și curat, cearșafurile din pânză, care miroseau a rozmarin și a coada-șoricelului.

Am închis o clipă ochii, invocând o viziune melancolică a acelui rai al deliciilor, apoi i-am deschis în fața realității: o centură mizeră, înnegrită de resturi de plăcințele de ovăz arse, încălțări îmbibate de apă și picioare înghețate, haine umede pline de nisip care scrâșnea, coșuri ale căror încărcături se reduseseră la o singură pâine – bine roasă de șoareci –, zece mere și o roată de cașcaval, trei copii smiorcăiți, o tânără mamă extenuată, cu sâni dureroși și sfârcuri crăpate, o mireasă în așteptare, atinsă de o criză de nervi, o servitoare albă la față, care suferea de crampe menstruale, patru scoțieni ușor amețiți de băutură – și un franțuz cam în aceeași stare – care intrau și ieșeau din tabără ca niște urși și nu puteau fi de niciun ajutor la pregătirea bagajelor în acea seară… la care se adăuga o durere profundă și stăruitoare în partea de jos a abdomenului meu, care îmi transmitea nedorita știre legată de propria mea menstruație, care – din fericire, devenise mai puțin frecventă decât la o lună – hotărâse să îi țină companie lui Lizzie.

Am scrâșnit din dinți, am luat o cârpă umedă și rece de pe crengile unui tufiș și am pornit legănându-mă ca o rață în josul potecii care ducea spre privata femeilor, ținându-mi coapsele strânse bine.

Când m-am întors, primul lucru care m-a întâmpinat a fost duhoarea fierbinte de metal încins. Am scăpat ceva foarte expresiv în franceză – o mostră folositoare de frazeologie dobândită la L’Hôpital des Anges, unde limbajul vulgar era deseori cel mai bun instrument medical aflat la dispoziție.

Marsali a rămas cu gura căscată. Germain m-a privit cu admirație și a repetat expresia, ceva mai corect și cu un minunat accent parizian.

— Îmi cer scuze, am spus eu, uitându-mă plină de regrete la Marsali. Cineva a lăsat ceainicul pe foc până când apa s-a

evaporat cu totul.

— Nu-i nicio problemă, mamă Claire, a zis ea, legănând-o pe micuța Joanie, care începuse din nou să urle. Nu e cu nimic mai rău decât lucrurile pe care tatăl lui îl învață dinadins. Avem vreo cârpă curată?

Deja căutam din ochi o cârpă curată sau ceva cu care să prind mânerul din sârmă, dar nu am văzut nimic la îndemână, în afară de scutece îmbibate de apă și ciorapi umezi. Ceainicele erau greu de găsit și nu aveam de gând să îl sacrific pe acela. Mi-am înfășurat o mână într-un fald al rochiei, am prins mânerul și am scos ceainicul din flăcări. Fierbințeala a trecut prin cârpa umedă ca un fulger, astfel că l-am scăpat pe jos.

— *Merde*! a spus Germain, ca un ecou.

— Da, exact, l-am aprobat eu, sugându-mi degetul mare, unde era arsura.

Ceainicul a scos un sfârâit și aburi între frunzele umede și i-am tras un șut, de s-a dus rostogolindu-se până într-o baltă de noroi.

— *Merde*, *merde*, *merde*, *merde*, a spus Germain cu glas cântat, cu o aproximare destul de bună a cântecului pentru copii „Rose, rose” – o demonstrație a unui simț muzical precoce care, din păcate, rămânea jalnic de puțin apreciat în acele circumstanțe.

— Taci, copile! i-am zis.

El nu a tăcut. Jemmy a început să scâncească la unison cu Joan, iar Lizzie – care suferea din nou după plecarea șovăielnică a soldatului Ogilvie – a început să geamă de sub un tufiș, apoi s-a pornit o ploaie cu grindină, mici bucăți albicioase de gheață dansând pe sol și înțepându-mi scalpul. Am smuls o bonetă de casă de pe o creangă și mi-am tras-o pe cap, simțindu-mă ca o broască râioasă înfoiată, aflată sub o ciupercă deosebit de primitoare. Nu-mi mai lipseau decât negii, am gândit eu.

Grindina s-a oprit după scurt timp. Când ropotul și agitația au scăzut, am auzit zgomot de pași prin noroiul de pe potecă. Jamie, urmat de părintele Kenneth Donahue, se apropia, cu bucăți de gheață în păr și pe umeri.

— L-am adus pe părinte la ceai, a spus el, zâmbind larg spre luminiș.

— Ba nu, am spus cu glas destul de amenințător.

Iar dacă el își închipuia că uitasem de Stephen Bonnet, se

înșela și în legătură cu asta.

Întorcându-se când mi-a auzit glasul, a tresărit în mod exagerat, ca și cum ar fi rămas șocat văzându-mă cu boneta pe cap.

— Englezoaico, tu ești? a întrebat el, mimând uimirea, prefăcându-se că se apleacă să se uite pe sub borul căzut al bonetei.

Având în vedere prezența preotului, m-am abținut să îl lovesc pe Jamie cu genunchiul într-un loc sensibil, astfel că m-am mulțumit cu o încercare de a-l transforma într-o stană de piatră cu privirea, ceva ce reușea Medusa.

El părea să nu fi observat, distras de Germain, care acum dansa în cercuri strânse în timp ce cânta pe tema și pe variațiile expresiei în franceză rostite de mine mai devreme, dar pe melodia cântecelului pentru copii „Vâslește, vâslește”. Părintele Donahue se făcuse rozaliu la față în efortul de a se preface că nu înțelegea niciun cuvânt în franceză.

— *Tais toi*, *crétin*[27]! a spus Jamie, vârându-și o mână în tașca de la brâu.

A spus-o destul de amabil, dar cu tonul cuiva care se așteaptă să i se dea o ascultarea atât de absolută, încât să nu mai încapă nicio îndoială. Germain s-a oprit brusc, rămânând cu gura căscată, iar Jamie i-a băgat imediat ceva dulce în ea. Germain a închis gura și, făcând uitată orice idee de cântec, a început să se concentreze asupra bucății de prăjitură.

M-am apropiat de ceainic și, înfășurându-mi mâna în poala rochiei, am dat să-l apuc. Jamie s-a aplecat, a ridicat o ramură groasă și a agățat cu ea mânerul ceainicului.

— *Voilà*! a spus el, întinzându-l spre mine.

— *Merci*! am replicat eu, cu o lipsă totală de recunoștință.

Totuși, am acceptat bățul și am pornit spre cel mai apropiat pârâiaș, ținând ceainicul fumegând în fața mea ca o lance.

Ajungând la o băltoacă înconjurată de pietre, am lăsat ceainicul să cadă cu un zăngănit, mi-am smuls boneta de pe cap, am azvârlit-o lângă un tufiș de rogoz și am călcat pe ea, lăsând o urmă mare și noroioasă pe pânză.

— N-am vrut să spun că nu era atrăgătoare, englezoaico, a spus cineva în spatele meu, amuzându-se.

M-am uitat în direcția lui și am ridicat o sprânceană.

---

[27] „Taci, prostănacule!” (în fran. în orig.) (n. tr.).

— N-ai vrut să spui că *a fost* atrăgătoare, adevărat?

— Nu. Te face să arăți ca o ciupercă otrăvitoare. Mai bine fără ea, m-a asigurat el.

M-a tras aproape de el și s-a aplecat să mă sărute.

— N-aș spune că nu apreciez ideea, am rostit eu pe un ton care l-a făcut să se oprească la câțiva centimetri de gura mea. Dar încă un centimetru și cred că s-ar putea să-ți smulg o bucată din buză.

Mișcându-se ca un om care tocmai și-a dat seama că piatra pe care a ridicat-o întâmplător este de fapt un cuib de viespi, s-a îndreptat brusc de spate și, foarte, foarte încet, și-a luat mâinile de pe talia mea.

— Oho, a făcut el, apoi și-a înclinat capul într-o parte, ținându-și buzele strânse în timp ce m-a privit cu atenție. Englezoaico, arăți cam slăbită.

Fără îndoială că era adevărat, și tocmai de aceea mă simțeam gata să izbucnesc în lacrimi. Jamie și-a dat seama, m-a prins – foarte blând – de mână și m-a condus spre un bolovan mare.

— Șezi, mi-a spus el. Închide ochii, *a nighean donn*. Odihnește-te o clipă.

Cu ochii închiși și cu umerii strânși, m-am așezat. Sunetele apei și un clinchet înfundat mi-au dat de înțeles că el curăța și umplea ceainicul cu apă.

Jamie a așezat ceainicul plin la picioarele mele, după care s-a lăsat jos, pe frunzele de alături, unde a rămas nemișcat. Îl auzeam răsuflând adânc, trăgându-și nasul din când în când și ștergându-se cu mâneca.

— Îmi cer scuze, am spus eu într-un târziu, deschizând ochii.

S-a întors să se uite la mine, zâmbindu-mi ușor.

— Pentru ce, englezoaico? Doar nu ai refuzat să vii în patul meu – ori cel puțin sper că nu am ajuns în situația asta.

Gândul de a face dragoste în acele momente era spre sfârșitul listei mele de dorințe, însă i-am întors jumătatea de zâmbet.

— Nu, am spus cu tristețe. După două săptămâni de dormit pe pământ, n-aș refuza patul *nimănui*.

Auzindu-mă, el a ridicat din sprâncene, iar eu, luată pe nepregătite, am râs.

— Nu, am repetat. Doar că sunt… slăbită.

Ceva m-a strâns în partea de jos a pântecului și a început să se răsucească. Am făcut o grimasă și mi-am apăsat palmele pe

locul dureros.

— Aha! a făcut el, înțelegând brusc. Din cauza asta?

— Da, din cauza asta, am confirmat, apoi am împuns ceainicul cu piciorul. Ar fi bine să-l duc înapoi; trebuie să fierb apă ca să opăresc niște scoarță de salcie. Și durează…

Așa și era; îmi va răpi o oră sau mai mult, timp în care crampele se vor înrăutăți.

— Lasă naibii coaja de salcie, a spus el, scoțând o ploscă argintie de sub cămașă. Încearcă asta. Măcar nu va trebui să-l fierbi întâi.

Am scos dopul și am mirosit. Whisky, și încă unul foarte bun.

— Te iubesc, am spus cu sinceritate, iar Jamie a râs.

— Și eu te iubesc, englezoaico, a spus el și mi-a atins piciorul cu delicatețe.

Am luat o gură zdravănă și am lăsat băutura să alunece încet pe gâtlej. S-a furișat în mod plăcut prin membranele mucoase, a ajuns în stomac și s-a înălțat într-un firicel de fum liniștitor, de culoarea ambrei, care a umplut toate ungherele corpului și a început să-și întindă tentaculele calde și mângâietoare în jurul sursei de disconfort.

— Ooo! am făcut eu oftând și luând încă o gură.

Am închis ochii, ca să apreciez mai bine băutura. Una dintre cunoștințele mele de origine irlandeză m-a asigurat că whisky-ul de bună calitate ar putea reînvia morții. Nu eram dispusă să contest afirmația.

— E minunat, am spus când am redeschis ochii. De unde-l ai?

Dacă mă pricepeam cât de cât, acela era whisky de douăzeci de ani – mult mai bun decât alcoolul pe care îl distila Jamie pe culme, în spatele casei.

— De la Jocasta, a răspuns el. Trebuia să fie un dar de nuntă pentru Brianna și tânărul ei, dar m-am gândit că tu ai mai multă nevoie de el.

— Aici ai dreptate.

Ne-am așezat într-o tăcere prietenoasă și am continuat să sorb încet. Furia nebunească și dorința de a ucide pe oricine îmi cădeau ochii au scăzut treptat, odată cu nivelul whisky-ului din ploscă.

Ploaia se îndepărtase din nou, iar picăturile de pe frunziș cădeau pașnic în jurul nostru. În apropiere era un pâlc de brazi; am simțit mirosul răcoros al rășinii, înțepător și curat, care

acoperea mirosul ceva mai greu de frunze moarte și ude și acela de focuri mocnite și haine jilave.

— Au trecut trei luni de la ultima ta menstruație, a remarcat Jamie pe un ton calm. Am crezut că au încetat cu totul.

Mi-am dat seama cu oarecare surprindere cât de precis observa astfel de lucruri – însă, la urma urmelor, el era fermier și crescător de animale. Era familiarizat cu istoria ginecologică și cu ciclurile estrale ale fiecărei femele pe care o avea; nu exista niciun motiv să cred că va face o excepție în cazul meu doar pentru că era puțin probabil ca eu să nasc sau să intru în călduri.

— Nu e chiar ca un robinet care se închide, înțelegi? am replicat eu destul de iritată. Din păcate. Devine întâmplător și în cele din urmă încetează, dar nu ai cum să știi când.

— Aha!

S-a aplecat în față, cu brațele sprijinite pe genunchi, uitându-se fără o țintă precisă la rămurelele și frunzele ce se legănau pe apa vălurită a pârâului.

— Cred că ar fi o ușurare să se termine cu totul. Mai puține chinuri, nu?

Mi-am reprimat impulsul de a face comparații sexuale jignitoare legate de fluidele corporale.

— Probabil că da, am spus. O să te anunț, bine?

A schițat un zâmbet, dar a fost suficient de înțelept să nu mai dezvolte subiectul: îmi simțise iritarea din glas.

Am mai sorbit puțin whisky. Țipătul ascuțit al unei ciocănitori – genul pe care Jamie o numea ghionoaie verde – a răsunat cu ecou în adâncul pădurii, apoi s-a stins. Puține păsări ieșiseră pe vremea aceea; cele mai multe se ghemuiau în adăposturile pe care le puteau găsi, deși mi s-a părut că aud măcăitul unui stol de rațe migratoare undeva în josul pârâului. *Ele* nu erau deranjate de vreme.

Jamie s-a întins brusc.

— Ăă... englezoaico, a spus el.

— Ce e? am întrebat surprinsă.

— Nu știu dacă am greșit sau nu, englezoaico, dar, dacă da, trebuie să-ți cer iertare.

— Sigur, am spus, oarecum nesigură.

Pentru ce să-l iert? Probabil că nu era vorba de adulter, dar putea să se refere la orice altceva, inclusiv atac cu violență,

piromanie, jaf și blasfemie. Doamne, speram să nu aibă nicio legătură cu Bonnet.

— Ce-ai făcut?

— Păi, eu personal, nimic, a răspuns puțin jenat. Doar că am promis că *tu* vei face.

— Da? Ce anume? am întrebat bănuitoare. Dacă i-ai promis lui Farquard Campbell că o voi vizita din nou pe odioasa de maică-sa…

— Ah, nu, m-a asigurat el. Nici vorbă. I-am promis lui Josiah Beardsley că poate îi scoți amigdalele astăzi.

— Că voi face *ce*?

M-am holbat la el. În ziua precedentă, îl cunoscusem pe Josiah Beardsley, un tânăr care avea cele mai urâte abcese la amigdale pe care le văzusem vreodată. Fusesem atât de impresionată de aspectul adenoizilor lui, că l-am descris în detaliu în fața celor prezenți la masa de seară – făcând-o pe Lizzie să se înverzească și să se îngrețoșeze, astfel că ea i-a dat al doilea cartof din farfuria ei lui Germain – și afirmasem că operația chirurgicală era singurul leac posibil. Dar nu mă așteptasem ca Jamie să bată toba despre treaba asta.

— De ce? am întrebat.

Jamie s-a legănat pe spate și a ridicat privirea spre mine.

— Am nevoie de el, englezoaico.

— Da? Pentru ce?

Josiah încă nu împlinise paisprezece ani – ori cel puțin așa credea el; nu era sigur când se născuse, iar părinții lui muriseră de multă vreme. Era subdezvoltat chiar și pentru vârsta lui și părea grav subnutrit, având și picioarele curbate din cauza rahitismului. De asemenea, prezenta semne neîndoielnice de diferite infecții parazitare și respira șuierat, probabil era bolnav de tuberculoză ori suferea de bronșită gravă.

— Ca arendaș, bineînțeles.

— Da? Eu credeam că ai deja mai mulți solicitanți decât îți trebuie.

Nu doar credeam asta; știam sigur. Nu aveam absolut niciun ban, afacerile pe care le făcuse Jamie la Adunare abia dacă ne acopereau datoriile pe care le acumulasem la comercianții din Cross Creek pentru obiecte din metal, orez, unelte, sare și alte nimicuri. Dețineam pământ din belșug – majoritatea împădurit –, dar nu aveam mijloace pentru a-i ajuta pe oameni să se

stabilească acolo sau să lucreze pământul. Familiile Chisholm și McGillivray ne solicitau și-așa mult peste limitele noastre ca să nu ne mai punem problema aducerii de noi arendași.

Jamie s-a mulțumit să dea din cap, ignorând aceste complicații.

— Da. Totuși, Josiah e băiatul potrivit.

— Hm, am spus eu cu îndoială în glas.

Într-adevărat, băiatul părea rezistent – ceea ce-l determinase pe Jamie să-l considere potrivit; simplul fapt că supraviețuise singur până acum o dovedea.

— Poate. Dar la fel sunt mulți alții. Ce are de te face să-l dorești în mod deosebit?

— Are paisprezece ani.

L-am privit întrebător, ridicând o sprânceană, iar el a zâmbit ironic.

— Orice bărbat între șaisprezece și șaizeci de ani trebuie să servească în miliție, englezoaico.

Am simțit o contracție slabă, dar neplăcută în stomac. Nu uitasem de convocarea nedorită trimisă de guvernator, dar fiind ocupată cu multe alte lucruri, nu găsisem răgazul de a mă gândi care erau exact consecințele practice ale acestei situații.

Jamie a oftat și și-a întins brațele, până au început să-i pocnească articulațiile.

— Așadar, o vei face? am întrebat eu. Formezi o miliție și pleci?

— Trebuie, a spus el simplu. Tryon mă ține de boașe și nu țin neapărat să văd dacă mi le va strânge, înțelegi?

— Mă temeam că așa se va întâmpla.

Din păcate, evaluarea pitorească a situației era precisă. Căutând un bărbat loial și competent dispus să se ocupe de colonizarea unei mari porțiuni de ținut sălbatic, guvernatorul Tryon îi oferise lui Jamie terenuri puțin la est de Linia Tratatului, fără să ceară plata unei rente pe o perioadă de zece ani. O ofertă cinstită, deși, având în vedere dificultățile colonizării în creierii munților, ea nu era chiar atât de generoasă pe cât părea.

Problema era că prin lege deținătorii unor asemenea concesiuni trebuiau să fie protestanți albi, oameni de caracter, și să aibă peste treizeci de ani. Și chiar dacă Jamie îndeplinea celelalte condiții, Tryon știa că este catolic.

Dacă îndeplinea cerințele impuse de guvernator… ei bine, guvernatorul era un politician de succes; știa să-și țină gura în privința unor chestiuni neplăcute. Dacă Jamie îl sfida, era de ajuns o scrisoare simplă venită de la New Bern pentru a izgoni neamul Fraser de la Fraser's Ridge.

— Hm. Deci te gândești că dacă iei de la Ridge bărbații disponibili… nu poți lăsa câțiva?

— În primul rând, nu am prea mulți, englezoaico, mi-a explicat el. Îl pot lăsa pe Fergus, din cauza mâinii, și pe domnul Wemyss să se îngrijească de pământuri. După cum știe toată lumea, el e slujitor prin contract, și doar oamenii liberi sunt obligați să intre în miliție.

— Și doar bărbații teferi. Asta îl exclude pe soțul Joannei Grant; el are un picior de lemn.

Jamie a confirmat cu o mișcare din cap.

— Da, și bătrânul Arch Bug, care are șaptezeci de ani pe muchie. Asta înseamnă patru bărbați – și probabil opt băieți sub șaisprezece ani – ca să se ocupe de treizeci de gospodării și de peste o sută cincizeci de femei și copii.

— Probabil că femeile se descurcă bine și singure, am spus eu. La o adică, e iarnă; nu trebuie să se ocupe de munca pământului. Și sigur nu vor apărea probleme cu indienii la vremea asta.

Cordeluța mi se slăbise când îmi scosesem boneta. Părul îmi stătea zburlit și șuvițe umede și cârlionțate mi se lipiseră de gât. Am scos cordeluța de tot și am încercat să-l pieptăn cu degetele.

— Ce e atât de important în legătură cu Josiah Beardsley? am întrebat. Sunt convins că un băiat de paisprezece ani nu te poate ajuta prea mult.

— Beardsley e vânător, mi-a răspuns Jamie, și încă bun. A adus la Adunare aproape două sute de piei de lup, căprioară și castor – toate ucise de el, așa a spus. Nici eu nu m-aș descurca mai bine.

Asemenea cuvinte erau un adevărat elogiu și am strâns din buze în semn de apreciere mută. În munți, pieile reprezentau principala – de fapt, singura – recoltă de valoare iarna. Acum nu aveam bani – nici măcar *proclamation money*[28], care valorau

[28] Monede evaluate în conformitate cu o proclamație a reginei Anne din 18 iunie 1704, în vigoare până în 1775. (n.tr.).

puțin –, iar dacă în primăvară nu vom avea blănuri de vânzare, ne va fi greu să cumpărăm semințele necesare, porumb și grâu. Iar dacă tuturor bărbaților li se cerea să-și petreacă o bună parte a iernii mărșăluind prin colonie pentru a-i domoli pe Reglementatori, în loc să vâneze…

Cele mai multe femei de la Ridge știau să mânuiască armele, dar aproape niciuna nu era în stare să vâneze cu adevărat, pentru că erau legate de cămine și de nevoile copiilor. Nici măcar Bree, care era un vânător foarte bun, nu se putea aventura la mai mult de o jumătate de zi distanță de Jemmy – insuficient pentru a vâna lupi sau castori.

Mi-am trecut degetele prin pletele ude, descâlcind șuvițele.

— În regulă, am înțeles partea asta. Dar ce e totuși cu amigdalele?

Jamie a ridicat ochii spre mine și a zâmbit. Fără să-mi răspundă, s-a sculat în picioare și mi-a dat roată, oprindu-se în spatele meu. Cu o mână sigură, mi-a adunat șuvițele răsfirate și firele rebele într-o coadă la baza gâtului. S-a aplecat peste umărul meu, a ridicat cordeluța din poala mea și mi-a legat părul cu o fundă elegantă.

— Gata.

S-a așezat din nou la picioarele mele.

— Acum, cât privește amigdalele. I-ai spus băiatului că trebuie scoase, altfel infecția din gât se va agrava.

— Exact.

Josiah Beardsley mă crezuse. Și, cum fusese cât pe ce să moară în iarna dinainte, când un abces din gât aproape îl sufocase înainte de a se sparge, nu dorea să mai riște o asemenea situație.

— Ești singurul chirurg de la nord de Cross Creek, a precizat Jamie. Cine altcineva ar putea face asta?

— Mda, așa e, am spus eu nesigură. Dar…

— Așa că i-am făcut băiatului o propunere, m-a întrerupt Jamie. O bucată de pământ – eu și micuțul Roger îl vom ajuta să-și înjghebeze o cabană când va fi vremea potrivită –, iar el îmi va da jumătate din blănurile pe care le va obține în următoarele trei ierni. A acceptat – cu condiția să-i scoți amigdalele, ca parte a înțelegerii.

— Dar de ce astăzi? Nu pot face operația asta aici!

Am făcut un semn către pădurea udă.

— De ce nu? mi-a replicat Jamie ridicând o sprânceană. N-ai spus seara trecută că e o chestiune minoră – doar câteva tăieturi mici cu cuțitașul tău?

Pufnind exasperată, m-am frecat la nas cu mâna făcută pumn.

— Ascultă, dacă nu curge mult sânge ca la amputarea unui picior nu înseamnă că e ceva simplu!

În realitate, era o operație relativ simplă – chirurgical vorbind. Eventualele complicații țineau de o posibilă infecție după operație, de unde și necesitatea unei îngrijiri atente – un slab înlocuitor al antibioticelor, dar mult mai bun decât neglijarea.

— Nu-i pot extrage amigdalele și să-i spun la revedere, am zis eu. Însă când ne întoarcem la Ridge…

— Nu vrea să meargă chiar acum cu noi, m-a întrerupt Jamie.

— De ce nu? am întrebat cu un ton apăsat.

— N-a spus; zice doar că are o treabă de rezolvat și că va veni la Ridge în prima săptămână din decembrie. Poate dormi în podul de deasupra magaziei cu ierburi, a adăugat el.

— Deci tu – și el – vă așteptați să-i tai amigdalele, să-i pun câteva copci și apoi el să-și vadă de drum? am întrebat sardonic.

— Te-ai descurcat grozav cu câinele, a spus el surâzând.

— Ah, ai aflat și despre asta?

— O, da. Și despre flăcăul care și-a ciopârțit laba piciorului cu securea, și despre copilul cu spuzeală, și despre măseaua domnului Buchanan, și despre bătălia ta cu Murray MacLeod în legătură cu căile biliare…

— *A fost* o dimineață încărcată.

M-am înfiorat amintindu-mi și am mai luat o gură de whisky.

— Toți oamenii de la Adunare vorbesc despre tine, englezoaico. De fapt, în dimineața asta, văzând mulțimea bulucindu-se în jurul tău, m-am gândit la Biblie.

— La Biblie?

Probabil că arătam complet nedumerită, fiindcă el a zâmbit cu gura până la urechi.

— „Și toată mulțimea căuta să se atingă de El”, a citat Jamie, „că putere ieșea din El și-i vindeca pe toți”.[29]

Am râs cu amărăciune, până m-a întrerupt un mic sughiț.

— Regret, dar pe moment mi-am pierdut virtuțile.

---

[29] *Evanghelia după Luca*, 6:19 (n.tr.).

— Nu te grăbi. Mai e destul în plosca aia.

Fiindcă tot îmi adusese aminte, i-am întins whisky-ul, dar a făcut semn că nu-l vrea și a rămas încruntat, adâncit în gânduri. Bobițele de grindină se topiseră, lăsând dâre umede în părul lui, care îi stătea ca niște panglici de bronz topit pe umeri – parcă era statuia vreunui erou militar, lustruită de vreme și lucind într-un parc public.

— Deci te ocupi de amigdalele flăcăului când va veni la Ridge?

M-am gândit o clipă, apoi, înghițind în sec, am dat afirmativ din cap. Existau chiar și-atunci pericole și, în mod normal, nu aș face o operație chirurgicală dacă aș avea de ales. Însă starea lui Josiah era cu adevărat îngrozitoare, iar infecțiile permanente aveau să îl ucidă în cele din urmă, dacă nu interveneam cât mai curând.

Mulțumit, Jamie, a dat aprobator din cap.

— Atunci, o să mă ocup eu de restul.

Chiar așa udă cum eram, labele picioarelor mi se dezghețaseră și începeam să mă simt încălzită și capabilă să mă mișc ușor. Cât despre pântec, parcă aș fi înghițit o mare rocă vulcanică, însă nu-i mai dădeam mare atenție.

— Englezoaico, mă gândeam la ceva, a spus Jamie.

— La ce anume?

— În legătură cu Biblia, înțelegi?

— Te-ai gândit la Scripturi azi, da?

S-a uitat la mine zâmbind în colțul gurii.

— Da, în fine. Doar m-am gândit. Când îngerul Domnului vine la Sara și îi spune că în anul următor va avea un copil, ea râde și zice că este o glumă grozavă, pentru că, potrivit felului femeilor, ea a încetat să mai procreeze.

— În situația respectivă, cele mai multe femei nu s-ar gândi că este o idee prea fericită, l-am asigurat eu. Deseori, cred că Dumnezeu are un simț ciudat al umorului.

Jamie și-a coborât privirea spre frunza de arțar pe care o frământa între degetul mare și arătător, însă eu i-am observat zvâcnetul buzelor.

— Așa m-am gândit și eu din când în când, englezoaico, a spus el sec. Oricum ar fi, ea a avut un copil, nu?

— Așa spune în Biblie. Doar n-o să afirm că Facerea e o minciună.

M-am întrebat dacă era înțelept să mai beau, dar am hotărât să păstrez restul pentru o zi ploioasă – sau în fine, mai ploioasă – și am pus dopul. Am auzit o oarecare agitație în tabără și urechile mele au surprins o întrebare, purtată de adierea înghețată.

— Cineva te caută, am spus. Din nou.

El s-a uitat peste umăr și s-a strâmbat, dar nu a făcut nicio mișcare pentru a răspunde chemării. Și-a dres glasul și am văzut o roșeață slabă întinzându-i-se pe gât.

— Ei bine, a spus el, ferindu-se să se uite la mine, din câte știu, dacă numele tău nu este Maria, iar Duhul Sfânt nu e amestecat în treaba asta, există doar o cale de a rămâne însărcinată. Am dreptate?

— Din câte știu eu, da.

Mi-am acoperit gura cu mâna ca să înăbuș un sughiț.

— Da. Dacă așa stau lucrurile, asta înseamnă că Sarah încă împărțea patul cu Abraham, nu?

A evitat în continuare să mă privească, dar urechile îi deveniseră roz și, cu întârziere, am înțeles rostul acelei discuții pe teme religioase. Am întins piciorul și l-am împuns în coaste.

— Te gândeai probabil că nu te voi mai dori.

— *Acum* nu m-ai dorit, a spus el logic, cu ochii la rămășițele frunzei.

— Parcă aș avea pântecul plin cu cioburi de sticlă, sunt plină de apă și de noroi până la genunchi, iar cine te caută e pe cale să năvălească dintr-o clipă în alta prin tufișuri cu o haită de câini, am spus cu oarecare asprime. Chiar mă inviți la o orgie pe mormanul ăla de frunze umede? Pentru că dacă e așa…

— Nu, nu, s-a grăbit el să spună. Nu acum. Voiam doar să spun că… mă întrebam dacă…

Vârfurile urechilor i se făcuseră roșu-aprins. S-a ridicat brusc și a început să-și scuture frunzele moarte de pe kilt cu mișcări repezite.

— Jamie Fraser, dacă m-ai lăsa gravidă în momentele astea, am spus eu pe un ton măsurat, ți-aș pune boașele *en brochette*[30].

M-am lăsat puțin pe spate și am ridicat privirea spre el.

— Cât despre a împărți patul cu tine…

S-a oprit și s-a uitat la mine. I-am zâmbit, lăsând să se vadă

[30] În frigare (în fran. în orig.) (n.tr.).

clar pe fața mea ce gândeam.

— După ce o să ai pat, am spus, promit că nu voi refuza.

— Aha, a făcut el și a inspirat adânc, părând dintr-odată fericit. Ei, asta e bine. Doar că… mă întrebam, înțelegi?

S-a auzit un foșnet puternic și fața trasă și îngrijorată a domnului Wemyss a răsărit dintre tufișurile de călin.

— Ah, dumneavoastră erați, domnule, a spus el, vădit ușurat.

— Așa cred și eu, a replicat Jamie, resemnat. A apărut vreo problemă, domnule Wemyss?

Domnul Wemyss a întârziat cu răspunsul, pentru că se încurcase în tufa de călin, și a trebuit să mă ridic pentru a-l ajuta să se elibereze. Cândva contabil, fusese silit să se vândă ca slujitor sub contract și era total nepregătit pentru viața în sălbăticie.

— Vă cer scuze că vă tulbur, domnule, a spus el roșind.

A cules agitat o rămurică plină de spini care i se prinsese în părul blond răsfirat.

— Numai că… în fine, ea a zis că o să-l despice din creștet și până la vintre cu securea dacă nu pleacă, iar el a spus că nicio femeie nu trebuie să-i vorbească astfel, și ea chiar are o secure…

Obișnuit cu metodele de comunicare folosite de domnul Wemyss, Jamie a oftat, a întins mâna după plosca cu whisky, a destupat-o și a luat o înghițitură zdravănă. A coborât plosca de la gură și s-a uitat la domnul Wemyss cu ochi sfredelitori.

— Cine? a întrebat.

— A! Păi… nu am spus? Rosamund Lindsay și Ronnie Sinclair.

— Hm.

Asta nu era o veste bună. Rosamund Lindsay *avea* o secure; frigea câțiva porci într-o groapă din apropierea pârâului, la un foc de hicori. Pe de altă partea, cântărea cel puțin o sută de kilograme și, deși în mod obișnuit era bine dispusă, devenea deosebit de irascibilă când o sâcâia cineva. Cât despre Ronnie Sinclair, el era perfect capabil să îl scoată din sărite și pe Arhanghelul Gabriel, fără a mai vorbi de o femeie care se străduia să gătească în ploaie.

Jamie a oftat și mi-a întins whisky-ul. S-a îndreptat de spate și și-a scuturat picăturile de ploaie de pe tartan.

— Domnule Wemyss, du-te și spune-le că voi veni.

Chipul domnului Wemyss exprima cât se putea de limpede

îngrijorarea la gândul de a ajunge în apropierea securii lui Rosamund Lindsay, dar teama față de Jamie era și mai mare. A făcut o plecăciune scurtă și precisă, s-a întors și a pătruns din nou în desișul de călin.

Un urlet care mi-a amintit de o ambulanță apropiindu-se a anunțat apariția lui Marsali, care o ținea pe Joan în brațe. A cules o ramură care se agățase de mâneca hainei domnului Wemyss și l-a salutat din cap când a pășit cu atenție pentru a-l ocoli.

— Tată, a spus ea fără nicio introducere. Trebuie să vii cu mine. Părintele Kenneth a fost arestat.

Jamie a ridicat din sprâncene.

— Arestat? Chiar acum? Cine a făcut asta?

— Da, chiar adineauri. Un grăsan urât care a spus că e șeriful comitatului. A venit cu doi bărbați și a întrebat cine e preotul, iar când părintele Kenneth a spus că el este, l-au prins de brațe și l-au dus pe sus, fără să le dea nicio lămurire celor prezenți.

Jamie s-a aprins la față și a lovit scurt cu cele două degete țepene în coapsă.

— L-au luat de la vatra mea? a spus el. *A Dhia*[31]!

Era o întrebare retorică și, până să apuce Marsali să spună ceva, din cealaltă direcție s-au auzit trosnete, și Brianna a apărut de după un pin.

— Ce e? s-a răstit Jamie la ea.

Luată prin surprindere, Brianna a clipit nervos.

— A… Geordie Chisholm spune că unul dintre soldați a furat o bucată de șuncă din focul lui și te întreabă dacă te duci să-i spui locotenentului Hayes.

— Da, a răspuns Jamie imediat. Dar mai târziu. Deocamdată întoarce-te cu Marsali și află unde l-au dus pe părintele Kenneth. Iar domnul Wemyss…

Însă domnul Wemyss reușise în cele din urmă să scape din îmbrățișarea sufocantă a unui tufiș de aronia. Un zgomot îndepărtat trăda graba lui de a duce la îndeplinire ordinul primit.

O scurtă privire spre Jamie le-a convins pe fete că retragerea de urgență era cea mai bună alegere și, în câteva secunde, am rămas din nou singuri.

Îmi venea să râd, dar m-am abținut. În schimb, m-am apropiat mai mult de el; în ciuda frigului și a umezelii, i-am simțit căldura radiind prin tartan.

---

[31] „Dumnezeule!" (n.tr.).

— Măcar la mine vin doar cei bolnavi, am spus eu și i-am întins plosca. Ce faci când toată puterea te părăsește?

A coborât ochii spre mine și, încet, un zâmbet i-a luminat toată fața. Ignorând whisky-ul, s-a aplecat, mi-a prins fața în palme și m-a sărutat foarte delicat.

— Asta fac.

Apoi s-a întors și a pornit în josul dealului, probabil încă o dată plin de putere.

13.

FASOLE ȘI GRĂTAR

M-am întors cu ceainicul în tabăra noastră, doar ca să descopăr că era pustie. Vocile și râsetele care se auzeau în depărtare m-au lămurit că Lizzie, Marsali și doamna Bug – având probabil copiii cu ea – se îndreptau spre privata femeilor, o groapă săpată înapoia unui pâlc de ienuperi, la oarecare distanță de tabere. Am atârnat ceainicul plin deasupra focului pentru a fierbe apa, întrebându-mă în ce direcție să îmi îndrept eforturile.

Deși, în cele din urmă, situația părintelui Kenneth părea să fie cea mai gravă. Era posibil ca prezența mea să nu aducă nicio schimbare. Însă eu *eram* doctor – iar Rosamund Lindsay *avea* o secure. Mi-am aranjat cât de cât părul umed și hainele și am pornit în josul dealului, către pârâu, lăsând boneta în plata Domnului.

Era evident că Jamie gândea la fel ca mine în privința importanței evenimentelor în desfășurare. După ce mi-am croit drum prin desișul de puieți de salcie care mărgineau pârâul, l-am găsit lângă groapa pentru grătar, discutând pașnic cu Ronnie Sinclair și rezemându-se nepăsător de coada securii pe care, într-un fel sau altul, reușise să pună mâna.

M-am liniștit întrucâtva când am văzut scena, astfel că nu m-am grăbit să mă duc la ei. Rosamund hotărâse să-l strângă de gât pe Ronnie cu mâinile goale ori să-l bată de moarte cu o bucată de șuncă – niciuna dintre aceste ipoteze nu mi s-a părut imposibilă – astfel că deocamdată nu părea să fie nevoie de

serviciile medicale pe care le puteam oferi.

Groapa era largă, scobită în panta malului lutos al pârâului de cine știe ce revărsare a lui, iar apoi adâncită prin săpături atente cu hârlețe în anii următori. Judecând după roca înnegrită și depunerile de cenușă, era folosită de multă vreme. De fapt, în acele momente, o foloseau mai mulți oameni; mirosurile amestecate de carne de pasăre, porc, berbec și oposum se înălțau într-un nor de fum de lemn de măr și hicori, o aromă savuroasă care m-a făcut să salivez.

Imaginea gropii era oarecum mai puțin apetisantă. Nori de fum alb se înălțau învârtejindu-se din lemnul umed, aproape ascunzând câteva forme care stăteau întinse pe rugurile ce ardeau înăbușit, iar prin negura aceea, multe dintre ele arătau vag umane, ceea ce mi-a dat furnicături pe șira spinării. Asta mi-a trezit o amintire mult prea vie a gropilor din Jamaica unde erau arse trupurile sclavilor care nu supraviețuiseră traversării oceanului și mi-am înghițit cu greu nodul din gât, străduindu-mă să nu rememorez mirosul cumplit de carne arsă pe care îl emanau acele focuri funerare.

Rosamund muncea în groapa aceea, cu fusta ridicată binișor peste genunchii dolofani și mânecile suflecate pentru a-i dezgoli brațele masive în timp ce turna cu polonicul un sos roșiatic peste coastele expuse ale carcasei unui porc uriaș. În jurul ei se aflau alte forme gigantice, învelite în pânză umezită, iar fumul aromat se vălătucea în jurul lor, dispărând apoi în ploaia măruntă și moale.

— Asta e otravă, asta e! tocmai spunea Ronnie Sinclair înfierbântat, când am ajuns în spatele lui. Femeia asta va distruge totul – după ce termină, nu vom mai mânca porc!

— Ronnie, dar *este* porc, a spus Jamie cu o răbdare impresionantă.

S-a uitat scurt la mine, apoi a aruncat o privire spre groapă în care grăsimea se scurgea sfârâind pe straturile arzând de lemn de hicori de dedesubt.

— Eu unul nu cred că poți să faci ceva dintr-un porc – mă refer la pregătit – care să nu fie bun de mâncat.

— Adevărat, am intervenit eu, sărindu-i în ajutor lui Jamie și zâmbindu-i lui Ronnie. Bacon afumat, cotlete prăjite, spată friptă, șuncă bine făcută, tobă, cârnați, momițe, sângerete… cineva mi-a spus cândva că poți folosi orice de la porc, mai puțin

guițatul.

— Da, în fine, dar acum e vorba de grătar, nu? a spus Ronnie cu îndărătnicie, ignorând firava mea încercare de a fi amuzantă. Toată lumea știe că trebuie să ungi porcul cu oțet – așa se face! La urma urmelor, doar nu pui nisip în carnea de cârnați, nu? Nici nu fierbi baconul cu resturi din cotețul găinilor, da? Pfu!

A întors capul spre vasul mare și alb de sub brațul lui Rosamund, arătând clar că, după părerea lui, tot ce se afla acolo se încadra în aceeași categorie de lucruri necomestibile.

În momentul în care direcția vântului s-a schimbat, mi-a ajuns la nări o aromă savuroasă. Din câte mi-am dat seama doar după miros, sosul folosit de Rosamund conținea suc de roșii, ceapă, piper roșu și suficient zahăr ca să lase o crustă groasă și negricioasă pe carne, dar și o aromă copleșitoare de caramel în aerul din jur.

— Carnea va fi foarte suculentă, așa cred, dacă e pregătită astfel, am spus eu, simțind cum stomacul începe să-mi ghiorăie sub corsajul cu șireturi…

— Da, așa sunt porcii grași și minunați, a spus Jamie amabil, când Rosamund s-a uitat în sus cu o expresie fioroasă.

Era neagră până la genunchi, iar pe fața ei pătrățoasă și plină se amestecau ploaia, sudoarea și funinginea.

— Doamnă, sunt porci-sălbatici sau crescuți cu grijă?

— Sălbatici, a răspuns ea cu mândrie, îndreptându-se de spate și dându-și de pe frunte o șuviță umedă de păr cărunt. Îngrășați cu castane – nimic altceva nu dă o aromă mai plăcută cărnii!

Ronnie Sinclair a scos un sunet tipic scoțian ce indica ironia și disprețul.

— Da, aroma e atât de bună, încât trebuie s-o ascunzi sub sosul tău îngrozitor, care face carnea să arate crudă, plină de sânge!

Rosamund a făcut un comentariu grosolan despre presupusa bărbăție a celor care se îngrețoșau la vederea sângelui, lucru pe care Ronnie a părut gata să-l ia drept un afront personal. Jamie s-a strecurat abil între cei doi, ținând securea cât mai departe de ei.

— Sunt convins că porcul este foarte bine pregătit, a rostit el împăciuitor. Cum ar putea fi altfel, dacă doamna Lindsay muncește din greu încă din zori?

— Ba am început mai devreme, domnule Fraser, a replicat femeia, cu un soi de satisfacție aspră. Dacă vrei un grătar ca lumea, te apuci de el cu cel puțin o zi înainte și te ocupi de foc toată noaptea. Am grijă de porcii ăștia de ieri după-amiază.

A inspirat adânc fumul care se înălța și pe față i-a apărut o expresie de fericire.

— Aha, așa trebuie să fie! Numai că o aromă savuroasă ca asta nu este apreciată de niște ticăloși de scoțieni ca voi, a spus Rosamund, înlocuind pânza și lovind-o ușor cu palma pentru a o așeza. V-ați murat limbile cu oțetul ăla nelipsit, pe care îl turnați în toată mâncarea. Asta e tot ce pot face ca să-l împiedic pe Kenny să-și pună așa ceva pe turta de mălai și în terci în fiecare dimineață.

Jamie a ridicat glasul, acoperind răspunsul lui Ronnie la acea calomnie.

— Și Kenny a fost acela care a vânat porcul, doamnă? Porcii sălbăticiți se comportă ciudat; sunt convins că e primejdios să urmărești animale atât de mari. Seamănă cu mistreții pe care îi vânam în Scoția, nu?

— Ha, a făcut Rosamund și a aruncat o privire disprețuitoare spre panta de deasupra, unde soțul ei – cam pe jumătate cât ea – avea alte preocupări, care îi cereau mai puține eforturi. Nu, domnule Fraser, pe ăștia i-am ucis chiar eu. Cu securea aia, a adăugat ea cu subînțeles, făcând un semn din cap spre unealta respectivă și uitându-se amenințător printre gene la Ronnie. Le-am spart țestele cu o singură lovitură, serios vorbesc.

Deloc receptiv, Ronnie a refuzat să înțeleagă aluzia.

— *Mac Dubh,* e vorba de fructele de pătlăgea pe care le folosește, a spus el cu glas șuierător, trăgându-l de mânecă pe Jamie și arătând spre vasul mânjit cu roșu. Astea sunt merele diavolului! Ne va otrăvi pe toți!

— Ronnie, nu cred asta, l-a contrazis Jamie, prinzându-l cu fermitate de braț în timp ce-i zâmbea cuceritor lui Rosamund. Îmi închipui că vrei să vinzi carnea, doamnă Lindsay, nu? Doar un negustor prost ar dori să-și ucidă clienții, corect?

— Încă n-am pierdut niciun mușteriu, domnule Fraser, a spus Rosamund, pe un ton aprobator, întorcând o altă bucată de pânză și aplecându-se pentru a turna sos dintr-un polonic din lemn peste piciorul care scotea aburi. Și am auzit doar vorbe de laudă despre gustul cărnii, a adăugat ea, deși asta s-a întâmplat

la Boston, de unde vin eu.

Unde oamenii au bun-simț, a sugerat foarte limpede tonul ei.

— Ultima oară când am mers la Charlotteville, am cunoscut un om din Boston, a spus Ronnie, coborându-și sprâncenele ca de vulpoi, în semn de dezaprobare.

S-a smucit încercând să scape din strânsoarea lui Jamie, dar fără folos.

— Mi-a spus că avea obiceiul de a mânca fasole la micul dejun și stridii la masa de seară, și că așa făcea de când era mic. E de mirare că n-a pocnit ca o bășică de porc, îndopat cu asemenea chestii!

— Fasolea este bună pentru inimă, am intervenit eu veselă, profitând de clipa când Ronnie a tăcut. Cu cât mănânci mai multă fasole, cu atât tragi mai multe vânturi. Cu cât tragi mai multe vânturi, cu atât te simți mai bine – deci să mâncăm fasole la fiecare masă!

La fel ca doamna Lindsay, Ronnie a rămas cu gura căscată. Jamie a izbucnit în râs, iar expresia de uimire a doamnei Lindsay s-a transformat într-un hohot bubuitor de râs. După un moment, oarecum împotriva voinței lui, Ronnie a început și el să râdă, cu un mic rictus în colțul gurii.

— Am trăit și eu la Boston o vreme, i-am lămurit cu calm, în timp ce râsetele se domoleau. Doamnă, Lindsay, porcul acela miroase minunat!

Satisfăcută, Rosamund a dat din cap cu un aer demn.

— Păi, da, așa e, doamnă, tocmai asta am spus și eu.

S-a aplecat spre mine și a coborât glasul – doar puțin – față de tonul de obicei autoritar.

— E rețeta mea secretă, mi-a mărturisit ea, lovind cu palma în castron. Asta scoate savoarea din carne, înțelegeți?

Ronnie a deschis gura, dar nu a scos decât un icnet, rezultatul evident al felului în care Jamie l-a strâns de braț. Rosamund nu i-a dat atenție, prinsă într-o discuție amicală cu Jamie, care s-a încheiat cu promisiunea ei de a ne rezerva o carcasă întreagă pentru nuntă.

Auzind-o, i-am aruncat o privire lui Jamie. Întrucât părintele Kenneth era în drum spre Baltimore sau spre închisoarea din Edenton, mă cam îndoiam că nunțile vor avea loc în acea seară.

Pe de altă parte, învățasem că niciodată nu trebuia să-l subestimez pe Jamie. După ce i-a mai adresat câteva cuvinte de

laudă doamnei Lindsay, l-a târât pe Ronnie departe de groapă, oprindu-se doar cât să-mi dea securea.

— Să ai grijă de ea, englezoaico, ai înțeles? a spus el și m-a sărutat ușor, apoi mi-a zâmbit. Și de unde ai învățat atâtea despre istoria naturală a fasolei, poți să-mi spui?

— Brianna le-a învățat la școală când avea vreo șase ani, am răspuns eu, zâmbindu-i la rândul meu. De fapt, este un cântecel.

— Să-i spui să i-l cânte bărbatului ei, m-a sfătuit Jamie și zâmbetul i s-a lățit pe toată fața. O să-l poată scrie în cărțulia lui.

S-a întors și a pus un braț ferm, dar amical, pe umerii lui Ronnie Sinclair, care dădea semne că ar vrea s-o ia în direcția gropii pentru grătar.

— Hai cu mine, Ronnie, i-a zis el. Trebuie să discut ceva cu locotenentul. Cred că vrea să cumpere șuncă de la doamna Lindsay, a adăugat el, clipind spre mine ca o bufniță, gest care pentru el era sinonim cu a face cu ochiul, apoi s-a întors din nou spre Ronnie. Dar cred că va dori să audă ceea ce îi poți spune despre tatăl lui. Ai fost prieten bun cu Gavin Hayes, nu?

— Ah, a făcut Ronnie, iar fruntea i s-a înseninat puțin. Da. Da, Gavin a fost un om de treabă. Păcat de el!

A clătinat din cap, amintindu-și de moartea lui Gavin din urmă cu câțiva ani, după care a strâns din buze și a ridicat ochii spre Jamie.

— Flăcăul știe ce s-a întâmplat?

Era o întrebare delicată. De fapt, Gavin fusese spânzurat în Charleston pentru furt – iar asta, potrivit standardelor oricui, era o moarte rușinoasă.

— Da, a răspuns Jamie încet. A trebuit să-i spun. Dar i-ar prinde bine dacă i-ai putea povesti câte ceva despre el – spune-i cum a fost pentru noi acolo, la Ardsmuir.

Ceva – nu chiar un zâmbet – a apărut pe fața lui când s-a uitat la Ronnie și, drept răspuns, am văzut o expresie de blândețe apărând pe fața lui Ronnie.

Jamie l-a strâns mai tare de umăr, apoi și-a retras mâna și au pornit amândoi în susul dealului, mergând alături, dând uitării rafinamentele grătarului.

Cum a fost pentru noi… I-am urmărit îndepărtându-se, legați de tot ceea ce evoca această simplă propoziție. Cinci cuvinte care reînviau apropierea născută în zile, luni și ani de greutăți

îndurate împreună; o înrudire neînțeleasă de cineva care nu trecuse prin așa ceva. Jamie nu vorbea decât rareori despre Ardsmuir; nici alți bărbați, care scăpaseră de acolo și trăiseră destul pentru a vedea Lumea Nouă de aici, nu o făceau.

Negura se ridica din adânciturile muntelui; după câteva clipe i-am pierdut din vedere. Dar din pădurea învăluită în ceață coborau spre groapa fumegândă glasurile unor scoțieni care cântau la unison:

Fasolea, *fasolea e bună pentru inimă*...

•

Revenind în tabără, am constatat că Roger se întorsese de la treburile lui. Stătea lângă foc, cu o expresie care îi trăda tulburarea, și discuta cu Brianna.

— Nu te îngrijora, i-am spus, întinzându-mă pe lângă coapsa lui ca să iau ceainicul în care apa bolborosea. Sunt convinsă că Jamie va rezolva cumva problema. S-a dus să discute.

— Da? a întrebat el ușor descumpănit. Știe deja?

— Da, imediat ce-l va găsi pe șerif, îmi închipui că totul va fi bine.

Am luat cu o mână vasul ciobit de lut pe care-l foloseam în tabără, l-am golit de frunzele vechi răsturnându-le pe pământ și l-am așezat pe masă, apoi am turnat puțină apă fierbinte în el pentru a-l încălzi. Avusesem parte de o zi grea și probabil că și seara avea să fie la fel. Așteptam cu nerăbdare prospețimea unui ceai făcut cum se cuvenea, alături de o felie de tartă cu fructe pe care mi-o dăduse unul dintre pacienți în timpul orelor de consultații.

— Șeriful?

Roger i-a aruncat Briannei o privire uimită, ba chiar ușor alarmată.

— Sper că nu l-a asmuțit pe șerif împotriva mea.

— Să-l asmuță pe șerif împotriva ta? Cine? am întrebat, devenind și eu nedumerită.

Am pus ceainicul la loc pe trepied și am întins mâna după cutia cu frunze pentru ceai.

— Roger, ce Dumnezeu ai făcut?

O ușoară roșeață a apărut pe pomeții lui, însă înainte ca el să-mi răspundă, Brianna a pufnit.

— I-a zis vreo două mătușii Jocasta.

I-a aruncat o privire lui Roger și ochii ei s-au transformat în

triunghiuri albastre, în care se citea amuzamentul malițios în timp ce își imagina scena.

— Doamne, cât îmi doresc să fi fost acolo!

— Dar ce i-ai spus, Roger? am întrebat, vădit interesată.

Roger s-a înroșit și mai tare și a privit în gol.

— Nu vreau să repet ce i-am spus, a zis el sec. Nu sunt cuvinte pe care să i le spui unei femei, mai ales unei bătrâne, care mai urmează să-ți fie și rudă după căsătorie. Tocmai o întrebam pe Bree dacă n-ar fi cazul să mă duc și să-i cer iertare doamnei Cameron înainte de nuntă.

— Nu, a sărit Bree fără să stea pe gânduri. Ce tupeu! Aveai tot dreptul să-i vorbești astfel.

— Ei bine, nu regret esența afirmațiilor pe care le-am făcut, i-a replicat Roger cu un surâs ironic. Doar forma. Uite, a continuat el, întorcându-se spre mine, mă gândesc că poate ar trebui să-mi cer scuze, pentru a evita o situație stânjenitoare diseară – n-aș vrea ca nunta lui Bree să fie umbrită de asta.

— Nunta lui Bree? Crezi că mă mărit cu mine? a întrebat ea, uitându-se la el pe sub sprâncenele groase și roșcate.

— Ah, nu, a recunoscut el schițând un zâmbet și i-a atins cu gingășie obrazul. O să fiu alături de tine, asta-i sigur. Dar atâta vreme cât ne căsătorim, nu mă frământă prea mult ceremonia. Dorești ca nunta să fie frumoasă, nu? Dacă stric atmosfera, mătușa ta o să mă pocnească în cap cu un lemn din foc înainte de a apuca să spun „Da”.

Muream de curiozitate să aflu ce îi spusese Jocastei, dar am socotit că era de preferat să discut despre problema mai arzătoare, aceea că se părea că nu va exista nicio nuntă care să fie stricată.

— Jamie s-a dus să-l caute pe părintele Kenneth, am spus eu. Marsali nu l-a recunoscut pe șeriful care l-a luat, ceea ce îngreunează lucrurile.

Roger a ridicat din sprâncene, apoi s-a încruntat cu îngrijorare.

— Mă-ntreb…, a început el și s-a întors spre mine. Știi ceva? Cred că l-am văzut acum câteva clipe.

— Pe părintele Kenneth? am întrebat, rămânând cu cuțitul în aer, deasupra tartei cu fructe.

— Nu, pe șerif.

— Cum? Unde?

Bree s-a răsucit pe jumătate și a privit în jur. A strâns pumnul și m-am gândit că era bine că șeriful nu se afla în câmpul ei vizual. Arestarea Briannei pentru molestarea șerifului chiar că ar fi stricat nunta.

— Se ducea încolo.

Roger a arătat în josul dealului, spre pârâu și spre cortul locotenentului Hayes. În același timp, am auzit pașii cuiva prin noroi și după o clipă a apărut Jamie, obosit, îngrijorat și foarte iritat. Era limpede că nu-l găsise pe preot.

— Tată! l-a salutat Bree cu entuziasm. Roger crede că l-a văzut pe șeriful care l-a arestat pe părintele Kenneth!

— A, da? s-a înviorat brusc Jamie. Unde?

A făcut mâna stângă pumn, parcă anticipând ceva, iar eu nu mi-am putut reține un zâmbet.

— Ce-i atât de amuzant? m-a întrebat el, văzându-mi expresia.

— Nimic, l-am asigurat. Poftim, ia o bucată de tartă.

I-am întins o felie, pe care el a băgat-o imediat în gură, îndreptându-și din nou atenția spre Roger.

— Unde? l-a întrebat în timp ce mesteca.

— Nu știu dacă e omul pe care îl cauți, i-a răspuns Roger. Era un bărbat scund și jerpelit. Dar avea un deținut; îl ducea încătușat pe unul dintre cei de la Drunkard’s Creek. Cred că era MacLennan.

Jamie s-a înecat și a tușit, scuipând bucăți mestecate de tartă în foc.

— L-a arestat pe domnul MacLennan? Și l-ai lăsat? l-a întrebat Bree pe Roger, uitându-se la el consternată.

Nici ea, nici Roger nu fuseseră prezenți când Abel MacLennan își spusese povestea la micul dejun, dar amândoi îl cunoșteau.

— N-aș fi putut să-l împiedic, a spus calm Roger. L-am strigat pe MacLennan să-l întreb dacă avea nevoie de ajutor – m-am gândit să-l aduc pe tatăl tău sau pe Farquard Campbell, dacă-mi răspundea. Însă el s-a uitat prin mine de parcă aș fi fost o fantomă, iar când l-am strigat din nou, mi-a zâmbit într-un mod ciudat și a clătinat din cap. Nu m-am gândit că trebuia să mă duc și să iau la bătaie un șerif, asta din principiu. Dar dacă tu…

— Nu era șerif, a spus Jamie cu glas răgușit.

Îi dăduseră lacrimile și a tăcut, după care a tușit exploziv.

— E un prinzător de hoți, i-am explicat lui Roger. Un fel de

vânător de recompense, din câte am înțeles.

Ceaiul nu era gata, am găsit o sticlă pe jumătate plină cu bere și i-am întins-o lui Jamie.

— Unde îl duce pe Abel? am întrebat. Ai spus că Hayes nu vrea prizonieri.

Jamie a clătinat din cap, a înghițit și a lăsat sticla, respirând ceva mai ușor.

— Nu vrea. Nu, domnul Boble – el trebuie să fie, nu? – îl va duce pe Abel la primul magistrat pe care îl poate găsi. Iar dacă micuțul Roger tocmai l-a văzut…

S-a întors, dus pe gânduri, încruntat, și a privit cercetător coasta muntelui.

— Va fi Farquard, cel mai probabil, a tras el concluzia, iar umerii i s-au mai relaxat. Știu că aici, la Adunare, sunt patru judecători de pace și trei magistrați și, dintre ei, Campbell e singurul care are tabăra pe partea asta.

— Asta-i bine.

Am oftat ușurată. Farquard Campbell era un om drept; respecta legea la sânge, dar nu era lipsit de compasiune și, lucru și mai important, probabil, era un vechi prieten de-al Jocastei Cameron.

— Da, o voi ruga pe mătușa să pună o vorbă bună – poate ar fi bine să facem asta înainte de ceremonii.

S-a întors spre Roger.

— Roger, te duci tu la ea? Eu trebuie să-l găsesc pe părintele Kenneth, altfel nu va fi nicio nuntă.

Roger arăta de parcă și el s-ar fi înecat cu o bucată de tartă.

— Ăă… păi, a început el cu stângăcie. Nu cred c-aș fi cel mai potrivit să-i vorbesc acum doamnei Cameron.

Jamie s-a holbat la el cu o expresie de interes și exasperare.

— De ce nu?

Roșind puternic, Roger a relatat din nou conținutul discuției lui cu Jocasta – coborându-și glasul până la o șoaptă când a încheiat.

Totuși, noi l-am auzit destul de bine. Jamie s-a uitat la mine. Buzele lui au tresărit. Apoi umerii au început să i se cutremure. Am simțit și eu hohotul de râs presându-mi coastele, dar reacția mea nu s-a comparat cu amuzamentul lui. A râs aproape mut, dar atât de tare, încât în ochi i-au apărut lacrimi.

— Oh, Iisuse! a reușit el să spună gâfâit.

A dus o mână la piept, încă respirând șuierat.

— Doamne, cred că mi-am rupt o coastă.

A luat de pe un tufiș unul dintre scutecele uscate pe jumătate și și-a șters neglijent fața cu el.

— În regulă, a spus el, revenindu-și într-o oarecare măsură. Atunci, du-te și vorbește cu Campbell. Dacă Abel e deja acolo, spune-i lui Campbell că voi garanta eu pentru el. Adu-l aici.

L-a gonit scurt cu un gest scurt, iar Roger – foarte roșu la față, semn că îi fusese rănit amorul propriu, dar plin de demnitate – a plecat imediat. Bree a pornit după el, aruncându-i o privire încărcată de reproș tatălui ei, ceea ce l-a făcut pe Jamie să mai chicotească șuierat de câteva ori.

Mi-am înăbușit propria veselie cu o gură de ceai fierbinte, care avea o aromă dumnezeiască. I-am oferit cana lui Jamie, dar el a făcut semn că nu voia, mulțumindu-se cu restul de bere.

— Mătușa mea știe prea bine ce pot cumpăra banii și ce nu pot, a remarcat el, coborând sticla de la gură.

— Și acum a plătit – la fel ca toată lumea din comitat – pentru a-și face o părere clară în legătură cu săracul Roger, nu? am răspuns eu, destul de sec.

Jocasta Cameron era din neamul MacKenzie de Leoch; oameni pe care Jamie îi descrisese cândva drept „fermecători precum ciocârliile pe câmp și șireți ca vulpile”. Dacă Jocasta avusese vreo îndoială privind motivele lui Roger de a se căsători cu Bree ori doar se gândise să împiedice bârfele inutile ale oamenilor din Cape Fear, metodele ei se dovediseră neîndoielnic bune. Probabil că în acele momente era în cortul ei, bucurându-se de istețimea pe care o dovedise și abia așteptând să răspândească povestea despre oferta ei și reacția lui Roger.

— Săracul Roger, m-a aprobat Jamie, arcuindu-și buzele. Sărac, dar virtuos.

A înclinat sticla cu bere, a golit-o și a așezat-o jos cu un scurt oftat de mulțumire.

— Deși, fiindcă veni vorba, a adăugat el aruncându-mi o privire, a cumpărat pentru flăcău ceva de valoare, nu-i așa?

— *Fiul meu*, am citat eu încet, dând aprobator din cap. Crezi că și-a dat seama de asta înainte de a fi deschis gura? Că simte cu adevărat că Jemmy este fiul lui?

Jamie a făcut un gest nedefinit din umeri.

— N-aș putea spune. Însă ar fi bine să țină minte asta, înainte

de a apărea și următorul copil – unul despre care va ști sigur că este al lui.

Mi-am adus aminte de discuția pe care o avusesem cu Brianna de dimineață, dar am socotit că era preferabil să nu aduc vorba – cel puțin pentru moment. La urma urmelor, era o chestiune care îi privea pe Roger și pe Bree. M-am mulțumit să dau din cap și m-am întors pentru a face ordine în lucrurile de care mă folosisem pentru ceai.

Am simțit o mică tresărire plăcută în stomac care era doar în parte produsă de ceai. Roger jurase că îl va accepta pe Jemmy drept copilul lui, indiferent de paternitatea micuțului; Roger era un bărbat onorabil și vorbea serios. Însă cuvintele rostite din inimă sună mai puternic decât cele rostite doar din buze.

Când mă întorsesem gravidă prin pietre, Frank îmi jurase că mă va păstra ca soție și că va trata copilul care avea să vină pe lume drept al lui – și că mă va iubi ca și până atunci. Se străduise să respecte toate cele trei jurăminte făcute de buzele și mintea lui, însă, în cele din urmă, inima lui făcuse doar unul. Din momentul în care a luat-o în brațe, Brianna a devenit copila lui.

M-am întrebat ce s-ar fi întâmplat dacă ar mai fi apărut un copil. Nu existase o asemenea posibilitate – dar dacă s-ar fi întâmplat? Încet, am șters vasul de lut și l-am înfășurat într-un prosop, analizând posibila existență a acelui copil imaginar, cel pe care l-am fi putut avea eu și Frank, dar pe care nu-l avusesem niciodată. Am așezat vasul uscat în ladă, încet, parcă ar fi fost un prunc adormit.

Când m-am întors, Jamie stătea în același loc, uitându-se la mine cu o expresie destul de ciudată – tandră, însă cumva tristă.

— Englezoaico, m-am gândit vreodată să-ți mulțumesc? a zis el cu glas ușor răgușit.

— Pentru ce? am întrebat eu nedumerită.

M-a luat de mână și m-a tras cu delicatețe spre el. Mirosea a bere și a lână umedă și foarte slab a tartă, preparată cu zahăr și brandy.

— Pentru copiii mei, a răspuns el încet. Pentru copiii pe care mi i-ai adus pe lume.

— Ah! am făcut eu.

M-am aplecat încet și mi-am rezemat fruntea de pieptul lui cald și puternic. Mi-am lipit mâinile de omoplații lui, pe sub

haină, și am oftat.

— A fost… plăcerea mea.

•

— Domnu’ Fraser! Domnu’ Fraser!

Am ridicat capul și, când m-am întors, am văzut un copilaș care cobora panta abruptă din spatele nostru, fluturându-și brațele pentru a-și păstra echilibrul, cu fața îmbujorată de frig și de efort.

— Ha!

Jamie a ridicat mâinile exact la timp pentru a-l prinde pe băiatul care gonea la vale, aproape pierzând controlul asupra picioarelor. L-a înălțat brusc în aer și l-am recunoscut ca fiind cel mai mic copil al lui Farquard Campbell, stând acum în brațele lui Jamie și zâmbindu-i.

— Da, Rabbie, ce s-a întâmplat? Tata vrea să mă duc la el după domnul MacLennan?

Rabbie a clătinat din cap, iar părul i s-a zburlit ca al unui câine ciobănesc.

— Nu, domnule, a spus el, gâfâind.

A tras aer în piept, iar gâtul lui mic s-a umflat ca al unei broaște în efortul de a respira și de a vorbi în același timp.

— Nu, domnule. Tăticul spune că a aflat unde este preotul și eu trebuie să vă arăt drumul, domnule. Veniți cu mine?

Surprins preț de o clipă, Jamie a ridicat brusc din sprâncene. Mi-a aruncat o privire, apoi i-a zâmbit lui Rabbie și a dat aprobator din cap, după care s-a aplecat pentru a-l lăsa pe pământ.

— Da, flăcăule. Atunci, arată-mi drumul!

— Frumos din partea lui Farquard, i-am șoptit lui Jamie, făcând un semn către Rabbie, care țopăia în fața noastră, privind din când în când peste umăr, ca să fie sigur că reușeam să ținem pasul cu el. Nimeni nu dă atenție unui copil mic în roiurile de copii de pe munte. Cu siguranță că oricine ar fi observat dacă Farquard Campbell ar fi venit personal sau și-ar fi trimis fiii adulți.

Jamie gâfâia ușor, iar răsuflarea i se transforma în aburi în frigul care se întețea.

— Ei bine, la urma urmei, nu e problema lui Farquard, chiar dacă o respectă foarte mult pe mătușa mea. Și cred că, dacă l-a trimis pe flăcăiașul acesta să-mi spună, știe cine este omul care

se face răspunzător și nu vrea să-mi țină mie partea împotriva lui.

A aruncat o privire spre soarele care stătea să apună și m-a privit cu o expresie tristă.

— Am spus că trebuie să-l găsesc pe părintele Kenneth până la asfințit, dar nu prea cred că vom avea parte de nunți în seara asta, englezoaico.

Rabbie ne-a condus înainte și în sus, urmând fără nicio ezitare labirintul de poteci și ierburi moarte călcate în picioare. Soarele răzbise într-un târziu printre nori; coborâse adânc între crestele munților, dar era încă destul de sus ca să scalde panta într-o lumină roșiatică și caldă care, pe moment, dezmințea frigul de peste zi. Oamenii se adunau deja în jurul focurilor, abia așteptând să mănânce de seară, astfel că nimeni nu ne-a aruncat vreo privire prin acea agitație.

În cele din urmă, Rabbie s-a oprit brusc la poalele unei poteci care ducea în sus și spre dreapta. Cât ținuse Adunarea, umblasem în câteva rânduri în lung și în lat pe versantul muntelui, dar niciodată nu mă aventurasem atât de sus. Cine îl arestase pe părintele Kenneth, m-am întrebat eu, și ce își propusese Jamie să facă?

— Acolo, sus, a spus Rabbie în mod inutil, arătând spre vârful unui cort mare, răsărind dintr-un pâlc de pini cu ace lungi.

Văzând cortul, Jamie a scos un sunet tipic scoțian din gâtlej.

— Oho, a spus el încet, deci așa stau lucrurile?

— Așa? N-are importanță cum stau lucrurile, al cui este cortul? am întrebat eu uitându-mă cu suspiciune la cort, care era foarte mare, din pânză cafenie și cernită, arătând spălăcit în lumina amurgului. Era limpede că aparținea cuiva foarte bogat, însă nu cineva pe care să-l cunosc.

— Al domnului Lillywhite, din Hillsborough, a răspuns Jamie și s-a încruntat gânditor.

L-a bătut ușor pe cap pe Rabbie Campbell și i-a dat un penny din tașcă.

— Mulțumesc, flăcăiașule. Acum du-te fuguța la mama ta; a sosit vremea mesei de seară.

Rabbie a luat moneda și a dispărut fără să comenteze, încântat că își dusese la bun sfârșit sarcina.

— Bineînțeles, am zis și am înclinat capul, uitându-mă cercetător la cort.

Asta explica o serie de lucruri, am presupus eu, dar nu totul. Domnul Lillywhite era un magistrat din Hillsborough, deși nu știam nimic altceva despre el, cu excepția felului în care arăta. Îl zărisem o dată sau de două ori în timpul Adunării, un bărbat înalt, cu umerii puțin căzuți, ușor de remarcat datorită hainei verzi cu nasturi din argint, dar nu fuseserăm prezentați unul altuia în mod oficial.

Magistrații răspundeau de numirea șerifilor, ceea ce explica legătura cu „omul gras și urât” pe care ni-l descrisese Marsali și de ce părintele Kenneth fusese adus aici, însă lăsa deschisă întrebarea cine dorea îndepărtarea preotului, șeriful sau domnul Lillywhite?

Jamie m-a luat de braț și m-a tras la adăpostul unui pin scund.

— Englezoaico, nu-l cunoști pe domnul Lillywhite, nu?

— Doar din vedere. Ce vrei să fac?

Mi-a zâmbit, cu o sclipire poznașă în ochi, în ciuda îngrijorării pentru soarta părintelui Kenneth.

— Ești pregătită pentru ceva, ce crezi?

— Doar să nu-mi propui să-l lovesc pe domnul Lillywhite în cap ca să-l eliberez pe părintele Kenneth cu forța, altfel accept orice. Asta ar fi mai curând specialitatea ta decât a mea.

A râs și a aruncat spre cort o privire care sugera că se gândea la ceva.

— Nimic nu mi-ar face mai multă plăcere, mi-a confirmat el bănuiala. N-ar fi defel greu, a continuat el, măsurând din ochi laturile din pânză ale cortului, care se umflau în vânt. Uite ce mare este; ar mai încăpea doi sau trei oameni, în afară de preot. Aș putea aștepta până la căderea întunericului, apoi, cu ajutorul unui băiat sau doi…

— Dar ce te aștepți să fac eu acum? l-am întrerupt, socotind că era indicat să pun capăt unui șir de gânduri care păreau clar infracționale.

— Ah, da.

A abandonat mașinațiile – pentru moment – și s-a uitat printre gene la mine, prețăluindu-mi înfățișarea. Îmi scosesem șorțul pătat de sânge pe care îl purtasem cât făcusem operații, îmi prinsesem părul frumos cu agrafe și arătam destul de respectabil, chiar dacă aveam noroi pe poalele rochiei.

— N-ai la tine vreunul dintre instrumentele tale de doctor? m-a întrebat el, încruntându-se chinuit de îndoieli. O sticluță cu

leacuri, un cuțitaș ascuțit?

— O sticluță cu leacuri? Nu, dar... stai puțin. Da, am astea, sunt de ajuns?

Scotocindu-mă în buzunarul legat la brâu, scosesem micuța cutie din fildeș în care țineam acele de acupunctură cu vârfuri din aur.

Jamie a dat aprobator din cap, mulțumit peste măsură, și a scos din tașcă plosca argintie cu whisky.

— Da, e de ajuns, a spus el, întinzându-mi-o. Ia și asta totuși. Te duci la cort și îi spui celui care îl păzește pe preot că e bolnav.

— Paznicul?

— Preotul, a spus el, uitându-se la mine puțin exasperat. Îndrăznesc a zice că deja toată lumea te știe de vindecătoare și te va recunoaște imediat. Spui că părintele Kenneth are o boală, tu îl tratezi și trebuie să primească îngrijiri fără întârziere, ca să nu i se facă mai rău și să moară în mâinile lor. Nu cred că vor să se întâmple așa ceva – și nu se vor teme de tine.

— Nici nu-mi imaginam că ar trebui să se sperie de mine, l-am aprobat sarcastic. Deci nu vrei să-l înjunghii în inimă pe șerif cu acele mele, da?

A surâs auzind acea idee, dar a clătinat din cap.

— Nu, vreau doar să afli de ce l-au săltat pe preot și ce vor să facă cu el. Dacă m-aș duce eu să-i întreb, asta i-ar putea pune în gardă.

Ceea ce însemna că Jamie nu abandonase cu totul planul unei acțiuni de comando asupra redutei domnului Lillywhite dacă răspunsurile se vor dovedi nesatisfăcătoare. Am aruncat o privire spre cort și am inspirat profund, după care mi-am așezat mai bine șalul pe umeri.

— Am înțeles, am spus eu. Și tu ce vrei să faci cât eu mă ocup de treaba asta?

— Mă duc să-i aduc pe copii, a răspuns el și, strângându-mă ușor de mână pentru a-mi ura noroc, a pornit în josul pantei.

•

Încă mă întrebam ce anume voise să spună prin acea afirmație criptică – ce copii? Și de ce? – când am ajuns în dreptul clapei ridicate a cortului, însă toate ipotezele mi-au dispărut din minte când a apărut un domn care corespundea atât de exact descrierii lui Marsali – un „bărbat gras și urât” –, încât nu am

avut nicio îndoială în legătură cu identitatea lui. Era scund și amintea de o broască râioasă, avea o chelie care pornea de la frunte, un pântec care suprasolicita nasturii vestei din pânză, pătată de mâncare, și ochi mici ca niște mărgele care m-au țintuit parcă evaluându-mă în perspectiva următoarei mese.

— Bună ziua, doamnă, a spus el.

M-a măsurat fără entuziasm, cu siguranță socotindu-mă nu tocmai gustoasă, însă și-a înclinat capul cu un respect formal.

— Bună ziua, i-am răspuns cu voioșie, făcând și o mică reverență.

Niciodată nu strică să fii politicoasă – măcar pentru început.

— Dumneavoastră sunteți șeriful, da? Regret că nu m-am bucurat de plăcerea de a vă cunoaște personal. Sunt doamna Fraser – doamna James Fraser, de la Fraser's Ridge.

— David Anstruther, șerif al comitatului Orange, la dispoziția dumneavoastră, doamnă, a spus el, înclinând iar capul, deși fără să dea semne că ar fi fost încântat.

Nu s-a arătat surprins auzind numele lui Jamie. Ori nu îi era familiar – lucru puțin probabil –, ori nu se așteptase să primească o asemenea ambasadoare.

Așa cum stăteau lucrurile, am socotit că nu avea niciun rost să o iau pe ocolite.

— Din câte am înțeles, îl aveți aici pe părintele Donahue, am spus eu cu glas cât mai calm și plăcut. Am venit să-l văd; sunt doctorul lui.

S-ar fi așteptat la orice altceva, dar nu la asta; a rămas cu gura căscată, evidențiind un caz grav de ocluzie inversă, o gingivită în stare avansată și un premolar lipsă. Până să închidă gura, un domn purtând o haină verde a ieșit din cort în urma lui.

— Doamna Fraser? a spus el ridicând o sprânceană, apoi s-a înclinat foarte politicos. Spuneți că doriți să stați de vorbă cu domnul preot care se află în stare de arest?

— În stare de arest? m-am prefăcut eu deosebit de surprinsă. Un preot? Dar de ce, ce ar fi putut să facă?

Șeriful și magistratul au schimbat priviri între ei. Apoi magistratul a tușit slab.

— Doamnă, probabil că nu aveți cunoștință că este ilegal ca o persoană, alta decât un cleric al Bisericii de stat – Biserica Angliei, adică – să oficieze în colonia Carolina de Nord?

Aveam cunoștință de așa ceva, dar știam și că legea nu era

decât rareori pusă în aplicare, pentru că, în primul rând, existau foarte puțini asemenea clerici în colonie, astfel că nimeni nu se deranja să-i urmărească pe preoții itineranți – mulți dintre ei acționând pe cont propriu în cel mai strict sens al expresiei – care apăreau din când în când.

— Doamne Dumnezeule! am spus, mimând cât am putut de bine surpriza și șocul. Nu, n-am avut știință de asta. Vai de mine! Ce straniu!

Domnul Lillywhite a clipit ușor, gest pe care l-am interpretat drept o indicație că mă străduisem suficient să creez impresia unui șoc de femeie bine-crescută. Mi-am dres glasul și am scos plosca și cutia cu ace.

— În fine. Sper din toată inima că toate dificultățile se vor rezolva cât de curând. Cu toate acestea, aș dori foarte mult să-l văd câteva momente pe părintele Donahue. Cum v-am spus, sunt doctor. Suferă de o… indispoziție – am ridicat capacul cutiei și, cu delicatețe, am arătat acele, lăsându-i să-și imagineze ceva deosebit de periculos – care necesită tratament regulat. L-aș putea vedea un moment ca să-i administrez medicamentul? N-aș dori să pățească ceva din cauza lipsei de grijă din partea mea, înțelegeți?

Le-am zâmbit cât de fermecător posibil.

Șeriful și-a îndesat gâtul în gulerul hainei și a căpătat o înfățișare de animal amfibiu și primejdios, însă domnul Lillywhite a părut mai impresionat de zâmbetul meu. A ezitat, măsurându-mă cu privirea.

— Păi, nu sunt sigur că…, a început el, moment în care, din spatele meu, am auzit pași prin noroiul cleios.

M-am întors, așteptându-mă să-l văd pe Jamie, însă am dat cu ochii de unul dintre pacienții mei recenți, domnul Goodwin, cu obrazul încă umflat după intervenția mea, dar în rest cât se poate de teafăr.

A fost foarte surprins să mă vadă, dar m-a salutat cu o cordialitate deosebită și cu un nor de aburi de alcool. Se vedea limpede că luase în serios sfatul meu privind dezinfectarea.

— Doamnă Fraser! Ați venit cumva să-l tratați pe prietenul meu, Lillywhite? Cred că domnului Anstruther i-ar prinde bine un purgativ – ca să curețe umorile ficatului, nu, David? Ha, ha!

L-a lovit pe șerif pe spate în semn de camaraderie afectuoasă, gest pe care Anstruther l-a îndurat doar cu o ușoară grimasă,

ceea ce m-a făcut să-mi dau seama de importanța domnului Goodwin în ierarhia socială din comitatul Orange.

— George, dragul meu, l-a salutat domnul Lillywhite cu căldură. Așadar, o cunoști pe această fermecătoare doamnă?

— Bineînțeles, domnule!

Domnul Goodwin s-a întors spre mine și mi-a zâmbit.

— Păi, doamna Fraser mi-a făcut un mare serviciu în dimineața asta, un mare serviciu, serios. Uite aici!

Și-a arătat brațul cu atelă care – am fost încântată să văd – nu îi producea deloc dureri în acele momente, deși probabil asta avea mai curând legătură cu anestezia pe care și-o administrase singur decât cu priceperea mea.

— Mi-a lecuit brațul doar cu o atingere aici, una dincolo, și mi-a scos o măsea atât de ușor, încât abia dacă am simțit ceva. Uite!

A vârât un deget în gură și a tras de obraz, lăsând să se vadă o bucățică de pânză pătată de sânge, plasată în alveola fostei măsele, dar și linia curată a cusăturii de pe gingie.

— Chiar așa, doamnă Fraser, sunt profund impresionat.

Lillywhite a adulmecat mirosul de cuișoare și de whisky emanat de gura domnului Goodwin, părând interesat, și am văzut umflătura din obraz când, cu mare grijă, și-a atins cu limba o măsea.

— Dar ce vă aduce aici, doamnă Fraser? m-a întrebat domnul Goodwin întorcându-se jovial spre mine. E cam târziu – poate îmi faceți onoarea de a lua cina la focul meu.

— Oh, vă mulțumesc, dar din păcate nu pot, am răspuns, zâmbindu-i fermecător. Am venit doar să văd un alt pacient – asta este…

— Vrea să-l vadă pe preot, m-a întrerupt Anstruther.

Goodwin a clipit iute de câteva ori, ușor nedumerit.

— Preot. Există vreun preot aici?

— Un papistaș, a spus cu emfază domnul Lillywhite, strâmbând din buze când a rostit acel cuvânt necurat. Mi s-a adus la cunoștință că era ascuns în adunare un preot catolic care avea intenția de a ține o mesă în timpul festivităților de diseară. L-am trimis pe domnul Anstruther să-l aresteze, desigur.

— Părintele Donahue îmi este prieten, am intervenit cât de hotărât se putea. Și nu s-a ascuns, a fost invitat ca oaspete al

doamnei Cameron. Pe de altă parte, îmi este pacient și are nevoie de tratament. Am venit să i-l asigur.

— Prieten de-al dumneavoastră? Doamnă Fraser, sunteți catolică?

Domnul Goodwin părea uimit; era limpede că nu îi trecuse prin minte că fusese tratat de un dentist papistaș și, nedumerit, a dus mâna la obrazul umflat.

— Da, am spus, sperând că simplul fapt de a fi catolică nu era împotriva modului în care domnul Lillywhite concepea legea.

Nu era. Domnul Goodwin l-a înghiontit ușor pe domnul Lillywhite.

— Haide, Randall. Las-o pe doamna Fraser să-l vadă pe om, ce rău poate fi în asta? Iar dacă e cu adevărat oaspetele Jocastei Cameron…

Domnul Lillywhite și-a țuguiat buzele gânditor, apoi s-a tras deoparte și a ridicat clapa cortului ca să intru.

— Presupun că nu e nicio primejdie dacă vă vedeți… prietenul, a spus el rar. Veniți, doamnă.

Apusul era aproape, iar în cort era întuneric, deși un perete din pânză încă lucea în razele soarelui dinapoia lui. Am închis ochii o clipă ca să mă obișnuiesc cu lumina scăzută, apoi am clipit și am privit în jur ca să mă orientez.

Cortul părea înțesat de obiecte, dar relativ confortabil, fiind dotat cu un pat de campanie și alte piese de mobilier, iar aerul mirosea nu doar a pânză și a lână umedă, ci și a ceai de Ceylon, vin scump și biscuiți cu migdale.

Silueta părintelui Donahue se profila pe pânza strălucitoare. Stătea pe un taburet la o măsuță pliabilă, pe care erau aranjate câteva foi de hârtie, o călimară și o pană. Judecând după atitudinea semeață și militantă, amintind de martiraj, ele puteau foarte bine să fie și menghine pentru degete, clești și un vătrai înroșit în foc.

Am auzit în spate sunetul produs de cremene și de cutia cu iască, apoi s-a făcut lumină. Lumina a sporit, iar un băiat de culoare – servitorul domnului Lillywhite, am presupus – a înaintat și, în tăcere, a așezat o mică lampă cu ulei pe masă.

Când l-am văzut mai clar pe preot, impresia de martiraj a devenit mai pronunțată. Arăta ca Sfântul Ștefan după primul val de pietre, având o julitură pe bărbie și un ochi vânăt de toată frumusețea, violaceu de la frunte până la pomete, umflat și

închis complet.

Ochiul teafăr s-a mărit când m-a văzut, iar preotul s-a ridicat scoțând o exclamație de surprindere.

— Părinte Kenneth.

L-am prins de o mână și i-am strâns-o, zâmbindu-i larg pentru eventualitatea că cineva ar fi tras cu ochiul prin clapa cortului.

— Ți-am adus medicamentul. Cum te simți?

Am ridicat din sprâncene și le-am mișcat, sugerându-i astfel că trebuia să intre în jocul plănuit de mine. M-a privit o clipă fascinat, dar părea că a priceput. A tușit, apoi, încurajat de semnul pe care l-am făcut din cap, a tușit din nou, ceva mai entuziasmat.

— E foarte… amabil din partea ta… doamnă Fraser, că te-ai gândit la mine, a spus el cu glas șuierat printre accesele de tuse.

Am scos dopul ploștii și am turnat o porție generoasă de whisky într-o cană.

— Ești bine, părinte? l-am întrebat cu glas scăzut și m-am aplecat să-i dau cana. Fața ta…

— Ah, nu-i nimic, dragă doamnă Fraser, nu-i nimic, m-a asigurat el, accentul irlandez fiindu-i mai pronunțat din cauza încordării. Doar că am făcut greșeala de a mă opune când m-a arestat șeriful. Eram șocat în acele momente și l-am lovit în boașe pe sărmanul om, deși el nu-și făcea decât datoria, Dumnezeu să mă ierte.

Părintele Kenneth și-a ridicat ochiul teafăr spre cer cu o expresie pioasă, însă contrazisă de zâmbetul de pe fața lui.

Părintele Kenneth era de statură medie și arăta mai în vârstă din cauza oboselii provocate de perioade lungi petrecute în șa. Totuși, nu avea mai mult de treizeci și cinci de ani și era slab și rezistent ca un bici pe sub haina neagră ponosită și cămașa zdrențuită. Am început să înțeleg bățoșenia șerifului.

— Pe de altă parte, a adăugat el, atingându-și delicat ochiul învinețit, domnul Lillywhite mi-a cerut scuze convingător pentru vătămarea asta.

A făcut semn spre masă și, printre instrumentele de scris, am văzut o sticlă de vin desfăcută și o cană din cositor – cana era încă plină, iar nivelul vinului din sticlă, destul de ridicat.

Preotul a ridicat cana cu whisky și a golit-o, închizând ochii cu o expresie visătoare de binecuvântare.

— O doctorie mai bună nu speram să capăt, a spus el, deschizând ochii. Îți mulțumesc, doamnă Fraser. Mă simt refăcut și cred că aș fi în stare să merg și eu pe apă.

Și-a adus aminte să tușească, de astă dată ceva mai delicat, cu pumnul ținut în dreptul gurii.

— Ce are vinul, e prost? am întrebat, aruncând o privire spre ușă.

— Nu are nimic, a spus el, luând mâna de la gură. Numai că nu mi s-a părut drept să accept tratația magistratului, mai ales în situația de față. Să zicem că e vorba de conștiință.

Mi-a zâmbit din nou, dar acum cu vagă ironie.

— De ce te-au arestat? am întrebat în șoaptă.

M-am uitat din nou spre intrarea în cort. Nu am văzut pe nimeni, dar am surprins murmur de voci venind de afară. Evident, Jamie avusese dreptate; oamenii aceia nu mă bănuiau de nimic.

— Pentru că aș fi oficiat mesa, mi-a răspuns el, coborând glasul ca și mine. Cel puțin așa spun ei. Dar asta e o minciună sfruntată. N-am mai oficiat mesa de duminica trecută, iar asta a fost în Virginia.

S-a uitat gânditor la ploscă. I-am turnat încă o porție sănătoasă.

M-am încruntat puțin, gândindu-mă, în timp ce el a băut whisky-ul, dar de data asta mai puțin grăbit. Ce puneau la cale domnul Lillywhite și prietenii lui? Cu siguranță că nu puteau să-l judece pe preot sub acuzația că ar fi ținut mesa. Evident, nu ar fi fost prea greu să găsească un martor mincinos care să susțină că a făcut-o, dar ce rost ar fi avut?

Deși catolicismul nu era agreat în Carolina de Nord, nu vedeam niciun motiv pentru arestarea unui preot care oricum urma să plece a doua zi dimineață. Părintele Kenneth venise de la Baltimore și voia să se întoarcă acolo; venise la Adunare doar ca să-i facă o favoare Jocastei Cameron.

— O! am făcut eu, iar părintele Kenneth s-a uitat întrebător la mine peste buza cănii. M-am gândit la ceva, i-am explicat, făcându-i semn să continue. Știi cumva dacă domnul Lillywhite o cunoaște personal pe doamna Cameron?

Jocasta Cameron era o femeie bogată și importantă în ținut – și avea un caracter puternic, așadar nu ducea lipsă de dușmani. Dar chiar și-așa, nu înțelegeam de ce domnul Lillywhite ar

depune atâtea eforturi ca să-i facă un asemenea deserviciu, dar…

— O cunosc pe doamna Cameron, a zis domnul Lillywhite, vorbind din spatele meu. Deși, din păcate, nu pot susține că sunt prieten apropiat al doamnei.

M-am răsucit și l-am văzut în cort, aproape de intrare, alături de șeriful Anstruther și de domnul Goodwin, iar în urma lor, Jamie.

Domnul Lillywhite a făcut o plecăciune drept confirmare.

— Doamnă, tocmai i-am explicat soțului dumneavoastră că respectul pe care îl port intereselor doamnei Cameron m-a îndemnat să încerc să reglementez situația domnului Donahue, astfel încât să permit continuarea prezenței sale în colonie.

Domnul Lillywhite a dat din cap cu răceală spre preot.

— Cu toate acestea, regret, dar sugestia mea a fost respinsă fără nicio discuție.

Părintele Kenneth a lăsat cana pe masă și s-a îndreptat de spate, iar ochiul lui teafăr a sclipit în lumina lămpii.

— Domnule, vor să semnez un jurământ, i-a spus el lui Jamie, arătând spre hârtiile și pana de pe masa din fața lui. În sensul că nu ader la credința în transsubstanțiere.

— Chiar așa?

Glasul lui Jamie a trădat doar un interes politicos, dar am înțeles imediat ce sugerase preotul când făcuse remarca privitoare la conștiința lui.

— Păi, nu poate face asta, nu? am spus eu, privind spre cercul de bărbați. Catolicii – adică – *noi* – am vorbit cu o oarecare emfază, uitându-mă la domnul Goodwin – *chiar* credem în transsubstațiere. Nu-i așa? am întrebat, întorcându-mă spre preot, care a zâmbit slab drept răspuns și a încuviințat din cap.

Domnul Goodwin părea nefericit, dar resemnat, iar jovialitatea creată de alcool se redusese considerabil din cauza stânjenelii.

— Îmi pare rău, doamnă Fraser, dar așa este legea. Singura condiție în care un cleric care nu aparține Bisericii de stat poate rămâne în colonie în mod legal este să semneze un astfel de jurământ. Mulți o fac. Îl cunoașteți pe reverendul Urmstone, metodistul care călătorește călare prin ținut până la enoriașii lui? El a semnat jurământul, la fel ca și domnul Calvert, pastorul Noii Lumini, care locuiește în apropiere de Wadesboro.

Șeriful părea mulțumit de sine. Stăpânindu-mi impulsul de a-l

călca pe picior, m-am întors spre domnul Lillywhite.

— Bine, dar părintele Donahue nu poate semna așa ceva. Și atunci, ce propuneți să faceți cu el? Îl azvârliți pe bietul om în temniță? Nu se poate să faceți asta – e bolnav!

Drept confirmare, părintele Kenneth a tușit convingător.

Domnul Lillywhite m-a privit neîncrezător, dar a preferat să i se adreseze lui Jamie.

— Am tot dreptul să-l întemnițez pe acest om, dar din respect pentru dumneavoastră, domnule Fraser, și pentru mătușa dumneavoastră, nu voi proceda astfel. Totuși, va trebui să plece din colonie mâine. Voi pune să fie escortat în Virginia, unde va fi eliberat. Puteți fi convins că vom avea grijă să-i fie bine în cursul călătoriei.

Și-a îndreptat ochii cenușii spre șerif și l-a privit cu răceală. Șeriful s-a îndreptat de spate și a încercat, cu rezultate modeste, să arate a om pe care te poți bizui.

— Am înțeles, a rostit Jamie cu un aer degajat, privind de la un bărbat la altul, după care și-a ațintit ochii asupra șerifului. Sper că este adevărat, domnule, pentru că, dacă voi afla că bunul părinte a pățit ceva, voi fi… foarte supărat.

Cu fața împietrită, șeriful i-a susținut privirea și l-a înfruntat până când domnul Lillywhite și-a dres glasul și s-a încruntat la el.

— Domnule Fraser, aveți cuvântul meu că așa va fi.

Jamie s-a întors spre Lillywhite și s-a înclinat ușor.

— Domnule, nici n-aș putea cere mai mult. Și totuși, dacă nu merg prea departe cu îndrăzneala – părintele n-ar putea petrece noaptea în largul lui între prieteni, pentru ca ei să-și poată lua rămas-bun de la el? Și pentru ca soția mea să se poată ocupa de rănile lui? Mă pun chezaș pentru predarea lui în siguranță în mâinile dumneavoastră mâine-dimineață.

Domnul Lillywhite a strâns din buze și s-a prefăcut că analizează propunerea, însă magistratul era un actor nepriceput. Cu un oarecare interes, mi-am dat seama că el anticipase acea solicitare și fusese hotărât de la început să o respingă.

— Nu, domnule, a spus el, străduindu-se ca din glasul lui să răzbată regretul. Îmi pare rău, dar nu pot aproba solicitarea dumneavoastră. Însă, dacă preotul dorește să le scrie unor cunoștințe – și a arătat spre teancul de foi –, mă voi îngriji ca

scrisorile să fie predate respectivelor persoane cât mai curând.

Jamie și-a dres glasul și s-a sumețit puțin.

— Bine, atunci, a spus el. Mă întrebam dacă ar fi o cutezanță prea mare să vă cer să…

A făcut o pauză, părând ușor jenat.

— Da, domnule.

Lillywhite s-a uitat curios la el.

— Mă întrebam dacă bunului părinte i s-ar putea îngădui să-mi asculte confesiunea.

Jamie a rămas cu ochii îndreptați spre stâlpul cortului, evitând cu orice preț să se uite la mine.

— Confesiunea dumneavoastră?

Lillywhite a părut de-a dreptul uimit, dar șeriful a scos un sunet care, cu o oarecare îngăduință, putea fi numit un chicotit disprețuitor.

— Aveți ceva care vă apasă conștiința? a întrebat Anstruther cu grosolănie. Ori poate aveți vreo premoniție privind o moarte inevitabilă?

A zâmbit răutăcios, iar domnul Goodwin, șocat, a mormăit ceva în semn de protest. Jamie i-a ignorat pe amândoi, concentrându-și privirea asupra domnului Lillywhite.

— Da, domnule. A trecut ceva timp de când am avut ultima oară ocazia de a fi absolvit de păcate, înțelegeți? Și s-ar putea să treacă multă vreme până când voi avea din nou posibilitatea asta. Așa cum stau lucrurile…

În acel moment, mi-a surprins privirea și a făcut din cap o mișcare ușoară, dar plină de înțeles, spre clapa de la intrarea în cort.

— Domnilor, vă rog să ne iertați câteva momente.

Fără să aștepte răspunsul lor, m-a prins de cot și m-a tras cu rapiditate afară.

— Brianna și Marsali sunt pe drum cu copiii, mi-a șuierat la ureche când am ieșit din cort. Ai grijă ca Lillywhite și ticălosul acela de șerif să fie departe și apoi adu-i înăuntru.

M-a lăsat ca o stană de piatră pe potecă și a pătruns din nou în cort.

— Vă cer iertare, domnilor, l-am auzit spunând. M-am gândit că poate… există unele lucruri pe care un bărbat nu ar trebui să le rostească în fața soției lui… sper că înțelegeți, da?

Am auzit murmure de aprobare și am surprins cuvântul

„confesiune” repetat pe un ton de îndoială de către domnul Lillywhite. Drept răspuns, Jamie a început să vorbească în șoaptă, întrerupt de întrebarea „Ce-ați făcut?” rostită destul de tare de șerif, după care, pe un ton imperativ, domnul Goodwin le-a cerut tuturor să tacă.

Au urmat niște discuții neclare, apoi foșnete care trădau deplasarea celor trei și abia am reușit să mă trag din calea lor și să ajung la adăpostul pinilor, după care clapa cortului s-a ridicat și ei au ieșit. Lumina zilei se stinsese aproape cu totul, lăsând pe cer câțiva nori luminați de soare, roșii ca niște tăciuni, însă am beneficiat de suficientă lumină ca să observ aerul de ușoară stânjeneală care îi apăsa pe cei trei bărbați.

Au făcut câțiva pași în josul potecii, oprindu-se la doar câțiva metri de ascunzătoarea mea. Au rămas împreună, privind înapoi, spre cortul dinspre care am auzit glasul părintelui Kenneth înălțându-se într-o binecuvântare rostită în latină. Lampa din cort s-a stins, iar silueta lui Jamie și cea a preotului au dispărut într-o beznă confesională.

Masivul Anstruther s-a apropiat de domnul Goodwin.

— Ce mama naibii este transsubstanțierea? a bolborosit el.

Am văzut umerii domnului Goodwin îndreptându-se, apoi ridicându-se spre urechi într-un gest care îi trăda neștiința.

— Domnule, cu toată sinceritatea, sunt convins că nu cunosc acest cuvânt, a spus el răspicat, deși cred că este vorba de o formă de doctrină papistașă periculoasă. Poate ne-ar lămuri domnul Lillywhite, dându-ne o definiție a cuvântului. Randall?

— Da, a spus magistratul. Este ideea că în timp ce preotul rostește anumite cuvinte în timpul mesei, pâinea și vinul se transformă în carnea și sângele Mântuitorului nostru.

— Poftim? a exclamat Anstruther, foarte derutat. Cum ar putea face cineva așa ceva?

— Să transforme pâinea și vinul în carne și sânge? a întrebat domnul Goodwin, foarte surprins. Dar asta e sigur vrăjitorie!

— Ar fi, dacă s-ar întâmpla așa, a spus domnul Lillywhite, părând ceva mai uman. Biserica susține pe drept că așa ceva nu este posibil.

— Ești sigur de asta? a întrebat Anstruther cu glas bănuitor. I-ai văzut făcând asta?

— Adică dacă am participat la o mesă catolică? Sigur că nu!

Lillywhite s-a îndreptat de spate, arătând și mai înalt și sobru

în întunericul care se adâncea.

— Drept cine mă iei, domnule?

— Stai puțin, Randall, sunt convins că șeriful nu a vrut să te jignească.

Și pentru a-l liniști, Goodwin a pus o mână pe brațul prietenului său.

— La urma urmei, slujba lui are legătură cu chestiuni mai lumești.

— Nu, nu, domnule, n-am vrut să te jignesc, nici vorbă de asta, s-a grăbit să confirme Anstruther. Mă refeream la altceva, dacă a văzut *cineva* asemenea lucruri, ca să fie un martor credibil, folosit pentru a-i acuza, asta voiam să spun.

Domnul Lillywhite a părut oarecum jignit; când a răspuns, a făcut-o cu voce glacială.

— Șerifule, nu prea este nevoie de martori ai ereziei, deoarece preoții înșiși recunosc de bunăvoie asta.

— Nu, nu. Sigur că nu.

Silueta masivă a șerifului a părut să se chircească în semn de supunere.

— Dar, dacă am dreptate, domnule, papistașii se împărtășesc din această – această trans cum se mai cheamă ea, da?

— Da, așa mi s-a spus.

— Bine. La naiba, asta înseamnă canibalism, nu?

Entuziasmat, masivul Anstruther și-a îndreptat umerii.

— Știu că asta e *sigur* împotriva legii! Ce-ar fi să-l lăsăm pe individ să-și joace micul rol, iar noi îi vom aresta pe toți participanții la slujbă, nu? Și așa îi arestăm pe ticăloși dintr-o singură lovitură, îndrăznesc a spune.

Domnul Goodwin a scos un geamăt slab. S-a apucat să-și maseze falca, fără îndoială pentru a ușura durerea ce reîncepuse.

Domnul Lillywhite a pufnit puternic.

— Nu, a spus el cu glas calm. Șerifule, mă tem că nu se poate. Am primit instrucțiuni ca preotului să nu i se permită să țină nicio ceremonie și să fie împiedicat să primească vizitatori.

— Ah, da? Și el ce face acum, ia spune? a întrebat Anstruther, arătând spre cortul întunecat, în care Jamie începuse să vorbească, ezitant și abia auzit.

Mi s-a părut că vorbea în limba latină.

— E cu totul altceva, a spus Lillywhite țâfnos. Domnul Fraser

este un gentleman, iar interdicția referitoare la vizitatori are menirea de a ne asigura că preotul nu va oficia căsătorii în secret, ceea ce nu reprezintă o îngrijorare în acest moment.

— Binecuvântează-mă, părinte, căci am păcătuit.

Brusc, Jamie a vorbit în engleză mai tare. Domnul Lillywhite a tresărit.

Părintele Kenneth a murmurat o întrebare.

— Mă fac vinovat de păcatele de dorință carnală și necurățenie, atât în gând, cât și trupește, a spus Jamie vorbind mai tare decât s-ar fi cuvenit pentru a păstra discreția.

— Desigur, a rostit părintele Kenneth excesiv de sonor, dar părând interesat. Și aceste păcate de necurățenie ce formă au căpătat ele, fiule, și în câte rânduri?

— Ei, în fine. M-am uitat la femei cu dorință în gând, ca să începem cu asta. În câte rânduri – vai, să zicem de cel puțin o sută de ori, pentru că a trecut ceva vreme de când nu m-am mai spovedit. Părinte, vrei să știi despre ce femei este vorba ori doar ce am gândit că le-aș face?

Domnul Lillywhite s-a crispat în mod vădit.

— Dragul meu Jamie, nu cred că avem timp pentru toate, a zis preotul. Însă dacă mi-ai vorbi despre o astfel de situație sau două, pentru a-mi face o idee despre... gravitatea păcatului...

— Da. În fine, cel mai grav a fost probabil cu putineiul de bătut unt.

— Putineiul? A... cel cu un mâner ieșit în afară?

Tonul părintelui Kenneth a exprimat o compătimire tristă pentru posibilitățile lubrice sugerate de acel obiect.

— A, nu, părinte, a fost butoiașul pentru unt. Cel care stă pe o parte și are un mâner mic pentru a-l întoarce. Ei bine, ea muncea la butoiaș cu mare elan și i se desfăcuse corsajul, sânii i se legănau încoace și încolo, iar pânza rochiei i se lipise de corp din cauza sudorii. Butoiașul avea înălțimea potrivită – și avea rotunjimi, înțelegi? – și asta m-a făcut să mă gândesc să o aplec peste el și să-i ridic fustele, și...

Șocată, am deschis gura fără să vreau. El descria corsetul meu, sânii mei și putineiul meu de bătut unt! Fără a mai vorbi de fustele mele. Mi-am amintit foarte bine acea ocazie și dacă tot începuse cu un gând necurat, lucrurile nu se opriseră acolo.

Foșnete și murmure mi-au atras atenția și m-am uitat din nou către cei trei bărbați. Domnul Lillywhite îl prinsese de braț pe

șerif – încă aplecat spre cort, cu urechile ciulite – și îi șoptea ceva, trăgându-l precipitat spre potecă. Domnul Goodwin i-a urmat cam fără tragere de inimă.

Din nefericire, zgomotele provocate de plecarea lor au acoperit restul descrierii păcatului cu pricina, dar au acoperit și foșnetele de frunze și pocniturile rămurelelor călcate de Brianna și de Marsali, care îi țineau în brațe pe Jemmy și pe Joan. Germain stătea agățat în spinarea mamei lui ca o maimuță.

— Credeam că nu mai pleacă, a șoptit Brianna, uitându-se peste umăr spre locul în care dispăruseră domnul Lillywhite și tovarășii lui. Putem intra?

— Da, veniți.

Am întins mâinile spre Germain, care s-a aplecat de bunăvoie pentru a-l lua în brațe.

— *Où nous allons, grand-mère*?[32] a întrebat el cu glas somnoros, după care și-a lipit afectuos capul cu păr blond de gâtul meu.

— Sst! Să-l vedem pe *grand-père* și pe părintele Kenneth, i-am șoptit. Dar trebuie să fim foarte tăcuți.

— Aha! Așa? a șuierat el tare și s-a apucat să cânte în surdină un cântec franțuzesc foarte vulgar.

— Sst!

Am pus palma peste gura lui, care era umedă și lipicioasă după ce mâncase nu știu ce.

— Nu cânta, scumpule, că îi trezim pe bebeluși.

Am auzit chicotitul lui Marsali și pufnetul lui Bree și mi-am dat seama că Jamie continua să se confeseze. Părea să fi căpătat avânt, iar acum inventa fără nicio jenă – sau cel puțin așa am sperat eu. Cu siguranță nu făcuse toate acele lucruri cu *mine*.

Am ieșit de sub pini și am privit în lungul potecii, dar nu am văzut pe nimeni în apropiere. Le-am făcut semn fetelor și am traversat poteca, intrând în cortul întunecat.

Când am pătruns, Jamie s-a oprit brusc. Apoi l-am auzit spunând grăbit:

— Și păcatele furiei, trufiei și geloziei – ah, și am mai mințit când și când, părinte. Amin!

S-a lăsat în genunchi, a rostit o rugăciune de căință în franceză și s-a ridicat în picioare, luându-l pe Germain din brațele mele înainte ca părintele Kenneth să termine de rostit:

---

[32] „Unde mergem, bunico?” (în fr. în orig.) (n.tr.).

Ego te absolvo.

Ochii mi se obișnuiseră cu întunericul; am distins siluetele masive ale fetelor și silueta înaltă a lui Jamie. L-a așezat pe Germain pe masă, în fața preotului și a zis:

— Repede, părinte. N-avem prea mult timp.

— Nu avem nici apă, a remarcat preotul. Doar dacă s-au gândit doamnele să aducă.

Ridicase cremenea și iasca și încerca să reaprindă lampa.

Bree și Marsali au schimbat priviri îngrozite, apoi au clătinat la unison din cap.

— Nu te îngrijora, părinte, a spus Jamie pe un ton liniștitor, și l-am văzut întinzând mâna spre ceva de pe masă.

S-a auzit scârțâitul scurt al dopului scos și am simțit mirosul dulceag și fierbinte al whisky-ului umplând cortul, în vreme ce mucul lămpii s-a aprins, iar flacăra pâlpâitoare a prins viață, răspândind o lumină clară.

— În situația de față..., a zis Jamie întinzându-i plosca preotului.

Părintele Kenneth a strâns din buze, deși mi s-a părut că își exprima astfel mai degrabă amuzamentul decât iritarea.

— În situația de față, da, a repetat el. Și, la urma urmelor, ce ar fi mai potrivit decât apa vieții?

A dus mâna la guler și a tras de un șnur din piele prins la gât, de care atârna o cruce din lemn și o sticluță cu dop de plută.

— Untdelemn sfințit, a explicat el, desprinzând sticluța și așezând-o pe masă. Slăvită fie Fecioara că îl am asupra mea. Șeriful mi-a luat cutia cu lucrurile trebuincioase pentru mesă.

A făcut un scurt inventar al lucrurilor de pe masă, numărându-le pe degete.

— Foc, untdelemn sfințit, apă – într-un fel – și un copil. Prea bine. Presupun că tu și soțul tău veți fi nașii copilului, da, doamnă?

Mi s-a adresat mie, pentru că Jamie se dusese să stea de strajă la intrarea în cort.

— Pentru toți, părinte, am spus și l-am ținut strâns pe Germain, care părea dornic să sară de pe masă. Stai liniștit, dragule, doar câteva clipe.

Am auzit un fâșâit în spatele meu; sunet de metal alunecând pe piele unsă cu ulei. Am aruncat o privire peste umăr și l-am zărit pe Jamie ascuns în umbre, stând de pază la intrare cu

pumnalul în mână. O undă de îngrijorare s-a furișat în pântecul meu și am auzit-o pe Bree trăgând adânc aer în piept.

— Jamie, fiule, a spus părintele Kenneth, pe un ton de ușoară dezaprobare.

— Părinte, te rog să continui, i-a răspuns Jamie foarte calm. Vreau să-mi botezi copiii în seara asta și nimeni nu va împiedica asta.

Preotul a inspirat cu un șuierat slab, apoi a clătinat din cap.

— Am înțeles. Iar dacă vei ucide pe cineva, sper să am timp să-ți ascult mărturisirea înainte de a fi spânzurați amândoi, a mormăit el, întinzând mâna după untdelemnul sfințit. Iar dacă ai de ales, încearcă să-l omori pe șerif, da, dragul meu?

Trecând brusc la limba latină, a ridicat smocul mare de păr de pe fruntea lui Germain, iar degetul lui a trecut cu pricepere peste frunte, buze, iar apoi – vârând mâna sub haina băiatului cu un gest care l-a făcut să se îndoaie de râs – inimă, făcând semnul crucii.

— În numele acestui copil, te lepezi de Satana și de uneltirile sale? a întrebat el atât de repede, încât abia dacă mi-am dat seama că vorbea din nou în engleză și abia am apucat să răspund împreună cu Jamie, în calitate de nași, rostind îndatoritoare: „Mă lepăd”.

Eram extrem de încordată și trăgeam cu urechea pentru a surprinde orice zgomote care ar putea anunța întoarcerea domnului Lillywhite și a șerifului, închipuindu-mi ce scandal ar fi urmat dacă ei îl descopereau pe părintele Kenneth în mijlocul unui act pe care cu siguranță l-ar fi socotit drept o „ceremonie” ilegală.

I-am aruncat o privire lui Jamie; s-a uitat la mine și mi-a zâmbit, gest pe care l-am interpretat ca fiind liniștitor. Își voia copiii botezați și cu sufletele în grija Domnului, chiar dacă trebuia să moară pentru asta – ori dacă ajungeam cu toții la închisoare, inclusiv

Brianna, Marsali și copiii. Din astfel de material sunt plămădiți martirii, iar familiile lor sunt obligate să le stea alături.

— Crezi în Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh?

— Încăpățânat om, i-am zis lui Jamie, doar mișcându-mi buzele, fără să scot niciun sunet.

Zâmbetul lui s-a lățit, iar eu m-am întors grăbită, rostind odată cu el: „Da”. Oare auzisem zvon de pași pe potecă ori era

doar vântul de seară, care făcea ramurile copacilor să trosnească?

După încheierea întrebărilor și a răspunsurilor, preotul mi-a zâmbit, arătând ca un gargui în lumina tremurătoare a lămpii. A închis ochiul teafăr pentru o clipă.

— Înțeleg că răspunsurile voastre sunt aceleași și pentru ceilalți copii, da, doamnă? Și care este numele de botez al acestui copil adorabil?

Fără să se întrerupă din ritm, preotul a ridicat plosca cu whisky și a turnat cu atenție un firicel de lichid pe creștetul copilului, repetând:

— Te botez Germain Alexander Claudel MacKenzie Fraser, în numele Tatălui, Fiului și al Sfântului Duh, amin.

Germain a urmărit întreaga operațiune cu mare interes, uitându-se cruciș când lichidul de culoarea ambrei i-a alunecat pe nas și a picurat de pe vârful cârn. A scos limba pentru a prinde picăturile, apoi s-a strâmbat când a simțit gustul.

— Ua! a făcut el. Pipi de cal.

Șocată, Marsali a țistuit scurt spre el, dar preotul a chicotit, l-a coborât pe Germain de pe masă și i-a făcut semn lui Bree.

Ea i l-a întins pe Jemmy peste masă, ținându-l în brațe ca pe o ofrandă. Privea concentrată fața copilului, dar am văzut-o tresărind, pentru că atenția îi fusese distrasă de niște sunete de afară. *Erau* zgomote pe potecă; am auzit și voci. Un grup de oameni, m-am gândit eu, discutând cu glasuri pline de veselie, dar nu de bețivi.

M-am încordat, încercând să nu mă uit la Jamie. Am hotărât că, dacă intrau, îl voi lua în brațe pe Germain, mă voi strecura pe sub peretele cortului și voi fugi de acolo. Pentru a fi mai sigură, l-am prins de gulerul hainei, pregătindu-mă de fugă. Apoi am simțit un ghiont ușor când Bree și-a împins corpul spre mine.

— Nu-i nimic, mamă, a șoptit ea. Sunt Roger și Fergus.

A făcut semn din cap spre întuneric, apoi și-a îndreptat din nou atenția spre Jemmy.

Așa era, mi-am dat eu seama, iar pielea de pe tâmple mi s-a înfiorat de ușurare. Acum, când știam, am distins sunetul imperativ și ușor nazal al vocii lui Fergus, care înălța o orație de un anumit fel, și un glas gros, slab, tipic scoțian, despre care am socotit că era al lui Roger. Un glas subțiratic pe care l-am recunoscut a fi al domnului Goodwin a plutit prin noapte, urmat

de o remarcă rostită rar de domnul Lillywhite.

De astă dată, m-am uitat la Jamie. Încă ținea strâns pumnalul, dar își lăsase mâna pe lângă corp, iar umerii nu îi mai erau la fel de încordați ca până atunci. Mi-a zâmbit din nou și de data asta i-am răspuns la fel.

Jemmy era treaz, dar somnoros. Nu a făcut nazuri când a fost uns cu untdelemn sfințit, dar a tresărit când a simțit whisky-ul rece pe frunte, a căscat ochii mari și a fluturat din mâini. A scos un țipăt ascuțit de protest, apoi, când Bree l-a înfășurat grăbită în pătură și l-a rezemat de umăr, s-a strâmbat și a încercat să se hotărască dacă era suficient de deranjat ca să plângă.

Bree l-a bătut pe spate de parcă ar fi lovit într-o tobiță bongo și a șuierat la urechea lui, pentru a-i distrage atenția. El a ales să își vâre un deget în gură și s-a uitat urât și bănuitor la cei din jur, dar părintele Kenneth turna deja whisky pe creștetul lui Joan, care dormea în brațele lui Marsali.

— Te botez pe tine, Joan Laoghaire Claire Fraser, a spus el, urmând indicațiile lui Marsali, iar eu m-am uitat la ea cu uimire.

Știam că fetița se numea Joan după sora mai mică a lui Marsali, dar nu știusem care vor fi celelalte nume. Am simțit un mic nod în gât cât i-am privit capul aplecat deasupra copilei. Atât sora, cât și mama ei, Laoghaire, se aflau în Scoția; șansele ca vreuna dintre ele să o vadă pe acea tiză mititică erau tot mai reduse.

Pe neașteptate, Joan a făcut ochii mari și a căscat gura. A scos un răcnet sfredelitor, și toți cei prezenți acolo am tresărit, ca și cum în mijlocul nostru ar fi explodat o bombă.

— Mergeți în pace, să-L slujiți pe Domnul nostru! Și mergeți cât mai repede! a spus părintele Kenneth, astupând cu pricepere sticluța cu ulei și plosca, strângând cu gesturi disperate toate urmele ceremoniei.

Dinspre potecă am auzit voci mirate, ridicate întrebător.

Ținând-o pe Joan lipită de sâni și pe Germain de mână, Marsali a trecut ca un fulger de clapa cortului. Bree a mai zăbovit cât să-l prindă de ceafă pe părintele Kenneth și să-l sărute pe frunte.

— Îți mulțumim, părinte, a șoptit ea și a dispărut într-o fluturare de fuste.

Jamie m-a prins de braț și a dat să mă tragă afară din cort, însă s-a oprit o clipită în dreptul intrării și s-a răsucit.

— Părinte, a șoptit el. *Pax vobiscum*!

Părintele Kenneth se așezase deja la masă cu mâinile împreunate, având din nou în față foile de hârtie, nescrise și acuzatoare. A schițat un zâmbet, a ridicat privirea, iar în lumina lămpii, fața lui mi s-a părut împăcată, în ciuda ochiului învinețit și a celorlalte suferințe.

— *Et cum spiritu tuo*, a spus el, ridicând trei degete în semn de binecuvântare.

•

— De ce Dumnezeu ai făcut așa ceva? am auzit-o pe Brianna șoptind enervată.

Ea și Marsali erau la doar câțiva pași în fața noastră, mergând încet din cauza copiilor pe care îi duceau în brațe, însă cum se aflau aproape una de alta, siluetele masive și înfășurate în șaluri abia se deosebeau de tufișurile care năpădeau poteca.

— Ce am făcut? Încetează, Germain! Hai să-l găsim pe tata, bine? Nu, nu băga aia în gură!

— Ai pișcat-o pe Joanie – te-am văzut clar! Puteam fi prinși!

— Dar a trebuit s-o fac! a replicat Marsali surprinsă de acuzație. Și nici nu ar mai fi contat – botezurile se încheiaseră deja. Nu puteau să-l silească pe părintele Kenneth să întoarcă lucrurile, nu? a adăugat ea chicotind. Germain, ți-am spus s-o arunci!

— Cum adică a trebuit s-o faci? Jem, dă-mi drumul la păr! Au! Dă-mi drumul, am spus!

Jemmy se trezise de-a binelea și se arăta interesat de lucrurile din jur, dornic să le exploreze, judecând după exclamațiile repetate de „Aa!”, marcate de câte un „bla” ocazional.

— Păi, dormea! a explicat Marsali scandalizată. Nu s-a trezit când părintele Kenneth i-a turnat apă – adică whisky – pe cap. Germain, vino aici! *Thig air ais a seo*! Și îi aduce ghinion unui copil să nu scoată niciun scâncet când e botezat; așa știi că păcatul originar îl părăsește! N-am putut să-l las pe *diabhol* să rămână în copila mea. Puteam să fac asta, *mo mhaorine*?

S-au auzit sunete slabe de sărutări și gânguritul discret al lui Joanie, acoperit imediat de Germain, care reîncepuse să cânte.

Cum enervarea i se stingea, Bree a scos un pufnet amuzat.

— Oh, înțeleg. De vreme ce ai avut un motiv întemeiat. Dar nu sunt convinsă că asta a avut vreun efect asupra lui Jemmy sau a lui Germain. Judecând după cum s-au purtat, aș putea jura

că erau posedați. Au! Nu mă mușca, diavol mic ce ești, o să-ți dau să mănânci în curând!

— Ei, la urma urmelor, sunt băieți, a spus Marsali îngăduitoare, ridicând puțin glasul pentru a fi auzită în ciuda zgomotelor. Toată lumea știe că băieții îl au în ei pe diavol; ca să-l alungi de tot cred că e nevoie de ceva mai mult decât nițică apă sfințită, oricâtă *tărie* ar avea ea. Germain! Unde-ai auzit cântecul acela respingător, împielițatule?

Am zâmbit, iar Jamie, aflat lângă mine, a râs discret ascultând discuția dintre fete. Eram deja destul de departe de scena crimei, ca să zic așa, astfel că nu ne mai temeam că puteam fi auziți printre crâmpeiele de cântece, muzică de scripcă și râsetele care răsunau dintre copacii luminați de focurile de tabără, strălucitoare în întunericul care se îndesea.

Problemele zilei fuseseră rezolvate în mare parte, iar oamenii se așezau să mănânce de seară, după care începeau chemările, cântecele și ultimele vizite de rămas-bun. Mirosurile de fum și de mâncare își întindeau degetele ademenitoare prin aerul rece, iar stomacul meu a ghiorăit slab drept răspuns la chemările lor. Am sperat că Lizzie se refăcuse suficient ca să înceapă pregătirea mesei.

— Ce înseamnă *mo mhaorine*? l-am întrebat pe Jamie. N-am mai auzit expresia asta până acum.

— Înseamnă „cartofiorul meu”, așa cred, a spus el. E în irlandeză, nu? A învățat-o de la preot.

A oftat, profund satisfăcut de cele întâmplate în cursul serii.

— Fie ca Mireasa să îl binecuvânteze pe părintele Kenneth pentru degetele lui agile; preț de câteva clipe, am crezut că nu vom reuși. Aceia sunt Roger și Fergus?

Două umbre întunecate apăruseră din pădure apropiindu-se de fete; am auzit râsete și murmure – întrerupte de țipetele ascuțite ale băiețeilor la vederea taților – care au plutit spre noi dinspre micul grup al tinerelor familii.

— Da. Și, fiindcă veni vorba, scumpul meu cartofior, am spus eu, prinzându-l ferm de braț pentru a-l face să meargă mai încet, ce-ai vrut când i-ai povestit părintelui Kenneth toate lucrurile acelea despre mine și unt?

— Doar nu vrei să spui că te-a deranjat, englezoaico, s-a arătat el surprins.

— Bineînțeles că m-a deranjat!

Sângele mi-a urcat fierbinte în obraji, deși nu eram sigură dacă din cauză că-mi aminteam confesiunea ori adevărata întâmplare, însă măruntaiele mi s-au încălzit la acel gând, iar ultimele rămășițe ale crampelor au început să dispară, în timp ce pântecul meu se strângea și se relaxa, alinat de plăcuta căldură lăuntrică. Nu era nici momentul, nici locul potrivit, dar poate că mai târziu puteam găsi suficientă intimitate… dar am alungat imediat acel gând.

— Lăsând la o parte că era ceva intim, nici pomeneală de păcat, am spus eu afectată. Pentru numele lui Dumnezeu, doar suntem căsătoriți!

— Păi, am mărturisit că spun minciuni, englezoaico, a spus el.

Nu i-am văzut zâmbetul, dar l-am sesizat destul de bine din vocea lui. Am bănuit că și el l-a simțit pe-al meu.

— A trebuit să mă gândesc la un păcat îndeajuns de înspăimântător ca să-l fac pe Lillywhite să plece de acolo – și nu puteam mărturisi vreun furt sau un act de sodomie; s-ar putea să fac afaceri cu omul ăsta într-o bună zi.

— A, așadar crezi că îl dezgustă sodomia, dar va considera atitudinea ta față de femeile în cămășuțele umede drept un defect minor de caracter?

Brațul lui era cald pe sub pânza cămășii. I-am atins încheietura, acel loc vulnerabil în care pielea este dezgolită, și am mângâiat linia venei care pulsa acolo, dispărând pe sub pânză spre inima lui.

— Vorbește mai încet, englezoaico, a murmurat el, atingându-mi mâna. Doar n-ai vrea să te audă copiii. Pe de altă parte, a adăugat el coborându-și glasul atât de mult încât a trebuit să se aplece și să-mi șoptească la ureche, nu e vorba de toate femeile. Doar de acelea cu fundul rotund și frumos.

Mi-a eliberat mâna și m-a bătut ușurel peste fund cu un gest familiar, dovedind o precizie remarcabilă pe întuneric.

— N-aș traversa drumul ca să văd o femeie slăbănoagă nici de-ar fi goală pușcă și udă toată. Cât despre Lillywhite, a revenit el la un ton mai firesc, dar fără să-și îndepărteze mâna care frământa țesătura fustei în jurul unei fese, o fi el protestant, dar tot bărbat rămâne.

— Nu mi-am dat seama că cele două situații sunt incompatibile, a spus Roger cu glas sec, venind din întuneric.

Jamie și-a retras mâna de parcă fundul meu ar fi luat foc. Nu

era chiar așa, nu complet, dar cremenea lui, asta nu puteam nega, scosese o scânteie printre lucrurile ce trebuiau aprinse, chiar dacă erau umede. Însă mai era mult până la ora de culcare.

Oprindu-mă atât cât să-i strâng scurt o anume parte anatomică, făcându-l să icnească, m-am întors și l-am văzut pe Roger ținând în brațe ceva mare, care se zbătea, a cărui natură era ascunsă de întuneric. În ciuda sunetelor pe care le scotea, nu era un purcel, ci Jemmy, care părea să roadă cu ferocitate încheieturile degetelor tatălui său. Un pumn mic și rozaliu a țâșnit într-o rază de lumină, strâns și concentrat, apoi a dispărut izbindu-l pe Roger drept în coaste.

Jamie a mormăit amuzat, dar nu s-a arătat deranjat câtuși de puțin de faptul că părerea lui despre protestanți fusese auzită.

— Toate sunt fete bune, a spus el cu accent scoțian, dar de unde apar soțiile rele?

— Poftim? a întrebat Roger ușor derutat.

— Protestanții se nasc cu puță, a explicat Jamie, cel puțin bărbații, dar unii o lasă să se usuce din cauză că nu e folosită. Bărbatul care își petrece vremea vârându-și nasul în păcătoșenia altora nu are timp să-și vadă propriile păcate.

Cu tact, mi-am mascat hohotul de râs printr-un acces de tuse.

— Iar unii devin niște puțe mari, dacă exersează, a replicat Roger sec. Da, în fine. Am venit să-ți mulțumesc… pentru că ai reușit să botezi copiii.

Am remarcat ușoara ezitare; încă nu se hotărâse cum să i se adreseze lui Jamie. Jamie i se adresa *lui* în mod imparțial cu „Micul Roger”, „Roger Mac” sau „MacKenzie” – mai rar cu porecla pe care i-o dăduse Ronnie Sinclair, *a Smeòraich*, în onoarea vocii lui. Asta însemna *sturz-cântător*.

— Eu trebuie să-ți mulțumesc, *a charaid*. N-am fi reușit până la urmă dacă nu erați tu și Fergus, a spus Jamie, iar râsul lui dădu o notă de căldură vocii lui.

Silueta lui Roger se contura clar, înaltă și zveltă, în strălucirea unui foc din spate. A ridicat un umăr și l-a mutat pe Jemmy pe celălalt braț ca să-și șteargă saliva lui de cracul pantalonilor.

— Nicio problemă, a spus el, puțin îmbufnat. Ce părere ai, părintele o să fie în siguranță? Brianna mi-a zis că a fost maltratat. Sper că nu-l vor brutaliza după ce pleacă de aici.

Jamie a devenit serios. A dat ușor din umeri aranjându-și

haina.

— Cred că nu va păți nimic – am schimbat o vorbă cu șeriful.

A rostit apăsat „vorbă”, dându-i un înțeles anume. O mită substanțială ar fi fost mai bună, dar eram perfect conștientă că în acele momente aveam doar doi șilingi, trei penny și nouă farthing asupra noastră. Era preferabil să economisim banii și să ne bazăm pe amenințări, am socotit eu. Evident, Jamie era de aceeași părere.

— O să discut cu mătușa, a spus el, și o s-o rog să-i trimită astă-seară un bilet domnului Lillywhite ca să-i transmită părerea ei despre treaba asta. Ar fi o asigurare mai bună pentru părintele Kenneth decât orice aș putea spune eu.

— Cred că nu va fi deloc încântată când va afla că nunta ei se amână, am remarcat eu.

Fără îndoială că nu va fi. Fiica unei căpetenii din Highlands și văduva unui plantator foarte bogat, Jocasta Cameron era obișnuită să își impună punctul de vedere.

— Nu va fi, m-a aprobat Jamie, cu o grimasă, deși cred că Duncan se va simți oarecum ușurat.

Roger a râs, nu lipsit de simpatie față de Duncan, și a pornit să coboare alături de noi pe potecă. L-a așezat pe Jemmy, care încă mârâia feroce, la subraț, ca o minge de fotbal.

— Da, așa se va simți. Sărmanul Duncan! Deci nunțile nu se mai țin?

Nu i-am văzut încruntarea lui Jamie, dar am perceput mișcarea când a clătinat din cap în semn de îndoială.

— Mă tem că nu. N-au vrut să mi-l încredințeze pe preot, chiar dacă le-am dat cuvântul că îl predau mâine-dimineață. L-am putea lua cu forța, dar chiar și așa…

— Mă îndoiesc că asta ar ajuta la ceva, l-am întrerupt eu și le-am povestit ce auzisem cât așteptasem afară din cort.

— Nu-i văd stând în jur și lăsându-l pe părintele Kenneth să oficieze căsătoriile, am încheiat eu. Chiar dacă l-ai răpi, ei ar cerceta tot muntele ca să-l găsească, răscolind corturile și provocând revoltă.

Șeriful Anstruther avea ajutoare; chiar dacă Jamie și mătușa lui se bucurau de o stimă deosebită în comunitatea scoțiană, catolicii în general și mai ales preoții nu erau respectați.

— Instrucțiuni? a repetat Jamie, uimit la culme. Ești sigură, englezoaico? Lillywhite e cel care a rostit cuvântul

„instrucțiuni”?

— Da, el, am răspuns, dându-mi seama abia acum cât de ciudat era totul.

Șeriful primea instrucțiuni de la domnul Lillywhite, asta era datoria lui. Dar cine îi ceruse așa ceva magistratului?

— Mai sunt un magistrat aici și doi judecători de pace, dar sigur…, a rostit rar Roger, clătinând din cap gânditor.

Un țipăt ascuțit i-a întrerupt șirul gândurilor și a coborât privirea; nasul i-a lucit în lumina focului din apropiere, dezvăluind un zâmbet delicat în timp ce îi vorbea copilului.

— Ce e? Ți-e foame, flăcăiașule? Nu te mai agita, mami se întoarce curând.

— Dar unde *este* mami? am întrebat eu, mijindu-mi ochii spre masa de umbre mișcătoare din față.

Începuse să bată un vânt ușor, iar crengile dezgolite ale stejarilor și ale arborilor hicori sunau ca niște săbii deasupra capetelor noastre. Însă țipetele lui Jemmy erau destul de puternice pentru ca Brianna să le audă. De undeva din față, a răzbătut până la noi vocea lui Marsali, care discuta calm cu Germain și cu Fergus despre masa de seară, dar nu am auzit glasul mai gros, gutural și cu accent de Boston al Briannei.

— De ce? l-a întrebat Jamie pe Roger, ridicând glasul pentru a acoperi șuieratul vântului.

— Ce anume? Uite, Jem, vezi ăsta? Îl vrei? Da, sigur că-l vrei. Da, bine, băiete, mestecă-l puțin.

O scânteie de lumină s-a reflectat dintr-un obiect aflat în mâna liberă a lui Roger; apoi obiectul a dispărut, iar țipetele lui Jemmy au încetat brusc, urmate de zgomote care sugerau că sugea ceva.

— Ce e ăla? am întrebat neliniștită. Să nu fie prea mic și să-l înghită.

— Ah, nu. E un lanț de ceas. Nu-ți face griji, m-a asigurat Roger, îl țin bine de capătul celălalt. Dacă îl înghite, îl pot trage înapoi.

— De ce ar vrea cineva să nu vă căsătoriți? a întrebat Jamie pe un ton răbdător, ignorând pericolul iminent pentru sistemul digestiv al nepotului său.

— Noi? a exclamat Roger surprins. Nu cred că se sinchisește cineva dacă mă însor sau nu – în afară de mine – și de tine, bineînțeles, a adăugat el cu o notă de umor. Presupun că dorești

ca băiatul să aibă un nume. Și, fiindcă veni vorba – s-a întors spre mine, iar vântul i-a răvășit șuvițele lungi de păr, transformându-l într-un diavol negru și sălbatic – ce nume a primit? La botez, adică.

— Jeremiah Alexander Ian Fraser MacKenzie, am spus, sperând că îmi amintisem exact. Așa ai vrut?

— Nu mă interesa prea mult cum va fi botezat, a spus Roger, ocolind cu atenție o băltoacă mare care se întindea de-a latul potecii.

Începuse să burnițeze din nou; am simțit picături mici și înghețate pe față și, în lumina unui foc reflectată de băltoacă, am văzut cum apa se vălurea.

— Eu am vrut Jeremiah, dar i-am spus lui Bree să aleagă ea celelalte nume. Nu s-a putut hotărî între John de la John Gray și – și Ian, după vărul ei, dar e același nume până la urmă.

Am observat din nou ezitarea lui Jamie și i-am simțit brațul încordându-se sub mâna mea. Ian, nepotul lui Jamie, era un subiect dureros și proaspăt în mintea tuturor, fiindcă primiserăm un bilet de la el cu o zi înainte. Deci, în cele din urmă, Brianna hotărâse așa.

— Ei bine, dacă nu e vorba de tine și de fiica mea, a continuat Jamie subiectul cu îndărătnicie, atunci despre cine? Jocasta și Duncan? Ori cei din Bremerton?

— Crezi că cineva dorește să împiedice nunțile din noaptea asta?

Roger a profitat de acel prilej pentru a vorbi despre altceva decât despre Ian Murray.

— Nu crezi că e vorba de respingerea generală a practicilor catolice?

— S-ar putea, dar nu e așa. Dacă ar fi așa, de ce au așteptat până acum pentru a-l aresta pe preot? Stai puțin, englezoaico, te trec eu peste băltoacă.

Jamie mi-a eliberat mâna, a pășit peste baltă, după care s-a întins, m-a prins de talie și m-a ridicat în aer cu un foșnet de fuste. Frunzele au alunecat sub ghetele mele când m-a lăsat jos, dar m-am prins de brațul lui ca să-mi păstrez echilibrul, îndreptându-mă de spate.

— Nu, a continuat Jamie discuția, întorcându-se din nou spre Roger. Lillywhite și Anstruther nu-i prea au la inimă pe catolici, așa cred, dar de ce să stârnească un scandal chiar acum, când

preotul oricum va pleca mâine-dimineață? Își închipuie că el îi va converti pe toți oamenii cu frică de Dumnezeu de aici înaintea zorilor dacă nu îl țin închis acolo?

Roger a pufnit în râs.

— Nu, cred că nu. Preotul trebuia să mai facă și altceva în seara asta, în afară de oficierea căsătoriilor și a botezurilor?

— Poate doar să asculte câteva spovedanii, am răspuns eu, pișcându-l de braț pe Jamie. Nu am știință de altceva.

Mi-am strâns coapsele și am simțit o schimbare alarmantă a aranjamentelor mele intime. La naiba, unul dintre acele de siguranță care țineau pânza între picioare se desprinsese când mă ridicase Jamie. Îl pierdusem?

— Oare încearcă să-l împiedice să asculte confesiunea cuiva? Cineva anume?

Roger a spus asta cu îndoială în glas, dar Jamie a preluat ideea și a analizat-o.

— Nu s-au opus ca preotul să asculte confesiunea mea. Și nu cred că le-ar păsa dacă vreun catolic a comis vreun păcat de moarte, pentru că, după mintea lor, noi suntem oricum blestemați. Dar dacă știau că cineva e disperat să se spovedească și ei cred că există ceva de câștigat din asta…

— Adică omul acela ar putea plăti ca să ajungă în fața preotului? am întrebat cu scepticism. Serios, Jamie, ăștia sunt scoțieni. Îmi închipui că dacă s-ar pune problema să plătească bani grei pentru un preot, ucigașul sau adulterinul catolic scoțian ar rosti o rugăciune de pocăință și ar spera că lucrurile s-au rezolvat.

Jamie a pufnit slab și am văzut ceața albă a respirației lui învârtejindu-se în jurul capului ca fumul unei lumânări; frigul se întețea.

— Așa cred, a spus el sec. Și dacă Lillywhite ar fi avut de gând să se ocupe de confesiuni, e cam târziu să scoată vreun profit din asta. Dar dacă nu era vorba să împiedice spovedania cuiva, ci mai curând să se asigure că o pot auzi și ei?

Roger a scos un sunet de satisfacție, socotind că era o ipoteză promițătoare.

— Șantaj? Da, e o idee, a spus el aprobator.

Sângele apă nu se face, am gândit eu; chiar dacă era educat la Oxford, nu încăpea nicio îndoială că Roger era scoțian. Au urmat o zbatere violentă sub brațul lui, apoi urletele lui Jemmy.

Roger a coborât ochii.

— Ai scăpat jucăria? Unde-a dispărut, ia zi?

L-a pus pe Jemmy pe umăr ca pe o desagă cu rufe și s-a lăsat pe vine, pipăind solul în căutarea lanțului de ceas, pe care Jemmy sigur îl azvârlise în întuneric.

— Șantaj? Cred că ideea e cam trasă de păr, am obiectat eu, frecându-mă la nas, care începuse să-mi curgă. Adică ei ar bănui că Farquard Campbell a comis vreo crimă îngrozitoare și, dacă se conving de asta, ar putea să-l rețină? Nu e un raționament cam strâmb? Roger, dacă găsești pe jos un ac de siguranță, e al meu.

— Păi, Lillywhite și Anstruther sunt englezi, nu? a spus Jamie cu un sarcasm delicat care l-a făcut pe Roger să râdă. Strâmbătatea și fățărnicia sunt firești pentru neamul lor, nu-i așa, englezoaico?

— Ei, pe naiba, am răspuns eu tolerantă. Râde ciob de oală spartă, nu? Pe de altă parte, nu au încercat să asculte spovedania ta.

— N-am făcut nimic pentru care să fiu șantajat, a precizat Jamie, deși era evident că încerca să aducă argumente doar de dragul discuției.

— Chiar și așa, am început eu, dar am fost întreruptă de Jemmy, care devenea tot mai agitat, smucindu-se încoace și încolo cu țipete intermitente și scoțând aburi pe gură.

Roger a icnit, a cules ceva de pe jos și s-a ridicat în picioare.

— Ți-am găsit acul, a spus el. Dar nici urmă de lanț.

— O să-l găsească cineva mâine-dimineață, am zis cu glas tare ca să mă fac auzită peste urletele lui Jemmy. Poate c-ar fi mai bine să mi-l dai mie.

Am întins mâinile spre copil, iar Roger a renunțat la povară cu un aer de vădită ușurare – lucru explicabil când la nări mi-a ajuns un miros venind dinspre scutece.

— *Iarăși*? am făcut eu.

Luând vorba mea drept reproș, Jemmy a închis ochii și a început să urle ca o sirenă care anunță un raid aerian.

— *Unde* e Bree? am întrebat, încercând în același timp să îl țin comod, dar și să păstrez distanța ca să nu mă murdăresc. Au!

Părea să fi profitat de întuneric pentru a căpăta niște mâini și picioare suplimentare, care se agitau și apucau orice puteau.

— A plecat cu o mică treabă, a răspuns Roger atât de evaziv,

încât Jamie a întors capul brusc.

Lumina i-a conturat profilul și i-am văzut sprâncenele groase și roșcate coborând, trădându-i suspiciunea. Focul și-a aruncat strălucirea pe nasul lung și drept când l-a ridicat cu un aer întrebător. Era evident că mirosise ceva în neregulă. S-a întors spre mine și a ridicat dintr-o sprânceană. Eram amestecată în treaba asta?

— N-am habar, l-am asigurat eu. Ascultă, mă duc până la focul familiei McAllister să împrumut o cârpă curată. Ne vedem în tabără peste câteva minute.

Fără să mai aștept răspunsul lui, l-am apucat mai strâns pe sugar și am pornit prin tufișuri către cea mai apropiată tabără. Georgiana McAllister avea gemeni – o asistasem la naștere în urmă cu patru zile – și s-a arătat încântată să-mi pună la dispoziție atât un scutec, cât și un tufiș înapoia căruia să mă ocup de reparațiile personale. După ce am terminat, am flecărit cu ea și i-am admirat gemenii, gândindu-mă în același timp la revelațiile din ultimele minute. Între locotenentul Hayes și proclamația citită de el, mașinațiile lui Lillywhite și ale camarazilor lui și ceea ce puneau la cale Bree și Roger, muntele părea să fie un cuib înfierbântat de conspirații în acea noapte.

Eram încântată că reușise botezul – în realitate, eram surprinsă să descopăr cât de recunoscătoare mă simțeam pentru asta –, dar am simțit și o înțepătură de durere din cauza nunții anulate a Briannei. Ea nu vorbise prea mult despre asta, însă eu știam că ea și Roger așteptaseră cu nerăbdare binecuvântarea unirii dintre ei. Lumina focului a sclipit scurt, acuzator, pe inelul de aur de pe mâna mea stângă și, în minte, mi-am ridicat mâinile spre Frank.

Și ce te aștepți să fac eu? am întrebat în gând, în timp ce mă arătam de acord cu părerea Georgianei despre tratamentul împotriva oxiurilor.

— Doamnă!

Una dintre fetele McAlister, care se oferise să-l schimbe pe Jemmy, ne-a întrerupt conversația, ținând cu delicatețe între două degete un obiect lung și murdar.

— Am găsit chestia asta în scutecul copilului; o fi al soțului ’mneavoastră?

— Dumnezeule mare!

Am rămas șocată văzând reapariția lanțului de ceas, dar o

clipă de luciditate mi-a corectat prima impresie alarmată că Jemmy chiar înghițise acel lucru. Chiar și celui mai activ tract digestiv al unui copil i-ar fi trebuit ore bune ca să elimine un obiect solid; era evident că el scăpase jucăria prin partea din față a hăinuțelor și ajunsese în scutec.

— Dă-mi-l, fato.

Domnul McAllister a întins mâna și a luat lanțul de ceas cu o ușoară grimasă. A tras o batistă mare de la brâul și a șters cu atenție obiectul, scoțând la iveală strălucirea zalelor argintii, dar și un mic inel care avea un soi de sigiliu.

Am observat sigiliul cu oarecare enervare și am hotărât să-l dojenesc pe Roger la modul cel mai serios fiindcă-l lăsa pe Jemmy să bage astfel de obiecte în gură. Slavă cerului că nu se desprinsese.

— Păi, asta e sigur tinicheaua domnului Caldwell!

Georgiana s-a aplecat în față, privind peste capetele gemenilor pe care îi alăpta la sân.

— Serios?

Soțul ei s-a uitat printre gene la obiect și apoi s-a scotocit prin buzunarele cămășii după ochelari.

— Da, sunt sigură! L-am văzut când a ținut predica duminică. Tocmai mă luaseră primele dureri, a explicat ea, întorcându-se spre mine, și a trebuit să plec de acolo înainte ca el să termine. M-a văzut întorcându-mă să plec și a crezut probabil că stătuse mai mult decât era cazul, de aceea și-a scos ceasul din buzunar ca să se uite repede la el, iar eu am văzut strălucirea chestiei ăleia de pe lanț.

— Se numește sigiliu, *a nighean*, i-a explicat soțul ei, după ce își așezase pe nas o pereche de ochelari cu lentile ca niște semiluni și întorcea între degete mica emblemă din metal. Dar ai dreptate, este al domnului Caldwell, vezi?

Cu degetul asprit de muncă, a urmărit conturul figurii de pe sigiliu: o ghioagă, o carte deschisă, un clopot și un copac, deasupra unui pește cu un inel în gură.

— Asta e de la Universitatea din Glasgow, sigur. Domnul Caldwell e savant, mi-a spus el, privindu-mă cu ochi mari și albaștri, plini de respect. A fost acolo ca să învețe să predice și se pricepe de minune la asta. Ți-a scăpat ceva, Georgie, a adăugat el, întorcându-se spre soția lui. Omul s-a roșit la față vorbind despre urâciunea pustiirii și urgia de la sfârșitul lumii și

am crezut că sigur va face apoplexie și, după aceea, ce ne făceam? Nu l-ar fi acceptat pe Murray MacLeod alături de el, fiindcă Murray e un soi de eretic pentru domnul Caldwell. Murray e adept al Noii Lumini – mi-a explicat domnul McAllister, făcând o mică pauză – și doamna Fraser, aici de față, e papistașă. Pe lângă faptul că este legată de tine și de gemeni.

S-a aplecat și l-a bătut ușor cu palma pe bonetă pe unul dintre gemeni, care nu i-a acordat nicio atenție, prea ocupat să sugă.

— Hm. În fine, după cât îmi păsa mie în acele momente, domnul Caldwell putea să și crape, a replicat cu sinceritate soția lui, apoi a ridicat cele două poveri mici și s-a așezat mai comod. În ce mă privește, nu mă interesează dacă moașa ar fi fost indiancă sau englezoaică – vai, vă cer iertare, doamnă Fraser – câtă vreme știe să prindă copilul și să oprească sângerarea.

Am murmurat ceva din modestie, respingând scuzele Georgianei, pentru a afla mai multe despre originile lanțului.

— Domnul Caldwell. Spui că e predicator, da?

În adâncul minții mele apăruse o anumită suspiciune.

— Oh, da, unul dintre cei mai buni, din câte am aflat, m-a asigurat domnul McAllister. Și am auzit multe păreri. Uitați, domnul Urmstone e renumit pentru asprimea față de păcate, dar e înaintat în ani și vorbește cam răgușit, așa că trebuie să stai chiar în primele rânduri ca să-l auzi, lucru cam primejdios, înțelegeți, căci va începe cu păcatele celor din față. Omu' de la Noua Lumină însă… Nu e mare lucru de el; nu are deloc voce.

Cu atitudinea unui cunoscător, a făcut un semn de dispreț când a pomenit de nefericitul predicator.

— Domnul Woodmason e de treabă, cam țeapăn de felul lui – un englez, nu? –, dar foarte corect când vine vorba de sosirea la slujbe, dar și el este foarte afectat de vârstă. Acum, tânărul domn Campbell, de la Biserica Barbecue…

— Copilului îi este foarte foame, doamnă, a intervenit fata care îl ținea pe Jemmy în brațe. Nu încape îndoială, se înroșise la față și urla. Să-i dau puțin terci, ce spuneți?

Am aruncat o privire scurtă spre oala de pe foc; bolborosea, astfel că probabil era suficient de bine gătit pentru a ucide mai toți germenii. Am scos lingura din corn pe care o purtam în buzunar, despre care aveam certitudinea că era curată, și i-am întins-o fetei.

— Mulțumesc foarte mult. Așa, acest domn Caldwell – nu cumva e prezbiterian?

Domnul McAllister a părut surprins, apoi a zâmbit, recunoscându-mi perspicacitatea.

— Da, sigur că este! Înseamnă că ați auzit de el, doamnă Fraser?

— Cred că ginerele meu îl cunoaște, am spus cu o notă de ironie.

Georgiana a râs.

— Aș zice că măcar nepotul dumneavoastră îl cunoaște.

A arătat spre lanț, îndoit peste palma lată a soțului ei.

— Copiii de vârsta asta sunt precum gaițele; înșfacă orice lucrușor strălucitor pe care le cad ochii.

— Chiar așa, am spus, privind zalele argintii și sigiliul care atârna de ele.

Asta dădea altă culoare întregii chestiuni. Dacă Jemmy îl furase din buzunarul domnului Caldwell, o făcuse înainte ca Jamie să fi aranjat botezul improvizat.

Însă Bree și Roger știuseră despre arestarea părintelui Kenneth și despre posibila anulare a căsătoriei lor cu mult înainte; ar fi avut destul timp pentru a face alte planuri în timp ce eu și Jamie ne ocupam de Rosamund, Ronnie și alte crize apărute. Roger ar fi avut timp din belșug pentru a se duce să discute cu domnul Caldwell, pastorul prezbiterian – avându-l cu el pe Jemmy.

Și imediat ce Roger confirmase improbabilitatea oficierii vreunei căsătorii în acea seară, Brianna dispăruse cu o „treabă” misterioasă. Dacă părintele Kenneth dorise să stea de vorbă cu un mire prezbiterian înainte de ceremonie, am presupus că și domnului Caldwell i s-ar fi permis același privilegiu cu o viitoare mireasă papistașă.

Jemmy devora porția de terci cu sălbăticia unui piranha hămesit, așa că încă nu puteam pleca. Asta era bine, m-am gândit eu; o lăsam pe Brianna să-și anunțe tatăl că până la urmă căsătoria va fi oficiată – cu preot sau fără.

Mi-am întins fusta ca să-i usuc poalele la foc, iar verighetele mele au scânteiat în lumina lui. Îmi venea să râd gândindu-mă ce va spune Jamie când va afla, dar m-am abținut, pentru că nu țineam să le explic soților McAllister motivul.

— Îl pot lua? l-am întrebat pe domnul McAllister, făcând semn

cu capul spre lanțul de ceas. Cred că-l voi întâlni pe domnul Caldwell ceva mai târziu.

14.

FERICITĂ E MIREASA ASUPRA CĂREIA STRĂLUCEȘTE LUMINA LUNII

Am avut noroc. Ploaia s-a oprit, iar norii zdrențuiți au lăsat la vedere luna argintie, înălțându-se într-o dungă, dar luminoasă peste versantul Muntelui Negru, o iluminare potrivită pentru o nuntă în familie.

Făcusem cunoștință cu David Caldwell, dar nu mi-am amintit asta decât în momentul în care l-am văzut; un gentleman scund, dar extrem de chipeș, îmbrăcat foarte curat și îngrijit, în ciuda faptului că stătuse în tabără o săptămână. Și Jamie îl cunoștea și îl respecta. Asta nu l-a împiedicat să manifeste o oarecare reținere când pastorul a apărut în lumina focului, cu o carte de rugăciuni veche în mâini, dar l-am înghiontit pe Jamie în semn de avertisment, iar el și-a schimbat expresia feței, afișând o atitudine impasibilă.

L-am văzut pe Roger aruncând o privire în direcția noastră, apoi s-a întors spre Bree. Mi s-a părut că zâmbea în colțul gurii, dar putea fi vorba doar de efectul umbrelor. Jamie a răsuflat puternic pe nas, iar eu l-am înghiontit din nou.

— Ți-ai făcut cheful cu botezurile, i-am șoptit eu.

Și-a ridicat puțin bărbia. Brianna s-a uitat spre noi, puțin îngrijorată.

— Dar n-am zis nimic, nu?

— E o căsătorie creștină cât se poate de respectabilă.

— Am spus eu că nu e?

— Atunci, arată-te *fericit*, ce naiba? am șuierat eu.

A mai expirat odată cu putere și a adoptat o expresie de bunăvoință vecină cu imbecilitatea.

— E mai bine așa? m-a întrebat printre dinții încleștați într-un zâmbet binevoitor.

L-am văzut pe Duncan Innés întorcându-se nonșalant spre

noi, tresărind și răsucindu-se grăbit, după care i-a șoptit ceva Jocastei, care stătea în apropierea focului, cu părul alb strălucind și cu o legătură peste ochii suferinzi pentru a-i feri de lumină. Stând în spatele ei, Ulysses își pusese peruca în onoarea ceremoniei; doar atât vedeam din el în întuneric, peruca parcă atârna în aer deasupra umerilor lui. În timp ce-l priveam, peruca s-a întors într-o parte, spre noi, și atunci am surprins strălucirea slabă a ochilor lui.

— Cine e acela, *grand-mère*?

Germain, scăpat ca de obicei de sub controlul părintesc, a apărut la picioarele mele, arătând curios cu degetul spre reverendul Caldwell.

— Acela e un pastor, dragule. Mătușa Bree și unchiul Roger se căsătoresc.

— *Ou qu'on va* pastor?

Am inspirat adânc, dar Jamie mi-a luat-o înainte.

— E un soi de preot, dar nu unul adevărat.

— Preot rău?

Germain s-a holbat la reverendul Caldwell cu mult mai mult interes.

— Nu, nu, am spus eu. Nu e deloc un preot rău. Doar că… în fine, vezi tu, noi suntem catolici, și catolicii au preoți, dar unchiul Roger e prezbiterian…

— Adică eretic, a intervenit Jamie pentru a lămuri lucrurile.

— Nu e eretic, dragul meu, *grand-père* glumește – ori așa își închipuie. Prezbiterienii sunt…

Germain nu a dat atenție explicației mele, ci și-a lăsat capul pe spate, uitându-se fascinat la Jamie.

— De ce se strâmbă *grand-père*?

— Suntem foarte fericiți, i-a explicat Jamie, cu fața încremenită într-un rictus care exprima amabilitatea.

— Aha.

Germain și-a întins fața extraordinar de mobilă într-o copie aproximativă a aceleiași expresii – un zâmbet asemănător celui cioplit într-un dovleac, cu dinții strânși și ochi holbați.

— Așa?

— Da, dragule, am spus eu apăsat. *Exact* așa.

Marsali s-a uitat la noi, a clipit și l-a tras de mânecă pe Fergus. Acesta s-a întors și s-a uitat la noi printre gene.

— Arată-te fericit, tăticule!

Germain a făcut semn spre zâmbetul lui larg.

— Vezi?

Fergus s-a strâmbat și și-a mutat privirea de la odrasla lui la Jamie. A rămas impasibil o clipă, apoi a arborat și el un zâmbet enorm și nesincer, arătându-și dinții albi. Marsali l-a lovit cu piciorul în gleznă. Fergus s-a crispat, dar zâmbetul nu i s-a schimbat câtuși de puțin.

De cealaltă parte a focului, Brianna și Roger aveau o discuție de ultim moment cu reverendul Caldwell. Brianna s-a întors puțin, și-a dat peste cap părul despletit, a observat fețele zâmbitoare și s-a holbat la noi, cu gura întredeschisă. M-a privit în ochi, iar eu, neajutorată, am ridicat din umeri.

A strâns din buze, dar colțurile gurii i s-au înălțat fără să vrea. Umerii i-au tresărit din cauză că își înăbușea râsul. L-am simțit pe Jamie fremătând lângă mine.

Cu un deget între filele cărții de rugăciuni, reverendul Caldwell a făcut un pas în față, și-a așezat ochelarii pe nas, le-a zâmbit jovial celor adunați acolo și a clipit nedumerit când a văzut șirul de zâmbete largi.

A tușit și a deschis Cartea Credinței Comune.

— Dragii mei, ne-am strâns aici în prezența Domnului…

L-am simțit pe Jamie relaxându-se puțin, pe măsură ce vorbele continuau să fie rostite, poate puțin nefamiliare, dar fără a prezenta deosebiri esențiale. Am presupus că nu mai participase la o ceremonie protestantă – exceptând botezul oficiat de Roger în mijlocul indienilor Mohawk. Am închis ochii și am trimis spre ceruri o scurtă rugăciune pentru Ian cel Tânăr, așa cum făceam ori de câte ori mă gândeam la el.

— Să ne amintim cu recunoștință că Dumnezeu a întemeiat și a sfințit căsătoria, spre binele și fericirea omenirii…

Deschizând ochii, am văzut că toate privirile erau îndreptate spre Roger și Brianna, care stăteau față în față cu mâinile împreunate. Alcătuiau o pereche frumoasă, fiind aproape la fel de înalți, ea luminoasă și el întunecat, ca o fotografie și negativul ei. Chipurile lor nu semănau, și totuși amândoi aveau oase puternice și mușchi clar conturați, moștenirea comună de la clanul MacKenzie.

Am aruncat o privire dincolo de foc și am regăsit aceeași imagine a oaselor și a cărnii la Jocasta, înaltă și frumoasă care, concentrată, stătea cu fața îndreptată spre locul din care

veneau cuvintele preotului. În timp ce mă uitam, a întins o mână și a lăsat-o pe brațul lui Duncan și, cu degetele lungi, l-a strâns ușor. Reverendul Caldwell se oferise cu amabilitate să oficieze și acea căsătorie, dar Jocasta refuzase, dorind să aștepte totuși o ceremonie catolică.

— La urma urmelor, nu ne grăbește nimeni, nu-i așa, dragul meu? îi spusese ea lui Duncan, întorcându-se spre el cu o demonstrație de respect care nu păcălise pe nimeni.

Însă mi s-a părut că Duncan arăta mai curând ușurat decât dezamăgit de amânarea propriei nunți.

— Prin apostolii Săi, El le-a poruncit celor care întemeiază o astfel de relație să dovedească respect și iubire reciprocă…

Cu un aer surprinzător de tandru, Duncan a pus mâna peste mâna Jocastei. Căsătoria lor nu se va întemeia pe iubire, m-am gândit eu, ci pe respect reciproc – da, cred că asta era.

— Vă cer amândurora, în fața atotputernicului Dumnezeu, Cercetătorul tuturor inimilor, ca în cazul în care vreunul dintre voi are un motiv pentru care nu poate să se unească legitim prin căsătorie, să mărturisească de îndată. Fiți siguri că, dacă există persoanele care se unesc altfel decât îngăduie Cuvântul Domnului, unirea lor nu va fi binecuvântată de El.

Reverendul Caldwell a făcut o pauză și s-a uitat atent când la Roger, când la Brianna. Roger a clătinat ușor din cap, cu ochii ațintiți asupra Briannei. Drept răspuns, Bree i-a zâmbit discret, iar reverendul și-a dres glasul și a continuat.

Aerul de amuzament al celor din jurul focului se topise treptat; nu se auzea niciun sunet în afara vocii încete a reverendului și a pocnetelor scoase de lemnele din foc.

— Roger Jeremiah, o iei pe această femeie să-ți fie soție și să-i juri credință, cu iubire și onoare, în toate îndatoririle și lucrurile, cu toată credința și tandrețea, și să trăiești cu ea și să o iubești, așa cum a poruncit Dumnezeu, în legătura sfântă a căsătoriei?

— Da, a spus Roger cu glas profund și puțin răgușit.

Am auzit un oftat puternic din dreapta mea și am văzut-o pe Marsali, cu o expresie visătoare, lăsându-și capul pe umărul lui Fergus. El a întors capul și a sărutat-o pe frunte, după care și-a lăsat capul pe albul bonetei ei.

— Da, a spus clar Brianna, drept răspuns la întrebarea preotului, ridicându-și bărbia și privindu-l pe Roger drept în față.

Domnul Caldwell s-a uitat cu un aer binevoitor la cei din jur,

iar lumina focului a sclipit pe lentilele ochelarilor lui.

— Cine o dă pe această femeie care se căsătorește cu acest bărbat?

A urmat o pauză extrem de scurtă și l-am simțit pe Jamie tresărind ușor, pentru că fusese luat prin surprindere. L-am strâns de braț și am văzut lumina focului licărind pe verigheta din aur de pe mâna mea.

— Oh! Eu, desigur! a spus el.

Brianna a întors capul și i-a zâmbit, în ochi i se citea iubirea față de el. Jamie i-a răspuns la zâmbet, apoi și-a dres glasul și m-a strâns tare de mână.

Am simțit și eu un nod în gât când mirii au rostit jurămintele, amintindu-mi de ambele mele căsătorii. Și Jocasta? m-am întrebat. Ea fusese căsătorită de trei ori; ce ecouri ale trecutului auzea în acele cuvinte?

— Eu, Roger Jeremiah, te iau pe tine, Brianna Ellen, să-mi fii soție…

Lumina amintirii strălucea pe chipul majorității celor din jurul focului. Membrii familiei Bug stăteau foarte aproape unii de alții, privindu-se cu ochi în care se citea dăruirea. Domnul Wemyss, aflat alături de fiica lui, și-a plecat ochii, iar pe chip i-a apărut o expresie în care se amestecau bucuria și tristețea, pentru că, neîndoielnic, se gândea la soția lui, care murise cu mulți ani în urmă.

— În belșug și lipsuri…

— La bucurie și tristețe…

— La boală și sănătate…

Lizzie era absorbită, privind cu ochii deschiși larg misterul ce se desfășura în fața ei. Când avea să-i vină rândul să stea în fața martorilor și să facă asemenea promisiuni?

Jamie m-a luat de mâna dreaptă, degetele ni s-au împletit și argintul verighetei mele a sclipit roșiatic în lumina flăcărilor. Am ridicat ochii spre el și am văzut promisiunea rostită de ochii lui, așa cum și el vedea același lucru într-ai mei.

— Cât timp vom trăi amândoi.

15.

FLĂCĂRILE DECLARAȚIEI

Focul cel mare de dedesubt arunca flăcări înalte, iar lemnele umede scoteau pocnete care răsunau ca niște împușcături de pistol pe versantul muntelui – o rafală îndepărtată totuși și prea puțin observată în larma petrecerii.

Deși preferase să nu fie căsătorită de reverendul Caldwell, Jocasta pregătise totuși cu generozitate un ospăț de nuntă foarte îmbelșugat în onoarea lui Roger și a Briannei. Vinul, berea și whisky-ul curgeau ca apa sub oblăduirea lui Ulysses, a cărui perucă albă se legăna prin mulțimea din jurul focului nostru de tabără, omniprezent ca un fluture în jurul flăcării unei lumânări.

În ciuda umezelii reci și a norilor care se strânseseră din nou pe cer, veniseră aici aproape jumătate dintre oamenii sosiți la Adunare, dansând după muzica scripcilor și a muzicuțelor, repezindu-se ca niște lăcuste asupra meselor încărcate de delicatese și bând în sănătatea proaspeților căsătoriți – și a celor care urmau să se căsătorească –, dovedind mare entuziasm în speranța că toate urările lor se vor împlini și că Roger, Bree, Jocasta și Duncan vor trăi cel puțin până la o sută de ani.

Și eu m-am gândit că ar fi fost bine să trăiesc o sută de ani. Nu mai simțeam nicio durere; nimic altceva decât o senzație copleșitoare de bine și de amețeală, la care se adăuga impresia că întreaga ființă mi se va dizolva cât de curând.

Lângă foc, Roger cânta la o chitară de împrumut o serenadă pentru Bree, în fața unui cerc de ascultători extaziați. Ceva mai aproape, Jamie stătea pe un buștean alături de Duncan și de mătușa lui, discutând cu prieteni.

— Doamnă?

Ulysses s-a ivit ca din senin lângă cotul meu, într-o livrea splendidă și cu o tavă în mână, purtându-se de parcă s-ar fi aflat în salonul de la River Run, și nu pe coasta unui munte.

— Mulțumesc.

Am acceptat o cupă din cositor plină cu ceva și am descoperit că era brandy. Și încă unul foarte bun. Am luat o gură și am lăsat tăria lui să-mi invadeze sinusurile. Însă înainte de a apuca să mai iau o sorbitură, mi-am dat seama că în jurul meu se

făcuse brusc liniște.

Jamie și-a plimbat privirea prin cercul de oameni, captându-le atenția, apoi s-a ridicat și a întins un braț spre mine. Am rămas puțin surprinsă, dar am așezat în grabă cupa pe tava lui Ulysses, mi-am netezit părul, mi-am strâns șalul și m-am dus să mă așez lângă el.

— *Thig a seo*, *a bhean uasa,* a spus el zâmbindu-mi. Vino aici, doamnă.

S-a întors spre ceilalți și a înălțat bărbia. Roger a lăsat imediat chitara, acoperind-o grijuliu cu o pânză, după care a întins mâna spre Bree.

— *Thig a seo*, *a bhean*, a spus el surâzând.

Cu o expresie de uimire, ea s-a ridicat în picioare, ținându-l pe Jemmy în brațe.

Jamie a rămas nemișcat, așteptând, și, încetul cu încetul, s-au ridicat și ceilalți, scuturându-și acele de pin și nisipul de pe poalele rochiilor și de pe turul pantalonilor, râzând și murmurând uimiți. Și dansatorii s-au oprit din vârtejul dansului și s-au apropiat să vadă ce urma să se întâmple, iar muzica de scripcă s-a stins, acoperită de freamătul curiozității.

Jamie m-a condus în josul cărării spre flăcările săltărețe ale marelui foc de tabără de dedesubt, iar ceilalți ne-au urmat murmurând și făcând speculații. Siluete întunecate au apărut printre umbre; pe fundalul focului se profila silueta unui bărbat cu brațul ridicat.

— Neamul Menzie este aici! a strigat bărbatul și a aruncat în foc creanga pe care o avea în mână.

Din rândul clanului său și din apropierea acestuia s-au înălțat ovații.

Un altul i-a luat locul – MacBean –, apoi altul – Ogilvie. După aceea a venit rândul nostru.

Jamie a înaintat singur, spre flăcările pâlpâitoare. Rugul era alcătuit din lemn de stejar și de pin și era mai înalt decât un stat de om; limbile focului galbene și transparente erau atât de pure și de fierbinți, încât păreau aproape albe pe fundalul cerului întunecat. Lumina strălucea pe fața lui Jamie, ridicată spre cer, pe cap și pe umeri, aruncând o umbră lungă pe terenul deschis din spatele lui.

— Ne-am strâns aici pentru a întâmpina vechi prieteni, a spus el în gaelică. Și pentru a ne face noi prieteni, în speranța că ei ni

se vor alătura în efortul nostru de a ne croi o viață nouă în această țară nouă.

Glasul lui era adânc și pătrunzător; ultimele frânturi de discuții au încetat când oamenii s-au strâns grămadă în jurul focului și au înclinat capetele ca să-l audă mai bine.

— Cu toții am îndurat multe greutăți până să ajungem aici.

S-a întors încet, privind pe rând fețele celor din jurul focului. Mulți dintre oamenii de la Ardsmuir erau acolo: i-am văzut pe frații Lindsay, atrăgători ca un trio de broaște; fața cu ochi ca de vulpe a lui Ronnie Sinclair, cu părul roșcat ridicat ca niște coarne; trăsăturile ca de monedă romană ale lui Robin McGillivray. Toți priveau din umbre, cu frunțile și rădăcinile nasurilor lucind în lumină, focul reflectându-se pe fiecare față.

Sub efectul brandy-ului și al emoției am văzut limpede șirurile de fantome care se înălțau înapoia lor; familiile și prietenii care rămăseseră în Scoția, fie pe pământ, fie sub el.

Și fața lui Jamie era marcată de umbră, lumina focului scoțând în evidență urmele lăsate de timp și de luptă pe trupul lui, tot astfel cum vântul și ploaia crestează piatra.

— Mulți dintre noi au murit în luptă, a continuat el, iar vorbele lui abia de s-au auzit din cauza trosnetelor focului. Mulți au murit arzând. Mulți alții au murit de foame. Mulți au murit pe mare, mulți alții de răni și de boli.

A făcut o pauză.

— Iar mulți au murit de tristețe.

Preț de un moment, ochii lui au privit dincolo de cercul de lumină și am crezut că probabil căuta chipul lui Abel MacLennan. Apoi și-a ridicat cupa și a ținut-o în aer drept salut.

— *Slàinte*! au murmurat zeci de voci, înălțându-se în vânt.

— *Slàinte*! a spus el ca un ecou, după care a golit cupa, astfel încât câteva picături au căzut în foc, unde au ars cu flăcări albăstrui, șuierătoare preț de o clipă.

A coborât cupa și s-a oprit un moment, rămânând cu capul plecat. Apoi și-a înălțat capul și a îndreptat cupa către Archie Hayes, care stătea de cealaltă parte a focului, cu fața rotundă și impenetrabilă, în timp ce gulerul argintiu și broșa tatălui său scânteiau.

— Deși deplângem pierderea celor care au murit, trebuie să vă aducem un omagiu vouă, care ați luptat și ați suferit cu aceeași bărbăție – și ați supraviețuit.

— *Slàinte*! a venit salutul, de astă dată mai puternic, întărit de vocile bubuitoare ale bărbaților.

Jamie a închis ochii o clipă, apoi i-a deschis, privind spre Brianna, care stătea cu Lizzie și Marsali, avându-l pe Jemmy în brațe. Asprimea și tăria trăsăturilor lui au ieșit în evidență prin contrast cu nevinovăția chipurilor rotunde ale copiilor și cu blândețea mamelor – deși chiar și în delicatețea acestora mi s-a părut că disting, în lumina focului, filonul de granit scoțian din oasele lor.

— Le aducem un omagiu femeilor noastre, a spus el, ridicând cupa spre Brianna, Marsali și apoi spre mine.

Pe buze i-a apărut umbra unui zâmbet.

— Pentru că ele sunt tăria noastră. Și răzbunarea noastră împotriva dușmanilor va fi în cele din urmă răzbunarea leagănului. *Slàinte*!

În strigătele mulțimii, și-a golit cupa din lemn și a zvârlit-o în foc, unde a rămas întunecată și rotundă o clipă, după care a izbucnit brusc într-o flacără strălucitoare.

— *Thig a seo*! a strigat el, întinzând mâna dreaptă spre mine. *Thig a seo, a Shorcha*, *nighean Eanruig*, *neart mo chridhe*. Vino la mine, a spus el. Vino la mine, Claire, fiica lui Henry, tăria inimii mele.

Abia simțind picioarele peste care am călcat, m-am îndreptat spre el și l-am apucat de mână, percepând răceala, dar și puterea degetelor lui.

L-am văzut întorcând capul; o căuta din ochi pe Brianna? Dar nu – a întins cealaltă mână spre Roger.

— *Seas ri mo làmh*, *Roger an t'òranaiche*, *mac Jeremiah MacChoinnich*! Stai alături de mine, Roger cântărețul, fiul lui Jeremiah MacKenzie.

Uitându-se fix la Jamie, Roger a rămas neclintit o clipă, apoi s-a apropiat de el ca un somnambul. Mulțimea era încă emoționată, însă strigătele au încetat, iar oamenii și-au plecat capetele pentru a auzi cuvintele lui Jamie.

— Să stai alături de mine în luptă, a zis el în gaelică, cu ochii ațintiți asupra lui Roger și cu mâna stângă întinsă, rostind cuvintele încet și clar, pentru a fi sigur că va fi înțeles. Să fii scut pentru familia mea – și pentru a ta, fiu al casei mele.

Expresia lui Roger a părut să se dizolve, ca o față văzută pe luciul apei atunci când o piatră cade în ea. Apoi s-a închegat la

loc, și el a prins mâna întinsă a lui Jamie, strângând-o cu putere.

După aceea, Jamie s-a întors spre mulțime și a început chemările. Îl mai văzusem făcând asta în Scoția, cu mulți ani în urmă. O invitație și o identificare oficială a arendașilor de către stăpân, era o mică ceremonie care se desfășura la sfârșitul unui trimestru sau după recoltare. Câteva fețe s-au luminat ici și acolo, pentru că oamenii și-au adus aminte; mulți dintre scoțienii din Highlands cunoșteau obiceiul, deși cu siguranță nu îl mai văzuseră aici, în noua lor țară, până acum.

— Vino la mine, Geordie Chisholm, fiul lui Walter, fiul lui Connaught cel Roșu! Vino alături de mine, *a Chhoinneich,* Evan, Murdo, voi, fiii lui Alexander Lindsay din Glen! Vino alături de mine, Joseph Wemyss, fiul lui Donald, fiul lui Robert!

Am zâmbit văzându-l pe domnul Wemyss, fâstâcit, dar grozav de încântat că fusese inclus în acea enumerare publică, îndreptându-se spre noi, cu capul sus, mândru, și cu părul blond fluturându-i năvalnic în curentul stârnit de marele foc.

— Vino alături de mine, Josiah vânătorul!

Oare Josiah Beardsley era acolo? Da, era, o siluetă firavă și întunecată s-a furișat dintre umbre, pentru a-și găsi un loc în grupul de lângă Jamie. I-am surprins ochii și i-am zâmbit; s-a grăbit să-și mute privirea, dar un zâmbet delicat și jenat îi stăruia pe buze, ca și cum ar fi uitat că se afla acolo.

Când a terminat, Jamie avea în jurul lui un grup impresionant – aproape patruzeci de bărbați, strânși umăr la umăr și îmbujorați, atât de mândrie, cât și de whisky. L-am văzut pe Roger schimbând o privire lungă cu Brianna, care îi zâmbea din cealaltă parte a focului. Și-a aplecat capul pentru a-i șopti ceva lui Jemmy, înfofolit în pături și pe jumătate adormit în brațele ei. Brianna a ridicat una dintre mâinile lui micuțe și a fluturat-o spre Roger, care a izbucnit în râs.

— … *Air mo mhionnan*…

Neatentă, ratasem ultima afirmație a lui Jamie, reușind să prind doar ultimele cuvinte. Indiferent ce spusese, vorbele lui fuseseră întâmpinate cu strigăte de aprobare; am auzit un vuiet profund de confirmare solemnă din partea bărbaților din jurul nostru, după care a urmat un moment de tăcere.

Apoi Jamie a dat drumul mâinii mele, s-a înclinat și a ridicat o creangă de pe pământ. A aprins-o, a ținut-o ridicată, după care a aruncat-o arzând în aer. Ea s-a rostogolit în cădere, nimerind

drept în mijlocul focului.

— Neamul Fraser de la Ridge este aici! a strigat el cu glas răsunător, iar mulțimea a răspuns cu urale masive și explozive.

Când urcam poteca de pe versantul muntelui pentru a ne continua petrecerea întreruptă, m-am pomenit alături de Roger, care cânta ceva vesel în surdină. Am pus o mână pe brațul lui, iar el a coborât ochii spre mine și mi-a zâmbit.

— Felicitări! am spus, răspunzându-i la zâmbet. Bun venit în sânul familiei, fiu al casei!

A zâmbit cu gura până la urechi.

— Îți mulțumesc, a răspuns el.

Am ajuns pe un loc drept și am mers unul lângă altul câteva clipe fără să vorbim. Apoi el a spus pe un ton diferit:

— Asta a fost ceva... special, nu-i așa?

Nu mi-am dat seama dacă se referea la ceva special din punct de vedere istoric sau la ceva deosebit în termeni personali. Dar avea dreptate în ambele cazuri, așa că am dat din cap.

— Însă nu am reținut ultima propoziție, am spus eu. Și nu știu ce înseamnă *earbsachd* – tu știi?

— Ah... da. Știu.

Acolo unde ne aflam, între focuri, era întuneric; îl vedeam pe Roger doar ca o pată ceva mai închisă pe fundalul tufișurilor și al copacilor negri. Însă îmi răspunsese pe un ton bizar. Și-a dres glasul.

— E un fel de jurământ. El, Jamie, a făcut un jurământ față de noi, față de familie și de arendași. Sprijin, protecție, lucruri de genul ăsta.

— Da? am făcut eu, ușor nedumerită. Ce vrei să spui prin „lucruri de genul ăsta”?

— Ei bine...

A tăcut un moment, semn clar că își cântărea cuvintele.

— Înseamnă mai curând cuvânt de onoare decât jurământ, a spus el cu precauție. *Earbsachd* – a pronunțat cuvântul YARB-sochk – s-a spus că a fost caracteristica definitorie a neamului MacCrimmons din Skye și a însemnat în esență că, odată dat, cuvântul trebuie respectat fără greș, indiferent care ar fi prețul. Dacă cineva din clanul MacCrimmon spunea că va face ceva – a făcut o pauză pentru a-și trage sufletul – o făcea, chiar de-ar fi fost să moară în flăcări pentru asta.

Surprinzător de ferm, m-a prins de sub cot.

— Ușor, a spus el încet. Dă-mi voie să te ajut, solul e alunecos.

16.

ÎN NOAPTEA ÎN CARE NUNTA E A NOASTRĂ

— Roger, îmi cânți ceva?

Ea stătea în deschizătura cortului împrumutat, cu fața spre exterior. Din spate, Roger nu-i putea vedea decât silueta profilată pe cenușiul cerului înnorat și părul lung fluturând în vântul care aducea picături de ploaie. Îl purtase despletit la căsătorie – ca fecioarele, deși avea un copil.

Era frig în acea noapte, spre deosebire de prima noapte pe care o petrecuseră împreună, dogoritoare și minunată, care se sfârșise cu furie și trădare. Luni întregi de alte nopți se scurseseră de atunci până acum – luni de singurătate, luni de bucurie. Și totuși, acum inima lui bătea la fel de tare ca și în prima lor noapte a nunții.

— Întotdeauna cânt pentru tine, puicuțo.

A venit în spatele ei, a tras-o spre el, astfel că ea și-a rezemat capul de umărul lui, acoperindu-i obrazul cu părul ei rece. Roger și-a împreunat brațele în jurul taliei ei, oferindu-i siguranță. Apoi și-a aplecat capul și i-a atins cu buzele curbura urechii.

— Indiferent ce, a șoptit el, indiferent unde. Indiferent dacă ești sau nu acolo ca să mă asculți – întotdeauna voi cânta pentru tine.

Ea s-a întors în brațele lui și, cu un geamăt de mulțumire, și-a lipit gura de a lui, simțind gustul de carne friptă și de vin aromat.

Picăturile de ploaie răpăiau pe cort, iar frigul toamnei târzii se ridica din sol și le cuprindea picioarele. Prima oară, aerul mirosise a hamei și a mlaștini; sălașul lor avusese aromă pământească de fân și balegă de măgar. Acum aerul era înviorat de miros de pin și de ienupăr, condimentat cu fum de la focurile mocnite – și cu o notă slabă și dulceagă de excremente de copil.

Însă ea era din nou întunecoasă și luminoasă în brațele lui, cu fața ascunsă și cu trupul strălucind. Atunci ea fusese umedă și topită, jilavă din cauza verii. Acum carnea ei era rece ca marmura, mai puțin în locurile în care o atingea el – și totuși vara continua să trăiască în palma lui când o atingea, dulce și alunecoasă, împovărată de secretele unei nopți fierbinți și întunecate. Era bine, a gândit el, că aceste jurăminte fuseseră rostite ca și primele, sub cerul liber, contopite cu vântul și pământul, cu focul și apa.

— Te iubesc, a murmurat ea aproape de gura lui, și el i-a prins buza între dinți, prea tulburat ca să rostească vorbe de răspuns.

Existaseră cuvinte între ei atunci, așa cum existau și în această noapte. Cuvintele erau aceleași, și el le rostise cu convingere prima oară, la fel ca și acum. Însă lucrurile *erau* diferite.

Prima dată le rostise doar pentru ea și, deși făcuse asta sub ochii Domnului, El fusese discret, plutind mult în fundal, cu fața întoarsă pentru a nu le vedea goliciunea.

În această seară le rostise în lumina puternică a focului, în fața lui Dumnezeu și a lumii, a oamenilor, a familiei ei și a lui. Inima lui îi aparține ei, la fel ca orice altceva avea el – însă acum nu mai era vorba de el sau de ea, de ceea ce era al lui și ceea ce era al ei. Jurămintele fuseseră rostite, verigheta lui ajunsese pe degetul ei, legătura fusese făcută și mărturisită. Erau un singur trup.

O mână a organismului lor comun a strivit un sân ceva cam tare, iar dintr-un gât s-a auzit un geamăt slab. Ea s-a retras puțin de lângă el, iar el mai degrabă a perceput decât i-a văzut grimasa. Aerul dintre ei s-a răcit, iar el și-a simțit pielea expusă brusc, de parcă ar fi fost separat de ea cu un cuțit.

— Trebuie să…, a zis ea și și-a atins sânul, fără să-și încheie spusele. Doar o clipă, bine?

Claire hrănise copilul cât Brianna fusese plecată la reverendul Caldwell. Plesnind de terci și piersici coapte, Jemmy se trezise cu greu pentru a suge la sân, după care adormise la loc și fusese luat de Lizzie, având pielea de pe pântecul mic întinsă ca pielea de pe o tobă. Asta era bine pentru momentele lor de intimitate – așa sedat și într-o stare de amorțeală cauzată de lăcomie, era puțin probabil ca Jemmy să se trezească înainte de zori. Prețul era însă laptele nefolosit.

Cei care trăiesc în aceeași casă cu o mamă care alăptează nu pot să nu îi observe sânii, fără a mai vorbi de soțul ei. Astfel de sâni au o viață proprie. Își schimbă dimensiunile de la o oră la alta, pentru că se umflă, transformându-se din niște rotunduri normale, moi, în mingi mari și tari care îi dă soțului senzația bizară că, dacă i-ar atinge, ar plesni.

Din când în când, câte unul chiar *plesnește* ori măcar creează această impresie. Culmea de carne moale se înalță ca aluatul dospit, încet, dar sigur, trecând peste corsaj. Apoi, brusc, apare un cerc mare și umed pe pânza rochiei, parcă prin magie, ca și cum cineva invizibil ar arunca un bulgăre de zăpadă în ea. Sau doi bulgări – pentru că, imediat ce un sân face asta, celălalt se grăbește să-l imite.

Câteodată însă, Gemenii Cerești erau învinși; Jemmy golea unul, dar, lipsit de considerație față de celălalt, adormea înainte de a-i oferi același serviciu. Mama scrâșnea din dinți, prindea cu grijă în palmă globul umflat și apăsa marginea unei căni din cositor sub sfârc pentru a prinde picăturile de lapte și a-și ușura plinătatea dureroasă suficient cât să doarmă și ea.

Asta făcea Brianna în acele momente, întoarsă decent cu spatele la el, cu șalul tras peste umeri pentru a se feri de frig. Roger a auzit picurul slab al laptelui atingând metalul.

Nu ținea să acopere acel sunet, pe care îl socotea erotic; totuși, a ridicat chitara și a pus degetul mare pe coarde, iar mâna cealaltă pe gâtul instrumentului. Nu a ciupit coardele și nici nu a încercat acorduri, ci a scos note singure, mici voci care să fie ecoul vocii lui, vibrația unei singure coarde răsunând odată cu versul cântat.

Un cântec de dragoste, desigur. Unul foarte vechi, în gaelică. Socotea că ea va înțelege cuvintele, chiar dacă nu le cunoștea bine sensul.

În noaptea în care nunta e a noastră
Voi veni în fugă să-ți aduc daruri,
În noaptea în care nunta e a noastră...

A închis ochii, văzând cu ochii minții ceea ce ascundea acum noaptea. Sfârcurile sânilor ei aveau culoarea prunelor coapte și mărimea cireșelor coapte, iar Roger și-a imaginat cum ar simți unul în gură. Îi supsese o dată, dar demult – înainte de nașterea

lui Jemmy –, și nu o mai făcuse de atunci.

Vei primi o sută de somoni...
O sută de piei de bursuc...

Ea nu îi ceruse niciodată să nu facă asta, niciodată nu se îndepărtase – și totuși Roger își dădea seama după respirația ei că, deseori, făcea eforturi pentru a nu se crispa când el îi atingea sânii.

Era vorba de sensibilitate? s-a întrebat el. Nu-l credea în stare să se poarte cu blândețe?

A respins acel gând, înecându-l într-o scurtă revărsare de note, lichide ca o cascadă.

S-ar putea să nu fie vorba de tine, i-a șoptit vocea, refuzând cu încăpățânare să se lase distrasă. *Probabil e vorba de* el – *de ceva ce i-a făcut el.*

Drace, *dispari*, i-a zis el în gând vocii, marcând fiecare cuvânt cu câte o ciupire puternică de coarde. Stephen Bonnet nu-și va găsi loc în patul lor matrimonial. În niciun caz.

Și-a așezat mâna dreaptă pe coarde pentru a le amuți, dar, în timp ce ea și-a scos șalul, a reînceput să cânte, de astă dată în engleză. Un cântec special – unul doar pentru ei doi. Nu știa dacă îl putea auzi cineva, dar nu conta. Ea s-a ridicat și a lăsat cămășuța să-i alunece de pe umeri în timp ce el a atins coardele și a cântat primele măsuri din „Yesterday” al trupei Beatles.

I-a auzit râsul, apoi oftatul și foșnetul pânzei pe pielea ei când a căzut la pământ.

Brianna a venit goală în spatele lui, în vreme ce dorul melancolic al cântecului umplea întunericul. L-a mângâiat pe păr și i l-a strâns într-o coadă la ceafă. S-a legănat puțin și el a simțit-o lipindu-se pe spatele lui, cu sânii moi acum, calzi prin cămașă, iar răsuflarea ei i-a gâdilat urechea. Ea a pus mâna pe umărul lui, apoi a lăsat-o să alunece pe sub cămașă, atingându-i cu degetele reci pieptul. Roger i-a simțit metalul dur și cald al verighetei pe piele, și dorința a pulsat în el ca o înghițitură de whisky, o arșiță care i-a copleșit trupul.

Murea de dorință să se întoarcă și să o ia în brațe, dar s-a stăpânit, lăsând să crească așteptarea. Și-a aplecat capul deasupra coardelor și a cântat până când orice gând a dispărut și nu a mai rămas nimic în afara trupului lui și al ei. Nu și-a dat

seama când mâna ei s-a așezat peste a lui pe gâtul chitarei, iar el s-a ridicat și s-a întors spre ea, împlinit de muzică și de iubire, tandre, puternice și pure în întuneric.

•

A rămas întinsă în întuneric, simțind bubuitul ca de tunet al inimii răsunând rar în urechi. Zvâcnetul își trimitea ecoul în gât, în încheieturile mâinilor, în sâni și în pântec. Pierduse noțiunea limitelor propriului trup; treptat, senzația că avea membre, și degete, cap și trunchi, că ocupa un spațiu, a revenit. Și-a mișcat degetul lipicios dintre picioare și a simțit ultimele furnicături alergând în josul coapselor când și-a eliberat degetul.

A tras aer încet în piept, ascultând.

El continua să respire adânc și rar; slavă Cerului că nu se trezise. Ea fusese precaută, mișcând doar vârful degetului, dar tresărirea finală a orgasmului o izbise atât de năvalnic, încât șoldurile i se cutremuraseră, cu pântecul scuturat de convulsii și își îngropase călcâiele în pat cu un foșnet puternic de paie.

Avusese o zi lungă – la fel ca toți ceilalți. Chiar și așa, a auzit sunete slabe ale petrecerii de pe versantul muntelui. Posibilitatea unei asemenea sărbători apărea atât de rar, încât nimeni nu voia să permită unor lucruri mărunte precum ploaia, frigul sau oboseala să stea în calea distracției.

Se simțea ca o mică băltoacă de mercur lichid; moale și grea, licărind la fiecare bătaie de inimă. Efortul de a se mișca era de neconceput; însă convulsia finală trăsese pilota de pe umerii lui Roger, pielea netedă de pe spatele lui părea întunecată, în contrast cu țesătura deschisă la culoare. Cuibul de căldură din jurul ei era plăcut și perfect, dar nu se putea bucura de el câtă vreme Roger era expus aerului înghețat al nopții. Tentacule de ceață se strecurasem pe sub clapa cortului și atârnau umede în jurul lor, ca niște fantome; putea să vadă sclipirea slabă a transpirației pe curba înaltă a pometelui lui Roger.

A făcut apel la ideea de oase și mușchi, a găsit un neuron motoriu în stare de funcționare și i-a poruncit să treacă la treabă. Stăpână iar pe corpul ei, s-a rostogolit pe o parte, cu fața la Roger și, cu mișcări delicate, i-a tras pilota peste urechi. El s-a foit și a murmurat ceva; Brianna i-a mângâiat părul negru peste cap și el a surâs slab, întredeschizând pleoapele cu privirea goală a celui care vede vise. Apoi pleoapele au coborât și Roger a respirat adânc, a suspinat, după care a adormit la loc.

— Te iubesc, i-a șoptit ea cu tandrețe.

L-a mângâiat ușor pe spate, plăcându-i cum se simțea prin pilotă omoplatul neted, osul proeminent de la ceafă și făgașul care cobora moale de-a lungul șirei spinării, până la fesele arcuite. O adiere rece i-a unduit perișorii minusculi de pe braț, de aceea și l-a tras înapoi sub pilotă, lăsându-și mâna să se odihnească delicat pe fundul lui.

Senzația nu era nouă, dar o încânta la fel de mult cu perfecțiunea ei caldă și cu părul cârlionțat și aspru. Un ecou difuz al bucuriei solitare a îndemnat-o să facă asta încă o dată, și-a strecurat mâna între picioare, dar starea de epuizare a oprit-o, degetele fără vlagă au cuprins carnea umflată, iar un deget s-a plimbat pe conturul lunecos.

Sperase ca totul să fie altfel în acea noapte. Fără teama mereu prezentă de a-l trezi pe Jemmy, liberi să zăbovească oricât doreau și să se lase purtați de valurile de emoție ale schimbului de jurăminte, crezuse că… dar fusese la fel.

Nu putea spune că nu se excita; dimpotrivă. Fiecare mișcare, fiecare atingere se imprima în nervii pielii ei, în colțurile gurii și în memorie, copleșind-o cu mirosuri și senzații. Dar indiferent cât de minunat era actul iubirii, tot rămânea o senzație de distanțare, o barieră pe care nu o putea străpunge.

Și astfel, s-a văzut încă o dată stând întinsă lângă el, care dormea, retrăind în minte fiecare moment de patimă pe care îl împărtășiseră – și capabilă în minte să-i cedeze în cele din urmă.

Probabil că totul se întâmpla din cauză că îl iubea prea mult, a socotit ea, era prea atentă să-i ofere lui plăcere pentru a se bucura de plăcerea ei. Satisfacția pe care o simțea când el se pierdea pe sine, gâfâind și gemând în brațele ei, era mult mai mare decât simpla plăcere a orgasmului. Și totuși, exista ceva mai întunecat dincolo de asta; un sentiment aparte de triumf, de parcă ea ar fi câștigat o întrecere nedeclarată și nerecunoscută.

A oftat și și-a sprijinit fruntea de umărul lui Roger, bucurându-se de izul lui – un miros de mosc, puternic și aspru, amintind de hedeoma.

Gândul la ierburi i-a adus aminte de ceva. S-a întins din nou, atentă să nu-l trezească, și a furișat un deget alunecos pentru a verifica. Nu, era totul bine; bucățica de burete îmbibată cu ulei de vetrice era la locul ei, prezența sa fragilă, cu miros înțepător, îi proteja intrarea în pântec.

S-a tras mai aproape de Roger, iar el s-a mișcat instinctiv, întorcându-se pe jumătate pentru a-i oferi o poziție mai comodă, iar căldura lui a învăluit-o imediat și a liniștit-o. Mâna lui a bâjbâit, ca o pasăre care zboară orbește, trecând peste coapsa ei, peste pântec, în căutarea unui loc de odihnă. Ea a prins-o între ale ei și a tras-o sub bărbie. Mâna lui le-a cuprins pe ale ei; ea a sărutat încheietura mare și aspră, iar el a oftat adânc și mâna i s-a relaxat.

Zgomotele petrecerilor de pe munte se stinseseră, dansatorii obosiseră, iar muzicanții răgușiseră. Ploaia a reînceput, răpăind pe pânza cortului, și negura cenușie i-a atins fața Briannei cu degete umede și reci. Mirosul pânzei ude de cort a dus-o cu gândul la excursiile făcute în copilărie împreună cu tatăl ei, la senzațiile de entuziasm și siguranță de atunci, și s-a cuibărit și mai aproape de Roger, trăind un sentiment asemănător de confort și speranță.

Așa erau zilele de început, s-a gândit ea. Aveau toată viața înainte. Cu siguranță că va veni și momentul capitulării.

17.

FOC DE VEGHE

Din locul în care stăteau întinși putea să vadă până jos, prin despicătura dintre stânci, tocmai până la focul de veghe din fața cortului lui Hayes. Focul cel mare al Adunării devenise doar un morman de tăciuni, iar strălucirea lui era o amintire firavă a flăcărilor înalte din timpul declarației, însă focul acela mai mic ardea constant, ca o stea pe fundalul nopții reci. Când și când, o siluetă în kilt se ridica pentru a-l alimenta și conturul i se distingea clar în lumină o clipă, după care se topea înapoi în noapte.

Era vag conștient de norii care se fugăreau și acopereau luna, de fluturarea grea a pânzei de deasupra capului și de umbrele negre ca stâncile de pe versantul muntelui, dar nu avea ochi decât pentru focul de jos și pentru pata albicioasă a cortului dinapoia lui, lipsită de formă ca o fantomă.

Își încetinise respirația, își relaxase mușchii brațelor și

pieptului, spatelui, feselor și picioarelor. Nu în încercarea de a dormi; somnul era departe de el și nu avea dorința de a-l căuta.

Și nici nu încerca s-o facă pe Claire să creadă că dormea. Atât de aproape de trupul lui, atât de aproape de mintea lui, ea și-ar fi dat seama că era treaz. Nu, era doar un semnal pentru ea; o prefăcătorie recunoscută care o elibera de nevoia de a-i acorda atenție. Poate că ea dormea, știindu-l ocupat în cochilia minții lui, fără să aibă nevoie de ea.

S-a gândit că în noaptea aceea puțini oameni dormeau. Sunetul vântului acoperea murmurul vocilor, foșnetele de pași târșâiți, însă simțurile lui de vânător au perceput zeci de mici mișcări, identificând lucruri pe jumătate auzite, dând nume umbrelor care se deplasau. Un scrâșnet de ghete pe piatră, zgomotul produs de scuturarea unei clape de cort. Aceia trebuiau să fie Hobson și Fowles, plecând singuri și tăcuți prin întuneric, temându-se să aștepte dimineața, ca să nu fie trădați în cursul nopții.

Câteva note muzicale au coborât de sus, aduse de o pală de vânt; armonică și scripcă. Sclavii Jocastei, care nu voiau să piardă o așa sărbătoare rară din cauza somnului sau a vremii.

Un plânset ascuțit de sugar. Micul Jemmy? Nu, venea din spate. Micuța Joan, atunci, și vocea lui Marsali, scăzută și dulce, cântând în franceză.

— … *Alouette, gentil alouette*…[33]

Acolo, un sunet pe care îl anticipase; pași pe latura îndepărtată a stâncilor care mărgineau adăpostul familiei lui. Iuți și ușori, îndreptându-se în josul versantului. Cu ochii deschiși, a așteptat, iar peste câteva momente a auzit chemarea slabă a unei santinele din apropierea cortului. În lumina focului de dedesubt nu a apărut nicio siluetă, însă clapa cortului s-a ridicat, a rămas deschisă, apoi a căzut dintr-odată.

Așadar, era cum se gândise el; exista un sentiment puternic împotriva răzvrătiților. Nu era vorba de trădarea prietenilor, ci mai curând de predarea infractorilor pentru protejarea celor care preferau să trăiască respectând legea. Poate că o făceau împotriva voinței lor – martorii așteptaseră căderea întunericului –, dar nu o făceau pe ascuns.

— … *j'ante plumerai la tête*…[34]

---

[33] „Ciocârlie, drăgălașă ciocârlie…” (în fr. în orig.) (n. tr.).

[34] „Îți voi jumuli capul…” (în fr. în orig.) (n. tr.).

S-a întrebat cu uimire de ce cântecele pentru copii erau deseori atât de groaznice și nimeni nu se gândea la vorbele pe care ei le îngurgitau odată cu laptele matern. Pentru el, muzica acelor cântece nu era decât o incantație lipsită de armonie – probabil că tocmai de aceea el acorda mai multă atenție cuvintelor decât alții.

Chiar și Brianna, care provenea dintr-un timp presupus mai pașnic, îi cânta micuțului Jem cântece înspăimântătoare despre moarte, făcând asta cu o față senină ca a Fecioarei care îl alăptează pe copilul Iisus. Acele versuri despre fiica minerului care s-a înecat în mijlocul rățușstelor ei…

S-a gândit cu perversitate ce lucruri îngrozitoare o fi avut Binecuvântata Mamă în repertoriu de cântece de leagăn; judecând după Biblie, Țara Sfântă nu fusese mai pașnică decât Franța sau Scoția.

S-ar fi închinat în semn de penitență pentru un asemenea gând, însă Claire îi stătea pe brațul drept.

— Au greșit? i-a auzit el glasul de sub bărbia lui, făcându-l să tresară.

— Cine?

Și-a aplecat capul spre al ei și i-a sărutat buclele dese și moi. Părul ei avea un miros de fum și un altul, pătrunzător, de fructe de ienupăr.

— Oamenii din Hillsborough.

— Da, așa cred.

— Dar tu ce-ai fi făcut?

A oftat și a ridicat ușor dintr-un umăr.

— Ce pot să zic? Da, dacă aș fi fost înșelat și nu ar fi existat nicio speranță de a corecta nedreptatea, probabil că aș fi pus mâna pe omul care mi-a făcut rău. Dar ceea ce s-a întâmplat acolo – doar ai auzit. Case dărâmate și incendiate, oameni târâți în stradă și bătuți de moarte doar din cauza funcțiilor pe care le aveau… nu, englezoaico. Nu pot spune ce aș fi făcut, dar nu asta.

Ea a întors capul puțin, astfel că Jamie i-a văzut curba înaltă a pometelui în lumină și mușchiului obrazului contractându-se când a zâmbit.

— Nici nu te credeam în stare de așa ceva. Nu te văd făcând parte dintr-o mulțime dezlănțuită.

El a sărutat-o pe ureche, evitând să-i răspundă direct. *El* se

putea vedea ca făcând parte dintr-o mulțime, mult prea ușor. Asta îl înspăimânta. Cunoștea mult prea bine puterea mulțimii.

Un scoțian din Highlands însemna un războinic, dar până și cel mai puternic bărbat rămânea tot om. Era vorba de nebunia care îi cuprindea pe bărbații aflați laolaltă, bărbați care domniseră peste dealuri vreme de o mie de ani; acea vibrație a sângelui când auzeau țipetele camarazilor, când simțeau forța întregului purtându-i ca pe aripi și cunoșteau nemurirea – pentru că, dacă unul dintre ei se prăbușea, avea să fie dus mai departe, iar spiritul lui ar fi răcnit prin gurile celor care alergau alături de el. Abia după aceea, când sângele se răcorea în vene, iar urechile surde auzeau femeile jelind…

— Dar dacă nu un om te-ar fi înșelat? Dacă ar fi vorba de Coroană sau de Curte? Cu alte cuvinte, nu o persoană, ci o instituție?

Și-a dat seama unde bătea Claire. Și-a încordat brațul în jurul ei, simțindu-i respirația caldă pe încheieturile degetelor, îndoite sub bărbia ei.

— Nu e vorba de asta. Nu aici. Și nu acum.

Răzvrătiții se dezlănțuiseră ca reacție la nelegiuirile unor oameni, ale unor indivizi; prețul acelor crime putea fi plătit prin sânge, însă nu răscumpărat prin război – încă nu.

— Nu e vorba de asta, a spus ea încet. Dar va fi.

— Nu acum, a repetat el.

Bucata de hârtie era bine dosită în desaga de șa, iar chemarea ei blestemată rămăsese ascunsă. Trebuia să dea un răspuns, și încă foarte curând, dar în acea noapte putea să pretindă că ea nu exista. Încă o noapte de pace, cu soția lui în brațe, cu familia în jur.

Încă o umbră în apropierea focului. Încă cineva salutat de santinelă, altul care trecea prin poarta trădătorilor.

— Dar dacă *ei* greșesc? a întrebat Claire înclinând ușor capul către cortul din josul versantului. Cei care se duc să-și toarne cunoștințele?

— Da, a răspuns el după un moment. Și ei greșesc.

Chiar dacă mulțimea ar putea conduce, prețul pentru cele făptuite va fi plătit de oameni, în mod individual. O parte din preț era distrugerea încrederii, denunțarea unui vecin de către altul, spaima de un ștreang care se strânge până când nu mai rămâne loc pentru un dram de milă sau de iertare.

Ploaia se întețise; zgomotul slab al picăturilor pe pânza cortului s-a transformat în răpăit, iar aerul a căpătat viață sub iureșul apei. Era o furtună de iarnă; niciun fulger nu a luminat cerul, iar munții dominatori au rămas invizibili.

A tras-o pe Claire mai aproape de el, coborându-și mâna liberă până în josul pântecului ei. Ea a oftat, un sunet care sugera durere, și s-a așezat mai bine, cuibărindu-și fundul ca pe un ou în cupa coapselor lui. El s-a simțit parcă topindu-se când ea s-a relaxat, în acea contopire ciudată a trupurilor lor.

La început, se întâmplase doar când o poseda, și asta abia la sfârșit. Apoi din ce în ce mai devreme, chiar atunci când mâna ei era deopotrivă invitație și împlinire, o capitulare inevitabilă, oferită și acceptată. El se opusese când și când, doar pentru a fi sigur că putea, temându-se brusc că se va pierde pe sine. O socotise o patimă trădătoare, la fel ca aceea care anima o mulțime de oameni, legându-i între ei printr-o furie dementă.

Acum însă avea convingerea că era bine. Biblia spunea: *Bărbatul se va uni cu femeia sa și vor fi amândoi un trup* și *Ceea ce a împreunat Dumnezeu*, *omul să nu mai despartă*.

El supraviețuise o dată unei asemenea despreunări, nu ar fi rezistat a doua oară. Santinelele înălțaseră un adăpost din pânză de cort în apropierea focului pentru a se feri de ploaie. Flăcările sfârâiau când stropii cădeau peste ele și luminau pânza de culoare deschisă cu un licăr care pulsa ca o bătaie de inimă. Jamie nu se temea să moară alături de Claire, în foc sau în orice alt fel, ci se temea doar să trăiască fără ea.

Vântul și-a schimbat direcția, aducând cu sine zvon de râsete din cortul în care dormeau – sau nu – tinerii miri. Auzindu-le, Jamie a zâmbit în sinea lui. Nu putea decât să spere că fiica lui va descoperi în căsătorie aceleași bucurii de care avusese el parte – deocamdată, totul mergea bine. Fața flăcăului se lumina când o privea pe Brianna.

— Ce vei face? a întrebat Claire încet, cuvintele aproape pierzându-se în ropotele ploii.

— Ce trebuie.

Nu era un răspuns clar, dar era singurul.

În afara micului lor adăpost, lumea nu exista, și-a spus el. Scoția dispăruse, coloniile se dezvoltau – abia putea să-și imagineze lucrurile despre care îi vorbise Brianna. Singura realitate era femeia pe care o ținea strâns în brațe; copiii și

nepoții, arendașii și slujitorii lui – aceștia reprezentau darurile pe care i le oferise Dumnezeu; pentru a-i adăposti și a-i proteja.

Versantul muntelui era întunecat și tăcut, dar el îi simțea pe toți în jurul lui, convinși că el îi va conduce în siguranță. Dacă Dumnezeu îi acordase încrederea Sa, negreșit că tot El îi va da puterea să ducă totul la bun sfârșit.

Era tot mai excitat de contactul strâns, își simțea membrul întărit prins incomod între trupurile lor. O voia pe Claire, o dorea de zile întregi, dar dorința fusese ignorată în agitația Adunării. Durerea surdă din boașe trebuie să fi fost un ecou al celei din pântecul ei.

Din când în când, o posedase și în mijlocul perioadei, când amândoi se doriseră prea mult pentru a mai aștepta. I se păruse neplăcut și tulburător, dar și excitant, lăsându-l cu o vagă senzație de rușine care nu era cu totul lipsită de plăcere. Acum nu era nici momentul, nici locul potrivit pentru asta, desigur, însă amintirea altor ocazii și a altor locuri l-a făcut să se foiască, răsucindu-se și îndepărtându-se de Claire, pentru a nu o tulbura cu dovada trupească a gândurilor lui.

Însă ceea ce simțea acum nu era dorință – nu tocmai. Și nici măcar nu avea nevoie de tovărășia unui suflet. Dorea să o acopere cu trupul lui, să o posede – pentru că, dacă reușea, putea pretinde față de sine că ea era în siguranță. Acoperind-o astfel, uniți într-un singur trup, putea s-o protejeze. Cel puțin așa simțea, chiar știind cât de lipsit de sens era acel sentiment.

Devenise rigid, corpul lui încordându-se involuntar sub imperiul acelor gânduri. Claire s-a foit și a întins o mână în spate. Și-a așezat-o pe piciorul lui, a lăsat-o acolo un moment, după care a pipăit mai sus, într-o întrebare somnoroasă.

Jamie și-a aplecat capul și și-a apropiat buzele de urechea ei. A spus ce gândea fără să-și cântărească vorbele.

— Nimic nu îți va face rău câtă vreme voi respira, *a nighean donn*. Nimic.

— Știu, a zis ea.

Membrele ei s-au relaxat treptat, respirația i-a devenit mai ușoară și rotunjimea moale a pântecului s-a umflat sub palma lui în timp ce ea aluneca în somn. Mâna ei a rămas lipită de corpul lui, acoperindu-l. El a rămas întins și cât se putea de treaz mult timp după ce ploaia a stins focul de veghe.

PARTEA A DOUA

CHEMAREA CĂPETENIEI

18.

NICĂIERI NU ESTE CA ACASĂ

Gideon și-a repezit capul înainte ca un șarpe, țintind spre călărețul din fața lui.

— *Seas*![35]

Jamie a smucit capul murgului înainte ca acesta să apuce să muște.

— Ticălos cu mintea împâclită! a bolborosit Jamie în surdină.

Neștiind că scăpase ca prin minune de dinții lui Gideon, Geordie Chisholm a auzit remarca și, mirat, s-a uitat înapoi peste umăr. Jamie i-a zâmbit și a dus mâna spre pălăria trasă pe ochi, în chip de scuze, îndemnându-și calul să treacă pe lângă catârul cu picioare lungi al lui Geordie.

Împungându-l fără milă în coaste pe Gideon, Jamie l-a forțat să treacă și pe lângă restul călătorilor care mergeau încet, suficient de iute pentru a-l împiedica să muște, să lovească cu copitele sau să calce în picioare copii rătăciți de părinți ori să producă alte pagube sau victime. După o săptămână de călătorie, Jamie se obișnuise cu purtarea armăsarului. A trecut la trap mărunt pe lângă Brianna și Marsali, aflate la jumătatea coloanei; când i-a depășit pe Claire și pe Roger, care călăreau în fruntea coloanei, se deplasa deja prea repede pentru a face altceva decât să-și fluture pălăria spre ei în semn de salut.

— *A mhic an dhiobhail*[36], a spus el, trântindu-și pălăria înapoi pe cap și aplecându-se mult peste gâtul calului. Ești prea vioi ca să-ți fie bine, fără a mai vorbi de mine. Să te văd cum o să reziști când o să dai de greu.

---

[35] „Stai!” (în gaelică în orig.) (n.tr.).

[36] „Fiu al diavolului” (în gaelică în orig.) (n.tr.).

A tras puternic de frâu spre stânga, părăsind poteca, și a coborât panta, călcând iarba uscată și trecând printre crengi de corn desfrunzite, ale căror rămurele au pocnit ca niște împușcături de pistol. Ticălosul animal avea nevoie de teren plat, unde Jamie să-l pună să gonească până îl obosea, apoi să-l aducă înapoi abia suflând. Având în vedere că nu exista niciun asemenea loc pe o rază de treizeci de kilometri, trebuia să găsească soluție.

A tras de frâu, a plescăit din limbă, și-a înfipt ambele călcâie în coastele calului și apoi au țâșnit în susul coastei presărate cu tufișuri de parcă ar fi pornit din tun.

Gideon era un cal cu oase mari, bine hrănit și rezistent, și din acest motiv îl cumpărase Jamie. Pe de altă parte, era greu de ținut în frâu și nărăvaș, de aceea nu costase mult. Dar chiar și așa, costase mai mult decât își putea permite Jamie.

După ce au plutit peste un pârâiaș, au sărit peste un buștean prăbușit și au urcat o pantă aproape verticală, presărată cu stejari pitici și copaci persimmon, Jamie s-a trezit întrebându-se dacă pusese mâna pe un chilipir sau dacă nu cumva se îndrepta spre sinucidere. A fost ultimul gând coerent pe care l-a avut, fiindcă Gideon s-a răsucit, strivindu-i piciorul lui Jamie de un copac, după care s-a redresat și a pornit ca din pușcă în josul pantei, pe partea cealaltă a dealului, prin desișuri, făcând stoluri de pui de prepeliță să țâșnească de sub copitele lui uriașe și plate.

După jumătate de oră de mers aplecat pe sub crengile joase, de trecut prin pâraie și de galopat pe coastele de deal spre care Jamie l-a putut mâna, Gideon a ajuns dacă nu ascultător, cel puțin suficient de obosit ca să devină manevrabil. Jamie era ud până la coapse, învinețit, avea vreo zece zgârieturi care sângerau și respira aproape la fel de greu ca și animalul. Totuși, rămăsese în șa și încă stăpân pe situație.

A întors calul spre soarele care cobora și a plescăit din nou din limbă.

— Hai, a spus el. Să mergem acasă.

Amândoi făcuseră eforturi impresionante, dar terenul fiind accidentat, nu parcurseseră o distanță chiar atât de mare pentru a se rătăci cu totul. Jamie a îmboldit calul în susul unei pante și, după un sfert de oră, a ajuns pe o culme scundă pe care a recunoscut-o.

Au mers de-a lungul culmii, căutând un drum sigur prin desișurile de castani pitici, plopi și molizi. Știa că grupul nu era departe, dar îi trebuia ceva timp să ajungă la el, și voia să fie alături de oamenii săi când aceștia vor sosi la Ridge. Nu că MacKenzie sau Claire nu i-ar fi putut îndruma, dar a recunoscut în sinea lui că ținea foarte mult să se întoarcă la Fraser's Ridge în fruntea grupului, conducându-și oamenii acasă.

— Iisuse, omule, te crezi Moise, a mormăit el, clătinând din cap și bătându-și joc de propriile pretenții.

Calul era în spume, iar când copacii s-au rărit, dând la iveală un spațiu liber, Jamie s-a oprit câteva momente să se odihnească, slăbind strânsoarea hățurilor, dar ținându-le bine, astfel încât să descurajeze orice idee i-ar mai trece prin minte încăpățânatei creaturi. Au rămas în mijlocul unui pâlc de mesteceni-argintii, pe buza unui afloriment aflat deasupra unei râpe abrupte de vreo doisprezece metri. Jamie s-a gândit că Gideon avea o părere mult prea bună despre sine ca să-i treacă prin minte ideea sinuciderii, dar era preferabil să se arate precaut pentru cazul în care ar fi încercat să-și azvârle călărețul în laurii de dedesubt.

Adierea venea dinspre vest. Jamie a ridicat bărbia, bucurându-se de atingerea ei rece pe piele înfierbântată. Terenul cobora în unduiri de cafeniu și verde, învăpăiat ici și colo de petice de culoare, luminând negura din adâncituri precum strălucirea unui foc de tabără. Jamie a simțit pacea coborând asupra lui și a inspirat adânc, iar corpul i s-a destins.

S-a liniștit și Gideon, energia scurgându-se treptat din el, ca apa dintr-o găleată găurită. Jamie și-a lăsat mâinile încet pe gâtul calului, iar acesta a rămas nemișcat, cu urechile ciulite. Aha, s-a gândit Jamie, și el a înțeles că acesta este un Loc.

S-a gândit la astfel de locuri într-un mod care nu presupunea cuvinte, recunoscându-le doar când ajungea la ele. Le-ar fi putut numi sfinte, numai că senzația pe care o năștea un asemenea loc nu avea nimic de a face cu biserica sau cu vreun sfânt. Era pur și simplu un loc căruia simțeai că-i aparții, și acest lucru era suficient, deși prefera să fie singur când descoperea unul. A lăsat frâul să atârne moale peste gâtul calului. A simțit că nici măcar o creatură fără minte ca Gideon nu îi va face necazuri acolo.

Și, bineînțeles, calul a rămas liniștit, iar aburii se ridicau din

trupul lui masiv. Nu puteau zăbovi prea mult, dar Jamie era profund recunoscător pentru acel scurt răgaz, în care putea să uite nu de lupta cu Gideon, ci de agitația oamenilor.

Deprinsese de multă vreme trucul de a trăi izolat în mijlocul unei mulțimi, de a se retrage în gândurile sale, atunci când fizic nu era posibil. Fiind un locuitor al munților, învățase devreme și cum să se bucure de solitudine și de puterea vindecătoare a locurilor tăcute.

Brusc, i-a apărut imaginea mamei lui, unul dintre portretele mici și vii pe care mintea lui le păstra cu grijă, invocându-le pe neașteptate, ca reacție la cine știe ce – un sunet, un miros, vreo ciudățenie trecătoare a memoriei.

Odată, punea capcane pentru iepuri pe coasta unui deal, era înfierbântat și transpirat, arbuștii țepoși îi răneau degetele, iar cămașa i se lipise de corp, murdară de noroi și umedă. Văzuse un mic pâlc de copaci și se îndreptase spre ei, căutând umbră. Mama lui era acolo, așezată pe pământ în umbra verzuie, lângă un mic izvor. Stătea nemișcată – lucru neobișnuit pentru ea – cu mâinile împreunate în poală.

Nu vorbise, însă îi zâmbise, iar el pornise spre ea, fără să scoată nicio vorbă, cuprins de un sentiment extraordinar de pace și de mulțumire. Își lăsase capul pe umărul ei, simțindu-i brațele îmbrățișându-l și știind că se afla în centrul lumii. Avea pe-atunci cinci sau șase ani.

Viziunea dispăruse la fel de iute precum apăruse, ca un păstrăv sclipitor care se face nevăzut în apa întunecată. Însă lăsase în urmă același sentiment profund de pace – ca și cum cineva l-ar fi îmbrățișat o clipă și i-ar fi atins părul cu o mână moale.

S-a răsucit și a coborât din șa, dorind să simtă sub picioare acele de pin, o legătură fizică cu acel loc. Din prevedere, a legat frâul de un pin rezistent, deși Gideon părea destul de calm; armăsarul își plecase capul și păștea smocurile de iarbă uscată. Jamie a rămas neclintit un moment, apoi s-a întors atent cu fața spre dreapta, în direcția nordului.

Nu-și mai aducea aminte cine îl învățase asta – mama lui, tatăl ori bătrânul John, tatăl lui Ian. Însă a rostit cuvintele răsucindu-se încet, murmurând scurta rugăciune pe rând către cele patru vânturi, și a încheiat cu fața spre vest, unde apunea soarele. Și-a făcut mâinile cupă și le-a umplut de lumină, care s-

a răspândit din palmele lui.

Fie ca Dumnezeu să îmi facă sigur fiecare pas,
Fie ca Dumnezeu să îmi deschidă fiecare trecătoare,
Fie ca Dumnezeu să îmi arate limpede fiecare drum,
Și fie ca El să mă strângă între mâinile Lui.

Cu un instinct mai vechi decât rugăciunea, a scos plosca metalică de la centură și a turnat câteva picături pe pământ.

Crâmpeie de sunete au ajuns la urechile lui aduse de o adiere; râsete și chemări, animale furișându-se prin tufișuri. Caravana nu era departe, dincolo doar de o vâlcea, și se apropia încet pe după curbura costișei din fața lui. Trebuia să plece, să fie alături de oamenii lui în ultimul efort de a sui pe Ridge.

A ezitat totuși un moment, nedorind să rupă vraja Locului. Cu coada ochiului, a observat o mișcare slabă și s-a aplecat, mijindu-și ochii spre umbrele de sub un tufiș de ilice.

Creatura a rămas ca înghețată, contopindu-se cu fundalul întunecat. El nici n-ar fi văzut-o dacă ochiul lui de vânător nu ar fi surprins mișcarea. Era o pisicuță, cu blana cenușie înfoiată ca floarea de iarba-fiarelor, cu ochii enormi larg deschiși și fără să clipească, aproape fără culoare în semiîntunericul de sub tufiș.

— *A chait,* a șoptit el, întinzând încet un deget spre ea. Ce Dumnezeu cauți aici?

O pisică sălbăticită, fără îndoială; născută de o mamă fugită de la cabana unor coloniști și scăpată de multă vreme de sub capcana domesticității. A atins blana pufoasă de pe pieptul creaturii, iar ea și-a înfipt brusc dinții în degetul lui mare.

— Au!

Jamie și-a retras mâna și a examinat picătura de sânge care izvora din mica rană. S-a uitat cu asprime la pisică, însă ea nu a făcut decât să-i întoarcă privirea și nu a dat niciun semn că ar voi să fugă de acolo. Jamie a rămas nemișcat un moment, apoi s-a hotărât. A scuturat sângele de pe deget pe niște frunze, o ofrandă, alături de picăturile de whisky, adusă spiritelor Locului, care hotărâseră să-i facă un dar.

— Atunci, bine, a șoptit el.

A îngenuncheat și a întins mâna cu palma în sus. Foarte încet, a mișcat un deget, apoi următorul și tot așa, mimând unduirea algelor în apa mării. Ochii mari și de culoare deschisă au rămas

ațintiți asupra degetelor, urmărindu-le de parcă animalul ar fi fost hipnotizat. Jamie a văzut vârful cozii scurte tresărind și a zâmbit.

Dacă putea prinde un păstrăv cu mâna goală – și putea – de ce nu și o pisică?

A scos un sunet slab printre dinți, un soi de șuierat, precum ciripitul îndepărtat al unor păsări. Fascinată, pisicuță a făcut ochii mari, în vreme ce degetele care se mișcau calm se apropiau de ea aproape pe nesimțite. Când, în cele din urmă, Jamie i-a atins din nou blana, pisica nu a făcut nicio mișcare pentru a fugi. Un deget vârât dedesubtul blănii, un altul strecurat sub pernuțele mici ale unei labe, iar pisica l-a lăsat să o prindă delicat în mână și să o ridice de la sol.

A strâns-o la piept o clipă, mângâindu-i cu un deget maxilarul și urechile delicate. Pisicuță a închis ochii și a început să toarcă extaziată în palma lui ca un tunet îndepărtat.

— Aha, deci vrei să mergi cu mine, da?

Cum nu a primit niciun răspuns, a desfăcut gulerul cămășii și a vârât micuța ființă înăuntru, unde ea a pipăit și a împins cu lăbuțele din față în coastele lui, apoi s-a cuibărit lipită de piele, iar torsul ei s-a redus la o vibrație aproape mută, dar plăcută.

Gideon părea încântat de ceea ce s-a întâmplat în continuare; a pornit destul de bine dispus, iar după un sfert de ceas, Jamie i-a ajuns din urmă pe ceilalți. Docilitatea de moment a armăsarului a dispărut brusc sub încordarea ultimului urcuș.

Iar asta nu se întâmpla din cauză că armăsarul nu putea face față drumului foarte abrupt; el nu suporta să meargă în urma altui cal. Nu conta dacă Jamie voia să îi conducă sau nu spre casă – dacă Gideon avea vreo legătură cu asta, ei trebuiau să fie nu doar în frunte, ci chiar cu câteva sute de metri în fața lor.

Coloana de călători se întindea pe aproape opt sute de metri, fiecare familie înaintând cât putea de repede: neamurile Fraser, MacKenzie, Chisholm, MacLeod și Aberfeldy. De fiecare dată când spațiul se lărgea, Gideon își croia drum cu brutalitate, împingând în lături catâri de povară, oi, călători pe jos și iepe; a reușit chiar să sperie cei trei porci care mergeau încet în urma bunicii Chisholm. Porcii au țâșnit spre un tufiș într-un cor de guițături panicate, în vreme ce Gideon se repezea după ei.

Jamie a descoperit că înțelegea calul mai bine; acesta dorea să ajungă acasă și se străduia din greu în acest scop, iritat de

orice amenința să îl întârzie pe drum. Deocamdată, principalul impediment era Claire, care – blestemată femeie – își oprise iapa în fața lui și coborâse din șa ca să adune niște plante de pe marginea drumului. Ca și cum întreaga casă nu ar fi fost deja plină de plante, de la prag până la acoperiș, iar desagile ei, încărcate cu multe altele!

Simțind imediat starea de spirit a călărețului său, Gideon și-a întins gâtul și a mirosit crupa iepei. Aceasta s-a cabrat, a nechezat și a țâșnit în susul cărării cu frâul atârnând. Gideon a scos un sunet adânc de satisfacție și a pornit după ea, doar pentru a fi oprit fără menajamente de Jamie.

Auzind zgomotul, Claire a făcut ochii mari și s-a răsucit. S-a uitat la Jamie, apoi în susul drumului după calul ei dispărut și din nou la el. A ridicat din umeri în semn de scuză, cu mâinile pline de frunze zdrențuite și rădăcini noduroase.

— Îmi pare rău, a spus ea, însă el i-a văzut un colț al gurii tresărind, îmbujorarea și zâmbetul licărind în ochii ei ca lumina dimineții care cade pe o apă plină de păstrăvi.

Fără să vrea, Jamie a simțit că încordarea din umeri îi slăbește. Avusese de gând să o dojenească; de fapt chiar a făcut-o, dar cuvintele i-au venit cu greu pe buze.

— Hai, femeie, ridică-te, a spus el cu glas răgușit. Vreau să mănânc de seară.

Ea a râs și s-a ridicat, strângându-și fustele. Irascibil din cauza greutății suplimentare, Gideon a întors capul brusc pentru a mușca orice putea atinge. Însă Jamie era pregătit, l-a plesnit cu capătul frâului peste bot, făcându-l să tresară și să fornăie surprins.

— Să-ți fie de învățătură, ticălos mic ce ești.

Și-a tras pălăria pe frunte și și-a așezat în spate soția vinovată, care și-a tras fustele largi sub coapse. Apoi ea s-a prins cu brațele de talia lui. Claire călărea fără pantofi sau ciorapi, iar pulpele ei lungi, albe și dezgolite, contrastau cu pielea întunecată a murgului. Jamie a prins bine frâul și a lovit calul cu călcâiele în coaste mai tare decât ar fi fost nevoie.

Gideon s-a cabrat imediat, a dat înapoi, s-a răsucit și a încercat să-i dea jos din șa trecând pe sub o creangă joasă a unui plop. Brusc trezit din somn, pisoiul și-a înfipt ghearele în coastele lui Jamie, miorlăind alarmat, dar zgomotul făcut de el a trecut neobservat din cauza țipătului scos de Jamie. Înjurând,

acesta a tras capul calului pe jumătate înapoi și l-a împuns în crupă cu piciorul stâng.

Gideon, care nu ceda ușor, a făcut un salt înșurubat. S-a auzit un țipăt ascuțit, și Jamie a avut senzația că nu mai avea pe nimeni în spate, iar Claire a rămas agățată într-un tufiș ca un sac cu făină. Calul a cedat brusc smuciturii și a țâșnit pe potecă în direcție greșită, a trecut cu viteză printr-un desiș de muri și s-a oprit alunecând, într-un vârtej de noroi și frunze moarte, cât pe ce să-l arunce pe Jamie din șa. Apoi s-a îndreptat ca un șarpe, a scuturat din cap și a pornit cu nonșalanță la trap ca să dea bot în bot cu calul lui Roger, care stătea la marginea luminișului unde se afla un izvor, urmărindu-i cu aceeași expresie amuzată care se vedea și pe fața călărețului descălecat.

— Ești bine? a întrebat Roger, ridicând o sprânceană.

— Sigur, i-a răspuns Jamie, încercând să-și tragă răsuflarea și să arate demn. Dar tu?

— Sunt bine.

— Bravo!

Sărise deja din șa. I-a aruncat frâul lui Roger, fără să mai zăbovească pentru a vedea dacă acesta l-a prins, și a pornit în goană pe drum, strigând:

— Claire! Unde ești?

— Aici! a răspuns ea cu glas vesel și a ieșit din umbra plopilor, părul plin de frunze și șchiopătând ușor, dar în rest nevătămată. Ai pățit ceva? l-a întrebat ea, uitându-se fix la el.

— Da, sunt bine. Cred că o să împușc calul acesta.

A prins-o în brațe, dorind să se asigure că era cu adevărat întreagă. Claire respira sacadat, dar nu părea să fi pățit ceva grav, și l-a sărutat pe nas.

— Ei, să nu-l împuști decât după ce ajungem acasă. Nu vreau să merg desculță ultimii kilometri.

— Hei! Lasă astea, nemernicule!

Jamie i-a dat drumul lui Claire, s-a întors și l-a văzut pe Roger ferindu-și mâna în care ținea niște plante cu aspect zdrențăros de nasul iscoditor al lui Gideon. Alte plante – ce era cu mania asta de a strânge plante? Claire încă gâfâia după căzătură, dar s-a aplecat și s-a uitat curioasă la ele.

— Ce ai acolo, Roger?

— Ceva pentru Bree, a spus el, ridicând plantele pentru a fi

văzute mai bine. Sunt ce trebuie?

Pentru ochiul ranchiunos al lui Jamie, plantele arătau ca frunzele îngălbenite ale unor morcovi lăsați prea mult timp în pământ, dar Claire le-a pipăit și a dat aprobator din cap.

— Da, a spus ea. *Foarte* romantic.

Jamie a scos un sunet reținut, dând de înțeles că era bine să își continue drumul, deoarece Bree și familia Chisholm, care mergeau pe jos, aveau să îi ajungă din urmă destul de curând.

— Da, am înțeles, a spus Claire, bătându-l pe umăr, cu un gest care se voia liniștitor. Nu mai pufni atât; hai să mergem.

— Hmm! a făcut el și s-a aplecat să pună o palmă sub talpa ei.

A ajutat-o să încalece, s-a uitat la Gideon cu o expresie care însemna „Să nu mai încerci așa ceva, ticălosule”, apoi a urcat și el în șa.

— Îi aștepți pe ceilalți și îi aduci cu tine, da?

Fără să aștepte confirmarea lui Roger, Jamie a tras de frâu și l-a repus pe Gideon pe drumul spre casă.

Îmbunat de faptul că era departe în frunte, Gideon și-a văzut de treabă, urcând în pas constant printre desișurile de carpen și plopi, castani și molizi. Deși era toamnă târzie, pe crengile copacilor încă se mai vedeau frunze, iar crâmpeie de cafeniu și galben cădeau plutind peste ei ca o ploaie blândă, prinzându-se în coama calului, odihnindu-se în buclele dese ale lui Claire. Părul i se despletise când căzuse și nu se mai deranjase să-l prindă.

Odată cu sentimentul că se apropia de casă, calmul și stăpânirea de sine reveniseră în atitudinea lui Jamie, care s-a simțit și mai bine când și-a găsit pălăria pe care o pierduse; stătea atârnată de creanga unui stejar, ca și cum o mână binevoitoare o așezase acolo. Cu toate acestea, era neliniștit în sinea lui și nu găsea seninătatea, deși muntele radia pace, iar aerul încețoșat și albastru mirosea a lemn umed și a plante veșnic verzi.

Apoi, tresărind și simțind un gol în stomac, și-a dat seama că pisoiul dispăruse. Pe abdomen și pe piept avea zgârieturi care îi produceau mâncărimi, făcute de animalul în efortul lui disperat de a scăpa. Probabil că ieșise pe sub gulerul cămășii și sărise de pe umărul lui în timpul coborârii nebunești de mai devreme. S-a uitat în jur, căutând din ochi prin umbrele de sub tufișuri și

copaci, dar speranța de a-l descoperi era vană. Umbrele se lungeau acum pe drumul principal, de unde el și Gideon porniseră prin pădure.

— Du-te cu Dumnezeu, a murmurat Jamie și și-a făcut cruce în grabă.

— Ce înseamnă asta? l-a întrebat Claire, întorcându-se pe jumătate în șa.

— Nimic, a răspuns el.

La urma urmelor, era o pisică sălbăticită, chiar dacă mică. Fără îndoială că se va descurca.

Gideon și-a mușcat zăbala scuturând din cap. Jamie și-a dat seama că încordarea mâinilor se transmitea din nou prin frâu, așa că a slăbit strânsoarea. A slăbit și strânsoarea asupra lui Claire, iar ea a inspirat adânc dintr-odată.

Inima lui bătea repede.

Îi era imposibil să revină acasă după o absență îndelungată fără să trăiască un anumit sentiment de îngrijorare. După revoltă, trăise ani și ani într-o peșteră, apropiindu-se de casă doar rareori, și atunci numai după căderea întunericului și cu mare fereală, neștiind niciodată ce va găsi acolo. Mulți scoțieni din Highlands se întorseseră acasă ca să descopere că totul era pârjolit, iar membrii familiei lor, plecați. Ori, mai rău, continuând să trăiască acolo.

Mai bine să-și propună să nu-și mai imagineze orori; dificultatea era că nu era nevoie de imaginație pentru asta – memoria se dovedea de ajuns.

Împingând puternic cu picioarele din spate, calul înainta cu greu. Nu avea rost să-și spună că acela era un loc nou; era nou, dar cu propriile lui primejdii. Chiar dacă în munți nu existau soldați englezi, existau tâlhari. Cei prea nestatornici ca să prindă rădăcini undeva și să-și câștige cinstit existența, astfel că rătăceau prin ținut, jefuind și furând. Indieni rătăcitori. Animale sălbatice. Și incendii, întotdeauna incendii.

Îi trimisese înainte pe soții Bug, împreună cu Fergus ca să-i conducă, pentru a o scuti pe Claire de corvoada de a pregăti sosirea și de a-și primi oaspeții. Familiile Chisholm, MacLeod și Billy Aberfeldy, cu soția și fiica lor mică, aveau să fie cazați o vreme în casa mare; îi ceruse doamnei Bug să se apuce imediat de gătit. Având cai destul de buni și nefiind împovărați de copii sau de vite, soții Bug trebuie să fi ajuns la Ridge în urmă cu

două zile. Nimeni nu se întorsese să anunțe că se petrecuse ceva rău acolo, așadar probabil că totul era bine. Și totuși…

Nu-și dăduse seama că și Claire era încordată până când ea s-a destins brusc, lipindu-se de el și punând o mână pe piciorul lui.

— E bine, a spus ea. Simt miros de fum.

Jamie și-a înălțat capul ca să adulmece aerul. Claire avea dreptate; vântul aducea mirosul de hicori care ardea. Nu era duhoarea de incendiu pe care și-o amintea, ci mirosul plăcut, încărcat de promisiunea căldurii și a mâncării. Probabil că doamna Bug îi urmase sfatul.

Au cotit pentru ultima oară și au văzut ridicându-se deasupra copacilor de pe culme hornul înalt din piatră; fum des ce ieșea din el se vălătucea deasupra grinzii principale a acoperișului.

Casa era întreagă.

Ușurat, a inspirat adânc și a perceput și celelalte mirosuri ale căminului; aroma bogată a bălegarului din grajd, cea de carne afumată și agățată în șopron, și respirația pădurii din apropiere – lemn umed și frunze în descompunere, piatră și apă curgătoare – atingându-i rece și tandră obrazul.

Au ieșit din păduricea de castani și au pătruns în luminișul mare în care se înălța casă, solidă și îngrijită, cu ferestre sclipind auriu în ultimele raze de soare.

Era o casă modestă, văruită și acoperită cu șindrilă, simplă prin liniile ei și construită să reziste, dar impresionantă în comparație cu cabanele grosolane ale celor mai mulți coloniști. Întunecată și trainică, propria lui cabană rămăsese întreagă ceva mai în josul dealului. Și din hornul ei se înălța fum.

— Cineva a făcut focul pentru Bree și Roger, a observat Claire, făcând un semn cu capul către cabană.

— Asta e bine, a spus el.

Și-a strâns brațul în jurul taliei ei, iar ea a scos un sunet slab de mulțumire, mișcându-și fundul în poala lui.

Și Gideon era fericit; și-a întins gâtul și a nechezat către cei doi cai din padoc, care tropăiau încoace și încolo, nechezând în semn de bun venit. Cu frâul atârnând, iapa lui Claire stătea în apropierea gardului. De undeva de departe, pe drumul din spatele lor, s-a auzit un răget gros și vesel; catârul Clarence își manifesta încântarea că ajunsese acasă.

Ușa casei s-a deschis brusc, iar doamna Bug a ieșit, rotundă și agitată ca un scarabeu. Văzând-o, Jamie a zâmbit și i-a oferit lui

Claire brațul pentru a coborî înainte de a descăleca și el.

— Totul e bine, e bine, domnule, l-a asigurat ea, înainte ca Jamie să pună piciorul pe pământ. Dumneavoastră cum vă simțiți?

Avea într-o mână o cană din cositor și în cealaltă o cârpă de lustruit și nu s-a oprit din frecat nicio clipă, nici măcar atunci când și-a ridicat fața pentru a primi sărutul lui Jamie pe obrazul rotund și ridat.

N-a mai așteptat răspuns, ci s-a întors imediat și, toată numai un zâmbet, s-a înălțat pe vârfurile picioarelor ca să o sărute pe Claire.

— E grozav că ați ajuns acasă, doamnă, dumneavoastră și domnul, iar eu am pregătit cina, așa că nu va fi nevoie să vă osteniți nicio clipă, dar veniți înăuntru, intrați și lepădați-vă hainele prăfuite, iar eu o să-l trimit pe Arch la distilerie să aducă ceva de băut și vom…

A luat-o pe Claire de o mână și a tras-o după ea în casă, vorbind neîncetat, iar cu cealaltă mână a continuat să lustruiască vioi, frecând cu degete agile interiorul cănii. Claire a aruncat o privire neajutorată peste umăr, iar Jamie i-a zâmbit compătimitor în timp ce ea a dispărut în casă.

Nerăbdător, Gideon a vârât botul sub brațul lui Jamie și l-a împuns în cot.

— Ah, da, a zis Jamie, ca și cum i s-ar fi sugerat că mai avea treabă. Hai încoace, ticălos nărăvaș ce ești.

Chiar când termina de scos șeile de pe Gideon și de pe iapa lui Claire, Claire a reușit să scape de doamna Bug. Întorcându-se de la padoc, Jamie a văzut cum ușa casei s-a deschis și Claire a ieșit privind cu un aer vinovat înapoi de parcă s-ar fi temut că e urmărită.

Încotro se îndrepta? Ea nu-l zărise; s-a întors și s-a grăbit către colțul celălalt al casei, dispărând în foșnet de fuste. Curios, Jamie a urmărit-o.

Aha. Se ocupase de camera ei medicală, iar acum se ducea în grădină înainte de a se întuneca; i-a surprins silueta profilată pe cer, pe poteca din spatele casei. Ultimele raze de soare stăteau agățate ca niște funigei în părul ei. Puține plante mai creșteau acum, poate doar ierburile mai rezistente la frig și legume care rezistau până spre iarnă, precum morcovii, ceapa și napii, dar nu avea nicio importanță; întotdeauna se ducea să vadă cum

stăteau lucrurile, indiferent cât de puțin lipsea din casă.

A înțeles motivul; nici el nu se simțea pe deplin acasă decât după ce verifica animalele și clădirile și se asigura că totul era în regulă.

Adierea de seară i-a adus în nări un miros înțepător dinspre privată, sugerându-i că acea chestiune va trebui rezolvată curând.

Pe aceasta o săpaseră el și Ian, imediat după ce sosiseră la Ridge. Doamne, ce mult îi lipsea flăcăul!

— *A Mhicheal bheanaichte*! a murmurat el. Sfinte Mihai, apără-l!

Îl plăcea destul de mult pe MacKenzie, dar, dacă ar fi avut de ales, l-ar fi dat în schimbul lui Ian. Însă Ian făcuse alegerea, nu el, și nu mai avea rost să se gândească la asta.

Alungând din suflet durerea provocată de pierderea lui Ian, s-a tras după un copac, și-a desfăcut pantalonii și s-a ușurat. Dacă l-ar fi văzut, Claire ar fi făcut negreșit niște remarci spirituale despre câinii și lupii care își marchează teritoriul când se întorc acasă. Nu era nicidecum vorba de asta, i-a răspuns el în gând; de ce să urce pe deal doar ca să înrăutățească starea privatei. Însă, dacă se gândea mai bine, ăsta *era* locul lui, iar dacă voia să urineze pe el... și-a aranjat hainele și s-a simțit mai liniștit.

A ridicat capul și a văzut-o pe Claire coborând poteca dinspre grădină, cu șorțul plin de morcovi și napi. O pală de vânt a trimis frunzele de castan într-un dans galben în jurul ei, scânteind de lumină.

Mânat de un impuls, Jamie a pătruns mai adânc printre copaci și a privit în jur. De obicei, acorda atenție doar plantelor care puteau fi consumate imediat de cai sau de oameni, arborilor suficient de drepți pentru a face scânduri sau bârne din ei ori atât de rău așezați încât îngreunau trecerea. Însă când a privit cu ochi de estet, a constatat că era surprins de diversitatea pe care o avea în fața ochilor.

Tulpini de orz pe jumătate copt, cu boabele așezate în șiruri precum pelerina unei femei. O buruiană uscată și fragilă care arăta ca tivul din dantelă al unei batiste fine. O ramură de molid, nepământesc de verde și rece între cele uscate, care și-a lăsat seva aromată pe mâna lui când a rupt-o din copac. O rămurică de stejar cu frunze uscate și lucioase, care i-a amintit de părul lui Claire, cu umbre de auriu, castaniu și cenușiu. Și o plantă

cățărătoare stacojie, pe care a cules-o pentru culoare.

Exact la timp; ea dădea colțul casei. Pierdută în gânduri, a trecut la jumătate de metru de el fără să-l vadă.

— *Sorcha*, a spus el încet, iar ea s-a întors și a mijit ochii ca să-i ferească de razele soarelui care apunea, apoi i-a deschis aurii și mari de surprindere când l-a văzut.

— Bun venit acasă, a spus el și i-a întins micul buchet de frunze și rămurele.

— O..., a făcut ea.

Ea s-a uitat din nou la bucățile de frunze și crengi, apoi a ridicat ochii spre el, iar buzele i-au tremurat, ca și cum i-ar fi venit să râdă sau să plângă, nu se putea ști precis. Apoi a întins mâna și a luat buchețelul, atingându-l cu degetele ei mici și reci.

— O, Jamie, sunt *minunate*.

S-a ridicat pe vârfurile picioarelor și l-a sărutat, cu buze calde și sărate, iar el a vrut mai mult, însă ea s-a grăbit să intre în casă ținând buchețelul la piept de parcă ar fi fost din aur.

Jamie s-a simțit ridicol în mod plăcut și la fel de mulțumit de sine. Gustul buzelor ei îi stăruia pe buze.

— *Sorcha*, a șoptit el și și-a dat seama că o numise astfel în urmă cu câteva momente.

Era ciudat; firește că ea rămăsese surprinsă. Era numele ei în gaelică, dar el nu i se adresase așa niciodată. Îi plăcea straneitatea ei, faptul că era englezoaică. Era Claire a lui, englezoaica lui.

Și totuși, în momentul în care trecuse pe lângă el, era *sorcha*. Însemna nu doar Claire, ci și „lumină”.

A inspirat adânc, mulțumit.

Brusc, s-a simțit flămând, gândindu-se atât la mâncare, cât și la ea, dar nu a făcut nicio mișcare pentru a intra în casă. Unele feluri de foame erau dulci în sine, anticiparea satisfacției fiind deopotrivă o plăcere și o relaxare.

A auzit zgomot de copite și voci; în cele din urmă, ajunseseră și ceilalți. Ar fi vrut să se mai bucure o clipă de solitudine și de liniște, dar era prea târziu – peste câteva minute a fost înconjurat de haos; țipetele ascuțite ale copiilor și strigătele mamelor, saluturi de bun venit, freamătul și graba de a descărca, îngrijirea cailor și a catârilor, adusul hranei și al apei... Și totuși, în mijlocul acelei babilonii, s-a mișcat de parcă încă ar fi fost singur, calm și tăcut în lumina soarelui care apunea.

Ajunsese acasă.

•

Întunericul coborâse deja când totul era aranjat, cel mai mic membru neastâmpărat al familiei Chisholm trimis în casă pentru a mânca, toate animalele fiind hrănite și pregătite pentru noapte. L-a urmat pe Geoff Chisholm spre casă, dar s-a oprit un moment în cadrul întunecat al ușii.

A rămas frecându-și mâinile cu un aer absent, ca să le încălzească și a admirat ceea ce avea în jur. Un hambar frumos și șoproane solide, un padoc și un grajd în starea bună, un gard îngrijit din lemn în jurul grădinii lui Claire, pentru a ține căprioarele departe de legume. Casa se înălța albă în întunericul care se îndesea, un spirit binevoitor care veghea asupra culmii. Lumina se revărsa pe ferestre și pe ușă, iar dinăuntru răzbătea zvon de râsete.

A simțit o mișcare în întuneric și a văzut-o pe Brianna venind cu o găleată cu lapte proaspăt muls. S-a oprit lângă el și a privit spre casă.

— E plăcut să fii acasă, nu? a spus ea încet.

— Da, a spus el. Așa e.

S-au privit zâmbind. Apoi ea s-a aplecat și s-a uitat atent la el. L-a întors, astfel ca lumina dinspre fereastră să cadă pe el, și s-a încruntat.

— Ce e asta? a întrebat ea și i-a scuturat haina.

De pe haină a căzut plutind o frunză stacojie și lucioasă. Brianna a ridicat din sprâncene văzând-o.

— Tată, fă bine și te spală, a spus ea. Te-ai apropiat de o iederă otrăvitoare.

•

— Englezoaico, puteai să-mi spui.

Jamie s-a uitat încruntat spre masa de lângă fereastra dormitorului, pe care așezasem buchetul într-o cană cu apă. Roșul pătat și sclipitor al iederii sărea în ochi chiar și în semiîntuneric.

— Și puteai s-o arunci. Ai vrut să râzi de mine?

— Nu, i-am răspuns zâmbind, în timp ce mi-am agățat șorțul într-un cui și am întins mâna spre șnurul rochiei. Dacă ți-aș fi spus când mi l-ai dat, mi l-ai fi smuls din mână. E singurul buchet pe care mi l-ai dăruit vreodată și nu-mi închipui că o să mai primesc vreunul; de aceea vreau să-l păstrez.

Jamie a pufnit și s-a așezat pe pat ca să-și scoată ciorapii. Se dezbrăcase deja de haină și de cămașă, iar umerii îi luceau în lumina focului. S-a scărpinat la încheietura mâinii, deși îi spusesem că era vorba de ceva psihosomatic; nu prezenta urmele unei erupții cutanate.

— N-ai suferit niciodată de vreo erupție provocată de iedera otrăvitoare, i-am explicat eu. Și probabil că ai mai nimerit între astfel de plante, dacă e să ne gândim cât timp ai petrecut în pădure și pe câmp. Cred că ești imun la ea. Unii oameni sunt, înțelegi?

— Ah, da? s-a arătat el interesat de subiect, dar a continuat să se scarpine. De asta tu și Brianna nu vă îmbolnăviți?

— Cam așa ceva, dar din motive diferite.

Mi-am scos rochia din lână verde-deschis, țesută în casă – mai mult decât murdară după o săptămână de călătorie – și mi-am desfăcut corsetul cu un oftat de ușurare.

M-am ridicat să verific oala cu apă pe care o pusesem la încălzit pe cărbuni. Unii dintre nou-sosiți fuseseră trimiși să-și petreacă noaptea cu Fergus și cu Marsali sau cu Roger și cu Bree, iar bucătăria, camera medicală și biroul lui Jamie de dedesubt erau pline de oaspeți care dormeau direct pe podea. Însă cu un voiam să mă culc plină de mizeria acumulată în timpul călătoriei și nici nu țineam să dau un spectacol public când mă spălam.

Apa sclipea caldă, iar bule mici de aer stăteau lipite de marginile oalei. Am vârât un deget în ea, ca să verific – era fierbinte și plăcută. Am turnat o parte într-un lighean și am pus restul înapoi pe cărbuni ca să nu se răcească.

— Nu suntem complet imuni, să știi, l-am prevenit. Unele lucruri, cum ar fi variola, nu ne-ar putea afecta pe mine, pe Roger și pe Brianna, pentru că am fost vaccinați împotriva ei, iar imunitatea rămâne permanentă. Alte boli, precum holera și febra tifoidă, probabil că nu le vom contracta, dar injecțiile nu oferă o imunitate permanentă; după o vreme, ele nu mai au efect.

M-am aplecat să scotocesc prin desagile pe care le adusese Jamie și le lăsase lângă ușă. Cineva de la Adunare îmi dăduse un burete – unul adevărat, importat din Indii – drept plată pentru că îi scosesem o măsea la care avea un abces. Lucrul cel mai potrivit pentru o baie rapidă.

— Boli ca malaria – pe care o are Lizzie…

— Am crezut că ai lecuit-o de asta, m-a întrerupt Jamie, încruntându-se.

Am clătinat din cap cu regret.

— Nu, nu va scăpa de boala asta, sărmana de ea. Nu pot face altceva decât să micșorez gravitatea crizelor și să le împiedic să devină prea dese. Boala e în sângele ei, înțelegi?

Jamie și-a tras șnurul care îi ținea părul legat la spate și și-a scuturat șuvițele arămii, care s-au zburlit ca o coamă.

— Nu e logic, a obiectat el, ridicându-se pentru a-și desface pantalonii. Mi-ai spus că, dacă cineva a suferit de pojar și a supraviețuit, nu se va mai molipsi, pentru că i-a rămas în sânge. Și de aceea eu nu m-aș putea îmbolnăvi de variolă sau de pojar, pentru că le-am avut pe amândouă când eram copil, deci sunt în sângele meu.

— Păi, nu-i chiar același lucru, am spus eu, șovăind.

După o zi de mers călare, ideea de a încerca să-i explic diferențele dintre imunitatea activă, pasivă, dobândită, anticorpi și infecții parazitare reprezenta o provocare mai mare decât simțeam că pot suporta.

Am afundat buretele în lighean, l-am lăsat să absoarbă apă, apoi l-am stors, bucurându-mă de textura lui fibroasă, ciudat de mătăsoasă. Din porii lui s-a scurs un nisip fin, care s-a așternut pe fundul ligheanului din porțelan. Buretele se înmuia pe măsură ce se îmbiba cu apă, dar am simțit totuși un punct tare la o marginea a lui.

— Fiindcă veni vorba de călărit…

Jamie părea uimit.

— Vorbeam despre călărit?

— Ah, nu, dar mă gândeam la asta.

Am făcut un semn din mână, respingând deosebirea lipsită de importanță.

— În orice caz, ce vrei să faci cu Gideon?

— Ei bine, a făcut Jamie și și-a lăsat pantalonii să cadă grămadă pe podea, după care s-a întins, reflectând la întrebarea mea. Presupun că nu-l pot împușca. Și e un cal destul de rezistent. Pentru început, o să-l tai puțin. Asta l-ar putea liniști oarecum.

— Să-l tai. A, să-l castrezi, vrei să zici. Da, cred că asta îl va face să fie mai atent, deși mi se pare destul de drastic.

Am ezitat o clipă, după care mi-am învins reținerea.

— Vrei să fac eu asta?

S-a uitat cu mirare la mine, apoi a izbucnit în râs.

— Nu, englezoaico, nu cred că tăierea unui armăsar atât de mare e treabă de femeie, fie ea și chirurg. Nu e mare nevoie de o mână delicată, înțelegi?

Am fost încântată să aud asta. Apăsam buretele cu degetul mare; se mai înmuiase, iar dintr-un por mare a țâșnit o cochilie minusculă. A plutit pe apă, apoi s-a scufundat, o spirală perfectă, cu nuanțe de roz și violet.

— O, ia te uită! am spus eu încântată.

— Ce lucru mic și frumos! a exclamat Jamie aplecându-se peste umărul meu și atingând cu degetul cochilia ajunsă pe fundul ligheanului. Dar mă-ntreb cum a ajuns în burete.

— Cred că l-a mâncat din greșeală.

— L-a mâncat? a întrebat el, a ridicând o sprânceană.

— Bureții sunt animale, i-am explicat. Ori, mai precis, stomacuri. Aspiră apa și, când trece prin ei, absorb tot ce-i bun de mâncat din ea.

— Aha, deci de aceea zice Bree că Jemmy e un mic burete. Fiindcă ei fac așa, a zis Jamie zâmbind, gândindu-se la copil.

— Întocmai.

M-am așezat și mi-am lăsat cămașa să alunece de pe umeri până în talie. Focul alungase frigul din cameră, dar era suficient de răcoare ca să mi se facă pielea de găină pe sâni și brațe.

Jamie și-a ridicat centura și, cu atenție, a scos diferitele lucruri prinse de ea, așezând pistolul, cutia cu cartușe, pumnalul și plosca din cositor pe tăblia micului birou. A ridicat butelcuța și s-a uitat la mine întrebător.

Am dat din cap cu entuziasm, iar el s-a întors să caute o cană prin îngrămădeala de obiecte din cameră. Având atât de mulți oameni și lucrurile lor în casă, șeile noastre, desagile și lucrurile procurate la Adunare fuseseră aduse și stivuite în camera noastră; umbrele gheboase ale bagajelor tremurau pe perete și dădeau încăperii aspectul ciudat al unei grote pline cu bolovani mari.

Ca și nepotul lui, Jamie era un burete, m-am gândit în timp ce-l urmăream umblând de colo-colo, despuiat și complet nepăsător. Accepta totul și părea capabil să facă față oricărei situații sau persoane care îi apărea în cale, indiferent cât de

familiare sau de străine îi erau acestea. Armăsari nărăvași, preoți răpiți, servitoare la vârsta măritișului, fiice încăpățânate și gineri păgâni... Aproape la fel ca buretele care conținuse cochilia, accepta pur și simplu ceea ce nu putea învinge, păcăli sau schimba.

Ducând această analogie mai departe, am presupus că eu eram cochilia. Smulsă din mica mea nișă de un curent neașteptat de puternic, înghițită și înconjurată de Jamie și viața lui. Prinsă pentru totdeauna între curenții ciudați care pulsau prin acest mediu străin.

Gândul mi-a trezit brusc un sentiment ciudat. Cochilia rămăsese pe fundul ligheanului – delicată, frumoasă –, dar goală. Încet, am dus buretele la ceafă și l-am stors, simțind cum firicele de apă caldă mi se scurg pe spate.

În cea mai mare parte, nu aveam regrete. Eu alesesem să mă aflu aici; *dorisem* să fiu aici. Și totuși, din când în când, lucruri mărunte, precum discuția noastră despre imunitate, mă făceau să-mi dau seama cât de mult se pierduse – din ceea ce avusesem, din ceea ce fusesem. Nu încăpea îndoială că unele dintre părțile mele moi fuseseră digerate, iar acest gând mă făcea să mă simt uneori oarecum golită.

Jamie s-a aplecat pentru a scotoci într-o desagă de șa, iar imaginea feselor lui dezgolite, întoarse spre mine cu toată nevinovăția, a reușit să alunge în parte senzația momentană de neliniște. Aveau o formă grațioasă, rotunjite și musculoase, și presărate în mod plăcut cu un puf auriu-roșcat, luminat acum de foc și de flacăra lumânării. Coloanele lungi și palide ale coapselor încadrau umbra scrotului, întunecat și abia vizibil între ele.

În cele din urmă, a găsit o cană și a turnat, umplând-o pe jumătate. S-a întors și mi-a întins-o, dar, ridicând ochii de pe suprafața lichidului întunecat, a rămas surprins văzând că mă uitam atent la el.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat. Ai pățit ceva, englezoaico?

— Nu, am răspuns, dar probabil că se simțea îndoiala în glasul meu, pentru că el s-a încruntat câteva secunde. Nu, am repetat cu mai multă convingere.

Am luat cana de la el și am zâmbit, ridicând-o puțin în semn de mulțumire.

— Mă gândeam la ceva.

— Da? Păi, nu e bine să te gândești prea mult noaptea târziu, englezoaico. O să ai coșmaruri.

— Îndrăznesc să spun că ai dreptate.

Am sorbit din cană; spre surprinderea mea, era vin, și încă unul foarte bun.

— De unde ai vinul?

— De la părintele Kenneth. E vin pentru împărtășanie, dar nu a apucat să fie sfințit, înțelegi? Mi-a spus că oamenii șerifului i-l vor confisca, așa că a preferat să mi-l dea mie.

S-a întunecat ușor la față când a adus vorba de preot.

— Crezi că va fi bine? l-am întrebat eu.

Oamenii șerifului nu mi se păruseră a fi niște executanți civilizați ai unor reguli de neînțeles, ci niște brute ale căror porniri erau momentan înăbușite de teamă – față de Jamie.

— Așa sper.

Jamie s-a întors într-o parte, neliniștit.

— I-am spus șerifului că, dacă se poartă rău cu părintele, el și oamenii lui vor da socoteală.

Am încuviințat din cap și am sorbit din cană. Dacă Jamie ar afla că părintele Donahue a pățit ceva, cu siguranță că îl va face pe șerif să plătească. Gândul m-a îngrijorat puțin; nu era momentul potrivit să-și facă dușmani și nu era defel bine să-l aibă ca dușman pe șeriful comitatului Orange.

Am ridicat ochii și am descoperit că Jamie mă fixa cu privirea, dar acum cu o expresie de profundă apreciere.

— Arăți bine, englezoaico, a remarcat el, înclinându-și capul.

— Lingușitorule! am replicat eu, aruncându-i o privire rece și am ridicat din nou buretele.

— Cred că din primăvară încoace ai mai pus vreo șase kilograme pe tine, a adăugat el aprobator, dându-mi roată ca să verifice. A fost o vară bună și bogată, nu?

M-a răsucit și am aruncat buretele spre capul lui. L-a prins cu ușurință și a zâmbit.

— Nu mi-am dat seama că te-ai mai împlinit, englezoaico, mai ales că ai fost atât de înfofolită în ultimele săptămâni. Nu te-am văzut goală de cel puțin o lună.

A continuat să mă măsoare cu un aer aprobator de parcă aș fi fost un participant de marcă la Runda pentru medalia de argint de la Expoziția de Porci Grași din Shropshire.

— Bucură-te acum de ce vezi, l-am sfătuit, îmbujorată de

enervare. S-ar putea să nu mai vezi așa ceva o vreme!

Am înșfăcat cămașa și am tras-o pe mine, acoperindu-mi sânii – neîndoielnic destul de plini.

El a ridicat sprâncenele în semn de surpriză față de tonul vocii mele.

— Englezoaico, nu te superi niciodată pe mine?

— Nu, am spus. Cum ți-a venit ideea asta?

A zâmbit, trecându-și buretele cu un aer absent peste piept și plimbându-și ochii peste corpul meu. Sfârcurile i s-au întărit de frig, rămânând întunecate și tari între smocurile de păr cârlionțat, iar apa a sclipit pe pielea lui.

— Îmi placi așa, mai plinuță, englezoaico, a spus el încet. Grasă și suculentă ca o găină bine hrănită. Așa-mi place.

Aș fi socotit asta drept o simplă încercare de a drege lucrurile, însă bărbații goi sunt echipați în mod convenabil cu detectoare de minciuni sexuale. *Chiar* îi plăcea cum arătam.

— Oo! am făcut eu și, cu mișcări lente, mi-am tras cămașa de pe umeri. Bine, atunci.

El mi-a făcut semn din cap, îndemnându-mă să continui. Am ezitat un moment, apoi m-am ridicat și am lăsat cămașa să cadă pe podea, lângă pantalonii lui. Am luat buretele din mâna lui.

— Eu… hm… aș vrea să mă spăl, bine? am șoptit eu.

M-am întors cu spatele la el, am pus piciorul pe un taburet pentru a mă spăla și am auzit un murmur încurajator de apreciere. Am zâmbit în sinea mea și nu m-am grăbit deloc. În încăpere se făcuse mai cald; când am terminat, aveam pielea rozalie și netedă și simțeam doar o răceală ușoară în degetele de la mâini și de la picioare.

M-am întors și l-am văzut pe Jamie urmărindu-mă, deși încă își freca încheietura mâinii și era puțin încruntat.

— *Tu* te-ai spălat? l-am întrebat eu. Chiar dacă nu te deranjează, dacă mai ai ulei de iederă pe piele, otrava poate ajunge pe lucrurile pe care le atingi – iar eu *nu* sunt imună la ea.

— M-am spălat pe mâini cu săpun cu leșie, m-a asigurat el, punând mâinile pe umerii mei ca să-mi dovedească.

Sigur se spălase, mirosea puternic a săpunul pe care îl făceam din grăsime și cenușă de lemn – nu era săpun de toaletă parfumat, dar curăța aproape orice. Lucruri precum podele și oale din fier. Nici nu era de mirare că se scărpina; săpunul nu era blând cu pielea, astfel că mâinile lui erau aspre și crăpate.

Am aplecat capul și i-am sărutat încheieturile degetelor, apoi am întins mâna după cutia mică în care îmi țineam micile lucruri personale și am scos borcănelul cu pomadă pentru piele. Făcută din ulei de nucă, ceară de albine și lanolină purificată din lână de oaie fiartă, era calmantă și mirosea proaspăt a esență de mușețel, tătănească, coada-șoricelului și flori de soc.

Am luat puțin cu unghia degetului mare și am frecat amestecul între palme; era aproape solid la început, dar s-a înmuiat după ce l-am încălzit.

— Așa, am spus și i-am luat o mână între ale mele, întinzând unguentul pe degetele crăpate și masându-i palmele pline de bătături.

S-a relaxat treptat, lăsându-mă să îi masez fiecare deget, coborând spre încheieturi, și am folosit mai multă pomadă pentru zgârieturile și tăieturile minuscule. Încă avea urme pe mâini de la hățuri.

— Jamie, buchetul e drăguț, am spus eu, făcând semn cu capul spre frunzele și crenguțele aflate în cană. Dar ce te-a făcut să mi-l dăruiești?

Deși era destul de romantic în felul lui, Jamie se dovedea și foarte practic; nu cred că-mi oferise vreodată un cadou frivol, și nu era el omul care să vadă valoarea unei plante care nu putea fi mâncată, folosită în scopuri medicale ori pentru fabricarea berii.

S-a mișcat, clar deranjat de întrebare.

— Mda, în fine, a spus el, privind în altă parte. Doar că… mă rog… cum să zic… am avut un lucrușor pe care am vrut să ți-l dau, dar l-am pierdut, iar ție ți s-a părut frumos gestul micului Roger când a cules niște margarete pentru Brianna, și eu…

S-a întrerupt și a bolborosit ceva care suna ca *Ifrinn*![37]

Mi-a venit să râd. I-am ridicat mâna și i-am sărutat ușor degetele. A părut stânjenit, dar încântat. A atins cu degetul o bășică pe jumătate vindecată din palma mea, cu care mă alesesem când luasem de pe foc ceainicul fierbinte.

— Uite, englezoaico, și tu ai nevoie de puțină alifie. Dă-mi voie, a spus el și s-a aplecat să ia puțină pomadă de culoare verde. Mi-a prins mâna într-a lui, caldă și alunecoasă din cauza amestecului de ulei și ceară de albine.

M-am opus o clipă, apoi l-am lăsat să-mi ia mâna și să descrie

[37] „La naiba!” (în gaelică în orig.) (n.tr.).

încet cercuri în palma mea, iar asta m-a făcut să vreau să închid ochii și să simt că mă topesc în tăcere. Am oftat ușor de plăcere și probabil că până la urmă chiar am închis ochii, pentru că nu l-am văzut apropiindu-se să mă sărute; doar am simțit atingerea moale a gurii lui.

Am ridicat alene și cealaltă mână, iar el mi-a luat-o, și degetele lui le-au mângâiat pe ale mele. Mi-am lăsat degetele să se împletească cu ale lui, degetele mari s-au înfruntat cu delicatețe, iar podurile palmelor s-au frecat ușor. Stătea îndeajuns de aproape de mine ca să-i simt căldura și atingerea delicată a perișorilor arși de soare de pe braț când s-a întins peste coapsa mea ca să mai ia pomadă.

S-a oprit o clipă și, în trecere, m-a sărutat ușor. Flăcările foșneau în vatră ca freamătul mareei, iar lumina focului licărea slab pe pereții văruiți, ca lumina care dansează pe suprafața apei. Parcă eram singuri, împreună, pe fundul mării.

— Să știi că Roger nu a fost pur și simplu romantic, am spus. Ori poate că a fost – depinde cum vrei să vezi lucrurile.

Jamie m-a privit ironic și mi-a luat din nou mâna. Degetele ni s-au împreunat și s-au împletit, mișcându-se încet, iar eu am oftat de plăcere.

— Da?

— Bree m-a întrebat cum să evite o sarcină, iar eu i-am spus ce metode există acum – și ele nu sunt prea grozave, deși tot sunt mai bune decât nimic. Dar bunica Bacon mi-a dat niște semințe despre care spune că sunt folosite de indieni în acest scop; cică sunt foarte eficiente.

Fața lui Jamie a suferit cea mai comică schimbare, de la plăcerea somnoroasă la o uimire care l-a făcut să se holbeze la mine.

— Să evite sarci… poftim? Ea… vrei să spui că el… buruienile acelea ciudate?

— Păi, da. Cel puțin cred că pot ajuta la prevenirea sarcinii.

— Hmm.

A încetinit mișcarea degetelor și s-a încruntat – mai mult de îngrijorare decât de dezaprobare, așa mi s-a părut. Apoi a reînceput să-mi maseze mâinile, cuprinzându-le în palmele lui mult mai mari cu o mișcare hotărâtă care m-a făcut să-i cedez.

A rămas tăcut câteva momente, făcând să pătrundă alifia în pielea degetelor mele mai curând așa cum procedează cineva

care freacă o șa cu săpun decât ca unul care își arată iubirea față de mâinile soției devotate. M-am mișcat puțin, iar el a părut să-și dea seama ce făcea, pentru că s-a oprit, s-a încruntat, după care mi-a strâns mâinile ușor și s-a relaxat. Mi-a apropiat mâna de buzele lui și a sărutat-o, apoi a reînceput masajul, mult mai încet.

— Crezi că...? a început el, apoi s-a oprit.

— Ce anume?

— Hmm. Nu ți se pare puțin ciudat, englezoaico? Ca o femeie tânără, proaspăt căsătorită să se gândească la așa ceva?

— Nu, deloc, am răspuns cu glas destul de tăios. Mi se pare ceva de bun-simț. Și nu sunt proaspăt căsătoriți – au fost... adică *au* deja un copil.

Nările i s-au dilatat în semn de dezaprobare mută.

— Ea *are* un copil, a spus el. Englezoaico, asta voiam să zic. Mi se pare că o femeie tânără, care se înțelege bine cu soțul ei, nu s-ar gândi în primul rând cum să *nu* aibă copii. Ești sigură că totul e bine între ei?

Am tăcut o clipă și m-am încruntat, analizând ideea.

— Așa cred, am spus rar, într-un târziu. Jamie, nu uita – Bree vine dintr-un timp în care femeile *pot* hotărî dacă și când să aibă copii, și asta cu o anumită doză de certitudine. Ar simți că acest lucru este dreptul ei.

Cufundat în gânduri, a strâns din buze; l-am văzând cum se chinuia să înțeleagă ideea – una care era cu totul opusă experienței lui.

— Deci așa se face, da? a întrebat el în cele din urmă. O femeie poate spune vreau sau nu vreau, iar bărbatul nu are nimic de zis la treaba asta?

Glasul lui era încărcat de uimire, dar și de dezaprobare.

Am pufnit în râs.

— Păi nu e *tocmai* așa. Sau nu tot timpul. Cum să spun, există și accidente. Plus ignoranța și neghiobia; multe femei lasă lucrurile în voia lor. Și celor mai multe dintre ele le *pasă* ce gândesc bărbații lor. Dar, da... dacă ne limităm la asta, așa stau lucrurile.

Și-a dres glasul puțin.

— Dar și MacKenzie e din același timp. Așadar, nu va crede că e ciudat?

— El a cules ierburile pentru ea, am ținut să precizez.

— Adevărat.

Încă stătea încruntat, dar se mai potolise puțin.

Se făcuse târziu, iar zarva discuțiilor și a râsetelor se stingea în partea de jos a casei. Liniștea crescândă a fost tulburată brusc de țipetele unui copil. Amândoi am rămas nemișcați, trăgând cu urechea, apoi ne-am liniștit când murmurul vocii mamei lui a ajuns până la noi prin ușa închisă.

— Pe de altă parte, nu este neobișnuit pentru o femeie tânără să se gândească la astfel de lucruri – Marsali a venit la mine și m-a întrebat despre asta înainte de a se căsători cu Fergus.

— Serios? a întrebat el, ridicând o sprânceană. Înseamnă că nu i-ai spus ce să facă, da?

— Bineînțeles că i-am spus.

— Dar ce i-ai spus nu prea a dat roade, adevărat?

A zâmbit cinic în colțul gurii. Germain apăruse la aproximativ zece luni după căsătoria părinților lui, iar Marsali rămăsese însărcinată cu Joan la câteva zile după ce îl înțărcase pe Germain.

Am simțit că mă îmbujorez.

— Nimic nu dă roade tot timpul – nici măcar metodele moderne. Și, fiindcă veni vorba, nimic nu funcționează deloc dacă nu îl folosești.

De fapt, Marsali dorise să afle metode contraceptive nu pentru că nu voia un copil, ci doar fiindcă se temuse că sarcina îi va influența relația intimă cu Fergus. *Când ajungem la partea cu sexul, vreau să-mi placă*, acestea fuseseră cuvintele ei în acea ocazie memorabilă și, amintindu-mi, colțurile gurii mele s-au arcuit.

Bănuiala mea, la fel de cinică, era că îi plăcuse și de aceea hotărâse că sarcina nu avea să-i diminueze aprecierea față de calitățile lui Fergus.

Jamie îmi ținea o mână într-a lui, iar cu cealaltă m-a atins altundeva – foarte ușor.

— Ooo! am spus, începând să pierd șirul gândurilor.

— Pastile, așa ai spus.

Își apropiase fața de a mea, cu ochi întredeschiși, mângâindu-mă.

— Așa se face, nu?

— Hm… Da.

— N-ai adus niciuna cu tine, a spus el. Când te-ai întors.

Am inspirat adânc și am expirat, simțindu-mă gata să mă topesc.

— Nu, abia am rostit eu.

El s-a oprit un moment, cu mâna strânsă ușor.

— De ce nu? a întrebat cu glas scăzut.

— Păi... în fine... practic... m-am gândit... trebuie să iei pastile mereu. Și n-aș fi putut aduce destule. Există și o cale permanentă, o mică operație. E destul de ușor de realizat, dar femeia rămâne stearpă... definitiv.

Am înghițit în sec. Analizând perspectiva de a reveni în trecut, mă gândisem serios la posibilitatea unei sarcini și la riscurile pe care le implica. Am socotit că probabilitatea era foarte scăzută, având în vedere vârsta mea și trecutul nostru, însă riscurile...

Jamie a încremenit cu ochii în pământ.

— Claire, pentru numele Domnului, a șoptit într-un târziu. Spune-mi că ai făcut asta.

Am respirat adânc și l-am strâns de mână, simțind că degetele îmi alunecă puțin.

— Jamie, am zis încet, dacă aș fi făcut-o, ți-aș fi spus.

Am înghițit din nou în sec.

— Tu... ai fi vrut să fac asta?

Încă mă strângea de mână. Cealaltă mână mi-a atins spinarea și m-a apăsat – foarte tandru – spre el. Pielea lui era caldă lipită de a mea.

Am rămas așa, atingându-ne, fără să ne mișcăm, preț de câteva secunde. Apoi, a oftat și i-am simțit pieptul ridicându-se și coborând sub urechea mea.

— Am destui copii, a spus el încet. Am doar o viață, iar ea îți aparține, *mo chridhe*.

Am întins mâna și i-am atins fața. Era marcată de oboseală, aspră din cauza bărbii; nu se bărbierise de zile în șir.

Mă *gândisem* la asta. Și fusesem cât pe ce să-i cer unei prietene chirurg să-mi facă respectiva operație. Sângele-rece și mintea limpede veniseră în sprijinul acelei idei; nu avea rost să risc. Și totuși... nu exista nicio garanție că voi supraviețui călătoriei, că voi ajunge în timpul și în locul potrivit și că îl voi regăsi pe Jamie. Pe de altă parte, mai exista o șansă să zămislesc din nou.

Și totuși, plecată de lângă el atât de mult timp, neștiind dacă îl voi mai putea găsi – nu puteam hotărî să distrug o astfel de

posibilitate. Nu doream încă un copil. Dar dacă îl găseam, și *el* ar fi vrut asta… atunci aș fi riscat totul pentru el.

L-am atins ușor, iar el a gemut ușor, după care și-a lipit fața de părul meu, strângându-mă ușor. Relațiile noastre sexuale erau mereu riscante și pline de promisiuni – pentru că, dacă el îmi ținea viața în mâinile lui când se culca cu mine, eu îi țineam sufletul și știam asta.

— M-am gândit… Am crezut că n-o vei vedea niciodată pe Brianna. Și n-am știut despre Willie. Nu aș fi procedat corect răpindu-ți orice altă șansă de a avea un alt copil – nu fără să-ți spun.

Ești sânge din sângele meu, îi spusesem, *os din oasele mele*. Asta era adevărat și avea să fie pe veci, indiferent că vom avea copii ori nu.

— Nu vreau alt copil, mi-a șoptit el. Te vreau pe tine.

Mâna lui s-a ridicat, parcă de la sine, și mi-a atins un sân cu vârful degetului, lăsând o dâră de pomadă parfumată pe pielea mea. L-am cuprins cu mâna, alunecoasă și parfumată, și am făcut un pas înapoi, trăgându-l cu mine spre pat. Am avut totuși prezența de spirit să sting lumânarea.

— Să nu-ți faci griji în privința lui Bree, am spus, întinzând brațele în timp ce el s-a ridicat deasupra mea, profilându-se întunecat în lumina focului. Roger a cules plante pentru ea. Știe ce vrea.

Jamie a scos un oftat adânc, semănând a hohot de râs, care i s-a oprit în gât când s-a lipit de mine, și a sfârșit într-un mic geamăt de plăcere și împlinire când s-a strecurat între picioarele mele, bine uns și pregătit.

— Și eu știu ce vreau, a spus el, cu glasul înfundat de părul meu. O să-ți fac alt buchet mâine.

•

Parcă drogată de oboseală, vlăguită de iubire și legănată de confortul unui pat moale și curat, am dormit buștean.

La un moment dat, spre zori, am început să visez – vise plăcute, cu atingeri și cu culori, fără forme. Mâini mici îmi atingeau părul, mă băteau ușor peste față; semiconștientă, m-am întors pe o parte și am visat că alăptam un copil. Degete minuscule îmi frământau sânul, și mâna mea ținea capul sugarului ca într-un căuș. El m-a mușcat.

Am scos un țipăt, m-am ridicat fulgerător în șezut și am văzut

o formă cenușie alergând peste pilotă și dispărând dincolo de capătul patului. Am țipat din nou, mai tare.

Jamie a țâșnit din pat, s-a rostogolit pe podea și s-a ridicat în picioare, cu umerii încordați și pumnii strânși pe jumătate.

— Ce e? a întrebat el privind fioros în căutarea năvălitorilor. Cine? Ce?

— Un șobolan! am spus eu și am arătat cu un deget tremurător spre locul în care forma cenușie dispăruse în spațiul îngust dintre picioarele patului și perete.

— Aha.

Umerii i s-au relaxat. Și-a trecut palmele peste față și prin păr, clipind somnoros.

— Un șobolan, zici?

— Un șobolan în patul *nostru*, am subliniat eu, deloc dispusă să privesc evenimentul cu calm. M-a mușcat.

M-am uitat cu atenție la sânul respectiv. Nu era sânge; doar două semne minuscule de mușcătură care mă usturau puțin. M-am gândit însă la turbare și am simțit că-mi îngheață sângele în vine.

— Nu te agita, englezoaico! Mă ocup eu.

Jamie și-a îndreptat umerii, a apucat vătraiul din vatră și a înaintat hotărât spre capătul patului. Baza patului era solidă; exista un spațiu de doar zece centimetri între el și perete. Șobolanul trebuia să fie prins acolo, asta dacă nu reușise să fugă în secundele dintre țipătul meu și ieșirea intempestivă a lui Jamie de sub pilotă.

M-am ridicat în genunchi, pregătită să sar din pat dacă era nevoie. Încruntat de concentrare, Jamie a ridicat vătraiul, a întins mâna liberă și a dat brusc la o parte pilota.

A rotit vătraiul cu mare forță, dar l-a dirijat brusc în lateral, lovind peretele.

— Ce? am întrebat eu.

— Ce? m-a imitat el, nevenindu-i să creadă.

S-a aplecat și a mijit ochii în lumina scăzută, apoi a început să râdă. A lăsat vătraiul să cadă pe podea, a întins încet o mână în spațiul dintre postamentul patului și, printre dinți, a scos niște sunete ca niște ciripituri.

— Îi *vorbești* șobolanului?

Am dat să mă târăsc spre capătul patului, dar el mi-a făcut semn din cap să mă opresc și a continuat să scoată sunetele

acelea.

Am așteptat oarecum impacientată. După o clipă, a făcut o mișcare fulgerătoare spre animal și l-a prins, cu o ușoară exclamație de mulțumire. S-a ridicat zâmbind în picioare, ținând de ceafă o formă blănoasă, cenușie, care s-a legănat ca o poșetă între degetele lui.

— Uite-ți micul șobolan, englezoaico, a spus el și a așezat o minge din blană pe pilotă.

Ochii uriași de culoare verde-gălbuie m-au privit fix, fără să clipească.

— Oh, Doamne! am spus. De unde ai apărut și *tu*?

Foarte încet, am întins un deget. Pisoiul nu s-a clintit. Am atins marginea fălcii mici și mătăsoase, iar ochii mari au dispărut, transformându-se în niște fante înguste. Pisoiul s-a frecat de degetul meu, iar din corpul lui miniatural a răsunat un tors uimitor de gros.

— Englezoaico, *ăsta* este cadoul pe care *voiam* să ți-l fac, a spus Jamie cu o satisfacție imensă. O să stârpească dăunătorii din camera medicală.

— Da, poate pe cei foarte mici, am replicat eu, examinând cadoul cu reținere. Cred că și un gândac de bucătărie îl poate căra – e mascul? – până în ascunzătoarea lui, fără a mai vorbi de șoareci.

— O să crească, m-a asigurat Jamie. Uite ce picioare are.

Pisoiul – da, era mascul – se rostogolise pe spate și, cu labele în aer, imita un gândac mort. Fiecare labă era aproape cât o monedă de un penny, destul de mici în sine, dar enorme în comparație cu corpul minuscul. Am atins pernuțele de un roz imaculat încadrate de blană cenușie, și pisoiul s-a zvârcolit extaziat.

Am auzit o ciocănitură discretă în ușă și am înșfăcat pilota ca să-mi acopăr goliciunea, înainte ca ușa să se deschidă și domnul Wemyss să-și vâre capul în cameră. Avea părul vâlvoi, ca o grămadă de paie de grâu.

— Ăă… Ați pățit ceva, domnule? a întrebat el, clipind ca un miop. Fata mea m-a trezit, zicea că a auzit țipete, după aia am auzit și eu un zgomot puternic, precum…

S-a ferit să se uite la mine și s-a apropiat de scrijelitura de pe perete, lăsată de lovitura de vătrai.

— Da, e în regulă, Joseph, l-a liniștit Jamie. A fost doar un

pisoi.

— Ah, da?

Domnul Wemyss s-a uitat printre gene spre pat, și pe fața lui slabă a apărut un zâmbet când a văzut ghemotocul de blană cenușie.

— Un pisicuț, da? N-am nicio îndoială că va fi de ajutor la bucătărie.

— Da. Joseph, fiindcă veni vorba de bucătărie, crezi că fata ta ar putea aduce o farfurioară cu smântână pentru fiara asta?

Domnul Wemyss a dat din cap și a dispărut după ce i-a zâmbit părintește pisoiului.

Jamie s-a întins și a căscat, apoi și-a trecut ambele mâini prin păr, care era mai răzvrătit decât de obicei. L-am măsurat cu o oarecare doză de apreciere pur estetică.

— Arăți ca un mamut lânos, am spus eu.

— Zău? Și ce este un mamut, în afară de faptul că e mare?

— E un soi de elefant preistoric – știi animalele cu trompă lungă, da?

S-a uitat cercetător la propriul corp, apoi m-a privit ironic.

— Păi, îți mulțumesc pentru compliment, englezoaico, a spus el. Mamut zici?

Și-a ridicat brațele și s-a întins din nou, arcuindu-și nepăsător spatele, ceea ce a sporit orice asemănări întâmplătoare pe care le-ar observa cineva între anatomia matinală a unui bărbat și podoabele faciale ale unui pahiderm.

Am pufnit în râs.

— Nu asta am vrut să spun, i-am explicat. Nu te mai foi atâta; Lizzie poate sosi dintr-o clipă în alta. Fă bine și îmbracă-ți cămașa ori treci în pat.

Auzind sunet de pași, s-a aruncat sub pilotă, speriind pisoiul care s-a refugiat grăbit sub cearșaf. Însă cel care aducea smântână era chiar domnul Wemyss, care dorise probabil să o scutească pe fiica lui de o posibilă priveliște a domnului în pielea goală.

Cum vremea fusese frumoasă, în noaptea precedentă lăsaserăm obloanele deschise. Cerul avea culoarea stridiilor proaspete, de un cenușiu umed și perlat. Domnul Wemyss s-a uitat la pisoi și a dat din cap când Jamie i-a mulțumit, după care, târșâindu-și picioarele, a plecat spre patul lui, să mai doarmă o jumătate de oră până în zori.

Am descâlcit pisoiul, care acum se ascunsese în părul meu, și l-am așezat pe podea, lângă castronul cu smântână. Nu cred că mai văzuse așa ceva în viața lui, dar mirosul a fost de ajuns – după câteva momente, era cu botul în smântână, lipăind și mânjindu-și mustățile.

— Se vede că-i place, a zis Jamie aprobator. Îl aud de aici.

— E drăguț. Unde l-ai găsit?

M-am cuibărit lipindu-mă de Jamie, bucurându-mă de căldura lui; focul se stinsese în timpul nopții, iar aerul din încăpere era rece, încărcat de miros de cenușă.

— L-am găsit în pădure.

Jamie a căscat cu gura până la urechi, apoi s-a relaxat și a pus capul pe umărul meu uitându-se la pisoiul, care se abandonase extazului lăcomiei.

— Am crezut că l-am pierdut când Gideon s-a cabrat – cred că atunci s-a furișat într-o desagă și a ajuns aici odată cu celelalte lucruri.

Am căzut într-o toropeală calmă, culcușiți în căldura patului, pe măsură ce cerul se lumina treptat, iar aerul căpăta viață de la glasurile păsărilor care se trezeau. Și casa se trezea – am auzit plânsetul unui copil de la parter, urmat de agitație, foșnete și voci murmurate. Trebuia să ne sculăm și noi – erau multe treburi de făcut – și totuși niciunul dintre noi nu s-a clintit, pentru că nu voiam să renunțăm la senzația dată de sanctuarul nostru tăcut. Jamie a oftat și i-am simțit răsuflarea caldă pe umăr.

— O săptămână, așa cred, a spus el încet.

— Și după aceea trebuie să pleci?

— Da. Doar atât pot rămâne ca să pun lucrurile la punct aici și să vorbesc cu oamenii de la Ridge. Apoi, o săptămână ca să trec prin ținut, între Linia Tratatului și Drunkard’s Creek și să anunț mobilizarea, după care îi voi aduce pe oameni aici pentru instrucție. Dacă Tryon va avea nevoie de miliție, atunci…

Am tăcut o clipă, ținându-l pe Jamie de mână. El și-a lăsat mâna făcută aproape pumn pe sânul meu.

— Dacă te cheamă, vin și eu cu tine.

Mi-a sărutat dosul palmei.

— Vrei asta? a întrebat el. Nu cred că va fi nevoie. Nici tu, nici Bree nu știți de vreo luptă care se va da aici.

— Asta înseamnă doar că, dacă se *va întâmpla* ceva, nu va fi

vorba de o bătălie uriașă, am spus eu. Coloniile sunt întinse, Jamie. Și două sute de ani de întâmplări – nu avem cum să știm de conflictele mai mărunte, mai ales dacă s-au petrecut în alt loc. Dacă era vorba de Boston..., am oftat și l-am strâns de mână.

Nu știam prea multe despre evenimentele petrecute la Boston, dar Bree sigur știa; crescând acolo, învățase la școală câte ceva despre istoria locală și a statului. O auzisem vorbindu-i lui Roger despre Masacrul de la Boston – o confruntare minoră între cetățeni și trupele britanice care avusese loc în luna martie a anului precedent.

— Da, probabil că e adevărat, a spus el. Totuși, se pare că nu va fi mare lucru. Cred că Tryon vrea doar să-i sperie și să-i cumințească pe Reglementatori.

Probabil că așa stăteau lucrurile. Însă eu aveam în minte vechea zicală: „Omul propune și Dumnezeu dispune” – și doar Cerul știa dacă în acel caz hotăra Dumnezeu sau Tryon.

— Așa crezi? l-am întrebat. Ori doar speri?

A oftat și și-a întins picioarele, strângându-mă în același timp de talie.

— Și una, și alta, a recunoscut el. Mai degrabă sper. Și mă rog. Dar și cred.

Pisoiul golise bolul cu smântână. S-a așezat în fund cu un zgomot slab, și-a șters ultimele picături delicioase de pe mustăți, apoi, cu burta vizibil umflată, a pășit încet spre pat. A sărit pe pilotă, s-a ghemuit aproape de mine și a părut că adoarme imediat.

Dar probabil că nu adormise, pentru că prin pilotă am simțit vibrația slabă a torsului.

— Cum crezi că ar trebui să-l botez? am întrebat eu visătoare, atingându-i coada moale și pufoasă. Spot? Puff? Cloudy?

— Ridicole nume, a comentat Jamie, cu o îngăduință leneșă. Așa vă numiți voi motanii în Boston? Sau în Anglia?

— Nu. N-am avut niciodată pisici, am recunoscut eu. Frank avea alergie la ele – îl făceau să strănute. Dar ce nume scoțian ar fi potrivit – Diarmuid? Sau MacGillivray?

A pufnit, apoi a râs.

— Adso, a răspuns el cu convingere. Numește-l Adso.

— Ce nume mai e și ăsta? am întrebat, răsucindu-mă uimită spre Jamie. Am auzit multe nume scoțiene ciudate, dar așa ceva

încă nu.

Și-a sprijinit bărbia comod pe umărul meu, uitându-se la pisoiul care dormea.

— Mama a avut un motan pe nume Adso, a spus el și m-a surprins. Unul cenușiu, care semăna tare mult cu ăsta.

— Serios?

Mi-am lăsat palma pe piciorul lui. Rareori vorbea despre mama lui, care murise când el avea opt ani.

— Da, a avut. Un prinzător de șoareci nemaipomenit, și ținea tare mult la mama; nu se prea apropia de noi, copiii, mi-a povestit el și a zâmbit amintindu-și. Poate pentru că Jenny îl îmbrăca în hăinuțe de bebeluș și îl hrănea cu pesmet, iar eu l-am aruncat în lacul morii ca să văd dacă știe să înoate. Apropo, putea, m-a informat el, dar nu îi plăcea asta.

— Nu i-aș găsi nicio vină, am comentat eu, amuzată. Totuși, de ce i-a dat un asemenea nume? E numele vreunui sfânt?

Eram obișnuită cu numele ciudate ale sfinților celți, de la Aodh – pronunțat OOH – până la Dervorgilla, dar de Sfântul Adso nu auzisem. Probabil că era protectorul șoarecilor.

— Nu a fost un sfânt, m-a corectat el, ci un călugăr. Mama era foarte educată – învățase la Leoch, împreună cu Dougal și cu Colum, știa greacă, latină și puțină ebraică, dar și franceză și germană. Nu prea avea ocazia să citească la Lallybroch, bineînțeles, dar tata se străduia să facă rost de cărți pentru ea de la Edinburgh și Paris.

S-a întins peste mine și a atins o ureche mătăsoasă și translucidă, iar pisoiul și-a mișcat mustățile, strâmbându-se de parcă ar fi vrut să strănute, dar nu a deschis ochii. A continuat să toarcă neabătut.

— Una dintre cărțile care îi plăceau era scrisă de un austriac din orașul Melk, și de aceea a socotit că era un nume potrivit pentru motan.

— Potrivit?

— Da, a spus el, făcând semn cu capul spre bolul gol, fără să-și miște buzele sau pleoapele. Adso din Milk[38].

O dungă verde a apărut când pisoiul a întredeschis un ochi, ca și cum ar fi răspuns la acel nume. Apoi a închis ochiul din nou și a continuat să toarcă.

— Ei bine, dacă pe el nu-l deranjează, cred că nici pe mine,

[38] „Lapte” (în lb. engleză) (n.tr.).

am spus eu resemnată. Adso rămâne.

19.

DIAVOLUL PE CARE ÎL CUNOȘTI

O săptămână mai târziu, noi – adică femeile – ne speteam să spălăm rufe când catârul Clarence și-a dezlănțuit trompeta ca să ne anunțe că aveam oaspeți. Micuța doamnă Aberfeldy a sărit de parcă ar fi fost înțepată de o albină și a scăpat un braț de cămăși ude în praful din curte. Le-am văzut pe doamnele Bug și Chisholm deschizând gurile în semn de reproș, iar eu am profitat de ocazie ca să-mi șterg mâinile de șorț și m-am grăbit să mă duc în fața casei pentru a-l întâmpina pe vizitatorul care se apropia.

Bineînțeles, un catâr murg tocmai ieșea dintre copacii din capul drumului, urmat de o iapă cafenie și grasă, dusă de frâu. Catârul a ciulit urechile și a scos un răget entuziast drept răspuns la salutul lui Clarence. Mi-am băgat degetele în urechi ca să nu mai aud hărmălaia diavolească și am mijit ochii ca să mi-i feresc de soarele orbitor al după-amiezii pentru a-mi da seama cine era călărețul.

— Domnule Husband!

Mi-am scos degetele din urechi și m-am grăbit să-l întâmpin.

— Doamnă Fraser, bună ziua!

Hermon Husband și-a ridicat pălăria neagră și pleoștită și m-a salutat cu o mișcare din cap, apoi, a coborât de pe catâr cu un geamăt care sugera că petrecuse multă vreme în șa. Buzele i s-au mișcat fără niciun sunet când s-a îndreptat cu greu de spate; era quaker și nu folosea cuvinte injurioase. Nu cu voce tare, mai precis.

— Doamnă Fraser, soțul este acasă?

— L-am văzut adineauri îndreptându-se spre grajd. Mă duc să-l chem! am strigat eu ca să acopăr răgetele neîncetate ale catârilor, apoi i-am luat pălăria din mână și am făcut un semn spre casă. Mă ocup eu de animale!

A dat din cap în semn de mulțumire și a trecut colțul casei șchiopătând încet, mergând spre ușa bucătăriei. Din spate, am

observat câtă durere îi provoca mișcarea; abia dacă își putea lăsa greutatea pe piciorul stâng. Pălăria din mâna mea era plină de praf și pete de noroi și simțisem mirosul pătrunzător de corp și haine nespălate când mă apropiasem de el. Călărise multă vreme, și nu doar astăzi – preț de o săptămână sau mai mult, m-am gândit eu, și dormise mai toate nopțile sub cerul liber.

Am scos șaua de pe măgar, dând jos și două desăgi uzate, pe jumătate pline cu pamflete, prost tipărite și ilustrate grosolan. Am studiat ilustrația cu un oarecare interes; era un desen înfățișând câțiva Reglementatori indignați și convinși că au dreptate sfidând un grup de funcționari, între care se afla o siluetă scundă pe care am recunoscut-o fără probleme ca fiind a lui David Anstruther; textul de dedesubt nu îi preciza numele, dar artistul reușise să redea clar asemănarea lui cu o broască râioasă. M-am întrebat dacă Husband începuse să distribuie nenorocitele acelea de pamflete din ușă în ușă.

Am dus animalele în padoc, am aruncat pălăria și desagile lângă verandă, după care am pornit la deal, spre grajd, o peșteră puțin adâncă pe care Jamie o închisese cu un gard din lemn. Brianna îi spune maternitate, pentru că ocupanții ei erau iepe, vaci sau scroafe gata să fete.

M-am întrebat ce îl adusese pe Hermon Husband la noi – și dacă era cumva urmărit. Deținea o fermă și o mică moară, ambele la două zile de mers călare de Ridge; nu era o călătorie pe care cineva ar fi făcut-o din dorința de a ne ține companie.

Husband era unul dintre liderii Reglementării și fusese întemnițat de mai multe ori pentru pamfletele care îndemnau la revoltă pe care le tipărea și le distribuia. Vestea cea mai recentă despre el era că fusese eliminat de la întrunirea locală a quakerilor, deoarece Prietenii nu priveau cu ochi buni activitățile lui, pe care le socoteau drept incitări la violență. Judecând după conținutul pamfletelor, consideram că aceștia aveau oarecum dreptate.

Ușa grajdului stătea deschisă, îngăduind ca mirosurile plăcut de fecunde de paie, animale calde și gunoi să iasă afară, laolaltă cu vorbe la fel de fecunde. Nefiind quaker, Jamie credea în limbajul colorat și îl folosea din belșug, chiar dacă în gaelică, aceasta tinzând mai curând spre poezie decât spre vulgaritate.

Am tradus aproximativ efuziunea pe care am auzit-o drept: „Fie ca mațele să ți se încolăcească precum șerpii și să-ți

explodeze în burtă! Să te lovească blestemul ciorilor, creatură născută din neamul muștelor de baligă!” Sau cam așa ceva.

— Cu cine vorbești? I-am întrebat eu, vârându-mi capul pe după ușa grajdului. Și ce e blestemul ciorilor?

Am clipit, pentru că înăuntru era semiîntuneric, și am văzut doar o siluetă neclară profilată pe mormanele de fân uscat stivuite lângă perete. Auzindu-mă, s-a întors și a pășit spre ușa prin care pătrundea lumina. Își trecuse mâinile prin păr; câteva șuvițe fuseseră smulse din bentița care le ținea laolaltă și stăteau răzvrătite, iar ici și acolo se vedeau fire de paie.

— *Tha nighean na galladh torrach*! a spus el încruntându-se cu ferocitate și arătând ceva în spatele lui.

— Fiica albă a unei cățele – oh! Vrei să spui că scroafa aia nenorocită a făcut-o din nou?

Deși era neînchipuit de grasă și poseda o capacitate reproductivă uimitoare, scroafa mare și albă era o creatură prea puțin inteligentă și nu suporta captivitatea. Evadase de două ori din țarcul în care trebuia să fete – o dată, atacând-o pe Lizzie care – înțeleaptă fiind – țipase și se dăduse la o parte din calea ei, astfel că purceaua trecuse pe lângă ea, iar a doua oară, după ce scosese din pământ parii țarcului, așteptând până când se deschisese ușa și trântindu-mă la pământ pentru a-și căuta scăparea în aer liber.

De data asta însă nu apelase la strategie, ci doar smulsese o scândură din țarc, după care săpase pe sub gard, făcând un tunel de fugă demn de prizonierii de război britanici dintr-un lagăr nazist.

— Da, a făcut-o, mi-a răspuns Jamie, revenind acum la engleză, după ce furia de început îi mai trecuse. Cât privește blestemul ciorilor, depinde. Ar putea însemna că vrei ca păsările să coboare pe câmpul cuiva și să-i mănânce tot porumbul. În cazul de față, m-am gândit ca păsările să-i scoată ochii creaturii ăsteia.

— Cred că asta ne-ar ajuta să o prindem mai ușor, am spus eu oftând. Cât mai are până fată, ce părere ai?

El a ridicat din umeri și și-a trecut degetele prin păr.

— O zi, două, maximum trei, probabil. Creatura ar merita să fete în pădure și s-o mănânce lupii, cu tot cu purcei.

Gânditor, a lovit cu piciorul în grămada de pământ scoasă de scroafă din tunel, trimițând o cascadă de praf în groapă.

— Cine a venit? L-am auzit pe Clarence făcând tărăboi.

— Hermon Husband.

S-a întors brusc spre mine, uitând instantaneu de scroafă.

— Deci el era, da? a spus el încet, mai mult către sine. Mă-ntreb de ce a venit.

— Și eu m-am întrebat. A călărit ceva vreme – a distribuit pamflete, e clar.

După ce am adăugat asta, m-am văzut silită să alerg după Jamie; pășea deja grăbit în josul drumului spre casă, aranjându-și părul din mers. L-am ajuns din urmă la vreme ca să-i îndepărtez resturi de paie de pe umeri înainte de a ajunge la casă.

Jamie le-a salutat cu un aer absent pe doamnele Chisholm și MacLeod, care scoteau maldăre de haine ude din cazanul mare cu ajutorul unor palete și le întindeau la uscat pe tufișuri. Am continuat să pășesc grăbită alături de Jamie, ignorând privirile acuzatoare ale femeilor și încercând să arăt că aveam preocupări mult mai importante decât să mă ocup de rufe.

Cineva îi dăduse de mâncare lui Husband; pe masă se afla o farfurie cu pâine cu unt și o cană pe jumătate plină cu lapte bătut. Iar Husband își așezase capul pe masă, peste brațele îndoite și adormise. Adso stătea ghemuit pe tăblia mesei lângă el, fascinat de mustățile stufoase și încărunțite, care vibrau ca niște antene odată cu sforăiturile puternice ale quakerului. Pisoiul tocmai întindea o labă temătoare spre gura deschisă a lui Husband, dar Jamie l-a prins de ceafă și l-a lăsat să cadă în mâinile mele.

— Domnule Husband, a spus el încet, aplecându-se peste masă. La dispoziția dumitale, domnule.

Husband a pufnit, a clipit, apoi a săltat capul, cât pe ce să răstoarne cana cu lapte bătut. S-a holbat scurt la mine și la Adso, apoi a părut că își amintește unde se afla, pentru că s-a scuturat, s-a ridicat pe jumătate și a făcut o plecăciune spre Jamie.

— Prietene Fraser, a spus el cu voce răgușită. Eu… îmi cer iertare… am fost…

Jamie a trecut peste scuze și s-a așezat în fața lui, luând o felie de pâine cu unt de pe farfurie.

— Domnule Husband, cu ce-ți pot fi de folos?

Husband și-a trecut o mână peste față, dar asta nu i-a

îmbunătățit înfățișarea, însă a părut să-l trezească. Văzut de aproape în lumina de după-amiază din bucătărie, arăta mai rău decât mi se păruse afară, avea ochii umflați și injectați, iar părul cărunt și barba, încâlcite. Din câte știam, trecuse de cincizeci și cinci de ani, dar părea cu cel puțin zece ani mai bătrân. A făcut o încercare de a-și aranja haina și a dat din cap spre mine, apoi spre Jamie.

— Vă mulțumesc pentru ospitalitate și bună primire, doamnă Fraser. Și dumitale, domnule Fraser. Dacă îmi permiți, am venit să-ți cer o favoare.

— Poți cere, desigur, a spus Jamie pe un ton curtenitor.

A luat o gură de pâine cu unt și a ridicat întrebător din sprâncene.

— Vrei să-mi cumperi calul?

Jamie a rămas cu sprâncenele înălțate. A mestecat încet, dus pe gânduri, apoi a înghițit.

— De ce?

Chiar, de ce? Dacă nu ar fi ținut să bată atâta drum călare, lui Husband i-ar fi fost mult mai ușor să vândă calul în Salem sau în High Point. Nimeni întreg la minte nu s-ar fi aventurat într-un loc atât de îndepărtat ca Ridge doar ca să vândă un cal. L-am lăsat pe Adso pe podea și m-am așezat alături de Jamie, așteptând să aud răspunsul.

Husband i-a aruncat o privire, limpede și directă, în ciuda ochilor injectați.

— Mi s-a spus că ai fost numit colonel al miliției.

— Pentru păcatele mele, a replicat Jamie, ținând bucata de pâine în aer. Crezi că guvernatorul mi-a dat bani ca să procur cai pentru regimentul meu?

A schițat un zâmbet și a mușcat iar din pâine.

Husband a zâmbit și el în colțul gurii, semn că înțelesese gluma. Un colonel de miliție își aproviziona singur regimentul, bizuindu-se pe o eventuală despăgubire din partea Adunării; acesta era un motiv pentru care doar oamenii înstăriți erau numiți în asemenea funcții și un motiv important pentru care numirea nu era socotită doar pură onoare.

— Dacă ar fi făcut asta, aș fi încântat să accept.

La invitația lui Jamie, Husband a întins mâna și a ales o altă felie de pâine cu unt. A mușcat din ea și a mestecat cu un aer grav, privindu-l pe Jamie pe sub sprâncenele pe jumătate

încărunțite. În cele din urmă, a clătinat din cap.

— Nu, prietene James. Trebuie să vând ceva ca să plătesc amenzile pe care le-am primit din partea Tribunalului. Dacă nu vând ceea ce se poate, e posibil ca averea să-mi fie confiscată. Și atunci nu mai am altă soluție decât să părăsesc colonia și să mă mut cu familia altundeva, iar dacă plec, trebuie să vând ce nu pot duce cu mine – indiferent de preț.

Între sprâncenele lui Jamie s-a format o cută mică.

— Da, înțeleg, a spus el rar. Hermon, o să te ajut așa cum voi putea. Sper că înțelegi. Dar n-am decât doi șilingi – nici măcar *proclamation money,* ca să nu mai zic de lire. Dacă există ceva ce am și ți-ar putea fi de folos, atunci…

Husband a surâs ușor, iar trăsăturile aspre i s-au mai îmblânzit.

— Da, prietene James. Prietenia și onoarea ta îmi sunt de mare folos, chiar așa. În rest…

S-a îndepărtat de masă și a scotocit prin săculețul pe care îl așezase alături. A scos o scrisoare subțire, cu sigiliu din ceară roșie. Am recunoscut sigiliul și am simțit că mi se strânge inima.

— L-am întâlnit pe mesager la Pumpkin Town, a explicat Husband, urmărindu-l pe Jamie care a luat scrisoarea și a vârât degetul mare sub clapa plicului. M-am oferit să ți-o aduc, pentru că oricum veneam încoace.

Jamie a ridicat din sprâncene, dar atenția lui era îndreptată spre foaia de hârtie pe care o ținea în mână. M-am apropiat ca să văd peste umărul lui.

22 *noiembrie 1770*

Către colonelul James Fraser,

Întrucât am fost informat că aceia care se autointitulează Reglementatori s-au strâns în apropiere de Salisbury, alcătuind o oarecare forță, i-am trimis ordin generalului Waddell să pornească neîntârziat într-acolo cu trupele de miliție pe care le are la dispoziție, în speranța de a împrăștia acea adunare ilegală. Vi se cere și vi se ordonă să strângeți oameni pe care îi socotiți potriviți pentru a lupta într-un regiment de miliție și să plecați cu ei spre

Salisbury, cu proviziile pe care le puteți procura, pentru a vă alătura trupelor generalului pe 15 decembrie ori înainte de această dată, pentru a porni în marș spre Salisbury. Aduceți cu dumneavoastră făină și alte provizii suficiente pentru asigurarea hranei oamenilor dumneavoastră pentru o perioadă de două săptămâni.

Al dumneavoastră prea plecat slujitor,
William Tryon

În încăpere s-a lăsat tăcere, singurele sunete fiind bolborositul slab al cazanului aflat pe cărbunii din vatră. Le-am auzit pe femeile de afară discutând în reprize scurte, întrerupte de gemete de efort, și am simțit mirosul de săpun cu leșie pătrunzând prin fereastra deschisă, amestecându-se cu aromele de tocană și pâine dospită.

Jamie a ridicat privirea spre Husband.

— Știi ce scrie aici?

Quakerul a dat din cap, iar ridurile de pe fața lui au părut dintr-odată mai adânci din cauza extenuării.

— Mi-a spus mesagerul. La urma urmelor, guvernatorul nu ține să-și păstreze intențiile secrete.

Jamie a scos un sunet de aprobare și mi-a aruncat o privire. Nu, guvernatorul nu dorea să țină totul secret. Din punctul lui de vedere, cu cât mai mulți oameni știau că Waddell se îndrepta spre Salisbury în fruntea unei trupe mari de miliție, cu atât mai bine. Așa se explica și stabilirea unei date precise. Orice soldat înțelept preferă să-și intimideze dușmanul decât să intre în luptă cu el – și ținând seama că Tryon nu avea trupe oficiale, prudența era partea cea mai importantă a vitejiei.

— Ce știi despre Reglementatori? l-am întrebat pe Husband. Ce plănuiesc să facă?

A părut ușor surprins.

— Să facă?

— Dacă oamenii voștri se adună, presupun că o fac cu un anumit scop, a remarcat Jamie și tonul vocii lui a devenit ușor sardonic.

Husband a perceput nuanța, dar nu s-a arătat ofensat.

— Bineînțeles că au un scop, a replicat el, îndreptându-se de

spate într-o atitudine demnă. Deși greșiți spunând că sunt oamenii mei, suntem frați, așa cum sunt toți oamenii. Cât privește scopul, acesta este de a protesta față de abuzurile de putere care au devenit din ce în ce mai obișnuite zilele astea – impunerea de taxe ilegale, confiscarea nejustificată a…

Jamie l-a întrerupt cu un gest nervos.

— Da, Hermon, am mai auzit. Ba mai rău, am citit ce-ai scris despre asta. Și dacă vorbim de scopul Reglementatorilor, care e al tău?

Quakerul l-a privit cu ochi mari, a ridicat sprâncenele groase și a deschis gura nedumerit.

— Tryon nu dorește să-și păstreze intențiile secrete, a început Jamie să analizeze situația, dar probabil că voi doriți să acționați în secret. Până la urmă, nu este în interesul Reglementatorilor ca intențiile lui să fie puse în aplicare.

S-a uitat fix la Husband și și-a plimbat încet degetul de-a lungul nasului.

Husband a ridicat o mână și s-a scărpinat la bărbie.

— Vreți să știți de ce am adus asta – a făcut semn din cap spre scrisoare, care stătea desfăcută pe masă – când puteam să o distrug?

Jamie a dat din cap cu un aer înțelegător.

— Da.

Husband a oftat adânc și s-a întins, iar încheieturile i-au trosnit. Din haina lui s-au ridicat firișoare de praf care s-au risipit ca fumul. Apoi a redevenit el însuși, părând mai calm.

— Prietene James, lăsând la o parte orice considerație privind cinstea pe care o demonstrează o asemenea purtare… Am spus că prietenia ta îmi va fi de cel mai mare folos.

— Da, ai spus.

Jamie a zâmbit pieziș.

— De dragul discuției, să spunem că generalul Waddell pornește în marș împotriva unui grup de Reglementatori, a continuat Husband. Este în folosul Reglementatorilor să înfrunte oameni care nu-i cunosc și care le sunt dușmani sau să înfrunte vecini, care îi cunosc și probabil că le înțeleg cauza?

— Mai bine diavolul pe care îl cunoști decât cel pe care nu-l cunoști, nu? a sugerat Jamie. Iar eu sunt diavolul pe care îl cunoști. Am înțeles.

Pe fața lui Husband a înflorit treptat un zâmbet, semănând cu

al lui Jamie.

— Unul dintre ei, prietene Jamie. Am stat în șa în ultimele zece zile, vânzându-mi din lucruri și vizitând nenumărate case din partea de vest a coloniei. Reglementarea nu lansează amenințări, nu dorește să distrugă proprietăți; noi dorim doar ca plângerile noastre să fie ascultate și rezolvate; facem asta pentru a atrage atenția asupra caracterului aproape general și a justeții plângerilor pentru care cei mai nemulțumiți se strâng la Salisbury. Dar nu mă prea aștept la înțelegere din partea celor care nu sunt informați asupra acestui delict.

Zâmbetul a dispărut de pe fața lui Jamie.

— Ai toată înțelegerea mea, Hermon, și fii bine-venit. Dar dacă se ajunge la… sunt colonel de miliție. Va trebui să-mi fac datoria, fie că-mi place, fie că nu.

Husband a fluturat o mână, trecând peste asta.

— Nu îți cer să-ți nesocotești datoria, dacă se ajunge la așa ceva. Dar mă rog să nu fie cazul.

S-a aplecat puțin în față, peste masă.

— Totuși, vreau să-ți cer ceva. Soția mea, copiii… dacă va trebui să plec în mare grabă…

— Trimite-i aici. Vor fi în siguranță.

Husband s-a rezemat de spătarul scaunului, cu umerii încovoiați. A respirat adânc o dată, a închis ochii, apoi i-a deschis și și-a sprijinit palmele de masă, ca și cum ar fi vrut să se ridice.

— Îți mulțumesc. Cât despre iapă, păstreaz-o. Dacă familia mea va avea nevoie de ea, va veni cineva să o ia. Dacă nu, aș prefera să te folosești tu de ea decât vreun șerif corupt.

L-am simțit pe Jamie mișcându-se, dorind să protesteze, de aceea am pus o mână pe piciorul lui pentru a-l opri. Hermon Husband avea nevoie de o asigurare, mai mult decât avea nevoie de un cal pe care nu îl putea păstra și întreține.

— O să avem mare grijă de ea, am spus eu, zâmbindu-i și privindu-l drept în ochi. Și de familia ta, dacă va fi nevoie. Spune-mi, care e numele ei?

— Al iepei?

Hermon s-a ridicat în picioare, cu un zâmbet larg, care-i lumina fața lui în mod surprinzător.

— O cheamă Jerusha, dar soția mea îi spune Doamna Purcică. Din păcate, are o poftă de mâncare ieșită din comun, a adăugat

el în chip de scuză către Jamie, care încremenise vizibil auzind cuvântul „purcică”.

— N-are importanță, a spus Jamie, alungând porcii din minte cu un efort evident.

S-a ridicat și a privit pe fereastră; razele soarelui de după-amiază transformau lemnul lustruit al pervazurilor și scândurile podelei în aur lichid.

— S-a făcut târziu, Hermon. Iei cina cu noi și rămâi peste noapte?

— Nu, prietene James. Îți mulțumesc. Trebuie să mai ajung în multe locuri.

Însă eu am insistat să rămână și, cât i-am pregătit un pachet cu mâncare, el a plecat cu Jamie să înșeueze catârul. I-am auzit discutând când se întorceau de la padoc, dar cu glas atât de scăzut, încât nu am putut distinge vorbele. Când am ieșit pe veranda din spate cu pachetul cu sandvișuri și bere, l-am auzit pe Jamie spunându-i insistent:

— Hermon, ești sigur că ceea ce faci este înțelept sau necesar?

Husband nu i-a răspuns imediat, dar a primit pachetul de la mine, înclinând capul în semn de mulțumire. Apoi, ținând frâul catârului, s-a întors spre Jamie.

— Asta îmi amintește de James Nayler, a zis el, uitându-se pe rând la Jamie și la mine. Ați auzit de el?

Jamie a rămas la fel de descumpănit ca și mine, iar Hermon a zâmbit în barbă.

— A fost un membru timpuriu al Societății Prietenilor, unul dintre cei care i s-au alăturat lui George Fox, care a înființat societatea în Anglia. James Nayler a fost un om cu convingeri de nezdruncinat, deși avea… o manieră aparte de a și le exprima. Cu un prilej anume, a mers gol pușcă prin zăpadă în timp ce striga osânda orașului Bristol. George Fox l-a întrebat: „Ești *sigur* că Domnul ți-a spus să faci asta?”

Zâmbetul s-a lărgit, și Husband și-a pus cu grijă pălăria pe cap.

— El a răspuns că da. La fel și eu, prietene James. Dumnezeu să vă ocrotească pe tine și familia ta.

20.

LECȚII DE TRAGERE

Simțindu-se vinovată, Brianna a aruncat o privire înapoi. Casa de dedesubt dispăruse sub o mare gălbuie de frunze de castan, însă strigătele copilului ei încă îi răsunau în urechi.

Roger a văzut-o privind în josul versantului și s-a încruntat puțin, dar vocea i-a sunat calmă când a vorbit.

— Nu va păți nimic, puicuțo. Doar știi că mama ta și Lizzie îi vor purta de grijă.

— Lizzie îl va răsfăța peste măsură, l-a aprobat ea, dar simțind o ușoară înțepătură în inimă pentru că recunoscuse asta.

Și-a imaginat-o pe Lizzie purtându-l încoace și încolo pe Jemmy, jucându-se cu el, strâmbându-se, hrănindu-l cu puding cu melasă... După ce uita de tristețea provocată de plecarea Briannei, lui Jemmy îi plăcea la nebunie să i se acorde o atenție deosebită. Brianna a simțit brusc un val de gelozie gândindu-se la degetele rozalii ale picioarelor lui Jemmy; detesta ideea că Lizzie juca Zece Purceluși cu el.

Ura să se despartă de el, asta era limpede. Țipetele lui ascuțite când îl desprindea de fusta ei și îl preda mamei îi răsunau cu ecou în minte, amplificate de imaginația ei, iar fața lui, brăzdată de lacrimi, exprimând trădarea și revolta, îi stăruia în minte.

În același timp nevoia de a evada era imperioasă. Abia aștepta să dezlipească mâinile lipicioase și acaparatoare ale lui Jemmy de pielea ei și să se îndepărteze în aerul dimineții, liberă ca una dintre gâștele care, gâgâind, se îndreptau spre sud prin trecătorile montane.

Fără să vrea, a presupus că nu s-ar simți chiar atât de vinovată că îl părăsea dacă nu și-ar fi dorit așa de mult în secret să facă asta.

— Sunt convinsă că nu va păți nimic, a spus ea mai mult ca să se asigure pe sine decât pe Roger. Doar că... Nu l-am lăsat niciodată singur prea multă vreme.

— Hmm.

Roger a scos un sunet echivoc ce putea fi interpretat drept

compasiune. Însă pe fața lui se citea clar că, personal, socotea că de mult ar fi trebuit să mai lase copilul și cu altcineva.

Brianna s-a îmbujorat pe moment de furie, dar și-a mușcat limba ca să tacă. La urma urmelor, Roger nu spusese nimic – făcuse de fapt un efort să-și țină gura. Putea face și ea un efort – și a bănuit că nu era cinstit să se certe cu el pornind de la ceea ce socotea ea că el gândise.

Și-a înghițit cuvintele sarcastice care îi veniseră în minte și i-a zâmbit.

— E o zi frumoasă, nu?

Expresia lui de îngrijorare a dispărut și i-a zâmbit și el, ochii lui devenind mai calzi, căpătând o culoare verde, la fel de adâncă și de proaspătă ca și mușchiul care se întindea în straturi groase la poalele umbrite ale copacilor prin dreptul cărora treceau.

— Grozavă zi, a încuviințat el. E plăcut să mai scapi de-acasă, nu?

Brianna i-a aruncat o privire scurtă, dar părea că el nu făcuse decât să constate o realitate, fără să aibă motive ascunse.

Ea nu i-a răspuns, ci a dat doar din cap în semn de aprobare, apoi și-a ridicat fața spre adierea intermitentă care rătăcea printre molizii și brazii din jurul lor. Un vârtej de frunze ruginite de plop-tremurător a coborât din copaci, agățându-se o clipă de pânza pantalonilor și de lâna ușoară a ciorapilor.

— Așteaptă puțin.

Brianna s-a oprit și și-a scos la repezeală încălțările din piele și ciorapii, îngrămădind totul neglijent în rucsacul de umăr. A rămas nemișcată, cu ochii închiși, în extaz, mișcându-și degetele lungi ale picioarelor desculțe pe o porțiune de mușchi umed.

— Vai, Roger, încearcă și tu! E o senzație minunată!

El a ridicat o sprânceană, dar, îndatoritor, a lăsat jos pușca – o căra de când plecaseră de acasă, iar ea îl lăsase, în ciuda dorinței ei de proprietar de a o căra singură –, și-a desfăcut încălțările și, atent, și-a așezat piciorul desculț pe mușchi, lângă al ei. A închis ochii fără să vrea și buzele lui au format un „o” fără să scoată niciun sunet.

Dintr-un impuls, ea s-a aplecat și l-a sărutat. El a deschis ochii de uimire, dar a dovedit reflexe rapide. I-a cuprins talia cu brațul și, la rândul lui, a sărutat-o lung. Era o zi neobișnuit de caldă pentru un sfârșit de toamnă, astfel că el nu purta haină, ci doar

o cămașă de vânătoare. Pieptul lui părea neașteptat de aproape prin țesătura de lână; Brianna a simțit sub palmă mica umflătura a sfârcurilor lui.

Doar Dumnezeu știe ce s-ar fi putut întâmpla în continuare, însă vântul s-a schimbat. Dinspre marea de galben învolburat de dedesubt s-a auzit un țipăt slab. Putea fi al unui copil ori al unei ciori aflate departe, însă Brianna a întors capul în direcția respectivă, ca un ac de busolă care arată precis nordul.

Mișcarea ei a rupt vraja, iar Roger i-a dat drumul și s-a tras înapoi.

— Vrei să ne întoarcem? a întrebat el, părând resemnat.

Ea a strâns din buze și a clătinat din cap.

— Nu. Să ne mai îndepărtăm puțin de casă. Doar nu vrem să-i speriem cu zgomotul. De… de împușcături, vreau să zic.

El a zâmbit și a simțit că sângele i se ridică înfierbântat în obraji.

— Nu, nici asta nu vrem, a spus el și s-a aplecat să-și ia încălțările și ciorapii. Hai să mergem, atunci.

Ea a refuzat să se încalțe, dar a profitat de ocazie pentru a-și recupera arma. Nu pentru că n-ar fi avut încredere în el, deși el recunoscuse că nu mai trăsese cu o asemenea pușcă. Briannei îi plăcea senzația pe care o avea ținând-o în mâini și se simțea în siguranță când greutatea ei i se legăna pe umăr, chiar dacă era neîncărcată. O muschetă model Land, care avea mai bine de un metru și jumătate lungime și cântărea cam cinci kilograme, însă capătul patului din lemn de nuc lustruit se potrivea perfect în mâna ei, iar greutatea țevii din oțel îi dădea o senzație de siguranță când era așezat în golul umărului, cu gura țevii îndreptată spre cer.

— Vrei să mergi desculță?

Roger s-a uitat întrebător la picioarele ei, apoi în susul versantului, unde o cărare aproape ștearsă șerpuia printre tufișuri de muri și crengi căzute.

— Doar o vreme, l-a asigurat ea. Când eram mică, mergeam tot timpul desculță. Tata – adică Frank – ne ducea pe munte în fiecare vară, spre Munții Albi și Adirondach. După o săptămână, tălpile îmi erau bătucite, aș fi putut păși pe cărbuni încinși fără să simt nimic.

— Da, și eu am făcut asta, a spus el zâmbind, arătând cu o mișcare din cap spre cărarea care își croia drum printre tufișuri

și aflorimente de granit pe jumătate îngropate. Mersul de-a lungul malurilor râului Ness sau pe prundișul de la Firth era mai ușor decât pe aici, fără a mai vorbi de pietre.

— Ai dreptate, a aprobat ea, uitându-se încruntată la labele picioarelor lui. Ai făcut recent injecție antitetanos? Pentru cazul în care calci pe ceva ascuțit și te rănești?

Roger urca deja în fața ei, alegându-și drumul foarte atent.

— Înainte de a trece prin pietre, am făcut injecții pentru tot ce se putea, a asigurat-o el, vorbindu-i peste umăr. Febră tifoidă, holeră, denga, tot ce vrei. Sunt convins că și cea antitetanos se află printre ele.

— Denga? Cred că și eu am făcut toate injecțiile posibile, dar pentru asta nu.

Înfigându-și degetele picioarelor în pătura rece de iarbă uscată, a făcut câțiva pași mari pentru a-l ajunge din urmă.

— Nu avem nevoie de ea aici.

Poteca trecea pe după curba unui mal abrupt, năpădit de paw-paw galbene și dispărea pe sub ramurile coborâte ale unui desiș de cucută verde-închis. El a ținut ramurile grele deoparte pentru ca ea să poată trece, iar ea s-a aplecat pe sub ele în semiîntunericul cu aromă înțepătoare, ținând arma pieziș.

— Nu eram sigur pe unde voi ajunge să merg, înțelegi?

Brianna îi auzea vocea în urma ei, nepăsătoare, înăbușită de aerul întunecat de sub copaci.

— Dacă ar fi fost vorba de orașele de pe coastă sau de Indiile de Vest… acolo erau… *există*, s-a corectat automat singur, o serie de boli africane, aduse de corăbiile cu sclavi. M-am gândit că e bine să mă pregătesc.

Ea a profitat de terenul accidentat ca să nu îi răspundă, dar s-a simțit îngrozită – și, în același timp, oarecum rușinos de încântată – să descopere eforturile pe care le făcuse Roger pentru a se pregăti să plece după ea și s-o găsească.

Terenul era acoperit cu un strat cafeniu pătat, alcătuit din ace căzute, dar era atât de umed încât nu trosnea și nici nu înțepa tălpile. Îl simțea spongios, răcoros și plăcut sub tălpile goale, cedând sub greutatea ei și făcând-o să creadă că avea cel puțin treizeci de centimetri grosime.

— Au!

Roger nu fusese chiar atât de norocos. Călcase pe un fruct putred de persimmon și alunecase, reușind cu greu să se prindă

de un tufiș de ilice, care l-a înțepat imediat cu frunzele ei ascuțite.

— La naiba! a exclamat el, sugându-și degetul mare rănit. E bine că am făcut injecția antitetanos, nu?

Ea a râs aprobator, dar s-a trezit că, pe măsură ce urcau, era tot mai îngrijorată. Ce se va întâmpla cu Jemmy când va începe să meargă și va urca desculț pe munte? Îi văzuse pe copiii familiilor MacLeod și Chisholm – fără a mai vorbi de Germain – și își dădea seama că băieții se înțepau, se zgâriau și se răneau cel puțin o dată pe săptămână. Ea și Roger erau protejați împotriva difteriei și a febrei tifoide, dar Jemmy nu va beneficia de o asemenea protecție.

Amintindu-și noaptea precedentă, și-a înghițit nodul din gât. Calul ucigaș al tatălui ei îl mușcase de braț, iar Claire îl pusese să stea fără cămașă în fața focului, ca să-i curețe rana și s-o bandajeze. Curios, Jemmy scosese capul din leagăn, iar bunicul lui, zâmbind, îl luase de acolo și îl așezase pe genunchi.

— Când la trap, când în galop, îi cântase lui Jamie, încântat că era săltat pe genunchi. Am un cal rău, hopa hop/ Când la trap, când în galop/ Doar în iad i-i locul, hopa hop!

Însă nu scena fermecătoare cu cei doi roșcați care chicoteau îi rămăsese în minte, ci lumina focului care lucea pe pielea neatinsă, perfectă și translucidă a fiului ei, strălucirea argintie strălucitor a cicatricelor de pe spinarea tatălui ei și roșul-închis al rănii adânci de pe brațul lui. Era o vreme primejdioasă pentru bărbați.

Nu avea cum să-l ferească pe Jem de vătămări, știa asta. Însă gândindu-se că el sau Roger vor fi răniți sau bolnavi a simțit un nod în stomac și transpirații reci pe frunte.

— Ai pățit ceva la deget?

S-a întors spre Roger, care o privea surprins, pentru că uitase cu totul de înțepătură.

— Poftim?

S-a uitat la deget, mirat.

— Da, sigur.

Cu toate astea, Brianna i-a luat mâna și i-a sărutat degetul înțepat.

— Te rog să fii atent, a spus ea autoritară.

Roger a râs și a părut surprins când ea l-a fulgerat cu privirea.

— O să fiu, a asigurat-o el, redevenind ceva mai serios.

A făcut semn din cap spre pușca pe care o ducea Brianna.

— Nu te îngrijora, chiar dacă nu am tras cu asta, știu câte ceva. N-o să-mi zbor degetele. Locul acesta ți se pare potrivit pentru a exersa?

Ajunseseră într-o porțiune fără vegetație înaltă, o pajiște cu iarbă deasă și rododendroni. În capătul celălalt se afla un pâlc de plopi-tremurători, pe ale căror crengi de culoare deschisă mai fluturau câteva frunze aurii și roșii, profilându-se clar pe fundalul cerului de un albastru adânc. Undeva departe, în josul pantei, clipocea un pârâu, iar un șoim cu coadă roșie descria cercuri în văzduh. Soarele urcase binișor și razele lui calde cădeau pe umerii Briannei, iar în apropiere se vedea un mal ierbos.

— Locul potrivit, a spus ea și a coborât pușca de pe umăr.

•

Era o pușcă frumoasă, lungă de peste un metru și jumătate, însă atât de bine echilibrată, încât putea fi ținută de-a latul pe brațul întins fără să se legene – lucru pe care tocmai îl făcea Brianna drept demonstrație.

— Vezi? a spus ea, trăgându-și brațul și aducând patul armei la umăr într-o mișcare fluidă. Acela e punctul de echilibru; trebuie să duci mâna stângă aici, prinzi corpul de trăgaci cu dreapta și plasezi patul în umăr. O fixezi bine și hotărât. Are un oarecare recul.

A plasat patul din nuc lustruit, pe care se vedeau fostele noduri, în scobitura umărului drept ilustrare, apoi a coborât arma și i-a întins-o lui Roger cu o precauție ceva mai mare decât aceea pe care o dovedea când dădea cuiva copilul, a remarcat el cu ironie. Pe de altă parte, din câte își dădea seama, Jemmy era mult mai rezistent decât pușca.

Ezitând la început, pentru că nu voia să îl corecteze, Brianna i-a arătat cum să procedeze. El și-a mușcat buzele și a imitat-o cu atenție, urmând curgerea lină a etapelor, începând cu deschiderea cartușului cu dinții, continuând cu amorsarea, încărcarea, îndesarea lui și verificarea, iritat de stângăcia lui de începător, dar fascinat în secret – și destul de întărâtat – de ferocitatea nepăsătoare a mișcărilor ei.

Mâinile ei erau aproape la fel de mari ca ale lui, dar cu oase mai fine; Brianna mânuia pușca lungă cu familiaritatea pe care o arătau alte femei când foloseau acul și mătura. Purta pantaloni

dintr-o țesătură făcută în casă, iar mușchiul lung al coapsei s-a conturat prin pânză când s-a lăsat pe vine lângă el, cu capul aplecat pentru a scotoci în geanta din piele.

— Ce faci, ai pregătit și ceva de mâncare? a glumit el. Credeam c-o să împușcăm vreun animal și apoi îl mâncăm.

Ea nu l-a luat în seamă. A scos o batistă albă și zdrențuită pentru a o folosi drept țintă și, încruntându-se cu un aer critic, a scuturat-o. Cândva, Roger socotise că Brianna mirosea a iasomie și a iarbă; acum mirosea a praf de pușcă, piele tăbăcită și sudoare. A inspirat adânc, apoi a mângâiat discret patul puștii.

— Gata? a întrebat ea, aruncându-i o privire și zâmbind.

— A, da, a spus el.

— Te rog să verifici cremenea și aprinderea, a spus ea, ridicându-se în picioare. Eu o să fixez ținta.

Văzută din spate, cu părul roșcat prins strâns la spate și cu cămașa de vânătoare din piele de căprioară care o acoperea de la umeri până la coapse, semăna uimitor cu tatăl ei. Însă nu puteau fi confundați, s-a gândit Roger. Cu pantaloni sau fără, Jamie Fraser nu avusese niciodată un *asemenea* fund. A urmărit-o mergând și s-a felicitat pentru alegerea instructorului.

Și socrul lui i-ar fi oferit de bunăvoie o lecție. Jamie trăgea bine și era un dascăl răbdător; Roger îl văzuse ducându-i pe băieții familiei Chisholm după masa de seară pe terenul unde fusese porumb, acum pustiu, pentru a exersa, trăgând în bolovani și în copaci. Însă una era ca Jamie să știe că Roger nu avea experiență cu armele, și alta era să îndure umilința când i s-ar fi demonstrat cât de nepriceput era, mai ales sub privirea rece a acelor ochi albaștri.

În afară de mândrie, Roger avusese și un alt motiv să o roage pe Brianna să-l învețe să tragă cu pușca. Nu că și-ar fi închipuit că respectivul motiv ar fi fost secret; Claire se uitase pe rând la el și la fiica ei când auzise propunerea lui și păruse amuzată și oarecum bănuitoare, ceea ce o făcuse pe Brianna să se încrunte și să spună „Mamă!” pe un ton acuzator.

Cu excepția orelor mult prea scurte din noaptea nunții lor de la Adunare, acum era prima – și singura dată – când o avea pe Brianna doar pentru sine, departe de cerințele nesățioase ale copilului ei.

A surprins sclipirea razelor de soare pe metal când ea și-a

coborât brațul. Purta brățara de la el, și-a dat Roger seama cu un profund sentiment de plăcere. I-o dăruise când o ceruse în căsătorie – cu o viață în urmă, în negurile înghețate ale unei nopți de iarnă la Inverness. Era un cerc simplu din argint, gravat cu o serie de cuvinte în franceză. *Je t'aime*, scria pe ea. Te iubesc. *Un peu*, *beaucoup*, *passionement*, *pas de tout*. Puțin, mult, pătimaș – deloc.

— *Passionement*, a murmurat el, imaginându-și că ea nu purta nimic în afară de brățară și de verighetă.

Toate la vremea lor, și-a zis el și a luat un cartuș. La urma urmelor, aveau tot timpul din lume.

•

Mulțumită că operațiunea de încărcare a puștii avea să fie stăpânită curând, chiar dacă nu se desfășura cu rapiditate, Brianna i-a permis într-un târziu să exerseze ochirea și, după aceea, să tragă.

Au fost necesare zece încercări până să nimerească pătratul batistei, dar sentimentul de exaltare pe care l-a simțit Roger când un punct negru a apărut brusc pe marginea ei l-a făcut să întindă mâna după un alt cartuș înainte ca fumul împușcăturii să se risipească. Senzația de reușită l-a determinat să mai tragă douăsprezece focuri, abia băgând de seamă altceva în afară de reculul și bubuitura armei, explozia luminoasă a prafului de pușcă și clipa când i se tăia respirația dacă vedea un glonț nimerind ținta.

Batista atârna deja în zdrențe, iar pe deasupra pajiștii pluteau nori mici de fum albicios. Șoimul împreună cu alte păsări din împrejurimi zburaseră după prima împușcătură, deși vuietul din urechi îi suna lui Roger ca un cor de pițigoi aflați în depărtare.

A coborât pușca și s-a uitat zâmbind la Brianna, care a izbucnit în râs.

— Arăți ca un bufon la sfârșitul spectacolului, a spus ea, iar vârful nasului i s-a înroșit de atâta râs. Poftim, șterge-te puțin și vom încerca să tragem de la o distanță mai mare.

A luat arma și i-a dat în schimb o batistă curată. Roger și-a șters funinginea neagră de pe față, urmărind-o pe Brianna cum a curățat țeava puștii și a reîncărcat-o. Apoi a ridicat capul brusc și și-a ațintit ochii asupra unui stejar aflat de cealaltă parte a pajiștii.

Cum urechile îi țiuiau după ce trăsese de atâtea ori, Roger nu

a auzit nimic. Totuși, s-a răsucit și a zărit o mișcare; o veveriță cenușiu-închis stătea în echilibru pe creanga unui brad la cel puțin nouă metri deasupra solului.

Fără să ezite câtuși de puțin, Brianna a înălțat pușca la umăr și a lăsat impresia că a tras în timpul acelei mișcări. Creanga de sub veveriță a explodat, azvârlind în jur așchii, iar veverița s-a rostogolit spre pământ, lovindu-se de crengile verzi și elastice ale bradului.

Roger a alergat la copac, dar nu ar fi fost nevoie să se grăbească, pentru că animalul era mort, moale ca o bucată de blană.

— Bine țintit, a spus el felicitând-o și ridicând animalul în timp ce Brianna se apropia. Dar nu are nicio rană, probabil că ai speriat-o de moarte.

Brianna s-a uitat calm la el pe sub sprâncene.

— Roger, dacă voiam să o nimeresc, o făceam, a replicat ea, pe un ton de ușor reproș. Iar dacă o nimeream, acum ai ține în mână ceva terciuit. Nu trebuie să țintești exact în ceva atât de mic, ci dedesubt, ca să cadă. Se numește lătrat, a explicat ea, ca o educatoare de grădiniță care îl corectează pe un copil mai încet la minte.

— Ah, da? a zis Roger stăpânindu-și iritarea. Tatăl tău te-a învățat asta?

— Nu, Ian.

Roger a gemut abia auzit. Ian reprezenta un subiect care stânjenea întreaga familie. Vărul Briannei fusese foarte iubit și Roger știa că întreaga familie îi ducea dorul. Cu toate acestea, din delicatețe, ezitau să vorbească despre Ian cel Tânăr în prezența lui Roger.

Nu fusese chiar vina lui Roger că Ian Murray rămăsese cu indienii Mohawk, dar nu se putea nega faptul că și el avusese un rol. Dacă nu l-ar fi ucis pe acel indian…

Nu era prima oară când alunga amintirile confuze din noaptea din Snaketown, dar resimțea ecourile fizice; năvala ca de nisip mișcător în pântec și zdruncinătura produsă de lovitură trecând prin mușchii antebrațului, când împunsese cu capătul ascuțit al unui stâlp din lemn într-o umbră care apăruse brusc în fața lui din întuneric și țipete. O umbră foarte solidă.

Brianna traversase pajiștea și așezase altă țintă; trei bucăți de lemn de formă neregulată, puse pe o buturugă de mărimea unei

mese. Fără să comenteze, Roger și-a șters de pantaloni mâinile transpirate și s-a concentrat asupra noii provocări, dar gândul la Ian Murray a refuzat să piară din mintea lui. Abia dacă îl cunoscuse pe Ian, dar și l-a amintit clar; un tânăr înalt și deșirat, cu o față nu tocmai frumoasă, dar care atrăgea privirile.

Nu se putea gândi la fața lui Murray fără să o vadă așa cum arăta ultima oară, marcată de o linie de puncte proaspăt tatuate, care se arcuiau peste obraji și peste rădăcina nasului. Fața îi era bronzată, dar pielea scalpului recent ras avea o culoare șocant de rozalie, dezgolită ca fundul unui copil și pătată cu roșu din cauza iritației produse de smulgerea părului.

— Ce-ai pățit?

Glasul Briannei l-a făcut să tresară, iar țeava s-a mișcat în sus când a atras, așa că glonțul s-a dus anapoda. De fapt, mai anapoda decât până atunci. După douăsprezece lovituri, nu reușise să nimerească niciuna dintre bucățile de lemn.

— Ce s-a întâmplat? l-a întrebat ea din nou.

Roger a inspirat adânc și s-a șters cu mâneca pe față, fără să-i pese că întindea dârele de funingine.

— Vărul tău, a spus el brusc. Îmi pare rău pentru el.

Fața ei s-a relaxat, iar încruntarea produsă de îngrijorare s-a mai șters.

— Aha! a făcut ea.

A pus o mână pe brațul lui și l-a tras mai aproape, astfel că el i-a simțit căldura. Ea a oftat adânc și și-a lipit fruntea de umărul lui.

— Ei bine, a spus ea într-un târziu, și mie îmi pare rău, dar greșeala ta nu e mai mare decât a mea sau a tatii – ori a lui Ian, fiindcă tot veni vorba.

A scos un pufnet care se voise probabil un hohot de râs.

— Dacă e vorba de greșeala cuiva, ea îi aparține lui Lizzie – și nimeni nu o *acuza*.

El a surâs puțin ironic.

— Da, înțeleg, a răspuns el și i-a cuprins în palmă părul neted și împletit. Ai dreptate. Și totuși... am ucis un om, Bree.

Ea nu a tresărit și nici nu s-a retras, ci a rămas complet nemișcată. La fel a făcut și el; era ultimul lucru pe care ar fi vrut să-l spună.

— Nu mi-ai povestit de asta până acum, a zis ea într-un târziu, ridicând capul pentru a-l privi.

Glasul ei a sunat ezitant. Nu știa dacă era cazul să insiste asupra acelui subiect. Adierea i-a suflat o șuviță de păr peste față, dar ea nu a făcut nicio mișcare pentru a o îndepărta.

— Păi… ca să spun adevărul, nu m-am prea gândit la asta.

Roger și-a lăsat mâna să cadă, iar starea de echilibru s-a spulberat. Brianna s-a cutremurat ușor și a făcut un pas înapoi.

— E groaznic, nu crezi? Însă…

Roger și-a căutat cuvintele. Nu voise să spună nimic, dar acum, că începuse, i s-a părut că trebuia să explice totul cât mai exact.

— S-a întâmplat noaptea, în timpul unei bătăi în sat. Am scăpat – aveam o bucată de stâlp rupt în mână, iar când a apărut cineva din întuneric, eu…

Umerii i-au căzut brusc în momentul în care și-a dat seama că nu putea cu adevărat să explice. A coborât privirea spre pușca pe care încă o avea în mâini.

— N-am știut că îl ucisesem, a continuat el încet, rămas cu ochii la cremene. Nici măcar nu i-am văzut fața. Nici acum nu știu cine era – deși ar fi trebuit să îl cunosc; Snaketown e un sat mic, îi știam pe toți *ne rononkwe*.

De ce, s-a întrebat el brusc, de ce nu se gândise să întrebe pe cine ucisese. Era destul de limpede; nu întrebase pentru că nu voise să afle.

— *Ne rononkwe*? a repetat ea cuvintele cu glas nesigur.

— Bărbații… războinicii… bravii. Așa își spun cei din neamul *Kahnyen'kehaka*.

Cuvintele Mohawk i-au părut ciudate; deopotrivă străine și familiare. A văzut că Brianna îl privea atent și și-a dat seama că ei îi suna ciudat felul lui de a vorbi; nu pentru că folosea un cuvânt străin, rostindu-l cu fereală, ci pentru că proceda la fel ca tatăl care amesteca uneori gaelica și scoțiana, mintea alegând cuvântul cel mai la îndemână în oricare dintre limbi.

S-a uitat fix la arma din mână, ca și cum nu ar mai fi văzut-o până atunci. Nu o privea pe Brianna, dar a simțit-o apropiindu-se din nou de el, tot șovăitor, dar fără repulsie.

— Îți… îți pare rău?

— Nu, a răspuns el imediat și a ridicat ochii spre ea. Cum să spun… da, îmi pare rău că s-a întâmplat așa. Dar nu-mi pare rău că am făcut-o – nu.

Vorbise fără să se oprească pentru a-și cântări cuvintele și a

rămas surprins – și ușurat – să constate că ele exprimau adevărul. Simțea regret, așa cum recunoscuse față de ea, dar vinovăția, atât cât era, nu avea nimic de-a face cu umbra morții, indiferent a cui. Roger fusese sclav în Snaketown și nu îi iubea mai deloc pe indienii Mohawk, deși unii erau de treabă. Nu voise să ucidă, ci se apărase. În aceleași condiții, ar face-o din nou.

Însă exista o mică urmă de vinovăție – faptul că înțelegea cât de ușor uitase de acea moarte. *Kahnyen'kehaka* cântau și spuneau povești despre morții lor și păstrau amintirea lor vie în jurul focurilor din casele lungi, numindu-i vreme de generații și repovestind faptele lor. La fel cum făceau și scoțienii din Highlands. S-a gândit brusc la Jamie Fraser, la fața lui iluminată de flăcările focului la Adunare, strigând oamenii pe nume și după neam. *Rămâi alături de mine*, *Roger cântărețul*, *fiul lui Jeremiah MacKenzie*. Probabil că, la urma urmelor, indienii Mohawk nu i se păreau chiar atât de ciudați lui Ian Murray.

Totuși, a simțit într-un mod neclar că îl lipsise pe indianul necunoscut de nume, dar și de viață, încercând să-l anihileze prin uitare, să se comporte ca și cum moartea lui nu se petrecuse, doar pentru a se salva pe sine de înțelegerea ei. Și acel lucru era greșit, s-a gândit el.

Expresia Briannei nu mai era glacială, ochii ei îl fixau cu un soi de compasiune. El și-a mutat privirea, revenind asupra puștii pe care o ținea strâns de țeavă. Mânjite de funingine, degetele lui lăsaseră amprente negre și unsuroase pe metal; ea a întins mâna și i-a luat pușca, ștergând urmele cu poalele cămășii.

El a lăsat-o să ia arma și a urmărit-o, frecându-și degetele murdare de partea laterală a pantalonilor.

— Doar că… nu ai impresia că, dacă ești nevoit să ucizi un om, trebuie să o faci cu un scop? Adică să vrei?

Ea nu i-a răspuns, ci a strâns din buze ușor, apoi s-a destins.

— Roger, dacă împuști pe cineva cu asta, sigur va fi dinadins, a spus ea încet.

S-a uitat țintă la el cu ochii ei albaștri, iar el a înțeles că ceea ce luase drept compasiune era în realitate o încăpățânare feroce, precum micile flăcări albăstrui dintr-un buștean ars.

— Și dacă va trebui să împuști pe cineva, fă-o cum trebuie, Roger.

•

După încă douăzeci și patru de focuri, a reușit să nimerească

țintele din lemn cel puțin o dată din șase încercări. Încăpățânat, Roger ar fi continuat, dar ea a observat că mușchii antebrațelor lui începuseră să tremure când ridica arma, tremur controlat doar prin voință. Prin urmare, el avea să rateze mai des din cauza oboselii, iar asta nu îi slujea la nimic.

Și nici ei. Umflați de lapte, sânii începuseră să o doară. Trebuia să rezolve problema asta cât de curând.

— Hai să mâncăm, a propus ea zâmbind, în timp ce îi luă arma după ultimul foc tras. Mor de foame.

Eforturile de a trage, de a reîncărca și de a instala țintele îi ajutaseră să se încălzească, dar era în pragul iernii, iar aerul era mult prea rece, a gândit ea cu regret, ca să stea goi pe ferigile uscate. Însă soarele era cald și, prevăzătoare, pusese două pături ponosite în rucsacul ei, împreună cu mâncarea de prânz.

El n-a scos niciun cuvânt, dar tăcerea lui era liniștitoare. Brianna l-a urmărit cum tăia felii din bucata de cașcaval, ținându-și genele negre coborâte, și i-a admirat mișcările pricepute ale brațelor lungi, degetele abile și rapide, gura strânsă puțin în timp ce se concentra la ceea ce făcea. O picătură de sudoare s-a rostogolit de pe pometele înalt până în dreptul urechii.

Nu era sigură cum să interpreteze ceea ce spusese Roger. Însă știa destule ca să-și dea seama că era bine că îi povestise, chiar dacă ei nu-i făcea plăcere să audă despre perioada petrecută de el la indienii Mohawk și nici să se gândească la asta. Ei îi fusese greu – singură, însărcinată, îndoindu-se că el sau părinții ei se vor întoarce –, însă și lui îi fusese greu. A întins mâna pentru a lua o bucată de cașcaval, i-a atins degetele și s-a aplecat înainte invitându-l parcă să o sărute.

El a sărutat-o, apoi s-a lăsat puțin pe spate, iar ochii verzi i s-au limpezit, eliberați de umbra care îi bântuise.

— Pizza, a spus el.

Ea a clipit nedumerită, apoi a râs. Era unul dintre jocurile lor, se gândeau la lucruri care le lipseau din timpul lor, timpul dinainte – ori de după, în funcție de cum priveau situația.

— Coke, a replicat ea imediat. Cred că aș putea face pizza, dar la ce ar fi bună fără coca-cola?

— Pizza cu bere ar merge foarte bine, a asigurat-o el. Și bere avem – deși berea făcută în casă de Lizzie nu se prea compară cu cea produsă de MacEwan. Chiar crezi că ai putea găti o

pizza?

— Nu văd de ce nu, i-a răspuns Brianna și a ciugulit din bucata de cașcaval, încruntându-se. Dar asta nu merge – a arătat bucățica gălbuie de cașcaval, apoi a băgat-o brusc în gură – are o aromă prea puternică. Dar cred că…

S-a întrerupt ca să mestece și să înghită, apoi a luat o gură zdravănă de cidru aspru.

— Dacă mă gândesc mai bine, asta ar merge de minune cu pizza.

A coborât plosca de piele și și-a lins de pe buze ultima picătură din băutura semialcoolică dulceagă.

— Însă cașcavalul… cred că mai bună ar fi brânza de oaie. Tata a adus brânză din asta când a fost ultima dată la Salem. O să-l rog să mai aducă și vom vedea cum se topește.

A mijit ochii spre soarele palid, făcând planuri.

— Mama are o mulțime de roșii uscate și tone de usturoi. Știu că are și busuioc – nu știu dacă și oregano, dar mă pot descurca și fără ele. Și blatul…

A făcut un semn cu mâna.

— Făină, apă și grăsime, nu-i mare lucru.

El a râs și i-a întins o chiflă umplută cu șuncă și murături pregătite de doamna Bug.

— Cum a ajuns pizza în colonii, a spus el și a ridicat plosca plină cu cidru, în semn de toast. Oamenii se întreabă mereu de unde provin marile invenții ale umanității; acum știm!

A rostit vorbele în glumă, dar pe un ton ciudat, și a privit-o drept în ochi.

— Poate că știm, a spus ea încet după un moment. Te-ai gândit vreodată la asta – de ce? De ce ne aflăm aici?

— Sigur.

Verdele ochilor lui se întunecase, dar rămăsese clar.

— Și tu la fel, nu?

Ea a încuviințat din cap și a mușcat din chiflă, simțind murăturile cu ceapă dulcegi și înțepătoare pe limbă. Bineînțeles că se gândise. Ea, Roger și mama ei. Pentru că trecerea prin pietre sigur avea un înțeles. Trebuia. Și totuși… părinții ei vorbeau rareori despre război și bătălii, dar din puținele lucruri pe care ei le spuneau – și din mult mai multe pe care ea le citise – știa cât de aleatorii și inutile puteau fi astfel de lucruri. Câteodată, se ridică o umbră, iar moartea pândește fără nume

în întuneric.

Roger a rupt ultima bucată de pâine între degete și a aruncat firimiturile la vreun metru depărtare. Un pițigoi negru a coborât în zbor, a ciugulit, apoi i s-a alăturat un stol întreg venind din copaci ca un val, care a făcut să dispară firimiturile cu un ciripit vioi. Roger a oftat, s-a întins și s-a lăsat pe pătură.

— Ei bine, a zis el, dacă afli răspunsul, îmi spui și mie, da?

Brianna își simțea bătăile inimii în sâni, trecând de pavăza sternului, străbătându-i carnea, ajungând până în sfârcuri, ca niște mici descărcări electrice. Nu a îndrăznit să se gândească la Jem, cea mai măruntă aluzie la el ar fi făcut ca laptele din sâni să țâșnească șuvoi.

Fără să mai stea pe gânduri, și-a tras peste cap cămașa.

Roger avea ochii deschiși larg, ațintiți asupra ei, calmi și sclipitori ca mușchiul de sub copaci. Ea a desfăcut nodul pânzei și a simțit adierea rece pe sânii dezgoliți. I-a cuprins în palme, simțind cum devin tot mai grei, umflându-se și furnicând-o.

— Vino, a spus ea încet, privindu-l drept în ochi. Grăbește-te. Te vreau.

•

Pe jumătate dezbrăcați, au rămas întinși comod sub pătura zdrențuită, somnoroși și năclăiți de lapte pe jumătate uscat, învăluiți încă de căldura unirii lor.

Strecurându-se printre ramurile golașe de deasupra capului ei, razele soarelui pulsau în spatele pleoapelor închise ale Briannei de parcă privea în jos la o mare de un roșu întunecat, prin a cărei apă caldă ca sângele vedea nisipul brun vulcanic vălurindu-se în jurul tălpilor ei…

Roger era treaz? Brianna nu a întors capul și nici nu a deschis ochii pentru a verifica, ci a încercat să îi transmită un mesaj, o bătaie lentă, domoală de inimă, o întrebare care țâșnea dintr-un corp spre celălalt. *Ești aici*? a întrebat ea în minte. A simțit întrebarea deplasându-se prin piept și apoi de-a lungul brațului; și-a imaginat pielea palidă de pe partea interioară a brațului și vena albastră, ca și cum ar fi putut vedea o lumină indicatoare subterană în timp ce impulsul își croia drum prin sângele ei, de-a lungul antebrațului, ajungând la palmă, la degete pentru a transmite vibrația fină a presiunii lui pe pielea lui Roger.

Nu s-a întâmplat nimic pe moment. Brianna i-a auzit respirația, rară și regulată, un contrapunct față de susurul adierii

prin copaci și ierburi, ca un val care inundă un țărm nisipos.

Și-a imaginat că ea e o meduză, iar el, alta. Le putea vedea clar; două corpuri transparente, lucind ca luna, cu venele pulsând într-un ritm hipnotizant, purtate de apă una către cealaltă, cu tentaculele atârnând și atingându-se delicat…

Degetele lui au trecut peste palma ei atât de ușor, încât puteau fi mângâierea unei aripi sau a unei pene.

Sunt aici, spuneau degetele lui. *Dar tu*?

Mâna ei s-a strâns, iar Roger s-a rostogolit spre ea.

•

Cum era spre sfârșitul anului, lumina scădea devreme. Mai era o lună până la solstițiul de iarnă, dar spre mijlocul după-amiezii, soarele mângâia deja panta Muntelui Negru, iar umbrele lor căpătau lungimi imposibile când s-au întors spre răsărit, mergând către casă.

Brianna ducea arma; instrucția se încheiase pe ziua aceea și, deși nu ieșiseră la vânătoare, dacă s-ar fi ivit prilejul, ea ar fi profitat de el. Veverița pe care o ucisese mai devreme, deja curățată, stătea bine în sacul ei, dar asta însemna doar un pic de aromă pentru o mâncare de legume. Le-ar fi prins bine încă vreo câteva. Ori un oposum, s-a gândit Brianna visătoare.

Nu cunoștea bine obiceiurile oposumilor; poate că hibernau, iar dacă era adevărat, însemna că deja dispăruseră. Urșii erau încă activi; văzuse pe drum excremente pe jumătate uscate, dar și zgârieturi pe scoarța unui pin, de pe trunchiul căruia se scurgea rășina galbenă. Un urs ar fi fost o pradă bună, dar nu intenționa să caute unul și nici să riște o împușcătură decât dacă ursul îi ataca – lucru puțin probabil. În general, dacă nu-i deranjezi, urșii te lasă în pace; ambii ei tați îi spuseseră asta și Brianna socotea că era un sfat înțelept.

Un stol de prepelițe a țâșnit dintr-un tufiș din apropiere ca șrapnelele care explodează, iar ea a tresărit, simțindu-și inima accelerând.

— Astea sunt bune de mâncat, nu?

Roger a făcut un semn din cap către una dintre petele alb-cenușii care tocmai dispărea. Și pe el îl surprinseseră, dar mai puțin decât pe ea, a remarcat Brianna cu ciudă.

— Da, a răspuns ea, nemulțumită că fusese luată pe nepregătite. Dar nu trebuie doborâte cu muscheta decât dacă ai nevoie de penele lor ca să-ți faci o pernă. Se folosește o pușcă

ușoară, cu alice. E o pușcă de vânătoare.

— Știu, a spus el scurt.

Scoasă din starea ei de liniște, Brianna nu avea chef de vorbă. Sânii începuseră să se umfle din nou, trebuia să ajungă acasă și să-l găsească pe Jemmy.

Gândindu-se la asta, a iuțit pasul, chiar dacă mintea ei alunga cu părere de rău amintirea mirosului înțepător al ferigilor uscate și strivite, strălucirea razelor de soare pe umerii bronzați ai lui Roger, aflat deasupra ei, laptelui ei poleind pieptul lui cu o boare de picături fine, lipicioase, pe rând calde și reci, între trupurile lor care se zvârcoleau.

Brianna a oftat adânc și l-a auzit pe Roger râzând gros.

— Hm? a întrebat ea și a întors capul.

Roger a făcut semn spre solul din fața lor. Începuseră să se miște împreună în timp ce mergeau, fără ca vreunul dintre ei să observe atracția gravitațională care îi lega. Acum, umbrele lor se contopiseră în partea de sus, astfel că un animal ciudat, cu patru picioare, pășea ca un păianjen înaintea lor, cu cele două capete înclinate unul spre altul.

El a cuprins-o de talie, iar umbra unui cap a coborât, unindu-se cu celălalt într-o singură formă, ca un bulb.

— A fost o zi plăcută, nu? a întrebat el încet.

— Da, a fost, a răspuns ea și a zâmbit.

Ar fi vrut să mai adauge ceva, însă de deasupra, acoperind murmurul frunzelor, s-a auzit alt sunet, iar ea s-a tras brusc în lături.

— Ce…? a început Roger, însă Brianna a dus un deget la gură îndemnându-l să tacă și i-a făcut semn să o urmeze, după care s-a strecurat spre un pâlc de stejari-roșii.

Era un cârd de curcani care scurmau în pământul de sub un stejar mare, scoțând râme din covorul de frunze moarte și ghinde. Soarele târziu strălucea jos, luminându-le penelor sclipitoare de pe piept, astfel că negrul modest al păsărilor licărea, radiind curcubeie minuscule când se mișcau.

Brianna avea pușca încărcată, dar nu și armată. A căutat precipitată tubul cu praf de pușcă de la brâu, abia dezlipindu-și ochii de la păsări. Roger s-a ghemuit lângă ea, concentrat ca un câine care a adulmecat ceva. Ea i-a dat un ghiont și, ridicând o sprânceană, i-a întins arma drept invitație. Curcanii nu erau mai departe de șase metri și până și cel mai mic avea mărimea unei

mingi de fotbal.

Roger a ezitat, însă Brianna i-a citit în ochi dorința de a încerca. I-a pus hotărâtă arma în brațe și i-a făcut semn cu capul spre un spațiu gol din desișuri.

El s-a mișcat cu precauție, căutând o linie curată de tragere. Ea încă nu îl învățase să tragă din poziția în genunchi și, înțelept, Roger nu a încercat așa ceva, preferând să rămână în picioare, deși asta însemna să tragă spre sol. Țeava lungă tremura în timp ce el stătea în cumpănă, țintind spre o pasăre, apoi spre alta, încercând să aleagă cea mai bună soluție. Degetele i se îndoiau și se destindeau, încercând să corecteze linia de ochire, să apese pe trăgaci.

Ea l-a simțit inspirând și ținându-și respirația. Apoi s-au întâmplat trei lucruri, atât de repede, încât au părut să se deruleze simultan. Arma s-a descărcat cu un bubuit asurzitor, un vârtej de frunze moarte de stejar s-a înălțat de sub copac și cincisprezece curcani s-au speriat de moarte, gonind ca o echipă dementă de fotbal direct spre ei, scoțând sunete isterice.

Curcanii au ajuns la desiș, l-au văzut pe Roger și au țâșnit în sus ca niște mingi, bătând disperați din aripi. Roger s-a aplecat pentru a evita un curcan care a trecut la câțiva centimetri de capul lui, dar a fost lovit în piept de altul. S-a dezechilibrat și a pășit în spate, iar curcanul, agățându-se în cămașa lui, a profitat de ocazie pentru a alerga până pe umărul lui și a-și lua avânt, zgâriindu-l pe gât cu ghearele.

Pușca a zburat prin aer. Brianna a prins-o, a scos iute un cartuș de la centură și a încărcat arma în timp ce ultima pasăre care alerga spre Roger a descris un zigzag îndepărtându-se, apoi a văzut-o pe Brianna și a pornit în direcție opusă, pentru ca, în cele din urmă, să treacă în viteză printre ei, scoțând sunete de alarmă.

Brianna s-a răsucit, a zărit curcanul care se ridica de la pământ, ca o pată întunecată conturată pe cerul sclipitor, și a tras, nimerindu-l în coadă. Pasărea s-a prăbușit ca un sac de cărbuni și a lovit pământul la vreo patruzeci de metri mai încolo, cu un bufnet.

Brianna a încremenit un moment, apoi a coborât încet pușca. Roger a rămas cu gura căscată privind-o fix și apăsând pânza cămășii pe zgârieturile însângerate de pe gât. Brianna i-a zâmbit, simțindu-și mâinile transpirate pe patul de lemn al puștii

și inima bătând într-un ritm încetinit.

— Doamne Dumnezeule, a spus Roger, profund impresionat. A fost vorba doar de noroc, nu?

— Păi… puțin noroc, a răspuns ea, încercând să facă pe modesta, dar nu a reușit și a simțit că pe față îi înflorește un zâmbet. Poate pe jumătate.

În timp ce ea curăța pușca, Roger s-a dus să recupereze prada, întorcându-se cu o pasăre care cântărea probabil cinci kilograme, cu gâtul moale, din care sângele se scurgea ca apa dintr-o ploscă găurită.

— Ce pasăre! a exclamat Roger, ținând-o la depărtare de un braț ca să nu se murdărească și admirând nuanțele de roșu și albastru ale capului plin de negi, golaș și cu creasta atârnând. Nu cred că am văzut vreunul viu, ci doar gătit, pe un platou, cu garnitură de castane și cartofi copți.

Și-a mutat privirea de la curcan la Brianna cu mare respect și a făcut semn din cap spre armă.

— O lovitură grozavă, Bree.

Ea a simțit că se îmbujorează de plăcere și și-a stăpânit impulsul de a spune: „Hei, ia mai taci, n-a fost mare brânză”, preferând în schimb un simplu „mulțumesc”.

Au pornit din nou spre casă; Roger ducea pasărea din care încă picura sânge, ținând-o departe de corp.

— Nici tu n-ai tras de ceva vreme, a spus Roger, încă impresionat. Cât timp a trecut, șase luni?

Ea nu voia ca admirația lui față de priceperea ei să se diminueze, dar a râs, a ridicat din umeri și până la urmă a spus adevărul.

— De mai bine de șase ani. Mai sigur, de zece.

— Serios?

— Tata – Frank – m-a învățat să trag când aveam unsprezece sau doisprezece ani. Mi-a dat pe mână o pușcă de calibrul 6,35 mm când aveam treisprezece ani, iar când aveam cincisprezece ani mă ducea la poligon să trag în porumbei de lut, iar toamna, la sfârșit de săptămână, la vânătoare de porumbei și prepelițe.

Roger i-a aruncat o privire plină de interes.

— Credeam că te-a învățat Jamie; habar n-avea că Frank Randall era un asemenea sportiv.

— Ei, a spus ea încet. Nu știu dacă era.

El a ridicat o sprânceană în semn de întrebare.

— Dar știa să tragă, l-a asigurat ea. A fost în armată în cel de Al Doilea Război Mondial. Nu trăgea prea mult; doar îmi arăta cum se face și apoi mă urmărea. De fapt, nu a deținut niciodată arme.

— Ciudat.

— Nu-i așa?

S-a apropiat în mod voit de el, împungându-l în umăr, astfel că umbrele lor s-au contopit din nou; acum arătau ca un balaur cu două capete, purtând o pușcă pe umăr și ducând un al treilea cap în mână.

— Chiar mi-am pus întrebări în legătură cu asta, a spus ea, încercând să aibă un aer degajat. După ce mi-ai spus la Adunare despre scrisoarea lui și celelalte lucruri.

El i-a aruncat o privire tăioasă.

— Ce te-ai întrebat?

Ea a inspirat profund, simțind cum o strânge fâșia de pânză care-i susținea sânii.

— M-am întrebat de ce un om care nu călărea și nu trăgea cu arma se străduia atât pentru ca fiica lui să poată face toate aceste lucruri. Cum să spun, nu era ceva obișnuit ca fetele să se priceapă la așa ceva.

A încercat să râdă.

— Mai ales în Boston.

Au mers tăcuți câteva clipe, ascultând doar foșnetul frunzelor uscate sub tălpile lor.

— Iisuse! a șoptit Roger într-un târziu. Și l-a căutat pe Jamie Fraser. Așa a spus în scrisoare.

— Și l-a găsit un Jamie Fraser. A spus și asta. Așa rezultă din scrisoare. Nu știm dacă a fost vorba de cel adevărat sau nu.

Brianna mergea cu privirea în pământ fiindcă se temea de șerpi. În păduri existau șerpi-mocasin și șerpi-cu-clopoței-dungați; îi văzuse din când în când încălzindu-se pe bolovani sau pe bușteni însoriți.

Roger a tras adânc aer în piept și a ridicat capul.

— Da. Și de aceea te întrebi acum ce altceva ar fi putut descoperi.

Fără să se uite la el, ea a dat afirmativ din cap.

— Poate m-a găsit pe mine, a spus ea încet și a simțit un nod în gât. Poate știa că mă voi întoarce, prin pietre. Dar dacă e așa, nu mi-a spus nimic.

Roger s-a oprit, a apucat-o de braț și a întors-o cu fața spre el.

— Poate că nu știa, a rostit el apăsat. Poate s-a gândit că *ai putea* încerca să pleci dacă vei afla despre Fraser. Și dacă îl găseai și plecai… atunci voia ca tu să fii în siguranță. După părerea mea, indiferent ce ar fi știut, a vrut să te descurci.

A zâmbit destul de strâmb.

— Așa cum și tu vrei ca eu să mă descurc, nu?

Ea a oftat adânc, simțindu-se alinată de cuvintele lui. Nu se îndoise niciodată de iubirea lui Frank Randall. Nu voia să aibă nici acum îndoieli.

— Da, a spus ea și s-a ridicat doi centimetri pe vârfurile picioarelor pentru a fi sărutată.

— Bine, a zis el și i-a atins cu delicatețe un sân, în locul în care pe cămașa ei apăruse o mică pată umedă. Jem sigur e flămând. Hai, trebuia să fim deja acasă.

S-au întors din nou și au coborât muntele, urmărindu-și umbrele mergând în fața lor, îmbrățișate.

— Crezi că…? a început ea, dar a ezitat să continue.

O umbră s-a aplecat spre cealaltă, ascultând.

— Crezi că Ian e fericit?

— Așa sper, a răspuns el și a strâns-o mai tare de talie. Dacă are o soție ca a mea, sunt convins că este.

21.

DOUĂZECI-DOUĂZECI[39]

— Așa, ține asta peste ochiul stâng și citește linia cu literele cele mai mici pe care le vezi clar.

Cu un aer de martir, Roger a pus lingura de lemn peste ochiul drept și a mijit ochiul stâng, concentrându-se asupra foii de hârtie pe care o prinsesem de ușa bucătăriei. Stătea în holul din față, lângă ușă, întrucât coridorul era singura parte a casei care avea lungimea de aproximativ șase metri.

— *Et tu*, *Brute*?[40] a citit el.

Am coborât lingura și s-a uitat la mine ridicând o sprânceană.

---

[39] 20/20 reprezintă, în oftalmologie, acuitatea vizuală normală. (n. tr.).

[40] „Și tu, Brutus?” (W. Shakespeare, *Iuliu Cezar*, act III, scena 1) (n. tr.).

— N-am mai văzut un tabel pentru determinarea acuității vizuale la oameni educați.

— Păi, m-am gândit că „f, e, 5, z, t, d” de pe tabelele obișnuite sunt cam plicticoase, am spus eu, desprinzând foaia de hârtie și întorcând-o pe dos. Celălalt ochi, te rog. Care e scrisul cel mai mic pe care îl poți citi?

Roger a schimbat poziția lingurii, privind spre cele cinci șiruri scrise de mână – cu litere din ce în ce mai mici, așa cum putusem – l-a citit încet pe al treilea.

— *Să nu mănânci ceapă*. Asta de unde e?

— Din Shakespeare, bineînțeles, am răspuns eu, notându-mi ceva. *Nu care cumva să mâncați ceapă sau usturoi fiindcă răsuflarea trebuie să ne miroasă frumos*[41]. Acesta e scrisul cel mai mic pe care îl poți citi, da?

Am văzut expresia de pe fața lui Jamie schimbându-se. El și Brianna stăteau în spatele lui Roger, afară, pe verandă, urmărind cu mare interes desfășurarea examinării. Brianna stătea puțin aplecată spre Roger, cu o expresie ușor îngrijorată, dorindu-și ca el să vadă literele.

Însă expresia lui Jamie trăda o ușoară surprindere și puțină milă, dar și o sclipire indubitabilă de satisfacție. Evident, *el* putea citi cel de-al cincilea rând fără nicio problemă. *Îl cinstesc*. Era din Iuliu Cezar: *Fiindcă a fost viteaz*, *îl cinstesc*; *dar fiindcă a fost ambițios*, *l-am ucis*[42].

M-am uita fix la el și fața lui și-a recăpătat imediat obișnuita expresie de bună dispoziție, dincolo de care nu puteai ghici nimic. L-am privit printre gene, sugerându-i: „Nu mă duci de nas.” El s-a uitat în altă parte, și un colț al gurii a zvâcnit slab.

— Nu poți distinge niciunul dintre rândurile de mai jos?

Bree se apropiase de Roger, ca și cum ar fi fost atrasă prin osmoză. S-a uitat concentrată la foaia de hârtie, apoi la el, cu o privire încurajatoare. Era evident că și ea vedea ultimele două rânduri fără dificultate.

— Nu, a răspuns scurt Roger.

Fusese de acord să-i verific ochii la cererea lui Bree, însă era clar că nu-i făcea deloc plăcere. A plesnit cu lingura de lemn în palmă, nerăbdător să se termine examinarea.

---

[41] W. Shakespeare, *Visul unei nopți de vară*, act IV, scena 2, traducere de Dan Grigorescu. (n. tr.).

[42] W. Shakespeare, *Iuliu Cezar*, act III, traducere de Dan Duțescu. (n. tr.).

— Altceva?

— Doar câteva exerciții simple, am spus cât se putea de liniștitor. Vino înăuntru, unde lumina e mai bună.

L-am apucat de braț și l-am tras spre camera mea medicală, aruncându-le în același timp o privire severă lui Jamie și lui Bree.

— Brianna ce-ar fi să pregătești masa? Nu va dura mult.

Ea a ezitat, dar Jamie i-a atins mâna și i-a spus ceva cu glas scăzut. Bree a dat din cap, i-a mai aruncat o privire lui Roger, încruntându-se neliniștită, și a plecat. Jamie a ridicat din umeri în semn de scuză și a urmat-o.

Roger stătea în mijlocul camerei, arătând ca un urs care aude câini lătrând în depărtare – deopotrivă iritat și precaut.

— Nu e nevoie de toate astea, a zis el în timp ce eu închideam ușa. Văd foarte bine. Doar că nu trag deloc grozav. N-am nimic la ochi.

Însă nu a făcut nicio încercare de a scăpa de mine, și am remarcat o nuanță de îndoială în vocea lui.

— Nu cred că ai probleme, am spus calm. Dă-mi voie să verific totuși ceva… vreau doar să-mi satisfac curiozitatea, serios…

I-am cerut să se așeze, iar el m-a ascultat destul de rezervat și, cum nu aveam lampă standard, am aprins o lumânare.

Am apropiat-o pentru a verifica dilatarea pupilelor. Ochii lui aveau cea mai frumoasă culoare, m-am gândit eu; nu căprui, ci de un verde-închis. Destul de închis ca să pară negri în umbră, dar de o culoare surprinzătoare – aproape la fel ca a smaraldului – când erau priviți în lumină puternică. O imagine deconcertantă pentru cineva care o cunoscuse pe Geillis Duncan și văzuse nebunia sclipind în adâncimile acele verzi și limpezi. Speram ca Roger să nu fi moștenit decât ochii de la ea.

Involuntar, Roger a clipit, genele lungi au coborât peste ochi, iar amintirea a dispărut. Acești ochi erau frumoși, dar calmi și, mai presus de toate, reflectau sănătate mintală. I-am zâmbit, iar el m-a imitat din reflex, fără să înțeleagă.

Am trecut lumânarea prin dreptul feței lui, în sus, în jos, la dreapta și la stânga, rugându-l să privească spre flacără și urmărind schimbările în timp ce ochii lui se mișcau încoace și încolo. Cum nu era nevoie de niciun răspuns la acel exercițiu, a început să se mai liniștească, iar pumnii ținuți pe genunchi i s-au descleștat.

— Foarte bine, am spus, cu glas scăzut și liniștitor. Da, e bine... poți privi în sus, te rog? Da, acum privește în jos, spre colțul ferestrei. Mm, da... Acum, uită-te la mine din nou. Îmi vezi degetul? Bravo! Acum închide ochiul stâng și spune-mi dacă degetul meu se mișcă. Mm-mm...

În cele din urmă, am stins lumânarea și m-am îndreptat de spate cu un mic geamăt.

— Așadar, a spus Roger pe un ton degajat, care e verdictul, doctore? Să-mi caut un baston alb?

A fluturat o mână ca să împrăștie firicelele de fum ale lumânării stinse, făcând un efort notabil să pară nonșalant – lucru contrazis de ușoara încordare a umerilor.

Am râs.

— Nu, deocamdată nu ai nevoie de un câine însoțitor, nici măcar de ochelari. Deși, dacă tot veni vorba, ai spus că nu ai văzut niciodată un tabel pentru verificarea acuității vizuale a oamenilor educați... Din câte înțeleg, ai văzut din acelea adevărate. Ai purtat ochelari când erai mic?

S-a încruntat, străduindu-se să-și amintească.

— Da, am purtat, a spus el rar. Ori mai curând – a schițat un zâmbet – *am avut* o pereche de ochelari. Sau două, trei. Când aveam șapte sau opt ani, așa cred. Mă deranjau și îmi provocau dureri de cap. Așa că aveam tendința să îi uit în autobuz sau la școală ori pe pietre, lângă râu. Nu-mi aduc aminte să-i fi purtat mai mult de o oră, iar după ce am pierdut și ultima pereche, tata a renunțat.

A ridicat din umeri.

— Ca să fiu sincer, n-am simțit niciodată nevoia de a purta ochelari.

— Ei bine, nu ai nevoie – deocamdată.

A sesizat tonul vocii mele și, nedumerit, a coborât privirea spre mine.

— Poftim?

— Ai puțină miopie la ochiul stâng, dar nu destul de avansată ca să îți provoace dificultăți reale.

Mi-am frecat rădăcina nasului, ca și cum aș fi simțit apăsarea ochelarilor.

— Dă-mi voie să ghicesc – la școală, ai fost bun la hochei și fotbal, dar nu și la tenis.

A râs, și la coada ochilor i-au apărut mici încrețituri.

— Tenis? La școala primară din Inverness? Sport pentru plăpânzii din sud, așa îi spuneam noi, un joc pentru efeminați. Dar înțeleg ce vrei să spui – ai dreptate, eram bun la fotbal, dar nu prea grozav la jocurile cu paleta sau cu racheta. De ce?

— Nu ai vedere binoculară, am spus. Probabil că cineva a observat asta când erai mic și a făcut efortul de a corecta problema cu lentile prismatice – dar pesemne că era prea târziu după ce ai împlinit șapte sau opt ani, am adăugat precipitată când am văzut că Roger a pălit puțin. Pentru a da rezultate, trebuie să se intervină foarte devreme – înainte de vârsta de patru sau cinci ani.

— Nu am… vedere binoculară? Dar nu are toată lumea? Adică ochii mei funcționează, nu?

S-a uitat la mine puțin derutat. Închizând un ochi, apoi pe celălalt, și-a privit palma, ca și cum în liniile de pe ea ar fi putut găsi un răspuns.

— Ochii tăi sunt bine, l-am asigurat. Numai că nu funcționează *împreună*. De fapt, este o suferință destul de obișnuită, mulți oameni afectați de ea nici nu știu. Doar că, dintr-un motiv sau altul, la unii oameni, creierul nu învață să îmbine imaginile provenind de la ambii ochi pentru a alcătui una tridimensională.

— Nu văd în trei dimensiuni?

S-a uitat la mine printre gene, parcă s-ar fi așteptat să devin brusc plată pe un perete.

— Ascultă, nu am o trusă completă de oculist – și am făcut un semn spre lumânarea stinsă, lingura de lemn, foaia cu texte și la câteva bețișoare pe care le folosisem – și nici instruire de oftalmolog. Dar sunt destul de sigură, da.

M-a ascultat în tăcere cât i-am explicat ce puteam face. În privința acuității, vederea lui părea destul de normală. Probabil că aprecia distanțele și situarea relativă a obiectelor pur și simplu comparând inconștient dimensiunile lor în loc să formeze o imagine cu adevărat tridimensională. Ceea ce însemna că…

— Poți vedea perfect pentru orice vrei să faci, l-am liniștit eu. Și e foarte probabil că vei învăța să tragi bine; cei mai mulți oameni pe care i-am văzut eu oricum închid un ochi atunci când trag. Dar s-ar putea să întâmpini dificultăți când va trebui să tragi în ținte mișcătoare. Vezi obiectul spre care ținteşti, desigur – dar fără vedere binoculară, s-a putea să nu poți stabili *precis* unde se află el ca să-l nimerești.

— Am înțeles, a spus Roger. Deci, dacă va fi vorba de o luptă, aș face mai bine să mă bazez pe un atac dezlănțuit, adevărat?

— Din umila mea experiență legată de conflictele dintre scoțieni, cele mai multe încăierări se limitează doar la un schimb de pumni. Folosești pușca sau arcul doar dacă scopul tău este să ucizi – iar în acest caz, pumnalul este de obicei arma preferată. Și mult mai sigură, așa zice Jamie.

A râs ușor, dar nu a comentat. S-a așezat tăcut, analizând ce îi spusesem, timp în care eu am strâns lucrurile aflate în dezordine după o zi de activitate. Am auzit bufnete și zăngăneli venind dinspre bucătărie, dar și pocnetele și sfârâiturile grăsimii care se amestecau cu aroma amețitoare a cepei prăjite și a șuncii.

Urma să mâncăm în grabă; doamna Bug fusese ocupată toată ziua cu pregătirile pentru expediția miliției. Însă până și cele mai simple preparate gătite de doamna Bug meritau a fi mâncate.

Prin perete au răzbătut voci înfundate – plânsetele lui Jemmy, o scurtă exclamație a Briannei, alta a lui Lizzie, apoi glasul adânc al lui Jamie care liniștea copilul, în vreme ce Bree și Lizzie se ocupau de cină.

Și Roger le-a auzit; l-am văzut întorcând capul spre sursa zgomotelor.

— Grozavă femeie! a spus el, zâmbind. Poate ucide și *găti*. Ceea ce mi se pare un lucru bun, având în vedere condițiile, a adăugat el cu tristețe. Este evident că eu nu voi prea avea ce pune pe masă.

— Ei, na, am replicat eu imediat, dorind să zădărnicesc orice încercare a lui de a-și plânge de milă. Eu n-am împușcat nimic toată viața și pun mâncare pe masă în fiecare zi. Dacă simți că trebuie să ucizi ceva, să știi că avem găini, gâște și porci. Iar dacă reușești să prinzi blestemata aia de scroafă albă înainte de a distruge cu totul fundația casei, vei deveni erou local.

Asta l-a făcut să zâmbească, deși destul de trist.

— Sper să-mi recapăt respectul de sine, cu sau fără porci, a spus el. Cel mai rău va fi când le voi spune țintașilor ce probleme am, a adăugat și a întors capul brusc spre perete, dincolo de care se auzeau înfundat vocea Briannei și cea a lui Jamie, angajați într-o discuție. Se vor arăta foarte amabili – cum s-ar purta cu cineva fără un picior.

Am râs, am terminat de curățat mojarul și am întins mâna

pentru a-l pune la loc în dulap.

— Bree e îngrijorată pentru tine doar din cauza acestei belele cu Reglementarea. Dar Jamie crede că nu se va ajunge prea departe, probabilitatea de a trebui să împuști pe cineva este foarte redusă. Pe de altă parte, păsările nu au vedere binoculară, am adăugat. Cu excepția bufnițelor. Șoimii și vulturii nu au așa ceva; ochii lor sunt situați pe laturile capului. Așa că spune-le lui Bree și lui Jamie că ai ochi de șoim.

A râs sincer și s-a ridicat, ștergându-și de praf poalele hainei.

— Așa voi face.

M-a așteptat și mi-a deschis ușa dinspre hol. Când am ajuns lângă ea, a pus mâna pe brațul meu, oprindu-mă.

— Treaba asta cu vederea binoculară, a spus el, făcând un gest vag spre ochi. Așa m-am născut, presupun, da?

Am dat din cap drept confirmare.

— Da, aproape sigur.

A ezitat, neștiind cum să exprime ceea ce voia să spună.

— Deci... se moștenește, da? Tata a fost pilot în Forțele Aeriene Regale; imposibil să fi avut așa ceva, însă mama purta ochelari. Îi ținea pe un lănțișor în jurul gâtului; țin minte că mă jucam cu ei. Probabil că am moștenit ochii de la ea, asta vreau să spun.

Am strâns din buze și am încercat să-mi amintesc ce citisem – dacă asta se întâmplase vreodată – pe tema moștenirii tulburărilor oculare, dar nu mi-a venit nimic clar în minte.

— Nu știu, am spus în cele din urmă. S-ar putea. Dar poate nu. Chiar nu am habar. Te îngrijorează sănătatea lui Jemmy?

— Ah!

Pe fața lui a apărut o umbră slabă de dezamăgire, care a dispărut aproape imediat. A zâmbit stângaci și a deschis ușa, ținând-o ca să trec.

— Nu, nu sunt îngrijorat. Doar mă gândeam – dacă problema este ereditară și dacă micuțul suferă de ea... atunci aș vrea să știu.

Coridorul era invadat de aromele savuroase de tocană de veveriță și pâine proaspăt coaptă, iar eu eram ruptă de foame, însă am rămas pe loc și am ridicat ochii spre el.

— Nu i-aș dori asta, s-a grăbit Roger să adauge când a văzut expresia de pe fața mea. Deloc! Doar că, dacă ar fi așa...

S-a oprit, privind în gol și a înghițit în sec.

— Ascultă, te rog să nu-i spui lui Bree că m-am gândit la asta.

L-am atins ușor pe braț.

— Cred că ar înțelege. Faptul că vrei să știi cu certitudine.

A aruncat o privire spre ușa bucătăriei, de unde se auzea glasul puternic al lui Bree, care cânta „Clementine” spre bucuria exprimată zgomotos de Jemmy.

— Ar înțelege, a spus el. Dar asta nu înseamnă că vrea să audă așa ceva.

22.

CRUCEA DE FOC

Bărbații plecaseră. Jamie, Roger, domnul Chisholm și fiii lui, frații MacLeod… toți dispăruseră înainte de răsărit, lăsând în urmă doar resturile unui mic dejun grăbit și o mulțime de urme de noroi pe pragul ușii.

Jamie se mișca atât de ușor, încât rareori mă trezea când cobora din pat pentru a se îmbrăca în lumina slabă dinaintea zorilor. Însă se apleca pentru a mă săruta de rămas-bun, murmurându-mi ceva drăgăstos la ureche și lăsându-mă să port atingerea și parfumul lui înapoi în vise.

În dimineața aceasta nu mă trezise.

Treaba asta fusese lăsată în grija atentă a tinerilor Chisholm și MacLeod, unii dintre ei ducând o luptă înfocată exact sub fereastra mea imediat ce se crăpase de ziuă.

Sărisem din somn, derutată pe moment de strigăte și răcnete, și căutasem automat cu mâna oxigenul, seringa și alcoolul, având în minte imagini învălmășite dintr-un spital de urgențe. Apoi am respirat profund de câteva ori și am simțit miros de lemne, nu de etanol. Am clătinat din cap și am clipit văzând pilota galben cu albastru mototolită, un șir de haine așezate ordonat în cuier și năvala luminii palide și pure care pătrundea prin obloanele pe jumătate deschise. Acasă. Eram acasă, la Ridge.

Jos, o ușă s-a deschis cu un bufnet, iar hărmălaia a încetat imediat, urmată de zgomote de pași și chicoteli înfundate.

— Așa! am auzit vocea doamnei Bug, oarecum mulțumită că

pusese capăt încăierării.

Ușa s-a închis, iar zăngănitul metalului și pocnetele lemnului de dedesubt m-au anunțat că începeau activitățile zilei.

Când am coborât câteva momente mai târziu, am descoperit că doamna Bug se ocupa simultan de prăjirea pâinii, fierberea cafelei, pregătirea terciului și se plângea în timp ce strângea ceea ce lăsaseră bărbații pe masă. Nu se plângea de dezordine – la ce altceva se putea aștepta din partea bărbaților? –, ci de faptul că Jamie nu o trezise mai devreme ca să poată să pregătească un mic dejun cumsecade pentru ei.

— Dar cum se va descurca domnul? a întrebat ea, ridicând în aer furculița pentru pâine prăjită în semn de reproș. Un bărbat frumos și măreț ca el să-și potolească foamea doar cu puțin lapte și niște pâine veche?

Aruncându-mi ochii somnoroși spre firimiturile de pe masă și farfuriile murdare, am avut impresia că domnul și camarazii lui mâncaseră cel puțin douăzeci de turte de mălai și o pâine mare cât o roată de căruță, la care se adăugaseră jumătate de kilogram de unt, un borcan de miere, un castron de stafide și tot laptele pe care îl mai aveam.

— Nu cred că va muri de foame, am murmurat eu, culegând o firimitură cu degetul arătător, pe care îl umezisem în gură. E gata cafeaua?

Cei din neamul Chisholm și tinerii MacLeod dormiseră în noaptea aceea lângă vatra din bucătărie, înveliți cu zdrențe sau pături. Acum ei plecaseră, iar lucrurile cu care se geliseră fuseseră îngrămădite în spatele băncii. Pe măsură ce mirosul de mâncare a început să acapareze casa, prin pereți și de la parter au răzbătut murmure, semn că se trezeau și ceilalți, în timp ce femeile se îmbrăcau și se ocupau de copii și de sugari. De afară au început să apară fețe de copii, privind hămesiți pe după ușă.

— V-ați spălat ghearele murdare, păgâni mici? a întrebat doamna Bug când i-a văzut și a făcut semn cu lingura de mestecat în terci către băncile aflate de-a lungul mesei. Dacă da, atunci veniți și așezați-vă. Nu uitați să vă curățați picioarele pline de noroi!

După câteva momente, băncile și scaunele s-au ocupat, iar curând au apărut și doamnele Chisholm, MacLeod și Aberfeldy, căscând și clipind amețite de somn printre odraslele lor, dând din cap și murmurând „’Neața” către mine și între ele, aranjând

ba un șal, ba o cămașă, umezindu-și degetul cu scuipat pentru a netezi părul răzvrătit al vreunui băiețel sau pentru a șterge o pată de pe obrazul vreunei fetițe.

Confruntată cu o duzină de guri de hrănit, doamna Bug se simțea în largul ei, țopăind încoace și încolo între vatră și masă. Urmărind-o cum se agita, m-am gândit că în viața dinainte fusese pițigoi.

— L-ai văzut pe Jamie când a plecat? am întrebat-o când s-a oprit o clipă pentru a umple iar toate cănile cu cafea, ținând în cealaltă mână un cârnat neprăjit.

— Nu, sigur nu, a răspuns clătinând din capul cu păr alb, atent aranjat sub broboadă. N-am știut că pleacă așa devreme. Mi-am auzit băiatul cel mare agitându-se înainte de zori, dar am crezut că se duce la privată, că nu vrea să mă deranjeze folosind oala de noapte. Nu s-a mai întors și la vremea când am făcut ochi, plecaseră cu toții. Ah! Nici nu mai vreau să aud!

Surprinzând o mișcare cu coada ochiului, l-a plesnit scurt peste cap cu cârnatul pe un copil de șase ani al familiei MacLeod, făcându-l să-și retragă degetele din borcanul cu gem.

— Probabil c-au plecat la vânătoare, a sugerat doamna Aberfeldy cu timiditate, vârând o lingură cu terci în gura fetiței pe care o ținea pe genunchi.

Vorbea rareori, sfiindu-se în fața femeilor mai vârstnice, fiindcă avea doar nouăsprezece ani.

— Mai bine ar vâna case și lemne pentru ele, a replicat doamna MacLeod, ridicând un sugar pe umăr și bătându-l pe spinare.

Și-a dat de pe față o șuviță încărunțită și mi-a zâmbit crispat.

— Nu mă îndoiesc de ospitalitatea dumneavoastră, doamnă Fraser, dar aș prefera să nu-mi petrec iarna încurcându-mă printre picioarele dumneavoastră. Geordie! Las-o în pace pe sora ta, altfel o să-ți pară rău!

Deși nu mă simțeam prea bine dispusă la o oră atât de matinală, am zâmbit și am mormăit ceva politicos, dar de neînțeles. Nici eu nu aveam chef să văd cinci sau zece oameni în casa mea toată iarna, dar nu eram convinsă că situația putea fi evitată.

Scrisoarea guvernatorului fusese foarte clară; toți bărbații sănătoși și teferi din zonele rurale trebuiau să fie mobilizați în trupele de miliție și să se prezinte la Salisbury la mijlocul lunii

decembrie. Asta lăsa foarte puțin timp pentru construirea de case. Speram însă că Jamie avea un plan pentru a elibera casa; pisoiul Adso își găsise o reședință semipermanentă într-un dulap din camera mea medicală, iar scenele din bucătărie căpătau zi de zi o asemănare tot mai mare cu una dintre picturile lui Hieronymus Bosch.

Bine măcar că, din cauza atâtor trupuri strânse acolo, bucătăria nu mai era atât de friguroasă dimineața, acum domnea o căldură plăcută, dar și mult zgomot. Din cauza aglomerației, abia după câteva clipe am observat că în bucătărie erau patru mame în loc de trei.

— Tu de unde ai apărut? am întrebat șocată văzând-o pe Brianna, nepieptănată și ghemuită pe o pătură din colțul băncii.

Bree a clipit somnoroasă și l-a mutat pe Jemmy, care sugea cu o concentrare deosebită, fără să-i pese de mulțimea din bucătărie.

— Membrii familiei Mueller au apărut la miezul nopții și au bătut la ușa noastră, a spus ea căscând. Și sunt opt. Nu prea vorbesc engleză, dar *cred* că tata i-a trimis încoace.

— Serios?

Am întins mâna spre o prăjitură cu stafide, luându-i-o cu puțin înainte unuia dintre copiii familiei Chisholm.

— Îhîm. Mulțumesc, mamă.

A luat bucata de prăjitură pe care i-am oferit-o.

— Da. Tata a venit și l-a tras din pat pe Roger când era încă întuneric, dar nu a dat de înțeles că avea nevoie de familia Mueller. După ce Roger a plecat, unul din neamul Mueller s-a ridicat de pe podea, a spus „*Bitte, Maedle*” și s-a întins alături de mine pe pat.

Brianna s-a îmbujorat ușor.

— De aceea m-am gândit să plec și să vin aici.

— Ah, am spus eu, stăpânindu-mi zâmbetul, acela trebuie să fie Gerhard!

Om foarte practic, bătrânul fermier socotise că, dacă exista loc în pat, nu avea niciun motiv să își întindă ciolanele obosite pe podeaua tare.

— Așa cred, a rostit Brianna neclar, mușcând din prăjitură. Cred că e inofensiv, dar chiar și așa…

— Ei, nu reprezintă niciun pericol pentru *tine*, am aprobat-o.

Gerhard Mueller era patriarhul unei numeroase familii de

origine germană, care trăia între Ridge și așezarea moravă de la Salem. Avea mult peste șaptezeci de ani, dar nu era nicidecum inofensiv.

Am mestecat încet, amintindu-mi că Jamie îmi descrisese scalpurile atârnate în cuie de ușa hambarului lui Gerhard. Scalpuri de femei, cu părul lung și mătăsos, ale cărui vârfuri se înălțau în vânt. *Ca niște lucruri vii,* spusese el, amintindu-și cu tulburare, *ca niște păsări țintuite de lemn*. Și cel alb, pe care Gerhard mi-l adusese înfășurat în pânză și pătat de sânge. Nu, nu era inofensiv. Am înghițit și am simțit prăjitura uscată în gâtlej.

— Inofensivi sau nu, sunt flămânzi, a spus doamna Chisholm cu simț practic.

S-a aplecat și a strâns o păpușă făcută din spice de grâu, un scutec ud și un copilaș care se zbătea și care a reușit cumva să-și păstreze o mână liberă ca să o întindă după cana ei de cafea.

— Să terminăm de hrănit copiii până nu adulmecă germanii miros de mâncare și vin să dărâme ușa bucătăriei.

— Mai avem ceva de mâncare pentru ei? am întrebat eu, încercând neliniștită să îmi amintesc câte șunci mai erau în afumătoare. După două săptămâni de ospitalitate, proviziile se topeau într-un ritm alarmant.

— Sigur că avem, a răspuns vioi doamna Bug, tăind felii un cârnat și aruncându-le pe plita care sfârâia. Să termin cu grupul acesta, și după aceea puteți să-i chemați să mănânce și ei de dimineață. Hei, *a muirninn*[43]…

A bătut ușor pe cap cu spatula o fată de opt ani.

— Du-te la cămara cu legume și adu-mi un șorț de cartofi. Nemților le plac cartofii.

Îmi terminasem deja terciul și începusem să strâng castroanele pentru a le spăla, iar doamna Bug, cu mătura în mână, strângea copiii și gunoiul, dând totul afară pe ușa din spate cu o eficiență nemiloasă, împărțind în același timp porunci lui Lizzie și doamnei Aberfeldy – Ruth, așa o chema –, care păreau să fi fost recrutate ca ajutoare de bucătar.

— Să-ți dau o mână de ajutor…, am început eu cu glas pierit, dar doamna Bug a scuturat din cap și a făcut un semn de alungare cu mătura.

— Nici să nu vă gândiți, doamnă Fraser! a spus ea. Aveți

[43] „Scumpo” (în gaelică în orig.) (n.tr.).

destule de făcut, sunt convinsă și… Hei, doar n-o să intrați în bucătăria mea frumoasă și curată cu ghetele înnoroite! Afară, ieșiți și ștergeți-vă înainte de a călca aici!

Gerhard Mueller, urmat de fiii și nepoții lui, stătea uimit în pragul ușii. Deloc intimidată de faptul că el era mai înalt decât ea cu vreo treizeci de centimetri ori de faptul că el nu vorbea engleza, doamna Bug s-a strâmbat și a împuns feroce cu mătura spre ghetele lui.

Am fluturat o mână spre familia Mueller în semn de salut, am profitat de șansa de a scăpa de acolo și am șters-o ușurel.

•

Străduindu-mă să evit mulțimea de oameni din casă, m-am spălat la puțul de afară, apoi m-am dus la șoproane și m-am ocupat personal de inventar. Situația nu era chiar atât de gravă precum mă așteptasem; aveam destule și, cu o gospodărire atentă, aveam să rezistăm peste iarnă, deși mi-am dat seama că dărnicia doamnei Bug trebuia ținută puțin în frâu.

În afara celor patru șunci din afumătoare, mai erau patru bucăți mari de bacon și încă jumătate, plus un raft cu carne uscată de căprioară și jumătate dintr-una vânată destul de recent. Ridicând ochii, am văzut grinzile acoperișului scund, negre de funingine și pline de șiraguri de pește uscat și afumat, despicat și legat strâns în mănunchiuri, ca petalele unor flori mari și urâte. Aveam zece butoaie de pește sărat, dar și patru cu carne de porc sărată. O oală mare de pământ plină cu osânză, alta mai mică cu untură fină și încă una cu tobă… Dar aveam îndoieli în privința acesteia din urmă.

O pregătisem conform instrucțiunilor date de una dintre femeile din familia Mueller, așa cum îmi tradusese Jamie, dar nu văzusem niciodată tobă și nu eram sigură că trebuia să arate *așa*. Am ridicat capacul și am adulmecat cu fereală, dar mirosea bine; ușor condimentată cu usturoi și piper negru, nu mirosea defel a carne în putrefacție. Probabil că nu vom muri de toxină cadaverică, deși m-am gândit să îl invit pe Gerhard Mueller să o guste primul.

— Cum de suporți să îl ai în casă pe bătrânul diavol? întrebase Marsali când, în urmă cu câteva luni, Gerhard și unul dintre fiii lui veniseră călare până la Ridge.

Marsali auzise de la Fergus povestea despre femeile indiene și îi privea pe germani cu o repulsie îngrozită.

— Dar ce-ai vrea să fac? a întrebat Jamie cu lingura ridicată pe jumătate din castron. Să-i ucid pe Muelleri până la ultimul, pentru că, dacă i-aș face ceva lui Gerhard, atunci așa ar trebui să procedez cu toți, și să le bat părul în cuie pe ușa hambarului? a continuat el și buzele i-au tremurat. Eu cred că vaca ar rămâne fără lapte. Și ar trebui să mă las de muls, cu siguranță.

Marsali s-a încruntat, dar nu era persoana care să-și înghită argumentele după o simplă glumă.

— Nu-i vorba de asta, a spus ea. Dar îi lași în casa ta și îi tratezi ca pe niște prieteni!

Și-a mutat privirea de la Jamie la mine și s-a încruntat din nou.

— Femeile pe care le-a ucis – erau *prietenele* voastre, nu?

Am schimbat o privire cu Jamie și am ridicat ușor din umeri. El a tăcut un moment și a mestecat încet în supa din fața lui, adunându-și gândurile. Apoi a lăsat jos lingura și s-a uitat la ea.

— Gerhard a făcut un lucru înfiorător, a spus Jamie simplu. Dar pentru el era o chestiune de răzbunare, după cum gândește el, n-ar fi putut face altceva. Aș îndrepta lucrurile dacă m-aș răzbuna pe el?

— *Non,* a spus Fergus cu convingere.

A pus mâna pe brațul lui Marsali, oprind cuvintele pe care ea era pregătită să le rostească. Apoi i-a zâmbit.

— Sigur, francezii nu cred în răzbunare.

— Ei bine, poate unii dintre ei, am murmurat eu gândindu-mă la contele St Germain.

Însă Marsali nu putea fi redusă la tăcere cu una, cu două.

— Hm, a făcut ea. Vrei să spui că nu erau *ale tale*, da?

Văzând că Jamie ridică din sprâncene mirat, a insistat.

— Femeile ucise. Dacă făceau parte din familia ta? Dacă am fi fost eu, Lizzie și Brianna, ia zi?

— Tocmai asta vreau să zic, a intervenit Jamie cu calm. Era familia lui Gerhard.

Și-a împins scaunul în spate și s-a ridicat, lăsându-și supa neterminată.

— Ai terminat, Fergus?

Fergus a înclinat capul spre Jamie, și-a ridicat castronul și l-a golit, mărul lui Adam urcând și coborând sub pielea de pe gâtul lui bronzat.

— *Oui*, a spus Fergus, ștergându-se la gură cu mâneca.

S-a ridicat și a bătut-o ușor pe Marsali pe cap, după care i-a

eliberat o șuviță din părul blond ca paiul de sub broboadă.

— Nu te îngrijora, *chéri*, deși nu cred în răzbunare, dacă s-ar găsi cineva să-ți vâneze părul, promit că-mi voi face o pungă pentru tutun din scrotul lui. Și tatăl tău și-ar lega ciorapii cu mațele răufăcătorului, fără îndoială.

Marsali a pufnit deopotrivă amuzată și enervată și l-a plesnit peste mână, după care nu s-a mai discutat despre Gerhard Mueller.

Am ridicat oala grea cu tobă și am așezat-o lângă ușa afumătorii, ca să nu o uit când mă voi întoarce în casă. Mă întrebam dacă Frederick, fiul lui Gerhard, venise cu el – probabil că da; băiatul avea mai puțin de douăzeci de ani, o vârstă la care nu voia să rămână pe dinafară când era vorba de ceva care promitea distracție. Tânăra lui soție, Petronella, și copilul ei muriseră de pojar, deși Gerhard socotise că infecția fusese urmarea unui blestem aruncat asupra familiei lui de femeile Tuscarora.

Oare își găsise Frederick o altă soție – m-am întrebat eu. Foarte probabil. Dacă nu… între noii locatari existau două fete adolescente. Oare planurile lui Jamie presupuneau găsirea unor soți pentru ele? Și mai era Lizzie…

Coșarul cu porumb era mai mult de trei sferturi plin, deși pe pământul din jurul lui erau îngrijorător de multe excremente de șoareci. Adso creștea cu repeziciune, dar probabil că nu suficient de repede; ajunsese la dimensiunile unei pisici medii. Făina era cam puțină, doar opt saci. Poate mai era ceva la moară, dar trebuia să-l întreb pe Jamie.

Saci cu orez și fasole uscată, kilograme întregi de nuci de hicori, nuci cenușii și nuci negre. Mormane de fructe uscate, saci cu făină de ovăz și mălai și multe butoiașe cu cidru din mere și oțet din cidru. Un vas cu unt sărat, un altul cu unt proaspăt și un coș cu roți de cașcaval de capră, pentru care dădusem în schimb o baniță de mure și alta de coacăze. Restul fructelor de pădure fuseseră uscate cu grijă, împreună cu strugurii sălbatici, sau transformate în gemuri și compoturi și ascunse în cămară, ferite – speram – de atacul copiilor.

Mierea. M-am oprit strângând din buze. Aveam aproape douăzeci de galoane de miere purificată și patru vase mari cu faguri de miere, scoși din stupii noștri, care trebuiau curățați de ceară pentru a face lumânări. Totul era păstrat în peștera zidită

care slujea drept staul, pentru a fi la adăpost de urși. Însă nu era la adăpost și de copii, care fuseseră însărcinați să hrănească vacile și porcii de acolo. Nu văzusem încă semne elocvente, degete lipicioase sau fețe mânjite de miere, dar probabil că era bine să iau niște măsuri preventive.

Având în vedere cantitățile de carne, cereale și produse lactate, se părea că nimeni nu avea să sufere de foame în cursul iernii. Grija mea cea mare era amenințarea mai redusă, dar totuși importantă, a lipsei de vitamine. Am aruncat o privire spre pâlcul de castani, acum complet desfrunziți. Aveau să treacă patru luni întregi până să vedem ceva verdețuri, deși încă erau din belșug napi și varză pe câmp.

Cămara cu rădăcinoase era liniștitor de bine aprovizionată și te amețea cu mirosul de pământ al cartofilor, cu cel înțepător de ceapă și usturoi și cu aroma plăcută a napilor. Două butoaie mari cu mere se aflau în spate, dar am văzut și urmele câtorva încălțări de copii care duceau spre ele.

Am ridicat ochii. De grinzi atârnau ciorchini enormi de struguri sălbatici albi, care se uscau încet pentru a deveni stafide. Încă erau acolo, dar cei mai accesibili își pierduseră boabele. Probabil că nu trebuia să-mi fac griji în legătură cu scorbutul.

M-am întors spre casă încercând să calculez câte provizii trebuiau trimise cu Jamie și membrii miliției și cât mai rămânea pentru hrana soțiilor și a copiilor. Imposibil de spus; asta depindea în parte de numărul oamenilor pe care reușea să îi mobilizeze și de ceea ce aveau să aducă aceștia cu sine. Însă fusese numit colonel, iar răspunderea pentru hrana oamenilor regimentului era în primul rând a lui, iar rambursarea – dacă ea avea să vină vreodată – va fi acordată mai târziu prin hotărârea Adunării.

Nu era pentru prima oară când regretam că nu știam mai multe. Cât timp putea Adunarea să rămână un organism funcțional?

Brianna dădea roată puțului, încruntându-se, dusă pe gânduri.

— Țevi, a spus ea, fără nicio introducere. Oamenii produc țevi în epoca asta? Știu că romanii făceau, dar…

— Am văzut la Paris și Edinburgh, folosite pentru scurgerea apei de pe acoperiș, am sugerat eu. Deci există. Nu sunt sigură că am văzut așa ceva în colonii. Dacă există, ar fi groaznic de scumpe.

În afară de lucrurile cele mai simple, cum ar fi fost potcoavele, toate obiectele din fier se importau din Marea Britanie, la fel ca și alte metale precum cuprul, alama și plumbul.

— Hm. Măcar știu despre ce este vorba.

A privit printre gene, măsurând panta terenului dintre puț și casă, apoi a scuturat capul și a oftat.

— Cred că pot face o pompă. Aducerea apei în casă este cu totul altceva.

A căscat brusc și ochii i-au lăcrimat puțin în lumina soarelui.

— Doamne, sunt atât de obosită, încât nici nu-s în stare să gândesc. Jemmy a scâncit toată noaptea, iar când a adormit într-un târziu, au apărut Muellerii – nu cred că am dormit vreo clipă.

— Țin minte senzația, am spus cu compasiune și am zâmbit.

— Am fost un copil dificil? a întrebat Brianna, răspunzându-mi la zâmbet.

— Foarte, am asigurat-o, întorcându-mă spre casă. Dar unde este al tău?

— E cu…

Brianna s-a oprit brusc și m-a prins de mână.

— Ce…? a făcut ea. Pentru numele Domnului, ce e *asta*?

M-am răsucit să mă uit și am simțit un gol în stomac.

— Este cât se poate de limpede *ce* este, am spus, apropiindu-mă încet de obiect. Întrebarea e – de ce?

Era o cruce. Una mare, făcută din crengi uscate de pin, curățate de rămurele și legate laolaltă cu frânghie. Era înfiptă ferm lângă poarta curții, lângă impozantul molid-albastru care străjuia casa.

Avea cam doi metri înălțime, fiind făcută din crengi nu foarte groase, dar rezistentă. Nu era masivă ca să sară în ochi – și totuși, prezența ei mută părea să domine curtea, așa cum tabernaculul domină o biserică. În același timp, efectul ei nu părea nici cucernic, nici protector. În realitate, era al naibii de sinistră.

— Avem vreo întrunire religioasă?

Brianna se strâmbase, încercând să facă o glumă. Crucea o neliniștea la fel ca pe mine.

— N-am auzit de așa ceva.

I-am dat ocol încet, măsurând-o de jos până sus. O făcuse Jamie – mi-am dat seama după felul în care fusese realizată.

Crengile fuseseră alese atent pentru a fi drepte și simetrice, atent cioplite, ascuțite la capete. Partea transversală fusese decupată ca să se potrivească cu cea verticală, iar nodul din frânghie dovedea o pricepere de marinar.

— Poate că tata și-a întemeiat propria religie.

Brianna a ridicat o sprânceană; și ea recunoscuse mâna care meșterise crucea.

Brusc, doamna Bug a apărut de după casă cu un castron de mâncare pentru găini. Văzându-ne, s-a oprit și a deschis imediat gura. Instinctiv, mi-am adunat puterile pentru a îndura potopul ei de cuvinte și am auzit-o pe Brianna chicotind în surdină.

— A, aici erați, doamnă! Tocmai îi spuneam lui Lizzie că e păcat, un păcat de moarte, că netrebnicii aceia mici aleargă în sus și în jos pe scară și lasă resturi de mâncare prin toată casa, ba chiar și în distileria domnului, și ea, Lizzie, mi-a zis că…

— În camera mea medicală? Ce? Unde? Ce-au făcut?

Uitând de cruce, m-am îndreptat grăbită spre casă, urmată de doamna Bug, care continua să sporovăiască.

— Am găsit doi dintre ăia mici trăgând la țintă în sticluțele dumneavoastră frumoase și albastre și vă asigur că i-am plesnit peste urechi atât de tare, că-mi închipui că și acum le țiuie, creaturi obraznice, și tot ei au lăsat bucățele de mâncare să putrezească și să se strice și…

— Pâinea mea!

Ajunsesem pe holul din față și am deschis brusc ușa camerei mele, unde am găsit totul curățat lună – inclusiv blatul pe care îmi înșirasem cele mai recente preparate experimentale pentru a obține penicilină. Acum era complet gol, iar suprafața din lemn de stejar era frecată până la fibră.

— Urât mai mirosea, a spus doamna Bug în spatele meu, pe hol, strângând din buze cu indignare. Urât de tot! Totul era acoperit de mucegai, dar tot, albăstrui, și…

Am inspirat adânc și mi-am ținut mâinile pe lângă corp ca să nu sar la ea să o sugrum. Am închis ușa camerei, ascunzând imaginea blatului gol și m-am întors spre scoțiană cea măruntică.

— Doamnă Bug, am rostit, abținându-mă cu mare efort să strig la ea, știi cât de mult apreciez ajutorul pe care mi-l dai, dar *nu* ți-am cerut să…

Ușa principală s-a deschis brusc, lovindu-se de peretele de

lângă mine.

— Bătrână nenorocită ce ești! Cum îndrăznești să te atingi de copiii mei?

M-am răsucit și m-am trezit nas în nas cu doamna Chisholm, roșie la față de furie și înarmată cu o mătură, având prinși de fuste doi țânci cu obrajii brăzdați de lacrimi vărsate recent. M-a ignorat total, concentrându-și atenția asupra doamnei Bug, care stătea pe hol alături de mine, înfoindu-se ca un arici pitic.

— Tu și scumpii tăi copii! a strigat indignată doamna Bug. Uite ce-i, dacă ți-ar păsa cât negru sub unghie de ei, i-ai crește ca lumea și i-ai învăța ce-i bine și ce-i rău și nu i-ai lăsa să bântuie prin toată casa ca niște maimuțe barbare, făcând stricăciuni și pagube din pod și până-n pragul ușii și punându-și degetele murdare pe tot ce nu e bătut în cuie de podele!

— Stai, doamnă Bug, serios, sunt convinsă că n-au vrut să…

Încercarea mea de a face pace între ele a fost acoperită de țipetele ca de sirenă de tren ale celor trei membri ai familiei Chisholm, al doamnei Chisholm fiind de departe cel mai puternic.

— Cine ești tu să-mi numești copiii hoți, palavragioaică bătrână!

Mama supărată a vânturat mătura cu un aer amenințător, mișcându-se într-o parte și în alta în încercarea de a o atinge pe doamna Bug. M-am mișcat în același ritm cu ea, țopăind înainte și înapoi în efortul de a rămâne între cele două combatante.

— Doamnă Chisholm, am spus, ridicând mâna ca să o potolesc. Margaret. Serios, sunt convinsă că…

— Cine sunt eu?

Doamna Bug a părut să se umfle vizibil, ca aluatul care crește.

— Cine sunt? Uite, sunt o femeie cu frica lui Dumnezeu și creștină! Cine ești *tu*, să le vorbești așa celor mai în vârstă și mai buni decât tine, tu și tribul vostru nenorocit care cutreierați pe dealuri în trențe ca vai de lume, care nu aveți nici măcar o oală de noapte în care să vă faceți nevoile!

— Doamnă Bug! am exclamat, răsucindu-mă fulgerător spre ea. Nu e cazul să…

Doamna Chisholm nu s-a mai deranjat să răspundă la acele acuzații, ci s-a repezit înainte cu mătura pregătită. Mi-am desfăcut brațele ca s-o împiedic să treacă de mine; constatând

că planul ei de a o ataca pe doamna Bug fusese dejucat, a încercat să o lovească peste umărul meu, împungând ca turbată cu mătura, de parcă ar fi vrut să o pună la frigare pe bătrână.

Simțindu-se în siguranță înapoia baricadei pe care o constituia persoana mea, doamna Bug țopăia în sus și în jos ca o minge de ping-pong, cu fața mică și rotundă sclipind roșie de triumf și furie.

— Cerșetorilor! a răcnit ea din rărunchi. Spoitorilor! Țiganilor!

— Doamnă Chisholm! Doamnă Bug! am spus eu pe un ton împăciuitor, dar niciuna nu mi-a acordat atenție.

— *Kittock*! *Mislearnit pilsh*! a urlat doamna Chisholm, împungând nebunește cu mătura.

Copiii țipau și răcneau, iar doamna Chisholm – care era o persoană destul de masivă – m-a călcat greu pe un picior.

Gata, îmi ajunsese până peste cap, așa că am înaintat spre doamna Chisholm aruncând flăcări prin ochi. Ea s-a retras și s-a făcut mică, apoi a scăpat mătura din mână.

— Ha! Destrăbălato! Obraznico! Tu și…

Țipetele ascuțite ale doamnei Bug, aflată în spatele meu, au încetat brusc, iar eu m-am întors din nou și am văzut-o pe Brianna, care ocolise casa în fugă și intrase prin bucătărie, ridicând-o pe doamna Bug de la podea, ținând-o cu un braț după talie, iar cu mâna cealaltă acoperindu-i gura. Doamna Bug dădea din picioare prin aer și avea ochii bulbucați. Bree mi-a făcut un semn din ochi și s-a retras pe ușa bucătăriei, ducând-o cu ea pe femeia captivă.

M-am răsucit să mă ocup de doamna Chisholm, însă n-am mai văzut decât o fluturare a rochiei ei cenușii din lână dispărând în grabă pe după colțul ușii și am auzit țipetele unui copil stingându-se ca o sirenă ce se îndepărtează. Mătura zăcea pe podea la picioarele mele. Am ridicat-o, m-am dus în camera medicală și am închis ușa în urma mea.

Cu brațele încordate pe blatul gol, am închis ochii. Am simțit dorința bruscă și irațională de a lovi în ceva – și am făcut-o. Mi-am trântit pumnul pe blat, am izbit încă o dată și încă odată cu partea moale a mâinii, dar acesta era atât de solid, încât loviturile mele aproape că nu au produs niciun sunet, și m-am oprit gâfâind.

Ce Dumnezeu era cu mine? Chiar dacă amestecul doamnei Bug mă iritase, situația nu era deznădăjduită. Nici bățoșenia

doamnei Chisholm nu reprezenta o problemă foarte gravă – mai devreme sau mai târziu, ea și micii ei diavoli vor pleca. Cu cât mai curând, cu atât mai bine.

Inima începuse să-mi bată mai rar, însă pielea mă furnica de nervi de parcă aș fi avut o iritație provocată de urzici. Am încercat să alung acea stare deschizând dulapul mare ca să mă asigur că nici doamna Bug, nici furtișagurile copiilor nu stricaseră ceva cu adevărat important.

Nu, totul era în regulă. Fiecare sticluță fusese ștearsă și lustruită până căpătase o strălucire de bijuterie – sclipeau ca niște cristale, verzi și albastre, în razele soarelui –, dar fiecare fusese pusă în exact același loc, fiecare etichetă scrisă ordonat fiind cu fața spre mine. Legăturile de plante uscate învelite în pânză subțire fuseseră scuturate de praf și atârnate la loc în cuiele lor.

Văzând medicamentele aranjate, m-am liniștit. Am atins borcanul cu alifie împotriva păduchilor, trăind un sentiment de avariție și satisfacție dat de numărul și diversitatea pungilor, a borcanelor și a sticlelor.

Lampa cu alcool, sticla cu alcool, microscopul, fierăstrăul mare pentru amputări, pachetul de pânză fină – toate erau aranjate cu o rigoare militară, așezate în rânduri ca niște recruți îmbrăcați diferit sub ochii ageri ai unui sergent de instrucție. O fi avut doamna Bug cusururile ei, dar nu puteam să nu-i recunosc priceperea de gospodină.

Singurul lucru din dulap care rămăsese neatins era o punguță minusculă din piele care stătea strâmb într-un colț, pe care mi-o dăduse Nayawenne, șamanul indienilor. Mi s-a părut interesant că doamna Bug nu voise să se atingă de ea; nu-i spusesem ce reprezenta, dar punguța arăta ca provenind de la indieni, datorită penelor – de corb și ciocănitoare – vârâte prin nod. Aflată în colonii de mai puțin de un an și în sălbăticie de mai puțin de o lună, doamna Bug privea cu mare suspiciune toate lucrurile ce țineau de indieni.

Mirosul săpunului cu leșie plutea în aer, dojenitor ca fantoma unei menajere. M-am gândit că nu îi puteam găsi vreo vină doamnei Bug; pâinea mucegăită, pepenele stricat și feliile înnegrite de mere reprezentau obiecte de cercetare pentru mine; pentru ea, nu puteau fi decât o jignire premeditată adusă zeului curățeniei.

Am suspinat și am închis dulapul, adăugând parfumul discret al levănțicii uscate și cel de sconcs al hedeomei la mirosul șters de leșie și mere stricate. Mai pierdusem de multe ori preparate experimentale, iar acesta nu fusese nici complex, nici într-o stare foarte avansată. Îmi lua doar o jumătate de oră să-l înlocuiesc, punând bucăți proaspete de pâine și alte mostre. Însă nu aveam să fac asta, pentru că nu mai era timp. Jamie începea probabil să strângă oameni și peste câteva zile trebuiau să plece la Salisbury pentru a se prezenta în fața guvernatorului Tryon. Adică *să plecăm* – pentru că țineam să-l însoțesc.

Pe neașteptate, mi-am dat seama că, deși îl începusem, nu aș fi avut suficient timp să închei experimentul. Știusem că vom pleca foarte curând; chiar dacă aș fi obținut imediat o cultură bună, nu aș fi avut timp să colectez, să usuc și să purific. Știusem asta – și totuși inițiasem procesul, mersesem înainte cu planurile mele, îmi respectasem activitățile de rutină, ca și cum viața ar fi fost stabilă și previzibilă, ca și cum nimic nu mi-ar fi putut amenința programul zilnic. Ca și cum acțiunea mea ar fi făcut ca totul să devină adevărat.

— Chiar că ești nătângă, Beauchamp, am murmurat obosită, dând după ureche o buclă de păr.

Am ieșit și am închis cu hotărâre ușa camerei medicale, după care am plecat să negociez o pace între doamna Bug și doamna Chisholm.

•

În aparență, pacea a revenit în casă, însă persista o atmosferă de neliniște. Femeile își vedeau de treburile lor într-o stare de încordare și cu buzele strânse; până și Lizzie, un model de răbdare, s-a răstit nervoasă la un copil care a vărsat un castron cu lapte bătut pe pragul ușii.

Chiar și afară, aerul părea să scoată pocnete, parcă s-ar fi apropiat o furtună cu fulgere. În timp ce am mers de colo colo între șoproane și casă, m-am tot uitat peste umăr, la cerul de deasupra muntelui Roan, aproape așteptându-mă să văd umbra unor nori de furtună – și totuși, cerul era încă albastru-deschis, ca la sfârșitul toamnei, acoperit doar de nori cirus în filamente.

Am descoperit că eram cu gândurile aiurea și nu eram capabilă să mă apuc de ceva temeinic. Am trecut de la o treabă la alta, lăsând un morman de ceapă pe jumătate împletită pe funie în cămară, un castron de fasole pe jumătate dezghiocată

pe trepte, o pereche de pantaloni rupți pe banchetă, cu acul atârnând de ața din urechea lui. Când și când, am traversat curtea, venind de nici nu mai știam unde, îndreptându-mă spre un loc în care nu aveam mai nimic de făcut.

Am ridicat privirea de fiecare dată când am trecut pe lângă cruce, ca și cum m-aș fi așteptat să fi dispărut de la ultima trecere a mea pe acolo ori să primesc vreo înștiințare explicativă prinsă frumos de lemnul ei. Dacă nu *Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum*, măcar *ceva*. Dar, nimic. Crucea a rămas pe loc, două crengi de molid, legate laolaltă cu o bucată de frânghie. Nimic altceva. Numai că, desigur, o cruce înseamnă *întotdeauna* ceva mai mult. De astă dată nu știam ce ar putea fi.

Toți ceilalți păreau la fel de zăpăciți ca și mine. Doamna Bug, ofensată după conflictul de mai devreme cu doamna Chisholm, a refuzat să pregătească masa de prânz și s-a retras în camera ei, susținând că o durea capul, deși a refuzat să îmi îngăduie să o tratez. De obicei pricepută la gătit, Lizzie a ars ghiveciul, astfel că valuri de fum au pătat grinzile de stejar de deasupra vetrei.

Bine măcar că membrii familiei Mueller nu mi-au apărut deloc în cale. Aduseseră cu ei un butoi mare cu bere și se retrăseseră după micul dejun în spatele cabanei în care stătea Brianna, unde păreau a se distra foarte bine.

Aluatul pentru pâine a refuzat să crească. Lui Jemmy începuse să-i dea un dinte și urla întruna de durere. Țipătul lui neîncetat a întins nervii tuturor la maximum, inclusiv pe ai mei. Aș fi vrut să-i sugerez Briannei să-l ducă undeva departe, ca să nu-l mai auzim, însă i-am văzut semnele extenuării de pe față, cearcănele și încordarea și nu m-a lăsat inima să-i cer asta. Încercată de bătăliile permanente cu odraslele ei, doamna Chisholm nu avea asemenea scrupule.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu duci copilul în cabana ta, fată dragă? s-a răstit ea. Dacă trebuie să urle așa, nu e nevoie să-l auzim cu toții.

Bree și-a îngustat ochii amenințător.

— Pentru că cei doi fii ai tăi mai mari sunt în cabana mea, a șuierat ea, și beau cu germanii. Nu am vrut să-i deranjez!

Fața doamnei Chisholm s-a făcut vânătă. Până să apuce să spună ceva, m-am repezit și am smuls copilul din brațele lui Bree.

— Îl duc eu la o mică plimbare, bine? am zis și l-am rezemat

de umăr. Am nevoie de puțin aer proaspăt. Draga mea, ce-ar fi să urci și să te întinzi puțin în patul meu? Arăți cam obosită.

— Îhîm, a făcut ea și colțul gurii i-a zvâcnit. Și papa e puțin catolic. Mulțumesc, mamă.

L-a sărutat pe Jemmy pe obrajii fierbinți și umezi, apoi a luat-o spre scară.

Doamna Chisholm s-a uitat urât după ea, dar mi-a surprins privirea, a tușit și a strigat la gemenii ei în vârstă de trei ani, care se apucaseră să scotocească și să facă prăpăd în coșul meu cu lucruri de cusut.

După atmosfera încinsă și plină de fum din bucătărie, aerul rece de afară a reprezentat o ușurare, chiar și Jemmy s-a mai liniștit, deși a continuat să se zbată și să scâncească. Și-a frecat fața fierbinte și umedă de gâtul meu și s-a apucat să-mi roadă cu ferocitate șalul, foindu-se și salivând abundent.

Am pășit încet încoace și încolo, bătându-l ușor pe spinare și îngânând „Lillibullero”[44]. Exercițiul mi s-a părut liniștitor, în ciuda proastei dispoziții a lui Jemmy. La urma urmelor, el era numai unul și nu putea vorbi.

— Ești și tu bărbat, i-am spus, trăgându-i scufia din lână peste puful sclipitor care îi acoperea capul. Ca toți de-un sex cu tine, ai defecte, dar aș zice că pornirea spre ciondăneală nu este unul dintre ele.

Deși țineam mult la femei – Bree, Marsali, Lizzie și chiar doamna Bug –, trebuia să recunosc că, în general, mi se părea mai ușor să tratez cu bărbații. Poate era din cauza educației mele destul de neortodoxe – fusesem crescută mai mult de unchiul Lamb și de servitoarea lui de origine persană, Firouz –, poate era urmarea experiențelor mele din război sau poate pur și simplu era un aspect al personalității mele neconvenționale, dar bărbații mi se păreau liniștitor de logici – cu câteva excepții notabile – și plăcut de direcți.

M-am întors să privesc spre casă. Se înălța senină printre molizi și castani, cu proporții elegante și construită temeinic. La una dintre ferestre a apărut un chip. Persoana a scos limba și a lipit-o de geam, uitându-se și strivindu-și nasul și obrajii de sticlă. Voci feminine stridente și pocnete au ajuns înfundate până la mine prin aerul rece și curat.

— Hm, am făcut eu.

---

[44] Marș datând din secolul al XVII-lea. (n. tr.).

Deși nu-mi prea venea să plec iar de acasă atât de curând și nu mă încânta nici ideea că Jamie era amestecat în vreun conflict armat, gândul de a merge să trăiesc în compania a douăzeci sau treizeci de bărbați nebărbieriți, urât mirositori, vreme de o săptămână sau două exercita indiscutabil un soi de atracție. Și dacă asta însemna să dorm pe pământ…

— Ploaia trebuie să cadă asupra oricui[45], i-am spus lui Jemmy, oftând. Dar cred că înveți asta chiar acum, pe pielea ta, nu, bietul de tine?

— Gnn! a făcut el și s-a ghemuit ca să scape de durerea provocată de dinte, înfigându-și dureros genunchii în coastele mele.

L-am așezat mai comod pe șold și i-am oferit degetul arătător ca să-l sugă. Gingiile îi erau tari și noduroase; am simțit punctul în care urma să apară dintele, umflat și fierbinte sub piele. Dinspre casă s-a auzit un țipăt pătrunzător, urmat de alte strigăte și tropăit de picioare.

— Știi ceva? am zis eu cu un aer degajat. Cred că puțin whisky ar fi foarte potrivit pentru durerile astea, nu crezi?

Mi-am retras degetul, l-am săltat pe Jemmy pe umăr, am trecut pe sub cruce aplecându-mi capul și am ajuns la adăpostul marelui molid-roșu exact la vreme, pentru că ușa casei s-a deschis, iar vocea sfredelitoare a doamnei Bug a răsunat ca o trompetă în aerul înghețat.

Era drum lung până în luminișul în care aveam whisky, dar nu mi-a păsat. În pădure era o liniște binecuvântată, iar Jemmy, amețit de mișcare, a adormit în cele din urmă, devenind moale și greu în brațele mele ca un săculeț cu nisip.

Fiind sfârșit de an, toate foioasele își lepădaseră frunzele, astfel că drumul era practic un covor gros până la glezne, alcătuit din frunze cafenii și aurii, iar semințele de arțar, purtate de vânt, se roteau pe lângă noi, atingându-mi rochia ușor cu un foșnet de aripioare. Un corb a zburat pe deasupra noastră, foarte sus. A cârâit agitat și strident, iar copilul a tresărit în brațele mele.

— Sst, am făcut, strângându-l. Nu e nimic, iubitule, doar o pasăre.

Totuși, m-am uitat la corb și am tras cu urechea să mai aud

---

[45] Vers din poemul *The Rainy Day* de H.W. Longfellow (1807-1882), preluat ca titlu al unui cântec din 1944, interpretat de grupul Ink Spots și Ella Fitzgerald. (n. tr.).

încă unul. Erau păsări care prezic viitorul – ori cel puțin așa susțineau superstițiile din Highlands. Un corb prevestea o schimbare, doi aduceau noroc, trei erau semn rău. Am încercat să alung astfel de idei din minte, dar Nayawenne îmi spusese că animalul meu spiritual, ghidul meu era corbul și de câte ori vedeam umbrele mari și negre trecând pe deasupra mea simțeam un fior pe șira spinării.

Jemmy s-a foit, a scos un țipăt scurt, apoi a recăzut în tăcere. L-am bătut ușor pe spate și am continuat să urc, întrebându-mă în timp ce pășeam încet în susul muntelui ce animal ar putea fi ghidul lui.

Nayawenne spusese că spiritul animalului te alege. Trebuie să acorzi mare atenție semnelor și prevestirilor și să aștepți ca animalul tău să ți se înfățișeze. Animalul lui Ian era lupul; al lui Jamie, ursul – cel puțin așa spusese femeia Tuscarora. Mă întrebasem atunci ce trebuia să facă cineva dacă era ales de vreun animal respingător precum chițcanul sau scarabeul, dar fusesem prea politicoasă ca să întreb.

Doar un corb. Încă îl auzeam, deși nu îl puteam vedea, dar din spatele meu nu s-a auzit niciun țipăt de răspuns. Așadar, un semn de schimbare.

— Puteai să nu te mai ostenești, i-am spus corbului, dar încet, ca să nu trezesc copilul. Nu prea aveam nevoie să mi se spună asta, nu?

Am urcat agale, trăgând cu urechea la suspinul vântului și la sunetul mai profund al propriei răsuflări. În acest anotimp, schimbarea exista chiar în aer, în mirosurile de fructe coapte și moarte, aduse de adieri și de răsuflarea iernii cu frigul ei. Însă ritmurile pământului care se rotea aduceau schimbarea așteptată, predestinată; trupul și mintea o întâmpinau cu înțelegere și – în mare parte – cu împăcare. Însă schimbările care veneau erau de alt ordin, calculate să tulbure sufletul.

Am privit în urmă, către casă; de la acea înălțime, am văzut doar un colț al acoperișului, dar și fumul care se înălța alene din horn.

— Ce părere ai? l-am întrebat în șoaptă pe Jemmy, al cărui cap era rotund și cald sub bărbia mea. Va fi a ta? Vei trăi aici, și copiii tăi după tine?

Va fi o viață foarte diferită, m-am gândit, de cea pe care ar fi putut să o aibă. Dacă Brianna ar fi riscat să treacă prin pietre

pentru a-l duce înapoi… Dar nu o făcuse și astfel, soarta micuțului avea să se desfășoare aici. M-am întrebat dacă ea se gândise la asta. Că rămânând, alegea nu doar pentru sine, ci și pentru el? Alesese războiul și ignoranța, boala și pericolul, dar riscase toate astea de dragul lui Roger – tatăl lui. Nu eram pe deplin sigură că făcuse alegerea cea mai bună, dar nu era alegerea mea.

Totuși, am reflectat eu, nu era posibil să-ți imaginezi ce însemna să ai un copil – puterea minții nu putea măsura realitatea aducerii pe lume a unui copil și consecințele ei, vieți de luptă și inimi frânte.

— Dar e și bine, i-am spus lui Jemmy. Nimeni întreg la minte nu ar proceda altfel.

Senzația de agitație se mai stinsese, risipită de vântul și pacea radiată de pădurea desfrunzită. Luminișul whisky-ului, cum îl numeam noi, nu se vedea de pe potecă. Jamie pierduse câteva zile cercetând povârnișurile de deasupra casei pentru a găsi un loc care să corespundă cerințelor lui.

Sau mai curând niște locuri. Podeaua de malțificare era o construcție cu acoperiș, ridicată într-un mic luminiș separat, în apropierea unui mic izvor care asigura apă proaspătă și limpede. De pe drum, era ascunsă vederii, dar nu era greu de ajuns la ea.

— Nu are niciun rost să o ascund, spusese Jamie, explicându-mi de ce alesese acel loc, pentru că oricine cu nasul fin ar ajunge la ea și legat la ochi.

Adevărat, chiar și acum, când cerealele nu fermentau în șopron sau nu se uscau pe podea, în aer stăruia un ușor miros fecund de fum. Când cerealele „lucrau”, aroma înțepătoare și grea de fermentație se simțea de departe, dar când orzul încolțit era împrăștiat pe podea, deasupra unui foc domol, o ceață fumurie atârna deasupra luminișului, iar dacă vântul bătea într-o anumită direcție, mirosul era suficient de puternic pentru a ajunge până la cabana lui Fergus.

Desigur, acum nu era nimeni la podeaua de malțificare. Când se prelucra o nouă șarjă, acolo se aflau Marsali sau Fergus pentru a supraveghea totul, dar acum era pustie, cu scândurile netede înnegrite de folosire și de vreme. Însă în apropiere se afla o stivă de lemne de foc, pregătite pentru a fi folosite.

M-am apropiat suficient de mult ca să văd ce specii de lemn

erau; lui Fergus îi plăcea lemnul de hicori, deoarece se despica mai ușor și dădea un gust dulceag orzului malțificat. Pe de altă parte, Jamie, mult mai tradiționalist în privința fabricării whisky-ului, nu folosea decât stejar. Am atins o bucată de lemn despicat; spații largi între inele, lemn ușor și coajă subțire. Am zâmbit. Însemna că Jamie trecuse recent pe acolo.

În mod normal, la podeaua de malțificare era păstrat un butoiaș cu whisky, atât din ospitalitate, cât și din prevedere.

— Dacă dă cineva peste Marsali acolo, ar fi bine ca ea să aibă ceva să-i ofere, hotărâse Jamie. Se știe ce facem noi aici; mai bine să nu încerce nimeni s-o forțeze pe Marsali să spună unde este băutura.

Nu era cel mai bun whisky – în general, proaspăt, nerafinat –, dar era suficient pentru musafiri nepoftiți ori pentru un copil căruia îi dădeau dinții.

— Nu ai mai gustat așa ceva până acum, și atunci, ce mai contează? am murmurat către Jemmy, care s-a foit și a plescăit din buze, iar fața lui mică s-a strâmbat.

Am căutat în jur, dar nici urmă de butoiașul cu whisky, nici la locul lui obișnuit, în spatele sacilor cu orz, nici sub stiva de lemne de foc. Probabil că fusese luat pentru a fi umplut ori îl furase cineva. În orice caz, nu avea mare importanță.

M-am întors spre nord, dincolo de podeaua de malțificare, am făcut zece pași și am luat-o la dreapta. Acolo, piatra muntelui ieșea în afară, un bloc masiv din granit care țâșnea din desișurile de Nyssa și Cephalanthus. De fapt, erau două lespezi de piatră sprijinite una de alta, deschizătura de sub fiind mascată de tufișuri de ilice. Am tras șalul peste fața lui Jemmy ca să îl protejez de frunzele cu margini ascuțite și m-am strecurat cu atenție înapoia lor, plecându-mi capul ca să trec prin deschizătură.

Fața stâncoasă cobora într-un vălmășag de bolovani uriași de pe latura cealaltă a despicăturii, iar puieți și tufișuri ieșeau la întâmplare din crăpăturile dintre roci. De dedesubt, părea imposibil de trecut pe acolo, dar deasupra se vedea o cărare ștearsă care șerpuia spre un alt luminiș mic. Nici nu putea fi numit astfel; era doar un spațiu între copaci, unde un izvor clipocea ieșind din stâncă și dispărea imediat în sol. Vara era invizibil chiar și de sus, ascuns de frunzișul bogat al copacilor din jurul lui.

Acum, în pragul iernii, sclipirea albă a stâncii de lângă izvor se vedea ușor prin desișul de arini și frasini-de-munte desfrunziți. Jamie descoperise un bolovan mare, de culoare deschisă, și îl rostogolise spre capătul izvorului, unde scrijelise pe el o cruce, apoi rostise o rugăciune, sfințind astfel izvorul pentru a fi folosit de noi. La acea dată mă gândisem să fac o glumă, comparând whisky-ul cu apa sfințită – apropo de părintele Kenneth și de botezuri –, dar, analizând mai bine, mă abținusem; nu eram convinsă că Jamie ar fi luat vorbele mele drept o glumă.

Prevăzătoare, mi-am croit drum în josul pantei, pe drumeagul abia vizibil care înainta printre bolovani și, în cele din urmă, am ocolit un afloriment, după care am ajuns în luminișul izvorului. Mă încălzisem mergând atât pe jos, dar era suficient de frig ca să îmi simt degetele amorțite când am tras de marginile șalului. Iar Jamie stătea la marginea izvorului îmbrăcat doar în cămașă.

Am încremenit, ascunsă după un desiș sărăcăcios de plante perene.

Nu goliciunea lui m-a făcut să mă opresc, ci mai curând ceva din înfățișarea lui. Părea obosit, dar asta era de înțeles, pentru că se trezise pe întuneric și plecase devreme.

Pantalonii jerpeliți pe care îi purta când călărea stăteau grămadă pe pământ, iar centura și celelalte lucruri erau așezate lângă ei. Am zărit o pată întunecată de culoare, pe jumătate ascunsă în iarba de dincolo de el; pânza de culoare albastră și cafenie a kiltului pe care îl purta la vânătoare. În timp ce-l urmăream, și-a scos cămașa peste cap, apoi, gol pușcă, a îngenuncheat lângă izvor și s-a spălat pe față și pe brațe.

Hainele aveau urme de noroi, întrucât mersese călare, dar el nu era murdar. Ar fi fost suficient să se spele pe față și pe mâini, m-am gândit, și ar fi putut face asta în căldura bucătăriei.

Însă Jamie s-a ridicat, a luat gălețușa de lângă izvor, a umplut-o cu apă rece și a turnat-o pe corp, închizând ochii și scrâșnind din dinți în timp ce apa îi șiroia pe piept și pe picioare. I-am văzut testiculele strângându-se aproape de corp, căutând adăpost când apa rece s-a prelins prin părul pubian roșcat și bogat și a picurat de pe mădular.

— Bunicul tău și-a pierdut mințile, i-am șoptit lui Jemmy, care s-a mișcat și s-a strâmbat în somn, dar nu a dat atenție obiceiurilor ancestrale.

Știam că Jamie nu era insensibil de frig; din locul în care mă

adăpostisem, l-am văzut icnind și tremurând și m-am înfiorat și eu. Născut și crescut în Highlands, socotea că frigul, foamea sau disconfortul general nu trebuie luate prea mult în seamă. Chiar și așa, acum mi s-a părut că ducea la extrem ideea de curățenie.

A mai inspirat o dată adânc, a oftat, și și-a turnat apă peste el. Când s-a aplecat să umple pentru a treia oară găletușa, am început să înțeleg ce făcea.

Un chirurg se spală pe mâini înaintea unei operații pentru a fi curat, desigur, dar asta nu este totul. Ritualul de săpunire a mâinilor, curățarea unghiilor, clătirea pielii, ritual repetat până în pragul durerii, este o activitate deopotrivă mintală și fizică. Această spălare oarecum obsesivă slujește la focalizarea minții și la pregătirea spiritului; chirurgul îndepărtează preocupările exterioare, alungă micile elemente care îi distrag atenția, așa cum cineva curăță microbii și pielea moartă.

O făcusem destul de des pentru a recunoaște acest ritual aparte. Jamie nu doar se spăla, ci se curăța, folosind apa rece nu doar ca diluant, ci în semn de mortificare. Se pregătea pentru ceva, și la gândul acesta, un fi"ricel rece mi-a alunecat pe șira spinării, înghețat ca și apa acelui izvor.

După cea de-a treia găletușă, Jamie s-a scuturat, iar picături minuscule de apă au zburat din pletele căzând pe iarba uscată ca un ropot de ploaie. Abia pe jumătate uscat, și-a tras cămașa peste cap și s-a întors către apus, unde soarele coborâse între munți. A rămas un moment nemișcat – neclintit.

Lumina se strecura printre copacii desfrunziți, suficient de puternică, astfel că din locul în care mă aflam îl vedeam acum doar ca o siluetă, lumina trecând prin pânza umedă a cămășii, iar corpul lui Jamie conturându-se doar ca o umbră pe sub ea. Jamie a rămas cu capul înălțat și spatele drept, ca un om care ascultă.

Ce anume? Am încercat să-mi țin respirația și am apăsat capul copilului cu delicatețe pe umărul meu, pentru ca nu cumva să se trezească. Și am ascultat.

Am auzit sunetul pădurii, un suspin constant al acelor și al crengilor. Era puțin vânt și am auzit apa izvorului din apropiere, un iureș slab pe lângă pietre și rădăcini. Am auzit foarte limpede bătaia propriei inimi și răsuflarea lui Jemmy pe gâtul meu și, brusc, mi s-a făcut frică, de parcă sunetele erau prea puternice,

ca și cum ele ar fi putut atrage atenția unor lucruri primejdioase pentru noi.

Am încremenit, m-am străduit să nici nu respir și, ca un iepure aflat sub un tufiș, am vrut să devin una cu pădurea din jurul meu. Pulsul lui Jemmy bătea albăstrui într-o venă delicată care îi traversa tâmpla, și mi-am aplecat capul deasupra lui ca să o ascund.

Jamie a spus ceva cu voce tare în gaelică. Suna ca o provocare – ori probabil ca un salut. Cuvintele mi s-au părut oarecum familiare – dar acolo nu era nimeni, pentru că luminișul era pustiu. Brusc, aerul mi s-a părut mai rece, ca și cum lumina ar fi scăzut, un nor care trecea prin dreptul soarelui, m-am gândit și am ridicat ochii – dar nici urmă de nor, cerul era senin. Jemmy a tresărit în brațele mele, și l-am ținut mai strâns, nedorind ca el să scoată vreun sunet.

Apoi aerul s-a învolburat, frigul a dispărut, iar senzația de îngrijorare mi-a trecut. Jamie nu se mișcase. Încordarea îl părăsise, iar umerii i se relaxaseră. S-a clintit puțin, iar soarele care apunea i-a luminat cămașa cu un nimb auriu și i-a transformat părul într-o flacără.

Și-a scos pumnalul din teaca aflată pe pământ și, fără să ezite, a trecut lama peste degetele mâinii drepte. Am văzut linia subțire și întunecată de pe degete și mi-am mușcat buzele. A așteptat un moment pentru ca sângele să curgă, apoi și-a scuturat mâna brusc din încheietură, astfel că picăturile mici de sânge au zburat de pe degetele lui pe piatra de la marginea apei.

Și-a așezat pumnalul sub piatră și și-a făcut cruce cu degetele mânjite de sânge ale mâinii drepte. Apoi a îngenuncheat foarte încet și a plecat capul peste mâinile împreunate.

Desigur, îl mai văzusem uneori rugându-se, dar întotdeauna în public ori cel puțin știind că eu eram acolo. În mod evident acum se credea singur și, urmărindu-l îngenunchind astfel, mânjit de sânge și cu sufletul dus, am simțit că spionam un act mai intim decât orice altă intimitate a trupului. M-aș fi mișcat ori aș fi spus ceva, și totuși, dacă l-aș fi întrerupt, aș fi comis un fel de sacrilegiu. Am rămas mută, dar am constatat că nu mai eram spectatoare; mintea mea începuse să se roage fără voia mea.

O, *Doamne*, s-au format cuvintele în mintea mea, fără să gândesc conștient, *Îți încredințez sufletul slujitorului Tău James*.

Ajută-l, te rog. Și am adăugat, confuză: ajută-l, dar cu ce?

Apoi Jamie și-a făcut cruce și s-a ridicat, iar timpul a pornit din nou, fără ca eu să fi observat că se oprise. Am pornit în josul pantei spre el, măturând cu poalele rochiei iarba, fără să îmi amintesc când făcusem primul pas. Nu-mi aminteam când s-a ridicat, dar Jamie pășea spre mine, fără să pară surprins, cu fața luminându-se când ne-a văzut.

— *Mo chridhe*, a spus el încet, zâmbindu-mi, și s-a aplecat să mă sărute.

Barba nerasă era aspră, iar pielea, încă rece după contactul cu apa.

— Ai face bine să-ți pui pantalonii, am zis. O să îngheți.

— Așa voi face. *Ciamar a tha thu*, *an gille ruaidh*?

Spre surprinderea mea, Jemmy era treaz și saliva, avea ochii albaștri larg deschiși pe fața ca o petală de trandafir, iar proasta dispoziție dispăruse fără urmă. S-a aplecat, răsucindu-se pentru a ajunge la Jamie, care l-a ridicat cu blândețe din brațele mele și l-a cuibărit pe un umăr, trăgându-i apoi căciulița din lână peste urechi.

— Ne iese un dinte, i-am spus lui Jamie. Nu s-a simțit prea bine, de aceea m-am gândit că puțin whisky pus pe gingii... dar nu aveam deloc în casă.

— A, da. Cred că ne descurcăm. Am ceva în plosca mea.

A dus copilul acolo unde își lăsase hainele, s-a aplecat și a scotocit cu o mână prin ele până a găsit plosca de cositor deformată pe care o purta la centură.

S-a așezat pe un bolovan legănându-l pe Jemmy și mi-a întins recipientul ca să-l desfac.

— Am trecut pe la podeaua de malțificare, am spus eu scoțând dopul cu un pocnet, dar butoiașul dispăruse.

— Da, l-a luat Fergus. Gata, fac eu asta, am degetele curate.

A întins degetul arătător de la mâna stângă și am turnat câteva picături pe el.

— Ce face Fergus cu el? am întrebat, așezându-mă și eu pe bolovan.

— Îl păstrează, a răspuns Jamie cu glas absent, în timp ce a vârât degetul în gura lui Jemmy și a frecat ușor gingia umflată. Ah, gata. Da, asta doare puțin, nu? Au!

A întins mâna și, grijuliu, a desfăcut degetele lui Jemmy care îl prinsese de părul de pe piept.

— Fiindcă veni vorba…, am spus eu întinzându-mă și apucându-l de mâna dreaptă.

L-a mutat pe Jemmy pe celălalt braț și m-a lăsat să îi iau mâna și să o întorc cu palma în sus.

Era o tăietură superficială, doar peste vârfurile primelor trei degete – acelea pe care le folosea pentru a-și face cruce. Sângele se închegase deja, dar am turnat puțin whisky peste tăieturi și am curățat petele de sânge din palmă cu batista.

A tăcut și m-a lăsat să îl îngrijesc, dar când am terminat și am ridicat ochii spre el, a schițând un zâmbet.

— E bine, englezoaico, a spus el.

— Serios?

I-am privit cercetător fața; părea obosit, dar liniștit. Ușoara încruntare pe care o văzusem în ultimele zile dispăruse. Indiferent ce făcea, abia începuse.

— Așadar, ai văzut? a întrebat cu glas scăzut, citindu-mi gândurile pe față.

— Da. Are… are vreo legătură cu crucea de la poartă?

— Presupun că are într-un fel.

— Pentru ce e? am întrebat fără menajamente.

A strâns din buze și a frecat gingia iritată a lui Jemmy.

— Nu l-ai văzut niciodată pe Dougal MacKenzie chemându-și clanul, adevărat? a zis el în cele din urmă.

Am rămas mai mult decât surprinsă, dar am răspuns cu precauție.

— Nu. Dar l-am văzut pe Colum făcând asta o dată – la depunerea jurământului la Leoch.

El a dat din cap, și ochii i-au sclipit la amintirea nopții de demult, luminate de torțe.

— Da, a spus încet. Țin minte. Colum era căpetenie, iar oamenii veneau când îi chema el, desigur. Dar Dougal îi conducea la război.

A tăcut un moment, adunându-și gândurile.

— Când și când erau raiduri. Însă astea erau altceva, de multe ori însemnau doar vreo toană de-a lui Dougal sau a lui Rupert, poate vreo pornire născută din băutură sau din plictiseală – un grup mic, mergând călare, ca să se distreze, pentru a strânge vitele sau grânele. Dar să aduni clanul pentru război, toți oamenii în stare să lupte – era lucru rar. Am văzut asta doar o dată, și nu e ceva ce poți uita.

Crucea din crengi de pin era acolo când se trezise într-o dimineață la castel, a observat-o surprins când a traversat curtea. Locuitorii de la Leoch se treziseră și își vedeau de treburile lor obișnuite, dar nimeni nu se uita la cruce și nici nu se referea la ea într-un fel anume. Chiar și așa, o stare de înfrigurare îi cuprindea când și când pe cei din castel.

Oamenii stăteau în grupuri mici ici și colo, discutând în șoaptă, dar când el se oprea lângă un grup, discuția se purta brusc pe subiecte banale.

— Eram nepotul lui Colum, da, dar nou-venit la castel, iar ei îi știau pe tatăl și pe bunicul meu.

Bunicul lui Jamie fusese Simon, lord Lovat – căpetenie a Fraserilor de Lovat, care nu prea era prieten cu cei din neamul MacKenzie de Leoch.

— Nu mi-am dat seama ce se punea la cale, dar sigur era ceva; perișorii de pe brațe mi se zbârleau de fiecare dată când surprindeam privirea cuiva.

În cele din urmă, se dusese la grajduri și îl găsise pe Alec cel Bătrân, mai-marele grăjdarilor lui Colum. Bătrânul ținuse la Ellen MacKenzie și se arăta blând față de Jamie de dragul mamei sale, ca și de dragul lui.

— Asta-i crucea de foc, flăcăule, i-a spus lui Jamie, aruncându-i o țesală și făcându-i semn să meargă spre boxe. N-ai mai văzut până acum?

Era ceva vechi, spusese el, unul dintre obiceiurile ce se păstrase de sute de ani, și nimeni nu știa când fusese folosită prima oară, cine o făcuse primul și de ce.

— Când o căpetenie Hielan își cheamă oamenii la război, spusese bătrânul, trecându-și cu pricepere mâna stafidită prin coama încâlcită a unui cal, el pune să se facă o cruce și îi dă foc. Este stinsă imediat, bagă de seamă, cu sânge sau cu apă, dar tot cruce de foc se cheamă și este purtată prin văi și pe dealuri, ca semn pentru oamenii clanului să-și ia armele și să vină la locul de adunare, pregătiți de luptă.

— Da? rostise Jamie, simțind un gol în stomacul. Și împotriva cui luptăm noi? Încotro pornim călare?

Sprâncenele cărunte ale bătrânului s-au împreunat în semn de aprobare amuzată la auzul acelui „noi”.

— Mergi încotro te conduce căpetenia, flăcăule. Dar în noaptea asta vom porni împotriva clanului Grant.

— Așa s-a întâmplat, a continuat Jamie. Dar nu în acea noapte. La lăsarea întunericului, Dougal a aprins crucea și a chemat oamenii clanului. A stins lemnul arzând cu sângele unei oi, și doi bărbați au ieșit din curte purtând crucea de foc pentru a o duce prin munți. Patru zile mai apoi, în acea curte erau trei sute de bărbați, înarmați cu săbii, pistoale și pumnale, iar în zorii celei de-a cincea zi, am plecat călare pentru a purta război contra clanului Grant.

Încă ținea degetul în gura copilului, privind în depărtare pe măsură ce își aducea aminte.

— Atunci a fost prima oară când mi-am folosit sabia împotriva altui om, a spus el. N-am uitat.

— Te cred, am murmurat.

Jemmy reîncepuse să se agite și să se zvârcolească; am întins mâinile și l-am ridicat în poală pentru a verifica – bineînțeles, scutecul îi era ud. Din fericire, aveam unul curat la mine, prins la brâu ca măsură de siguranță. L-am așezat pe genunchi pentru a-l schimba.

— Deci crucea aceea de la poartă..., am spus blând, cu ochii la ceea ce făceam. Are legătură cu miliția, nu-i așa?

Jamie a oftat și am văzut umbrele amintirilor în ochii lui

— Da, mi-a răspuns. Cândva, aș fi putut face chemarea, iar oamenii ar fi venit fără să cârtească – pentru că erau ai mei. Oameni de același sânge, oameni de pe pământurile mele.

Avea ochii adumbriți și privea peste muntele care se înălța în fața noastră. Mi-am dat seama că nu vedea înălțimile împădurite ale sălbăticiei din Carolina; mai curând cerceta munții și stâncăriile de la Lallybroch. Am pus mâna liberă pe încheietura mâinii lui; avea pielea rece, dar i-am simțit totuși căldura, ca o febră care creștea.

— Veneau pentru tine – iar tu veneai pentru ei, Jamie. Ai venit pentru ei la Culloden. I-ai dus acolo și i-ai adus înapoi.

Era ironic, m-am gândit, că oamenii care răspunseseră atunci chemării lui erau în cea mai mare parte încă în siguranță în Scoția. Nicio parte din Highlands nu rămăsese neatinsă de război, dar Lallybroch și oamenii săi erau în majoritate teferi – grație lui Jamie.

— Da, adevărat.

S-a întors să se uite la mine și pe față i-a apărut un zâmbet trist. Mi-a strâns mâna o clipă, apoi s-a destins, iar ridul dintre

sprâncene s-a adâncit din nou. A făcut un semn cu mâna spre munții din jur.

— Însă acești oameni – nu există nicio datorie de sânge între ei și mine. Ei nu sunt din neamul Fraser; nu m-am născut ca lord sau căpetenie a lor. Dacă merg la bătălie în urmă chemării mele, o vor face din proprie voință.

— Da, așa e, am spus sec. Și din voința guvernatorului Tryon.

A clătinat din cap.

— Nu, nu de asta. Va ști guvernatorul ce oameni sunt aici sau care vor veni să răspundă chemării lui? a zis Jamie și s-a strâmbat ușor. El mă cunoaște pe mine – și asta îi este de ajuns.

Trebuia să recunosc adevărul spuselor lui. Tryon nu știa și nici nu-i păsa pe cine aducea Jamie – important era ca el să apară cu un număr satisfăcător de oameni, pregătiți să execute planurile murdare ale guvernatorului.

Ștergându-l pe fund pe Jemmy cu poala rochiei, am rămas pe gânduri câteva momente. Tot ce știam despre Revoluția Americană aflasem la mâna a doua din cărțile de școală ale Briannei – și mai știam cât de mare era prăpastia dintre istoria scrisă și realitate.

Pe de altă parte, locuiserăm la Boston, iar manualele reflectau, desigur, istoria locală. Impresia generală pe care o căpăta cineva citind despre Lexington și Concord și alte orașe era că miliția atrăsese pe fiecare bărbat sănătos al comunității, și toți intraseră în acțiune la primul semn de alarmă, dornici să-și îndeplinească îndatorirea civică. Poate că așa se întâmplase, poate că nu – dar sălbăticia din Carolina nu era nici pe departe Boston.

— … *pregătiți să călărească și să dea alarma în fiecare sat și în fiecare fermă din Middlesex*, am spus eu în surdină.

— Poftim? a exclamat Jamie și a ridicat brusc din sprâncene. Unde e Middlesex?

— Păi, tu-ți închipui că e ceva între mascul și femelă, am spus, dar de fapt e o zonă din jurul Bostonului. Deși, bineînțeles că e numită după o regiune din Anglia.

— Da? a făcut el, părând uimit. Dacă spui tu, englezoaico… Dar…

— Miliția.

L-am ridicat pe Jemmy, care se zvârcolea ca un pește pe uscat, scoțând sunete de protest față de înfășarea cu forța. M-a

lovit cu piciorul în stomac.

— Of, încetează, copile, te rog!

Jamie a întins mâinile și a luat copilul de subsuori, ridicându-l din poala mea.

— Gata, îl țin eu. Mai are nevoie de whisky?

— Nu știu, dar măcar tace dacă ține degetul tău în gură.

Cu o oarecare ușurare l-am cedat pe Jemmy și am revenit la șirul întrerupt al gândurilor.

— Boston a fost întemeiat acum mai bine de o sută de ani, am spus. *Are* sate și ferme, iar fermele nu sunt prea departe de sate. Oamenii trăiesc acolo de multă vreme și fiecare cunoaște pe fiecare.

Jamie a dat din cap răbdător auzind acele revelații șocante, fiind încredințat că, în cele din urmă, voi ajunge să lămuresc ceva. Lucru pe care l-am făcut, descoperind însă că ajunsesem la aceeași concluzie ca și el.

— Deci, când cineva convoacă miliția acolo, am spus, înțelegând brusc ceea ce îmi spusese el mereu, ei vin pentru că sunt obișnuiți să lupte împreună ca să-și apere orașele și pentru că niciun om nu vrea să fie socotit laș de vecinii lui. Dar aici…

Mi-am mușcat buzele, contemplând munții impunători din jur.

— Da, a spus el, văzând pe fața mea că înțelesesem. Aici lucrurile stau altfel.

Cu excepția Salemului, locuit de luterani de origine germană, pe o rază de o sută șaizeci de kilometri nu exista nicio așezare îndeajuns de mare care să poată fi numită oraș. În afară de asta, în zona rurală nu existau decât gospodării izolate, câteodată un loc în care o familie se stabilise, frați și veri construindu-și case în apropiere. Mici așezări și cabane îndepărtate, unele ascunse în depresiuni montane, înapoia unor perdele de dafini, unde locuitorii nu vedeau altă față de alb vreme de luni întregi, uneori chiar ani.

Soarele coborâse după versantul muntelui, însă lumina mai zăbovea, un val de scurtă durată, care colora copacii și stâncile în auriu și scălda piscurile din zare într-o lumină albastră și violet. Știam că în acel peisaj sclipitor și rece existau făpturi, așezări și trupuri calde care se mișcau; dar, atât cât cuprindeam cu ochii, nimic nu se clintea.

Coloniștii din munți mergeau fără ezitare să-și ajute un vecin – pentru că, la un moment dat, se putea prea bine ca și ei să aibă

nevoie de ajutor. În definitiv, nu aveau la cine altcineva să apeleze.

Dar niciodată nu luptaseră pentru o cauză comună, nu aveau nimic în comun care să trebuiască apărat. Să-și abandoneze gospodăriile și să-și lase familiile fără apărare pentru a sluji capriciilor unui guvernator aflat la mare depărtare? O vagă idee de datorie i-ar putea sili pe unii să răspundă chemării; alții s-ar duce din curiozitate, neastâmpăr sau mânați de speranța nesigură a unui câștig. Însă cei mai mulți ar merge doar dacă erau chemați de un bărbat pe care îl respectau și în care aveau încredere.

Nu m-am născut ca lord sau căpetenie a lor, spusese Jamie. Nu era născut pentru ei, totuși era născut pentru asta. Dacă voia, putea să devină căpetenie.

— De ce? am întrebat încet. De ce vei face asta?

Umbrele se înălțau dinspre stânci, înghițind treptat lumina.

— Nu înțelegi? a rostit întorcând capul spre mine și ridicând o sprânceană. Mi-ai spus ce se va întâmpla la Culloden – și te-am crezut, englezoaico, chiar dacă a fost înspăimântător. Oamenii de la Lallybroch s-au întors teferi acasă tot atât de mult datorită ție, cât și mie.

Nu era întrutotul adevărat; orice om care ar fi mărșăluit spre Nairn cu armata Highland ar fi știut că îl aștepta dezastrul. Și totuși… Eu reușisem să ofer un ajutor neînsemnat, ca să mă asigur că Lallybroch era pregătit, nu doar pentru luptă, ci și pentru urmarea ei. Mica povară a vinovăției pe care o simțeam când mă gândeam la Revoltă s-a mai ușurat, eliberându-mi inima.

— Mda, probabil. Dar ce…?

— Englezoaico, mi-ai spus ce se va întâmpla aici. Tu, Brianna și MacKenzie, toți trei. Rebeliune și război, dar de data asta… victorie.

Victorie. Am dat moale din cap, amintindu-mi ce știam despre războaie și despre prețul victoriei. Cu toate astea, era mai bine decât înfrângerea.

— Bine, atunci.

S-a aplecat să ridice pumnalul și a făcut cu el un semn spre munții din jur.

— Am depus jurământ față de Coroană; dacă îl încalc la vreme de război, sunt socotit trădător. Mi se confiscă

pământurile – și îmi pierd viața –, iar cei care mă urmează vor împărtăși aceeași soartă cu mine. Adevărat?

— Adevărat.

Am înghițit nodul din gât și mi-am strâns brațele în jurul corpului, regretând că nu îl mai țineam pe Jemmy.

— Însă de data asta, Coroana nu va câștiga. Așa mi-ai spus. Iar dacă regele este răsturnat, ce se întâmplă cu jurământul meu? Dacă îl respect înseamnă că sunt trădător față de cauza rebelilor.

— Oh, am rostit abia auzit.

— Înțelegi? La un moment dat, Tryon și regele își vor pierde puterea asupra mea, dar nu știu când se va întâmpla asta. La un moment dat, rebelii vor deține puterea, dar nu știu când se va întâmpla *asta*. Și între timp…

A întors vârful pumnalului spre pământ.

— Înțeleg. Ești prins la mijloc, am spus, simțind un gol în stomac când mi-am dat seama cât de precară era situația noastră.

Deocamdată, singura opțiune era respectarea ordinelor lui Tryon. Totuși, mai târziu… pentru ca Jamie să continue ca om al lui Tryon în etapele de început ale Revoluției trebuia să se declare Loialist – lucru care i-ar putea fi fatal în cele din urmă. Pe termen scurt însă, dacă ar rupe legătura cu Tryon, dacă ar încălca jurământul față de rege și s-ar declara de partea rebelilor… asta l-ar costa pământul și probabil chiar viața.

Jamie a ridicat din umeri, strâmbând din buze și s-a lăsat puțin pe spate ca să-l așeze mai bine pe Jemmy pe genunchi.

— Ei bine, englezoaico, n-ar fi prima oară că m-aș trezi pășind între focuri. S-ar putea să ies cam pârlit din treaba asta, dar nu cred că mă voi prăji de tot.

A pufnit, încercând să arate că-l amuza.

— Am asta în sânge, nu?

Am reușit să râd.

— Dacă te gândești la bunicul tău, recunosc că se pricepea de minune la așa ceva, am spus eu. Însă până la urmă a pățit-o rău, nu?

Și-a înclinat capul într-o parte și în alta într-un gest echivoc.

— Da, probabil că da. Dar nu crezi că lucrurile au ieșit așa cum și-a dorit el?

Răposatul lord Lovat era cunoscut pentru modul sucit în care

gândea, dar nu prea reușeam să înțeleg ce folos ar fi avut plănuind să i se taie capul și declarând asta.

În ciuda seriozității discuției, Jamie a zâmbit.

— Păi, probabil nu plănuise chiar să fie decapitat, totuși, ai văzut ce a făcut; l-a trimis pe Simon cel Tânăr la luptă, iar el a rămas acasă. Dar care dintre ei a plătit prețul pentru Tower Hill?

Am încuviințat ușor din cap, începând să înțeleg argumentul. Simon cel Tânăr, care avea cam vârsta lui Jamie, nu suferise fizic pentru rolul jucat în Revoltă, deși acesta fusese cât se putea de clar. Nu fusese întemnițat sau exilat ca mulți alți iacobiți și, cu toate că pierduse mai toate pământurile, de atunci încoace, ca urmare a multor procese repetate și tenace deschise împotriva Coroanei, își recăpătase o parte din domeniu.

— Și Simon cel Bătrân *putea* să îl învinuiască pe fiul lui, iar Simon cel Tânăr ar fi sfârșit pe eșafod, dar nu a făcut-o. Mda, presupun că până și o viperă vicleană ca asta ar fi ezitat să pună pe butuc capul propriului fiu și moștenitor.

Jamie a dat aprobator din cap.

— Englezoaico, ți-ai pune capul în joc dacă ar fi să alegi între tine și Brianna?

— Da, am răspuns fără să ezit.

Nu prea eram dispusă să admit că Simon cel Bătrân ar fi posedat o calitate precum sentimentul de familie, dar bănuiam că până și viperele aveau unele îngrijorări privind bunăstarea odraslelor lor.

Jemmy renunțase la degetul bunicului său în favoarea pumnalului, al cărui mâner îl rodea cu râvnă. Jamie a strâns mâna în jurul lamei, pentru siguranța copilului, dar nu a făcut niciun gest să îndepărteze arma.

— Și eu, a zis Jamie zâmbind. Deși sper că nu se va ajunge la așa ceva.

— Nu cred că vreuna dintre armate a avut sau va avea pornirea de a decapita oameni, am spus eu.

Asta lăsa, desigur, posibilitatea unei serii de alte soluții, iar Jamie o știa la fel de bine ca mine.

Am simțit brusc dorința aprigă de a-l îndemna să renunțe la tot, să se retragă. Să-i spună lui Tryon să-și bage pământul undeva, să le spună arendașilor să-și croiască singuri drumul în viață, să abandoneze Ridge și să fugă. Războiul se apropia, dar nu era nevoie să ne prindă și pe noi în vârtejul lui, mai ales de

data asta. Puteam pleca spre sud, în Florida, sau în Indii. Spre vest, să ne refugiem la indienii Cherokee. Sau chiar să ne întoarcem în Scoția. Coloniile se vor răscula, dar încă existau locuri în care să ne găsim salvarea.

El îmi urmărea chipul.

— Ăsta, a spus el, făcând un gest prin care alunga orice gând la Tryon, la miliție și la Reglementatori, e un lucru neînsemnat, englezoaico, probabil că nu reprezintă nimic în sine. Însă cred că este începutul.

Lumina începea să scadă; umbra îi acoperea picioarele, dar ultimele raze ale soarelui îi scoteau în relief trăsăturile chipului. Avea o pată de sânge pe frunte, în locul în care se atinsese cu degetele când își făcuse cruce. Ar fi trebuit să o șterg, m-am gândit, dar nu am făcut nicio mișcare.

— Dacă îi salvez pe acești oameni – dacă vor reuși să pășească alături de mine printre focuri –, atunci trebuie să mă urmeze fără crâcnire, englezoaico. Ar fi mai bine ca totul să înceapă acum, câtă vreme nu sunt prea multe lucruri în joc.

— Știu, am spus și m-am înfiorat.

— Englezoaico, ți-e frig? Poftim, ia copilul și du-te acasă. O să vin și eu curând, după ce mă îmbrac.

Mi l-a întins pe Jemmy cu pumnal cu tot, fiindcă arma și copilul păreau deocamdată inseparabili, și s-a ridicat. Și-a luat kiltul și l-a scuturat pentru a-i aranja pliurile, dar eu nu m-am mișcat. Lama era caldă după ce el o ținuse atâta timp în mână. M-a privit întrebător, dar eu am clătinat din cap.

— Te așteptăm.

S-a îmbrăcat repede, dar cu grijă. În ciuda îngrijorărilor mele, m-am văzut silită să-i admir finețea instinctelor. Nu kiltul de paradă, cel negru cu stacojiu, ci kiltul de vânătoare. Nu făcea niciun efort pentru a-i impresiona pe oamenii munților cu bogăția; ci cu ciudățenia îmbrăcămintei, suficient pentru a le demonstra celorlalți scoțieni din Highlands că era unul dintre ei, pentru a atrage interesul germanilor. Tartanul prins cu broșa pe care era un cerb în alergare, centura și teaca, ciorapi curați din lână. A rămas tăcut, concentrat asupra a ceea ce făcea, îmbrăcându-se cu o precizie care îmi amintea supărător de mult de un preot care își pune roba.

Așadar, se va întâmpla în seara asta. Roger și ceilalți plecaseră să-i convoace pe cei care locuiau la depărtare de o zi

de mers călare; în seara asta, Jamie va aprinde crucea și îi va numi pe primii dintre oamenii lui – și va pecetlui înțelegerea cu whisky.

— Deci Bree a avut dreptate, am spart eu tăcerea din luminiș. Când a văzut crucea, a zis că îți vei întemeia propria religie.

Mi-a aruncat o privire, tresărind. S-a uitat spre locul în care se afla casa, apoi buzele i s-au arcuit ironic.

— Cred că da, a spus. Dumnezeu să mă ajute.

A luat ușurel pumnalul de la Jemmy, l-a șters cu un pliu al tartanului și l-a vârât în teacă. Cuvintele pe care nu puteam – nu voiam – să le rostesc deveniseră un ghem de țipari în gâtul meu. Temându-mă ca nu cumva vreunul dintre ei să se desprindă și să-mi scape din gură, am spus:

— Pe Dumnezeu îl invocai să te ajute când te-am văzut mai devreme?

— Ah, nu, a răspuns el.

Și-a mutat privirea o secundă, apoi s-a uitat la mine cu o căutătură ciudată.

— Îl invocam pe Dougal MacKenzie.

Am simțit brusc un val de suferință adâncă. Dougal murise demult, în brațele lui Jamie, în ajunul luptei de la Culloden – cu pumnalul lui Jamie înfipt în gât. Am înghițit în sec, iar ochii mi s-au îndreptat fără să vreau spre pumnalul de la centura lui.

— Am făcut pace cu Dougal cu multă vreme în urmă, a spus el încet, văzând la ce mă uitam.

A atins mânerul armei, cu măciulie din aur, care-i aparținuse cândva lui Hector Cameron.

— Dougal era căpetenie. Va ști că atunci am făcut ce trebuia – pentru oamenii mei, pentru tine – și că o voi face din nou.

Abia acum am înțeles ce spusese stând în picioare, cu fața spre apus – direcția spre care zboară acasă sufletele morților. Nu fusese nici rugăciune, nici chemare. Știam cuvintele – deși trecuseră mulți ani de când nu le mai auzisem. Jamie rostise *Tulach Ard*! – strigătul de război al clanului MacKenzie.

Mi-am înghițit cu greu nodul din gât.

— Și el… te va ajuta, așa crezi?

Jamie a încuviințat cu un aer serios.

— Dacă va putea. Eu și Dougal am luptat de multe ori împreună – mână în mână și spate în spate. Englezoaico, la urma urmelor, sângele apă nu se face.

Am dat mecanic din cap și l-am ridicat pe Jemmy pe umăr. Cerul se albise, căpătând culoarea iernii, și umbrele au invadat luminișul. Piatra de la capătul izvorului a ieșit în evidență, o formă fantomatică și palidă deasupra apei întunecate.

— Să mergem, am spus. Aproape că s-a înnoptat.

23.

BARDUL

Se întunecase de tot când Roger a ajuns în cele din urmă la ușa cabanei lui, dar ferestrele erau luminate îmbietor, iar prin horn țâșneau scântei, promițând căldură și mâncare. Era obosit, înfrigurat și înfometat și a simțit o recunoștință profundă față de căminul lui – sentiment amplificat în mod considerabil de faptul că știa că a doua zi dimineață avea să-l părăsească.

— Brianna?

A pășit înăuntru și a mijit ochii în semiîntuneric, căutându-și soția.

— A, tu erai? Cam târziu! Unde-ai fost?

Brianna a apărut din micuța încăpere din spate, ținând copilul sprijinit de șold și strângând la piept un val de stofă de tartan. S-a aplecat și l-a sărutat scurt, lăsându-i pe buze o aromă de gem de prune.

— Am călărit prin văi și dealuri vreme de zece ore, a răspuns Roger, luând stofa și aruncând-o pe pat. Am căutat o familie imaginară de olandezi. Vino-ncoace și sărută-mă cum se cuvine.

Îndatoritoare, Brianna l-a cuprins de talie și i-a oferit un sărut lung, cu aromă de gem, ceea ce l-a făcut să-și dea seama că, deși era mort de foame, cina mai putea aștepta puțin. Însă copilul avea alte idei; a scos un urlet lung care a făcut-o pe Brianna să se desprindă de Roger și să se strâmbe.

— Încă-i apar dinții? a spus Roger, observând fața umflată și roșiatică a odraslei lui, acoperită cu un strat lucios de muci, salivă și lacrimi.

— Cum de-ai ghicit? a întrebat ea cu sarcasm. Uite, poți să-l ții în brațe câteva minute?

L-a întins pe Jemmy, care se zvârcolea, tatălui său și și-a tras

corsajul, a cărui pânză verde era boțită, umedă și presărată cu pete de lapte scuipat. Unul dintre sâni a apărut la vedere, și Brianna a întins mâinile după Jemmy, după care s-a așezat pe scaunul de alăptat de lângă foc.

— S-a foit toată ziua, a spus ea, clătinând din cap în timp ce copilul s-a zbătut și a scâncit, lovind agitat cu mâinile spre hrana ce i se oferea. Nu suge mai mult de câteva minute, iar când o face, scuipă mai tot. Plânge când îl iei în brațe și urlă când îl așezi jos.

Și-a trecut o mână prin păr.

— Mă simt de parcă m-aș fi luat toată ziua la trântă cu aligatori.

— Oh, foarte rău.

Roger și-a masat șalele care îl dureau, străduindu-se să nu fie ostentativ. A făcut semn cu bărbia spre pat.

— Ce-i cu tartanul acela?

— Ah, am uitat – e al tău.

Fiindu-i distrasă atenția câteva clipe de la copilul care se foia, Brianna a ridicat privirea spre Roger, observând abia acum cât de răvășit era.

— Tata l-a adus ca să-l porți în seara asta. Ai o pată mare de noroi pe față. Apropo, ai căzut de pe cal?

— De câteva ori.

Șchiopătând ușor, Roger s-a apropiat de lavoar. Era murdar de noroi uscat pe o mânecă și pe genunchii pantalonilor. S-a frecat pe piept, încercând să scuture bucățile de frunze uscate care se strecurasem pe sub gulerul cămășii.

— Da? Foarte rău. Sst, sst, a făcut ea către copil, legănându-l încoace și încolo. Te-ai rănit?

— Nu. Sunt bine.

Și-a scos haina și s-a întors cu spatele, după care a turnat apă din carafă în lighenaș. Și-a dat cu apă rece pe față, ascultând țipetele ascuțite lui Jemmy și calculând șansele de a face dragoste cu Brianna înainte de a pleca în dimineața următoare. Între dinții lui Jemmy și planurile bunicului lui, șansele păreau slabe, dar speranța nu moare niciodată.

Și-a șters fața cu un prosop, aruncând o privire în jur, sperând să vadă ceva de mâncare. Atât masa, cât și vatra erau goale, deși în aer plutea un miros puternic de oțet.

— Varză murată? a ghicit el, adulmecând sonor. De la familia

Mueller?

— Au adus două vase mari, a spus Brianna, făcând un gest către colțul camerei unde, în umbră, se afla un recipient de ceramică. Acela-i al nostru. Ai mâncat ceva cât ai fost plecat?

— Nu.

Stomacul lui a ghiorăit puternic, dorind să accepte varza rece, dacă doar asta i se oferea. Probabil că în casa mare va găsi mâncare. Încurajat de acest gând, și-a scos pantalonii și a început chinul de a îndoi tartanul pentru a-l putea aranja pe umăr și a-l prinde cu centura.

Jemmy se mai liniștise, acum scotea doar niște icnete intermitente de nemulțumire când mama lui îl legăna.

— Ce spuneai despre olandezii imaginari? a întrebat Brianna, încă legănând copilul, dar putând să-și îndrepte atenția spre altceva.

— Jamie m-a trimis undeva spre nord-est, să caut o familie de olandezi despre care a auzit că s-au stabilit lângă Boiling Creek[46] – ca să le spun despre convocarea miliției și să-i determin să vină cu mine, dacă vor.

S-a încruntat spre pânza întinsă pe pat. Mai purtase așa ceva doar de două ori până atunci și, de fiecare dată, avusese nevoie de ajutor ca să se îmbrace.

— E important să port asta, ce părere ai?

În spatele lui, Brianna a pufnit amuzată.

— Cred că trebuie să porți *ceva*. Doar nu vrei să te duci la casa mare numai în cămașă. Și nu i-ai găsit pe olandezi?

— Nici măcar un sabot din lemn.

Găsise totuși ceea ce *socotise* a fi pârâul acela și călărise de-a lungul lui cale de kilometri întregi, ferindu-se – sau nu – de crengile aplecate, de porțiunile cu muri și de desișurile de aluni, dar nu găsise nicio urmă de ceva mai mare decât o vulpe, care se furișase de-a latul potecii, dispărând în desișuri ca o flacără stinsă brusc.

— Poate au plecat în altă parte. S-or fi dus în Virginia sau în Pennsylvania, a spus Brianna cu înțelegere.

Roger avusese parte de o zi lungă și epuizantă, care se încheiase cu un eșec. Nu era ceva groaznic, pentru că Jamie îi spusese doar: „Găsește-i dacă poți”. În plus, dacă i-ar fi găsit, probabil că ei nu ar fi înțeles olandeza rudimentară pe care

[46] „Pârâul clocotitor” (în engl. în orig.) (n.tr.).

Roger o învățase în timpul scurtelor vacanțe petrecute în Amsterdamul anilor 1960. Ori poate că oamenii ar fi refuzat să meargă cu el. Totuși, chiar mărunt, eșecul îl sâcâia, ca o pietricică în pantof.

I-a aruncat o privire Briannei, care i-a zâmbit larg așteptând.

— Bine, a spus el resemnat. Râzi, dacă așa crezi că e cazul.

Îmbrăcarea unui tartan nu era cel mai demn lucru pe care îl putea face un bărbat, având în vedere că metoda cea mai eficientă era să se întindă la pământ pe pânză și să se rostogolească la fel ca un cârnat pe grătar. Jamie reușea să se îmbrace stând în picioare, dar el avea experiență.

Zbaterile lui – oarecum deliberat exagerate – au fost recompensate de chicotele Briannei, care, la rândul lor, au părut să aibă un efect liniștitor asupra copilului. Până când Roger a reușit să-și aranjeze ultimele pliuri și cute, mama și copilul erau îmbujorați, dar fericiți.

Roger a făcut o reverență în fața lor, iar Bree a aplaudat bătând cu palma în picior.

— Extraordinar, a spus ea, plimbându-și ochii în semn de apreciere. Vezi la tati? Tati cel frumos!

L-a întors pe Jemmy care s-a holbat cu gura căscată la imaginea dinaintea lui și fața i-a înflorit treptat într-un zâmbet larg, iar un firicel de salivă i s-a prelins de pe buze.

Roger era încă flămând, iritat și obosit, dar toate astea păreau să nu aibă nicio importanță. A zâmbit și el și a întins brațele spre copil.

— Vrei să te schimbi? Dacă e sătul și uscat, îl duc eu până la casă – așa vei avea ceva timp să te aranjezi.

— Crezi că trebuie să mă aranjez puțin, nu?

Brianna s-a uitat sever la el. Părul îi atârna în șuvițe ciufulite, rochia arăta de parcă dormise cu ea săptămâni la rând, iar pe rotunjimea unui sân avea o pată întunecată de gem.

— Arăți grozav, a spus el, aplecându-se și ridicându-l cu pricepere pe Jemmy. Sst, *a bhalaich*. Ai acaparat-o îndeajuns pe mămica, și ea s-a cam săturat de tine. Hai cu mine.

— Nu-ți uita chitara! i-a strigat Bree în timp ce Roger se îndrepta spre ușă.

El a întors capul surprins și a privit-o.

— Poftim?

— Tata dorește să le cânți ceva. Așteaptă, mi-a dat o listă.

— O listă? Cu *ce*?

Din câte știa, pe James Fraser nu-l interesa mai deloc muzica. În realitate, deși rareori recunoștea, pe Roger îl cam enerva că Fraser nu-i aprecia talentul muzical deosebit.

— Cântece, bineînțeles.

Brianna s-a încruntat, străduindu-se să-și amintească lista.

— Vrea să cânți „Ho, Ro!”, „Birniebouzle” și „Great Silke” – între ele poți cânta și altceva, a spus el, dar le vrea neapărat pe astea – și apoi să ajungi la vorbe goale despre război. El *nu* le-a numit așa, dar îți dai seama ce vreau să spun – „Killiecrankie”, „Haughs of Cromdale” și „The Sherrifsmuir Fight”. Doar cântece mai vechi, spune că nu vrea cântece din anii ’45, mai puțin „Johnnie Cope” – pe ăsta îl vrea, dar spre sfârșit. Și…

Roger a rămas pe loc uitându-se fix la ea, în timp ce desfăcea piciorul lui Jemmy dintre faldurile tartanului.

— N-aș fi crezut că tatăl tău ține minte numele atâtor cântece, fără a mai vorbi de preferințele pe care le are.

Brianna se ridicase și întindea o mână spre acul lung din lemn care îi ținea părul strâns. L-a scos și și-a lăsat părul roșcat și des să se reverse ca o cascadă pe umeri și față. Și-a trecut ambele mâini prin el și, scuturând din cap, l-a dat pe spate.

— Nu are. Adică nu are preferințe. E complet afon. Mama spune că are simțul ritmului, dar nu poate deosebi o notă de alta.

— Așa gândeam și eu. Dar de ce…?

— Roger, s-ar putea să nu asculte muzica, dar *aude*.

I-a aruncat o privire și și-a trecut acul prin părul încurcat.

— Și urmărește. Știe cum reacționează oamenii – și cum simt – când te aud cântând acele cântece.

— Serios? a murmurat Roger.

A simțit o ciudată scânteiere de plăcere la gândul că Fraser observase cu adevărat efectul muzicii, chiar dacă personal nu o aprecia.

— Așadar vrea ca eu să-i sensibilizez, nu? Să-i aduc într-o anumită dispoziție înainte de a-și intra el în rol?

— Exact.

Brianna a dat din cap, fiind în continuare ocupată să-și descheie corsajul. Scăpați brusc de strânsoare, sânii s-au legănat rotunzi și liberi pe sub cămășuța subțire din muselină.

Roger și-a mutat greutatea de pe un picior pe celălalt,

aranjându-și mai lejer tartanul. Ea a observat mișcarea discretă și s-a uitat la el. Și-a cuprins sânii în căușul palmelor și i-a săltat încet, țintuindu-l cu privirea și zâmbindu-i ușor. O clipă, Roger a simțit că i s-a oprit respirația, deși pieptul continua să se ridice și să coboare.

Brianna a fost prima care a rupt tăcerea, lăsând mâinile în jos și întorcându-se să scotocească în dulapul în care își ținea lenjeria.

— Știi cumva ce pune la cale? a întrebat, glasul ei sunând înfundat din cauză că băgase capul în adâncul dulapului. A înălțat crucea când ați plecat?

— Da, știu despre asta.

Jemmy scotea mici pufnete, ca o mașină de jucărie care se chinuie să urce un deal. Roger l-a prins sub un braț, susținându-i cu palma burtica plinuță.

— E o cruce de foc. Știi ce înseamnă?

Brianna a scos capul din dulap, ținând în mână o cămășuță curată și părând puțin tulburată.

— O cruce de foc? Vrei să spui că va *arde* crucea în curte?

— Păi, nu o arde de tot.

Coborându-și bodhranul cu mâna liberă și lovind cu un deget pielea pentru a verifica dacă era bine întinsă, Roger i-a explicat pe scurt tradiția crucii de foc.

— E ceva rar, a încheiat el, îndepărtând toba de mâinile întinse ale lui Jemmy. Nu cred că după Revoltă s-a mai făcut așa ceva în Highlands. Tatăl tău mi-a spus că a văzut asta o dată – e ceva cu adevărat ieșit din comun să vezi că se întâmplă aici.

Înfierbântat de entuziasm istoric, Roger nu a observat imediat că Brianna părea mai puțin încântată.

— Se poate, a spus ea cu neliniște. Nu știu… mă cam înfioară ideea.

— Da? a întrebat-o Roger uitându-se surprins la ea. De ce?

Brianna a ridicat din umeri, trăgându-și cămașa mototolită peste cap.

— Nu știu. Poate pentru că am văzut cruci arzând – la știrile de seară de la televizor. Știi doar – KKK – sau nu știi? Poate că televiziunea din Marea Britanie nu dă asemenea știri.

— Klu Klux Klan?

Pe Roger îl interesau mai puțin bigoții fanatici decât sânii dezgoliți ai Briannei, dar a făcut un efort pentru a se concentra

asupra subiectului discuției.

— Ah, sigur, am auzit de ei. De unde crezi că au preluat ideea?

— Cum adică? Vrei să spui că...?

— Bineînțeles, a răspuns Roger bine dispus. Au preluat-o de la emigranții din Highlands – ai căror descendenți sunt, apropo. De aceea își spun „Klan”, nu? Dacă te gândești mai bine, a adăugat el, vădit interesat, s-ar putea ca acum, noaptea asta să fie legătura. Ocazia care aduce acest obicei din Lumea Veche în Lumea Nouă, asta vreau să zic. Nu ar însemna ceva?

— Ceva, a repetat Brianna slab, ca un ecou.

Îmbrăcase cămășuța curată, iar acum scutura o rochie din pânză albastră și părea neliniștită.

— Bree, totul începe undeva, a spus el, ceva mai calm. De cele mai multe ori, nu știm unde și cum; are vreo importanță dacă de data asta știm? Și Klu Klux Klan își va începe activitatea abia peste cel puțin o sută de ani.

L-a ridicat puțin pe Jemmy, sprijinindu-l de șold.

— Nu vom ajunge să vedem asta, nici măcar Jeremiah nu va ajunge – poate că nici fiul lui.

— Grozav! a replicat ea sec, trăgând de corsajul rochiei și întinzând o mână după șnururi. Așadar, *strănepotul* nostru ar putea să fie Mare Dragon[47].

Roger a râs.

— Da, tot ce se poate. Dar în noaptea asta, tatăl tău este.

24.

JOCUL CU FOCUL

Nu știa sigur la ce se așteptase. Probabil ceva asemănător spectacolului de la focul cel mare al Adunării. Pregătirile erau aceleași, presupunând mâncare și băutură din belșug. Un butoi uriaș de bere și unul mai mic cu whisky stăteau pe niște scânduri alături de poarta curții, și un porc mare pus într-o frigare din lemn de hicori, rotit încet deasupra unui strat de cărbuni încinși, se frigea, răspândind în aerul rece al serii firicele

[47] Grad superior în ierarhia Ku Klux Klanului. (n. tr.).

de fum și arome care îi făceau pe toți să le lase gura apă.

A zâmbit văzând chipurile scăldate de lumina focului, mânjite de grăsime și îmbujorate de băutură, și a bătut în bodhran. Stomacul i-a ghiorăit puternic, dar sunetul a fost acoperit de refrenul răgușit al cântecului „Killiecrankie”.

O, i-am întâlnit pe Diavol și pe Dundee…
Pe dealul Killiecrankie-o.

Până să ajungă la acest cântec, își câștigase masa de seară cu vârf și îndesat. Cântase și dansase mai bine de o oră, iar luna se ridica deja deasupra Muntelui Negru. Profitând de refren, a făcut o pauză cât să înșface cana cu bere așezată sub scaun pentru a-și umezi gâtlejul, după care, împrospătat, a atacat cu hotărâre următoarele versuri:

Am luptat pe uscat și pe mare,
Acasă m-am luptat cu mătușa, oo!
Am dat de Diavol și Dundee călare…
Pe coasta dealului Killiecrankie, oo!

Zâmbea ca un profesionist în timp ce cânta, când uitându-se în ochii cuiva, când concentrându-se asupra feței altcuiva și calculând în minte ce progrese realizase. Îi stârnise deja – cu ajutorul băuturii oferite, desigur – și îi ademenise cu ceea ce Bree numise „vorbe goale despre război”.

Simțea crucea din spatele lui, aproape ascunsă de întuneric. O puteau vedea toți; auzise deja murmure de interes și speculațiile.

Jamie Fraser stătea într-o parte, în afara inelului de lumină al focului. Roger îi distingea statura înaltă, întunecată în umbra molidului mare care se înălța aproape de casă. Metodic, toată seara, Fraser își croise drum printre grupuri, oprindu-se ici și colo ca să schimbe amabilități, să spună vreo glumă, să asculte vreo problemă sau o poveste. Acum stătea singur și aștepta. Momentul se apropia pentru ceea ce intenționa să facă.

Roger le-a lăsat ascultătorilor timp să aplaude, cât s-a răcorit el cu bere, după care a început să cânte „Johnnie Cope”, repede, aprig și amuzant.

Cântase acel cântec la Adunare de câteva ori și știa foarte

bine cum vor reacționa oamenii. O clipă de pauză, de incertitudine, apoi vocile lor au început să i se alăture – spre sfârșitul celui de-al doilea vers, oamenii vor ovaționa și vor răcni remarci deocheate.

Unii dintre bărbați luptaseră la Prestonpans, deși fuseseră înfrânți la Culloden, ei alungaseră trupele lui Johnnie Cope și se bucurau de șansa de a retrăi faimoasa victorie. Iar cei care nu luptaseră acolo auziseră de bătălie. Muellerii, care probabil că nu auziseră de Charles Stuart și abia dacă înțelegeau un cuvânt din zece, păreau să improvizeze propriul stil de yodel în cor, undeva în spate, vânturându-și cănile în semn de salut la fiecare vers. Și era bine atâta vreme cât se simțeau în largul lor.

Mulțimea aproape că a cântat în strigăte strofa finală, cât pe ce să îl acopere pe Roger.

Hei, *Johnnie Cope*, *mai poți merge*?
Și tobele tale mai bat pentru toți?
Dacă mai mergi, *te-om aștepta*
Să tai cărbuni mâine în zori!

A lovit în tobă pentru ultima dată și s-a înclinat când au izbucnit aplauzele răsunătoare. Aceea era încălzirea; sosise momentul pentru actul principal al serii. Făcând plecăciuni și zâmbind, s-a ridicat de pe scaun și a dispărut, apărând în umbrele din apropierea rămășițelor hăcuite ale uriașei carcase de porc.

Bree îl aștepta acolo, ținându-l în brațe pe Jemmy, care era treaz de-a binelea, cu ochii mari ca de bufniță. Ea s-a aplecat și l-a sărutat, întinzându-i în același timp copilul și luându-i bodhranul.

— Ai fost grozav! a spus ea. Ține-l puțin, să-ți aduc ceva de mâncare și bere.

De obicei, Jemmy dorea să stea cu mama lui, dar acum era prea stupefiat de zgomote și de flăcările jucăușe pentru a mai protesta. S-a ghemuit la pieptul lui Roger, sugându-și degetul cu un aer grav.

De oboseală, Roger transpira, inima îi bătea repede după valul de adrenalină din timpul recitalului, iar departe de foc și de mulțime, aerul era rece pe fața lui îmbujorată. Greutatea copilului înfășat îi dădea o senzație plăcută, de căldură și

soliditate la încheietura cotului. Se descurcase bine, și o știa. Spera că asta dorise Fraser.

Când Bree a reapărut cu o cană cu băutură și cu o farfurie din cositor plină cu bucăți de carne de porc, clătite cu mere și cartofi copți, Jamie ajunsese în cercul de lumină aruncat de foc, luând locul lui Roger în fața crucii.

Stătea acolo înalt și semeț, cu umerii largi, îmbrăcat cu cea mai bună haină a lui, cu kilt din tartan moale, albastru, cu părul lăsat liber și parcă arzându-i pe umeri și cu o pelerină mică de războinic, împodobită cu o singură pană. Lumina focului făcea să sclipească mânerul aurit al pumnalului, dar și broșa care îi ținea pelerina. Arăta destul de amabil, dar ținuta lui trăda seriozitate și concentrare. Dădea un spectacol măreț – și știa asta.

Mulțimea s-a liniștit în câteva secunde, iar oamenii le-au dat coate celor vorbăreți să-și țină gura.

— Știți destul de bine de ce vă aflați aici, da? a întrebat el fără nicio introducere.

A ridicat mâna în care ținea fila boțită cu chemarea guvernatorului, pe care, în lumina schimbătoare a flăcărilor, se vedea pata roșie a sigiliului oficial. S-a auzit un murmur gros de confirmare; mulțimea era încă bine dispusă, iar sângele și whisky-ul goneau prin venele lor.

— Suntem chemați la datorie și venim să slujim cu onoare cauza legii și a guvernatorului.

Roger l-a văzut pe bătrânul Gerhard Mueller aplecându-se într-o parte ca să audă traducerea făcută de ginerii lui, care îi murmurau la ureche. A dat din cap în semn de aprobare și a strigat: „*Ja*! *Lang lebe*[48] guvernator!” A urmat un val de râsete și strigăte în engleză și gaelică.

Jamie a zâmbit și a așteptat ca zgomotele să se stingă. În acest timp, s-a întors încet, a dat din cap și s-a uitat pe rând la fețele oamenilor, arătându-le că-i recunoaște pe toți. Apoi s-a întors în lateral și a ridicat mâna spre crucea simplă și întunecată, care se ridica în spatele lui.

— În Highlands, când pornește la război, a spus el pe un ton degajat, dar puternic, încât să fie auzit și dincolo de poartă, căpetenia arde crucea de foc și o trimite drept semn spre toate pământurile clanului său. Era un semnal către oamenii de

[48] „Da, trăiască!” (în germ. în orig.) (n. tr.).

același nume cu el, să își strângă armele și să vină la locul de adunare, pregătiți de luptă.

În mijlocul mulțimii s-a produs agitație, oamenii și-au dat ghionturi și au strigat aprobator, deși cu oarecare reținere. Unii dintre bărbați văzuseră așa ceva ori știau despre ce vorbea Jamie. Restul au ridicat capetele și și-au lungit gâturile, ascultând curioși, cu gura întredeschisă.

— Dar aceasta este o țară nouă și, cu toate că suntem prieteni – a zâmbit spre Gerhard Mueller – *Ja, Freunde*[49], vecini și compatrioți – o privire spre frații Lindsay – și vom fi camarazi de arme, nu suntem un clan. Deși mi s-a încredințat comanda, nu sunt căpetenia voastră.

Ei, pe naiba, a gândit Roger. *Ori ești pe cale de a deveni.* A luat o ultimă gură de bere rece și a lăsat jos cana și farfuria. Mâncarea mai putea aștepta. Bree luase din nou copilul și strângea toba lui sub un braț. Roger s-a întins să ia bodhranul, iar Brianna i-a zâmbit fugar, concentrându-și mai toată atenția asupra tatălui ei.

Jamie s-a aplecat, a scos un lemn aprins din foc și a rămas așa, ținându-l în mână, lăsând lumina ei să-i cadă peste liniile și unghiurile ascuțite ale feței.

— Fie ca Dumnezeu să fie martor al consimțământului nostru și fie ca Dumnezeu să ne întărească brațele…

A făcut o pauză pentru ca germanii să poată ține pasul cu el.

— Dar fie ca această cruce să stea drept dovadă a onoarei noastre, să invoce protecția Domnului pentru familiile noastre – până ne vom întoarce acasă.

S-a întors și a atins torța de stâlpul crucii, ținând-o acolo până când scoarța neagră s-a aprins și flacăra mică a crescut și a licărit pe lemnul întunecat.

Toți erau tăcuți și atenți. Nu se auzea niciun sunet, în afara foșnetelor și a răsuflărilor oamenilor, ca un ecou al șoaptelor vântului din sălbăticia care îi înconjura. Limba minusculă de foc pâlpâia, cât pe ce să se stingă cu totul. Nu era vuietul unui lemn îmbibat cu benzină, nicio flacără devoratoare și explozivă. Roger a simțit-o pe Brianna suspinând alături, semn că o parte din încordarea ei dispărea treptat.

Flacăra a prins puteri și a crescut. Marginile scoarței de pin au strălucit stacojii, apoi albe, după care s-au transformat în cenușă

---

[49] „Da, prieteni!” (în germ. în orig.) (n. tr.).

când flacăra a început să urce. Era mare și viguroasă și avea să devoreze încet crucea, aproape jumătate de noapte, luminând poarta în timp ce oamenii se vor strânge sub ea, discutând, mâncând, bând și începând să devină ceea ce Jamie Fraser voia ca ei să fie: prieteni, vecini, camarazi de arme. Sub comanda lui.

Fraser a rămas nemișcat un moment și a privit-o pentru a fi sigur că flacăra cuprinde crucea. Apoi s-a răsucit din nou către mulțime și a aruncat torța în foc.

— Nu putem ști ce ne așteaptă. Dumnezeu să ne dea curaj, a spus el foarte simplu. Dumnezeu să ne dea înțelepciune. Dacă așa va voi, El ne va acorda pacea. Mâine-dimineață vom porni la drum.

S-a întors și s-a îndepărtat de foc, aruncându-i o privire lui Roger. Acesta a încuviințat din cap, înghițind ca să-și dreagă glasul, și a început să cânte încet în întuneric cântecul cu care Jamie îi ceruse să încheie evenimentul – *Floarea Scoției*[50].

O, floare a Scoției,
Când ți-om vedea asemuirea?
Cei care-am luptat și murit
Pentru ale tale văi și dealuri...

Nu era unul dintre cântecele pe care Bree le numea „vorbe goale despre război". Era un cântec solemn și melancolic. Dar nici un cântec de jale, ci unul de aducere aminte, de mândrie și hotărâre. Nici măcar nu era un cântec cu adevărat vechi – Roger îl cunoștea pe cel care îl compusese, în propriul lui timp –, dar Jamie îl auzise și, știind istoria castelului Stirling și a bătăliei de la Bannockburn, aproba din inimă acel sentiment.

Și stat-am drepți în fața lui,
A mândrei armate a lui Edward,
Și-acasă l-am gonit pe el
Ca să mai cugete nițel.

Scoțienii din mulțime l-au lăsat să cânte singur strofa, dar vocile lor au crescut treptat, devenind puternice, la refren.

---

[50] Cântec compus de Roy Williamson, de la grupul folk The Corries, lansat în 1967, devenit imnul neoficial al Scoției. (n. tr.).

Și-acasă l-am gonit pe el,
Ca să mai cugete nițel!

Și-a amintit ceva ce îi spusese Bree când stăteau întinși în pat seara precedentă, în cele câteva momente cât încă erau amândoi conștienți. Discutaseră despre oamenii vremurilor, făcând speculații în legătură cu ideea de a se întâlni într-o bună zi față în față cu oameni precum Jefferson sau Washington. Era o perspectivă emoționantă – și deloc imposibilă. Ea a pomenit de John Adams, citând ceva ce spusese Jefferson – sau mai curând avea să spună – în timpul Revoluției: „Sunt războinic pentru ca fiul meu să poată fi negustor, iar fiul lui să fie poet”.

Dealurile-s acum pustii,
Iar frunzele toamnei, *covor gros și mut,*
Țara ta, *ce e pierdută-acum,*
N-a fost vreodată mai apărată cu drag.

Căci s-a opus lui și mândrei armate a lui Edward.
Și-acasă l-a gonit pe el,
Ca să mai cugete nițel.

Nu mai era armata lui Edward, ci a lui George. Dar aceeași armată mândră. A zărit-o pe Claire stând împreună cu alte femei deoparte, chiar la marginea cercului de lumină. Stătea nemișcată, cu chipul lipsit de expresie, cu părul fluturând liber, cu ochii aurii, întunecați de umbre lăuntrice, ațintiți asupra lui Jamie, care stătea liniștit alături de ea.

Aceeași armată mândră împotriva căreia luptase ea cândva; mândra armată în care murise tatăl lui. Roger a simțit un nod în gât și s-a silit să tragă aer în piept, continuând să cânte. *Voi fi războinic pentru ca fiul meu să poată fi negustor*, *iar fiul lui*, *poet*. Nici Adams, nici Jefferson nu luptaseră; iar Jefferson nu a avut niciun fiu. Fusese poet, cuvintele lui răsunaseră de-a lungul anilor, strânseseră armate, arseseră în inimile celor care vor muri pentru ele și pentru țara care le avea ca fundament.

Probabil că e datorită părului, s-a gândit Roger cu ironie, văzând sclipirea de lumină roșiatică atunci când Jamie s-a mișcat, urmărind tăcut ceea ce declanșase. O urmă de sânge viking le dădea acelor bărbați înalți și focoși darul de a-i ridica la

luptă pe oameni.

Cei care-am luptat și murit
Pentru ale tale văi și dealuri...

Așa se întâmplase și aveau să o facă din nou. Pentru asta luptaseră oamenii întotdeauna, nu? Pentru casă și familie. A zărit lângă oasele de porc o altă sclipire de păr roșcat, liber în lumina focului. Bree, ținându-l în brațe pe Jemmy. Iar dacă Roger devenise acum bardul unei căpetenii din Highlands strămutate, el trebuia să încerce a fi războinic atunci când va sosi momentul, de dragul fiului său și al celor ce vor urma după el.

Și-acasă l-a gonit pe el,
Ca să mai cugete nițel,

Ca să mai cugete... *nițel*.

25.

ÎNGERUL ODIHNEI MELE

Deși era foarte târziu, am făcut dragoste printr-un consimțământ nerostit, fiecare dintre noi căutând refugiul și siguranța trupului celuilalt. Singuri în dormitorul nostru, cu obloanele închise bine pentru a nu mai auzi vocile din curte – la cererea spectatorilor, sărmanul Roger a continuat să cânte –, am reușit să uităm de treburile urgente și de oboseala de peste zi – cel puțin pentru scurtă vreme.

După aceea, Jamie m-a ținut strâns, cu fața îngropată în părul meu, agățându-se de mine ca un talisman.

— O să fie bine, am spus eu încet și i-am mângâiat părul umed, apoi am apăsat cu degetele locul unde se întâlnesc gâtul și umerii, mușchii de acolo fiind tari ca lemnul sub piele.

— Da, știu.

A rămas întins un moment, lăsându-mă să-l masez. Încordarea mușchilor gâtului și ai umerilor a slăbit treptat și i-

am simțit corpul devenind tot mai greu peste al meu. M-a lăsat să respir sub el și s-a mișcat, rostogolindu-se pe o parte.

Stomacul lui a scos un ghiorăit puternic și amândoi am pufnit în râs.

— N-ai avut vreme să mănânci de seară?

— Nu pot mânca înainte, mi-a răspuns. Îmi dă crampe. Și după, nu am mai avut timp. Crezi că avem ceva de mâncare aici, sus?

— Nu, am răspuns cu regret. Am avut câteva mere, dar cei din familia Chisholm le-au luat. Îmi pare rău, ar fi trebuit să mă gândesc să aduc ceva pentru tine.

Știam că mânca arareori „înainte” – înainte de o luptă, o confruntare sau alte situații stresante din punct de vedere social –, dar nu mă gândisem că nu va apuca să mănânce „după”, mai ales că fiecare om ar fi vrut să „stăm de vorbă puțin, domnule”.

— Parcă n-ai avea alte lucruri la care să te gândești, englezoaico, mi-a răspuns el sec. Nu te agita, o să rezist până la micul dejun.

— Ești convins? l-am întrebat și am coborât un picior din pat, dând să mă ridic. A rămas destulă mâncare, iar dacă tu nu vrei să cobori, mă duc eu și…

M-a oprit apucându-mă de mână, apoi m-a tras cu fermitate înapoi sub pilotă, așezându-mă ca pe o lingură în curbura corpului lui și punând un braț peste mine ca să rămân acolo.

— Nu, a spus cu hotărâre. Asta e ultima noapte pe care, pentru o vreme, mi-o voi petrece în pat. Vreau să rămân în el – cu tine.

— Cum dorești.

M-am ghemuit supusă sub bărbia lui și m-am relaxat lipindu-mă de el, la fel de mulțumită că rămăsesem acolo. Am înțeles; nimeni nu ar veni să ne trezească decât dacă ar apărea vreo situație de urgență, dar văzându-ne la parter, oamenii ne-ar fi asaltat, având nevoie de una sau de alta, dorind să pună vreo întrebare, să ne ofere un sfat sau să ne ceară câte ceva… era mult mai bine să stăm comod aici, în liniște.

Stinsesem lumânarea, iar focul ardea mocnit. M-am întrebat o clipă dacă să mă scol și să mai pun lemne pe foc, dar am hotărât că nu era cazul. Să ardă până se stinge, dacă voia; la crăpatul zorilor urma să plecăm.

În ciuda stării de oboseală și a seriozității călătoriei, abia

așteptam să plec. Dincolo de atracția pe care o prezentau noutatea și posibilele aventuri, aveam în față perspectiva încântătoare de a scăpa de spălat, gătit și de gâlceava dintre femei. Însă Jamie avea dreptate; noaptea asta era probabil ultima în care, pentru o vreme, aveam să ne bucurăm de intimitate și de confort.

M-am întins, savurând îmbrățișarea moale a patului din puf, a cearșafurile curate și netede, cu parfum slab de rozmarin și de soc. Oare împachetasem suficiente lucruri pentru dormit?

Vocea lui Roger a răzbătut prin obloane, încă puternică, dar începând să fie marcată de oboseală.

— Sturzul ar face bine să se ducă la culcare, a zis Jamie, pe un ton ușor dezaprobator, dacă vrea să-și ia rămas-bun de la soție așa cum se cuvine.

— Dumnezeule, dar Bree și Jemmy s-au culcat de câteva ore! am spus eu.

— Poate copilul, pentru că fata e încă acolo. I-am auzit vocea acum câteva momente.

— Serios?

Mi-am încordat auzul, dar nu am distins decât aplauze înfundate când Roger a încheiat un cântec.

— Cred că vrea să rămână cu el cât de mult poate. Bărbații aceia vor fi extenuați mâine – fără a mai vorbi de mahmureală.

— Câtă vreme sunt în stare să stea pe cai, nu mă deranjează dacă se furișează când și când în tufișuri ca să verse, m-a asigurat Jamie.

M-am cuibărit, trăgându-mi pilota caldă în jurul umerilor. Am auzit glasul răgușit al lui Roger, care râdea, refuzând hotărât să mai cânte. Încetul cu încetul, zgomotele de la poarta curții s-au stins, dar au mai răzbătut trosnete și bubuituri când butoiul cu bere a fost ridicat și scurs de ultimele picături. Apoi, a bufnit a gol când cineva l-a lăsat la pământ.

Erau zgomote și în casă; țipătul brusc al unui copil trezit, pași prin bucătărie, scâncetul somnoros al copiilor mai mari deranjați de bărbați, o voce de femeie ridicată dojenitor, apoi liniștitor.

Mă dureau gâtul și umerii, iar picioarele îmi erau umflate după drumul lung până la izvorul whisky-ului, cu Jemmy în brațe. Totuși, am descoperit că eram supărător de trează, incapabilă să alung zgomotele din lumea exterioară la fel de bine cum obloanele ascundeau vederii sursa lor.

— Îți mai amintești ce ai făcut astăzi?

Era un mic joc pe care îl practicam câteodată noaptea, fiecare dintre noi încercând să-și amintească în amănunt tot ce făcuse, văzuse, auzise sau mâncase în cursul zilei, de la sculare și până la culcare. La fel ca notațiile dintr-un jurnal, efortul de a ne aminti părea să ne curețe mintea de eforturile de peste zi, și ne distram aflând experiențele celuilalt. Îmi plăcea să aud relatările zilnice ale lui Jamie, fie prozaice, fie interesante, dar în astă-seară nu avea dispoziția necesară pentru așa ceva.

— Nu-mi amintesc nimic din ce s-a întâmplat înainte de a închide ușa camerei, a spus el, strângându-mă în glumă de fesă. După aceea însă, cred că-mi amintesc un amănunt sau două.

— Asta pentru că și amintirile mele sunt destul de proaspete, l-am asigurat.

Mi-am îndoit degetele de la picioare și i-am mângâiat cu ele labele picioarelor.

Apoi am tăcut amândoi, așezându-ne mai comod pentru somn, în vreme ce zgomotele din casă au încetat, înlocuite de șuierăturile și hârâielile sforăielilor amestecate. Am încercat să adorm. Deși era târziu, iar eu eram fără îndoială extenuată, mintea mea părea hotărâtă să rămână trează și să petreacă. Fragmente din cele petrecute peste zi au apărut înapoia pleoapelor mele imediat ce am închis ochii – doamna Bug și mătura ei, ghetele murdare de noroi ale lui Gerhard Mueller, ciorchinii de struguri fără boabe, ghemotoacele albite de varză murată, jumătățile rotunde ale funduletului rozaliu al lui Jemmy, zeci de copii Chisholm luând-o razna… m-am străduit să-mi cumințesc mintea fugară silind-o să facă o verificare a listei de pregătiri pentru plecare.

Acest lucru nu m-a ajutat câtuși de puțin, pentru că, după câteva momente, m-am trezit complet, din cauza îngrijorării suprimate, imaginându-mi distrugerea completă a camerei mele medicale, pe Brianna, pe Marsali sau pe copii sucombând din cauza vreunei epidemii oribile apărute brusc, iar pe doamna Bug incitând la răzmeriță și la vărsare de sânge de la un capăt la celălalt al Fraser’s Ridge.

M-am răsucit pe o parte și m-am uitat la Jamie. Ca de obicei, se așezase pe spate, cu mâinile încrucișate pe abdomen ca o statuie de pe un monument funerar, cu profilul clar conturat în lumina slabă a vetrei, pregătit cuminte pentru somn. Avea ochii

închiși, dar era ușor încruntat, iar buzele îi tresăreau când și când, de parcă ar fi urmărit cine știe ce dezbatere lăuntrică.

— Gândești atât de tare, încât te aud de aici, am spus eu pe un ton glumeț. Ori numeri oi?

A deschis ochii imediat și s-a întors, zâmbindu-mi trist.

— Număram porci, m-a anunțat el. Și-mi mergea chiar bine. Doar că vedeam mereu cu coada ochiului o creatură albă țopăind încoace și încolo, sâcâindu-mă.

Am râs și eu și m-am apropiat de el. Mi-am sprijinit fruntea de umărul lui și am oftat adânc.

— Jamie, chiar trebuie să dormim. Sunt atât de obosită, că-mi simt oasele ca și cum s-ar topi, iar tu ești treaz de mai multă vreme decât mine.

— Mm.

M-a cuprins cu brațul și m-a tras în curbura umărului.

— Crucea… n-o să dea foc la casă? am întrebat o clipă mai târziu, când mi-a venit alt gând care să mă îngrijoreze.

— Nu, a spus el, părând somnoros. A ars complet de mult.

Focul din vatră scăzuse, ajungând doar un pat de tăciuni roșietici. M-am răsucit iar și am rămas privindu-i câteva clipe, încercând să-mi golesc mintea de orice gând.

— Când m-am căsătorit cu Frank, am zis eu, am fost consiliați de un preot. El ne-a sfătuit să începem viața matrimonială rostind rozariul împreună în pat, în fiecare seară. Frank a spus că nu-și dă seama dacă asta înseamnă credință, un ajutor pentru a adormi sau o metodă recomandată de Biserică pentru controlul natalității.

Pieptul lui Jamie a vibrat din cauza râsului mut.

— Ei bine, am putea încerca și noi, englezoaico, a replicat el. Deși va trebui să numeri tu rugăciunile către Fecioara Maria, acum stai peste mâna mea stângă și mi-au amorțit degetele.

M-am tras puțin ca să-și scoată mâna de sub șoldul meu.

— Nu la asta mă gândeam, am spus. Dar poate o rugăciune. Știi vreo rugăciune care să te ajute să dormi liniștit?

— Da, o sumedenie, a spus el, ridicându-și mâna și flexând degetele încet, pe măsură ce sângele revenea în ele.

În semiîntunericul din încăpere, mișcarea lentă mi-a amintit de felul în care ademenea păstrăvii de sub pietre.

— Dă-mi voie să mă gândesc.

Sub noi, casa era tăcută, cu excepția obișnuitelor scârțâituri și

gemete scoase de stâlpii și grinzile care se așezau. Mi s-a părut că de afară se aude o voce, ridicată, într-o dispută care se desfășura undeva departe, dar probabil că nu era decât foșnetul crengilor în vânt.

— Uite una, a zis Jamie într-un târziu. Aproape că o uitasem. Tata m-a învățat, cu puțin timp înainte de a muri. A spus că s-ar putea să-mi fie de folos într-o bună zi.

S-a așezat mai comod, cu capul aplecat, cu bărbia sprijinită de umărul meu, și a început să rostească, cu glas încet și cald, în urechea mea:

Binecuvântează pentru mine, o Doamne, luna care mi-e deasupra,

Binecuvântează pentru mine, o Doamne, pământul de sub tălpile mele,

Binecuvântează pentru mine, o Doamne, pe soția și copiii mei,

Și binecuvântează-mă, Doamne, pe mine, care le port de grijă;

Binecuvântează-mi soția și copiii,

Și binecuvântează-mă pe mine, Doamne, cel care le poartă de grijă.

Începuse cu o anumită reținere, ezitând când și când pentru a găsi cuvintele, dar nesiguranța i-a dispărut pe măsură ce le rostea. Acum vorbea încet și sigur, dar nu mi se adresa mie, deși mâna lui caldă se odihnea pe talia mea.

Binecuvântează, Doamne, lucrul asupra căruia se oprește ochiul meu,

Binecuvântează, Doamne, lucrul spre care se îndreaptă speranța mea,

Binecuvântează, Doamne, rațiunea și scopul meu,

Binecuvântează, o binecuvântează-le, Tu, Dumnezeu al vieții;

Binecuvântează, Doamne, rațiunea și scopul meu,

Binecuvântează, o binecuvântează-le, Tu, Dumnezeu al vieții.

Și-a plimbat palma pe rotunjimea șoldului meu, apoi a ridicat-o să mă mângâie pe păr.

Binecuvântează pentru mine pe tovarășa de pat a iubirii mele,
Binecuvântează ce mânuiesc mâinile mele,
Binecuvântează, o, binecuvântează pentru mine, îngrăditura apărării mele, și binecuvântează, o, binecuvântează îngerul odihnei mele;
Binecuvântează, o, binecuvântează pentru mine, îngrăditura apărării mele, și binecuvântează, o, binecuvântează îngerul odihnei mele.

A rămas cu mâna nemișcată, strânsă sub bărbia mea. Mi-am strâns degetele în jurul mâinii lui și am oftat adânc.

— Ah, îmi place asta. Mai ales „îngerul odihnei mele”. Când Bree era mică, o adormeam cu o rugăciune cu îngeri: „Fie ca Mihai să-mi fie de-a dreapta, Gabriel de-a stânga, Uriel în spatele meu, Rafael în fața mea – iar deasupra mea, prezența Domnului”.

Nu a spus nimic, dar mi-a strâns mâna drept răspuns. Un tăciune din vatră a crăpat cu un pocnet slab, și scânteile au plutit o clipă în semiîntunericul din încăpere.

Ceva mai târziu, m-am trezit, pentru că l-am simțit furișându-se afară din pat.

— Ce e? am întrebat eu somnoroasă.

— Nimic, a șoptit el. Doar un mic bilet pe care voiam să-l scriu. Dormi, *a nighean donn*. O să mă trezesc alături de tine.

Fraser’s Ridge, 1 decembrie 1770
James Fraser, către lordul John Grey,
Plantația Mount Josiah

Milord,

Îți scriu cu speranța că totul este bine pe proprietatea ta și cu locuitorii de acolo; distinse salutări fiului tău.

Noi suntem bine în casa noastră și, din câte știu, și cei de la River Run. Nunțile planificate pentru fiica mea și mătușa mea, despre care ți-am scris, au avut de suferit din pricina unor circumstanțe neașteptate (mai ales una care poartă numele domnului Randall Lillywhite, al cărui nume îl menționez pentru cazul în

care ar putea ajunge cândva la cunoștința ta), *dar din fericire nepoții mei au fost botezați și*, *deși căsătoria mătușii mele a fost amânată pentru anul viitor*, *unirea fiicei mele cu domnul MacKenzie a fost oficiată prin bunătatea reverendului Caldwell*, *un domn demn de toată stima*, *deși este prezbiterian*.

Tânărul Jeremiah Alexander Ian Fraser MacKenzie (*numele „Ian" este bineînțeles varianta scoțiană a lui „John" – omagiul fiicei mele adus unui prieten*, *dar și unui văr al ei*) *a supraviețuit cu bine atât botezului*, *cât și călătoriei spre casă*. *Mama lui mă roagă să îți spun că tizul tău are în prezent nu mai puțin de patru dinți*, *o realizare înspăimântătoare*, *care îl face extrem de primejdios pentru sufletele nevinovate*, *care se lasă fermecate de aparenta lui nevinovăție și care își abandonează degetele în strânsoarea lui fioroasă*. *Copilul mușcă precum un crocodil*.

În ultima vreme, *populația de la noi a înregistrat o creștere mulțumitoare*, *prin adăugarea a aproape douăzeci de familii de la data ultimei mele scrisori*. *Eforturile făcute în timpul verii ne-au binecuvântat cu o abundență de porumb și fân și cu un belșug de animale care să le consume*. *Cred că numărul de porci care aleargă liberi în pădurea mea este de cel puțin patruzeci de capete*, *două vaci au fătat și am mai cumpărat un cal*. *Caracterul acestui animal mă face să am îndoieli serioase*, *dar suflul lui este foarte mulțumitor*.

Până aici ar fi veștile bune.

Și iată-le și pe cele proaste. *Am fost numit colonel al miliției și mi s-a ordonat să strâng și să aduc cât de mulți oameni pot în serviciul guvernatorului până la jumătatea acestei luni*, *acest serviciu fiind pentru a ajuta la înăbușirea ostilităților locale*.

Poate că în timpul călătoriei tale în Carolina de Nord ai aflat de un grup de oameni care își zic Reglementatori – *ori poate nu*, *deoarece cu acea ocazie atenția ți-a fost atrasă de alte chestiuni* (*soția mea a fost încântată să audă vești bune despre starea ta de sănătate și îți trimite un mic pachet cu*

medicamente și instrucțiuni de folosire în cazul că te mai chinuie durerile de cap).

Acești Reglementatori nu sunt decât niște nemernici, mai puțin disciplinați în acțiunile lor decât răzvrătiții despre care am auzit că l-au spânzurat în efigie pe guvernatorul Richardson la Boston. Nu spun că nu există un sâmbure de adevăr în ceea ce privește nemulțumirile lor, dar mijloacele de exprimare a nemulțumirii par să aibă puține șanse de îndreptare din partea Coroanei – fiind menite să provoace ambele părți la alte excese, care cu siguranță vor duce la vătămări.

A existat o izbucnire gravă de violență în Hillsborough pe 24 septembrie, în cursul căreia au fost distruse fără rost o serie de proprietăți și s-au comis multe violențe – unele pe drept, altele nu – față de funcționari ai Coroanei. Un om, judecător, a fost rănit grav, mulți dintre Reglementatori au fost arestați. De atunci încoace, nu am auzit decât zvonuri; iarna potolește nemulțumirile, care mocnesc în preajma vetrelor din căminele oamenilor și din crâșme, dar odată dezlănțuite la venirea primăverii, nemulțumirile se vor răspândi precum mirosurile urâte dintr-o casă neaerisită, pângărind aerul.

Tryon este un bărbat capabil, dar nu este fermier. Dacă ar fi, nu s-ar gândi mai deloc să pornească război iarna. Cu toate acestea, probabil că acum speră să facă o demonstrație de forță – când este aproape sigur că nu va fi necesară – pentru a-i intimida pe ticăloși astfel încât să preîntâmpine un pericol. El este soldat.

Astfel de remarci mă aduc la adevăratul subiect al acestei misive. Nu mă aștept să se întâmple lucruri rele în această misiune, și totuși – și tu ești soldat, ba chiar și eu sunt. Știi bine cât de nebănuit e răul și ce catastrofe pot izvorî din începuturi mărunte.

Nimeni nu poate cunoaște amănuntele propriului sfârșit, în afară de faptul că are unul. De aceea, am luat hotărâri în măsura în care pot pentru bunăstarea familiei mele.

Îi înșirui în continuare pe membrii ei, deoarece nu îi

știi pe toți: Claire Fraser, iubita mea soție; fiica mea Brianna și soțul ei, Roger MacKenzie, și copilul lor, Jeremiah MacKenzie. De asemenea, fiica mea Marsali și soțul ei, Fergus Fraser (care este fiul meu adoptiv) – ei au doi copii, pe numele lor Germain și Joan. Micuța Joan poartă numele surorii lui Marsali, Joan MacKenzie, care trăiește încă în Scoția. Nu am răgazul să te informez în legătură cu istoria acestei situații, dar sunt dispus, din motive întemeiate, să o socotesc pe această tânără femeie tot o fiică și mă simt la fel de obligat în ceea ce privește bunăstarea ei, cât și a mamei ei, pe nume Laoghaire MacKenzie.

De dragul îndelungii noastre prietenii și de dragul respectului pe care îl porți soției și fiicei mele, te rog din suflet ca, în cazul în care ghinionul mă va lovi în această misiune, să faci ceea ce se poate pentru ca ei să fie în siguranță.

Eu voi pleca mâine în zori, moment care nu e deloc departe.

Al tău umil și supus slujitor,
James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser

Post-scriptum: Mulțumirile mele pentru informațiile pe care mi le-ai trimis ca răspuns la întrebarea mea despre Stephen Bonnet. Voi ține seama de sfatul tău cu cea mai deosebită apreciere și recunoștință pentru bunele intenții – deși, așa cum bănuiești, acest lucru nu mă va face să-mi schimb hotărârea.

Post-post-scriptum: Copiile testamentului meu și ale documentelor privitoare la proprietatea și afacerile mele de aici și din Scoția se găsesc la Farquard Campbell din Greenoaks, în apropiere de Cross Creek.

PARTEA A TREIA

ALARME ȘI CĂLĂTORII

26.

APARE MILIȚIA

Vremea a fost de partea noastră, rămânând rece, dar senină. Împreună cu Muellerii și cu oamenii de la gospodăriile din apropiere, am pornit de la Fraser's Ridge cu un grup de circa patruzeci de bărbați – plus eu.

Ni s-au mai alăturat vreo șase de la Wogan's Hollow, trei de la Belleview și cei doi frați Findlay, care veneau dintr-o așezare micuță numită Possum Gut[51]. Când ne-am apropiat de Linia Tratatului, și cel mai îndepărtat punct al călătoriei noastre, alcătuiam o companie respectabilă ca număr, chiar dacă nu și ca pregătire. Unii fuseseră cândva soldați, chiar dacă nu erau instruiți ca infanteriști; fie în Scoția, fie în războaiele franceze și indiene. Mulți nu aveau nicio experiență, astfel că Jamie conducea în fiecare seară instrucția și exercițiile militare, deși acestea se desfășurau după un tipar nonconformist.

— N-avem vreme să-i instruim cum se cuvine, îi spusese el lui Roger la primul foc de tabără. E nevoie de săptămâni – înțelegi? – ca să-i formezi astfel încât să nu fugă atunci când se deschide focul.

Roger s-a mulțumit să dea din cap, deși mi s-a părut că văd un licăr de îngrijorare pe fața lui. Am presupus că avea propriile îndoieli în privința lipsei lui de experiență și a felului în care va reacționa în bătaia focului. Văzusem o mulțime de soldați în viața mea.

Îngenuncheasem lângă foc pentru a coace turte de mălai pe un grătar din fier așezat peste tăciuni. Am ridicat privirea spre Jamie și am descoperit că se uita la mine zâmbind în colțul gurii.

---

[51] Măruntaiele oposumului. (n. tr.).

Știa cum sunt soldații tineri, și el fusese unul dintre ei. A tușit și s-a aplecat în față pentru a răscoli tăciunii cu un băț, căutând altă prepeliță dintre cele pe care le pusesem să se facă în înveliș de lut.

— E firesc să fugi din calea primejdiei, nu? Instrucția urmărește să-i obișnuiască pe soldați cu vocea unui ofițer, pentru ca ei să-l audă chiar printre bubuiturile tunurilor și să execute ordinele fără să se gândească la pericol.

— Da, așa cum înveți un cal să nu se sperie de zgomote, a intervenit Roger cu sarcasm în voce.

— Da, exact, l-a aprobat Jamie pe un ton serios. Deosebirea este că trebuie să faci calul să creadă că tu poți fi mai bun decât el; un ofițer trebuie doar să răcnească mai tare.

Roger a râs, iar Jamie, zâmbind pe jumătate, a continuat.

— Când am fost soldat în Franța, am mărșăluit la nesfârșit, până am tocit o pereche de bocanci, și abia după aceea mi s-a dat praf de pușcă pentru armă. La sfârșitul zilei de instrucție eram așa de extenuat, că puteau să tragă cu tunul lângă patul meu și nici nu m-aș fi clintit.

A clătinat puțin din cap, iar zâmbetul i-a dispărut.

— Dar noi n-avem vreme de așa ceva. Jumătate dintre oamenii noștri știu ce înseamnă soldăția; trebuie să ne bizuim pe ei dacă vom ajunge să luptăm și să îi încurajăm pe ceilalți.

A aruncat o privire dincolo de foc și a făcut un semn către copacii și munții care se vedeau tot mai estompat.

— Nu prea seamănă a câmp de bătălie, adevărat? N-aș putea spune unde se va da lupta – dacă va fi vreuna –, dar cred că trebuie să facem planuri pentru o bătălie în care să existe acoperire. Îi vom învăța să lupte ca scoțienii din Highlands, să se strângă sau să se împrăștie la ordinul meu, iar în rest, să se miște după cum pot. Doar jumătate dintre oameni au fost soldați, dar toți știu să vâneze.

Și-a ridicat bărbia, făcând un semn către recruți, dintre care mulți reușiseră să vâneze animale mici în timpul călătoriei de peste zi. Frații Lindsay doborâseră prepelița pe care tocmai o mâncam.

Roger l-a aprobat cu o mișcare din cap și s-a aplecat, scoțând din foc cu un băț o minge înnegrită de lut. Nu-i puteam vedea fața. Aproape deloc. De când ne întorseserăm la Ridge, ieșise la trageri în fiecare zi, dar încă nu doborâse un oposum. Jamie,

care îl însoțise o dată, își exprimase față de mine părerea că Roger s-ar descurca mai bine dacă ar trebui să lovească vânatul în cap cu patul muschetei decât să tragă în el.

M-am încruntat ușor la Jamie, iar el a ridicat din sprâncene ca răspuns la privirea mea. Sentimentele lui Roger nu aveau importanță, acela era mesajul sec. Am făcut ochii mari și m-am ridicat.

— Dar nu e chiar ca la vânătoare, corect? M-am așezat alături de Jamie și i-am întins o turtă de mălai fierbinte. Mai ales acum.

— Ce vrei să spui, englezoaico?

Jamie a rupt turta, inspirând aburul fierbinte și aromat și închizând ochii pe jumătate de plăcere.

— În primul rând, nu știi dacă va fi vreo luptă, am răspuns eu. În al doilea rând, chiar dacă va fi, nu veți înfrunta trupe regulate – Reglementatorii nu sunt soldați, tot astfel cum nici oamenii tăi nu sunt. În al treilea rând, nu trebuie să-i omorâți pe Reglementatori, ci doar să-i speriați ca să bată în retragere sau să se predea. Și în al patrulea rând – i-am zâmbit lui Roger – la vânătoare principalul este să ucizi ceva. Când pleci la război, ideea e să te întorci în viață.

Jamie s-a înecat cu o bucată de turtă de porumb. I-am sărit în ajutor bătându-l pe spate, iar el s-a întors spre mine și m-a privit pătrunzător. A tușit ca să elimine firimiturile, a înghițit și s-a ridicat, făcând tartanul să fluture.

— Ascultă, a spus el, puțin răgușit. Ai dreptate, englezoaico, dar te și înșeli. Nu e ca la vânătoare. Fiindcă de obicei vânatul nu încearcă să te omoare. Bagă de seamă – s-a întors spre Roger cu o expresie sumbră. Greșește în legătură cu restul. Războiul înseamnă să ucizi și cu asta, basta. Dacă te gândești la altceva – la jumătăți de măsură, la înspăimântarea dușmanului – o faci pe pielea ta și, pentru numele lui Dumnezeu, omule, vei muri din prima zi, până la căderea întunericului.

A aruncat restul de turtă în foc și s-a îndepărtat.

•

Am rămas ca înghețată un moment, până când fierbințeala turtei de mălai pe care o aveam în mână a trecut prin pânza în care o învelisem și mi-a fript degetele. Am scos un „au” înfundat și am așezat-o pe un buștean, iar Roger s-a mișcat ușor pe bușteanul lui.

— E în regulă? a întrebat el, deși nu se uita la mine.

Avea ochii ațintiți în direcția în care dispăruse Jamie, undeva spre cai.

— Da.

Mi-am lipit vârfurile degetelor de scoarța rece și umedă a bușteanului ca să-mi treacă senzația de arsură. După ce schimbul scurt de replici ne ajutase să trecem peste tăcerea stânjenitoare, mi s-a părut posibil să abordăm problema apărută.

— De acord, am spus eu, Jamie vorbește oarecum din experiență… Dar cred că cele spuse adineauri au fost mai degrabă o reacție exagerată.

— Așa crezi?

Roger nu părea deranjat sau surprins de remarcile lui Jamie.

— Sigur că da. Indiferent ce se va întâmpla cu Reglementatorii, știm foarte bine că acesta nu va fi un război total. Probabil că nu va însemna absolut nimic!

— Ah, da.

Roger continua să privească în întuneric, cu buzele strânse și dus pe gânduri.

— Doar că… eu cred că nu la asta se referea.

M-am uitat la el ridicând o sprânceană, iar el m-a privit zâmbind oarecum ironic.

— Când a mers la vânătoare cu mine, m-a întrebat dacă știu ce va urma. I-am spus. Bree mi-a mărturisit că și pe ea a întrebat-o, și ea i-a povestit.

— Ce va urma – te referi la Revoluție?

Rămas cu ochii la bucata de turtă de mălai pe care o fărâmița între degetele lungi și bătucite, Roger a dat din cap.

— I-am spus ceea ce știam. Despre bătălii, politică… Nu toate amănuntele, desigur, doar despre bătăliile majore pe care mi le-am amintit și ce proces îndelungat și sângeros va fi.

A tăcut un moment, după care s-a uitat la mine cu o sclipire slabă în ochii verzi.

— Cred că ai putea numi asta un schimb cinstit. E greu de spus în cazul lui, dar *cred* că l-am înspăimântat. Și tocmai mi-a întors serviciul.

Am pufnit amuzată și m-am ridicat, scuturând firimiturile și cenușa de pe rochie.

— Flăcăule, ziua în care o să-l sperii pe Jamie Fraser cu povești de război e ziua în care o să înghețe iadul.

Roger a râs, câtuşi de puţin deranjat.

— Bine, poate că nu l-am speriat, dar a rămas foarte tăcut. Dar să-ţi spun ceva – a devenit mai serios, deşi ochii încă îi sclipeau – el pe mine m-a speriat acum.

Am aruncat o privire în direcţia în care erau caii. Luna nu apăruse încă şi n-am văzut decât un amestec neclar de umbre masive şi neliniştite şi, când şi când, câte o sclipire a focului reflectat de crupele lor rotunde sau de strălucirea ochilor. Jamie nu se zărea, dar ştiam că se afla acolo, am observat mişcări şi frământări între cai, fornăieli şi nechezături slabe, indicându-mi că între ei se găsea cineva.

— Nu a fost doar soldat, am zis într-un târziu, vorbind încet, deşi eram foarte sigură că Jamie se afla prea departe ca să mă audă. A fost ofiţer.

M-am aşezat din nou pe buştean şi am pus mâna pe turta de mălai. Acum era călduţă. Am ridicat-o, dar nu am muşcat din ea.

— Iar eu am fost asistentă pe front, doar ştii asta. La un spital de campanie din Franţa.

Roger a încuviinţat tăcut, aplecându-şi capul într-o parte cu interes. Focul arunca umbre adânci pe faţa lui, accentuând contrastul dintre fruntea masivă şi oasele puternice şi arcuirea delicată a gurii.

— Am îngrijit soldaţi. *Toţi* erau înspăimântaţi.

Am zâmbit cu tristeţe.

— Cei care fuseseră în toiul luptei îşi aminteau, iar cei care rămăseseră în spatele liniilor îşi imaginau. Dar ofiţerii erau aceia care nu puteau dormi noaptea.

Mi-am plimbat degetul peste suprafaţa denivelată a turtei de mălai, cu un aer absent. Părea uşor unsuroasă din cauza grăsimii folosite.

— După Preston, am stat lângă Jamie când îl ţinea în braţe pe unul din oamenii lui care trăgea să moară. Şi a plâns. Nu a uitat asta. Nu-şi aminteşte de Culloden – pentru că nu suportă.

Am coborât ochii spre bucata de aluat din mână, râcâind porţiunile arse cu unghia degetului mare.

— Da, l-ai speriat. Nu vrea să plângă după tine. Nici eu nu vreau asta, am adăugat încet. S-ar putea să nu se întâmple acum, dar, când va sosi momentul, să ai grijă, bine?

A urmat o tăcere lungă.

— Aşa voi face, a rostit Roger încet.

S-a ridicat și a plecat, iar sunetul pașilor lui pe solul umed s-a stins curând.

Celelalte focuri de tabără ardeau vesele, în timp ce noaptea se adâncea. Bărbații încă stăteau împreună cu rudele și prietenii, fiecare grup mic având propriul foc. Pe măsură ce vom merge, știam că vor începe să stea și alături de alții. După câteva zile, va exista doar un singur foc mare și toți se vor strânge într-un singur cerc de lumină.

Jamie nu era înspăimântat de ceea ce îi spusese Roger, m-am gândit eu, ci de ceea ce știa el însuși. Un ofițer avea două posibilități: să lase răspunderile lui să-l sfâșie sau, din necesitate, să devină ca de piatră. Jamie știa asta.

Cât despre mine… știam și eu câte ceva. Fusesem căsătorită cu doi soldați – amândoi ofițeri; pentru că și Frank fusese militar. Iar eu fusesem asistentă și vindecătoare pe câmpurile de bătălie din două războaie.

Știam numele și datele bătăliilor, cunoșteam mirosul sângelui. Și al vomei, dar și al măruntaielor golite. Într-un spital de campanie poți vedea membre sfărâmate, intestine revărsate și capete de oase, dar vezi și oameni care nu au mai apucat să ridice arma, ci au murit de febră, mizerie, boli și disperare.

Știam că mii de oameni muriseră de răni și gloanțe pe câmpurile de bătălie din două războaie mondiale; știam că sute și sute de mii muriseră acolo din cauza infecțiilor și a bolilor. Nici acum nu va fi altfel – și nici peste patru ani.

Și asta m-a speriat foarte tare.

•

În seara următoare am făcut tabără în pădurile de pe muntele Balsam, cam la un kilometru și jumătate de așezarea numită Lucklow. Câțiva dintre oameni au vrut să meargă mai departe, pentru a ajunge în satul Brownsville. Înainte de a coti spre Salisbury, acesta era punctul extrem al călătoriei noastre și exista posibilitatea ca acolo să se afle vreo crâșmă – ori cel puțin un hambar ospitalier în care să doarmă –, dar Jamie a socotit că era mai bine să aștepte.

— Nu vreau să-i sperii pe oamenii de acolo, îi explicase el lui Roger, pătrunzând în sat cu o trupă de oameni înarmați după căderea întunericului. E mai bine să ne anunțăm intențiile la lumina zilei, apoi să le las oamenilor o zi – și o noapte – pentru a se pregăti de plecare.

Apoi se oprise și tușise greu, cu umerii scuturați de spasme.

Nu mi-a plăcut cum arăta Jamie și nici sunetul tusei lui. Avea înfățișarea pătată a unei pilote mucegăite, iar când a venit lângă foc pentru a-și umple bolul cu mâncarea de seară, am auzit un șuierat discret în respirația lui. În aceeași stare erau și cei mai mulți dintre ceilalți; nasurile înroșite și tusea erau generale, iar focul trosnea la fiecare câteva momente, când cineva hârâia și scuipa în el.

Aș fi vrut să-l văd pe Jamie cuibărit în pat, cu o piatră încinsă la picioare, cu o compresă cu muștar pe piept și bând o infuzie fierbinte din frunze de efedră și mentă aromată. Pentru că ar fi fost nevoie de două tunuri, lanțuri legate la picioare și câțiva oameni înarmați ca să îl ducă în pat, m-am mulțumit să caut în tocană o bucată mai mare de carne și să i-o pun în castron.

— Ewald, a strigat Jamie cu glas răgușit către unul dintre Muelleri.

S-a oprit și și-a curățat gâtlejul, cu un sunet care mi-a amintit de sfâșierea unei bucăți de flanel.

— Ewald – ia-l pe Paul și aduceți mai multe lemne la foc. Vom avea o noapte friguroasă.

Era deja frig. Oamenii stăteau atât de aproape de foc, încât marginile șalurilor și poalele hainelor le erau pârlite, iar bombeurile ghetelor – pentru cei care aveau ghete – duhneau a piele încinsă. Genunchii și coapsele aproape că mi se bășicaseră pentru că stăteam prea aproape de foc ca să împart mâncarea. Însă, în ciuda unei perechi vechi de pantaloni pe care îi purtam pe sub jupon – atât pentru a-mi ține cald, cât și pentru a evita frecarea excesivă de spinarea calului –, spatele îmi înghețase.

După ce am servit și ultima porție de tocană, m-am întors să mănânc și eu, simțind în spate focul, dogoarea lui cuprinzându-mi fundul înghețat.

— E bună, doamnă? m-a întrebat Jimmy Robertson, cel care gătise, uitându-se peste umărul meu, sperând la un compliment.

— Minunată, l-am asigurat eu. Delicioasă!

În realitate, era doar caldă, iar mie îmi era foame. Asta, plus faptul că nu fusesem silită să gătesc, a dat suficientă sinceritate tonului meu pentru ca el să se retragă mulțumit.

Am mâncat încet, bucurându-mă de fierbințeala bolului de lemn din mâinile mele înghețate, dar și de căldura liniștitoare a hranei în stomac. Cacofonia de sforăituri și accese de tuse din

spatele meu nu a reușit să îmi afecteze senzația trecătoare de bine produsă de mâncare și de perspectiva odihnei după o zi întreagă petrecută în șa. Nici măcar imaginea pădurii din jurul nostru, cumplit de rece și întunecoasă sub lumina sporită a stelelor, nu a reușit să mă tulbure.

Și mie îmi curgea nasul destul de abundent, dar speram că era doar urmarea mâncării fierbinți. Am înghițit de probă, dar nu simțeam că am gâtul iritat și nici vreun hârâit congestiv în piept. Jamie hârâia; terminase de mâncat și venise să stea alături de mine, încălzindu-și spinarea la foc.

— Te simți bine, englezoaico? a întrebat el cu glas răgușit.

— Nu-i decât o rinită vasomotorie, i-am răspuns, ștergându-mi delicat nasul cu o batistă.

— Unde? A aruncat o privire bănuitoare spre pădure. Aici? Parcă spuneai că trăiesc în Africa.

— Ce...? A, te gândeai la rinoceri. Da, acolo trăiesc. Am vrut doar să spun că îmi curge nasul, dar nu am *la grippe*.

— A, da? Asta-i bine. Eu am, a adăugat în mod inutil și a strănutat de trei ori la rând.

Mi-a întins castronul gol pentru a se folosi de ambele mâini ca să-și sufle nasul, lucru pe care l-a făcut printr-o serie de sunete urâte, ca de trâmbiță. Văzându-i aspectul înroșit și iritat al nărilor, m-am crispat ușor. Aveam niște grăsime de urs cu camfor în cobur, dar eram convinsă că nu mă va lăsa să îl ung cu ea în public.

— Ești sigur că nu e cazul să ne continuăm drumul? l-am întrebat, urmărindu-l. Geordie spune că satul nu e departe, și există și un drum – sau cam așa ceva.

Știam răspunsul; Jamie nu era omul care să schimbe strategia de dragul confortului personal. Pe de altă parte, tabăra era deja așezată și focul ardea bine. Cu toate astea, dincolo de dorința de a avea un pat cald și curat – mă rog, orice fel de pat, nu eram chiar atât de pretențioasă – mă îngrijora starea lui Jamie. De aproape, răsuflarea lui avea o notă șuierată, profundă, care mă neliniștea.

Și-a dat seama unde băteam. A zâmbit și a vârât batista umedă în mânecă.

— Mă descurc eu, englezoaico, a spus el. Nu e decât o mică răceală. Am fost mai rău decât atât de multe ori.

Paul Mueller a adus cu greu încă un buștean pentru foc; un

tăciune mare a explodat cu un sunet puternic, aruncând o flacără care ne-a făcut să ne tragem brusc înapoi pentru a ne feri de ploaia de scântei. Deja bine coaptă la spate, m-am întors cu fața spre foc. Însă Jamie a rămas întors cu spatele, privind încruntat spre umbrele din pădure.

Fruntea i s-a destins și, când m-am răsucit, am văzut doi bărbați ieșind din pădure, scuturându-și acele și fărâmele de scoarță de pe haine. Jack Parker și un necunoscut – încă nu-i știam numele, dar era clar un imigrant proaspăt de undeva de lângă Glasgow, judecând după felul în care vorbea.

— E liniște, domnule, a spus Parker, ducând mâna la pălărie drept salut. Dar cât se poate de rece.

— Da, de la masa de sară încoa’ nu-mi mai simt boașele, a intervenit cel din Glasgow, făcând o grimasă și fricționându-se în timp ce se îndrepta spre foc. Poate mi-au dispărut cu totu’!

— Te înțeleg, omule, a spus Jamie zâmbind. Și eu m-am dus să fac pișu’ adineauri, dar nu mi-am găsit scula.

În timp ce oamenii râdeau, el s-a întors și a plecat să verifice caii, având în mână al doilea castron cu mâncare, pe jumătate plin.

Ceilalți bărbați își desfăceau deja păturile făcute sul, analizând dacă să doarmă cu capul sau cu picioarele spre foc.

— Dacă stai prea aproape, o să-ți pârlești tălpile încălțărilor, a spus Evan Lindsay. Vezi? Cuiele din lemn s-au ars deja, și acum, uite!

A ridicat un picior mare, arătând gheata scâlciată, legată de jur-împrejur cu o sfoară grosolană pentru a o ține laolaltă. Tălpile și tocurile din piele erau deseori cusute, dar de cele mai multe ori se fixau cu mici ținte din lemn sau piele, lipite cu rășină de pin sau altă substanță adezivă. Rășina de pin era extrem de inflamabilă; văzusem uneori scântei sărind din tălpile încălțărilor oamenilor care dormeau cu picioarele prea aproape de foc, și un astfel de cuișor se aprindea brusc din cauza căldurii.

— E mai bine decât să-ți ia foc părul, a afirmat Ronnie Sinclair.

— Nu cred că cei din neamul Lindsay trebuie să-și facă prea multe griji din pricina asta.

Kenny i-a zâmbit fratelui mai mare și a tras în jos căciula tricotată pe care o purta – la fel ca și cei doi frați ai lui – pe capul

chel.

— Da, cu capul înainte de fiecare dată, l-a aprobat Murdo. Doar nu vrei să-ți înghețe căpățâna; îți va ajunge la ficat, și după aia ești un om mort.

Murdo se arăta foarte grijuliu cu chelia lui, fiind rareori văzut fără tichia cu care dormea sau fără pălăria ciudată pe care și-o făcuse din pielea păroasă a unui oposum, tivită și căptușită extravagant cu blană de sconcs. S-a uitat cu invidie la Roger, care și-a legat părul negru și bogat cu o cordeluță din piele.

— MacKenzie nu trebuie să-și facă griji; are pe cap o blană ca de urs!

Roger a zâmbit drept răspuns. La fel ca și ceilalți, încetase să se mai radă de când plecasem de la Ridge; acum, după opt zile, firele de păr negre și dese îi dădeau un aspect fioros, ca de urs. M-am gândit că, pe lângă comoditate, barba deasă îi ținea neîndoielnic fața caldă în nopți ca aceasta; mi-am adăpostit bărbia dezgolită și sensibilă în pliurile șalului.

Întorcându-se de la cai exact atunci și auzind discuția, Jamie a râs, dar a sfârșit cu un spasm de tuse. Evan a așteptat până când tusea lui Jamie s-a potolit.

— Cum spui tu, *Mac Dubh*? Cu capul sau cu picioarele?

Jamie s-a șters la gură cu mâneca și a zâmbit. Păros ca și ceilalți, arăta ca un adevărat viking, cu fire sclipind roșcat, auriu și argintiu în barba mare și părul desfăcut.

— Nu vă faceți griji, flăcăi, a spus el. Eu voi dormi la căldură, indiferent cum mă așez.

A înclinat capul în direcția mea, stârnind un hohot general de râs, la care s-au adăugat o mulțime de remarci oarecum grosolane în scoțiană și gaelică, rostite de bărbații de la Ridge.

Unul sau doi dintre noii recruți m-au măsurat instinctiv și meditativ, dar au renunțat curând după ce au aruncat o privire spre statura înaltă și masivă a lui Jamie care zâmbea amabil, dar feroce. Am întâlnit ochii unuia dintre bărbați și i-am zâmbit; a părut să tresară, apoi mi-a răspuns la zâmbet, plecându-și rușinat capul.

Cum naiba reușea Jamie toate astea? O glumă scurtă, brutală, și declarase public că îi aparțineam, scutindu-mă astfel pe viitor de orice amenințare a unor avansuri nedorite, reafirmându-și totodată poziția de lider.

— La fel ca o ceată de babuini, am murmurat în barbă. Iar eu

dorm cu căpetenia babuinilor.

— Babuinii sunt maimuțele acelea fără coadă? m-a întrebat Jamie, întorcându-se spre mine, după o discuție cu Ewald despre cai.

— Știi prea bine cum sunt.

I-am surprins privirea și el a zâmbit în colțul gurii. Știam la ce se gândea, și el era conștient de asta; zâmbetul i s-a lățit pe toată fața.

Ludovic al Franței avea o grădină zoologică personală la Versailles, între animalele de acolo aflându-se un mic grup de babuini mandril. În diminețile de primăvară, una dintre distracțiile cele mai apreciate la Curte era vizitarea locului unde erau găzduiți babuinii, pentru a admira atât potența sexuală a masculului, cât și fundul lui multicolor, care arăta splendid.

Un anume domn de Ruvel se oferise – auzisem asta cu urechile mele – să își tatueze fundul la fel dacă așa va fi primit mai favorabil de doamnele de la Curte. Însă Madame de la Tourelle îl anunțase cu fermitate că aspectul lui fizic era inferior mandrilului din toate punctele de vedere, iar colorația nu avea cum să-i îmbunătățească performanțele.

Lumina focului mă împiedica să văd bine, dar eram destul de sigură că roșeața din obrajii lui Jamie se datora deopotrivă râsului înăbușit și căldurii.

— Că veni vorba de cozi, mi-a murmurat el la ureche, mai ai pantalonii ăia infernali pe tine?

— Da.

— Dezbracă-i.

— Cum, aici? m-am holbat la el cu o expresie care imita nevinovăția. Vrei să-mi înghețe fundul?

Ochii lui s-au îngustat puțin, având în străfunduri o strălucire albăstruie ca a ochilor de pisică.

— Ei, n-o să înghețe, a spus el încet. Îți garantez.

A ajuns în spatele meu, și fierbințeala feroce a flăcărilor pe pielea mea a fost înlocuită de soliditatea rece a corpului său. Nu mai puțin feroce însă, când am constatat că îmi înconjurase talia cu brațele și mă trăgea spre el.

— Ah, deci ai găsit ce trebuia, am spus eu. Frumos din partea ta.

— Ce să găsesc? Ai pierdut ceva?

Roger se oprise în dreptul nostru, venind de la cai cu un

morman de pături sub un braț și cu toba sub celălalt.

— Oh, doar o pereche de pantaloni vechi, a răspuns calm Jamie și, la adăpostul șalului meu, și-a strecurat o mână pe sub betelia rochiei mele. Ia zi, ne cânți ceva?

— Sigur, dacă vrea cineva, a zis Roger zâmbind, iar lumina focului a aruncat reflexe arămii pe fața lui. De fapt, voiam să învăț un cântec nou. Evan mi-a promis că-mi va cânta un cântec despre mătăsoase pe care îl știa bunica lui.

Jamie a râs.

— Cred că-l știu.

Roger a ridicat brusc o sprânceană, iar eu m-am întors puțin și m-am uitat surprinsă la Jamie.

— Stați, nu-l pot *cânta*, a zis Jamie împăciuitor, văzându-ne uimirea. Dar știu cuvintele. Evan îl cânta uneori în închisoarea de la Ardsmuir. E cam deocheat, a adăugat el, pe tonul oarecum prețios pe care îl adoptă deseori scoțienii din Highlands chiar înainte să spună ceva cu adevărat șocant.

Roger l-a recunoscut și a râs.

— Cred că o să-mi notez cuvintele, a spus el. Spre câștigul generațiilor viitoare.

Jamie își folosise cu pricepere degetele și, în acel moment, pantalonii – care erau ai lui, dar cu șase numere prea mari pentru mine – s-au desprins și au alunecat în tăcere la pământ. Un curent rece s-a furișat pe sub rochia mea și a lovit părțile abia dezgolite. Am inspirat cu un icnet slab.

— E frig, nu?

Roger a strâns din umeri, zâmbind în timp ce tremura în mod exagerat.

— Da, adevărat, am spus eu. Ar îngheța până și boașele unei maimuțe de alamă, nu?

Jamie și Roger au fost cuprinși brusc de un acces de râs amestecat cu tuse.

•

După ce au fost plasate santinele și caii au fost pregătiți pentru noapte, ne-am retras în locul nostru de odihnă, la o distanță discretă de cercul din apropierea focului. Până când Jamie și-a încheiat ultimul rond al taberei, eu așezasem bolovanii cei mai mari și crenguțele dintr-un morman de frunze, tăiasem crengi de molid și așezasem pături peste ele. Căldura dată de foc și mâncare se risipise, dar nu am început să tremur

serios decât după ce el m-a atins.

M-aș fi băgat imediat sub pături, dar Jamie încă mă strângea în brațe. Intenția lui de început părea neschimbată – ca să spunem lucrurilor pe nume –, însă atenția îi era distrasă de ceva. Ținea brațele strânse în jurul meu, dar stătea nemișcat, cu gâtul lungit ca și cum ar fi tras cu urechea și privea spre pădurea înnegurată. Era întuneric deplin; nu se vedeau copacii, ci doar lumina focului reflectată de cele câteva trunchiuri aflate mai aproape de tabără – ultima umbră a crepusculului se stinsese și totul căzuse într-o beznă fără adâncime.

— Ce s-a întâmplat?

M-am tras puțin înapoi, lipindu-mă instinctiv de el, iar el m-a strâns mai tare în brațe.

— Nu știu. Dar simt ceva, englezoaico.

S-a mișcat ușor, ridicând capul într-o cercetare neliniștită, ca un lup care adulmecă vântul, dar la noi nu a ajuns niciun sunet în afara pocnetelor scoase de crengile desfrunzite.

— Dacă nu sunt rinoceri, trebuie să fie altceva, a spus el încet, și o șoaptă de neliniște mi-a zburlit perișorii de pe ceafă. O clipă, fata mea!

A plecat să discute cu glas scăzut cu doi bărbați, lăsându-mă singură și, fără prezența lui, vântul rece a început să mă copleșească.

Oare ce simțea acolo, în beznă? Aveam cel mai mare respect față de felul în care Jamie simțea pericolele. Trăise prea multă vreme ca vânător și ca vânat ca să nu perceapă granița subțire dintre cele două ipostaze – vizibilă sau nu.

A revenit curând și s-a ghemuit lângă mine în timp ce eu mă îngropam între pături.

— Gata, a spus el. Vom avea două santinele în noaptea asta și fiecare om își va ține arma încărcată la îndemână. Dar cred că totul va fi bine.

A privit dincolo de mine, spre pădure, însă fața lui era acum doar gânditoare.

— E în regulă, a repetat el din nou, cu mai multă siguranță în glas.

— A plecat?

A întors capul, arcuindu-și puțin buzele. Gura lui părea moale, tandră și vulnerabilă între firele roșcate și aspre ale bărbii.

— Nici nu știu dacă a fost ceva acolo, englezoaico, a răspuns.

Mi s-a părut că simt niște ochii îndreptați spre mine, dar putea fi un lup în trecere, o bufniță sau doar un *spiorad*[52] neliniștit, rătăcind prin pădure. Dar acum a plecat.

Mi-a zâmbit; am văzut pâlpâirea luminii care i-a înconjurat capul și umerii când s-a întors, o siluetă pe fundalul flăcărilor. De undeva, sunetul vocii lui Roger a străbătut până la mine, acoperind pocnetele lemnelor din foc, semn că învăța cântecul despre mătăsoase, urmând glasul lui Evan, aspru, dar sigur. Jamie s-a băgat între pături alături de mine și m-am răsucit spre el, pipăind cu mâinile pentru a-i întoarce serviciul pe care mi-l făcuse mai devreme.

Tremuram amândoi convulsiv, dornic fiecare să simtă căldura celuilalt. L-am găsit și el m-a întors, ridicând straturile de țesături dintre noi, astfel că a rămas în spatele meu, strângându-mă cu un braț sigur, în timp ce porțiunile mici și secrete ale goliciunii noastre s-au unit în căldura de sub pături. Am rămas cu privirea spre pădure, urmărind lumina focului dansând printre copaci, în timp ce Jamie s-a mișcat în spatele meu – în spate, apoi înăuntru – cald și mare și atât de lent, încât frunzele de sub noi abia au foșnit. Glasul lui Roger a devenit puternic și dulce, înălțându-se deasupra murmurului bărbaților, iar tremurul s-a oprit treptat.

•

M-am trezit mult mai târziu sub cerul negru-albăstrui, cu gura uscată și simțind răsuflarea aspră a lui Jamie în ureche. Visasem; unul dintre acele vise fără noimă, agitate și repetitive, care se sting odată cu deșteptarea, dar care îți lasă în gură și în minte un gust neplăcut. Aveam nevoie de apă, dar și să-mi golesc bășica udului; m-am strecurat atentă de sub brațul lui Jamie și am ieșit dintre pături. El s-a foit și a gemut slab, pufnind în somn, dar fără să se trezească.

M-am oprit o clipă cât să-mi las ușor o palmă pe fruntea lui. Era rece, deci nu avea febră. Probabil că nu se înșela – avea doar o răceală zdravănă. M-am ridicat în picioare regretând căldura ca de sanctuar a cuibului nostru, dar știind că nu puteam rezista până spre dimineață.

Cântecele încetaseră, focul scăzuse între timp, dar încă ardea, păstrat viu de santinelă. Era Munro Lindsay; am văzut blana albă a căciulii de oposum, cocoțată peste ceva care arăta ca un

---

[52] „Spirit” (în gaelică în orig.) (n.tr.).

morman îngrămădit de îmbrăcăminte și pături. Bărbatul necunoscut din Glasgow stătea ghemuit de cealaltă latură a luminișului, cu muscheta pe genunchi; a dat din cap spre mine, dar fața i-a rămas umbrită de borul pălăriei pleoștite. Auzindu-mi pașii, cel cu căciula albă s-a întors în direcția mea. Am schițat un salut, iar Munro a dat din cap, după care s-a întors cu fața spre pădure.

Bărbații stăteau întinși într-un cerc, îngropați sub pături. Am avut brusc o senzație de spaimă când am pășit printre ei. Încă sub influența vrăjii nopții și a viselor, m-am cutremurat văzând formele tăcute, nemișcate, așezate una lângă alta. Tot astfel stăteau și cadavrele la Amiens. La Preston. Nemișcate și în lințolii, unul lângă altul, cu fețele acoperite și anonime. Războiul rareori privește fețele morților săi.

De ce trebuia să mă trezesc din îmbrățișarea iubirii, gândindu-mă la război și la șirurile adormite de soldați morți? m-am întrebat, pășind ușor pe lângă corpurile învelite. Ei bine, având în vedere misiunea noastră, răspunsul era simplu. Ne îndreptam spre o bătălie – dacă nu acum, atunci destul de curând.

Un bărbat înfășurat în pătură a scos un sunet, a tușit și s-a întors, dar fața i-a rămas invizibilă, imposibil de deosebit de ale celorlalți. Mișcarea m-a făcut să tresar, dar apoi de sub pătură a ieșit un picior mare, lăsând la vedere gheata legată cu sfoară a lui Evan Lindsay. Am simțit că povara neliniștitoare a imaginației se ușurează când am avut în față dovada vieții, a individualității.

Anonimatul războiului face posibilă uciderea. Când morții nenumiți primesc din nou un nume pe o piatră de mormânt sau pe un cenotaf, atunci ei își recapătă identitatea pe care au pierdut-o ca soldați și își ocupă locul în suferință și amintire, fantome ale fiilor și ale iubiților. Probabil că acea călătorie se va sfârși cu pace. Însă conflictul care va urma… lumea va auzi despre el, și am trecut de ultimul dintre bărbații adormiți, ca și cum aș fi pășit printr-un vis urât, din care încă nu mă trezisem pe deplin.

Am cules un bidon de pe pământ, din apropierea desagilor și am băut cu sete. Apa era pătrunzător de rece, iar gândurile mele sumbre au început să se risipească, îndepărtate de gustul curat și dulce al apei. M-am oprit un moment, am icnit din cauza răcelii și m-am șters la gură.

Era bine să iau apă și pentru Jamie; dacă nu se trezise în

absența mea, sigur avea s-o facă atunci când mă întorceam, și știam că va avea gura la fel de uscată ca și mine, pentru că în acele momente nu putea respira pe nas. Am agățat bareta bidonului de umăr și am pătruns în adăpostul oferit de pădure.

Era frig sub copaci, dar aerul era neclintit și limpede precum cristalul. Umbrele care mi se păruseră sinistre când le văzusem de lângă foc erau ciudat de liniștitoare acum, când le vedeam din adăpostul pădurii. Stând cu spatele la lumina și pocnetele focului, ochii și urechile au început să se adapteze la întuneric. Am auzit foșnetul scos de ceva mic prin iarba uscată din apropiere, dar și țipătul îndepărtat și neașteptat al unei bufnițe.

După ce am terminat, am rămas nemișcată câteva clipe, bucurându-mă de solitudinea temporară. Era foarte frig, dar atmosfera era plină de pace. Jamie avusese dreptate, m-am gândit; indiferent ce fusese acolo mai devreme, pădurea nu ne era deloc ostilă.

Ca și cum gândul meu l-ar fi chemat, am auzit sunet de pași precauți, dar și respirația rară și ușor hârâită a lui Jamie. A tușit, scoțând un sunet înfundat și gâtuit care nu mi-a plăcut deloc.

— Aici sunt, am spus eu încet. Cum îți simți pieptul?

Accesul de tuse s-a oprit cu un șuierat brusc de panică, și între frunze s-a iscat un zgomot și un vârtej. L-am văzut pe Munro, cu muscheta în mână, tresărind lângă foc, după care o siluetă întunecată a țâșnit pe lângă mine.

— Stai! am spus mai mult uimită decât înspăimântată.

Umbra s-a împleticit și, din reflex, am smuls bidonul de pe umăr și l-am rotit ținându-l de baretă. Am lovit silueta în spate și am auzit un bufnet surd, iar omul – cu siguranță nu Jamie – a căzut în genunchi și a tușit.

Au urmat câteva momente de haos, când oamenii au țâșnit dintre pături ca niște jucării pe arcuri, strigând incoerent și producând o hărmălaie de nedescris. Omul din Glasgow a sărit peste câțiva bărbați care se zbăteau ca să se ridice și a pornit în viteză spre pădure, urlând și ținând muscheta deasupra capului. Gonind prin întuneric, a atacat prima siluetă pe care a văzut-o, care s-a întâmplat să fie a mea. Am plonjat cu capul înainte în frunze, sfârșind într-un mod lipsit de eleganță, lată și fără suflu, pentru că omul stătea cu genunchii pe stomacul meu.

Cred că scosesem un țipăt suficient de feminin când căzusem, pentru că s-a oprit, chiar când se pregătea să mă lovească în

cap cu patul muschetei.

— Ce?

A întins mâna liberă și a pipăit cu fereală. Simțind ceea ce era în mod inconfundabil un sân, și-a retras mâna ca ars și, încet, s-a desprins de pe mine.

— Ăă… hm! a făcut el.

— Uuf! am făcut eu cât de prietenos am putut.

Omul a dispărut scoțând un sunet tipic scoțian, exprimându-și astfel jena. Undeva în stânga mea s-au iscat strigăte și bufnituri, dar nu mai eram atentă la nimic, fiind prea ocupată să-mi trag sufletul.

Până m-am ridicat în picioare, intrusul fusese capturat și dus târâș spre lumina focului.

Dacă nu ar fi tușit când îl lovisem, probabil că ar fi reușit să scape. Așa însă, tușea atât de rău și respira atât de hârâit, încât abia de putea să se țină pe picioare, iar fața îi era vânătă de efortul de a mai lua o gură de aer. Venele de pe frunte ieșeau în evidență ca niște viermi, iar el scotea un șuierat bizar când respira – sau mai curând încerca asta.

— Ce naiba cauți aici? l-a întrebat Jamie cu glas răgușit, apoi s-a oprit pentru a tuși parcă în semn de solidaritate.

Era o întrebare retorică, deoarece băiatul abia putea vorbi. Era Josiah Beardsley, potențialul meu pacient căruia trebuia să-i scot amigdalele, iar ceea ce făcuse după Adunare nu îi îmbunătățise câtuși de puțin starea de sănătate.

M-am grăbit să ajung lângă foc, unde ceainicul stătea pe jăratic. L-am apucat folosindu-mă de șal și l-am clătinat. Da, mai rămăsese ceva și, cum stătea acolo încă de la cină, cafeaua era probabil foarte tare.

— Așezați-l, desfaceți-i puțin hainele și aduceți-mi niște apă rece! am spus eu.

Mi-am croit drum prin cercul de bărbați pentru a ajunge la prizonier, speriindu-i cu ceainicul fierbinte.

După câteva clipe, am apropiat de buzele lui o cană cu cafea tare, neagră și groasă, diluată doar puțin cu apă rece pentru ca nu cumva să-și opărească gura.

— Expiră numărând până la patru, inspiră numărând până la doi, expiră și apoi bea, i-am spus.

Albul ochiului i se vedea de jur-împrejurul irisului, iar în colțurile gurii i se acumulase salivă. Am pus ferm o mână pe

umărul lui, îndemnându-l să respire, să numere, să respire – și încordarea disperată i-a trecut puțin.

O sorbitură, o respirație, o sorbitură, o respirație, iar după ce a băut toată cafeaua, fața lui nu mai avea nuanța alarmantă de stacojiu, ci căpătase o culoare cam la fel ca burta unui pește, prezentând totuși vreo două semne roșietice din cauza loviturilor primite. Aerul încă șuiera în plămânii lui, dar *respira*, ceea ce reprezenta o îmbunătățire considerabilă.

Bărbații stăteau în jurul lui, murmurând și urmărindu-l cu interes, dar era frig și târziu și, pe măsură ce emoția stârnită de capturarea lui se stingea, au început să se moleșească și să caște. La urma urmelor, era doar un flăcăiaș, ba chiar unul slăbănog și lipsit de noroc. Au plecat de bunăvoie la păturile lor când Jamie i-a trimis la culcare, astfel că am rămas doar eu, el și Roger ca să ne ocupăm de neașteptatul oaspete.

L-am învelit cu păturile de rezervă, l-am uns cu grăsime camforată de urs și i-am pus în mâini încă o cană cu cafea, după care l-am lăsat pe Jamie să-l ia la întrebări. Băiatul părea profund stânjenit de atenția pe care i-am acordat-o, pentru că a rămas cu umerii plecați și cu ochii în pământ, dar nu îmi dădeam seama dacă pur și simplu nu era obișnuit să devină centrul preocupărilor cuiva ori dacă prezența masivă și dominatoare a lui Jamie, care stătea cu brațele încrucișate la piept, îl speria.

Era scund pentru cei paisprezece ani pe care îi avea și slab, aproape sfrijit; îi puteam număra coastele; părul negru, tuns scurt era încâlcit, plin de praf, grăsime și sudoare, iar aspectul lui general era al unei maimuțe pline de purici, cu ochi mari și negri și fața trasă de îngrijorare și suspiciune.

În cele din urmă, după ce am făcut tot ce se putea, m-am declarat mulțumită de înfățișarea lui. Cu încuviințarea mea, Jamie s-a așezat jos, lângă băiat.

— Așadar, domnule Beardsley, a spus el cu glas domol. Ai venit cumva să te alături trupei noastre de miliție?

— A... nu.

Josiah a învârtit cana cu cafea în mâini fără să ridice ochii.

— Eu... treburile pe care le aveam m-au adus încoace, asta-i tot.

A vorbit atât de răgușit, încât m-am crispat de milă, imaginându-mi iritația din gâtul lui.

— Am înțeles. Vocea lui Jamie a rămas scăzută și prietenoasă. Deci ai văzut din întâmplare focul nostru și te-ai gândit să cauți adăpost și ceva de mâncare?

— Da, domnule.

A înghițit cu o oarecare dificultate.

— Hm. Dar ai venit ceva mai devreme, nu? Ai apărut în pădure imediat după apusul soarelui. De ce ai așteptat până după răsăritul lunii ca să-ți faci cunoscută prezența?

— Nu am… n-am fost…

— Oh, ba da.

Vocea lui Jamie a rămas amicală, dar fermă. A întins o mână și l-a prins pe Josiah de pieptul cămășii, silindu-l să se uite la el.

— Ascultă-mă, tinere. Avem o înțelegere. Ești arendașul meu; așa am convenit. Asta înseamnă că ai dreptul la protecția mea. Dar asta înseamnă și că am dreptul să știu adevărul.

Josiah s-a uitat la Jamie și, deși pe față i se citeau teama și precauția, am observat și un autocontrol care îl făcea să pară mai mare de paisprezece ani. Nu a făcut niciun efort să-și ferească privirea, și în ochii negri și inteligenți a apărut o expresie de adâncă chibzuială.

Acel copil – dacă cineva îl putea considera astfel – era obișnuit să se bizuie doar pe propriile puteri.

— V-am spus, domnule, că voi veni la dumneavoastră de Anul Nou, și am vorbit serios. Ceea ce fac până atunci mă privește numai pe mine.

Jamie a ridicat din sprâncene, dar a dat rar din cap și a slăbit strânsoarea.

— Adevărat. Recunoști totuși că asta mă face curios.

Băiatul a deschis gura cu gând să vorbească, dar s-a răzgândit și, în schimb, și-a vârât nasul în cana cu cafea.

Jamie a încercat din nou.

— Te putem ajuta să-ți rezolvi mai ușor treburile? Vrei măcar să călătorești cu noi?

Josiah a scuturat din cap.

— Nu. Vă sunt îndatorat, domnule, dar treburile astea nu le pot rezolva decât eu.

Roger rămăsese jos, la mică distanță de Jamie, și urmărise scena în tăcere. S-a aplecat în față și și-a ațintit ochii verzi asupra băiatului.

— Treaba asta a ta, a spus el, are cumva legătură cu semnul

de pe degetul tău mare?

Băiatul a scăpat cana din mână, stropindu-mă cu cafea pe față și pe corsajul rochiei. Până să clipesc eu și să văd ce se întâmplă, băiatul s-a năpustit afară de sub pături și a ajuns la jumătatea luminișului, și imediat după aceea, Jamie s-a ridicat și a pornit după el. Băiatul dăduse roată focului, dar Jamie l-a sărit. Au dispărut amândoi în pădure ca o vulpe și un copoi, lăsându-ne pe mine și pe Roger cu gura căscată.

Pentru a doua oară în acea noapte, bărbații au țâșnit dintre păturile lor, punând mâna pe arme. Am început să cred că guvernatorul va fi încântat de acești oameni ai miliției; erau gata să intre în acțiune în orice clipă.

— Ce naiba…? i-am spus lui Roger, ștergându-mi picături de cafea de pe gene.

— Probabil că nu trebuia să aduc vorba despre asta atât de brusc, a răspuns el.

— Cum? Ce? Care e necazul? a răcnit Murdo Lindsay, privind încruntat în jur și îndreptând țeava muschetei spre copacii plini de umbre.

— Suntem atacați? Unde-s ticăloșii?

Kenny s-a ivit în patru labe lângă mine, privind atent pe sub marginea căciulii tricotate ca o broască aflată sub o stropitoare.

— Nimeni. Nu s-a întâmplat nimic. Vreau să spun că totul e în regulă!

În toată hărmălaia, eforturile mele de a calma oamenii și de a le explica situația au trecut aproape nebăgate în seamă. Însă Roger, fiind mult mai masiv și având glasul mai puternic, a reușit să potolească agitația și să explice lucrurile – atâta cât puteau fi explicate. Ce conta un om în plus sau în minus? Cu mormăieli de nemulțumire, oamenii s-au vârât din nou între pături, lăsându-ne pe mine și pe Roger să ne privim lung pe deasupra ceainicului.

— Ce era, totuși? am întrebat eu, puțin nesigură.

— Semnul? Sunt aproape sigur că era litera „H” – am văzut-o când l-ai convins să ia cana cu cafea, iar el a pus mâna în jurul ei.

Am simțit că mi se strânge stomacul. Știam ce însemna semnul, îl mai văzusem.

— Hoț, a rostit Roger, privindu-mă direct. A fost însemnat cu fierul roșu.

— Da, am spus nefericită. Oh, Doamne!

— Dacă ar ști, oamenii de la Ridge nu l-ar accepta, adevărat? a întrebat Roger.

— Nu cred că mulți dintre ei ar fi deranjați, am răspuns eu. Nu e vorba de asta, ci de faptul că a fugit când ai adus vorba de semn. Nu e doar un hoț condamnat – mi-e teamă că ar putea fi fugar. Iar Jamie l-a chemat la Adunare.

— Aha, a zis Roger scărpinându-se în barbă. *Earbsachd*. Jamie se va simți obligat față de el, nu?

— Ceva de genul ăsta.

Roger era scoțian – cel puțin din punct de vedere tehnic –, un scoțian din Highlands. Dar se născuse cu mult timp după dispariția clanurilor și nici istoria, nici moștenirea genetică nu îl puteau învăța tăria legăturilor vechi dintre lord și arendaș, dintre căpetenie și membru al clanului. Cel mai probabil, nici Josiah nu avea habar de importanța noțiunii de *earbsachd* – ceea ce era promis și acceptat de ambele părți. Dar Jamie știa.

— Crezi că Jamie îl va prinde? a întrebat Roger.

— Cred că a făcut-o deja. Nu-l poate urmări pe băiat pe întuneric, iar dacă l-ar fi pierdut, s-ar fi întors deja.

Existau și alte posibilități – ca Jamie să fi căzut în vreo prăpastie, să se fi împiedicat de vreun bolovan și să-și fi rupt un picior sau să fi dat peste o pumă sau un urs, de pildă, dar am preferat să nu mă gândesc la așa ceva.

M-am ridicat în picioare, întinzându-mi mădularele amorțite, și am privit spre pădure, unde dispăruseră Jamie și prada lui. Chiar dacă Josiah era un bun om al pădurii și vânător, Jamie avea mai multă experiență decât el. Josiah era mic, iute și mânat de spaimă; Jamie avea un avantaj considerabil ca mărime, forță și determinare pură.

Roger s-a ridicat și el. Părea ușor tulburat, așa cum privea spre copacii care ne înconjurau.

— Durează cam mult. Dacă l-a prins pe băiat, ce-i face?

— Stoarce adevărul de la el, îmi închipui, am răspuns și gândindu-mă la asta, mi-am mușcat buzele. Lui Jamie nu-i place să fie mințit.

Roger a coborât privirea spre mine, tresărind.

— Cum anume?

Am dat din umeri.

— Cum poate.

Îl văzusem făcând asta prin rațiune, șiretenie, farmec, amenințări și, la un moment dat, prin forță. Speram, mai mult de dragul băiatului, că acum nu trebuise să apeleze la forță.

— Am înțeles, a spus încet Roger. Bine.

Ceainicul era gol; mi-am strâns mantia în jurul corpului și m-am dus până la pârâu să-l umplu, apoi l-am pus deasupra focului să fierb apa și m-am așezat în așteptare.

— Ar trebui să te culci, i-am spus lui Roger după câteva minute.

El s-a mulțumit să-mi zâmbească, și-a șters nasul și s-a înfofolit mai bine în mantie.

— Și tu la fel, a zis el.

Nu bătea deloc vântul, însă era foarte târziu, iar frigul se instalase hotărât în adâncitura noastră, răspândindu-se umed și greu pe pământ. Păturile oamenilor se înmuiaseră de condens, iar eu simțeam răceala pătrunzătoare a solului care se furișa printre faldurile fustei mele. M-am gândit să mă duc și să recuperez pantalonii, dar nu am găsit energia necesară pentru a-i căuta. Agitația stârnită de apariția și fuga lui Josiah trecuse, iar letargia provocată de frig și de extenuare mă cuprindea treptat.

Roger a scormonit în foc și a adăugat câteva bucăți mici de lemn. Am vârât încă un fald al rochiei sub coapse și mi-am tras mantia și șalul în jurul meu, îngropându-mi mâinile în ele. Ceainicul atârna aburind, iar picăturile mici de apă, care cădeau când și când în foc, sfârâiau, punctând sforăiturile provocate de nasurile înfundate ale celor care dormeau.

Însă nu vedeam formele învelite în pături și nici nu auzeam suspinul pinilor întunecați. Auzeam doar foșnetul frunzelor uscate într-o pădure de stejari din Scoția, pe dealurile de deasupra satului Carryarrick. Făcusem tabără acolo, cu două zile înainte de lupta de la Prestonpans, cu treizeci de oameni de la Lallybroch – în drumul nostru pentru a ne alătura armatei lui Charles Stuart. Și un tânăr apăruse pe neașteptate din întuneric; un pumnal sclipise în lumina focului.

Un alt loc, un alt timp. M-am cutremurat, străduindu-mă să alung amintirile apărute brusc: o față albă și slabă și ochii unui băiat, măriți de șoc și durere. Lama unui pumnal, întunecându-se și luminându-se în jăratic. Mirosul de praf de pușcă, sudoare și carne arzând.

Vreau să te împușc, îi spusese el lui John Grey. *În cap*, *în inimă*? Prin amenințare, prin minciună, prin forță brută.

Asta se întâmplase atunci și asta se întâmpla acum, mi-am zis. Dar Jamie va face ce trebuia.

Roger stătea tăcut, urmărind flăcările dansând și pădurea de dincolo de ele. Avea ochii umbriți și m-am întrebat la ce se gândea.

— Îți faci griji pentru el? a întrebat, fără să mă privească.

— Acum? Sau în general? am zâmbit, deși nu prea vesel. Dacă mi-aș face, nu aș găsi nicio clipă de odihnă.

A întors capul spre mine și pe buze i-a apărut un zâmbet.

— Și-acum te odihnești, nu?

Am zâmbit din nou, de data asta sincer, deși fără să vreau.

— Nu umblu de colo-colo, i-am răspuns. Și nici nu-mi frâng mâinile.

A ridicat o sprânceană întunecată.

— Poate le-ar ajuta să se încălzească.

Unul dintre bărbați s-a mișcat, murmurând ceva între pături și câteva clipe am tăcut amândoi. Apa din ceainic fierbea; i-am auzit bolborositul slab.

Ce îl putea reține pe Jamie? Doar nu-i trebuise atât de mult timp ca să-l ia la întrebări pe Josiah Beardsley – ori ar fi primit neîntârziat răspunsurile cerute, ori l-ar fi lăsat pe băiat să plece. Indiferent ce furase el, nu era treaba lui Jamie – în afara promisiunii de *earbsachd*.

Flăcările exercitau asupra meu un efect hipnotic; privind lumina schimbătoare, vedeam în minte focul cel mare de la Adunare, siluetele întunecate din jurul lui și auzeam sunetele îndepărtate ale scripcilor.

— Să plec în căutarea lui? a întrebat Roger pe neașteptate cu glas scăzut.

Am tresărit, trezită brusc din hipnoza care îmi provoca somn. Mi-am trecut o mână peste față și am scuturat din cap ca să-mi limpezesc mintea.

— Nu. E primejdios să intri într-o pădure necunoscută pe întuneric și oricum nu l-ai putea găsi. Dacă nu se întoarce până spre dimineață, vom avea timp destul.

Pe măsură ce clipele se scurgeau încet, am început să cred că zorile ar putea apărea înainte de sosirea lui Jamie. Eram îngrijorată pentru el, dar adevărul era că nu se putea face nimic

până a doua zi. Gânduri tulburătoare au încercat să-și croiască drum în mintea mea; oare Josiah avea pumnal? Bineînțeles că da. Dar chiar dacă băiatul s-ar fi dovedit suficient de disperat ca să-l folosească, era posibil să îl ia pe Jamie prin surprindere? Am alungat asemenea presupuneri și am încercat să-mi ocup mintea numărând accesele de tuse ale oamenilor din jurul focului.

Numărul opt a fost Roger; o tuse profundă, bogată, care a făcut ca umerii să i se cutremure. M-am întrebat dacă era îngrijorat pentru Bree și Jemmy. Ori se întreba dacă Bree era îngrijorată în privința lui? I-aș fi putut răspunde la acea întrebare, dar asta nu l-ar fi ajutat. Bărbații care luptau – sau se pregăteau să lupte – aveau nevoie să se gândească la căminul lor ca la un loc al siguranței depline; convingerea că totul era bine acolo le dădea curaj și rezistență să mărșăluiască și să îndure. Și alte lucruri i-ar face să lupte, dar lupta reprezintă o parte foarte mică a războiului.

O parte al naibii de importantă, englezoaico, a rostit Jamie în mintea mea.

În cele din urmă, am început să moțăi, trezindu-mă în repetate rânduri când capul îmi cădea brusc în piept. Ultima oară am avut senzația unor mâini pe umeri care m-au trezit, însă doar pentru scurtă vreme. Roger m-a întins cu delicatețe jos, îndoind jumătate din șalul meu pentru a face o pernă și așezând atent restul în jurul umerilor. L-am zărit un moment, o siluetă conturată în lumina focului, întunecată și semănând în mantia lui cu un urs, apoi nu am mai știut de mine.

•

Nu știu câtă vreme am dormit; m-am trezit brusc la auzul unui strănut puternic în apropiere. Jamie era la vreun metru depărtare, ținându-l cu o mână pe Josiah Beardsley de încheietură și având pumnalul în cealaltă. S-a oprit cât să mai strănute de două ori, și-a șters nasul cu mâneca, nervos, apoi a vârât pumnalul în jarul din foc.

Am simțit duhoarea metalului încins și m-am săltat într-un cot. Înainte de a apuca să spun sau să fac vreun gest, ceva a tresărit și s-a mișcat lângă mine. Uimită, am coborât ochii, apoi am privit în sus, după care din nou în jos, convinsă că, în starea mea de derută, încă visam.

Sub mantia mea stătea un băiat, ghemuit și lipit de mine,

dormind dus. I-am văzut părul negru și trupul slab, o piele palidă, murdară și plină de zgârieturi. Dinspre foc s-a auzit un sfârâit puternic; mi-am îndreptat din nou privirea într-acolo și l-am văzut pe Jamie apăsând degetul mare al lui Josiah de metalul încins al pumnalului înnegrit.

Cu coada ochiului, Jamie m-a observat mișcându-mă și s-a strâmbat în direcția mea, cu buzele strânse într-o rugăminte mută de a păstra tăcerea. Fața lui Josiah era contorsionată, cu buzele dezvelindu-i dinții de durere – însă nu a scos niciun sunet. De partea cealaltă a focului, tăcut ca o stâncă, Kenny Lindsay stătea și urmărea totul.

Convinsă în continuare că visam – ori sperând asta –, mi-am lăsat o mână peste corpul băiatului ghemuit și lipit de mine. S-a mișcat din nou, și senzația de carne solidă de sub degete m-a trezit complet. L-am strâns de umăr, și ochii lui s-au deschis larg, alarmați.

S-a smuls de lângă mine, chinuindu-se stângaci să se ridice în picioare. Apoi și-a văzut fratele – fiindcă, evident, Josiah *era* fratele lui – și s-a oprit brusc, privind înnebunit spre luminiș, spre oamenii împrăștiați în jurul focului, spre mine, Jamie și Roger.

Fără să ia în seamă durerea înspăimântătoare provocată de arsură, Josiah s-a ridicat de jos și a pășit repede și tăcut spre fratele lui, luându-l de un braț.

M-am sculat și eu, mișcându-mă încet, ca să nu-i sperii. Ei m-au urmărit cu priviri identice, precaute, pe fețele slabe și palide. Da, fețele lor trase arătau la fel – deși părul celuilalt băiat era mai lung. Nu purta decât o cămașă zdrențuită și era desculț. L-am văzut pe Josiah strângându-și fratele de braț în semn de încurajare și am început să bănuiesc ce anume furase. Le-am adresat amândurora un zâmbet, apoi m-am întins spre Josiah.

— Lasă-mă să-ți văd mâna, am spus în șoaptă.

A șovăit un moment, apoi mi-a întins mâna dreaptă. Era o operație făcută curat și bine: atât de bine, încât m-am simțit neputincioasă o clipă. Buricul degetului mare fusese tăiat exact, iar rana deschisă fusese cauterizată cu metalul încins. Un oval cu o crustă de culoare roșu-închis înlocuise semnul trădător făcut cu fierul roșu.

Am auzit o ușoară mișcare în spatele meu; Roger adusese cutia cu ustensile medicale, pe care a așezat-o la picioarele

mele.

Nu aveam mare lucru de făcut în privința rănii, trebuia doar să aplic puțină alifie cu gențiană și să bandajez degetul cu o cârpă uscată și curată. Cât m-am ocupat de bandajare, am sesizat că Jamie își băgase pumnalul în teacă și se ridicase discret, pentru a merge să scotocească prin pachete și desagi. Până am terminat eu, el s-a întors cu o legătură făcută dintr-o broboadă, în care pusese mâncare, plus o pătură legată sul. Pe braț avea pantalonii pe care îi dezbrăcasem eu.

I-a întins pantalonii băiatului celui nou, i-a dat lui Josiah mâncarea și pătura, după care și-a lăsat greu o mână pe umărul lui și l-a strâns cu putere. L-a atins delicat pe celălalt băiat, făcându-l să se întoarcă spre pădure. Apoi a arătat în direcția copacilor și Josiah a dat aprobator din cap. Și-a atins fruntea uitându-se la mine, iar bandajul de pe degetul lui a sclipit alb, apoi a spus în șoaptă:

— Vă mulțumesc, doamnă.

Cei doi băieți au dispărut tăcuți în pădure, picioarele desculțe ale geamănului licărind albicioase sub tivul larg al pantalonilor în timp ce își urma fratele.

Jamie i-a făcut un semn din cap lui Kenny, apoi s-a așezat lângă foc, cu umerii căzuți brusc de oboseală. I-am turnat cafea într-o cană și el a luat-o, mișcându-și buzele într-o încercare de zâmbet prin care voia să-mi mulțumească, dar zâmbetul s-a destrămat într-un acces de tuse chinuitoare.

Am întins mâna după cană înainte ca Jamie să verse cafeaua și, peste umerii lui Jamie, am surprins ochii lui Roger. A arătat spre răsărit și a dus un deget la buze, apoi a ridicat din umeri într-un gest de resemnare. Voia la fel de mult ca și mine să afle ce se întâmplase și de ce. Avea însă dreptate; noaptea era pe sfârșite. Zorile aveau să apară curând, iar oamenii – cu toții obișnuiți să se trezească la prima geană de lumină – pluteau deja spre pojghița deșteptării.

Jamie încetase să mai tușească, dar scotea niște sunete îngrozitoare din gât în încercarea de a-și drege glasul, ceea ce m-a dus cu gândul la un porc care se îneacă în noroi.

— Poftim, am șoptit, înapoindu-i cana. Bea și întinde-te. Trebuie să dormi puțin.

A clătinat din cap și a apropiat cana de buze. A înghițit și s-a strâmbat când a simțit gustul amar.

— Nu merită, a zis el cu glas hârâit.

A făcut un semn cu capul spre răsărit, unde pinii se profilau întunecați pe fundalul cerului cenușiu.

— În plus, trebuie să mă gândesc ce naiba să fac acum.

27.

CHEMAREA MORȚII

Abia mi-am putut controla nerăbdarea până când oamenii s-au sculat și au mâncat, apoi au strâns tabăra – într-o manieră supărător de lentă – și apoi au încălecat. În cele din urmă, m-am trezit din nou pe cal, călărind prin dimineața atât de friguroasă și clară, încât credeam că aerul s-ar putea fărâmița în cioburi când îl voi inspira.

— Hai, am spus, sărind peste introducere, în momentul în care calul meu a ajuns lângă al lui Jamie. Vorbește.

S-a uitat la mine și a zâmbit. Fața îi era marcată de oboseală, însă aerul proaspăt – și multă cafea foarte tare – îl readuseseră la viață. În ciuda nopții tumultuoase, și eu mă simțeam proaspătă și vioaie, iar sângele îmi ajungea aproape de piele și înflorea în obraji.

— Nu-l așteptăm pe micuțul Roger?

— O să-i povestesc eu mai târziu – ori o poți face tu.

Nu era posibil să mergem toți trei în linie, doar datorită unei viituri care lăsase în urmă o porțiune de pietriș pe versantul muntelui puteam înainta alături în acele momente, departe de ceilalți și fără să fim auziți. Mi-am îndemnat calul mai aproape de al lui Jamie și am văzut cum genunchii îmi sunt învăluiți în aburul scos de cal pe nări.

Jamie și-a frecat fața cu o mână și s-a scuturat, ca și cum ar fi vrut să lepede oboseala.

— Da, în fine, a spus el. Ai băgat de seamă că sunt frați, da?

— Da, am observat. De unde naiba a apărut celălalt?

— De acolo.

A ridicat bărbia, arătând spre vest. Grație eroziunii, am putut vedea un mic adăpost între stânci, în adâncitura de dedesubt – una dintre breșele din sălbăticie unde copacii făceau loc unei

pajiști și unui pârâu. Dintre copacii de la marginea adăpostului se ridica drept spre cer un firicel de fum, semănând cu un deget arătător în aerul rece și neclintit.

Mijindu-mi ochii, am distins ceva ce arăta ca o mică fermă, cu câteva anexe dărăpănate. În timp ce priveam, am zărit o siluetă minusculă ieșind din casă și îndreptându-se spre unul dintre șoproane.

— Vor descoperi imediat că a dispărut, a spus Jamie, oarecum sumbru. Deși, cu puțin noroc, își vor închipui că s-a dus la privată sau să mulgă caprele.

Nu m-am deranjat să-l întreb de unde știa că acolo existau capre.

— Acolo le e căminul? Acolo stau Josiah și fratele lui?

— Într-un fel, englezoaico. Au fost servitori cu contract.

— *Au fost*? am întrebat eu cu scepticism în glas.

Mă cam îndoiam că durata contractului celor doi frați expirase cu o seară în urmă.

Jamie a ridicat un umăr, apoi și-a șters cu mâneca nasul care îi curgea.

— Doar dacă nu cumva îi prinde cineva.

— Tu l-ai prins pe Josiah, am spus eu apăsat. Ce ți-a povestit?

— Adevărul, a zis el cu o ușoară strâmbătură. Ori cel puțin așa cred.

Îl urmărise pe Josiah prin întuneric, ghidându-se după răsuflarea lui șuierătoare și disperată, îl încolțise în cele din urmă într-o adâncitură a terenului și astfel îl prinsese. Îl învelise apoi pe băiatul care tremura în tartanul lui, îl făcuse să se așeze și, folosindu-se de răbdare și fermitate – întărite de sorbituri de whisky din plosca lui –, reușise în cele din urmă să stoarcă toată povestea.

— Familia lor a imigrat – tatăl, mama și șase copii. Doar gemenii au supraviețuit drumului; restul au pierit pe mare din cauza unor boli. Nu aveau rude aici – sau n-au întâlnit niciuna pe corabie – prin urmare, căpitanul i-a vândut. Prețul nu a acoperit costul călătoriei, astfel că frații au ajuns sub contract pe treizeci de ani, iar simbriile lor aveau să fie date pentru plata datoriei.

A povestit acestea cu glas egal și distant; astfel de lucruri erau obișnuite. Știam asta, dar eram mai puțin dispusă să accept fără să comentez.

— Treizeci de ani! Păi, asta înseamnă... câți ani aveau atunci?

— Doi sau trei, mi-a răspuns Jamie.

Am rămas înmărmurită. Trecând peste tragedia în sine, m-am gândit că trebuia să existe și o parte bună; dacă omul care cumpărase copiii i-ar fi îngrijit cum se cuvenea când erau mici… dar mi-am amintit coastele care străpungeau pielea lui Josiah, dar și picioarele lui strâmbe. Nu fuseseră îngrijiți așa cum trebuia. În realitate însă, nu se bucurau de o îngrijire deosebită nici copiii din familiile care îi iubeau.

— Josiah nu știe cine i-au fost părinți, de unde venea și nici numele de familie, a explicat Jamie, apoi a tușit scurt și și-a dres glasul. Își știe doar numele mic, și pe cel al fratelui său – pe care îl cheamă Keziah –, dar nimic altceva. Beardsley e numele omului care i-a cumpărat. Băieții nici nu știu dacă sunt scoțieni, englezi, irlandezi – având asemenea nume, probabil că nu sunt germani sau polonezi, dar nici asta nu este imposibil.

— Hm…

Am scos un norișor de aburi, făcând ca ferma de jos să nu se mai vadă clar.

— Deci Josiah a fugit. Îmi închipui că asta are legătură cu semnul de pe degetul lui.

Jamie a încuviințat cu ochii în pământ în timp ce calul își alegea drumul în josul pantei. De o parte și de alta a drumeagului, solul era moale și presărat cu grohotiș, iar bulgări de moroi negru apăreau ca niște ciuperci târâtoare printre pietre.

— A furat o roată de cașcaval – în privința asta, a fost sincer, a continuat Jamie și, amuzat preț de o clipă, a dat să zâmbească. A luat-o din șopronul unei lăptării din Brownsville, dar l-a văzut o femeie. De fapt, ea a spus că era vorba de celălalt – fratele lui – care o furase, dar…

Un moment, sprâncenele lui Jamie s-au unit.

— Probabil că în chestia asta Josiah nu a fost chiar atât de sincer pe cât credeam. În orice caz, unul dintre băieți a furat cașcavalul; Beardsley i-a prins pe amândoi cu el și a chemat șeriful, iar Josiah a luat vina asupra lui și a fost pedepsit.

După acel incident, petrecut cu doi ani în urmă, băiatul fugise de la fermă. Josiah dorise mereu să se întoarcă pentru a-și salva fratele – așa îi spusese lui Jamie –, dar numai după ce va reuși să înjghebeze un loc în care să trăiască. Oferta lui Jamie venise ca o mană cerească pentru el, de aceea plecase de la Adunare

pentru a se întoarce la fermă pe jos.

— Închipuie-ți surprinderea lui când ne-am găsit aici, pe coastă, a spus Jamie, apoi a strănutat, și-a șters nasul și ochii i-au lăcrimat slab. Pândea în apropiere, încercând să aștepte până la plecarea noastră sau să afle dacă ne îndreptam spre fermă – și, dacă procedam astfel, am fi creat o diversiune perfectă pentru ca el să se strecoare neobservat și să-și scoată fratele de acolo.

— Așa că ai hotărât să te strecori împreună cu el și să-l ajuți.

Și mie îmi curgea nasul de frig. Am scotocit după batistă cu o mână, sperând ca Doamna Piggy, calul meu, să nu mă arunce peste cap în josul muntelui când îmi voi sufla nasul. M-am uitat la Jamie peste marginea batistei. Încă avea nasul roșu și umed, dar pomeții lui înalți erau îmbujorați de soarele dimineții și părea deosebit de bine dispus pentru cineva care stătuse în pădurea rece toată noaptea.

— Distractiv, nu?

— Da, a fost. N-am mai făcut așa ceva de ani.

Ochii lui Jamie s-au transformat în triunghiuri albastre când a rânjit.

— Mi-am adus aminte de un raid făcut cu Dougal și cu oamenii lui pe pământurile lui Grant, asta când eram flăcău. Ne-am furișat prin întuneric și am intrat în hambar fără să scoatem niciun sunet – Iisuse, a trebuit să mă stăpânesc să nu le iau vaca. Sau aș fi făcut-o, dacă ar fi avut vreuna.

Am pufnit și am râs cu indulgență.

— Jamie, ești cel mai desăvârșit bandit, am spus eu.

— Bandit? a repetat el, ușor jignit. Englezoaico, sunt un om foarte cinstit. Ori sunt atunci când îmi permit asta, s-a corectat aruncând o scurtă privire în urmă, ca să fie sigur că nu ne auzea nimeni.

— Oh, ești întrutotul cinstit, l-am asigurat. Prea cinstit ca să-ți fie de vreun folos. Doar că nu prea respecți legea.

Observația mea a părut să-l tulbure puțin, pentru că s-a încruntat și a scos un sunet gros, ca orice scoțian care este nemulțumit sau care încearcă să-și curețe gâtul. A tușit, apoi a tras de hățuri și, ridicându-se în scări, și-a fluturat pălăria spre Roger, aflat la o oarecare distanță în susul pantei. Roger i-a răspuns la salut și a întors calul în direcția noastră.

Mi-am apropiat calul de al lui Jamie și am lăsat frâul liber.

— O să-l trimit pe Roger cu oamenii la Brownville, mi-a explicat Jamie, lăsându-se din nou în șa, cât eu mă duc singur să fac o vizită familiei Beardsley. Englezoaico, vrei să vii cu mine sau pleci cu Roger?

— Vin cu tine, am răspuns fără ezitare. Vreau să văd și eu cum sunt acești oameni.

A zâmbit și și-a dat părul peste cap cu o mână, după care și-a pus pălăria. Își lăsase părul desfăcut ca să-i acopere gâtul și urechile pentru a le feri de frig, iar părul strălucea ca arama topită în soarele dimineții.

— Așa îmi închipuiam și eu. Dar să ai grijă ca să nu te trădeze fața, a adăugat pe un ton care mima avertismentul. Să nu rămâi cu gura căscată și să nu roșești când vor aduce vorba de slujitorul care le-a dispărut.

— Mai bine ai avea grijă de fața ta, am replicat oarecum enervată. Să nu roșesc, da? Josiah ți-a spus că el și fratele lui au fost tratați rău?

M-am întrebat dacă, în afara incidentului cu roata de cașcaval, mai existaseră și alte lucruri care îl îndemnaseră să fugă de acolo.

Jamie a clătinat din cap.

— Nu l-am întrebat și nici el n-a spus – dar pune-ți o întrebare, englezoaico: ai părăsi un cămin decent și ai trăi singur în pădure, dormind în frunze reci și mâncând viermi și greieri până înveți să vânezi?

Și-a îmboldit calul și a urcat panta ca să-l întâlnească pe Roger, lăsându-mă să mă gândesc la spusele lui. S-a înapoiat după câteva momente și mi-am întors calul ca să stea lângă al lui, iar în minte mi-a venit încă o întrebare.

— Dar dacă lucrurile au fost atât de rele încât să se vadă silit să plece, fratele lui de ce nu a mers cu el?

Surprins, Jamie mi-a aruncat o privire, apoi a zâmbit sumbru.

— Englezoaico, Keziah e surd.

Din ceea ce îi spusese Josiah, nu se născuse surd; geamănul lui își pierduse auzul din cauza unei vătămări suferite când avea cinci ani. Drept urmare, Keziah putea vorbi, dar nu auzea nici cele mai puternice zgomote, astfel că nu putea desluși foșnetul frunzelor sau sunetul pașilor, deci nu putea să vâneze sau să scape de urmăritori.

— Keziah îl înțelege, așa spune Josiah, și nu mă îndoiesc de

asta. Când ne-am furișat în hambar, eu am stat de pază cât băiatul a urcat scara spre pod. N-am auzit niciun sunet, iar după câteva clipe, amândoi erau pe podea în fața mea, iar Keziah se freca somnoros la ochi. Nu-mi dădusem seama că sunt gemeni; am rămas trăsnit văzând cât de mult seamănă între ei.

— Mă-ntreb de ce Keziah nu a venit îmbrăcat cu pantaloni, am spus, atingând un subiect care mă nedumerise.

Jamie a râs.

— I-am întrebat. Se pare că îi dezbrăcase la culcare, îi lăsase în fân, și una dintre pisicile care trăiau acolo a fătat pe ei. Nu a vrut să o deranjeze.

Am râs și eu, deși mi-am amintit cu tristețe picioarele desculțe, precum și pielea albăstruie, care părea violetă în lumina focului.

— Bun băiat! Și încălțările?

— N-a avut așa ceva.

Ajunsesem deja la poalele pantei. Caii s-au strâns acolo un moment, apoi s-au întors lent în jurul lui Jamie, care a dat îndrumări, a stabilit locul de întâlnire, după care au urmat saluturile de rămas-bun. Apoi, Roger – dând dovadă de siguranță de sine – a scos un fluierat printre dinți și și-a fluturat pălăria drept chemare. L-am urmărit îndepărtându-se și am observat că s-a întors pe jumătate în șa, după care s-a rotit din nou, privind drept înainte.

— Nu e sigur că va fi urmat, a comentat Jamie privindu-l pe Roger.

A clătinat critic din cap, apoi a ridicat din umeri, semn că alunga ideea.

— Mda, în fine. Se va descurca. Ori nu.

— Se va descurca, am spus, gândindu-mă la noaptea precedentă.

— Mă bucur că gândești așa, englezoaico. Atunci, să mergem.

A plescăit din buze, îndemnând calul să se întoarcă.

— Dacă nu ești convins că Roger se va descurca, de ce îl trimiți singur? am întrebat, legănându-mă în șa când am pătruns în micul crâng dintre noi și ferma deocamdată invizibilă. De ce nu ții oamenii laolaltă ca să-i conduci chiar tu la Brownsville?

— Pe de-o parte, nu va învăța dacă nu-i ofer șansa. Pe de alta…

A făcut o pauză și s-a întors să mă privească.

— Pe de alta, nu vreau ca toată tărășenia să ajungă la urechile lui Beardsley, care va afla astfel de slujitorul lui dispărut. Toți oamenii din tabără l-au văzut aseară pe Josiah, nu? Dacă îți lipsește un servitor și auzi că el a apărut în pădurea din apropiere și a produs agitație, poți trage anumite concluzii, nu crezi?

S-a întors cu fața la drum și l-am urmat pe cărarea îngustă ce șerpuia printre pini. Rouă lucea ca diamantele pe scoarța și pe acele lor, iar mici picături reci ca gheața cădeau de pe crengile de deasupra noastră, înfiorându-mi pielea sub atingerea lor.

— Dacă acel Beardsley nu e bătrân sau infirm, nu ni se va alătura? am obiectat eu. Mai devreme sau mai târziu, cineva o să aducă vorba de Josiah în prezența lui.

Jamie a scuturat din cap.

— Și ce să-i spună, mă rog? Toți l-au văzut pe băiat când l-am adus târâș, apoi l-au văzut rupând-o la goană. Din câte știu oamenii, este limpede că a scăpat.

— Kenny Lindsay i-a văzut pe amândoi când i-ai adus în tabără.

Jamie a dat scurt din umeri.

— Da, am vorbit cu Kenny în timp ce înșeuam caii. Nu va scoate nicio vorbă.

Avea dreptate, mi-am dat seama. Kenny era unul dintre oamenii de la Ardsmuir; va respecta ordinele lui Jamie fără să crâcnească.

— Nu, a continuat Jamie, conducându-și calul cu pricepere pentru a ocoli un bolovan, Beardsley nu e infirm; Josiah mi-a spus că face negoț cu indienii – duce mărfuri dincolo de Linia Tratatului, în satele Cherokee. Însă nu știu dacă acum e acasă. Dar dacă e…

A inspirat și s-a oprit să tușească, deoarece aerul rece îi iritase plămânii.

— Ăsta este alt motiv pentru care am trimis oamenii înainte, a continuat el, șuierând discret. Cred că nu-i vom ajunge din urmă decât mâine. Până atunci, la Brownsville, vor avea prilejul să bea și să se cunoască mai bine; nu-și vor mai aduce aminte de flăcău și așa va fi mai puțin probabil să discute despre el în prezența lui Beardsley. Cu puțin noroc, vom pleca de acolo înainte de a răsufla ceva – nu există primejdia ca Beardsley să ne părăsească pentru a-l urmări pe băiat.

Așadar, spera ca Beardsley să se arate suficient de ospitalier pentru a ne oferi găzduire peste noapte. O speranță de înțeles, mai ales în sălbăticia pădurilor. Auzindu-l cum tușește din nou, am hotărât ca în acea seară să nu-i dau deloc pace și să-l silesc să se lase frecționat cu grăsime de urs cu camfor, fie că-i plăcea, fie că nu.

Am ieșit dintre copaci și am aruncat o privire încărcată de dubii spre casa fermei din fața noastră. Era mai mică decât îmi închipuisem și destul de dărăpănată, cu treptele crăpate, veranda lăsată și cu multe bucăți de șindrilă lipsă din acoperișul afectat de vreme. În fine, dormisem și în locuri mai neprimitoare, și probabil că asta avea să se întâmple din nou.

Ușa unui hambar prăpădit stătea larg căscată, dar nu am văzut niciun semn de viață. Gospodăria părea părăsită, cu excepția firicelului de fum care se ridica din hornul casei.

Îi vorbisem cu seriozitate lui Jamie, deși nu mă exprimasem foarte precis. *Era* cinstit și respecta legile – cu condiția ca acele legi să fie cele pe care dorea să le respecte. Știam că simplul fapt că o lege era dată de Coroană nu reprezenta suficient pentru el. Alte legi, nescrise, le-ar fi apărat cu prețul vieții.

Totuși, deși legea proprietății însemna mai puțin pentru un războinic din Highlands decât pentru alții, nu-mi scăpase – și, prin urmare, nu-i scăpase nici lui – că era pe punctul de a-i solicita ospitalitate și îndeplinirea îndatoririlor unui om a cărui proprietate tocmai o ciuntise. Știam că Jamie nu avea obiecții profunde față de acest tip de sclavie prin contract; în mod obișnuit, ar fi respectat o asemenea înțelegere. Însă nu știam dacă el intenționase sau nu să se concentreze pe o lege superioară care funcționa aici – prietenie, milă, *earbsachd* sau de altceva. Se oprise să mă aștepte.

— De ce ai hotărât să-l ajuți pe Josiah? l-am întrebat fără ocolișuri, în timp ce treceam prin lanul rar de porumb din fața casei.

Tulpinile uscate pocneau sub copitele cailor, iar cristale de gheață sclipeau pe frunzele rămase.

Jamie și-a scos pălăria și a așezat-o pe șa în fața lui, apoi și-a legat părul la spate, pregătindu-se să dea ochii cu gazda.

— Ei bine, i-am spus că, dacă e hotărât să meargă pe drumul acesta, atunci așa va fi. Dar, dacă preferă să vină la Ridge – singur sau cu fratele lui –, atunci trebuie să-l scăpăm de semnul

de pe deget, pentru că ar stârni tot felul de bârfe, care ar putea ajunge la urechile lui Beardsley, iar asta ar da naștere unei situații tare încâlcite.

A inspirat adânc și a expirat, iar aburii albi i-au înconjurat capul, apoi s-a întors spre mine cu o expresie serioasă.

— Flăcăul n-a șovăit nicio clipă, deși fusese însemnat; știa cum e. Și să-ți mai spun ceva, englezoaico – un om poate face un lucru disperat o dată din iubire sau curaj, dar e nevoie de ceva mai mult de atât pentru a o face a doua oară, și știi al naibii de bine cum te simți când trebuie să o faci din nou.

S-a întors cu spatele fără să mai aștepte răspunsul meu și s-a apropiat călare de ușă, împrăștiind un stol de porumbei care ciuguleau ceva. Stătea drept pe cal, cu umerii săi largi. Nu exista nimic care să sugereze cicatricele adânci care îi marcau spinarea pe sub mantia din pânză țesută în casă, dar le cunoșteam prea bine.

Deci asta era situația. *Precum nu se aseamănă față cu față, tot așa inima unui om cu inima altuia*[53]. Iar legea curajului era una pe care o respectase toată viața.

•

Câteva găini stăteau ghemuite pe verandă, umflate ca niște mingi cu ochi gălbui, plini de ranchiună. Au cotcodăcit răuvoitor când am descălecat, dar le era prea frig ca să se îndepărteze, nedorind să abandoneze acel loc însorit. Câteva scânduri ale verandei erau rupte, iar curtea din apropiere era presărată cu bucăți de cherestea pe jumătate prelucrate și cuie, ca și cum cineva ar fi vrut să facă niște reparații, dar încă nu își găsise răgazul ca să se apuce de treabă. Amânarea dura de ceva vreme, am avut eu impresia; cuiele ruginiseră, iar scândurile proaspăt tăiate se curbaseră și crăpaseră de umezeală.

— Hei! E cineva acasă? a strigat Jamie, oprindu-se în mijlocul curții.

Așa se obișnuia când te apropiai de o casă străină; deși mulți oameni din munți erau ospitalieri, existau unii care îi întâmpinau cu rezerve pe necunoscuți – și se arătau dispuși să facă prezentările sub amenințarea armei, până când aceștia dovedeau că sunt de bună-credință.

Gândindu-mă la asta, am păstrat o distanță prudentă în spatele lui Jamie, dar m-am asigurat că rămân vizibilă, înfoindu-

---

[53] *Pildele lui Solomon*, 27:19 (n. tr.).

mi rochia în mod ostentativ și netezind-o, folosindu-mi feminitatea ca dovadă a intențiilor noastre pașnice.

La naiba, în țesătura de lână a rochiei apăruse o gaură mică, produsă fără îndoială de o scânteie care zburase spre mine din focul de tabără. Am ascuns punctul ars cu un fald al rochiei, gândindu-mă cât de ciudat era că toată lumea socotea că femeile sunt inofensive din născare. Dacă aș fi manifestat vreo înclinație spre răutate, aș fi putut jefui și ucide familii întregi cu ușurință, de la un capăt la altul al zonei Ridge.

Din fericire, nu fusesem mânată de vreun astfel de impuls, deși îmi dădusem seama când și când că s-ar putea ca jurământul lui Hipocrat și porunca „Să nu faci rău” să nu se refere strict la procedurile medicale. Îmi venise, și nu numai o dată, să îi lovesc în cap pe unii pacienți mai recalcitranți cu o bucată de lemn, dar până atunci reușisem să mă înfrânez.

Desigur, cei mai mulți oameni nu aveau avantajul părerii părtinitoare a unui doctor asupra umanității. Și era adevărat că femeile nu apreciau genurile recreative de haos care le plăceau bărbaților – rareori am văzut femei care să se bată între ele doar din distracție. Însă dacă li se dădea vreun motiv…

Jamie se îndrepta spre hambar, strigând din când în când, dar fără niciun rezultat. Am aruncat o privire în jur, dar nu am văzut urme proaspete, în afara celor lăsate de noi. Câteva grămăjoare de balegă zăceau în apropierea unui buștean pe jumătate fasonat, dar se aflau acolo de câteva zile; erau umede de rouă, dar nu proaspete – cele mai multe se fărâmițaseră.

Nu venise nimeni și nimeni nu plecase decât pe jos. Familia Beardsley, indiferent câți membri avea, era probabil încă în casă.

Stând la pândă, totuși. Era devreme, dar nu chiar atât de devreme pentru fermierii care aveau multe treburi în gospodărie; în definitiv, cu ceva timp înainte zărisem pe cineva. Am făcut un pas înapoi, mi-am pus mâna streașină la ochi pentru a mi-i feri de soare și am privit cercetător ca să descopăr un semn de viață. Acești Beardsley îmi stârniseră în mod deosebit curiozitatea – și eram destul de îngrijorată de perspectiva de a avea printre noi unul sau mai mulți dintre bărbații familiei, ținând cont de evenimentele recente.

M-am întors din nou spre ușă și am observat o serie ciudată de semne scrijelite pe un uscior. Fiecare dintre ele era mic, dar

existau o sumedenie, întinzându-se pe întreaga lungime a usciorului și pe jumătate din celălalt. M-am uitat mai atent; erau grupate câte șapte, despărțite de o porțiune mai lată neatinsă, așa cum ar ține un deținut socoteala zilelor și a săptămânilor.

Jamie a ieșit din hambar și în urma lui s-a auzit un behăit slab. Caprele despre care vorbise Jamie, bineînțeles; m-am întrebat dacă mulsul lor era treaba lui Keziah – dacă da, absența lui avea să fie trădată curând, dacă nu era deja cunoscută.

Jamie a făcut câțiva pași spre casă, și-a dus mâinile pâlnie la gură și a strigat din nou. Niciun răspuns. A așteptat câteva momente, după care a ridicat din umeri și a urcat pe verandă, unde a bătut cu mânerul pumnalului în ușă. A făcut zgomot cât să scoale și morții din morminte, dacă s-ar fi aflat vreunii prin apropiere; găinile au cotcodăcit și s-au înfoiat, dar nu a apărut nimeni să răspundă acelei chemări bubuitoare.

Jamie s-a uitat la mine ridicând o sprânceană. În general, oamenii nu plecau chiar așa, lăsându-și gospodăriile nesupravegheate, mai ales dacă aveau animale.

— E cineva aici, a spus Jamie, drept răspuns la gândul meu nerostit. Caprele au fost mulse de curând; încă au picături de lapte pe ugere.

— Crezi c-au plecat toți în căutarea… ăă… știi tu a cui, nu? am murmurat, apropiindu-mă de el.

— Probabil.

S-a tras într-o parte, aplecându-se să se uite pe o fereastră. Avuseseră cândva geamuri din sticlă, dar majoritatea erau crăpate sau lipseau, iar în locul lor fuseseră puse bucăți murdare de muselină, bătute în cuie. L-am văzut pe Jamie privindu-le încruntat, trădând astfel disprețul meșterului față de o reparație făcută de mântuială.

A întors capul brusc, apoi m-a privit.

— Auzi ceva, englezoaico?

— Da. Am crezut că erau caprele, dar…

Behăitul s-a auzit din nou – de data asta venea clar din casă. Jamie a pus mâna pe ușă, dar ea nu s-a clintit.

— Zăvorâtă, a spus el scurt și s-a întors la fereastră, unde a întins mâna cu atenție spre cadru și a desprins un colț al muselinei.

— Pfu! am făcut eu, strâmbându-mă când aerul ieșit din încăpere mi-a ajuns la nas.

Eram obișnuită cu mirosurile acumulate în cabanele închise pe timpul iernii, în care damfurile de sudoare, haine murdare, picioare umede, păr năclăit de grăsime, oale de noapte se amestecau cu acelea de pâine coaptă, carne care fierbe și notele mai subtile de mucegai și umezeală, dar mirosul din locuința familiei Beardsley depășea orice închipuire.

— Ori țin porcii în casă, am spus eu, aruncând o privire spre hambar, ori înăuntru stau zece oameni care nu au mai ieșit afară de primăvara trecută.

— E cam apăsător, m-a aprobat Jamie.

Strâmbându-se din cauza duhorii, a vârât capul pe fereastră și a răcnit:

— *Thig a mach*! Ieși afară, Beardsley, ori intru eu!

Am aruncat o privire peste umărul lui pentru a vedea dacă invitația va da roade. Camera era spațioasă, dar atât de plină de obiecte, încât printre ele abia dacă se vedea vreo porțiune liberă de podea. Adulmecând cu fereală, am dedus că butoaiele pe care le-am văzut conțineau – între altele – pește sărat, smoală, mere, bere și varză murată, în vreme ce baloturi de pături din lână, vopsite cu roșu de coșenilă și indigo, butoiașe cu praf de pușcă și piei pe jumătate tăbăcite mirosind a rahat de câine își răspândeau mirosurile specifice, combinându-se în acea unică miasmă din interior. Am presupus că acelea erau mărfurile pe care le neguța Beardsley.

Și cealaltă fereastră fusese acoperită cu o blană zdrențuită de lup, astfel că în interiorul plin de umbre era semiîntuneric; din cauza tuturor acelor cutii, legături, butoaie și piese de mobilier așezate claie peste grămadă, încăperea arăta ca o versiune sărăcăcioasă a peșterii lui Ali Baba.

Sunetul a venit din partea din spate a casei, ceva mai tare; un zgomot între un țipăt și un mârâit. M-am tras un pas în spate, iar sunetul și mirosul acru mi-au adus în minte imaginea unei blăni negre și a violenței dezlănțuite.

— Urși, am sugerat eu, pe jumătate în serios. Oamenii au plecat și înăuntru a pătruns un urs.

— Da, Goldilocks, a spus Jamie sec. Nu-ncape nicio îndoială. Urși sau nu, ceva nu e bine. Adu pistoalele și cutia cu cartușe din desaga mea.

Am încuviințat din cap și m-am întors cu gând să plec, dar înainte de a coborî de pe verandă, dinăuntru s-au auzit pași

târșâiți, și m-am răsucit brusc. Jamie a apucat pumnalul, dar când a văzut ce era înăuntru, mâna i s-a relaxat pe mâner. A înălțat din sprâncene de uimire, iar eu m-am aplecat peste brațul lui ca să văd.

Aflată între două mormane de mărfuri, o femeie se uita la noi cu ochi bănuitori, ca un șobolan ce își înalță capul dintr-o grămadă de gunoi. Nu arăta chiar ca un șobolan, având părul ondulat și fiind destul de masivă, dar a clipit așa cum fac animalele dăunătoare care cântăresc primejdia.

— Plecați! a spus ea, după ce, evident, a tras concluzia că nu eram avangarda unei armate invadatoare.

— O dimineață bună vă doresc, doamnă! a început Jamie, sunt James Fraser de la...

— Nu-mi pahă cine ehti, l-a întrerupt ea. Pleacă!

— Nu voi face asta, a spus el cu fermitate. Trebuie să stau de vorbă cu bărbatul casei.

Pe fața ei plinuță a apărut o expresie extraordinară; îngrijorare, calcul și ceea ce putea fi interpretat drept amuzament.

— Trebuie?

Avea un ușor defect de vorbire; vorba ei a sunat ca *Thebuie*?

— Hi cine hpune ahta?

Urechile lui Jamie începeau să se înroșească, însă a răspuns destul de calm.

— Guvernatorul, doamnă. Sunt *colonelul* James Fraser, a spus el răspicat, însărcinat cu mobilizarea miliției. Toți bărbații capabili, cu vârsta între șaisprezece și șaizeci de ani, sunt chemați să se înroleze. Vrei să-l chemi pe domnul Beardsley, te rog?

— Mi-li-ți-a, ai hpus? a repetat ea, pronunțând cuvântul cu grijă. De ce, cu cine luptați, mă rog?

— Dacă avem noroc, cu nimeni. Dar chemarea la înrolare a fost trimisă, iar eu trebuie să răspund chemării, la fel și toți bărbații apți care locuiesc până la Linia Tratatului.

Jamie a strâns între degete traversa cadrului interior al ferestrei și a scuturat-o de probă. Era făcută din bețe subțiri de pin, iar lemnul se uscase și fusese afectat de vreme, dacă voia, Jamie putea să o smulgă cu ușurință din perete și să intre prin deschizătură. S-a uitat direct în ochii femeii și i-a zâmbit cu amabilitate.

Ea l-a privit printre gene și a strâns din buze, căzută pe gânduri.

— Bărbații teferi, a spus ea într-un târziu. Hm. Păi, nu avem niciunul. Băiatul cu contract a fugit din nou, și chiar de-ar fi fost aici, nu e teafăr; e hurd ca pământul hi la fel de proht.

A făcut semn spre ușă drept îndemn.

— Dacă vreți hă-l prindeți, puteți să-l păhtrahi.

Se părea că nu va începe nicio vânătoare generală pentru prinderea lui Keziah. Am inspirat adânc, pentru a ofta ușurată, dar m-am grăbit să expir.

Însă Jamie nu voia să se dea bătut cu una, cu două.

— Domnul Beardsley este acasă? a întrebat. Vreau să stau de vorbă cu el.

— Nu prea poate oferi companie, a răspuns ea, și tonul ciudat a apărut din nou în vocea ei; precaut, dar totodată încărcat de ceva ce părea a fi emoție.

— E bolnav? am întrebat eu, aplecându-mă peste umărul lui Jamie. L-aș putea ajuta; sunt doctor.

Ea a făcut un pas sau doi înainte și m-a măsurat, încruntându-se pe sub masa grea de păr castaniu și ondulat. Era mai tânără decât crezusem; văzută într-o lumină mai bună, fața era lipsită de ridurile ce apar cu vârsta și nici pielea nu-i atârna moale.

— Doctor?

— Soția mea este o bine cunoscută vindecătoare, i-a explicat Jamie. Indienii o numesc Corbul Alb.

— Vrăjitoarea?

A făcut ochii mari de spaimă și s-a tras un pas înapoi.

Ceva mi s-a părut ciudat la acea femeie și, uitându-mă mai atent la ea, mi-am dat seama despre ce era vorba. În ciuda duhorii din casă, ea era curată, la fel și hainele, iar părul părea moale și îngrijit – nicidecum o regulă în acea perioadă friguroasă a anului, când oamenii nu se spălau cu lunile.

— Cine ești? am întrebat-o direct. Doamna Beardsley? Ori fiica domnului Beardsley?

Nu avea mai mult de douăzeci și cinci de ani, m-am gândit, în ciuda siluetei masive, înfofolite în tot felul de haine. Umerii i se umflau vizibil pe sub șal, iar cu șoldurile late se freca de butoaiele care îi stăteau în cale. Era evident că negoțul cu indienii Cherokee aducea destul profit pentru a asigura hrană din belșug familiei, chiar dacă slujitorii cu contract răbdau de

foame. Am măsurat-o cu oarecare neplăcere, iar ea mi-a răspuns cu o privire foarte glacială.

— Hunt doamna Bearhdley.

Starea de alarmă dispăruse; a strâns din buze și le-a țuguiat, cântărindu-mă din ochi. Jamie și-a încordat brațul, iar rama ferestrei a crăpat cu un zgomot puternic.

— Atunci, poftihi înăuntru.

Tonul ciudat a reapărut în vocea ei; pe jumătate sfidător, pe jumătate încărcat de speranță. Jamie l-a sesizat și el și s-a încruntat, dar a dat drumul ramei.

Femeia a ieșit dintre lăzi și s-a întors spre ușă. Nu am surprins decât o frântură din mișcarea ei, dar mi-a fost de ajuns ca să observ că era șchioapă; își târa un picior, pentru că pantoful zgâria podeaua.

S-a auzit un bufnet și un icnet cât s-a chinuit ea să tragă zăvorul, apoi un hârșâit puternic și un zdrăngănit când l-a scăpat pe podea. Ușa era deformată și înțepenită în toc; Jamie a împins-o cu umărul și ușa s-a clintit, deschizându-se brusc spre înăuntru, iar scândurile care o alcătuiau s-au cutremurat de șoc. De când nu mai fusese deschisă? m-am întrebat eu.

De multă vreme, evident. L-am auzit pe Jamie pufnind și tușind când a intrat, iar eu am făcut tot posibilul să respir pe gură când l-am urmat. Chiar și așa, duhoarea era suficient de puternică pentru a răpune chiar și un dihor. Dincolo de putoarea emanată de mărfuri, de undeva venea un miros de privată, urină stătută și miasmă de fecale. Și mâncare stricată, de asemenea, dar și altceva. Am inspirat cu precauție încercând să inhalez doar câteva molecule de aer spre a le analiza.

— De când e bolnav domnul Beardsley? am întrebat eu.

În aglomerarea de miasme, depistasem o duhoare clară de boală. Nu doar izul vomei de mult uscate, ci și acela dulceag al scurgerilor purulente, plus mirosul greu de definit de drojdie care se umflă, care pare a fi pur și simplu mirosul bolii însăși.

— A… de câtăva vheme.

A închis ușa în urma noastră și am simțit brusc că mă cuprinde claustrofobia. Înăuntru, aerul părea gros, atât din cauza duhorii, cât și a lipsei de lumină. Îmi venea să mă reped și să sfâșii ceea ce acoperea ambele ferestre ca să las aerul să intre, dar mi-am încleștat mâinile pe mantie ca să mă abțin.

Doamna Beardsley s-a întors în lateral și s-a strecurat ca un

crab printr-un spațiu îngust dintre maldărele de mărfuri. Jamie mi-a aruncat o privire, a scos un sunet gutural, tipic pentru scoțieni când își exprimă dezgustul, și s-a aplecat pe sub un mănunchi de stâlpi de cort ca să o urmeze. Am pășit cu atenție după el, străduindu-mă să nu observ că din când în când călcam pe ceva neplăcut de moale. Mere putrede? Șobolani morți? M-am strâns de nas și nu am privit spre podea.

Clădirea fermei era o construcție simplă; o încăpere mare în față și alta în spate.

Camera din spate contrasta vădit cu aglomerarea mizeră a celei din față. Nu existau ornamente sau decorațiuni, camera era simplă și ordonată ca o sală de întruniri a quakerilor. Totul era fără pată, masa din lemn și vatra din piatră erau frecate la sânge, cele câteva ustensile din cositor străluceau mat pe un raft. O fereastră rămăsese neacoperită, cu geamul din sticlă intact, astfel că razele soarelui de dimineață ajungeau în cameră radiind un alb pur. Camera era tăcută, iar aerul, neclintit, sporind senzația ciudată că, după haosul din camera alăturată, pătrundeam într-un soi de sanctuar.

Impresia de pace a fost risipită imediat de un zgomot venind de deasupra. Același pe care îl auziserăm mai devreme, dar mai apropiat, un țipăt puternic, încărcat de disperare, ca scos de un porc torturat. Jamie a tresărit auzindu-l și s-a întors imediat spre o scară aflată la capătul celălalt al încăperii, care ducea spre pod.

— E acolo, sus, a spus doamna Beardsley, deși în mod inutil, deoarece Jamie era deja la jumătatea scării.

Țipătul ascuțit s-a auzit din nou, ceva mai precipitat, și am hotărât să nu-mi aduc trusa medicală decât după ce făceam o investigație.

Când m-am prins de scară, în capul ei a apărut Jamie.

— Englezoaico, adu o lumină, ceva, a spus el, după care a dispărut.

Doamna Beardsley a rămas neclintită, cu mâinile ascunse în șal, fără a se sinchisi să caute o lumânare. Ținea buzele strânse, iar obrajii ei bucălați îi erau presărați de pete roșietice. Am trecut pe lângă ea, împingând-o deoparte, am înșfăcat un sfeșnic de pe raft și am îngenuncheat ca să-l aprind din vatră, după care m-am grăbit să urc scara.

— Jamie, am spus eu, ridicându-mi capul peste scândura

podului și ținând lumânarea cu grijă deasupra.

— Aici, englezoaico.

Stătea la partea opusă a podului, unde umbrele erau foarte dese. Am trecut cu greu peste capătul de sus al scării și mi-am croit drum spre el, pășind cu fereală.

Duhoarea era mult mai pătrunzătoare acolo. Am surprins ceva lucind în întuneric și am împins lumânarea în față ca să pot vedea.

La fel de șocat ca mine, Jamie a inspirat icnit, dar și-a stăpânit imediat emoția.

— Domnul Beardsley, presupun, a spus el.

Bărbatul era enorm, ori așa fusese cândva. Ovalul uriaș al pântecului încă se înălța din umbre ca al unei balene, iar mâna, care zăcea inertă pe scânduri, aproape de piciorul meu, ar fi putut cuprinde cu ușurință o ghiulea. Însă carnea de pe partea superioară a brațului atârna flască, albită și moale, iar pieptul masiv părea scobit în centru. Ceea ce fusese cândva gâtul unui taur se sfrijise, rămânând doar niște tendoane, și un singur ochi lucea disperat înapoia șuvițelor de păr încâlcit.

Ochiul s-a mărit și omul a scos din nou acel sunet, încordându-se să ridice capul. Am simțit cum Jamie se cutremură. Am simțit cum mi se ridică părul pe ceafă, dar am ignorat senzația și am întins sfeșnicul spre mâinile lui Jamie.

— Ține-mi puțin lumina.

M-am lăsat în genunchi, simțind prea târziu lichidul care mustea și care mi-a udat poalele rochiei. Bărbatul zăcea în propria-i mizerie, și stătuse astfel multă vreme, podeaua se îmbibase cu mâzgă și umezeală. Era despuiat, acoperit doar cu un cearșaf subțire și, când am ridicat-o, am zărit răni ulcerate printre petele de mizerie.

Era destul de limpede ce suferință avea domnul Beardsley; o parte a feței îi atârna în mod grotesc, pleoapa îi căzuse peste ochi, iar brațul și piciorul dinspre mine erau întinse în lateral, țepene, cu încheieturile noduroase și bizar de distorsionate de atrofierea mușchilor din jurul lor. A fornăit și a scos un sunet ca un behăit, cu limba atârnându-i în colțul gurii și saliva prelingându-se, în încercarea lui zadarnică de a spune câteva cuvinte.

— Sst! i-am spus. Nu vorbi, stai liniștit.

L-am prins de încheietura mâinii pentru a-i lua pulsul; carnea

a aruncat moale pe oasele brațului, fără cea mai mică reacție la atingerea mea.

— A suferit un atac cerebral, i-am spus încet lui Jamie. Apoplexie, cum îi spui tu.

Am pus mâna pe pieptul lui Beardsley, pentru a-i oferi alinarea atingerii.

— Nu te îngrijora, i-am spus. Am venit să te ajutăm.

Am vorbit pe un ton liniștitor, deși chiar când am rostit cuvintele, m-am întrebat ce ajutor era posibil. Ei bine, măcar curățenie și căldură; în pod era aproape la fel de frig ca afară, iar pieptul lui era rece și avea pielea ca de găină printre smocurile bogate de păr.

Fusceii scării au scârțâit din greu și, întorcându-mă, am văzut conturul capului zulufat și umerii masivi ai doamnei Beardsley profilându-se în lumina care venea din bucătăria de jos.

— De câtă vreme este în starea asta? am întrebat-o tăios.

— Poate… o lună, a răspuns ea după ce a tăcut câteva clipe. Nu l-am putut mihca, a adăugat ea drept scuză. E prea greu.

Da, adevărat. Totuși…

— De ce e tocmai aici, sus? a întrebat Jamie. Cum de-a ajuns aici, dacă nu l-ai putut mișca?

Jamie s-a întors, răspândind lumina lumânării prin pod. Erau puține lucruri care ar fi putut atrage pe cineva acolo; o saltea veche din paie, câteva scule împrăștiate și tot felul de hârburi. Lumina a căzut pe fața doamnei Beardsley, transformându-i ochii albaștri în cristale de gheață.

— El a… încercat hă mă prindă, a spus ea încet.

— Poftim?

Jamie s-a apropiat de scară și, aplecându-se, a prins-o de un braț, ajutând-o – mai curând împotriva voinței ei, mi s-a părut – pentru a urca pe scândurile podului.

— Cum adică să te prindă? a întrebat el.

Ea și-a lăsat umerii să cadă și, înveșmântată în șaluri, a părut rotundă și neatrăgătoare ca un vas pentru făcut prăjituri.

— M-a lovit, a spus ea cu simplitate. Am urcat hcara ca să fug de el, dar m-a urmărit. Am încercat hă mă ascund în umbre, dar el a venit hi atunci… a căzut. Și nu h-a mai putut ridica.

A dat iar din umeri.

Jamie a apropiat sfeșnicul de fața ei. Ea a zâmbit nervos, uitându-se pe rând la mine și la Jamie, iar eu am văzut că

defectul de vorbire era provocat de faptul că avea dinții din față sparți – rupți chiar deasupra gingiilor. O cicatrice mică urca pe buza de sus; o alta se contura albă în firele de păr ale unei sprâncene.

Bărbatul de pe podea a scos un sunet oribil – un chelălăit furios care suna a protest –, iar femeia a tresărit, închizând ochii strâns, de groază instinctivă.

— Hmm, a făcut Jamie, mutându-și ochii de la femeie la soțul ei. Mda. În fine. Doamnă, adu niște apă, te rog. Și încă o lumânare și niște cârpe curate, a strigat el către femeia care se grăbea să ajungă la scară, bucuroasă că i se oferea o scuză pentru a se îndepărta.

— Jamie, vino cu lumânarea aici.

S-a apropiat și s-a așezat lângă mine, ținând lumânarea astfel încât să lumineze corpul distrus. I-a aruncat lui Beardsley o privire întunecată, în care se amestecau mila și disprețul, apoi a clătinat încet din cap.

— Judecata Domnului, nu crezi, englezoaico?

— Nu întrutotul a Domnului, eu așa cred, coborând glasul ca să nu poată fi auzit din bucătăria de dedesubt.

Am întins mâna și am luat sfeșnicul de la Jamie.

O ploscă cu apă și o farfurie cu pâine, tare și plină de firicele albăstrui de mucegai, stăteau în umbră în apropiere de capul lui Beardsley, resturi de mâncare și bucăți de pâine lipicioase, pe jumătate mestecate, acopereau podeaua. Femeia îl hrănise – cât să îl mențină în viață. Însă când trecusem prin camera din față, văzusem mari cantități de mâncare – hălci de șuncă, butoaie cu fructe uscate, pește sărat și varză murată.

Mai existau mormane de blănuri, vase cu ulei, maldăre de pături din lână – și totuși, stăpânul acelor bunuri zăcea aici, în beznă, aproape mort de foame și tremurând sub un cearșaf.

— Mă întreb de ce nu l-a lăsat să moară, a zis Jamie încet, cu ochii ațintiți asupra bucăților de pâine mucegăită.

Beardsley a bolborosit și a mârâit auzindu-l; singurul ochi căscat s-a rostogolit cu furie, lacrimile i s-au scurs pe față și mucii i-au răbufnit pe nas. S-a răsucit și a gemut, arcuindu-și frustrat corpul și prăbușindu-se cu un bufnet surd care a cutremurat scândurile podului.

— Cred că te înțelege. Așa e? m-am adresat eu bolnavului, care a înghițit în sec și a salivat într-un mod care m-a lămurit că

pricepea cel puțin ceea ce i se spunea.

— Cât privește motivele…

Am făcut un semn către picioarele lui Beardsley, plimbând lumina lumânării încet pe deasupra lor. Unele dintre răni fuseseră provocate de compresie, de faptul că zăcuse neajutorat multă vreme. Altele nu erau la fel. Tăieturi paralele, făcute cu un cuțit, era evident. Se înnegriseră și se închiseseră pe coapsa lui masivă. Gamba era presărată cu o linie continuă de ulcerații, răni urâte și roșietice, tivite cu negru și supurând. Arsuri care fuseseră lăsate să se infecteze.

Văzându-le, Jamie a scos un pufnet slab și a privit peste umăr, spre scară. De jos s-a auzit zgomotul unei uși deschizându-se, iar spre pod a venit o pală de aer rece, care a făcut ca flacăra lumânării să pâlpâie nebunește. Ușa s-a închis, și flacăra s-a stabilizat.

— Pot face ceva ca să-l cobor de aici, cred.

Jamie a ridicat lumânarea ca să examineze grinzile de deasupra capetelor noastre.

— Poate un laț, cu o frânghie prinsă de grinda de acolo. Îl putem mișca?

— Da, am spus, dar nu mai eram atentă.

Aplecând-mă peste picioarele bărbatului, surprinsesem un miros pe care nu-l mai simțisem de multă, multă vreme – o duhoare sinistră și extrem de neplăcută.

Nu mă confruntasem deseori cu așa ceva, dar și o singură dată ar fi fost suficient; mirosul înțepător de cangrenă gazoasă este de neuitat. Nu am vrut să spun ceva care să îl alarmeze pe Beardsley – dacă mai era capabil să înțeleagă –, așa că l-am bătut ușor cu palma pe piept și m-am ridicat pentru a lua lumânarea de la Jamie ca să mă uit mai de aproape.

El mi-a dat-o și s-a aplecat lângă mine pentru a-mi vorbi în șoaptă la ureche.

— Poți face ceva pentru el, englezoaico?

— Nu, i-am răspuns cu glas la fel de reținut. Nu în privința apoplexiei, mai precis. Pot să-i tratez rănile și să-i dau ierburi împotriva febrei – dar nimic mai mult.

Înțelegând situația, a rămas un moment nemișcat, privind la silueta prăbușită în umbre. Apoi a clătinat din cap, și-a făcut cruce și a coborât grăbit scara ca să aducă o frânghie.

M-am întors fără grabă la bărbatul suferind, care m-a

întâmpinat cu un hârâit gros din gât și o mișcare neliniștită dintr-un picior, la fel ca un iepure care simte pericolul. Am îngenuncheat lângă labele picioarelor lui, vorbindu-i liniștitor, fără să spun ceva anume, timp în care am ținut lumânarea aproape de ele pentru a le examina. Degetele picioarelor. Unele dintre degetele de la piciorul paralizat fuseseră pârlite până apăruseră bășici, dar altele fuseseră arse până la os. Primele două degete se înnegriseră complet, iar o nuanță verzuie se întinsese spre partea de sus a piciorului.

Am rămas îngrozită – gândindu-mă atât la ceea ce putuse să provoace asta, cât și la acțiunea în sine. Lumina lumânării a pâlpâit; îmi tremurau mâinile, și nu doar de frig. Nu eram doar oripilată de ceea ce se întâmplase acolo, ci și îngrozită de ceea ce ne aștepta. Ce Dumnezeu puteam face noi pentru acești oameni nenorociți?

Era limpede că nu-l puteam lua pe Beardsley cu noi – la fel de clar era și că nu-l puteam lăsa acolo, în grija soției lui. Nu exista niciun vecin prin preajmă la care să apelăm și nimeni altcineva la fermă care să îl păzească. Am presupus că îl puteam transporta până la Brownsville; era posibil ca în hambar să găsim o căruță. Dar chiar și așa, ce s-ar fi întâmplat mai departe?

Nu exista vreun spital care să îi ofere îngrijiri. Dacă vreo familie din Brownsville l-ar primi din milă... însă văzând în ce hal era Beardsley după o lună, am socotit că era puțin probabil ca starea lui – vorbind fie de paralizie, fie de incapacitatea de a vorbi – să se îmbunătățească. Cine l-ar ține, dacă asta însemna să-l îngrijească zi și noapte pentru tot restul vieții?

Restul vieții lui putea fi foarte scurt, desigur, în funcție de reușita mea în privința cangrenei. M-a cuprins iar îngrijorarea când m-am gândit la problema cea mai stringentă. Va trebui să efectuez o amputare; era singura posibilitate. Cu degetele de la picior era ușor, dar probabil că nu suficient. Dacă eram nevoită să-i amputez toată laba piciorului sau o parte din ea, exista riscul mai mare de șoc și infecție.

Putea simți ceva? Câteodată, victimele atacurilor cerebrale își păstrau senzațiile în membrele afectate, dar nu le puteau mișca, alteori le puteau mișca, fără să simtă nimic – alteori, niciuna, nici alta. Prevăzătoare, uitându-mă la fața lui, i-am atins un deget cangrenat.

Ochiul funcțional stătea deschis, concentrat asupra grinzilor de deasupra capului. Nu a privit spre mine și nici nu a scos vreun sunet, ceea ce îmi dădea răspuns la întrebare. Nu, nu-și simțea laba piciorului. Într-un fel, asta venea ca o ușurare – cel puțin nu va simți nicio durere la operația de amputare. Și, am gândit eu, nu simțise nici vătămările suferite de membru. Oare femeia fusese conștientă de asta? Ori preferase să-i atace porțiunea paralizată doar pentru că el mai păstrase o oarecare putere în cealaltă parte a corpului și s-ar fi putut apăra?

Am auzit niște foșnete în spatele meu. Doamna Beardsley revenise. A lăsat pe podea o găleată cu apă și un maldăr de cârpe curate, apoi s-a oprit în spatele meu, urmărindu-mă în tăcere când m-am apucat să curăț mizeria de pe corpul soțului ei.

— Îl pohi vindeca? m-a întrebat ea.

Avea vocea calmă, detașată, parcă ar fi vorbit despre un străin.

Pacientul și-a mișcat capul brusc spre spate, fixându-mă cu ochiul teafăr.

— Cred că-l pot ajuta puțin, am răspuns cu grijă.

Îmi doream ca Jamie să se întoarcă mai repede. În afară de faptul că aveam nevoie de trusa medicală, consideram compania celor doi foarte chinuitoare.

Cu atât mai mult când domnul Beardsley a eliminat fără să vrea o cantitate redusă de urină. Doamna Beardsley a râs, iar el a scos drept răspuns un sunet care mi-a făcut pielea de găină. I-am șters lichidul de pe coapsă și mi-am continuat treaba, încercând să ignor orice altceva.

— Aveți vreo rudă în apropiere? am întrebat-o cât de degajat am putut. Cineva care să te poată ajuta cât de cât?

— Pe nimeni, a spus ea. M-a luat de la caha tatălui meu, din Maryland. Și m-a aduh aici.

A rostit vorbele de parcă acel loc s-ar fi aflat în cel de-al cincilea inel al iadului; din câte îmi dădeam seama, cu siguranță că acum exista o asemănare cu iadul.

Ușa s-a deschis la parter, și un curent de aer proaspăt și bine-venit a anunțat întoarcerea lui Jamie. S-a auzit un bufnet când a așezat cutia mea pe masă și m-am ridicat iute, dornică să scap de ei, fie și doar o clipă.

— A venit soțul meu cu medicamentele. Mă... mă duc să le

iau.

Am trecut pe lângă masiva doamnă Beardsley și am coborât grăbită scara, transpirând, deși în casă era frig.

Jamie stătea lângă masă, răsucind încruntat o bucată de frânghie între mâini. Auzindu-mă, a ridicat ochii și fața i s-a destins puțin.

— Cum stau lucrurile, englezoaico? a întrebat cu glas scăzut, făcând un semn cu bărbia spre pod.

— Foarte rău, am șoptit eu, când am ajuns lângă el. Două degete de la picioare sunt cangrenate și va trebui să i le amputez. Iar ea spune că nu are pe nimeni din familie în apropiere ca să o ajute.

— Hmm.

Jamie a strâns din buze, apoi s-a aplecat asupra lațului pe care voia să îl improvizeze.

Am întins mâna spre trusa medicală, ca să verific instrumentele, dar m-am oprit când am văzut pistoalele lui Jamie așezate pe masă, alături, împreună cu cornul plin cu praf de pușcă și cutia cu gloanțe. L-am atins pe braț și am făcut un semn cu capul spre ele, întrebându-l pe mutește, doar din buze: „Ce?”

Ridul dintre sprâncene i s-a adâncit, însă, până să-mi răspundă, am auzit zgomote înfiorătoare venind dinspre pod, zbateri și duduitori, însoțite de un zgomot gâlgâitor, parcă un elefant s-ar fi înecat într-o baltă de noroi.

Jamie a lăsat funia să cadă pe podea și a țâșnit spre scară, cu mine după el. A răcnit când a depășit cu capul nivelul podelei și s-a repezit înainte. Când am ajuns și eu în pod, l-am văzut în umbră, luptându-se cu doamna Beardsley.

Ea l-a lovit cu cotul în față, nimerindu-l în nas. Asta i-a alungat orice reținere pe care Jamie ar fi avut-o în legătură cu lovirea unei femei, astfel că a smucit-o de braț, a întors-o cu fața spre el și i-a tras un pumn scurt în bărbie, făcând-o să se împleticească, cu ochii încețoșați. M-am repezit spre ei ca să salvez lumânarea, în timp ce ea a căzut în fund, într-o învălmășeală de fuste și jupoane.

— Blestemată… femeie.

Vocea lui Jamie era înfundată, pentru că își ținea mâneca apăsată peste față ca să oprească sângerarea din nas, dar sinceritatea lui era de netăgăduit.

Domnul Beardsley se zbătea ca un pește pe uscat, respirând șuierat. Am înălțat lumânarea și l-am văzut cum se lovea peste gât cu mâna, ținând degetele larg desfăcute. Avea în jurul gâtului o eșarfă din pânză răsucită într-un fel de funie. Fața omului era vânătă, și ochiul dădea să-i sară din orbită. Am apucat imediat eșarfa și am desfăcut nodul și, după ce a expirat un val de aer cu miros fetid, răsuflarea bărbatului a devenit mai ușoară.

— Dacă ar fi fost mai iute, l-ar fi ucis, a zis Jamie, apoi a coborât brațul pătat de sânge și și-a pipăit nasul cu delicatețe. Iisuse, cred că mi-a spart nasul!

— De ce? De ce m-ahi oprit?

Doamna Beardsley era conștientă, deși se clătina și avea în continuare ochii încețoșați.

— Trebuie hă moară, vreau hă moară, trebuie hă moară.

— *A nighean na gallahd*[54], puteai să-l omori fără probleme oricând în luna care a trecut, a spus Jamie scos din răbdări. De ce Dumnezeu ai așteptat să ai martori?

Ea s-a uitat la Jamie cu ochi deveniți brusc aprigi și limpezi.

— Nu l-am vrut mort, a spus ea. Am vrut hă *moară*. A zâmbit, arătându-și cioturile dinților sparți. Încet.

— Of, Iisuse, am spus eu și mi-am trecut o mână peste față.

Era doar mijlocul dimineții, dar mă simțeam ca și cum ziua ar fi început deja de câteva săptămâni.

— E greșeala mea. I-am spus că aș putea să-l ajut, iar ea a crezut că-l voi salva și poate l-aș vindeca deplin.

Blestemul reputației mele de vindecătoare! Dacă aș fi fost într-o dispoziție ironică, aș fi izbucnit în râs.

În aer s-a răspândit un nou miros respingător, iar doamna Beardsley s-a întors spre soțul ei cu un răcnet de revoltă.

— Fiară jegoahă!

S-a ridicat greoi în genunchi, a luat o chiflă uscată de pe tavă și a aruncat-o în el. Chifla l-a lovit în cap și a ricoșat.

— Spurcatule, animalule, fiară…

Jamie a prins-o de păr când ea a dat să se arunce spre omul întins pe podea, a apucat-o apoi de un braț și a îndepărtat-o, în timp ce ea suspina și răcnea ocări.

— La naiba cu toate! a strigat Jamie, ca să acopere țipetele femeii. Adu-mi frânghia aia, englezoaico, până nu-i ucid pe

[54] „Târfă, cățea” (în gaelică în orig.) (n. tr.).

amândoi.

Am transpirat leoarcă și ne-am murdărit chinuindu-ne să-l coborâm pe domnul Beardsley din pod și ne simțeam genunchii slăbiți de efort. Doamna Beardsley a stat pe un scăunel din colțul încăperii, tăcută și răuvoitoare ca o broască râioasă, fără să facă niciun gest ca să ne ajute.

A răbufnit indignată când am așezat corpul mare și moale pe masa curată, dar Jamie a fulgerat-o cu privirea, așa că ea s-a lăsat înapoi pe scaun, ținându-și gura închisă și buzele strânse într-o linie subțire.

Jamie și-a trecut mâneca pătată de sânge peste frunte și a clătinat din cap când s-a uitat la Beardsley. Nu-l puteam condamna; chiar curățat, învelit ca să-i fie cald și după ce îi băgasem în gură niște terci cald, omul era într-o stare groaznică. Profitând de lumina care pătrundea pe fereastră, l-am examinat din nou, ceva mai atent. Nu exista nicio îndoială în privința degetelor de la picioare; duhoarea de cangrenă era evidentă, iar nuanța verzuie acoperea partea exterioară dorsală a labei piciorului.

Trebuia să tai mai mult decât degetele – m-am încruntat în timp ce am palpat cu grijă zona în putrefacție, întrebându-mă dacă era mai bine să încerc o amputație parțială, între oasele metacarpiene, ori pur și simplu să tai laba piciorului de la gleznă. Disecția gleznei ar fi fost mai ușoară și, deși în mod normal aș fi încercat o amputare parțială mai conservatoare, practic, ea nu avea niciun rost în cazul de față; era limpede că Beardsley nu avea să mai meargă niciodată.

Mi-am mușcat buza, cuprinsă de îndoială. În esență, întreaga operație era inutilă; omul ardea de febră, care apărea intermitent, iar ulcerațiile de pe picioare și fese supurau abundent. Ce șanse existau să-și revină după amputare dacă el murea din cauza infecției generalizate?

Nu o auzisem pe doamna Beardsley venind în spatele meu; pentru o femeie atât de corpolentă, se deplasa remarcabil de ușor.

— Ce vrei hă faci? a întrebat ea, cu glas neutru și distant.

— Degetele soțului tău sunt cangrenate, am răspuns.

Nu avea rost să fac vreun efort ca să nu-l alarmez pe Beardsley.

— Va trebui să-i tai piciorul.

Nu aveam de ales, deși am simțit un gol în stomac gândindu-mă că va trebui să îmi petrec acolo următoarele câteva zile – sau chiar săptămâni – pentru a-l îngriji pe om. Nu-l puteam lăsa în grija iubitoare a soției lui!

Ea a dat încet roată mesei, oprindu-se lângă picioarele lui. Nu avea nicio expresie pe față, dar curând, în colțul gurii a apărut și a dispărut rapid un zâmbet, parcă fără voia ei. S-a uitat îndelung la degetele înnegrite, apoi a scuturat din cap.

— Nu, a rostit ea încet. Lahă-l să putrehească.

Măcar întrebarea dacă Beardsley înțelegea și-a găsit imediat răspunsul, pentru că ochiul teafăr s-a bulbucat, iar omul a scos un țipăt de furie, zbătându-se și dând din mâna pe care-o putea mișca în efortul de a ajunge la femeie, astfel că a fost cât pe ce să se prăbușească pe podea. Jamie l-a prins și l-a împins înapoi, pentru a-l împiedica să cadă. Într-un târziu, Beardsley s-a mai liniștit, gâfâind și scâncind. Jamie s-a îndreptat de spate, gâfâind și el, după care i-a aruncat doamnei Beardsley o privire de dezgust fățiș.

Ea și-a strâns umerii, trăgându-și șalul în jurul lor, dar nu s-a retras și nici nu și-a mutat privirea. A ridicat bărbia sfidător.

— Hunt soția lui, a spus ea. Nu vă lah hă îl tăiați. E un rihe pentru viaha lui.

— Și moarte sigură dacă n-o fac, am spus eu scurt. Ba încă una groaznică. Tu…

Nu am apucat să închei, pentru că Jamie a pus o mână pe umărul meu și m-a strâns puternic.

— Claire, du-o afară, a spus el încet.

— Bine, dar…

— Afară!

M-a strâns și mai tare de umăr, aproape dureros.

— Să nu te întorci decât după ce te chem eu!

Avea o expresie sumbră, dar în ochii lui exista ceva care m-a făcut să mă simt golită și epuizată lăuntric. Am aruncat o privire spre bufet, unde pistoalele lui stăteau alături de trusa mea medicală, apoi l-am privit îngrozită.

— Nu poți face asta, am spus.

Cu chipul împietrit, Jamie s-a uitat la Beardsley.

— Aș ucide un câine în starea asta fără să stau nicio clipă pe gânduri, a spus el slab. Ce altceva aș putea face pentru el?

— Dar nu e câine!

— Adevărat, nu e.

A luat mâna de pe umărul meu și a dat ocol mesei, apropiindu-se de Beardsley.

— Domnule, dacă înțelegi, închide ochiul, a spus el încet.

A urmat un moment de tăcere, iar ochiul injectat al omului s-a ațintit asupra feței lui Jamie – trădând o inteligență incontestabilă. Pleoapa a coborât, apoi s-a ridicat.

Jamie s-a întors spre mine.

— Du-te! a spus el. Vreau să aleagă singur. Dacă – dacă nu – te chem.

Îmi tremurau genunchii și mi-am ascuns mâinile în pliurile rochiei.

— Nu, m-am împotrivit eu.

M-am uitat la Beardsley, apoi mi-am înghițit nodul din gât și am clătinat din cap.

— Nu, am repetat. Dacă… dacă tu… trebuie să ai un martor.

— Da, ai dreptate.

I-a aruncat o privire doamnei Beardsley. Aceasta a rămas nemișcată ca o statuie, cu mâinile împreunate sub șorț și cu ochii săgetându-ne ba pe mine, ba pe Jamie, ba pe soțul ei. Jamie a dat scurt din cap, apoi s-a întors spre suferind și s-a îndreptat de spate.

— Clipește o dată pentru da și de două ori pentru nu, a spus el. Ai înțeles?

Pleoape a coborât fără nicio ezitare.

— Bun. Atunci ascultă!

Jamie a inspirat adânc și a început să vorbească pe un ton calm și lipsit de emoție, uitându-se la fața ruinată și la expresia fioroasă a ochiului deschis.

— Știi ce ți s-a întâmplat?

Bolnavul a clipit.

— Știi că soția mea e doctor, vindecătoare?

Omul și-a rostogolit ochiul spre mine, apoi înapoi spre Jamie. Clipit.

— Ea spune că ai suferit o apoplexie și că starea ta nu se poate îmbunătăți. Înțelegi?

Din gura strâmbă a ieșit un sunet hârâit. Asta nu reprezenta o noutate. Clipit.

— Piciorul ți-a putrezit. Dacă nu e tăiat, vei putrezi și vei muri. Înțelegi?

Nicio reacție. Nările lui au fremătat brusc, umede, apoi a expirat cu un pufnet. Simțise mirosul de putreziciune, bănuise probabil, dar nu știuse cu certitudine că provenea chiar de la carnea lui. Asta până acum. Încet, a clipit.

Litania cu glas scăzut a continuat, cu afirmații și întrebări, fiecare dintre ele fiind o lopată de țărână, scoasă din groapa care se adâncea. Fiecare afirmație s-a încheiat cu eterna întrebare: „Înțelegi?"

Am simțit că mâinile, picioarele și fața mi-au amorțit. Sentimentul bizar de sanctuar radiat de încăperea aceea se schimbase; aveam impresia că mă aflu într-o biserică, dar nicidecum într-un loc de refugiu. Un loc unde acum se desfășura un ritual, care ducea spre un sfârșit predestinat și solemn.

Și chiar era predestinat, am înțeles eu. Beardsley făcuse alegerea de multă vreme – probabil chiar înainte de sosirea noastră. În definitiv, trăise o lună în purgatoriu, suspendat în întunericul rece dintre cer și pământ, în care putuse să gândească, să înțeleagă ce perspective avea și să facă pace cu moartea.

Înțelegea?

A, sigur, foarte bine.

Jamie s-a aplecat peste masă și a coborât o mână peste brațul lui, ca un preot în straie pătate, oferind mântuire și salvare. Doamna Beardsley împietrise în lumina ce venea pe fereastră, un înger neclintit și acuzator.

Afirmațiile și întrebările au ajuns la capăt.

— Vrei ca soția mea să-ți taie piciorul și să-ți îngrijească rănile?

O clipire, apoi a doua, exagerată în mod deliberat.

Puteam să aud răsuflarea lui Jamie, iar greutatea care îi apăsa pieptul a făcut ca fiecare cuvânt să sune ca un suspin.

— Îmi ceri să-ți iau viața?

Deși o jumătate era căzută și lipsită de viață, iar cealaltă era slabă și palidă, pe fața lui Beardsley se putea totuși citi o expresie. Colțul mobil al gurii lui s-a înălțat într-un rânjet cinic. *Ceea ce a mai rămas din viața mea*, a părut să spună tăcerea lui. Pleoapa a coborât – și a rămas închisă.

Jamie a închis și el ochii. S-a înfiorat slab. Apoi s-a scuturat scurt, ca un om care vrea să scape de apa rece de pe corp, și s-a întors spre bufetul pe care își așezase pistoalele.

M-am apropiat grăbită și am pus o mână pe brațul lui. Nu s-a uitat la mine, ci a rămas cu ochii la pistolul pe care îl pregătea. Avea chipul albit, însă mâinile îi erau sigure.

— Du-te, a spus el. Ia-o și pe ea cu tine.

Am aruncat o privire peste umăr spre Beardsley, însă el nu-mi mai era pacient; trupul lui se afla dincolo de capacitatea mea de a lecui. M-am apropiat de femeie și am prins-o de un braț, întorcând-o spre ușă. A mers cu mine, pășind ca un robot, și nu a întors capul pentru a privi în urmă.

•

Afară, totul părea ireal, iar curtea luminată de soare era neconvingător de normală. Doamna Beardsley s-a smuls din strânsoarea mâinii mele și s-a îndreptat spre hambar, pășind repede. A aruncat o privire înapoi spre casă, apoi a rupt-o la fugă, dispărând pe ușa deschisă de parcă ar fi fost urmărită de o ceată de diavoli.

M-a cuprins același sentiment de panică și am fost cât pe ce să fug după ea. Însă n-am făcut-o; m-am oprit la capătul curții și am așteptat. Îmi simțeam inima bubuindu-mi în urechi. Și acest lucru mi s-a părut ireal.

Într-un târziu, s-a auzit și împușcătura, un sunet plat și slab, fără ecou, printre behăiturile caprelor din hambar și agitația găinilor, care scormoneau în pământ în apropiere. În cap, m-am gândit brusc, sau în inimă, și m-am cutremurat.

Trecuse de amiază; aerul rece și nemișcat al dimineții se înălțase, iar o adiere înghețată a trecut prin curte, stârnind praful și crâmpeie de fân. Am rămas în așteptare. Jamie sigur se oprise puțin, mi-am zis, ca să rostească o scurtă rugăciune pentru sufletul lui Beardsley. A trecut o clipă, apoi încă una, după care ușa din spatele casei s-a deschis. Jamie a ieșit, a făcut câțiva pași, s-a oprit, s-a aplecat în față și a vărsat.

Am dat să pornesc spre el, crezând că avea nevoie de ajutor, dar nu era cazul. S-a îndreptat, s-a șters la gură, după care s-a întors și a traversat curtea, îndepărtându-se de mine și pornind spre pădure.

Deodată m-am simțit inutilă și ciudat de jignită. Cu doar câteva momente mai devreme fusesem adâncită în activitatea mea de medic. Conectată cu carnea, cu mintea și cu corpul; atentă la simptome, conștientă de puls, de respirație și de semnele vitale. Beardsley nu-mi plăcuse câtuși de puțin, și

totuși mă dăruisem pe deplin luptei pentru a-i salva viața, pentru a-i ușura suferințele, încă simțeam atingerea ciudată a cărnii lui calde și moi sub degete.

Acum, pacientul meu murise brusc și mă simțeam de parcă o părticică din corpul meu fusese amputată. Probabil că eram puțin șocată.

Am aruncat o privire spre casă, iar prudența mea inițială a fost înlocuită de dezgust – și de ceva mai profund. Cadavrul trebuia spălat, desigur, și pregătit pentru înhumare. Mai făcusem așa ceva – fără să mă îngrețoșez, chiar dacă nu-mi plăcuse defel – totuși, am descoperit că acum nu mai aveam chef deloc să mă întorc acolo.

Văzusem oameni care suferiseră o moarte violentă – și mulți alții, mai dezgustători decât acesta. Moartea tot moarte se chema. Indiferent că apărea ca trecere, ca despărțire sau, în unele cazuri, ca o eliberare mult dorită… Jamie îl eliberase brusc pe Beardsley de temnița corpului său chinuit; oare spiritul lui mai zăbovea în casă, nedându-și încă seama că fusese eliberat?

— Ești superstițioasă, Beauchamp, mi-am spus cu severitate. Încetează imediat.

Dar nu am făcut niciun pas spre casă, ci am umblat fără țintă prin curte, ca o pasăre colibri care nu se decide încotro s-o ia.

Dacă nu-l mai puteam ajuta pe Beardsley, iar Jamie se lipsise de sprijinul meu, mai exista cineva care ar fi putut avea nevoie de mine. Am întors spatele casei și am pornit spre hambar.

Acesta nu era decât un șopron mare și deschis, având un pod, întunecat și înmiresmat, plin cu fân și forme în mișcare. Am rămas în prag până când ochii mi s-au obișnuit cu semiîntunericul dinăuntru. Într-un colț exista o boxă, dar nici vorbă de cal. Am zărit o îngrăditură șubredă unde puteau fi mulse caprele din țarcul aflat în celălalt colț; femeia era ghemuită acolo, pe un maldăr de paie curate. Vreo șase capre se buluceau și se împingeau în jurul ei, rozându-i marginile șalului. Era doar o formă ghemuită, dar i-am observat în umbră strălucirea ochilor atenți.

— H-a terminat?

A întrebat asta cu glas slab, abia auzit din cauza behăiturilor.

— Da.

Am ezitat, dar ea nu părea să aibă nevoie de ajutorul meu; acum vedeam mai bine – ținea un ieduț în poală și îi mângâia cu

degetele capul mic și mătăsos.

— Doamnă Beardsley, te simți bine?

— Nu prea htiu, a răspuns ea cu glas moale.

Am așteptat, dar ea nu s-a mișcat și nici nu a mai spus ceva. Tovărășia caprelor părea la fel de liniștitoare pentru ea ca și prezența mea, așa că m-am întors și am lăsat-o singură, invidiind-o oarecum pentru refugiul cald al hambarului și pentru apropierea binefăcătoare a animalelor.

Lăsaserăm caii în curte, încă înșeuați, legați de un puiet de arin. Jamie le slăbise chingile și scosese desagile când venise să ia cutia medicală, dar nu avusese timp să le scoată șeile. Am făcut-o eu, era limpede că va mai trece câtva timp până să putem pleca. Le-am scos și hamurile și i-am legat de picioare, lăsându-i să pască iarba aproape cafenie care creștea încă la liziera pinilor.

Pe latura vestică a casei exista un buștean scobit, care slujea drept adăpătoare pentru cai, dar acum era uscată. Socotind bine-venită corvoada care îmi îngăduia să mai întârzii pe-afară, am scos apă din puț și am golit câteva găleți în adăpătoare.

Ștergându-mi mâinile ude de rochie, am privit în jur, căutând să-mi găsesc altă ocupație utilă, dar nu am văzut nimic. Așadar, nu aveam de ales. Mi-am făcut curaj, am mai turnat apă în găleată, am vărsat-o într-o tigvă goală, folosită pentru păstrarea apei de băut și care se găsea la marginea puțului, și am pornit spre casă, concentrându-mă din răsputeri să nu vărs nicio picătură, doar ca să evit a mă gândi la ceea ce mă aștepta înăuntru.

Când am ridicat ochii, am rămas surprinsă văzând ușa din spate deschisă. Eram convinsă că mai devreme fusese închisă. Jamie era înăuntru? Ori doamna Beardsley?

Păstrând o distanță precaută, mi-am lungit gâtul ca să mă uit în bucătărie, dar, când m-am apropiat mai mult, am auzit bufnetele unei cazmale care răsturna pământul. Am dat ocol casei, spre colțul îndepărtat, și l-am găsit pe Jamie săpând în apropierea unui scoruș-de-munte care se înălța singur în curte, la mică distanță de casă. Era încă în cămașă, iar vântul îi lipea pânza albă de corp și-i sufla părul roșcat peste față.

Și-a dat părul peste cap cu încheietura mâinii și, șocată, am văzut că plângea. Plângea tăcut și oarecum îndârjit, atacând pământul de parcă i-ar fi fost dușman. M-a zărit cu coada

ochiului și s-a oprit, trecându-și mâneca mânjită de sânge peste față, ca și cum ar fi vrut să-și șteargă sudoarea de pe frunte.

Respira hârâit, destul de tare ca să îl aud de la depărtare. M-am apropiat tăcută și i-am întins tigva cu apă, împreună cu o batistă curată. Nu m-a privit în ochi, dar a băut, a tușit, a băut din nou și mi-a înapoiat tigva, după care și-a suflat ușor nasul. Era umflat, dar nu mai sângera.

— Nu dormim aici peste noapte, da? am îndrăznit să întreb, așezându-mă pe butucul de spart lemne de sub scoruș.

A clătinat din cap.

— Doamne, în niciun caz, a răspuns cu glas răgușit.

Avea fața pătată, iar ochii îi erau injectați, dar se stăpânea foarte bine.

— Îl îngropăm cum se cuvine și plecăm. Nu-mi pasă dacă dormim în frig în pădure – dar nu aici.

L-am aprobat din toată inima, dar mai aveam de rezolvat un lucru.

— Și… ea? am întrebat cu fereală. E în casă? Ușa din spate e deschisă.

El a icnit și a înfipt cazmaua în pământ.

— Nu, eu am lăsat-o așa. Uitasem să o las deschisă când am ieșit mai devreme – ca să îngădui sufletului să plece liber, mi-a explicat el, văzându-mă că ridic din sprâncene a nedumerire.

Mi s-a zburlit părul pe ceafă mai curând din cauza detașării depline cu care mi-a explicat motivul decât din cauză că vorbele lui erau ecoul ideii mele de mai devreme.

— Am înțeles, am spus eu foarte încet.

Jamie a săpat cu râvnă o vreme, iar cazmaua mușca adânc din pământ. Solul era argilos, amestecat cu frunze putrezite, astfel că săpatul era ușor. În cele din urmă, fără să se oprească din treabă, a spus:

— Brianna mi-a spus o poveste pe care a citit-o cândva. Nu mi-o amintesc toată, dar era vorba de o crimă, doar că persoana ucisă era un bărbat rău, care împinsese pe cineva să facă asta. Iar la sfârșit, când povestitorul era întrebat ce trebuia făcut, el spunea: „Să-l lăsăm pe Dumnezeu să facă dreptate”.

Am dat din cap. Eram de acord, deși mi s-a părut cam dur pentru persoana nevoită să devină instrumentul unei asemenea dreptăți.

— Crezi că asta a fost în cazul de față? Dreptate?

Jamie a clătinat din cap; dar nu pentru a nega, ci pentru că era nedumerit, și a continuat să sape. L-am mai urmărit o vreme, alinată de apropierea lui și de ritmul hipnotic al mișcărilor lui. După un timp, mi-am făcut curaj pentru a mă confrunta cu sarcina care mă aștepta.

— Cred c-ar fi bine să mă duc să pregătesc mortul și să curăț în pod, am spus fără chef, strângându-mi picioarele sub mine pentru a mă ridica. N-o putem lăsa pe biata femeie singură cu mizeria de acolo, indiferent ce a făcut.

— Ba nu, englezoaico, așteaptă! a spus Jamie, oprindu-se din săpat și privind pe furiș spre casă, cu un aer precaut. O să merg cu tine imediat. Deocamdată – a arătat spre marginea pădurii – crezi că ai putea căra câteva pietre pentru tumul?

Un tumul? Am rămas mai mult decât surprinsă de idee. Mi se părea o complicație inutilă pentru defunctul domn Beardsley. Însă existau mulți lupi în pădure; în urmă cu două zile, văzusem excremente pe drum. Pe de altă parte, am socotit că Jamie găsise o scuză onorabilă pentru a amâna intrarea mea în casă – caz în care aducerea pietrelor mi s-a părut o soluție alternativă de dorit.

Din fericire, existau pietre din belșug. Am adus din desagă șorțul din pânză groasă pe care îl purtam când făceam vreo operație și am început să merg de colo-colo, ca o furnică adunând firimituri cu țârâita. După vreo jumătate de oră de trudă, gândul de a intra din nou în casă începuse să mi se pară mai puțin respingător. Jamie încă săpa din greu, de aceea am continuat și eu să car pietre.

Într-un final, m-am oprit gâfâind și am deșertat pietrele din șorț pe pământul din apropierea mormântului care se adâncea. Umbrele cădeau lung peste cadrul ușii, iar aerul devenise rece, astfel că îmi amorțiseră degetele – lucru bun, având în vedere numeroasele zgârieturi și lovituri cu care mă alesesem.

— Arăți jalnic, am remarcat eu, dându-mi de pe față părul despletit. Doamna Beardsley a ieșit din hambar?

Jamie a clătinat din cap, până să-și recapete suflul ca să îmi răspundă.

— Nu, a spus el, cu glas atât de răgușit încât abia l-am auzit. E încă la caprele ei. Cred că e cald acolo, înăuntru.

M-am uitat neliniștită la el. Săpatul de gropi e muncă grea; cămașa i se lipise de corp, udă leoarcă, în ciuda vremii reci, iar

fața îi era îmbujorată – speram că de efort, nu de febră. Degetele îi deveniseră albe, la fel ca ale mele; a trebuit să facă un efort vizibil ca să le descleșteze de pe coada cazmalei.

— E suficient de adâncă, am spus, după ce m-am uitat la groapă.

Eu m-aș fi mulțumit și cu cea mai superficială adâncitură în solul moale, dar lui Jamie nu-i stătea în fire să facă o treabă de mântuială.

— Te rog să te oprești și schimbă-ți imediat cămașa! Ești ud tot, o să răcești și mai rău.

Nu s-a deranjat să mă contrazică, însă a ridicat cazmaua și a îndreptat cu grijă colțurile gropii, modelând laturile pentru a nu se prăbuși înăuntru.

Umbrele de sub pini se îndeseau, iar găinile se duseseră deja la culcare, niște mingi de pene, cocoțate în copaci ca niște ciorchini de vâsc maronii. Păsările pădurii tăcuseră de mult, iar umbra casei se alungise și cădea rece de-a curmezișul gropii. Mi-am încrucișat brațele, înfiorându-mă de atâta liniște.

Jamie a aruncat cazmaua la pământ cu un zăngănit puternic, făcându-mă să tresar. A ieșit din groapă și a rămas nemișcat o clipă, cu ochii închiși, clătinându-se din cauza efortului depus. Apoi a deschis ochii și mi-a zâmbit obosit.

— Hai să isprăvim, a spus el.

•

Fie că ușa deschisă îngăduise într-adevăr spiritului defunctului să zboare, fie că era doar faptul că Jamie se afla alături de mine, dar nu am ezitat deloc să intru în casă. Focul se stinsese, iar în bucătărie era frig și întuneric, însă nu am simțit nimic rău înăuntru. Casa era pur și simplu… goală.

Rămășițele pământești ale lui Beardsley se odihneau în pace sub una dintre păturile pe care le neguța, mut și nemișcat. Gol și el.

Doamna Beardsley refuzase să asiste la ceremonie – ba chiar să intre în casă câtă vreme cadavrul soțului ei rămânea înăuntru –, așa că am măturat vatra, am aprins focul și l-am convins să ardă cu vioiciune, în vreme ce Jamie s-a ocupat de mizeria din pod. Când a coborât, eu trecusem la principala treabă pe care o aveam de făcut.

Mort, Beardsley arăta mult mai puțin grotesc decât viu, membrele răsucite erau moi, iar impresia de zbatere disperată

dispăruse. Jamie îi așezase un prosop peste cap, deși, când m-am uitat sub el, am văzut că nu era sânge care trebuia curățat, Jamie îl împușcase curat în ochiul orb, iar craniul nu explodase. Ochiul cel bun era acum închis, iar rana înnegrită stătea căscată. Am întins prosopul la loc peste față, a cărei simetrie se refăcuse în moarte.

Jamie a coborât scara și, tăcut, a ajuns în spatele meu, atingându-mă ușor pe umăr.

— Du-te și spală-te, i-am spus, făcându-i semn către micul vas cu apă pe care îl atârnasem deasupra focului pentru a se încălzi. Mă descurc aici.

A dat aprobator din cap, și-a dezbrăcat cămașa murdară și asudată, pe care a lăsat-o să cadă pe vatră. Am auzit zgomotele slabe, obișnuite, pe care le scotea când se spăla. A tușit când și când, dar părea să respire ceva mai ușor decât afară, în frig.

— Nu știam că se poate întâmpla așa ceva, i-am auzit vocea în spatele meu. Credeam că apoplexia te ucide imediat.

— Câteodată așa se întâmplă, am spus cu un aer destul de absent, încruntându-mă în timp ce mă concentram la ceea ce făceam. De fapt, de cele mai multe ori așa se termină.

— Da? Nu m-am gândit niciodată să-l întreb pe Dougal sau pe Rupert. Sau pe Jenny. Dacă tata…

S-a oprit brusc, de parcă și-ar fi înghițit cuvintele.

Ah. Atunci am înțeles totul și am simțit cum mi se strânge stomacul. Deci asta era. Nu-mi adusesem aminte, dar Jamie îmi povestise cu ani în urmă, curând după ce ne căsătoriserăm. Tatăl lui Jamie îl văzuse când era biciuit la Fort William; de șoc, făcuse apoplexie și murise. Rănit și bolnav, Jamie fusese dus de la Fort și exilat. Nu i se spusese despre moartea tatălui său decât după câteva săptămâni – nu avusese șansa să-și ia rămas-bun și nici să-și îngroape tatăl sau să-i onoreze mormântul.

— Jenny trebuie să fi știut, am spus cu blândețe. Ea ți-ar fi spus dacă…

Dacă Brian Fraser ar fi avut parte de o moarte atât de grea și de umilitoare, stors de puteri și uscat, neputincios, sub ochii familiei pe care se zbătuse să o protejeze.

Oare ar fi făcut-o? Dacă își îngrijise tatăl neajutorat și suferind de incontinență? Dacă așteptase zile sau săptămâni, lipsită brusc de tată și de frate, rămasă singură să înfrunte moartea care se apropia, clipă de clipă… și totuși Jenny Fraser era o

femeie foarte puternică, ce își iubea din inimă fratele. Probabil că ar fi dorit să-l protejeze, atât de sentimentul de vinovăție, cât și de acea veste.

M-am întors cu fața spre Jamie. Era pe jumătate dezbrăcat, dar spălat, ținând în mâini o cămașă curată, luată din desagă. Se uita la mine, dar i-am văzut ochii alunecând dincolo de mine, ațintiți asupra cadavrului cu o fascinație tulburată.

— Ți-ar fi spus, am repetat, străduindu-mă ca din vocea mea să răzbată certitudinea.

Jamie a inspirat adânc și dureros.

— Probabil.

— Sigur, am spus eu ceva mai convinsă.

El a dat din cap, a mai inspirat o dată și a expirat, oarecum mai ușor. Mi-am dat seama că nu numai casa era bântuită de moartea lui Beardsley. Jenny deținea cheia singurei portițe care putea fi deschisă pentru Jamie.

Am înțeles acum de ce plânsese și se ocupase cu atâta grijă de săparea gropii. Nu din cauza șocului ori a vreunui sentiment caritabil, fără a mai vorbi de respect față de mort – ci de dragul lui Brian Fraser, tatăl pe care nici nu îl înhumase, nici nu-l jelise.

M-am întors și am tras în sus marginile păturii, le-am îndoit peste rămășițele pământești curate și decente și le-am legat cu sfoară la cap și picioare, făcând astfel un pachet simplu și anonim. Jamie avea patruzeci și nouă de ani, aceeași vârstă la care murise tatăl lui. L-am privit pe furiș în timp ce termina de îmbrăcat. Dacă tatăl lui fusese un bărbat la fel ca el… Am simțit brusc un val de tristețe pentru o asemenea pierdere. Pentru tăria retezată și dragostea stinsă, pentru pierderea unui om despre care știam că fusese măreț, doar după imaginea reflectată în fiul lui.

Îmbrăcat, Jamie a dat roată mesei pentru a mă ajuta să ridic mortul. În loc să-și vâre mâinile dedesubtul lui, le-a întins peste masă și mi-a prins mâinile între ale lui.

— Claire, jură-mi, a spus el.

Glasul aproape că îi pierise de răgușeală; a trebuit să mă aplec pentru a-l auzi.

— Dacă s-ar întâmpla într-o zi să am aceeași soartă ca tata… jură că vei arăta aceeași îndurare pe care eu i-am arătat-o acestui amărât.

Avea bășici proaspete în palme de la săpat; le-am simțit

ciudat de moi, pline de fluid și alunecoase când m-a prins de mâini.

— Voi face ce trebuie, i-am răspuns în șoaptă. Așa cum ai făcut și tu.

I-am strâns mâinile și le-am dat drumul.

— Hai să mă ajuți să-l îngropăm. S-a terminat.

28.

BROWNSVILLE

După ce se rătăciseră și cutreieraseră pe dealuri vreme de câteva ore și întâlniseră doi indieni Cherokee care le arătaseră drumul, Roger și membrii miliției au ajuns la Brownsville spre mijlocul după-amiezii.

Brownsville era alcătuit din vreo șase colibe dărăpănate, răspândite printre desișurile muribunde de pe un deal, arătând ca o mână de resturi azvârlite în bălării. În apropiere de drum – dacă făgașele înguste prin noroiul negru și frământat meritau să primească un asemenea nume demn – două cabane se înclinau de o parte și de alta a unei clădiri puțin mai mari, cu un aspect ceva mai solid, ca niște bețivi care se proptesc lenevos de un camarad puțin mai treaz. În mod ironic, judecând după butoaiele de bere și praf de pușcă și maldărele de piei uscate care stăteau în curtea înnoroită de alături, acea clădire mai arătoasă părea să funcționeze ca magazin general și crâșmă – deși folosirea oricăruia dintre acei doi termeni pentru a o descrie însemna să i se acorde o demnitate mai mare decât merita, s-a gândit Roger.

Cu toate astea, era locul de pornire – fie și numai de dragul oamenilor care erau cu el și care începuseră să vibreze ca niște pilituri de fier în apropierea unui magnet când au văzut butoaiele; aroma de drojdie a berii plutea spre ei ca un salut de bun venit. S-a gândit că nici el nu ar refuza o cană de bere, astfel că le-a făcut oamenilor lui semn să se oprească. Era o zi foarte friguroasă, care îl amorțise, și trecuse multă vreme de când luaseră micul dejun. Probabil că nu aveau să găsească decât cel mult pâine și niște tocană acolo, dar câtă vreme aceasta din urmă era caldă și ajutată să alunece pe gâtlej de

ceva alcoolic, nimeni nu avea să se plângă.

A coborât din șa și tocmai se întorsese să îi cheme pe ceilalți, când a simțit o mână strângându-l de braț.

— *Attendez*! i s-a adresat Fergus, abia mișcându-și buzele. Stătea alături de Roger și privea spre ceva aflat dincolo de el. Nu te mișca.

Roger i-a dat ascultare, și la fel au procedat și oamenii aflați încă pe cai. Văzuseră și ei același lucru ca și Fergus.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Roger, păstrându-și glasul scăzut.

— Cineva – doi oameni – stau cu puștile ațintite spre noi, de la o fereastră.

— Aha.

Roger și-a amintit sfatul de bun-simț pe care i-l dăduse Jamie, care îi spusese să nu intre în Brownsville după căderea întunericului. Era evident că știa câte ceva despre suspiciunile oamenilor din locuri îndepărtate.

Mișcându-se foarte încet, a ridicat ambele mâini în aer și i-a făcut semn din cap lui Fergus care, fără chef, a făcut același lucru, iar cârligul de la braț a sclipit în soarele după-amiezii. Cu brațele în aer, Roger s-a întors foarte încet. Chiar dacă știa la ce să se aștepte, a simțit că i se strânge stomacul la vederea celor două țevi lungi și lucioase care ieșeau de după o piele de căprioară care acoperea fereastra.

— Îi salut pe cei din casă! a strigat el cât de autoritar a reușit, ținându-și mâinile deasupra capului. Sunt căpitan Roger MacKenzie, comandant al unei companii de miliție din ordinul colonelului James Fraser, de la Fraser’s Ridge.

Singurul efect al acestei înștiințări a fost că țeava uneia dintre puști s-a mișcat, îndreptându-se spre Roger, astfel că el a ajuns să privească direct în gura ei mică și întunecată. Noua situație nedorită l-a ajutat totuși să-și dea seama că cealaltă pușcă nu fusese ațintită spre el. Rămăsese îndreptată spre un loc aflat dincolo de umărul lui, spre grupul de oameni care încă erau călare în spatele lui, foindu-se în șei și murmurând neliniștiți.

Grozav. Și acum ce să facă? Oamenii așteptau ca el să facă *ceva*. Mișcându-se încet, și-a coborât brațele. Tocmai inspira pentru a striga din nou, dar, până să scoată vreo vorbă, din spatele pieii de căprioară a răsunat o voce răgușită.

— Te văd, Morton, ticălos ce ești!

Imprecația a fost însoțită de o mișcare clară a țevii celeilalte puști, care nu a mai rămas îndreptată spre Roger, ci a ales altă țintă – probabil pe Isaiah Morton, unul dintre oamenii din Granite Falls.

A urmat un zgomot care trăda mișcarea precipitată a oamenilor călare, strigăte de spaimă, iar după aceea s-a dezlănțuit iadul când ambele puști au bubuit. Caii s-au cabrat și au dat să fugă, oamenii au început să răcnească și să blesteme, iar dinspre fereastră s-au ridicat doi norișori de fum înțepător.

La prima împușcătură, Roger se aruncase la pământ. În timp ce ecoul împușcăturilor s-a stins, s-a ridicat din reflex în picioare, a azvârlit noroiul din ochi și a atacat ușa cu capul înainte. Spre surprinderea lui, mintea îi rămăsese foarte limpede. Briannei îi trebuiau două secunde ca să încarce și să armeze o pușcă, și se îndoia că nenorociții erau mult mai iuți decât ea. A socotit că avea la dispoziție zece secunde, pe care dorea să le folosească.

A izbit cu umărul ușa care a cedat brusc, lovindu-se de perete, aruncându-l pe Roger în peretele din partea opusă. S-a izbit de horn de a simțit că-i amorțește umărul, a ricoșat, dar a reușit cumva să rămână pe picioare, clătinându-se ca un bețiv.

Cei câțiva oameni dinăuntru s-au întors și l-au privit cu gurile căscate. Ochii i s-au limpezit îndeajuns pentru a vedea că doar doi dintre ei aveau puști. Roger a inspirat adânc și s-a repezit către cel mai apropiat, un bărbat slăbănog, cu barbă rară, și l-a prins de pieptul cămășii, imitându-l pe un profesor deosebit de fioros pe care îl avusese în clasa a treia primară.

— Hei, ce gânduri ai, omule? a urlat Roger, ridicându-l pe individ pe vârful picioarelor.

A presupus că domnul Anderson ar fi fost încântat la gândul că exemplul lui se întipărise în memoria lui Roger. Acționase eficient, deși bărbatul slăbănog din strânsoarea lui Roger nu a făcut pe el și nici nu s-a smiorcăit ca elevii din clasa întâi care suferiseră același tratament, ci doar bolborosea ceva, chinuindu-se fără succes să desprindă mâna care îl ținea de piept.

— Hei, domnule! Dă-i drumul fratelui meu!

Când fusese prinsă, victima lui Roger scăpase pușca și cornul cu praf de pușcă, astfel că praful negru se împrăștiase pe toată podeaua. Însă celălalt bărbat reușise să încarce pușca, iar acum

se străduia să o îndrepte spre Roger. A fost oarecum împiedicat de cele trei femei din încăpere, dintre care două țipau și trăgeau de armă, stându-i în cale. Cea de-a treia își azvârlise șorțul peste față și scotea răcnete ritmice și puternice de isterie.

Chiar atunci, Fergus a pășit în casă având în mână un pistol enorm dintre acelea pe care le foloseau călăreții. Cu un aer nepăsător, a îndreptat țeava acestuia spre bărbatul cu pușcă.

— Fii bun și lasă arma jos, te rog! a spus Fergus, ridicând glasul ca să domine vacarmul din cameră. Și, doamnă, poate aruncați niște apă peste această tânără femeie. Ori o puteți pălmui scurt și ușor.

A făcut semn cu cârligul spre femeie și s-a crispat puțin auzind țipetele.

Mișcându-se parcă ar fi fost hipnotizată, una dintre femei s-a apropiat de fata care răcnea și a scuturat-o fără menajamente de un umăr, apoi a început să-i șoptească ceva la ureche, dar fără să-și dezlipească ochii de la Fergus. Țipetele au încetat, înlocuite de gâfâieli și suspine.

Roger s-a simțit extrem de ușurat. Furia și simpla panică, dar și necesitatea stringentă de a face *ceva* îl aduseseră în acea situație, dar recunoștea sincer că nu avea nici cea mai vagă idee cum trebuia să acționeze în continuare. A inspirat profund, simțind că picioarele încep să îi tremure și, treptat, și-a lăsat victima pe podea, eliberând-o din strânsoare și făcând o mișcare stângace din cap. Bărbatul s-a dat câțiva pași înapoi, după care și-a netezit cutele cămășii, și-a îngustat ochii și i-a ațintit plini de resentimente către Roger.

— Dar tu cine naiba ești?

Cel de-al doilea bărbat, care coborâse țeava armei, s-a uitat derutat la Fergus.

— Asta nu are importanță, a răspuns Fergus cu un aer de superioritate, ridicându-și nasul aristocratic. Cer, adică *noi* cerem – s-a corectat el, cu o mișcare politicoasă din cap spre Roger – să știm cine ești *tu*!

Cei din cabană au schimbat priviri nedumerite, ca și cum s-ar fi întrebat cine erau de fapt. După o șovăială de câteva momente, cel mai masiv dintre cei doi bărbați și-a împins bărbia în față cu un aer bătăios.

— Mă numesc Brown, domnule. Richard Brown. El este fratele meu, Lionel. Iar ele sunt soția mea Meg, fiica mea, Alicia –

aceasta părea a fi fata cu șorț, care acum și-l luase de pe cap și suspina înlăcrimată – și sora mea, Thomasina.

— Sluga dumneavoastră, doamnă, domnișoarelor. Fergus a făcut o plecăciune extrem de elegantă, având însă grijă să rămână cu pistolul îndreptat spre fruntea lui Richard Brown. Scuzele mele pentru deranj.

Doamna Brown i-a răspuns la salut, părând oarecum derutată. Doamna Thomasina Brown, o femeie înaltă, cu înfățișare severă, s-a uitat de la Roger la Fergus și înapoi, cu expresia celui care compară un gândac de bucătărie cu un miriapod, parcă analizând pe care să-l strivească mai întâi sub talpă.

Fergus părea încântat că reușise să transforme atmosfera dintr-o confruntare armată într-una de *salon* parizian. I-a aruncat o privire lui Roger și a înclinat capul, predându-i controlul situației.

— Așa.

Roger purta o cămașă de vânătoare largă din lână, dar în acele momente o simțea ca pe o cămașă de forță. A inspirat din nou adânc, încercând să-și umple pieptul cu aer.

— Deci cum spuneam, sunt… căpitan MacKenzie. Suntem însărcinați de guvernatorul Tryon să mobilizăm o companie de miliție și am venit să vă înștiințăm despre obligația de a ne asigura bărbați și provizii.

Richard Brown a părut surprins auzind acestea; fratele lui s-a uitat urât la Roger. Înainte ca ei să-și exprime obiecțiile, Fergus s-a apropiat mai mult de Roger.

— *Mon capitaine*, a șoptit el, cred că ar trebui să aflăm mai întâi de ce l-au ucis pe domnul Morton și după aceea să îi acceptăm în cadrul companiei.

— Ah, da.

Roger s-a uitat la familia Brown străduindu-se să afișeze o expresie cât mai fermă.

— Domnule Fraser, vrei să vezi ce s-a întâmplat cu domnul Morton? Eu rămân aici.

A întins mâna după pistolul lui Fergus, fără să-i scape din ochi pe membrii familiei.

— A, al ’mneavoastră Morton e încă viu. Nu mai e cu noi, Doamne feri, fin’că dispăru în tufișuri ca o mâță de pripas cu coadă pârlită, dar dădea din mână și picioare când l-am văz’t adineauri.

Cel care vorbise pe nas din cadrul ușii avea un accent de Glasgow. Roger a aruncat o privire și a văzut capetele câtorva oameni care se uitau în cabană, zărind printre acestea și căpățâna cu păr țepos a lui Henry Gallegher. A observat și alte câteva arme scoase, astfel că a început să respire mai ușurat.

Membrii familiei Brown își pierduseră interesul față de Roger și se holbau la Gallegher cu o uimire sinceră.

— Ce-a zis? a întrebat-o doamna Brown în șoaptă pe cumnata ei.

Femeia mai în vârstă a clătinat din cap, cu buzele strânse ca o pungă.

— Domnul Morton e viu și nevătămat, le-a tradus Roger, apoi a tușit. Asta, din fericire pentru voi doi, le-a spus el fraților Brown, pe un ton cât de amenințător a reușit.

S-a întors spre Gallegher, care pătrunsese deja în cameră și se rezemase de ușorul ușii, cu muscheta în mână și părând să se distreze de minune.

— Înseamnă că toată lumea e teafără, da, Henry?

Gallegher a dat din umeri.

— Trăgătorii ăștia de nimic n-a găurit pe nime', da' a lovit tocma' în desaga 'mneavoast' cu alicele lor, domnule, a adăugat el, aducându-și aminte cu cine vorbea, și dinții lui au apărut scurt, strălucitori printre firele bărbii.

— Desaga cu whisky? a întrebat Roger.

— Doamne feri'! Gallegher a căscat ochii îngrozit, apoi a surâs liniștitor. Noo, cealaltă.

— A, bine atunci, a zis Roger făcând un semn nepăsător. Acolo aveam doar pantaloni de schimb, nu?

Răspunsul filosofic a declanșat râsete și strigăte de sprijin din partea bărbaților îngrămădiți la ușă, ceea ce l-a încurajat îndeajuns pe Roger ca să-l ia la rost pe Brown cel mic.

— Și ce ai cu Isaiah Morton? a întrebat el apăsat.

— Mi-a dezonorat fiica, a răspuns domnul Brown imediat, după ce își recăpătase sângele-rece, apoi l-a fulgerat pe Roger cu privirea și barba i-a tresărit de furie. I-am spus că vreau să-l văd mort la picioarele ei dacă mai îndrăznește să-și arate mutra pe o rază de douăzeci de kilometri de Brownsville – și să-mi crape ochii, șarpele acesta veninos are îndrăzneala să vină călare până la ușa mea!

Domnul Richard Brown s-a întors spre Gallegher.

— Vrei să zici că *niciunul* dintre noi nu l-a nimerit pe nemernic?

Gallegher a dat din umeri în semn de scuză.

— Da. Îmi pare rău.

Domnișoara Brown asistase la acest schimb de cuvinte cu gura ușor întredeschisă.

— Au ratat? a întrebat ea, iar în ochii înroșiți i-a apărut o luminiță de speranță. Isaiah e încă viu?

— Nu pentru multă vreme, a asigurat-o unchiul ei cu un aer sumbru.

A întins mâna pentru a-și ridica pușca de vânat păsări și toate femeile familiei au izbucnit într-un cor de țipete ascuțite și stridente când armele celor din miliție s-au ridicat simultan și s-au îndreptat spre el. Foarte încet, el a pus pușca înapoi pe podea.

Roger s-a uitat scurt la Fergus, care a ridicat o sprânceană și a dat discret din umeri. Totul depindea de el.

Membrii familiei Brown s-au strâns laolaltă. Cei doi frați se uitau urât la Roger, iar în spatele lor, femeile se smiorcăiau și murmurau. Oamenii curioși au vârât capetele pe ferestre, privindu-l toți pe Roger și așteptând ordine.

Dar ce să le spună? Morton era membru al miliției și prin urmare – a presupus el – avea dreptul la protecție. Indiferent ce ar fi făcut, Roger nu îl putea preda familiei Brown. Pe de altă parte, avea sarcina de a-i înrola pe cei doi bărbați Brown și pe restul bărbaților apți din Brownsville și de a obține de la ei provizii pentru cel puțin o săptămână, iar în acele momente, aceștia nu păreau să privească cu ochi buni o asemenea sugestie.

S-a gândit cu ranchiună că Jamie Fraser ar fi știut imediat cum să rezolve acea criză diplomatică. Însă el unul nu avea nicio idee.

Avea totuși la dispoziție o tactică de amânare. Oftând, a coborât pistolul și a dus o mână spre tașca prinsă la brâu.

— Henry, adu desaga cu whisky, ai înțeles? Și, domnule Brown, poate îmi permiți să cumpăr ceva de mâncare și un butoi cu bere de-a ta pentru oamenii mei.

Și, cu puțin noroc, până se vor îmbăta toți, va apărea și Jamie Fraser.

29.

O TREIME DE CAPRĂ

De fapt, nu se sfârșise chiar totul. Se întunecase binișor când ne-am terminat treburile la ferma Beardsley, am făcut ordine, am împachetat bagajele și am înșeuat din nou caii. M-am gândit să îi sugerez lui Jamie să mâncăm ceva înainte de plecare – nu mâncaserăm nimic de la micul dejun –, dar atmosfera din acel loc era atât de apăsătoare, încât și mie, și lui Jamie ne pierise orice poftă de mâncare.

— O să răbdăm, a spus el, ridicând desagile pe spinarea iepei și aruncând o privire peste umăr, spre casă. Sunt gol ca o tigvă, dar n-aș înghiți nicio firimitură când văd locul ăsta.

— Înțeleg cum te simți.

Am privit înapoi neliniștită, deși nu aveam ce vedea; casa rămăsese nemișcată și pustie.

— Abia aștept să plecăm de aici.

Soarele coborâse sub coroanele copacilor, iar o umbră albăstruie și înghețată se răspândea peste mica depresiune în care se afla ferma. Pământul proaspăt al mormântului lui Beardsley părea negru de umezeală, o movilă sub crengile desfrunzite ale scorușului. Era imposibil să te uiți la el fără să te gândești la greutatea pământului ud și la imobilitate, la descompunere și dispariție.

Vei putrezi și vei muri, îi spusese Jamie. Speram că inversarea celor două etape îi slujise oarecum lui Beardsley – dar mie, nu. Mi-am strâns șalul mai bine în jurul umerilor și am expirat puternic, apoi am inspirat adânc, sperând că frigul și mirosul curat al pinilor va alunga duhoarea de carne moartă care părea să mi se fi lipit de mâini, haine și nas.

Caii se agitau, băteau din copite și își scuturau coamele, parcă abia așteptând să plece de acolo. Nu le găseam nicio vină. Incapabilă să mă înfrânez, am privit încă o dată în urmă. Ar fi fost greu de imaginat un loc mai dezolant. Chiar mai cumplită mi s-a părut ideea de a trebui să stau singură acolo.

Evident, și doamna Beardsley își imaginase asta și ajunsese la aceeași concluzie. Chiar atunci a ieșit din hambar cu iedul în brațe și a spus că va merge cu noi. Prin urmare, va lua și

caprele cu ea. Mi-a întins iedul și a dispărut în hambar.

Iedul pe jumătate adormit era greu, dar și-a îndoit picioarele și a devenit un ghemotoc plăcut la atingere. A suflat aer cald pe mâna mea, pipăind ușor cu botul ca să vadă din ce era făcută, apoi a scos un behăit slab de mulțumire și s-a relaxat într-o inerție pașnică, lipit de coastele mele. Un behăit mai puternic și o împunsătură în coapsă au anunțat prezența mamei lui, care își supraveghea cu ochi vigilenți odrasla.

— Asta e, nu le poate lăsa aici, am mormăit eu către Jamie, care scosese câteva sunete de nemulțumire în spatele meu. Trebuie mulse. În plus, nu e cale prea lungă până la Brownsville, adevărat?

— Englezoaico, știi cât de repede poate merge o capră?

— N-am avut ocazia să cronometrez vreuna, am spus pe un ton morocănos, mutând mica povară îmblănită. Dar nu cred că pe întuneric sunt mai lente decât caii.

A scos un sunet gutural tipic scoțian, dar mai expresiv decât de obicei din cauza flegmei din gât. A tușit.

— Se aude groaznic, am comentat eu. Când ajungem acolo, te ung cu alifie mentolată din grăsime de gâscă, băiatule.

Nu a ridicat nicio obiecție la propunerea mea, ceea ce m-a alarmat puțin, fiindcă indica o scădere serioasă a vitalității lui. N-am apucat să-l întreb cum se simte, fiind întreruptă de ieșirea din hambar a doamnei Beardsley, care conducea șase capre, legate una de alta ca o ceată de ocnași beți și veseli.

Jamie a urmărit cu un aer de îndoială procesiunea, a oftat resemnat și a început să analizeze problemele logistice care apăruseră. Nici nu încăpea discuție să o urcăm pe doamna Beardsley pe calul numit Gideon, Mâncătorul-de-Oameni. Jamie și-a plimbat privirea de la mine la silueta mătăhăloasă a doamnei Beardsley, apoi la silueta măruntă a iepei mele, ceva mai mare decât un ponei, și a tușit.

După ce s-a gândit puțin, a pus-o pe doamna Beardsley să încalece pe Doamna Piggy, cu iedul somnoros în fața ei. Eu aveam să călăresc cu Jamie, pe greabănul lui Gideon, teoretic împiedicând orice încercare a animalului de a mă azvârli de pe crupă în tufișuri. Jamie a legat o frânghie de gâtul țapului și a prins-o de șaua iepei, dar a lăsat caprele libere.

— Mama va rămâne lângă ied, iar celelalte se vor ține după țap, mi-a explicat el. Caprele sunt animale sociabile și nu vor să

se răzlețească. Mai ales noaptea. Ușș, a murmurat el, îndepărtând botul unei capre de lângă nasul lui când s-a lăsat pe vine să verifice cingătoarea șeii. Cred că porcii sunt mai greu de strunit. Ei merg fiecare de capul lui.

S-a ridicat și a bătut ușor cu palma capul păros al caprei.

— Dacă se întâmplă ceva, să dai drumul țapului imediat, i-a spus el doamnei Beardsley, arătându-i frânghia legată cu fundă de șa, aproape de mâna ei. Dacă iapa o ia la goană, prietenul tău ar fi sugrumat.

Femeia, o movilă ghemuită pe spinarea iepei, a încuviințat în tăcere, apoi a ridicat capul și s-a uitat spre casă.

— Trebuie hă plecăm înainte de răhăritul lunii, a spus ea încet. Ea apare atunci.

M-a trecut un fior înghețat pe șira spinării, iar Jamie a tresărit și a întors brusc capul să se uite la casa cufundată în întuneric. Focul se stinsese și nimeni nu se gândise să închidă ușa, care stătea căscată ca un găvan.

— *Cine*? a întrebat Jamie, cu o încordare perceptibilă în glas.

— Mary Ann, i-a răspuns doamna Beardsley. Ea a foht ultima.

Din vocea ei nu răzbătea nicio emoție; vorbise ca o somnambulă.

— Ultima *ce*? am întrebat eu.

— Ultima nevahtă, mi-a răspuns ea și a apucat hățurile. Stă sub horb la răhăritul lunii.

Jamie a întors capul spre mine. Era prea întuneric pentru a-i vedea expresia, dar nici nu aveam nevoie. Mi-am dres glasul.

— N-ar trebui să… să închidem ușa? am sugerat eu.

Era de presupus că spiritul domnului Beardsley înțelesese deja ideea și, indiferent dacă pe doamna Beardsley o interesa ori nu casa și ce se afla înăuntru, nu părea normal să o lăsăm la discreția unor prădători precum ratonii și veverițele, fără a mai vorbi de animale mai mari care puteau fi atrase de mirosul lăsat de domnul Beardsley. Pe de altă parte, chiar nu aveam niciun chef să mă apropii de casa pustie.

— Englezoaico, urcă pe cal.

Jamie a traversat curtea cu pași mari, a trântit ușa mai tare decât era nevoie, apoi s-a întors – mergând vioi – și a urcat în șa în spatele meu.

— Hai, a spus el brusc, și am pornit, în lumina jumătății de lună care se ridica vizibilă deasupra copacilor.

Probabil că erau vreo patru sute de metri până la capul drumului, iar terenul se înălța din depresiunea în care se găsea ferma familiei Beardsley. Din cauza caprelor, ne deplasam încet, și am urmărit ierburile și tufișurile printre care treceam, întrebându-mă dacă ele păreau mai vizibile doar pentru că ochii mi se obișnuiseră cu întunericul – ori pentru că luna mai urcase puțin pe cer.

Având greabănul solid al calului sub mine, behăiturile slabe ale caprelor din jurul nostru și prezența la fel de liniștitoare a lui Jamie în spate, care mă ținea cu brațul de talie, mă simțeam în siguranță. Totuși, nu aveam certitudinea că sunt în perfectă siguranță pentru a mă întoarce și a privi în urmă. În același timp, impulsul de a o face era atât de copleșitor, încât aproape că anihila senzația de groază pe care o aveam față de acel loc. Aproape.

— Nu e sorb, nu? am auzit vocea slabă a lui Jamie.

— Nu, am spus, căpătând curaj datorită brațului puternic din jurul taliei. E un scoruș-de-munte. Seamănă totuși foarte bine.

Văzusem scoruși-de-munte de multe ori; scoțienii îi plantau deseori în apropierea cabanelor sau a caselor datorită ciorchinilor de fructe portocaliu-închis și frunzelor palmate, asemănătoare cu ale sorbului din Scoția – o rudă botanică apropiată. Am înțeles că întrebarea lui Jamie nu pornea dintr-o preocupare exagerată pentru taxonomie, ci din îndoielile pe care le avea legate de calitățile scorușul de a proteja împotriva răului. Nu dorise să îl îngroape pe Beardsley sub acel copac din motive estetice sau din comoditate.

I-am strâns mâna plină de bășici, iar el m-a sărutat ușor pe creștet.

Ajunși la capul drumului, m-am uitat în urmă, dar nu am văzut decât sclipirea slabă a șindrilelor de pe acoperișul casei fermei. Scorușul-de-munte și ceea ce putea fi – sau nu – sub el erau ascunse de întuneric.

Gideon se arăta deosebit de docil și nu protestase decât de formă că trebuia să ducă doi călăreți în spinare. Am socotit că și el era fericit să plece de la fermă. Am și spus asta, dar Jamie a strănutat și și-a exprimat părerea că blestemata creatură doar aștepta, plănuind vreo nouă năzbâtie.

Și caprele păreau să considere călătoria nocturnă drept o plimbare de plăcere, așa că pășeau manifestând un interes viu

față de orice, smulgând în trecere câte o gură de iarbă uscată, bulucindu-se una în alta și izbindu-se de cai și, în general, făcând zgomot cât o turmă de elefanți când pătrundeau în desișurile foșnitoare.

Mă simțeam extrem de ușurată că părăseam în cele din urmă ferma lui Beardsley. Când pinii au ascuns până și ultima imagine a depresiunii, mi-am mutat cu hotărâre gândurile de la evenimentele tulburătoare ale zilei și am început să mă gândesc la ce ne aștepta în Brownsville.

— Sper că Roger s-a descurcat bine, am spus, sprijinindu-mă cu un oftat slab de pieptul lui Jamie.

— Îhî.

Din îndelunga mea experiență, am diagnosticat acel zgomot făcut de căile respiratorii superioare drept o aprobare politicoasă a sentimentelor mele, dar și o indiferență deplină față de realitate. Ori nu vedea niciun motiv de îngrijorare, ori socotea că Roger se putea descurca.

— Sper că a găsit ceva care să semene a han, am continuat eu, gândindu-mă că o astfel de perspectivă ar putea fi întâmpinată cu ceva mai mult entuziasm. Mâncare caldă și un pat curat ar fi ceva minunat.

— Îhî.

Am remarcat un dram de amuzament, amestecat cu un scepticism înnăscut – născut din experiență – privind existența unor asemenea condiții de lux în sălbăticia din Carolina.

— Caprele par să se descurce foarte bine, am zis și am așteptat plină de speranță răspunsul lui.

— Îhî.

O încuviințare reticentă, amestecată cu o neîncredere profundă în buna purtare a caprelor și de-aici înainte.

Tocmai formulam în minte altă observație, sperând să primesc un răspuns similar – trei asemenea replici reprezentau recordul de până atunci – când Gideon a confirmat neîncrederea lui Jamie, dându-și brusc capul pe spate cu un fornăit puternic și cabrându-se.

M-am izbit de pieptul lui Jamie, lovindu-mă cu capul de clavicula lui atât de puternic, încât am văzut stele verzi. Brațul lui m-a lăsat fără aer când a tras de frâu, strigând.

Nu mi-am dat seama ce spunea ori dacă răcnea în engleză sau în gaelică. Și calul necheza, ridicându-se pe picioarele

dinapoi și lovind cu cele din față, în timp ce eu m-am chinuit să mă agăț de orice, de coamă, șa, frâu… O creangă mi-a biciuit fața și m-a orbit. Era un iad total, am auzit țipete ascuțite, behăituri și un zgomot ca de pânză sfâșiată, după care ceva m-a lovit cu putere și m-a azvârlit în beznă.

Nu mi-am pierdut cunoștința, dar asta nu avea mare importanță. Ajunsesem întinsă peste un tufiș încâlcit, mă chinuiam să respir, nu puteam să mă mișc și nici să văd ceva, în afara câtorva stele rătăcite pe cer.

La o oarecare depărtare de mine era un vacarm diavolesc, în care predomina corul caprelor cuprinse de panică, accentuat de ceea ce mi s-au părut a fi urletele unei femei. De fapt, urletele a doua femei.

Derutată, am scuturat din cap. Apoi m-a răsucit și am început să merg târâș, pentru că, într-un târziu, recunoscusem ființele care urlau. Auzisem destul de des pume urlând, dar întotdeauna de la o distanță sigură. Acum, animalul nu era deloc departe. Iar sunetul asemănător cu sfâșierea unei pânze fusese scos de o felină mare, aflată foarte aproape.

M-am ciocnit de un buștean mare și m-am rostogolit imediat sub el, trăgându-mă cât am putut de mult în spațiul mic dintre el și sol. Nu era cea mai bună ascunzătoare posibilă, dar măcar mă puteam feri de animalul care ar fi sărit dintr-un copac asupra mea.

L-am auzit pe Jamie răcnind, deși înțelesul cuvintelor lui devenise un soi de furie răgușită. Caprele încetaseră să mai behăie – era imposibil ca felina să le fi ucis pe toate. Nu am auzit-o nici pe doamna Beardsley, însă caii făceau un tărăboi cumplit, nechezând și bătând din copite.

Inima îmi bătea ca un baros în pieptul lipit de solul presărat de frunze, și un firicel de sudoare rece m-a gâdilat de-a lungul fălcii. Nimic nu stârnește o groază mai mare decât spaima primitivă că vei fi mâncat de viu, astfel că mila mea se îndrepta spre animale. Am auzit un bufnet în desișul din apropiere, apoi Jamie m-a strigat pe nume.

— Aici sunt, am răspuns eu cu glas tremurat, nedorind să mă clintesc din adăpost până nu știam cu certitudine unde era puma – ori măcar că nu se afla undeva aproape de mine. Caii încetaseră să necheze, deși continuau să fornăie și să bată din picioare, făcând suficient zgomot care să indice că niciunul

dintre ei nu căzuse pradă vizitatorului nostru și nici nu fugiseră de acolo.

— Aici! am strigat eu ceva mai tare.

Alte bufnete, mai aproape. Jamie s-a împleticit prin întuneric, s-a ghemuit și a pipăit sub buștean până mi-a găsit mâna și mi-a prins-o.

— Englezoaico, ai pățit ceva?

— N-am apucat să bag de seamă, dar cred că-s bine, i-am răspuns.

Am ieșit cu grijă de sub buștean și am analizat situația. Aveam vânătăi ici și colo, coatele julite și o senzație de arsură pe obraz, acolo unde mă șfichiuise creanga. Așadar, în general, eram teafără.

— Bravo. Vino repede, că e rănit.

M-a săltat în picioare și m-a împins prin întuneric, ținând o mână între omoplații mei.

— Cine?

— Țapul, bineînțeles.

Ochii mi se obișnuiseră deja cu întunericul și am distins siluetele mari ale cailor, care stăteau sub un plop desfrunzit și-și scuturau cu nervozitate coamele și cozile. O formă mai măruntă, despre care am socotit că era a doamnei Beardsley, era ghemuită în apropiere, peste ceva întins pe pământ.

Am simțit mirosul de sânge, dar și unul mai puternic, de capră. M-am lăsat pe vine și am întins o mână, atingând părul cald și aspru. Țapul a tresărit sub atingerea mea, scoțând un behăit puternic, ceea ce m-a liniștit într-o oarecare măsură. Era rănit, dar nu de moarte – cel puțin deocamdată; corpul de sub mâinile mele era solid și viu, cu mușchii încordați.

— Unde-i felina? am întrebat, recunoscând duritatea neregulată a coarnelor și mergând cu palpatul înapoi, de-a lungul șirei spinării, apoi peste coaste. Țapul s-a opus și s-a mișcat nebunește sub mâinile mele.

— A plecat, a spus Jamie.

S-a lăsat și el pe vine și a pus mâna pe capul țapului.

— Gata, gata, *a bhalaich*. O să fie bine. *Seas*, *mo charaid*.

Nu am descoperit nicio rană deschisă pe corpul animalului, dar mirosul de sânge persista; un iz metalic, ce tulbura aerul curat al pădurii. Și caii îl simțeau; nechezau slab și se mișcau neliniștiți prin întuneric.

— Ești foarte sigur că a fugit? am întrebat, străduindu-mă să ignor senzația unor ochi ațintiți pe ceafa mea. Simt miros de sânge.

— Da. Puma a luat o capră, m-a informat Jamie.

A îngenuncheat lângă mine și a pus mâna pe gâtul țapului.

— Doamna Beardsley i-a dat drumul acestui flăcăiaș curajos, iar el a atacat puma cu capul. N-am văzut totul, dar cred că animalul l-a lovit cu laba; l-am auzit urlând și scuipând, și tot atunci, țapul a zbierat. Cred că are un picior rupt.

Într-adevăr. Primind acest indiciu, am descoperit fractura cu ușurință, jos pe humerusul piciorului drept din față. Pielea nu se despicase, dar osul era crăpat; am simțit ușoara dislocare a capetelor. Țapul s-a mișcat și m-a împuns cu coarnele în braț când i-am atins piciorul. Ochii i se rostogoleau nebunește, iar pupilele ciudate, de formă dreptunghiulară, era vizibile, dar lipsite de culoare în lumina slabă a lunii.

— Îl poți vindeca, englezoaico? m-a întrebat Jamie.

— Nu știu.

Țapul a continuat să se zbată însă, pe măsură ce șocul se instala, accesele de mișcare slăbeau în mod perceptibil. Fractura în sine era vindecabilă, însă șocul reprezenta un pericol mare; văzusem nenumărate animale – dar și oameni, fiindcă veni vorba – murind rapid după un incident traumatic, din cauza unor vătămări care nu erau fatale.

— Nu știu, am repetat.

Degetele mele au găsit în cele din urmă pulsul; bătea iute ca un baros și inconstant.

— Jamie, chiar dacă îi fixez piciorul, s-ar putea să moară. Nu crezi că ar fi mai bine să îl sacrificăm? Ar fi mult mai ușor de cărat și am avea și carne.

Jamie a mângâiat ușor țapul pe gât.

— Ar fi mare păcat, mai ales că e o creatură atât de curajoasă.

Doamna Beardsley a râs auzind asta, un chicotit agitat, ca o fetiță, venind din întuneric, de dincolo de statura masivă a lui Jamie.

— Îl cheamă Hiram, a spus ea. E băiat bun.

— Hiram, a repetat Jamie, încă mângâindu-l. Bine, Hiram. *Courage, mon brave*. O să reziști tu. Ai niște boașe cât pepenii.

— Ei, mai curând cât niște fructe de persimmon, am spus,

după ce dădusem fără să vreau de testiculele în discuție în timp ce examinam țapul. Însă perfect respectabile, sunt convinsă, am adăugat, respirând rar.

Glandele lui Hiram funcționau la capacitate sporită. Până și mirosul metalic și aspru al sângelui era depășit.

— Eu vorbeam metaforic, a replicat Jamie, destul de sec. Englezoaico, ce-ți mai trebuie?

Evident, luase hotărârea, pentru că deja se ridicase în picioare.

— Bine, atunci, am spus, dându-mi părul peste cap cu dosul palmei. Găsește-mi două crengi drepte, cam de treizeci de centimetri lungime, nu rămurele, și adu-mi și o bucată de frânghie din desagi. Și după aceea, mă poți ajuta, am adăugat, încercând să îl prind mai bine pe pacientul meu. Se pare că Hiram te place. Te recunoaște drept un spirit geamăn, fără îndoială.

Jamie a râs, scoțând un sunet gros și liniștitor aproape de cotul meu. S-a ridicat după ce l-a scărpinat pe Hiram între urechi și a plecat, dar s-a întors curând cu ceea ce îi cerusem.

— Așa, am spus, luându-mi o mână de pe gâtul lui Hiram pentru a plasa bețele. O să-i fixez atele. Va trebui să îl ducem în brațe, dar atelele vor împiedica piciorul să se îndoaie și să producă vătămări mai grave. Ajută-mă să îl așez pe o parte.

Fie din mândrie masculină, fie din încăpățânarea firească a caprelor – presupunând că acestea sunt lucruri diferite –, Hiram a tot încercat să rămână în picioare, chiar dacă avea un picior rupt. A clătinat din cap în mod alarmant, în timp ce mușchii gâtului slăbeau, apoi s-a împleticit. A scormonit fără vlagă pământul, dar s-a oprit gâfâind.

Cu iedul în brațe, doamna Beardsley s-a foit în spatele meu. Iedul a behăit slab, ca și cum s-ar fi trezit brusc dintr-un coșmar, iar Hiram a scos un behăit puternic drept răspuns.

— Mi-a venit o idee, a murmurat Jamie.

S-a ridicat brusc și a luat iedul de la doamna Beardsley. Apoi a îngenuncheat din nou și a împins creatura mică aproape de flancul lui Hiram. Țapul a încetat imediat să se zbată, întorcând capul pentru a-și mirosi odrasla. Iedul a țipat, împingându-și botul în flancul țapului, și o limbă lungă și lipicioasă mi-a umplut mâna de salivă în timp ce căuta capul iedului.

— Hai mai repede, englezoaico, mi-a sugerat Jamie.

Nu aveam nevoie de vreun îndemn, astfel că, după câteva clipe, am stabilizat piciorul și am înfășurat atelele cu unul dintre numeroasele șaluri pe care părea să le poarte doamna Beardsley. Hiram se așezase, scoțând doar câte un geamăt sau vreo exclamație, însă iedul continua să behăie tare.

— Unde e mama lui? am întrebat, deși nu aveam nevoie de un răspuns.

Nu știam multe lucruri despre capre, dar știam destule despre mame și copii ca să îmi dau seama că doar moartea ar ține departe o mamă de copilul ei care face un asemenea scandal. Celelalte capre se întorseseră, din curiozitate, teamă de întuneric sau din simpla dorință de a fi în compania cuiva, dar mama iedului nu a apărut.

— Hărmana Beckie, a spus doamna Beardsley cu tristețe. Hi era o capră aha de bună…

Siluetele întunecate se buluceau și se împingeau; am simțit un curent fierbinte de aer când una dintre ele mi-a lins părul, iar alta m-a călcat pe pulpă, făcându-mă să scot un țipăt ascuțit, când copitele ei subțiri mi-au zgâriat pielea. Totuși, nu am făcut niciun efort să le alung de acolo; prezența acestui harem părea să-i priască lui Hiram.

Am așezat oasele piciorului la loc și am legat atelele strâns în jurul lor. Găsisem un punct bun pentru luarea pulsului la baza urechii și, având capul lui Hiram în poală, l-am controlat. Cum celelalte capre se îndesau în noi, mirosindu-l și scoțând sunete plângărețe, el și-a ridicat capul pe neașteptate și s-a răsucit pe burtă, ținând cu stângăcie piciorul rupt în față.

S-a legănat câteva clipe de parcă ar fi fost beat, după care a scos un behăit războinic și s-a ridicat în trei picioare. A căzut imediat la pământ, dar încercarea lui ne-a înveselit pe toți. Până și doamna Beardsley a scos un tril slab de plăcere văzând scena.

— În regulă, a spus Jamie și s-a ridicat, trecându-și degetele prin păr cu un oftat adânc. Și acum?

— Acum, ce? am întrebat.

— Acum vom hotărî ce e de făcut, a spus el, destul de nervos.

— Nu mergem spre Brownsville?

— Am putea, a spus el. Dacă doamna Beardsley știe cumva drumul destul de bine ca să-l găsim la lumina stelelor.

S-a întors cu speranță spre ea, dar chiar și pe întuneric am

văzut-o negând cu un gest din cap.

Brusc, mi-am dat seama că, de fapt, nu ne mai aflam pe drum – care, în orice caz, nu era decât o potecă făcută de căprioare, care șerpuia prin pădure.

— Nu putem fi chiar atât de departe de el, așa e?

Am privit în jur, încercând să străpung întunericul, ca și cum vreun semnal luminos ar fi indicat poziția drumului. De fapt, nu aveam nicio idee în ce direcție era el.

— Nu, m-a aprobat Jamie. Și, dacă aș fi singur, l-aș putea găsi mai devreme sau mai târziu. Dar nu am de gând să rătăcesc prin pădure cu toată adunătura asta.

A privit în jur, făcând socoteala. Doi cai foarte sperioși, două femei – una din cale afară de ciudată și probabil cu intenții ucigașe – și șase capre, dintre care două nu puteau merge. I-am înțeles pe deplin raționamentul.

Jamie s-a îndreptat de spate și a ridicat puțin din umeri, parcă vrând să aranjeze mai bine o cămașă care îl strângea.

— Mă duc să arunc o privire. Dacă descopăr repede drumul, foarte bine. Dacă nu, vom face tabără aici peste noapte, a spus el. Ne va fi mult mai ușor să căutăm drumul pe lumină. Să ai grijă, englezoaico.

Și, cu un strănut de încheiere, a dispărut în pădure, lăsându-mă să mă ocup de cei din tabără și de răniți.

Judecând după behăiturile din ce în ce mai zgomotoase, iedul orfan era tot mai îndurerat; asta îmi dădea dureri de urechi, dar și de inimă. Însă doamna Beardsley devenise mai vioaie în absența lui Jamie; am avut impresia că se temea mult de el. A adus una dintre celelalte capre, pe care a convins-o să stea liniștită pentru ca orfanul să poată suge. Iedul s-a arătat reticent o clipă, dar foamea și nevoia de căldură și siguranță s-au dovedit copleșitoare, astfel că, după câteva clipe, a început să sugă foarte preocupat, dând repede din codiță, mișcarea părând un licăr în întuneric.

M-am bucurat văzând asta, dar am trăit un ușor sentiment de invidie. Mi-am dat seama dintr-odată că nu mâncasem nimic toată ziua și că îmi era foarte frig, eram frântă de oboseală și aveam dureri în diverse locuri – și că, fără complicațiile create de doamna Beardsley și de caprele ei, aș fi fost de multă vreme în siguranță în Brownsville, sătulă, la căldură și ghemuită undeva în apropierea unui foc prietenos. Am pus o mână pe

burta iedului, care se rotunjea și devenea tare, și mi-am dorit să am și eu pe cineva care să îmi poarte de grijă. Deocamdată însă păream a fi Păstorul cel Bun și nu aveam ce face.

— Crehi că he va întoarce?

Doamna Beardsley s-a lăsat pe vine lângă mine, cu un șal strâns în jurul umerilor lați.

Mi-a vorbit cu glas scăzut, ca și cum s-ar fi temut să nu o audă și altcineva.

— Ce anume, puma? Nu, nu cred. De ce să se întoarcă?

Și totuși, am simțit un fior slab când m-am gândit la Jamie, singur undeva în beznă. Hiram, cu un umăr înfipt hotărât în coapsa mea, sforăia, apoi, cu un oftat lung, și-a așezat capul pe genunchiul meu.

— Unii oameni hpun că pihicile ahtea vâneahă în pereche.

— Serios? Mi-am reținut un căscat – nu de plictiseală, ci de extenuare. Am clipit în întuneric și m-am simțit cuprinsă de letargie din cauza frigului. În fine, cred că o capră măricică va ajunge și pentru două fiare. Pe de altă parte – am căscat din nou de mi-au trosnit fălcile –, pe de altă parte, caii s-ar alarma.

Stând ca niște prieteni bot lângă bot și coadă lângă coadă sub un plop, Gideon și Doamna Piggy nu dădeau semne de agitație. Asta a părut s-o liniștească pe doamna Beardsley, care s-a așezat jos brusc, și umerii i s-au pleoștit de parcă ea și-ar fi pierdut suflul.

— Cum te simți? am întrebat-o, mai mult dintr-un impuls de a întreține conversația decât din dorința de a afla.

— Sunt fericită că am plecat din locul ăla, a răspuns ea cu simplitate.

Împărtășeam întrutotul acel sentiment; situația noastră actuală era măcar mai bună decât la ferma Beardsley, chiar dacă fuseserăm atacați de o pumă. Asta nu însemna însă că țineam să rămân multă vreme în pădure.

— Cunoști pe cineva în Brownsville? am întrebat-o.

Nu știam sigur cât de mare era acea așezare, deși, din discuțiile câtorva oameni din companie, trăseserăm concluzia că era un sat destul de întins.

— Nu.

A tăcut câteva clipe și mai mult am simțit decât am văzut că și-a lăsat capul pe spate și a privit stelele și luna.

— Ăă… n-am host niciodată la Brownsville, a adăugat,

aproape sfioasă.

Și nici în altă parte, se părea. Și-a spus povestea cu ezitări, dar aproape fericită, fără să fie nevoie de prea multe îndemnuri din partea mea.

În esență, Beardsley o cumpărase de la tatăl ei și, împreună cu alte mărfuri achiziționate din Baltimore, o adusese în casa lui, unde o ținuse prizonieră, interzicându-i să părăsească locuința sau să se arate cuiva care ar fi venit acolo. Lăsată să muncească la fermă cât el călătorea spre ținuturile indienilor Cherokee cu mărfuri, ea nu avusese pe nimeni alături în afara copilului sub contract – care nu reprezenta chiar un tovarăș, fiind surd și mut.

— Chiar așa? am zis eu.

În iureșul evenimentelor din acea zi uitasem de Josiah și de fratele lui geamăn. M-am întrebat dacă ea îi cunoscuse pe amândoi sau numai pe Keziah.

— De cât timp te afli în Carolina de Nord? am întrebat-o.

— De doi ani, a rostit ea încet. Doi ani, trei luni și cinci hile.

Mi-am adus aminte de crestăturile de pe ușorul ușii și m-am întrebat când începuse numărătoarea. Chiar din primele zile? Mi-am îndreptat spatele, deranjându-l pe Hiram, care și-a și arătat nemulțumirea.

— Am înțeles. Apropo, care ți-e numele de botez? am întrebat, dându-mi cu întârziere seama că nu avea habar.

— Franheh, a spus ea, apoi a încercat din nou, pentru că nu-i plăcuse cum sunase prima oară. Fran-*cess*, a spus ea cu un sâsâit printre dinții sparți.

A ridicat din umeri și a râs – un sunet slab și timid.

— Fanny. Aha îmi hicea mama.

— Fanny, am spus eu pe un ton încurajator. Un nume foarte frumos. Pot să-ți spun așa?

— Da… ah și încântată.

A inspirat din nou adânc, dar s-a oprit fără să spună nimic, prea sfioasă să rostească ce avea în minte. De când soțul îi murise, părea cu totul pasivă, lipsită de forța care o animase până atunci.

— Ah, am zis, dându-mi seama cu întârziere. Claire. Te rog să-mi spui Claire.

— Claire, foarte frumoh.

— Da, cel puțin nu are S-uri, am replicat fără să mă gândesc.

Vai, te rog să mă ierți!

Ea a scos un sunet prin care a sugerat că nu avea importanță. Încurajată de întuneric, de senzația vagă de intimitate născută din faptul că ne spuneam pe nume, mi-a povestit despre mama ei, care murise când ea avea doisprezece ani, despre tatăl ei, pescar de crabi, și despre viața ei la Baltimore, unde ieșea pe țărm la reflux și aduna stridii și midii, urmărea vasele pescărești și navele de război care treceau pe lângă Fort Howard și urcau pe râul Patapsco.

— Era… pahnic, a spus ea cu regret în glas. Atât de… dehchis – nimic, în afară de cer hi apă.

Și-a înclinat din nou capul, ca și cum ar fi dus dorul micii porțiuni de cer care se vedea prin țesătura de crengi de deasupra capetelor noastre. Am presupus că, deși munții împăduriți din Carolina de Nord reprezentau un refugiu și o mângâiere pentru un scoțian din Highlands ca Jamie, ei putea prea bine să îi rămână străini și să îi dea o senzație de claustrofobie cumva obișnuit cu țărmul golfului Chesapeake.

— Crezi că te vei întoarce acolo? am întrebat-o.

— Hă mă întorc? s-a arătat ea ușor speriată. Oh, nu m-am gândit la atâta.

— Nu?

Găsisem un trunchi de copac de care să mă sprijin și m-am întins puțin, ca să îmi relaxez spatele.

— Cred că ți-ai dat seama că so… că domnul Beardsley era pe moarte. Nu ți-ai făcut niciun plan?

În afară de distracția de a-l tortura încet până la moarte, mai precis. M-am gândit că mă simțeam prea degajată în compania acelei femei, singură în întuneric și în preajma unor capre. Se putea ca ea să fi fost victima lui Beardsley – ori așa susținea ea, pentru a primi ajutorul nostru. Se cuvenea să îmi aduc aminte de degetele lui arse și de starea îngrozitoare a podului. M-am îndreptat puțin de spate și am pipăit cuțitul mic pe care îl purtam la centură – pentru orice eventualitate.

— Nu.

Părea oarecum derutată – și nu era de mirare, am presupus. Eu însămi mă simțeam mai mult decât derutată din cauza emoției și a extenuării, astfel că aproape mi-a scăpat ceea ce a spus ea.

— Ce-ai zis?

— Am hih… Mary Ann nu mi-a hpuh ce hă fac după aia.

— Mary Ann, am repetat cu precauție. Da, asta ar fi… prima doamnă Beardsley, da?

Ea a râs, iar mie mi s-a zbârlit părul pe ceafă.

— A, nu, Mary Ann a foht a patra.

— A… a patra? am repetat cu glas slab.

— Hingura pe care a îngropat-o sub horb, m-a lămurit ea. Ahta a foht o grehează. Celelalte hunt în pădure. Cred că h-a lenevit; nu a vrut hă meargă prea departe.

— Oh, am făcut eu, fiindcă nu mi-a venit un răspuns mai potrivit.

— V-am hpuh – apare hub horb la răhăritul lunii. La început, când am văhut-o acolo, am crehut că era vie. M-am temut de ce ar putea face *el*, dacă o vedea acolo, aha că m-am furihat din cahă ca hă o avertiheh.

— Înțeleg.

Probabil că vocea nu-mi sunase pe deplin convingătoare, pentru că a întors capul spre mine. Am prins mânerul cuțitului mai bine între degete.

— Nu mă crehi?

— Ba da! am asigurat-o eu, încercând să îndepărtez capul lui Hiram din poală.

Sub apăsarea greutății lui îmi amorțise piciorul stâng și nu mi-l mai simțeam.

— Pot hă-ți arăt, a spus ea cu glas calm și convingător. Mary Ann mi-a hpuh unde erau celelalte. Hi le-am găhit. Îhi pot arăta mormintele lor.

— Sunt convinsă că nu e nevoie, am spus mișcându-mi degetele de la picioare pentru a-mi pune în mișcare sângele.

M-am gândit că, dacă venea spre mine, voi împinge țapul în calea ei, mă voi rostogoli într-o parte și voi fugi de acolo cât mai repede posibil în patru labe și-l voi striga pe Jamie. Dar unde naiba era Jamie?

— Așa… hm… Fanny. Spui că domnul Beardsley – mi-am dat seama că nu știam nici numele lui mic, dar, în acele condiții, am socotit că era preferabil să păstrez amintirea lui doar în mod oficial – că soțul tău *și-a ucis* patru soții? Și nu a știut nimeni?

Mi-am dat seama că nu avea cum să știe cineva. Ferma lui Beardsley era foarte izolată, și nu era ceva neobișnuit ca femeile să moară – în accidente, la naștere sau pur și simplu din

cauza muncii excesive. Era posibil să fi știut cineva că Beardsley pierduse patru soții, dar era la fel de posibil ca nimeni să nu se sinchisească.

— Da.

Vorbea calm, mi s-a părut mie; nu dădea semne că ar fi periculoasă.

— M-ar fi ucih hi pe mine, dar l-a oprit Mary Ann.

— Cum a făcut asta?

A respirat adânc și a oftat, așezându-se mai comod. S-a auzit un behăit slab și adormit din poala ei, și mi-am dat seama că luase din nou iedul în brațe. Am slăbit strânsoarea asupra cuțitului; nu prea avea cum să mă atace dacă ținea iedul în brațe.

Mi-a povestit că ieșea să stea de vorbă cu Mary Ann când era luna sus pe cer; fantoma apărea sub sorb doar între perioadele când luna era pe jumătate luminată și pe jumătate întunecată – nu la lună nouă sau în creștere.

— Foarte ciudat, am murmurat eu, dar ea nu a băgat de seamă, fiind prea absorbită de poveste.

Asta continuase vreme de câteva luni. Mary Ann îi spusese lui Fanny Beardsley cine era, care fusese soarta predecesoarelor ei și felul în care murise.

— A hugrumat-o, mi-a mărturisit Fanny. Am văhut urmele mâinilor lui pe gâtul ei. Ea m-a avertihat că într-o bună zi îmi va face și mie asta.

Câteva săptămâni mai târziu, Fanny a fost convinsă că îi sosise ceasul.

— Era beat, după ce băuhe mult rom, înhelegi? a spus ea. Aha he întâmpla de fiecare dată când bea, iar de data ahta…

Tremurând de spaimă, ea scăpase din mână fundul de lemn pe care se afla mâncarea lui de seară, stropindu-l cu sos. El sărise în sus răcnind, se repezise spre ea, dar ea se întorsese și fugise.

— Era între mine și uhă. Aha că am fugit hpre pod. Am hperat că era prea beat ca să urce hcara, hi așa a foht.

Năpustindu-se după ea, Beardsley se împiedicase și trăsese scara, care se prăbușise cu zgomot. În timp ce bolborosea și blestema chinuindu-se să o așeze la loc, s-a auzit o ciocănitură în ușă.

Beardsley strigase și ceruse să știe cine venise, dar nu a

primit răspuns, ci urmase doar altă ciocănitură. Fanny se furișase către marginea podului și îi văzuse fața împurpurată și privirea furioasă. Ciocănitura se auzise și a treia oară. El avea limba prea îngreunată din cauza băuturii pentru a putea vorbi coerent, așa că doar mârâise și ridicase un deget avertizând-o pe femeie, după care se întorsese și se împleticise până la ușă. O deschisese brusc, privise afară – și scosese un răcnet.

— N-am mai auhit un ahemenea hipăt, a spus ea foarte încet. Niciodată.

Beardsley se întorsese și fugise, se împiedicase de un scaun și căzuse cât era de mare, se ridicase și se agățase poticnindu-se de picioarele scării, după care se trăsese în sus, peste trepte, străduindu-se să se țină de ea, țipând și urlând.

— Htriga la mine hă-l ajut.

A rostit-o pe un ton ciudat, probabil de uimire că un asemenea om îi ceruse ei ajutorul, dar cu o notă neliniștitoare despre care am bănuit că trăda o plăcere secretă și profundă în amintirea ei.

Beardsley ajunsese în vârful scării, dar nu reușise să facă ultimul pas până în pod. Fața lui, din împurpurată, se albise, ochii i se rostogoleau în cap, după care căzuse fără cunoștință cu fața pe scândurile podului, iar picioarele îi rămăseseră atârnând absurd în gol.

— Nu l-am putut coborî de acolo; tot ce am izbutit a foht hă-l trag în pod, a încheiat ea suspinând. Hi rentul îl htii.

— Nu tocmai, a zis Jamie din întuneric, aproape de umărul meu, făcându-mă să tresar.

Trezit brusc, Hiram a scos un icnet de indignare.

— De când naiba ești aici? l-am întrebat eu.

— De destulă vreme.

S-a mișcat și a îngenuncheat lângă mine, punând mâna pe brațul meu.

— Și ce era la ușă? a întrebat-o el pe doamna Beardsley.

Glasul lui nu trăda decât un interes vag. Dar mâna lui a rămas fermă pe brațul meu. *Chiar*, *ce*?

— Nimic, a răspuns ea simplu. Nu era nimeni, cel puhin eu n-am văhut. Dar... de la uhă he poate vedea horbul, hi luna răhărihe pe jumătate.

A urmat o tăcere lungă. Într-un târziu, Jamie și-a trecut o mână peste față, a oftat și s-a ridicat în picioare.

— Mda. În fine. Am găsit un locșor în care ne putem adăposti peste noapte. Englezoaico, ajută-mă să car țapul!

Eram pe un teren deluros, presărat cu aflorimente pietroase și mici tufișuri de calycanthus și smilax, care făceau ca mersul printre copaci să devină atât de nesigur pe întuneric, încât am căzut de două ori, oprindu-mă doar cu noroc înainte de a-mi frânge gâtul. Ar fi fost greu de înaintat și în lumina zilei, dar noaptea era aproape imposibil. Din fericire, nu am avut de parcurs decât o distanță scurtă până la locul găsit de Jamie.

Acesta era o gaură puțin adâncă într-un mal lutos și fărâmițat, peste care atârna o viță zdrențuită și era acoperită de ierburi încâlcite. Cândva, acolo existase un pârâu, iar apa săpase o porțiune considerabilă din mal, lăsând un strat ieșit în afară. Ceva schimbase cursul apei cu câțiva ani în urmă, iar pietrele rotunjite ale fostei albii erau împrăștiate și pe jumătate îngropate în solul întesat de mușchi; una dintre ele s-a rostogolit sub talpa mea, și am căzut într-un genunchi, lovindu-mă dureros de altă blestemată de piatră.

— Ești teafără, englezoaico?

Jamie auzise exclamația mea grosolană și se oprise, apoi se întorsese spre mine.

De dedesubt, profilat pe cer, arăta grotesc și foarte înspăimântător; o siluetă înaltă și încornorată, cu umerii monstruoși gârboviți.

— Sunt bine, am răspuns cam fără suflu. Exact aici, da?

— Da. Ajută-mă, te rog!

Părea mai lipsit de suflu decât mine. S-a lăsat cu atenție în genunchi, iar eu m-am grăbit să-l ajut să-l lase jos pe Hiram. Jamie a rămas îngenuncheat, sprijinindu-se cu o mână pe pământ.

— Sper să nu ne fie prea greu să găsim drumul mâine-dimineață, am spus eu, urmărindu-l îngrijorată.

Își ținea capul plecat de oboseală și hârâia umed în piept la fiecare răsuflare. Aș fi vrut să se afle cât mai curând într-un loc în care să avem foc și mâncare.

El a clătinat din cap și a tușit ca să-și curețe gâtlejul.

— Știu unde este, a zis el și a tușit din nou. E doar la…

Accesul de tuse l-a scuturat puternic; i-am văzut umerii încordându-se ca să se abțină. Când s-a oprit, i-am pus ușor o mână pe spinare și am simțit tremurul delicat și constant care îl

cuprinsese; nu cauzat de frig, ci doar de vibrația mușchilor forțați dincolo de limita tăriei lor.

— Claire, nu pot merge mai departe, a spus el încet, ca și cum i-ar fi fost rușine să recunoască asta. Sunt la capătul puterilor.

— Întinde-te! i-am spus la fel de încet. Mă ocup eu de rest.

A urmat puțină agitație și derută, dar după aproape o jumătate de oră, toți eram așezați, caii erau legați de picioare și focul ardea.

Am îngenuncheat ca să-mi examinez pacientul principal, care stătea pe burtă, cu piciorul cu atelă întins în față. Cu doamnele lui strânse în spate, la adăpostul malului, Hiram a scos un behăit războinic și m-a amenințat cu coarnele.

— Ticălos nerecunoscător! am spus eu, retrăgându-mă.

Jamie a râs, apoi a fost cuprins de un nou acces de tuse, iar umerii i s-a cutremurat de spasme. Stătea ghemuit într-o latură a adânciturii din mal, cu capul așezat pe haina împăturită.

— Iar tu, am spus eu măsurându-l, să știi că nu glumeam în legătură cu grăsimea aia de gâscă. Desfă-ți mantia, ridică-ți cămașa și s-o facem imediat.

S-a uitat la mine printre gene și a aruncat o privire scurtă spre doamna Beardsley. Mi-am ascuns un zâmbet față de pudicitatea lui, dar i-am dat doamnei Beardsley ceainicul mic din desaga mea și am trimis-o să aducă apă și lemne de foc, după care am scos tigva cu unsoare mentolată.

Acum, când l-am putut vedea bine, înfățișarea lui Jamie m-a alarmat puțin. Era palid, avea buzele albite, nările iritate și ochii încercănați de extenuare. Părea foarte bolnav și respirația îi suna și mai rău, șuierătoare în piept.

— Ei, cred că dacă Hiram n-o să moară în fața caprelor, nici tu n-o să pieri în fața mea, am spus cu îndoială în glas, luând cu degetul mare din alifia parfumată.

— Nu mor nicidecum, a replicat el, oarecum agasat. Sunt doar puțin obosit. O să fiu din nou eu însumi mâine-dimineață – of, Doamne, urăsc alifia asta!

Avea pieptul foarte cald, dar nu mi s-a părut că avea febră; îmi era greu să spun, pentru că degetele mele erau foarte reci.

El s-a retras, a scos un sunet ascuțit și a încercat să scape. L-am prins hotărâtă de gât, mi-am proptit un genunchi în pântecul lui și mi-am făcut datoria, ignorându-i toate protestele. În cele din urmă, a renunțat să se mai zbată și a cedat, doar chicotind

când și când, strănutând și scăpând câte un mic țipăt când atingeam vreun punct în care se gâdila. Caprelor li s-a părut totul foarte distractiv.

După câteva minute, îl unsesem cu alifia peste tot și acum gâfâia pe pământ, cu pielea de pe piept și gât înroșită de atâta frecat și lucioasă de grăsime, răspândind un miros puternic de camfor. Am așezat o bucată groasă de flanel pe pieptul lui, i-am tras cămașa în jos, am strâns poalele mantiei în jurul lui și l-am învelit cu o pătură până sub bărbie.

— Gata, am spus satisfăcută, ștergându-mi mâinile cu o cârpă. Imediat ce o să am apă fierbinte, o să facem o cană de ceai din unguraș.

Bănuitor, a deschis un ochi.

— O să bem?

— Adică tu. Eu aș prefera să beau urină de cal.

— Și eu.

— Păcat că n-are niciun efect medical de care să știu.

A gemut și a închis ochiul. A respirat greoi câteva momente, sunând ca niște foale sparte. Apoi a ridicat capul câțiva centimetri și a deschis ochii.

— Nu s-a întors femeia aceea?

— Nu. Îmi închipui că îi ia ceva timp să găsească pârâul pe întuneric. Am șovăit. Ai... ai auzit tot ce mi-a povestit?

A clătinat din cap.

— Nu tot, dar suficient. Despre Mary Ann și așa mai departe?

— Da, despre asta.

El a mormăit ceva.

— Englezoaico, tu ai crezut-o?

Nu i-am răspuns imediat, ci mi-am făcut de lucru, îndepărtând alifia rămasă sub unghii.

— În acele momente, am crezut-o, am răspuns într-un târziu. Acum însă... nu mai sunt sigură.

A mormăit din nou, de astă dată aprobator.

— Eu nu cred că e periculoasă, a spus el. Dar ține-ți cuțitul la îndemână, englezoaico, și nu te întoarce cu spatele la ea. Vom face de veghe și vom vedea; trezește-mă peste o oră.

A închis ochii și, fără alte pregătiri, a adormit buștean.

Norii începeau să plutească prin dreptul lunii, iar un vânt rece frământa iarba de pe malul de deasupra noastră.

— Trezește-l peste o oră, am mormăit, schimbându-mi poziția

ca să obțin un nivel minim de confort pe terenul pietros. Ha, la naiba.

M-am aplecat, am ridicat capul lui Jamie și l-am așezat în poală. A gemut încet, dar nu a tresărit.

— Fornăi, i-am spus pe un ton acuzator. Ha-ha!

Mi-am mișcat umerii și m-am lăsat puțin pe spate, găsind un oarecare sprijin pe peretele înclinat al adăpostului nostru. În ciuda avertismentului lui Jamie, mi s-a părut inutil să stau cu ochii pe doamna Beardsley; îndatoritoare, ea alimentase focul, după care se ghemuise printre caprele ei și – fiind și ea doar din carne și oase, așadar epuizată după întâmplările de peste zi – adormise imediat. Am auzit-o de cealaltă parte a focului sforăind pașnic printre sunetele diverse scoase de însoțitoarele ei.

— Dar ce te crezi tu, de fapt? am întrebat spre capul greu care se rezema de coapsa mea. Cauciuc vulcanizat?

I-am atins părul cu degetele, aproape fără să vreau, și i l-am netezit cu delicatețe. Brusc, un colț al gurii i s-a ridicat într-un zâmbet de o dulceață uimitoare.

A dispărut la fel de brusc pe cât apăruse, și m-am uitat mirată la el. Nu, dormea dus; respira hârâit, dar constant, iar genele lungi colorate aparte i se lăsaseră întunecate peste obraji. Foarte încet, l-am mângâiat din nou.

Și, bineînțeles, zâmbetul a licărit ca atingerea unei flăcări și a dispărut. Jamie a oftat foarte profund, și-a îndoit gâtul pentru a se lipi mai bine de mine, apoi s-a relaxat complet și corpul i s-a înmuiat.

— Of, Doamne, Jamie, am spus încet și am simțit că ochii mă usturǎ de lacrimi.

Trecuseră ani și ani de când nu-l mai văzusem zâmbind astfel în somn. De la primele zile ale căsniciei noastre, de fapt, la Lallybroch.

Mereu făcea așa când era mic, îmi spusese Jenny atunci. *Cred că asta înseamnă că e fericit*.

Degetele mele s-au strâns în părul des și moale de la ceafa lui, simțind curbura solidă a craniului, scalpul cald și linia subțire cât firul de păr al unei cicatrice vechi.

— Și eu la fel, i-am șoptit.

30.

ODRASLELE SATANEI

Doamna MacLeod și cei doi copii ai ei se duseseră să locuiască împreună cu soția lui Evan Lindsay, iar după plecarea fraților MacLeod cu miliția, plus a lui Geordie Chisholm și a fraților lui mai mari, aglomerația din casa mare se redusese considerabil. Nu îndeajuns, a gândit Brianna, ținând seama că doamna Chisholm rămăsese acolo.

Problema nu era însă doamna Chisholm în sine, ci cei cinci copii mici ai ei, cu toții băieți și numiți colectiv – de doamna Bug – „odraslele Satanei”. Lucru probabil de înțeles, doamna Chisholm avea obiecții privind denumirea. Deși ceilalți locatari ai casei își exprimau părerile mai puțin direct decât doamna Bug, între ei domnea o unanimitate remarcabilă. Băieții gemeni de trei ani ai ei *aveau* acest efect, a socotit Brianna, privindu-l pe Jemmy cu o oarecare încordare în timp ce își imagina viitorul.

Deocamdată, el nu dădea semne că pe viitor va deveni atât de neastâmpărat, așa cum stătea acum, pe jumătate adormit, pe covorașul din biroul lui Jamie, unde Brianna se retrăsese cu speranța slabă că se va bucura de o oarecare solitudine în care să poată scrie. În mare parte, teama față de Jamie era suficientă pentru a-i ține pe micii poznași departe de încăpere.

Doamna Bug le spusese lui Thomas, de opt ani, lui Anthony, de șase, și lui Toby Chisholm, de cinci ani, că doamna Fraser era o vrăjitoare temută, o Doamnă Albă, care îi va transforma neîndoielnic în broaște râioase cât ai clipi – și asta nu ar fi o mare pierdere pentru societate, le-a dat ea de înțeles –, dacă vor aduce vreo stricăciune lucrurilor aflate în camera medicală. Asta nu îi făcea să ocolească acel loc – dimpotrivă, erau fascinați de el –, dar deocamdată îi împiedicase să spargă prea multe.

Călimara lui Jamie stătea la îndemână pe masă; o tigvă golită, cu dop dintr-o ghindă mare, alături de un vas din ceramică în care se aflau pene de curcan frumos ascuțite. Maternitatea o învățase pe Brianna să profite de momentele libere și se folosea de unul dintre ele acum, când, cu o pană în mână, a deschis micul jurnal în care își așternea cele mai intime gânduri.

Noaptea trecută am visat că făceam săpun. Încă nu am făcut săpun singură, dar ieri am frecat podelele, iar mirosul de săpun îmi rămăsese pe mâini când m-am dus la culcare. E un miros neplăcut, ceva între acid și cenușă, cu o duhoare oribilă de grăsime de porc, amintind de ceva mort de multă vreme.

Turnam apă într-un vas cu cenușă de lemn ca să fac leșie, și lichidul se transforma în leșie chiar în timp ce îl turnam. Din vas se ridicau nori mari de fum toxic, de culoare gălbuie.

Tata mi-a adus un vas mare cu grăsime pe care s-o amestec cu leșia, și în ea am văzut urme de degete de copii. Nu-mi amintesc să fi gândit atunci că era straniu.

Brianna încercase să nu ia în seamă o serie de bubuituri care se auzeau de la etaj, sugerând că mai multe persoane țopăiau pe un pat. Zgomotele au încetat brusc, urmate de un țipăt sfredelitor care, la rândul lui, a fost urmat de sunetul cărnii lovind carnea cu un plesnet răsunător, și diferite alte țipete de diverse tonalități.

S-a crispat și a închis strâns ochii, cutremurându-se la auzul zgomotelor produse de un conflict care se agrava. După încă un moment, au răsunat tropăituri în josul scării. Aruncând o privire spre Jemmy, care se trezise tresărind, dar nu părea speriat – Dumnezeule, începuse să se obișnuiască, s-a gândit ea –, Brianna a lăsat pana și s-a ridicat în picioare oftând.

Domnul Bug se afla acolo pentru a se ocupa de fermă și de animale, dar și să respingă amenințări, domnul Wemyss se ocupa de tăiatul lemnelor, aducerea apei și, în general, de bunul mers al casei. Însă domnul Bug era tăcut, iar domnul Wemyss timid; Jamie o lăsase în mod oficial pe Brianna la comandă. Așadar, ea era curtea de apel și judecătorul în toate conflictele. Ea, dacă putea.

A deschis brusc ușa biroului și s-a uitat cu severitate la cei din fața ei. Doamna Bug, roșie la față – ca de obicei – și clocotind de acuzații. Doamna Chisholm, debordând de revoltă maternă. Micuța doamnă Aberfeldy, cu fața vânătă, strângând-o protector la piept pe Ruth, fiica ei de doi ani. Tony și Toby Chisholm, amândoi înlăcrimați și plini de muci. Toby avea o urmă roșiatică

pe un obraz; părul rar al micuței Ruthie părea să fie ceva mai scurt într-o parte. Toți au început să vorbească în același timp.

— Sălbatici roșii!

— Părul frumos al copilei mele!

— Ea a început!

— Cum de-ndrăznești să-mi lovești fiul?

— Ne jucam de-a scalpatul, doamnă…

— Iiii!

— … și ați făcut o gaură cât toate zilele în patul meu de puf!

— Uite ce a făcut ea, babă rea ce e!

— Dar uite ce-au făcut ei!

— Ascultă, doamnă, e doar…

— Aaaa!

Brianna a ieșit pe coridor și a trântit ușa în urma ei. Era o ușă solidă, iar bubuitul ei a pus capăt temporar răcnetelor. Jemmy a început să plângă, dar ea l-a ignorat pentru moment.

A inspirat adânc, pregătindu-se să se repeadă în acel vălmășag, apoi s-a răzgândit. Nu putea îndura gândul certei interminabile care ar rezulta dacă trata cu femeile ca grup. Singura soluție era să aplice dictonul „dezbină și stăpânește”.

— *Scriu ceva*, a spus ea apăsat și s-a uitat printre gene de la o față la alta. Ceva important.

Doamna Aberfeldy a părut impresionată; doamna Chisholm, ofensată; doamna Bug, uimită.

A dat din cap spre fiecare.

— O să vorbesc cu fiecare dintre voi mai târziu. S-a înțeles?

A deschis ușa, a pășit înăuntru și a închis-o foarte calm în fața celor trei femei care au rămas holbate, după care s-a lipit cu spatele de ușă, a închis ochii și a expirat aerul pe care îl păstrase în plămâni.

Dincolo de ușă s-a lăsat liniștea, după care s-a auzit clar un „Hmm!” al doamnei Chisholm și sunete de pași care se îndepărtau – unii în susul scării, alții spre bucătărie, și alții, mai apăsați, spre camera medicală de cealaltă parte a holului. O năvală de pași mărunți venind dinspre ușa din față au anunțat-o că Tony și Toby evadaseră.

Jemmy a încetat să urle când a văzut-o și s-a apucat să-și sugă degetul mare.

— Sper că doamna Chisholm nu se pricepe la ierburi, i-a spus ea în șoaptă. Sunt convinsă că bunica ține și otrăvuri acolo.

Era totuși bine că mama ei luase fierăstraiele și bisturiele cu ea.

A stat nemișcată și a tras cu urechea. Nu a auzit sunete de sticlă spartă. Probabil că doamna Chisholm intrase în camera medicală pentru a le evita pe doamnele Aberfeldy și Bug. Brianna s-a lăsat moale pe scaunul din apropierea mesei pe care tatăl ei o folosea ca birou. Ori poate că doamna Chisholm stătea la pândă, sperând să o păcălească pe Brianna să-i asculte nemulțumirile imediat după plecarea femeilor.

Jemmy stătea acum pe spate, cu picioarele în aer, ronțăind fericit o bucată de pesmet pe care o găsise undeva. Jurnalul ei căzuse pe podea. Auzind-o pe doamna Chisholm ieșind din camera medicală, a ridicat imediat pana și, cu cealaltă mână, a înșfăcat unul dintre registrele aflate teanc pe masă.

Ușa s-a deschis câțiva centimetri. A urmat un moment de tăcere, în care ea și-a aplecat capul, încruntându-se într-o concentrare exagerată asupra paginii din fața ei, zgâriind hârtia cu pana neînmuiată în cerneală. Ușa s-a închis la loc.

— Mare scorpie, a murmurat Brianna.

Jemmy a scos un sunet întrebător, iar ea și-a coborât ochii spre el.

— N-ai auzit ce-am spus, ai înțeles?

Jemmy a scos un sunet aprobator și a vârât o rămășiță de pesmet înmuiat într-o nară. A făcut o mișcare instinctivă de a i-o lua, dar s-a abținut. Nu avea chef de alte conflicte în acea dimineață. Și nici în acea după-amiază.

Gânditoare, a bătut cu pana neagră în registru. Trebuia să facă ceva, și încă repede. Se putea ca doamna Chisholm să fi descoperit mătrăguna ucigătoare – și *știa* că doamna Bug avea un satâr.

Doamna Chisholm avea avantajul greutății, al înălțimii și al brațelor lungi, dar Brianna ar fi pariat mai curând pe doamna Bug în ceea ce privește șiretenia și înșelătoria. Cât despre doamna Aberfeldy, ea va fi prinsă în focul încrucișat și va fi ciuruită cu gloanțe verbale. Iar micuța Ruthie va rămâne cheală ca un ou în mai puțin de o săptămână.

Tatăl ei ar fi rezolvat problema în câteva clipe prin exercitarea farmecului și a autorității masculine. Gândindu-se la asta, Brianna a pufnit amuzată. Vino, i-ar fi spus uneia, iar ea s-ar fi ghemuit la picioarele lui, torcând ca motanul Adso. Du-te, i-ar fi

spus alteia, iar ea ar fi plecat imediat la bucătărie și i-ar fi copt un platou de brioșe cu unt.

Mama ei ar fi profitat de prima scuză pentru a evada din casă – ca să se ocupe de vreun pacient aflat departe sau să strângă plante medicinale – și le-ar fi lăsat să se gâlcevească, revenind doar după ce s-ar fi restabilit o stare de neutralitate armată. Briannei nu-i scăpase expresia de ușurare de pe fața mamei ei când aceasta urcase în șaua iepei – și nici privirea prin care îi cerea scuze fiicei sale. Totuși, niciuna dintre aceste strategii nu avea să dea roade în cazul ei, deși impulsul de a-l lua pe Jemmy și de a fugi pe dealuri era foarte puternic.

Pentru a suta oară de la plecarea bărbaților, Brianna a regretat fierbinte că nu putuse merge cu ei. Și-a imaginat masivitatea unui cal pășind sub ea, aerul curat și rece umplându-i plămânii și pe Roger călărind alături, cu părul negru strălucind în soare, dar și aventurile nemaivăzute pe care le-ar fi trăit împreună undeva departe.

Îi simțea dureros lipsa, ca pe o rană până la os. Câtă vreme va fi plecat dacă se ajungea chiar la lupte? A alungat gândul, nedorind să atragă gândul următor, acela că, în cazul unei bătălii, exista posibilitatea – indiferent cât de redusă – ca el să se întoarcă bolnav sau rănit – sau să nu se întoarcă deloc.

— Nu se va întâmpla așa ceva, a rostit ea ferm cu glas tare. Se vor întoarce peste o săptămână sau două.

A auzit răpăitul ploii apăsate și reci ca gheața bătând în fereastră. Vremea se răcea; la căderea nopții avea să ningă. S-a înfiorat, și-a strâns șalul în jurul umerilor și i-a aruncat o privire lui Jem, pentru a vedea dacă îi era suficient de cald. Cămașa lui lungă era strânsă în jurul mijlocului, scutecul îi era umed, iar o șosetă îi căzuse, lăsându-i descoperit piciorul rozaliu. El părea să nu bage de seamă, absorbit de un cântec bolborosit adresat degetelor dezgolite pe care le mișca deasupra capului.

S-a uitat cu îndoială la el, dar copilul părea destul de fericit, iar vasul cu jăratic din colțul încăperii radia ceva căldură.

— În regulă, a spus Brianna și a oftat.

Îl avea pe Jem, și asta era important. În situația de față, problema era să găsească mijlocul de a le potoli pe cele trei furii înainte ca ea să înnebunească sau ca ele să se ucidă una pe alta cu făcălețe sau croșete.

— Logica, i-a spus lui Jemmy, îndreptându-se de spate pe

scaun și arătând cu pana spre el. Trebuie să existe o cale logică. E ca problema în care trebuie să transporți un canibal, un misionar și o capră peste râu într-o canoe. Hai să ne gândim la asta.

În ciuda evidentei lipse de logică a procedeului, Jem încerca să își vâre piciorul desculț în gura plină cu firimituri.

— Trebuie să urmăm exemplu tatii, i-a spus ea pe un ton tolerant.

A pus pana înapoi în vas și a dat să închidă registrul, apoi s-a oprit, fiind atrasă de însemnările lăbărțate. La vederea scrisului caracteristic, nu tocmai îngrijit al lui Jamie, a simțit un ușor fior, amintindu-și când îl văzuse prima oară – pe documentul de transmitere a proprietății, a cărui cerneală devenise cu timpul de un cafeniu-deschis.

Cerneala de aici fusese deschisă la culoare încă de la început, dar acum se înnegrise, pentru că amestecul negru-violaceu devenea negru-albăstrui dacă era expus la aer o zi sau două.

A observat că nu era chiar un registru, ci mai curând un jurnal în care Jamie înregistrase activitățile zilnice de la fermă.

16 iulie – Primit șase purcei înțărcați de la pastorul Gottfried în schimbul a două sticle de vin muscat și un cap de secure aripă de gâscă. I-am pus în grajd până vor crește destul ca să se poată hrăni singuri.

17 iulie – Unul dintre stupi a început să roiască azi după-amiază și a intrat în grajd. Din fericire, soția mea a prins roiul, pe care l-a găzduit într-un putinei gol. Zice că Ronnie Sinclair trebuie să-i facă altul.

18 iulie – Scrisoare de la mătușa mea, prin care îmi cere sfaturi despre gaterul de la Grinder's Creek. I-am răspuns că voi merge acolo pentru a verifica situația în cel mult o lună. Scrisoare trimisă lui R. Sinclair, care merge la Cross Creek cu 22 de butoaie, de la care am de primit jumătate din profit drept plată a datoriei pentru sculele de lucru. Am aranjat să scad din suma asta costul unui nou putinei.

Înșiruirea notațiilor era liniștitoare, la fel de pașnică precum zilele de vară în care fuseseră făcute. Brianna a simțit că încordarea din umeri începe să slăbească, iar mintea i se

relaxează, devenind mai cuprinzătoare, pregătită să caute o soluție la problemele ei.

20 iulie – Orz pe câmpul de jos, înalt până aproape de brâu. Un vițel sănătos fătat de vaca roșie imediat după miezul nopții. Totul e bine. O zi excelentă.

21 iulie – Am mers călare până la familia Mueller. Am dat un vas de miere pe un căpăstru ponosit (dar poate fi reparat). Am ajuns cu bine acasă după căderea întunericului, după ce am văzut la amurg păsări ridicându-se de pe iazul din apropiere de Hollis's Gap. M-am oprit să pescuiesc și am prins zece păstrăvi. Șase s-au mâncat la masa de seară, restul rămân pentru dejun.

22 iulie – Nepotul meu are o iritație, dar soția mea spune că nu este ceva îngrijorător. Scroafa albă a scăpat din nou din țarcul ei și a fugit în pădure. Nu știu dacă să o urmăresc sau să îmi exprim compasiunea pentru prădătorul nefericit care o va întâlni. Temperamentul ei e asemănător cu al fiicei mele în aceste momente, pentru că a dormit puțin în ultimele nopți…

Brianna s-a aplecat în față și s-a încruntat spre pagină.

… *drept urmare a țipetelor copilului, despre care soția mea spune că sunt din cauza colicilor, care îi vor trece. Sper să aibă dreptate. Între timp, i-am dus pe Brianna și pe copil în cabana veche, ceea ce a însemnat o oarecare ușurare pentru noi în casă, dacă nu și pentru biata mea fiică. Scroafa albă și-a mâncat patru dintre purceii fătați înainte să o pot împiedica.*

— Ei na, *ticălos* nenorocit! a exclamat Brianna.

Știa scroafa albă, dar nu s-a simțit flatată de comparație. Alarmat de tonul ei, Jemmy a încetat să mai gângurească, a dat drumul bucății de pesmet și buzele au început să-i tremure.

— Nu, nu, e-n regulă, scumpule.

Brianna s-a apropiat și l-a luat în brațe, legănându-l încet pentru a-l liniștit.

— Sst, nu-i nimic. Mami vorbea cu bunicul, atâta tot. N-ai auzit cuvântul acela, bine?

Jemmy s-a liniștit, dar s-a aplecat din brațele ei și, cu mici icnete de îngrijorare, a întins mâinile spre pesmetul pe care îl scăpase. Brianna s-a aplecat și l-a ridicat, măsurând cu dezgust pâinea pe jumătate înmuiată. Coaja nu era doar veche și umedă, ci căpătase un înveliș albicios și subțire care părea a fi păr de pisică.

— Câh. Sper că nu vrei asta, așa e?

Era evident că o voia și doar cu oarecare dificultate a fost convins să accepte un inel mare pentru priponirea taurilor – folosit pentru a conduce animalele mari de bot, a observat ea cu oarecare ironie – pe care Brianna l-a luat de pe raft pentru a înlocui bucata de pesmet. Însă, încercând să muște din inel, Jemmy a confirmat că îl dorea, după care s-a așezat comod în poala ei și, cu un aer absent, a început să-l morfolească, permițându-i ei să recitească încheierea acelei însemnări jignitoare.

— Hm…

S-a rezemat de spătarul scaunului și l-a așezat mai bine pe Jemmy pentru ca greutatea lui să n-o incomodeze. Copilul putea deja să stea cu ușurință în șezut, deși părea incredibil că gâtul lui subțire ca o macaroană reușea să susțină domul rotund al capului. Brianna s-a uitat gânditoare la registru.

— E doar o idee, i-a spus ea lui Jemmy. Dacă o mut pe bătrâna ticălo… adică pe doamna Chisholm – în cabana noastră, scăpăm de ea și de micii monștri și n-o să ne mai împiedicăm tot timpul de ei. Apoi… hm. Doamna Aberfeldy și Ruthie ar putea locui cu Lizzie și tatăl ei, dacă mutăm acolo patul cel mic din camera mamei și a tatii. Familia Bug își va regăsi intimitatea, iar doamna Bug nu va mai fi o babă rea… în fine, cred că eu voi dormi cu tine în camera mamei și a tatii, cel puțin până se întorc ei.

Detesta ideea de a se muta din cabană. Acela era căminul ei, locul ei intim, locul familiei ei. Putea să se ducă acolo și, închizând ușa, să uite de agitația de aici. Acolo își avea lucrurile, războiul de țesut pe jumătate terminat, farfuriile din cositor, vasul de lut pe care îl pictase – toate obiectele mici și atrăgătoare cu care își crease propriul spațiu.

În afară de sentimentul de posesie și de pace, a avut o

senzație neplăcută vecină cu superstiția la gândul că părăsea acel loc. Cabana era căminul pe care îl împărțise cu Roger; a-l părăsi, chiar și temporar, părea totuna cu a recunoaște că s-ar putea ca el să nu se mai întoarcă pentru a trăi acolo împreună.

L-a strâns mai tare pe Jemmy, care a ignorat-o, preferând să se concentreze asupra noii jucării, strângând inelul între pumnișorii lucioși de salivă.

Nu, nu voia să renunțe la cabană. Însă acela era *răspunsul*, și încă unul logic. Va fi de acord doamna Chisholm? Cabana era construită mai grosolan decât casa mare și îi lipseau unele dotări.

Însă era convinsă că doamna Chisholm va accepta sugestia. Dacă ar fi existat cineva al cărui motto să fie: „Mai bine să domnești în iad decât să slugărești în rai…” În ciuda dilemei, Brianna a simțit că pieptul i se scutura ușor pe sub corset de râs.

A întins mâna și a tras registrul mai aproape, după care a încercat să îl pună în teancul din care îl luase. Însă cu o singură mână și încurcată de Jemmy, nu a izbutit să ajungă la el, iar registrul a lunecat, căzând înapoi pe masă.

— La naiba, a bombănit ea, și s-a aplecat fără să se ridice, pentru a-l prinde. Din el căzuseră câteva file, pe care le-a îndesat la loc cât de bine a putut cu mâna liberă.

Una dintre file, o scrisoare, încă avea urme de ceară. A observat restul unei semiluni zâmbitoare și s-a oprit. Acela era sigiliul lordului John Grey. Trebuia să fie scrisoarea pe care acesta o trimisese în septembrie, în care descria aventurile trăite când vânase căprioare în mlaștina Dismal; tatăl ei o citise familiei de câteva ori – lordul John avea simțul umorului, iar vânătoarea fusese presărată cu genul de necazuri care, fără îndoială, erau neplăcute, dar care deveneau amintiri pitorești, demne de a fi povestite.

Brianna a zâmbit amintindu-și și a desfăcut scrisoarea cu degetul mare, abia așteptând să revadă povestea, însă a descoperit că avea sub ochi ceva cu totul diferit.

13 octombrie, Anno Domini 1770

Domnului James Fraser
Fraser’s Ridge, Carolina de Nord

Dragul meu Jamie,

M-am trezit în această dimineață în zgomotul ploii care ne-a chinuit toată săptămâna trecută și în cotcodăcitul câtorva găini care ajunseseră să stea pe patul meu. Ridicându-mă sub privirile a numeroși ochi precum mărgelele, m-am dus să întreb cum de s-a întâmplat acest lucru, și mi s-a spus că râul a crescut atât de mult sub influența ploilor recente, încât a dărâmat atât privata, cât și coteţul găinilor. Păsările trăitoare în acesta din urmă au fost salvate de William (fiul meu, pe care cred că îl ții minte) și de doi sclavi, care au scos păsările dezmoștenite din calea puhoaielor cu măturile. Nu pot spune a cui a fost ideea de a închide nefericitele victime cu pene ale viiturii în camera mea de dormit, dar am anumite bănuieli în această privință.

Recurgând la folosirea oalei de noapte (regret că găinile nu folosesc acest obiect util, pentru că sunt întristător de incontinente), m-am îmbrăcat și m-am aventurat afară, ca să văd ce se mai putea salva. Au rămas câteva scânduri și acoperișul din țiglă de la poiata păsărilor, dar vai, privata mea a devenit proprietatea zeului Neptun – ori a altei zeități mărunte a apei care patronează un afluent atât de modest precum râul nostru.

Te rog să nu te îngrijorezi pentru soarta noastră, casa se află la o oarecare distanță de râu și e plasată pe o ridicătură a terenului, astfel încât să ne ferească până și de cele mai neplăcute inundații. (Privata a fost săpată de vechiul proprietar, și noi nu am încercat să facem o construcție mai convenabilă; oferindu-ne prilejul necesar de a o reconstrui, acest dezastru minor s-ar putea să se dovedească o binecuvântare mascată.)

Brianna a dat ochii peste cap citind această glumă, dar a zâmbit. Jemmy a scăpat inelul din mâini și a început imediat să scâncească după el. Ea s-a aplecat să-l ridice, dar s-a oprit la

jumătatea mișcării, cu privirea ațintită asupra următorului paragraf.

În scrisoarea ta vorbești de Stephen Bonnet, vrei să afli dacă am vești sau cunoștință despre el. După cum știi, l-am întâlnit, dar din nefericire nu-mi amintesc întâlnirea cu el, nici măcar înfățișarea lui, deși, cum bine cunoști, am o gaură mică în cap drept amintire unică a acelei ocazii. (O poți informa pe doamna și soția ta că m-am vindecat bine, neprezentând alte simptome neplăcute cu excepția câte unei dureri trecătoare de cap. În afară de asta, placa din argint cu care este acoperită deschizătura se răcește brusc atunci când vremea e răcoroasă, ceea ce face ca ochiul meu stâng să lăcrimeze și provoacă o descărcare masivă de secreții nazale, dar asta nu mă deranjează prea mult.)

Întrucât îți împărtășesc interesul față de domnul Bonnet și de mișcările lui, am lansat de multă vreme întrebări în rândul cunoștințelor pe care le am în apropierea coastei, întrucât descrierile mașinațiunilor lui mă determină să cred că este foarte posibil ca acest om să poată fi găsit acolo (acesta este un gând liniștitor, având în vedere distanța mare dintre coastă și cuibul tău inaccesibil și îndepărtat). Cum râul este navigabil până la ocean, cred totuși că aventurierii apei și căpitanii vaselor de pe râu care îmi fac onoarea câteodată să vină la cină ar putea la un moment dat să îmi ofere știri despre acest om.

Nu mă încântă obligația de a te anunța că Bonnet se află încă printre cei vii, însă atât datoria, cât și prietenia mă silesc să îți destăinui unele vești pe care le-am obținut despre el. Acestea sunt puține; nenorocitul pare să fie conștient de situația de criminal în care se află, pentru că până acum a dovedit multă subtilitate în privința mișcărilor lui.

Jemmy dădea din picioare și țipa. Ca și cum ar fi fost în transă, Brianna s-a aplecat încă ținându-l și a ridicat inelul fără să-și dezlipească ochii de la scrisoare.

Auzisem puține despre el, cu excepția unei știri că la un moment dat a apărut în Franța – asta fiind o veste bună. Însă, în urmă cu două săptămâni, am primit un oaspete, un anume căpitan Liston („*căpitan*” *fiind doar un titlu de politețe*; *el susține că a fost în Marina Regală, dar eu pun rămășag pe un butoiaș din cel mai bun tutun al meu* [*vei găsi o mostră din el anexată prezentei scrisori – iar dacă nu vei găsi, ți-aș fi obligat dacă m-ai informa, deoarece nu am încredere deplină în sclavul prin care îți trimit scrisoarea*] *că el nici măcar nu a mirosit cerneala de pe brevetul de numire, fără a mai vorbi că nu a simțit vreodată duhoarea apei de santină*), *care mi-a prezentat o poveste mai recentă – și extrem de dezagreabilă – despre acest Bonnet*.

Aflat de capul lui în portul Charleston, *Liston a spus că s-a înhăitat cu câteva persoane de joasă speță*, *care l-au invitat să asiste la o luptă de cocoși*, *organizată în curtea interioară a unui stabiliment numit Sticla Diavolului*. *În acea gloată se găsea un bărbat care se remarca prin finețea straielor și larghețea cu care își cheltuia banii – Liston auzise despre el că poartă numele de Bonnet*, *iar hangiul i-a spus că acest Bonnet se bucura de reputația de contrabandist pe alte țărmuri*, *fiind în relații bune cu negustorii din orașele de coastă din Carolina de Nord*, *deși nu la fel de bune cu autoritățile, care sunt neputincioase să îl prindă din cauza afacerilor lui și a dependenței orașelor Wilmington*, *Edenton și New Bern de serviciile lui*.

Liston nu l-a mai băgat în seamă pe Bonnet (*așa a afirmat el*) *până când s-a iscat o altercație legată de pariurile făcute pe rezultatul luptei de cocoși*. *S-au schimbat cuvinte aprinse*, *dar nimic nu era suficient pentru a salva onoarea celor doi decât scoaterea sabiei și vărsarea de sânge*. *Lucru deloc de mirare*, *spectatorii au început pe dată să parieze pe rezultatul luptei dintre oameni*, *în același fel ca și în cazul cocoșilor de luptă*.

Unul dintre combatanți a fost acest Bonnet, *celălalt*, *un anume căpitan Marsden*, *un căpitan de armată în*

retragere, cunoscut oaspetelui meu ca fiind un bun spadasin. Acest Marsden, simțindu-se jignit, l-a blestemat pe Bonnet să-i crape ochii și l-a provocat pe contrabandist să îi dea satisfacție imediat, ofertă ce a fost acceptată fără întârziere. Pariurile au fost în favoarea lui Marsden, dar curând s-a vădit că își găsise nașul, și nu numai atât, în Bonnet. După doar câteva clipe, Bonnet a reușit să își dezarmeze adversarul și l-a rănit atât de grav în coapsă, încât acesta a căzut în genunchi și s-a recunoscut învins – pentru că, bineînțeles, nu mai avea nicio șansă în situația cu pricina.

Însă Bonnet nu a acceptat capitularea, ci a comis un act de o asemenea cruzime, încât toți cei care au asistat la confruntare au fost din cale afară de tulburați. Spunând cu mare răceală în glas că nu ochii lui vor crăpa, a trecut vârful sabiei peste ochii lui Marsden, răsucindu-l în așa fel încât nu doar să-l orbească pe căpitan, ci să-i provoace asemenea mutilări încât să le stârnească oroare și milă tuturor celor care l-ar vedea.

Lăsându-și adversarul mutilat astfel și leșinat pe nisipul însângerat al curții, Bonnet și-a curățat sabia de pieptul cămășii lui Marsden, apoi a vârât-o în teacă și a plecat – dar nu înainte de a lua punga cu bani a învinsului, despre care a susținut că i se cuvenea ca plată pentru pariul făcut la început. Având în față un exemplu atât de grăitor al priceperii lui în mânuirea sabiei, nimeni dintre cei prezenți nu a avut curajul să îl împiedice.

Îți relatez această poveste atât ca să te informez în legătură cu locul în care a apărut ultima oară acest Bonnet, cât și pentru a te avertiza despre caracterul și priceperea lui. Știu că îi cunoști deja caracterul, dar îți atrag atenția asupra îndemânării lui, iar asta din grijă pentru binele tău. Nu mă aștept ca vreun cuvânt din sfaturile mele bine intenționate să găsească ecou în pieptul tău atât de cotropit de sentimente dușmănoase față de acest om, dar te implor să iei în seamă măcar avertismentul lui Liston referitor la

legăturile sus-puse ale lui Bonnet.

La data când m-am confruntat cu el, acest om era un criminal condamnat, și nu pot crede că de atunci încoace a făcut asemenea servicii Coroanei încât să fi primit o grațiere oficială. Dacă el se simte în largul său pentru a se etala atât de nerușinat în Charleston – unde cu puțini ani în urmă a scăpat de ștreangul călăului –, s-ar părea că nu se teme prea mult pentru siguranța sa – și asta nu poate însemna decât că în prezent se bucură de protecția și sprijinul unor prieteni puternici. Trebuie să descoperi aceste lucruri și să ții seama de ele dacă dorești să îl distrugi pe Bonnet.

Eu voi continua cercetările în privința lui și te voi anunța neîntârziat despre orice lucru pe care îl voi afla. Între timp, ai grijă de tine și găsește-ți din când în când răgazul să te gândești la cunoștința ta udă până la piele și tremurândă din Virginia. Transmit toate urările de bine soției, fiicei tale și restului familiei și rămân, domnule,

Al tău prea supus slujitor,
John William Grey, Esq.
Plantația Mount Josiah
Virginia

Post-scriptum: Potrivit rugăminții tale, am căutat un astrolab, dar deocamdată nu am găsit ceva care să se potrivească nevoilor tale. În această lună voi trimite totuși o comandă pentru diverse decorațiuni și voi fi încântat să comand unul la magazinul Halliburton din Green Street, deoarece instrumentele manufacturate de ei sunt de cea mai bună calitate.

Foarte încet, Brianna s-a lăsat pe spătarul scaunului. Și-a așezat palmele cu delicatețe, dar fermitate, peste urechile fiului ei și a rostit un cuvânt foarte urât.

31.

ORFANA VISCOLULUI

Rezemată de mal și cu capul lui Jamie în poală, am adormit. Am avut un vis înfiorător, așa cum se întâmplă când îți este frig și nu te stai comod. Am visat copaci; păduri nesfârșite și monotone, fiecare trunchi, frunză și ac fiind gravat pe interiorul pleoapelor, fiecare dintre ele fiind la fel, limpezi precum cristalul. În aerul dintre trunchiuri pluteau ochi gălbui de capră, iar pădurea din mintea mea răsuna de țipetele pumelor și de plânsetele copiilor fără mamă.

M-am trezit brusc, cu țipetele lor răsunându-mi încă în urechi. Stăteam întinsă într-un vălmășag de mantii și pături, mâinile și picioarele lui Jamie erau încurcate cu ale mele, iar printre pini cădea o ninsoare cu fulgi mărunți și reci.

Aveam gheață pe sprâncene și pe gene, iar fața îmi era rece și umedă de la zăpada topită. Dezorientată o clipă, am întins mâna ca să îl ating pe Jamie; el s-a foit și a tușit gros, iar umărul lui a tresărit sub palma mea. Sunetul mi-a reamintit evenimentele din ziua precedentă – Josiah și fratele lui, ferma Beardsley, fantomele lui Fanny, duhoarea de excremente și de cangrenă, dar și mirosul ceva mai curat de praf de pușcă și de pământ reavăn. Behăitul caprelor răsunau ca un ecou din visele mele.

Printre șoaptele ninsorii a răzbătut un țipăt subțire. M-am ridicat brusc în capul oaselor, aruncând deoparte păturile și stârnind o jerbă de pudră înghețată. Nu era o capră. Nicidecum.

Trezindu-se cu o tresărire, Jamie a făcut o mișcare bruscă și s-a rostogolit instinctiv departe de amestecul de mantii și pături, ajungând într-o poziție ghemuită, cu părul răvășit și cu ochii săgetând în jur în căutarea unei amenințări.

— Ce e? a întrebat el șoptind răgușit.

A dus mâna spre pumnalul aflat în teaca lui pe sol, însă eu am ridicat o mână pentru a-l opri.

— Nu știu. Un zgomot. Ascultă!

A săltat capul și a tras cu urechea, iar eu i-am văzut gâtul mișcându-se dureros când a înghițit. Nu mai auzeam decât șoapta zăpezii și nu vedeam decât pinii din care cădeau fulgi.

Însă Jamie a auzit – ori a văzut ceva; expresia de pe fața lui s-a schimbat subit.

— Acolo, a spus el încet, făcând semn din cap spre ceva din spatele meu.

M-am ridicat în genunchi și m-am răsucit. Am zărit un mic morman de cârpe, zăcând la vreo trei metri depărtare, lângă cenușa focului care se stinsese. Țipătul s-a auzit din nou, de astă dată inconfundabil.

— Iisuse Hristoase!

Nici nu mi-am dat seama că vorbisem în timp ce m-am îndreptat spre legătura aceea. Am luat-o și m-am apucat să caut prin straturile de pânză înfășurată. Era ceva viu – auzisem țipetele – și totuși inert, aproape lipsit de greutate în îndoitura brațului meu.

Fața albă și țeasta lipsită de păr erau alb-albăstrui, trăsăturile zbârcite precum coaja unui fruct păstrat peste iarnă. Am pus palma peste nasul și gura copilului și am simțit o urmă de căldură umedă pe piele. Speriat de atingerea mea, nou-născutul a deschis gura și a scâncit, iar ochii lui înclinați s-au închis strâns, parcă alungând lumea amenințătoare.

— Doamne Dumnezeule!

Jamie și-a făcut cruce în grabă. Vocea lui abia dacă era mai mult decât un hârâit; și-a dres glasul și, privind în jur, a încercat din nou.

— Unde-i femeia aia?

Șocată de apariția copilului, nu mă gândisem de unde apăruse și nici nu era momentul potrivit să fac asta. Sugarul s-a mișcat puțin în cârpele cu care era înfășurat, dar mânuțele lui erau reci ca gheața, iar pielea avea pete albăstrui și violacee din cauza frigului.

— Lasă asta acum – dă-mi șalul, te rog, Jamie. Sărmana ființă e aproape înghețată.

Cu o singură mână, mi-am desfăcut corsetul; era unul vechi, care se deschidea în față, pe care îl purtam pentru că era mai ușor de îmbrăcat în condiții de drum. Am tras de marginile și de șireturile cămășuței și am lipit micuța creatură de sânii mei dezgoliți, pentru că pielea îmi era caldă după ce dormisem. O rafală de vânt a adus fulgi de zăpadă reci și înțepători pe gâtul și pe umerii mei expuși. Am tras cămășuța imediat peste copil și m-am ghemuit tremurând. Jamie m-a înfășurat în șal, după care

ne-a cuprins pe amândoi în brațe, strângându-ne puternic și fioros, ca și cum ar fi vrut să-i transmită copilului căldura propriului corp.

Iar căldura lui era considerabilă; ardea din cauza febrei.

— Dumnezeule, te simți bine?

I-am aruncat o privire; avea fața albă și ochii înroșiți, dar părea stabil.

— Da, mă simt bine. Unde e? a întrebat el cu glas răgușit. Femeia aia.

Evident, dispăruse. Caprele stăteau ghemuite laolaltă la adăpostul malului; am văzut coarnele lui Hiram legănându-se printre spinările păroase ale caprelor. Vreo șase perechi de ochi ne urmăreau cu interes, lucru care mi-a amintit de visul avut.

Locul în care se întinsese doamna Beardsley era gol, doar o porțiune de iarbă strivită dovedea că se aflase vreodată acolo. Probabil că se dusese ceva mai departe ca să nască, pentru că nu am observat nicio urmă în apropierea focului.

— E al ei? a întrebat Jamie.

Am remarcat din nou congestia din glasul lui, dar șuierăturile slabe din piept dispăruseră; ceea ce însemna o ușurare.

— Cred că da. De unde ar fi putut să apară tocmai aici?

Atenția îmi era împărțită între Jamie și copil – începuse să se agite, cu mișcări slabe ca de crab pe pântecul meu dar am reușit să arunc o privire în jur spre tabăra noastră improvizată. Pinii se înălțau întunecați și muți sub ninsoarea care părea să șoptească; dacă Fanny Beardsley plecase în pădure, pe acele de pin căzute la pământ nu rămăsese nicio urmă care să îi semnaleze trecerea. Cristalele de gheață albeau trunchiurile copacilor, dar zăpada nu căzuse suficient de abundent ca să se depună pe sol, astfel că nu exista nicio șansă de a descoperi urme de pași.

— Imposibil să fi ajuns prea departe, am spus eu, ridicându-mi capul pentru a privi peste umărul lui Jamie. Nu a luat niciun cal.

Gideon și Doamna Piggy stăteau aproape unul de celălalt sub un molid, cu urechile lipite de capete din cauza vremii, iar răsuflările lor stârneau aburi în jurul lor. Văzând că ne mișcăm, Gideon a bătut cu copita în pământ și a nechezat, arătându-și dinții mari și îngălbeniți, manifestându-și nerăbdarea de a primi ceva de mâncare.

— Da, jivină ticăloasă, vin imediat.

Jamie și-a lăsat brațele să cadă pe lângă corp și s-a retras un pas, ștergându-se la nas cu dosul mâinii.

— Nu putea să ia un cal dacă voia să plece pe furiș. Celălalt ar fi făcut zgomot și m-ar fi trezit.

A pus mâna cu blândețe pe umflătura de sub șalul meu.

— Trebuie să le dau de mâncare. Băiatul e bine, englezoaico?

— Se dezgheață, l-am asigurat. Dar lui – sau ei, că veni vorba – îi va fi foame.

Copilul a început să se agite mai mult, zvârcolindu-se încet, ca o râmă înghețată, căutând orbește ceva cu gura. Sentimentul a fost șocant prin familiaritatea lui; sfârcul unui sân s-a întărit din reflex, și am simțit un fior prin carnea sânului când copilul, cu gura lui mică, a pipăit, a găsit sfârcul și s-a prins de el.

Am scos un țipăt scurt de surprindere, iar Jamie a ridicat o sprânceană.

— E… hm… Îi este foame, am spus eu, așezând copilul mai bine.

— Am înțeles asta, englezoaico, a spus el și a aruncat o privire spre caprele care stăteau în continuare adăpostite în apropierea malului, dar începeau să se foiască și să se agite cu sunete somnoroase. Nu e singurul care moare de foame. Un moment, bine?

Adusesem cu noi legături mari de fân uscat de la ferma Beardsley, a desfăcut una și a împrăștiat fânul pentru cai și capre, apoi s-a întors lângă mine. S-a aplecat pentru a descâlci una dintre mantii din mormanul umed cu care ne acoperiserăm și a pus-o peste umerii mei, după care a scotocit printr-un pachet după o cană din lemn, cu care s-a apropiat hotărât de caprele care mâncau.

Copilul sugea cu putere ținând adânc în gură sfârcul. Am socotit acest lucru liniștitor pentru starea lui de sănătate, însă senzația era destul de tulburătoare.

— Nu pentru că mă deranjează, zău așa, i-am spus copilului, încercând să distrag atenția amândurora. Dar, din păcate, nu eu sunt mama ta, înțelegi? Îmi pare rău.

Dar unde naiba era mama lui?

M-am rotit încet, cercetând peisajul mai atentă, dar nu am descoperit nici urmă de Fanny Beardsley, și nici motivul dispariției – sau al tăcerii ei.

Ce Dumnezeu se întâmplase? Doamna Beardsley putuse – și

chiar reușise – să ascundă sarcina avansată sub straturile de grăsime și haine – dar de ce procedase astfel?

— De ce nu ne-a spus? am murmurat eu peste capul copilului.

Devenise agitat și l-am legănat din răsputeri ca să îl liniștesc. Ei bine, probabil se temuse că Jamie nu o va mai lua de la fermă dacă ar fi aflat că urma să nască foarte curând. Indiferent de circumstanțe, nu o acuzam că nu voise să rămână acolo.

Totuși, de ce își abandonase copilul? Dar îl abandonase? Am analizat o clipă posibilitatea că cineva sau ceva – și am simțit un fior pe șira spinării gândindu-mă la o pumă – venise și o furase pe femeie de lângă foc, însă bunul-simț m-a făcut să resping o asemenea idee.

O felină sau un urs ar fi putut pătrunde în tabără fără să ne trezească pe mine sau pe Jamie, morți de oboseală cum eram, dar nu ar fi reușit să se apropie fără a alarma caprele și caii, care tocmai avuseseră deja de-a face cu fiare sălbatice. Iar o asemenea sălbăticiune ar fi preferat o bucățică fragedă, precum acel copil, nu ceva ațos și greu de digerat precum doamna Beardsley.

Dar dacă o ființă umană se făcea răspunzătoare de dispariția lui Fanny Beardsley – de ce ar fi lăsat copilul?

Ori poate l-a adus înapoi?

Am pufnit puternic ca să-mi curăț nasul, apoi am întors capul, inspirând și expirând, cercetând aerul venit din diferite direcții. Nașterea este o treabă nu tocmai curată, iar eu mă familiarizasem pe deplin cu mirosurile ei grele. Copilul din brațele mele duhnea de asemenea mirosuri, dar nu am reușit să depistez vreun iz de sânge sau de lichid amniotic în vântul înghețat. Baligă de capră, de cal, mirosul amărui al cenușii de lemn și un damf de unsoare camforată de gâscă de la hainele lui Jamie – dar nimic altceva.

— Bine, atunci, am spus cu voce tare, legănând ușor povara din brațe, care devenea tot mai neliniștită. A plecat de lângă foc pentru a naște. Ori a plecat singură, ori a forțat-o cineva. Dar dacă acea persoană a văzut că femeia era pe cale să nască, de ce s-ar fi deranjat să te aducă înapoi? Te-ar fi păstrat, te-ar fi ucis sau te-ar fi lăsat pur și simplu să mori. A – scuze. N-am vrut să te supăr. Gata, dragule. Sst, sst.

Copilul, care începuse să iasă din starea de stupoare, avusese timp să constate ce altceva mai lipsea de pe lume. Frustrat,

dăduse drumul sfârcului meu și se zvârcolea și urla cu o forță din ce în ce mai mare când Jamie s-a întors cu o cană aburindă de lapte de capră și cu o batistă destul de curată. Răsucind-o pentru a închipui o tetină, a înmuiat-o în lapte și a vârât pânza udă în gura deschisă a copilului. Urletul a încetat imediat, și amândoi am răsuflat ușurați.

— Așa e mai bine, nu? *Seas, a bhalaich*, *seas*, a murmurat Jamie către copil, înmuind din nou batista în lapte.

M-am uitat spre fața micuță, arăta încă palidă din cauza stratului de vernix caseosa, dar nu mai avea o culoare ca de cretă în timp ce copilul sugea foarte concentrat.

— Cum de l-a putut abandona? m-am întrebat cu voce tare. Și de ce?

Era cel mai solid argument în favoarea ipotezei unei răpiri; ce altceva ar fi determinat o mamă să își abandoneze copilul? Fără a mai vorbi de faptul că plecase pe jos, printr-o pădure întunecată, imediat ce născuse, cu picioarele grele, cu carnea încă sfârtecată și sângerând… Am făcut o grimasă la acest gând, iar pântecul mi s-a contractat de milă.

Jamie a clătinat din cap atent la ce făcea.

— A avut ea un motiv, dar numai Dumnezeu și sfinții știu care a fost acela. Însă nu a urât copilul – l-ar fi putut arunca în pădure, iar noi n-am fi știut nimic.

Era adevărat; ea – sau cineva – înfășase cu grijă copilul și îl lăsase cât mai aproape de foc. Asta însemna că ea dorise ca pruncul să supraviețuiască – dar fără ea.

— Crezi că a plecat din proprie inițiativă?

Uitându-se la mine, Jamie a încuviințat.

— Nu ne aflăm departe de Linia Tratatului. *Puteau* fi indienii, dar, dacă așa ar sta lucrurile, dacă a luat-o cineva, de ce nu ne-au capturat și pe noi? Sau de ce nu ne-au ucis pe toți? a întrebat el logic. Iar indienii ar fi luat caii. Cred că a plecat de bunăvoie. Cât privește motivul…

A scuturat din cap și a înmuiat din nou batista în lapte.

Zăpada cădea mai iute acum, încă uscată și ușoară, dar începând să se adune în petice răzlețe. Trebuia să plecăm cât mai curând, înainte ca viscolul să se întețească. Într-un fel, mi se părea totuși nedrept să plecăm pur și simplu, fără a face nicio încercare de a ne interesa de soarta lui Fanny Beardsley.

Întreaga situație părea ireală. Parcă femeia ar fi dispărut pe

neașteptate printr-o vrăjitorie, lăsând în schimb acel mic înlocuitor. Mi-am amintit în mod bizar de poveștile scoțiene despre copii schimbați; odrasle de zâne lăsate în locul unor copii umani. Însă nu mi-am putut imagina ce ar fi vrut zânele de la Fanny Beardsley.

Știam că era inutil, dar m-am rotit încet încă o dată, analizând împrejurimile. Nimic. Malul de lut ne domina, tivit cu iarbă uscată, presărată de zăpadă. Un mic pârâu șopotea la mică depărtare de noi, iar copacii foșneau și suspinau în vânt. Nu am văzut nicio urmă de copite sau de picioare pe stratul de ace spongios și umed și nici semnul vreunui drum. Pădurea nu era deloc tăcută, mai ales din cauza vântului, ci doar întunecoasă și adâncă.

— Și mai am mult de mers pân' să mă culc[55], am remarcat eu, întorcându-mă din nou spre Jamie cu un oftat.

— Poftim? Ah, nu, până la Brownsville mai avem de mers vreo oră călare, m-a asigurat el. Ori poate două, s-a corectat el, aruncând o privire în sus, spre cerul alb ca muselina, din care fulgii cădeau tot mai repede. Acum, că s-a luminat, știu unde suntem.

A tușit din nou, cu un spasm brusc ce i-a cutremurat corpul, apoi s-a îndreptat de spate și mi-a întins cana și tetina falsă.

— Poftim, englezoaico. Hrănește-l pe sărmanul *sgaogan* cât mă ocup de animale, bine?

Sgaogan. Copil schimbat. Așadar, aerul de ciudățenie supranaturală pe care-l avea toată situația îl frapase și pe el. Ei bine, femeia susținuse că vedea fantome; să fi venit vreuna dintre ele după ea?

M-a trecut un fior și am strâns copilul mai tare.

— În afară de Brownsville, mai există vreo așezare prin preajmă? Vreun loc în care ar fi putut hotărî să plece doamna Beardsley?

Jamie a clătinat din cap, iar cuta dintre sprâncene i s-a adâncit. Zăpada se topea când îi atingea pielea înfierbântată și firicele de apă i se scurgeau pe față.

— Nu știu niciuna, a răspuns el. Copilul acceptă laptele de capră?

— Ca un ied, l-am asigurat, apoi am râs.

---

[55] Citat din Robert Frost (1874-1963), poet american, *Popas lângă pădure într-un amurg de iarnă*, traducere de Petre Solomon. (n. tr.).

El a părut nedumerit, dar a zâmbit în colțul gurii – avea nevoie de puțin umor, indiferent că înțelegea sau nu gluma.

— Așa le spun americanii copiilor, iezi[56], i-am explicat.

Zâmbetul lui s-a lățit.

— Da? Deci de asta Brianna și MacKenzie îi spun așa lui Jem, nu? Eu credeam că e o glumă de-a lor.

Cât eu i-am dat copilului să mănânce, el a muls repede restul caprelor și a revenit cu o găleată plină cu lapte cald pentru micul dejun. Mi-aș fi dorit o cană cu cafea fierbinte – degetele îmi erau înghețate și amorțite după ce tot înmuiasem tetina falsă în lapte dar laptele alb și cremos s-a dovedit a fi delicios și a adus alinare stomacurilor noastre, la fel de înghețate și de goale ca și al copilului.

Acesta încetase să mai sugă, dar se udase abundent; în principiu, un semn bun în privința sănătății lui, dar foarte neplăcut în acele momente, întrucât atât cârpa în care era înfășat, cât și partea din față a corsetului meu erau ude.

Jamie a scotocit grăbit prin pachete, de astă dată căutând scutece și haine uscate. Din fericire, Doamna Piggy avea în spinare sacul în care țineam bucăți de pânză și tampoane de bumbac pentru curățat și bandajat. A luat o mână din ele și copilul, iar eu m-am apucat cu stângăcie de neplăcuta treabă de a-mi schimba cămașa și corsetul fără să-mi scot rochia, juponul sau mantia.

— Pune-ți ma-mantia, i-am spus printre dinții care îmi clănțăneau de frig. O să mo-mori de pneumonie.

A zâmbit auzindu-mă, dar a rămas concentrat, schimbând copilul, deși vârful nasului îi era roșu în comparație cu fața palidă.

— Sunt bine, a spus el cu glas răgușit apoi, impacientat, și-a dres glasul cu un sunet ca de pânză sfâșiată. Bine, a repetat mai tare, apoi a amuțit cu ochii mari de surprindere. Oh, a făcut el, mai încet. Ia te uită! E fată.

— Serios?

M-am lăsat în genunchi lângă el ca să mă uit.

— E destul de limpede, a adăugat el, privind cercetător micuța creatură. Bine că va avea o dotă mulțumitoare.

— Cred că nici tu nu erai o mare frumusețe când te-ai născut, am spus cu reproș. Sărmana, nici măcar n-a fost curățată cum

[56] *Kid* – substantiv polisemantic, însemnând „ied” și „copil” (n. tr.).

trebuie. Și ce vrei să spui despre dota ei?

El a ridicat din umeri și a reușit să țină copilul acoperit cu un șal, strecurând în același timp o pânză împăturită sub fundul ei miniatural.

— Tatăl e mort, iar mama a dispărut. Nu are frați sau surori cu care să împartă totul și n-am găsit vreun testament în casă în care să se spună că proprietatea Beardsley va reveni altcuiva. Ferma arată mulțumitor și există destule mărfuri care se pot vinde – fără a mai vorbi de capre.

A aruncat o privire spre Hiram și familia lui și a zâmbit.

— Așadar, toate vor fi ale ei, cred.

— Așa e de presupus, am spus eu rar. Deci va fi o fetiță destul de înstărită, nu?

— Da, și tocmai a făcut treaba mare. Nu puteai să faci înainte de a-ți pune scutec curat? l-a întrebat el pe copil.

Netulburată de dojană, fetița a clipit somnoroasă și a scos un mic râgâit.

— Ei, în fine, a zis el resemnat.

S-a mutat într-un loc mai adăpostit de vânt, a ridicat învelitorile scurt și a șters cu pricepere o pată de mizerie negricioasă de pe părțile intime ale copilei.

Aceasta părea sănătoasă, deși era cam subponderală; nu era mai mare decât o păpușă și stomacul puțin umflat de la lapte. Aveam o problemă iminentă; fiind foarte mică și lipsită de grăsime corporală, putea muri de hipotermie în foarte scurt timp, dacă nu o țineam la căldură și nu o hrăneam bine.

— Nu lăsa copilul să se răcească.

Mi-am băgat mâinile la subsuori ca să le încălzesc, pregătindu-mă să-l iau.

— Nu te agita, englezoaico. Trebuie s-o șterg la funduleț și după aceea…

A tăcut brusc și s-a încruntat.

— Englezoaico, ce-i asta? Are ceva? Poate că proasta aia de femeie a scăpat-o pe jos, nu?

M-am aplecat pentru a mă uita de aproape. El a ținut picioarele copilului în sus cu o mână, și cu o bucată murdară de pânză în cealaltă. Puțin deasupra feselor minuscule exista o zonă de culoare albăstrui-închis, arătând ca o vânătaie.

Nu era vânătaie. Totuși, exista o explicație.

— Nu e lovită, l-am asigurat eu, trăgând alt șal abandonat de

doamna Beardsley pentru a proteja capul golaș al copilului. E o pată mongolă.

— Ce?

— Înseamnă că avem un copil negru, i-am explicat. African adică sau în parte.

Jamie a clipit surprins, apoi s-a aplecat să se uite cu un aer încruntat la ceea ce era în șal.

— Ba nu, nu e. E palidă ca și tine, englezoaico.

Într-adevăr copila era atât de albă, încât părea lipsită de sânge.

— Copiii negri nu par astfel încă de la naștere, i-am explicat. De fapt, au pielea deschisă la culoare. Pigmentația începe să apară după câteva săptămâni. Dar se nasc deseori cu această colorație ușoară la baza șirei spinării – se numește pată mongolă.

Și-a trecut o mână peste față și a clipit ca să alunge fulgii de zăpadă care încercau să i se așeze pe gene.

— Am înțeles, a spus el rar. Da, asta explică puțin lucrurile, nu?

Așa era. Indiferent cum ar fi fost domnul Beardsley, negru nu fusese nicidecum. Însă tatăl copilului da. Și știind sau temându-se că acel copil avea să o dea în vileag drept adulteră, doamna Beardsley se gândise că era mai bine să abandoneze copilul și să fugă înainte ca adevărul să iasă la iveală. Și, fiindcă veni vorba, m-am întrebat dacă misteriosul tată avusese vreo legătură cu ceea ce i se întâmplase domnului Beardsley.

— Mă întreb dacă știa cu certitudine că tatăl e negru, a rostit Jamie și a atins cu delicatețe buza de jos a fetiței, care acum era roz. Ori nu a văzut copilul? Pentru că, la urma urmelor, a născut pe întuneric. Dacă ar fi văzut că e alb, poate nu ar fi dorit să scape de el.

— Probabil. Dar nu a făcut-o. Cine crezi că ar putea fi tatăl?

Așa izolată cum era ferma Beardsley, nu-mi închipuiam că Fanny avusese ocazia de a întâlni mulți bărbați, în afara indienilor care veneau pentru negoț. Oare copiii de indieni prezentau pete mongole? m-am întrebat eu.

Jamie s-a uitat posomorât în jur, spre peisajul dezolant, și a ridicat copila în brațe.

— Nu știu, dar nu va fi greu de găsit după ce ajungem la Brownsville. Hai să mergem, englezoaico.

Fără tragere de inimă, Jamie a hotărât să lase caprele acolo, ca să ajungem cât mai repede undeva unde puteam găsi adăpost și hrană pentru copilă.

— Se vor descurca o vreme, a spus el, împrăștiind restul fânului pentru ele. Caprele nu-l vor părăsi pe țap – iar tu n-ai de gând să pleci deocamdată, așa e, *a bhalaich*?

L-a scărpinat pe Hiram între coarne drept rămas-bun, și am plecat într-un cor de behăituri, deoarece caprele se obișnuiseră cu prezența noastră.

Vremea se înrăutățea dintr-o clipă în alta; pe măsură ce temperatura creștea, zăpada s-a transformat dintr-o pudră uscată în fulgi mari și umezi, care se lipeau de tot, presărând solul și copacii cu o glazură ca de zahăr și topindu-se pe coamele cailor.

Bine înfofolită în mantia groasă cu glugă, având multe șaluri pe dedesubt și ținând copila ghemuită și prinsă într-un portbebe improvizat, lipită de stomac, îmi era destul de cald, în ciuda fulgilor de zăpadă care îmi mângâiau fața și mi se lipeau de gene. Jamie tușea când și când, dar în general, arăta mult mai sănătos decât era în realitate; necesitatea de a prelua comanda într-o situație de urgență îi dăduse energie.

A mers călare în spatele meu, fiind cu ochii în patru pentru a descoperi la vreme pume sau alte amenințări. M-am gândit că o felină care se respecta – îndeosebi una care mâncase o capră întreagă – își va petrece o zi ca aceasta tolănită în vreun bârlog călduț, nu rătăcind prin zăpadă. Totuși, era reconfortant să îl am pe Jamie în apropiere; eram vulnerabilă întrucât călăream doar cu o mână pe hățuri, pe cealaltă ținând-o protector în jurul ghemotocului de sub mantie.

Din câte mi s-a părut, copila dormea, dar nu liniștită; se întindea și se răsucea cu mișcările lente și moi ale lumii lichide, nefiind încă obișnuită cu libertatea vieții în afara pântecului.

— Arăți de parcă ai avea un copil, englezoaico.

Am aruncat o privire în spate și l-am văzut pe Jamie părând amuzat pe sub borul pălăriei pleoștite, deși am avut impresia că mai era ceva în acea expresie, parcă un ușor regret.

— Probabil pentru că *am* un copil, i-am răspuns, mișcându-mă puțin în șa pentru a mă adapta la mișcările însoțitoarei mele. Doar că acum am copilul altcuiva.

Apăsarea genunchilor mici, a capului și a coatelor care mă

împungeau în pântec era în realitate la fel de deranjantă ca și senzația dată de sarcină; faptul că aceste senzații erau exterioare și nu interioare nu conta aproape deloc.

Ca și cum l-ar fi atras umflătura de sub mantia mea, Jamie l-a îndemnat pe Gideon să meargă paralel cu mine. Calul a fornăit și a mișcat capul brusc, dorind să treacă în față, dar Jamie l-a reținut pe loc cu un *Seas*! plin de reproș, iar calul s-a conformat, scoțând nori de aburi.

— Te gândești la ea? m-a întrebat Jamie, făcând un semn spre pădurea din jur.

Nu era nevoie să îl întreb la cine se referea. Am dat din cap, dar am rămas cu mâna pe spatele copilei, arcuită și acum pentru a se lipi de curbura pântecului dispărut. Unde era Fanny Beardsley și ce făcea singură în pădure? Se târâse departe pentru a muri ca o fiară rănită ori se îndrepta, înotând orbește prin frunzele moarte și zăpada tot mai mare, spre vreun rai imaginar, poate spre golful Chesapeake și o amintire a cerului liber, a apelor întinse și a fericirii?

Jamie s-a aplecat și a pus o mână peste mâna mea cu care susțineam copila adormită; am simțit răceala degetelor fără mănuși prin stratul de pânză dintre noi.

— Englezoaico, femeia a ales, a spus el. Și ne-a încredințat copilul. Vom avea grijă să fie în siguranță; asta e tot ce putem face pentru ea.

Nu am putut să îmi întorc mâna pentru a o prinde pe a lui, dar am dat aprobator din cap. Mi-a dat drumul la mână după ce mi-a strâns-o, iar eu mi-am întors fața spre destinația noastră, simțindu-mi genele ude și întărite, așa că am clipit pentru a alunga picăturile de apă.

În momentul când am zărit Brownsville, cea mai mare parte a preocupărilor mele pentru soarta lui Fanny Beardsley se reduseseră la îngrijorarea față de fiica ei. Copila se trezise și urla, lovindu-mă în ficat cu pumnii ei mici în căutare de mâncare.

M-am înălțat în șa și am mijit ochii prin perdeaua de zăpadă. Cât de mare era acel loc? Nu am văzut decât linia acoperișului unei cabane care apărea prin verdele etern al pinilor și al laurilor. Unul dintre bărbații din Granite Falls spusese că era mărișor – ce putea fi „mărișor” în acea sălbăticie? Care erau șansele ca măcar una dintre femeile de acolo să aibă copil de

alăptat?

Jamie golise bidonul și îl umpluse cu lapte de capră, dar am socotit că era preferabil să ajungem la adăpost înainte de a încerca să hrănim din nou copila. Cel mai bine ar fi fost să găsim o mamă care să-i ofere copilului laptele ei – dacă nu, laptele de capră trebuia încălzit; întrucât afară era frig, dacă îi dădeam bebelușului lapte rece, temperatura corporală i-ar fi scăzut în mod primejdios.

Doamna Piggy a fornăit, scoțând un nor mare de aburi și, brusc, a iuțit pasul. Știa ce însemna civilizația când îi simțea mirosul – la fel și alți cai. Și-a înălțat capul și a nechezat sfredelitor. Gideon i-a ținut isonul, iar când nechezăturile au încetat, am auzit răspunsurile încurajatoare ale câtorva cai din depărtare.

— Sunt aici! am exclamat eu ușurată, cu o izbucnire de aburi. Miliția – au reușit să ajungă!

— Mda, așa sper, englezoaico, mi-a răspuns Jamie, prinzând bine hățurile pentru ca Gideon să nu țâșnească înainte. Dacă micuțul Roger n-ar fi găsit un sat la capătul unui drum drept, m-aș fi îndoit serios de istețimea și vederea lui.

Jamie a zâmbit.

Când am trecut de o cotitură a drumului, am văzut că Brownsville chiar *era* un sat. Fumul se înălța în vălătuci moi și cenușii din hornurile a vreo douăsprezece cabane împrăștiate pe coasta dealului din dreapta noastră, iar câteva clădiri erau grupate lângă drum în mod clar pentru clientelă, judecând după învălmășeala de butoaie aruncate, sticle și alte gunoaie presărate prin ierburile moarte de la marginea drumului.

Peste drum de această mică tavernă, oamenii înjghebaseră un adăpost pentru cai, cu acoperișul din crengi de pin și un perete lateral tot din crengi pentru a feri animalele de vânt. Caii celor din miliție erau strânși sub respectivul acoperiș, legați de picioare și fornăind, învăluiți de norii răsuflărilor amestecate.

Descoperind refugiul, caii noștri au început să pășească mai iute; m-am văzut silită să trag tare de frâu cu o mână pentru a o împiedica pe Doamna Piggy să pornească la trap, ceea ce ar fi zdruncinat-o serios pe pasagera mea. După ce am convins-o să meargă la pas împotriva voinței ei, de după un pin a apărut o siluetă firavă, care a pășit pe drumul din fața noastră, făcând semne cu o mână.

— Milord, l-a salutat Fergus pe Jamie, în timp ce Gideon s-a oprit fără chef.

Fergus a ridicat ochii spre Jamie de sub marginea unei căciuliţe tricotate de culoare indigo, pe care o avea trasă peste sprâncene. Asta-i făcea capul să arate ca vârful unei torpile, întunecată şi primejdioasă.

— Sunteţi bine? Credeam că aţi avut oarece probleme.

— Aa, a spus Jamie şi a arătat cu mâna spre umflătura de sub mantia mea. Nu chiar probleme, ci doar…

Fergus s-a uitat peste umărul lui Gideon, spre umflătura mea, oarecum amuzat.

— *Quelle virilité*, *monsieur*, i-a zis el lui Jamie, pe un ton de adânc respect. Felicitările mele!

Jamie i-a aruncat o privire severă şi a scos un sunet tipic scoţian, care a sunat ca nişte bolovani ce se rostogolesc sub apă. Copila a reînceput să plângă.

— Întâi urgenţele, am intervenit eu. Există vreo femeie cu copil mic? Fetiţa asta are nevoie de lapte, şi încă imediat.

Fergus a dat afirmativ din cap cu ochi mari de curiozitate.

— *Oui*, milady. Am văzut cel puţin două.

— Bun. Condu-mă la ele.

Fergus a dat din cap încă o dată şi, luând frâul Doamnei Piggy, s-a întors spre aşezare.

— Care-i necazul? a întrebat Jamie, apoi şi-a dres glasul.

Neliniştită din cauza copilei, nu mă gândisem nicio clipă la semnificaţia prezenţei lui Fergus. Însă Jamie avea dreptate; simpla grijă faţă de soarta noastră nu l-ar fi împins să stea pe drum pe o astfel de vreme.

— Se pare că avem o mică problemă, milord.

A prezentat evenimentele petrecute în după-amiaza precedentă, încheind cu o ridicare din umeri şi un oftat.

— … aşa că domnul Morton s-a refugiat între cai – şi a făcut un semn din cap în direcţia adăpostului improvizat – în vreme ce noi, ceilalţi, ne bucurăm de *hospitalité* în Brownsville.

Jamie s-a cam posomorât auzind asta; fără îndoială că analiza cât putea să coste acea *hospitalité* pentru patruzeci de oameni.

— Hmm. Să înţeleg că familia Brown nu ştie că Morton e acolo?

Fergus a scuturat din cap.

— *De ce* se află Morton acolo? am întrebat, după ce reuşisem

să liniștesc copilul punându-l la sânul meu. Credeam că a plecat înapoi la Granite Falls, bucuros că e viu.

— Nu vrea să plece, milady. Spune că nu poate rata recompensa.

Cu puțin timp înainte de plecarea noastră de la Ridge, se zvonise că guvernatorul oferea patruzeci de șilingi fiecărui om care slujea în cadrul miliției; o sumă considerabilă, mai ales pentru un colonist nou ca Morton, pe care îl aștepta o iarnă grea.

Jamie și-a trecut încet o mână peste față. Asta era o dilemă, evident; compania de miliție avea nevoie de oameni și de provizii din Brownsville, însă Jamie nu prea putea recruta membri ai familiei Brown, fiindcă aceștia ar încerca imediat să-l ucidă pe Morton. Și nici nu-și putea permite să plătească recompensa lui Morton. Jamie arăta ca și cum s-ar fi simțit ispitit să-l ucidă personal pe Morton, dar am presupus că exista și o soluție rațională.

— Dar dacă Morton ar putea fi convins să se căsătorească cu fata aceea? am sugerat eu cu delicatețe.

— M-am gândit la asta, a replicat Fergus. Din nefericire, domnul Morton are deja o soție la Granite Falls.

A clătinat din cap, care începea să arate ca o colină cu o cușmă de zăpadă.

— De ce nu l-au urmărit cei din neamul Brown pe Morton? a întrebat Jamie, urmându-și șirul gândurilor. Dacă un dușman ajunge pe pământurile tale, și tu ești cu ai tăi, nu-l lași să fugă; îl urmărești și-l omori.

Familiarizat cu acest gen de logică din Highlands, Fergus a încuviințat.

— Cred că asta le-a fost intenția, a răspuns el. Numai că au fost împiedicați de *le petit Roger*.

Am perceput o notă de amuzament în vocea lui Fergus; la fel și Jamie.

— Ce-a făcut? a întrebat el cu precauție.

— Le-a cântat, a răspuns Fergus, tot mai amuzat. Le-a cântat aproape toată noaptea și a folosit și toba. Tot satul a venit să-l asculte – există șase bărbați care pot fi înrolați în miliție și, a adăugat el cu simț practic, două femei *avec lait*, cum vă spuneam, milady.

Jamie a tușit, s-a șters cu o mână la nas și a dat din cap spre

Fergus, făcându-mi mie un semn cu cealaltă mână.

— Da. În fine, copila trebuie să mănânce, și eu nu pot sta deoparte, altfel cei din familia Brown îl vor ataca pe Morton. Du-te și spune-i că o să stau de vorbă cu el cât de curând posibil.

A tras de frâu îndreptând calul spre tavernă, iar eu am îndemnat-o pe Doamna Piggy să-l urmeze.

— Ce-ai de gând să faci în privința neamului Brown? l-am întrebat.

— Of, Iisuse! a spus Jamie, mai mult către sine. De unde naiba să știu?

Și a tușit din nou.

32.

MISIUNE ÎNDEPLINITĂ

Sosirea noastră cu nou-născutul a creat suficientă senzație pentru a-i face pe toți cei din Brownsville să mai uite de propriile griji, fie practice, fie ucigașe. O expresie de ușurare a apărut pe fața lui Roger când l-a văzut pe Jamie, dar ea a dispărut imediat, fiind înlocuită de o atitudine calmă, de siguranță de sine, demonstrată de umerii drepți. Am lăsat capul în pământ pentru a-mi ascunde zâmbetul și i-am aruncat o privire lui Jamie, întrebându-mă dacă observase acea transformare rapidă. El mi-a evitat cu grijă privirea, ceea ce sugera că observase.

— Ai procedat bine, a spus Jamie pe un ton amabil, bătându-l pe umăr pe Roger în semn de salut, după care s-a întors pentru a primi saluturile celorlalți bărbați, așteptând să fie prezentat gazdelor noastre involuntare.

Roger s-a mulțumit să dea scurt din cap, însă fața i s-a luminat slab, ca și cum cineva ar fi aprins o lumânare înăuntrul lui.

Tânăra domnișoară Beardsley a stârnit mare agitație; a fost chemată una dintre mamele care alăptau, care a pus imediat copila la sân, grăbindu-se să-mi predea propriul copil. Acesta, un băiat de trei luni cu un temperament placid, s-a uitat destul de mirat la mine, dar nu s-a opus schimbului, mulțumindu-se să scuipe câteva bule de salivă în direcția mea.

A urmat o oarecare derută, pentru că toți puneau întrebări și făceau în același timp speculații, dar povestea lui Jamie – cât se putea de succintă – despre evenimentele de la ferma Beardsley a pus capăt gălăgiei. Până și tânăra cu ochii înroșiți pe care am recunoscut-o din relatarea lui Fergus ca fiind iubita lui Isaiah Morton și-a uitat suferința și a ascultat cu gura căscată.

— Sărmana ființă! a spus ea, uitându-se la copila care sugea cu ferocitate la sânul verișoarei ei. Așadar, din câte se pare, nu ai părinți.

Domnișoara Brown i-a aruncat o privire întunecată tatălui ei, gândindu-se probabil că starea de orfan prezenta și avantaje.

— Ce se va alege de ea? a întrebat doamna Brown, care avea mai mult simț practic.

— Va fi bine îngrijită, draga mea. Își va găsi un loc potrivit la noi.

Soțul ei și-a lăsat liniștitor o mână pe brațul ei, schimbând în același timp o privire cu fratele lui. Și Jamie a văzut asta; am observat că buzele i-au tresărit, ca și cum ar fi vrut să spună ceva, dar apoi a dat ușor din umeri și s-a întors pentru a se sfătui cu Henry Gallegher și cu Fergus, în timp ce bătea ușor în picior cu cele două degete rigide.

Bătrâna domnișoară Brown s-a aplecat spre mine, pregătindu-se să-mi pună încă o întrebare, dar a fost împiedicată de o rafală bruscă de vânt arctic care a traversat încăperea mare, ridicând pieile atârnate la ferestre și aducând înăuntru un vârtej de fulgi de zăpadă arătând ca niște alice folosite la vânătoare de păsări. Domnișoara Brown a scos un țipăt scurt, a făcut uitată curiozitatea și a dat fuga să fixeze acoperitoarele la ferestre. Toți ceilalți au încheiat discuția despre familia Beardsley și s-au apucat grăbiți să bată scânduri peste geamuri.

Am zărit-o pe domnișoara Brown luptându-se cu pieile care refuzau să-i dea ascultare. Viscolul se întețise. Zăpada cădea deasă și iute; șleaurile negre ale drumului aproape că au dispărut sub un strat alb și era evident că deocamdată Compania lui Fraser nu avea să mai plece nicăieri. Ușor îmbufnat, domnul Richard Brown ne-a oferit politicos adăpost pentru încă o noapte, iar membrii miliției s-au dus să mănânce de seară la casele și hambarele din sat.

Jamie a ieșit pentru a aduce păturile și proviziile aflate în desagile cailor și pentru a vedea de hrana și adăpostirea lor.

Probabil că avea prilejul să discute între patru ochi cu Isaiah Morton, dacă acesta mai era acolo, în viscol.

M-am întrebat cum dorea Jamie să procedeze în privința acelui Romeo de la munte, dar n-am avut timp de speculații. Se întuneca și am fost prinsă în vârtejul de activități din jurul vetrei, întrucât femeile se străduiau să facă față noii provocări de a asigura masa pentru patruzeci de oaspeți neașteptați.

Julieta – adică tânăra domnișoară Brown – a rămas indispusă într-un colț, refuzând să dea o mână de ajutor. S-a ocupat totuși de copilă, legănând-o și gângurind către ea multă vreme după ce mi-a fost limpede că fetița adormise.

Fergus și Gallegher fuseseră trimiși să recupereze caprele și s-au întors cu ele cu puțin timp înainte de masa de seară, uzi și murdari de noroi până la genunchi, cu bărbile și sprâncenele presărate cu zăpadă înghețată. Și caprele erau ude și pline de zăpadă, iar ugerele le erau înroșite de ger, umflate de lapte, legănându-se dureros lângă picioarele lor. Au fost încântate să revină în sânul civilizației și au behăit una la alta vesele și entuziasmate.

Doamna Brown și cumnata ei au dus caprele într-un hambar mic pentru a fi mulse, lăsându-mă pe mine să mă ocup de oala cu mâncare și de Hiram, care a fost instalat ca un rege solitar aproape de vatră, închis într-un țarc improvizat dintr-o masă răsturnată, două scaune și o ladă pentru pături.

În esență, cabana era o singură încăpere spațioasă, expusă curentului, cu un pod zidit deasupra și o mică anexă în spate, care slujea drept depozit. Era plină de mese, bănci, scaune, butoaie de bere, legături de piei, un mic război de țesut, într-un colț un șifonier – care avea un ceas muzical ciudat, împodobit cu amorezi –, iar în alt colț, un pat lipit de perete, două canapele lângă foc, o mușchetă și două arme de vânat păsări atârnate deasupra căminului și fel de fel de șorțuri și mantii agățate în cuie lângă ușă, așa că prezența unei capre bolnave era uimitor de lipsită de importanță.

I-am aruncat o privire fostului meu pacient, care a behăit nerecunoscător spre mine, scoțându-și limba albăstruie în semn de batjocură. Zăpada se topea pe spiralele mari ale coarnelor, lăsându-le negre și lucioase, iar blana udă îi stătea ca niște ghimpi pe umeri.

— Asta ți-e recunoștința? i-am zis cu reproș. Dacă nu era

Jamie, acum ai fi fost gătit chiar pe focul acela, nu ai fi stat lângă el. Consideră-te norocos, țap rău.

— Bee! a făcut el scurt.

Însă era înfrigurat, obosit și flămând, iar haremul lui nu se afla acolo pentru a se arăta impresionat, astfel că m-a lăsat să-l mângâi pe cap și să-l scarpin între urechi, să-i dau puțin fân și – în cele din urmă – să pătrund în țarcul lui ca să îmi plimb mâna de-a lungul piciorului rupt pentru a verifica starea atelei. Iar eu eram și mai obosită și mai flămândă, pentru că nu mâncasem nimic în afară de laptele de capră băut în zori. Între mirosul tocanei care fierbea și lumina pâlpâitoare și umbrele din încăpere, mă simțeam amețită și oarecum fără corp, de parcă aș fi plutit la câțiva centimetri deasupra podelei.

— Ești un băiat de treabă, nu? am murmurat.

După o după-amiază petrecută foarte aproape de sugari, aflați în diferite etape de umezeală și țipete, compania unui țap bătrân părea foarte reconfortantă.

— O să moară?

Am ridicat ochii surprinsă, pentru că uitasem de prezența tinerei domnișoare Brown, ignorată de toți în umbrele canapelei. Acum stătea lângă foc, încă ținând în brațe fetița și privindu-l încruntată pe Hiram, care încerca să mestece marginea șorțului meu.

— Nu, am spus smulgând pânza din gura lui. Nu cred.

Cum o chema? Derutată, mi-am stors creierii, punând alături fețe și nume văzute și auzite în vârtejul de prezentări de mai devreme. Alicia, așa o chema, deși nu mă puteam împiedica să mă gândesc la ea ca la Julieta.

Nici nu era mult mai vârstnică decât Julieta, avea vreo cincisprezece ani, cel mult. Era o copilă nu tocmai atrăgătoare, cu fălci rotunjite și gălbui, umeri înguști și șolduri late. Nimic care să semene cu „un cercel de piatră scumpă, nestemat prea rar ca cineva să-l poată lua în dar”[57]. Nu a mai spus nimic, iar pentru a întreține discuția, am făcut semn cu capul spre copilul din brațele ei.

— Cum se simte micuța?

— E bine, a răspuns ea fără vlagă.

A rămas privind fix încă un moment către țap. Apoi în ochi i-

---

[57] Citat din W. Shakespeare, *Romeo și Julieta*, act I, scena 5, traducere de Virgil Teodorescu. (n. tr.).

au apărut brusc lacrimi.

— Aș vrea să mor, a spus ea.

— Ei, chiar așa? am replicat eu, luată prin surprindere. Ăă… păi…

Mi-am trecut o mână peste față și am încercat să găsesc suficientă inspirație pentru a aborda problema. Unde era mama acestei fete ciudate? Am aruncat o privire spre ușă, dar nu am auzit pe nimeni intrând. Pe moment, eram singure, pentru că femeile mulgeau caprele sau se ocupau de pregătirea mesei de seară, iar bărbații aveau treabă cu animalele.

Am ieșit din țarcul lui Hiram și am pus o mână pe brațul ei.

— Ascultă! am șoptit. Isaiah Morton nu e demn de tine. E căsătorit; știai asta?

A căscat ochii, apoi a strâns din pleoape, iar lacrimile au țâșnit printre gene. Da, era limpede că nu știuse asta.

Lacrimile i se scurgeau pe obraji și cădeau pe capul copilei, care părea nepăsătoare. Am întins o mână și i-am luat copilul cu blândețe din brațe, conducând-o cu cealaltă spre canapea.

— De unde știi…? Cine…?

Vorbea întretăiat și smiorcăit, încercând să pună întrebări și, în același timp, să se controleze. S-a auzit vocea unui bărbat care striga ceva afară, iar ea și-a șters disperată obrajii cu mâneca.

Gestul mi-a amintit că, oricât mi se părea mie, în starea mea de confuzie, situația de melodramatică – ca să nu zic și ușor comică –, pentru cei implicați direct era o chestiune foarte serioasă. La urma urmelor, rudele ei de sex masculin *încercaseră* să-l ucidă pe Morton și cu siguranță aveau să mai încerce, dacă îl găseau. M-am încordat auzind pași apropiindu-se, iar copila s-a agitat și a scâncit în brațele mele. Însă pașii au trecut scârțâind pe drum, iar sunetul a fost acoperit de vuietul vântului.

M-am așezat lângă Alicia Brown și am oftat de simpla plăcere de a-mi scuti picioarele de greutatea corpului. Fiece mușchi și fiece încheietură mă dureau ca urmare a zilei și a nopții precedente, deși până acum nu îmi găsisem timp să mă gândesc prea mult la asta. Nu încăpea îndoială că eu și Jamie ne vom petrece noaptea înfășurați în pături pe podeaua vreunei case; am măsurat din ochi scândurile murdare, luminate de flăcările din vatră, cu o emoție vecină cu dorința carnală.

Era nefiresc de liniște în încăperea mare, în timp ce ninsoarea șopotea afară, iar oala cu mâncare clocotea pe vatră, umplând aerul cu mirosuri ispititoare de ceapă, vânat și napi. Copila dormea la pieptul meu, radiind o încredere plină de pace. Mi-aș fi dorit să rămân așezată, ținând-o în brațe, fără să mă gândesc la nimic, însă datoria m-a trezit la realitate.

— De unde știu? Morton i-a spus unuia dintre oamenii soțului meu. Nu știu cine e soția lui, știu doar că locuiește la Granite Falls.

Am bătut-o ușor pe copilă pe spate, fetița a râgâit slab și s-a destins, și i-am simțit răsuflarea caldă sub ureche. Femeile o spălaseră și o unseseră cu ulei, astfel că acum mirosea ca o clătită proaspătă. Am rămas cu un ochi spre ușă și cu celălalt la Alicia Brown, ca să previn orice alte ieșiri isterice.

Ea a inspirat adânc și a suspinat, a sughițat o dată, apoi a recăzut în tăcere, cu privirea ațintită spre podea.

— Aș vrea să mor, a spus ea din nou în șoaptă, pe un ton atât de disperat încât, șocată, mi-am îndreptat ambii ochi spre ea.

Stătea ghemuită, cu părul atârnându-i moale de sub bonetă și mâinile făcute pumn și încrucișate protector peste pântec.

— Vai de mine! am spus.

Având în vedere paloarea ei, circumstanțele și purtarea ei față de micuța Beardsley, gestul m-a ajutat să trag o concluzie evidentă.

— Părinții tăi știu?

Mi-a aruncat o scurtă privire, dar nu s-a deranjat să mă întrebe cum de *știam*.

— Mama și mătușa știu.

Respira pe gură, fornăind umed și intermitent.

— Am crezut... am crezut că tata m-ar fi lăsat să mă căsătoresc cu el, dacă...

Nu credeam că șantajul era o bază foarte solidă pentru căsătorii, dar nu mi s-a părut momentul potrivit s-o spun.

— Hm, am făcut eu. Dar domnul Morton știe?

Dezolată, ea a clătinat din cap.

— El are... soția lui are copii?

— Habar n-am.

Am întors capul trăgând cu urechea. Am auzit voci de bărbați în depărtare, aduse de vânt. A auzit și ea; m-a prins de braț cu o forță surprinzătoare, în ochii căprui cu genele ude se citea

disperarea.

— Seara trecută i-am auzit vorbind pe domnul MacKenzie și pe oamenii lui. Doamnă Fraser, spuneau că ești vindecătoare, iar unul a zis că ești vrăjitoare. În legătură cu copiii. Știi cumva cum…?

— Vine cineva.

M-am tras departe de ea, întrerupând-o înainte de a putea termina ce avea de spus.

— Uite, ai grijă de copil. Trebuie să… să mestec în mâncare.

I-am împins copilul în brațe fără nicio jenă și m-am ridicat. Când s-a deschis ușa, aducând o rafală de vânt, însoțită de fulgi de zăpadă, eu eram cu lingura în mână și cu ochii ațintiți spre oală, iar mintea îmi clocotea la fel de tare ca tocana.

Fata nu avusese timp să mă întrebe direct și clar, dar știam ce voia să spună. *Vrăjitoare*, așa spusese. Aproape sigur dorea ca eu să o ajut să scape de copil. Cum? m-am întrebat. Cum se putea gândi o femeie la așa ceva când ținea în brațe un copil viu, care se născuse doar de o zi?

Însă ea era foarte tânără. Prea tânără, și suferea după șocul de a fi aflat că iubitul ei o mințise. Sarcina încă nu era atât de avansată încât să se vadă; dacă nu simțise copilul mișcându-se, probabil că acest lucru i se părea ireal. Îl considerase doar un mijloc de a obține cu forța consimțământul tatălui ei; acum, părea o capcană în care căzuse.

Nu era deloc de mirare că se simțea deprimată și căuta cu disperare o cale de scăpare. Trebuia să-i ofer puțin timp ca să-și revină, m-am gândit privind spre canapea, unde stătea ascunsă în umbre. Trebuia să stau de vorbă cu mama și cu mătușa ei…

Jamie a apărut pe neașteptate lângă mine, frecându-și mâinile deasupra focului, în timp ce zăpada prinsă de haine se topea. În ciuda frigului, a complicațiilor provocate de viața amoroasă a lui Morton și a viscolului de afară, părea extrem de bine dispus.

— Cum stau lucrurile, englezoaico? m-a întrebat el cu glas răgușit și, fără să aștepte răspunsul meu, mi-a luat lingura din mână, mi-a cuprins talia cu un braț rece și puternic și m-a săltat de pe podea pentru a mă săruta apăsat, făcându-mă să tresar din cauză că barba de câteva zile era plină de zăpadă.

Scăpând oarecum amețită din îmbrățișarea înviorătoare, mi-am dat seama că, în general, bărbații din încăpere erau la fel de veseli. Se băteau pe spinare, tropăiau cu ghetele și își scuturau

hainele cu hohote de râs și răcnete, așa cum fac bărbații când se simt deosebit de exuberanți.

— Ce e? am întrebat privind surprinsă în jur.

Spre uimirea mea, Joseph Wemyss se afla în mijlocul bărbaților. Avea vârful nasului roșu de frig și abia se mai ținea pe picioare, bătut pe spate de bărbați în semn de felicitare.

— Ce s-a întâmplat?

Jamie mi-a aruncat un zâmbet strălucitor, dinții lui sclipind printre firele aspre de păr de pe obraji. Apoi mi-a vârât în palmă o bucată de hârtie înmuiată de apă, de care încă atârnau fragmente de ceară roșie.

Cerneala se scurgea de umezeală, dar am reușit să disting cuvintele cele mai importante. Auzind de iminenta apropiere a generalului Waddell, reglementatorii socotiseră că prudența era virtutea cea mai de preț a oamenilor viteji. Se împrăștiaseră. Și, prin acel ordin al guvernatorului Tryon, miliția își înceta activitatea.

— A, grozav! am spus eu.

Și, aruncându-mi brațele de gâtul lui Jamie, l-am sărutat fără a mai ține seama de zăpadă și de gheață.

•

Entuziasmați de vestea privind demobilizarea, oamenii au profitat de vremea proastă pentru a sărbători. La fel de fericiți că nu trebuiau să se înroleze în miliție, frații Brown au participat din toată inima la sărbătoare, oferind cauzei trei butoiașe din cea mai bună bere a Thomasinei Brown și aproape douăzeci și cinci de litri de cidru tare – la jumătate de preț.

Când masa de seară s-a încheiat, am rămas pe un colț de canapea cu micuța Beardsley în brațe, pe jumătate terminată de oboseală și stând în poziție verticală doar pentru că deocamdată nu puteam găsi niciun loc în care să mă întind. Băusem la masă cidru tare, iar acum, atât chipurile, cât și vocile păreau să apară și să dispară într-un mod care, deși ușor deconcertant, nu era nicidecum neplăcut.

Alicia Brown nu mai avusese șansa de a sta de vorbă cu mine, dar nici eu nu găsisem prilejul de a discuta cu mama sau mătușa ei. Fata se așezase pe un scaun în apropiere de țarcul lui Hiram și, afișând o expresie de jale de nedescris, îl hrănea metodic cu coji de turte de mălai rămase de la masa de seară.

La cererea tuturor, Roger a cântat balade franțuzești cu voce

slabă și convingătoare. În fața mea a apărut, parcă plutind, chipul unei tinere femei, care avea sprâncenele înălțate întrebător. A spus ceva, dar vorbele ei s-au pierdut în vacarmul general, apoi a întins mâinile cu blândețe pentru a-mi lua copilul din brațe.

Desigur. Era Jemima, așa o chema. Tânăra mamă care se oferise să alăpteze copila. M-am ridicat pentru a-i face loc pe canapea, iar ea a pus imediat copilul la sân.

M-am rezemat de baza hornului, urmărind aprobator cum ea a cuprins într-o palmă capul copilei, îndrumând-o și murmurând. Era deopotrivă tandră și pusă pe treabă, ceea ce reprezenta o combinație fericită. Copilul ei – micuțul Christopher, acela era numele lui – sforăia nepăsător în brațele bunicii lui, în timp ce bătrâna s-a aplecat pentru a-și aprinde pipa de la foc.

I-am aruncat o privire Jemimei și am avut cea mai stranie senzație de déjà-vu. Am clipit încercând să prind acea viziune fulgurantă și m-a cuprins un sentiment copleșitor de apropiere, de căldură și pace deplină. Preț de o clipă, am avut impresia că era vorba de sentimentul trezit de alăptarea unui copil, apoi, lucru și mai ciudat, mi-am dat seama că nu trăiam sentimentul mamei… ci pe acela al copilului. Am trăit foarte limpede amintirea – dacă așa ceva era – că eram ținută strâns lângă un trup cald, fără să gândesc, în siguranța iubirii absolute.

Am închis ochii și m-am prins bine de horn, simțind că încăperea începe să se rotească încet cu mine.

— Beauchamp, am murmurat, ești *cam* beată.

Dacă era adevărat, nu eram singura. Încântați de iminența întoarcerii acasă, oamenii dăduseră gata mare parte din băutura din Brownsville și se străduiau cu asiduitate să lichideze ce mai rămăsese. Petrecerea începuse deja să se destrame, iar bărbații plecau împleticindu-se spre paturile reci din hambare și magazii, iar alții, mai fericiți, se înveleau cu pături în apropierea focului.

Am deschis ochii și l-am văzut pe Jamie lăsându-și capul pe spate și căscând cu gura până la urechi, ca un babuin. A clipit și s-a ridicat, scuturându-se pentru a scăpa de moleșeala provocată de mâncare și de bere, după care a aruncat o privire spre vatră și m-a văzut acolo, stând în picioare. Era la fel de obosit ca și mine, chiar dacă nu la fel de amețit, însă radia o senzație de mulțumire, dovedită de ușurința cu care și-a întins mâinile și picioarele, relaxându-se.

— Mă duc să văd de cai, mi-a spus el, cu glas gros din cauza gripei și a faptului că vorbise prea mult. Englezoaico, ai chef de o plimbare sub lună?

•

Ninsoarea încetase și apăruse luna, a cărei lumină se vedea prin ceața norilor care se risipeau. Aerul, încă proaspăt și neliniștit, purtând amintirea fantomatică a viscolului, era rece, înghețându-mi plămânii, iar asta m-a ajutat să-mi limpezesc mintea.

Am simțit o plăcere copilărească să fiu prima care lasă urme pe zăpada virgină și am pășit atent, de sus, făcând urme curate de ghete și privind înapoi ca să le admir. Șirul urmelor nu era drept, dar, din fericire, nu se găsea nimeni prin preajmă ca să mă verifice dacă eram trează.

— Poți spune alfabetul pe dos? l-am întrebat pe Jamie, ale cărui urme șerpuiau prietenoase alături de ale mele.

— Cred că da, mi-a răspuns. În ce limbă? Engleză, greacă sau ebraică?

— N-are importanță. M-am prins mai ferm de brațul lui. Dacă ți le amintești pe toate trei în ordine înseamnă că ești într-o stare mai bună decât mine.

A râs încet, apoi a tușit.

— Englezoaico, tu nu te îmbeți niciodată. Nu după trei căni de cidru.

— Atunci o fi oboseala, am spus visătoare. Mă simt ca și cum capul mi s-ar legăna ca un balon legat cu o sfoară. De unde știi cât am băut? Observi chiar *totul*?

A râs din nou și mi-a acoperit cu palma mâna cu care îl țineam de braț.

— Îmi place să te privesc, englezoaico. Mai ales alături de alți oameni. Când râzi, dinții tăi sclipesc minunat.

— Lingușitorule, am spus eu, simțindu-mă totuși flatată.

Având în vedere că nici măcar pe față nu mă spălasem de câteva zile, fără a mai vorbi de o baie generală sau de schimbarea hainelor, probabil că dinții mei erau singurele lucruri care puteau fi admirate în mod sincer. Totuși, faptul că mă bucurasem de atenția lui era deosebit de plăcut.

Zăpada era uscată, iar stratul alb se comprima sub tălpile noastre cu un scârțâit gros. Am auzit răsuflarea lui Jamie, încă greoaie și răgușită, însă hârâitul din piept dispăruse, iar pielea

lui era răcoroasă.

— Mâine-dimineață va fi frumos, a spus el, ridicând ochii spre luna încețoșată. Vezi inelul?

Era greu să nu-l observi; un cerc imens de lumină difuză înconjura luna, acoperind tot cerul spre răsărit. Prin negură stelele se vedeau slab; peste o oră, cerul avea să se limpezească.

— Da. Asta înseamnă că mâine putem pleca spre casă?

— Da. Dar mă aștept ca drumul să fie noroios. Cred că simți că aerul e în schimbare; acum e destul de frig, dar zăpada se va topi imediat ce soarele va urca pe cer.

Probabil că da, dar în acele moment era ger. Adăpostul din crengi al cailor fusese întărit cu altele de pin și de tsuga și arăta ca un delușor acoperit din plin de zăpadă. Însă unele porțiuni de omăt, încălzite de răsuflările cailor, se topiseră, lăsând în loc petice întunecate, iar din ele se ridicau firicele de abur, abia vizibile.

— Dacă e înăuntru, Morton se simte ca la el acasă, am remarcat eu.

— Nu prea cred. Imediat ce Wemyss a venit cu înștiințarea, l-am trimis pe Fergus să-i spună că miliția e demobilizată.

— Da, dar, dacă aș fi Isaiah Morton, nu cred că aș fi plecat la drum pe un viscol care te orbea, am spus eu cu îndoială în glas.

— Ba eu cred că da, dacă ai ști că toți bărbații familiei Brown pot porni după tine cu puștile încărcate.

Cu toate astea, s-a oprit, a ridicat glasul o idee și a strigat: „Isaiah!”

Nu a primit niciun răspuns dinspre adăpostul improvizat și, luându-mă din nou de braț, ne-am întors spre casă. Zăpada nu mai era neatinsă, ci călcată și amestecată cu noroi de tălpile celor care se împrăștiaseră spre paturile lor. Roger nu mai cânta, însă dinspre casă răzbătea zvon de voci, nu toată lumea era pregătită să se retragă.

Nedorind să ne întoarcem în atmosfera plină de fum și zgomotoasă, am continuat să mergem, de comun acord, în jurul casei și al hambarului, bucurându-ne de vecinătatea pădurii înzăpezite și de apropierea dintre noi. Când ne-am întors, am observat că ușa anexei din spatele casei stătea întredeschisă, scârțâind în vânt, și i-am făcut semn lui Jamie.

El și-a vârât capul înăuntru ca să vadă dacă totul era în

ordine, însă apoi, în loc să închidă ușa, a întins o mână în spate și m-a prins de braț, trăgându-mă în anexă după el.

— Englezoaico, înainte de a ne întoarce, vreau să te întreb ceva.

A lăsat ușa deschisă, astfel că lumina lunii pătrundea înăuntru, lucind slab pe șuncile atârnate, pe butoaiele și sacii din pânză de iută care împărțeau spațiul cu noi.

Înăuntru era frig, dar scăpând de vânt, am simțit imediat că-mi era cald și mi-am dat jos gluga mantiei.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat oarecum curioasă.

Aerul proaspăt îmi limpezise mintea și, deși știam că voi fi ca și moartă imediat ce mă voi întinde, pe moment aveam acea senzație de ușurare plăcută care însoțește sentimentul de efort rodnic, de onoare satisfăcută. Avuseserăm parte de o zi și o noapte îngrozitoare, apoi de o zi lungă, dar acum trecuseră toate și eram liberi.

— Englezoaico, o vrei? a întrebat el încet.

Fața lui era un oval palid, încețoșat de aburii răsuflării.

— Pe cine? am întrebat nedumerită.

El a scos un sunet care i-a trădat amuzamentul.

— Copila. Cine altcineva?

Chiar, cine altcineva?

— Dacă o vreau – adică dacă o păstrez? am întrebat prevăzătoare. Dacă o adopt?

Ideea nu-mi trecuse prin minte în mod conștient, dar probabil că ea pândise undeva în subconștientul meu, pentru că nu am tresărit auzind întrebarea, iar când fusese exprimată, a apărut ca o floare deschisă complet.

Sânii îmi erau sensibili încă de dimineață, simțindu-i plini și umflați, și mi-am amintit aspirația imperativă a gurii fetiței. Eu n-aș fi putut s-o hrănesc, dar Brianna sau Marsali ar fi putut. Ori aveam să o hrănim cu lapte de vacă și de capră.

Brusc, mi-am dat seama că, fără să vreau, îmi cuprinsesem un sân și îl masam ușor. M-am oprit imediat, dar Jamie observase asta; s-a apropiat și m-a cuprins cu un braț. Mi-am rezemat capul de el și am simțit pe obraz țesătura aspră și rece a cămășii.

— *Tu* o vrei? am întrebat eu.

Nu eram sigură dacă speram să primesc răspuns sau dacă mă temeam de el. Răspunsul a fost o ușoară mișcare din umeri.

— Englezoaico, avem o casă mare, a spus. Destul de spațioasă.

— Hm…, am făcut eu.

Nu era o declarație răsunătoare – și totuși știam că reprezenta un angajament, indiferent cât de nonșalant era exprimat. Jamie îl luase pe Fergus dintr-un bordel parizian, deși îl cunoștea de trei minute, ca hoț de buzunare. Dacă o lua și pe această copilă, o va trata ca pe fiica lui. O va iubi? Nimeni nu putea garanta iubirea – nici el… și nici eu.

El a sesizat îndoiala din glasul meu.

— Te-am văzut cu copila, englezoaico, pe cal. Întotdeauna ești blândă, dar când te-am văzut așa – cu copilul mișcându-se sub mantia ta – mi-am adus aminte cum era, cum arătai când o aveai pe Faith.

Mi-am ținut respirația. Era șocant să îl aud rostind numele primei noastre fiice atât de degajat. Rareori vorbeam despre ea; de la moartea ei trecuse atâta vreme, încât uneori părea ireală, și totuși reprezentase o rană foarte dureroasă pentru amândoi.

Însă Faith nu era deloc ireală.

Se afla cu mine ori de câte ori atingeam un copil. Iar această copilă, această orfană fără nume, atât de mică și de fragilă, cu pielea atât de translucidă, încât i se vedeau clar venele… da, ecoul lui Faith era puternic. Însă *nu* era copila mea. Deși putea fi; asta spunea de fapt Jamie.

Oare era un dar pentru noi? Ori măcar răspunderea noastră?

— Crezi că o putem lua? am întrebat cu fereală. Cum să spun… ce se va întâmpla cu ea dacă nu facem asta?

Jamie a pufnit slab, și-a retras brațul și s-a rezemat de peretele anexei. S-a șters la nas și și-a înclinat capul în direcția unui sunet slab de voci care pătrundea prin crăpăturile dintre scânduri.

— Va fi bine îngrijită, englezoaico. Și nu uita, va fi și moștenitoare.

Acest aspect al problemei nu-mi venise nicidecum în minte.

— Ești sigur? am întrebat cu îndoială în glas. Adică da, familia Beardsley a dispărut, dar cum ea e copil nelegitim…

A clătinat din cap, întrerupându-mă.

— Ba nu, e legitim.

— Nu se poate. Nimeni nu-și dă seama de asta în afara ta și a mea, dar tatăl ei…

— Din punctul de vedere al legii, tatăl ei a fost Aaron Beardsley, m-a lămurit el. După legea engleză, un copil născut în timpul căsătoriei este legitim – *și* moștenitor al soțului –, chiar dacă se cunoaște că mama a comis adulter. Și femeia a spus că Beardsley s-a căsătorit cu ea, nu?

M-a șocat că știa cu atâta certitudine ce prevedea legea engleză în această chestiune. Pe de altă parte, m-a șocat – la vreme, slavă Cerului, înainte de a spune ceva – și motivul pentru care știa atât de sigur.

William. Fiul lui, conceput în Anglia și, din câte știa toată lumea – cu excepția lordului John Grey –, probabil cel de-al nouălea conte de Ellesmere. Evident, din punct de vedere legal, *era* cel de-al nouălea conte, potrivit spuselor lui Jamie, indiferent dacă al optulea conte fusese sau nu tatăl lui. Am socotit că legea era chiar neroadă.

— Am înțeles, am spus încet. Așadar micuța fără nume va moșteni proprietatea Beardsley, chiar dacă se descoperă că el nu-i putea fi tată. Asta e… liniștitor.

Ochii lui i-au întâlnit pe ai mei, apoi au coborât.

— Da, a spus el încet. Liniștitor.

Mi s-a părut că am observat o nuanță de amărăciune în vocea lui, dar, dacă aceasta existase, s-a stins fără urmă când a tușit și și-a dres glasul.

— Așadar, după cum vezi, a continuat el cu un aer degajat, nu o pândește primejdia de a fi neglijată. Un tribunal al orfanilor îi va da proprietatea Beardsley, capre și tot restul – a adăugat el, schițând un zâmbet – celui care îi este tutore, pentru a fi folosite spre binele ei.

— Tutorii ei, am zis eu, amintindu-mi brusc de privirea pe care Richard Brown o schimbase cu fratele lui când îi spuse soției că fetița va fi „bine îngrijită”.

M-am frecat la nas, al cărui vârf amorțise.

— Prin urmare, Brownii ar lua-o de bunăvoie.

— Ah, sigur, m-a aprobat el. L-au cunoscut pe Beardsley destul de bine, așa că-și dau seama cât de prețioasă e. Englezoaico, va fi destul de delicat să le-o iau, dar, dacă vrei copilul, îl vei avea. Îți promit.

Întreaga discuție mi-a dat un sentiment foarte ciudat. Ceva vecin cu panica, de parcă aș fi fost împinsă de o mână nevăzută spre marginea unei prăpăstii. Dacă era o faleză primejdioasă ori

doar un reazem pentru o imagine panoramică rămânea de văzut.

Mi-am amintit rotunjimea plăcută a capului copilei și urechile ca de hârtie, mici și perfecte ca niște scoici, spiralele lor moi și roz, care se topeau într-o nuanță albăstruie nepământească.

Pentru a câștiga timp ca să-mi pun gândurile în ordine, am întrebat:

— La ce te-ai referit când ai spus că e o chestiune delicată să o iei de la familia Brown? Nu au niciun drept asupra ei, nu?

A clătinat din cap.

— Nu, dar niciunul dintre ei nu l-a împușcat pe tatăl fetei.

— Poftim? A…

Asta era capcana potențială la care nu mă gândisem; posibilitatea ca Jamie să fie acuzat că l-a ucis pe Beardsley ca să pună mâna pe ferma și mărfurile negustorului, adoptând copilul. Mi-am înghițit nodul din gât, simțind în gură gustul amărui al bilei.

— Dar în afară de noi, nu știe nimeni cum a murit Aaron Beardsley, am obiectat.

Jamie le spusese tuturor doar că negustorul avusese apoplexie și murise, lăsându-i lui rolul de înger al mântuirii.

— Noi și doamna Beardsley, a spus el, cu ușoară ironie. Și dacă ea s-ar întoarce și m-ar acuza că i-am ucis soțul? Ar fi greu de negat, mai ales că am luat copila.

M-am abținut să întreb de ce ar fi făcut femeia așa ceva; având în vedere ceea ce făcuse deja, era destul de limpede că Fanny Beardsley ar fi fost în stare de orice.

— Nu se va întoarce, am spus eu.

Indiferent ce incertitudini aveam în legătură cu restul lucrurilor, eram convinsă că măcar în privința asta spuneam adevărul. Indiferent unde plecase Fanny Beardsley – și de ce – eram sigură că o făcuse pentru totdeauna.

— Chiar dacă s-ar întoarce, am continuat eu, alungând imaginea zăpezii care cădea în pădurea pustie și a micului ghemotoc așezat lângă focul stins, eu am fost acolo. Aș putea declara ce s-a întâmplat.

— Dacă ți s-ar da voie, m-a aprobat Jamie. Lucru care nu ar fi posibil. Ești căsătorită, englezoaico, și nu poți depune mărturie în instanță, chiar dacă n-ai fi soția mea.

Asta m-a făcut să amuțesc. Cum trăiam în sălbăticie, mă

confruntasem personal rareori cu nedreptățile legale scandaloase ale vremii, dar cunoșteam unele dintre ele. Jamie avea dreptate. De fapt, ca femeie căsătorită, nu aveam niciun drept legal. În mod ironic, Fanny Beardsley *avea*, deoarece acum era văduvă. *Ea* putea depune mărturie la tribunal – dacă dorea.

— Ei, la naiba! am spus cu dușmănie.

Jamie a râs, dar discret, apoi a tușit.

Am pufnit, reușind o explozie mulțumitoare de vapori albi. Mi-am dorit preț de un moment să fiu balaur; mi-ar fi făcut o plăcere deosebită să arunc flăcări și pucioasă asupra unor oameni, începând cu Fanny Beardsley. Dar răsuflarea mea albă și inofensivă s-a risipit în întunericul anexei gospodărești.

— Am înțeles ce sugerezi prin acel *delicat*, am spus.

— Da, dar nu e imposibil.

Și-a făcut mâna rece căuș pe obrazul meu și mi-a întors fața spre a lui. Întunecați și hotărâți, ochii lui i-au privit cercetător pe ai mei.

— Claire, dacă vrei copila, o voi lua și voi rezolva tot ce ar putea urma.

Dacă o voiam? Am simțit greutatea moale a copilei dormind la sânul meu. Uitasem de ani buni ce însemna beția maternității, alungasem senzațiile de exaltare, epuizare, panică și încântare. Având-u-i însă în preajmă pe Germain, Jemmy și Joan, mi le aminteam cu pregnanță.

— O ultimă întrebare, am spus, luându-i mâna și coborând-o de pe fața mea, împletindu-mi degetele cu ale lui. Tatăl copilului nu a fost alb. Ce ar putea însemna asta pentru ea?

Știam ce ar fi însemnat asta în Bostonul anilor 1960, însă ne aflam în cu totul alt loc și, deși în unele privințe societatea era mai rigidă și, oficial, mai puțin emancipată decât timpul din care veneam, în alte privințe era mult mai tolerantă.

Jamie a analizat cu atenție, iar degetele țepene ale mâinii lui drepte au bătut un ritm tăcut, reflexiv, pe capacul unui butoi cu carne sărată de porc.

— Cred că va fi bine, a spus el într-un târziu. Nu se pune problema să fie luată în sclavie. Chiar dacă s-ar putea dovedi că tatăl ei a fost sclav – și nu există nicio dovadă –, copilul moștenește situația mamei. Un copil născut de o femeie liberă este liber; cel născut de o sclavă este sclav. Și indiferent ce ar fi

fost femeia aia îngrozitoare, ea nu a fost sclavă.

— Nu cu numele, cel puțin, am zis eu amintindu-mi de semnele făcute de ea pe stâlpul ușii. Dar dincolo de problema sclaviei…?

Jamie a oftat și s-a îndreptat de spate.

— Nu cred, mi-a răspuns. Da, în Charleston ar avea importanță; cel puțin dacă ar face parte din societate. Dar în sălbăticie?

A ridicat din umeri. Destul de adevărat; cum ne aflam foarte aproape de Linia Tratatului, existau copii cu sânge amestecat. Nu era nicidecum neobișnuit ca unii coloniști să-și ia soții din rândul indienilor Cherokee. În sălbăticie se întâmpla mult mai rar să vezi copii născuți din legături între o persoană neagră și una albă, dar existau din plin în zonele de coastă. Cei mai mulți, sclavi – dar existau.

Și micuța domnișoară Beardsley nu va face parte din „societate”, mai ales dacă o lăsam cu familia Brown. Acolo, potențiala ei bogăție ar conta mult mai mult decât culoarea pielii. În cazul nostru, lucrurile puteau sta altfel, pentru că Jamie era – și avea să fie mereu, în ciuda veniturilor reduse sau a lipsurilor – un gentleman.

— De fapt, asta nu a fost ultima întrebare, am spus. Am pus mâna peste a lui, rece și lipită de obrazul meu. Ultima este – de ce propui asta?

— Ei bine, m-am gândit doar că… Și-a desprins palma și s-a uitat în depărtare. Ceea ce ai spus când ne-am întors de la Adunare. Că ai fi ales siguranța sterilității – dar nu ai făcut-o de dragul meu.

S-a oprit din nou și și-a plimbat degetele îndoite ale mâinii libere de-a lungul nasului. A inspirat adânc și a încercat din nou.

— De dragul meu, a spus el cu glas ferm, adresându-se aerului din fața lui, de parcă ar fi fost un complet de jurați, nu vreau să mai ai încă un copil. N-aș risca să te pierd, englezoaico, a continuat și glasul i-a devenit brusc răgușit. Nici măcar pentru o duzină de copii. Am fiice și fii, nepoate și nepoți – de ajuns.

S-a uitat direct la mine.

— Dar nu am altă viață în afară de tine, Claire, a spus încet, apoi a înghițit nodul din gât și a continuat, privindu-mă direct în ochi. M-am gândit, totuși… dacă mai vrei un copil… poate aș reuși să ți-l ofer.

Lacrimile apărute brusc mi-au încețoșat privirea. În anexa gospodărească era frig, iar degetele noastre erau amorțite. Mi-am mișcat mâna într-a lui și i-am strâns-o cu putere.

Chiar în timp ce discutaserăm, mintea mea lucrase febril, anticipând posibilități, dificultăți, binecuvântări. Nu era nevoie să gândesc mai departe, fiindcă știam că hotărârea se luase de la sine. Un copil reprezenta ispita cărnii, ca și a spiritului; cunoșteam fericirea acelei contopiri depline, după cum cunoșteam și bucuria dulce-amăruie de a vedea legătura estompându-se pe măsură ce copilul creștea și rămânea pe picioarele lui.

Însă traversasem o linie delicată. Indiferent că mă născusem cu o cotă secretă înscrisă în corpul meu sau doar eram conștientă că loialitatea mea trebuia îndreptată spre altceva… În orice caz, știam. Ca mamă, trăiam acum ușurarea că îmi încheiasem eforturile și onoarea îmi era satisfăcută. Misiune îndeplinită.

Mi-am lipit fruntea de pieptul lui și am rostit cuvintele ținându-mi buzele aproape de pânza umbrită de deasupra inimii lui.

— Nu, am spus încet. Dar, Jamie… te iubesc foarte mult.

•

O vreme, am rămas îmbrățișați, ascultând vuietul glasurilor care răzbătea din cealaltă parte a peretelui care despărțea casa de anexă, dar noi am stat tăcuți și mulțumiți de pacea care domnea între noi. Eram prea extenuați ca să facem efortul de a intra și nu doream să abandonăm calmul acelui refugiu grosolan.

— Va trebui să ne întoarcem curând, am murmurat eu într-un târziu. Dacă nu o facem, ne vom prăbuși aici și vom fi descoperiți mâine alături de șunci.

Un șuierat slab de râs a trecut prin pieptul lui Jamie, dar înainte ca el să-mi răspundă, peste noi a căzut o umbră. În ușa deschisă stătea cineva, blocând lumina lunii.

Ținându-și mâinile strânse pe umerii mei, Jamie a ridicat capul brusc, apoi a expirat puternic, iar strânsoarea a slăbit, permițându-mi să fac un pas înapoi și să mă întorc.

— Morton, a spus Jamie cu glas parcă suferind. Pentru numele Domnului, ce cauți aici?

Isaiah Morton nu arăta nicidecum ca un seducător galant, dar

am socotit că gusturile diferă. Era ceva mai scund decât mine, dar avea umeri lați, torsul ca un butoi și picioarele puțin crăcănate. Avea ochi destul de frumoși și un smoc de păr ondulat, deși nu mi-am dat seama de culoarea lor, pentru că în anexă lumina era difuză. Am estimat că avea cu puțin peste douăzeci de ani.

— Domnule colonel, a spus el în șoaptă. Doamnă.

A făcut o scurtă plecăciune spre mine.

— Doamnă, n-am vrut să vă sperii. Doar că am auzit glasul colonelului și m-am gândit că e bine să profit de ocazie, ca să spunem așa.

Jamie l-a măsurat pe Morton printre gene.

— Ca să spunem așa, a repetat el.

— Da, domnule. Nu mi-a venit nicio idee cum să o fac pe Ally să iasă afară și dădeam roată casei când v-am auzit pe dumneavoastră și pe doamna vorbind.

A făcut o nouă plecăciune spre mine parcă din reflex.

— Morton, a spus Jamie încet, dar pe un ton aproape dur, de ce nu ai plecat? Nu ți-a spus Fergus că miliția a fost demobilizată?

— Ba da, domnule, mi-a spus.

De astă dată, a făcut o plecăciune spre Jamie, părând ușor speriat.

— Dar n-am putut pleca, domnule, fără să o văd pe Ally.

Mi-am dres glasul și i-am aruncat o privire lui Jamie, care a oftat și mi-a făcut semn din cap să continui.

— Ăă… regret, dar domnișoara Brown a aflat de situația ta dinainte, am spus cu delicatețe.

— Cum adică?

Isaiah a părut nedumerit, iar Jamie a scos un sunet care îi trăda iritarea.

— Soția mea vrea să spună că fata știe că ai deja o soție, a spus el fără înconjur, și că, dacă tatăl ei nu te împușcă pe loc, s-ar putea ca ea să te înjunghie în inimă. Și dacă niciunul dintre ei nu reușește, a urmat el, înălțându-și umerii și devenind amenințător prin statură, atunci mă simt ispitit să fac treaba chiar eu, cu mâinile goale. Ce fel de om e acela care se furișează pe lângă o fată și o lasă grea, când el nici măcar nu are dreptul să-i dea numele lui?

Chiar în lumina scăzută, am observat că Isaiah Morton a pălit

vizibil.

— Grea?

— Da, grea, a repetat Jamie, iar acum, bigamule, ai face bine să pleci, înainte să…

A tăcut brusc, pentru că Isaiah a scos mâna de sub mantie, ținând un pistol. Întrucât era aproape, am văzut că era încărcat și armat.

— Îmi pare rău, domnule, a spus el pe un ton spășit. Și-a umezit buzele, mutându-și privirea de la Jamie la mine și înapoi. Nu vreau să vă fac niciun rău, domnule, și nici doamnei dumneavoastră. Dar înțelegeți-mă, trebuie să stau de vorbă cu Ally.

Trăsăturile lui relativ plinuțe s-au asprit, dar buzele au părut că-i tremură. Cu toate astea, hotărât, a rămas cu pistolul îndreptat spre Jamie.

— Doamnă, mi s-a adresat el, fiți atât de amabilă și duceți-vă în casă și chemați-o pe Ally. Noi, eu și domnul colonel, o să… rămânem aici.

Nu am avut vreme să mă sperii. Deși rămăsesem fără grai de uimire, acum nu-mi era deloc teamă.

Jamie a închis ochii o clipă ca și cum s-ar fi rugat să capete tărie. Apoi i-a deschis și a oftat, iar respirația lui a născut un nor alburiu în aerul rece.

— Lasă arma jos, dobitocule! a rostit el, aproape amabil. Știi prea bine că n-o să mă împuști și știu și eu.

Isaiah a strâns din buze și și-a încordat degetul pe trăgaci, iar eu mi-am ținut respirația. Jamie a continuat să se uite fix la Morton, cu un amestec de dezaprobare și milă. În cele din urmă, degetul s-a destins și țeava armei a coborât, la fel ca și ochii lui Morton.

— Domnule colonel, trebuie s-o văd, a spus el moale, rămas cu privirea în pământ.

Am inspirat adânc și am ridicat ochii spre Jamie. El a ezitat, apoi a dat aprobator din cap.

— În regulă, englezoaico. Furișează-te, bine?

Am încuviințat și m-am întors să mă strecor în casă. L-am auzit în spatele meu pe Jamie care a mormăit în gaelică ceva prin care părea să-i comunice lui Morton că probabil își pierduse mințile.

Nici eu nu eram convinsă că era întreg la minte, deși am

simțit tăria rugăminții lui. Dacă se întâmpla ca vreunul dintre bărbații familiei Brown să descopere acea întâlnire, avea să izbucnească un adevărat iad – și pentru asta nu ar fi plătit doar Morton.

Pe podeaua casei erau întinși cei care dormeau înveliți cu pături, dar câțiva dintre ei încă stăteau ghemuiți lângă vatră, discutând și trecând de la unul la altul o cană în care aveau o băutură tare. M-am uitat cu atenție, dar din fericire Richard Brown nu era printre aceștia.

Am traversat încăperea, pășind cu grijă printre și peste cei adormiți și, în trecere, am aruncat o privire spre patul așezat lângă perete. Richard Brown și soția lui stăteau ghemuiți în el și dormeau buștean, cu tichii de noapte trase bine peste urechi, deși în casă era destul de cald, mai ales datorită atâtor trupuri care degajau căldură.

Exista doar un loc în care să o pot găsi pe Alicia Brown, de aceea am deschis cât de încet am fost în stare ușa care ducea spre pod. Nu a contat; nimeni dintre cei aflați în jurul focului nu mi-a acordat nici cea mai mică atenție. Cu oarecare succes, unul dintre bărbați părea să încerce să-l facă pe Hiram să bea din cană.

Spre deosebire de camera mare, în pod era foarte frig, fiindcă ferestruica nu era acoperită, și înăuntru pătrunsese destul de multă zăpadă, dar și vântul înghețat. Goală pușcă, Alicia Brown stătea întinsă pe micul morman de zăpadă de lângă fereastră.

M-am apropiat și am rămas cu privirea coborâtă spre ea. Stătea țeapănă pe spate, cu brațele strânse la piept. Tremura, dar își ținea ochii închiși cu o concentrare feroce. Era evident că, din cauza zgomotelor care răzbăteau de jos, nu-mi auzise pașii.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce-ai de gând să faci? am întrebat-o pe un ton politicos.

A deschis ochii brusc și a scos un mic țipăt. Apoi și-a pus o mână peste gură și s-a ridicat în șezut, privindu-mă fix.

— Am auzit de multe metode ca să provoci un avort, i-am zis, ridicând o pilotă de pe patul îngust și lăsând-o să cadă pe umerii ei, dar înghețul nu se numără printre ele.

— D-dacă o să mor, nu va fi nevoie de avort, a replicat ea, destul de logic.

Cu toate acestea, și-a strâns pilota pe umeri clănțănind din dinți.

— Nu cred că e cel mai bun mijloc de a te sinucide, am spus eu. Dar nu vreau să te critic. Totuși, nu poți face asta acum; domnul Morton e în anexă și nu vrea să plece decât după ce cobori ca să stai de vorbă cu el, așa că mai bine te-ai scula și ai pune ceva pe tine.

A căscat ochii și s-a ridicat nesigură în picioare. Ar fi căzut dacă nu aș fi prins-o de un braț. Nu a mai spus nimic, ci s-a îmbrăcat cât de repede i-au permis degetele înghețate, după care s-a înfășurat într-o mantie groasă.

Ținând seama că Jamie mă sfătuise să fiu prudentă, am trimis-o singură pe scara îngustă. Oricine ar fi presupus că se ducea la privată – asta dacă cineva i-ar fi observat plecarea. Dacă am fi coborât împreună, am fi dat naștere unor bănuieli.

Rămasă singură în podul întunecat, mi-am strâns mantia în jurul corpului și m-am dus spre fereastra îngustă ca să aștept cele câteva minute necesare înainte de a putea coborî și eu. Am auzit bufnetul surd al ușii de jos, care s-a închis, dar din acel unghi nu puteam să o văd pe Alicia. Judecând după reacția ei la cuvintele mele, nu avea de gând să-l înjunghie pe Isaiah drept în inimă, dar numai Dumnezeu știa ce *intenții* aveau fiecare.

Norii se risipiseră, iar peisajul înghețat se întindea în fața mea, sclipitor și fantomatic sub luna care apunea. Peste drum, adăpostul improvizat al cailor se înălța întunecat, acoperit cu petice de zăpadă. Aerul se schimbase, după cum spusese Jamie, și încălzită de răsuflarea cailor, zăpada se topea alunecând și căzând cu un plescăit pe sol.

În ciuda enervării pe care mi-o trezeau tinerii amanți și a aerului de absurditate comică al întregii situații, nu mi-am putut împiedica un sentiment vag de înțelegere față de ei. Erau extrem de hotărâți și porniți să obțină ceea ce voiau.

Dar soția necunoscută a lui Isaiah?

Tremurând puțin pe sub mantie, am strâns din umeri. Trebuia să dezaprob – și chiar așa făceam –, dar nimeni nu știe adevărata natură a unei căsnicii în afara celor implicați. Și eram prea conștientă că trăiam într-o casă din sticlă ca să mă gândesc să arunc cu pietre în ea. Cu un aer aproape absent, am mângâiat metalul neted al verighetei mele din aur.

Adulter. Dorință carnală. Trădare. Dezonoare. Cuvintele au picurat moale în mintea mea ca bucățile de zăpadă care cădeau, lăsând mici adâncituri întunecate, umbre în lumina

lunii.

Se puteau găsi scuze, desigur. Nu analizasem ce se întâmplase cu mine, luptasem împotriva acestui lucru, dar nu avusesem de ales. Doar că, în cele din urmă, fiecare avea de ales. Eu o făcusem, și totul își urmase făgașul.

Bree, Roger, Jemmy. Orice copil pe care l-ar avea în viitor. Într-un fel sau altul, toți erau aici din cauza alegerii mele, în acea zi îndepărtată de pe Craigh na Dun.

Iei prea multe asupra ta. Frank îmi spusese asta de multe ori. În general, pe un ton dezaprobator, sugerând că făceam lucruri pe care aș fi preferat să nu le fac. Însă din când în când le făceam din bunătate, dorind să mă ușurez de vreo povară.

Gând care mi-a venit din bunătate în acele momente, fie că era rostit cu sinceritate, fie că era doar chemat din memoria mea extenuată pentru alinarea pe care o puteau cuprinde cuvintele. Fiecare face alegeri, și nimeni nu știe care va fi urmarea lor. Dacă alegerea făcută de mine era blamabilă pentru multe lucruri, asta nu însemna că purta vina pentru toate. Și din alegerea mea nu se produseseră chiar multe necazuri.

Până când moartea ne va despărți. Existau o sumedenie de oameni care rostiseră acele jurăminte doar pentru a le face uitate sau a le trăda. Și totuși m-am gândit că nici moartea, nici alegerea conștientă nu dizolva anumite legături. La bine sau la rău, iubisem doi bărbați, iar o parte din ei avea să rămână pe veci alături de mine.

Partea groaznică, am presupus eu, era că, deși deseori simțisem un regret profund și pârjolitor pentru ceea ce făcusem, nu am avut niciodată sentimentul vinovăției. Cum alegerea era atât de departe în timp, probabil că acum îl trăiam.

Mă scuzasem față de Frank de o mie de ori, și niciodată nu îi cerusem să mă ierte. Brusc, mi-am dat seama că el renunțase – atât cât reușise. Cu excepția unei dungi subțiri de lumină care se furișa printre îmbinările scândurilor podelei, în pod era întuneric, dar el nu mai părea pustiu.

O mișcare bruscă de jos m-a smuls din gândurile mele. Tăcute ca niște reni zburători, două siluete întunecate au țâșnit mână în mână peste câmpul acoperit cu zăpadă, cu mantiile ca niște nori în jurul lor. Au ezitat o clipă în afara adăpostului cailor, apoi au dispărut înăuntru.

Fără să iau în seamă fulgii de zăpadă de sub palme, m-am

aplecat peste pervazul ferestrei. Am auzit zgomotul cailor care se ridicau în picioare; nechezaturi și bătăi din copite au ajuns până la mine prin aerul cristalin. Sunetele din casa de dedesubt scăzuseră; acum, un behăit puternic și clar pătrundea prin podea, pentru că Hiram simțise neliniștea cailor.

De jos s-a auzit un nou hohot de râs, care a acoperit pentru câteva momente sunetele de peste drum. Unde era Jamie? M-am aplecat, iar vântul mi-a umflat gluga mantiei, aruncându-mi un val de gheață peste obraz.

Era acolo. O siluetă înaltă și întunecată, pășind prin zăpadă către adăpost, dar mergând încet, ridicând nori de gheață prăfoasă. Ce...? Apoi mi-am dat seama că mergea pe urmele celor doi îndrăgostiți, târându-și picioarele și răscolind zăpada în mod voit, pentru a ascunde urmele care puteau spune adevărul oricui dintre vânătorii din casă.

Brusc, în peretele adăpostului improvizat s-a creat o gaură, pentru că o porțiune alcătuită din crengi s-a prăbușit. În aer s-au rostogolit nori de aburi, apoi dinăuntru a apărut un cal care ducea doi călăreți și a pornit spre apus, îndemnat de la pas la trap, apoi la galop. Zăpada nu era groasă, ci doar de cel mult zece centimetri. Copitele calului au lăsat urme clare și întunecate, ducând spre drum.

Din adăpost a răsunat un nechezat pătrunzător, urmat de un altul. Din casă s-au auzit strigăte de alarmă, urmate de foșnete și bufnituri, semn că bărbații se rostogoliseră din pături sau se repeziseră să-și ia armele. Jamie dispăruse.

Dintr-odată, caii au năvălit din adăpost, dărâmând peretele și călcând în picioare crengile căzute. Pufnind, nechezând, lovind cu copitele și ciocnindu-se unul de altul, s-au revărsat pe drum într-un haos de coame zburlite și ochi care se rostogoleau. Ultimul dintre ei a sărit din adăpost și s-a alăturat fugarilor, mișcându-și puternic coada, îndepărtând-o de cravașa care l-a atins pe crupă.

Jamie a aruncat cravașa și s-a ascuns în adăpost cu o clipă înainte ca ușa de jos să se deschidă, lăsând lumina gălbuie să se răspândească asupra scenei.

Am profitat de agitație ca să cobor din pod fără să fiu văzută. Toată lumea era afară; până și doamna Brown se năpustise pe ușă, cu boneta de noapte pe cap și lăsând pilota pe jumătate atârnând din pat. Mirosind puternic a bere, Hiram s-a clătinat ca

un bețiv și a behăit la mine când am trecut pe lângă el, având ochii gălbui umezi și ieșiți puțin din orbite în semn de veselie.

Afară, drumul era înțesat de bărbați pe jumătate îmbrăcați, care se repezeau de colo-colo fluturându-și brațele. Am surprins imaginea lui Jamie în mijlocul mulțimii, gesticulând alături de cei mai mulți. Între frânturile de întrebări și răspunsuri, am auzit – „speriat”… „pumă?”… „la naiba!” și altele asemenea.

După ce bărbații s-au strâns laolaltă, discutând în contradictoriu, s-a hotărât în unanimitate că animalele se vor întoarce de bunăvoie. Jumătate dintre ei erau legați de picioare, astfel că nu puteau ajunge departe. Zăpada cădea de pe copaci în văluri de gheață învârtejită; vântul își strecura degetele înghețate prin orice despicătură a hainelor.

— *Chiar* vreți să stați afară într-o noapte ca asta? a întrebat Roger pe un ton rezonabil.

Cum mai toți au socotit că niciun om în toate mințile nu ar face asta – iar caii, chiar dacă nu erau chiar întregi la minte, păreau creaturi de bun-simț –, bărbații au început să intre în casă, tremurând și bombănind, pe măsură ce agitația înfierbântată s-a potolit.

Aflat printre ultimii, Jamie s-a întors spre casă și m-a văzut, pentru că rămăsesem pe verandă. Avea părul desfăcut, iar în lumina venind dinspre ușa deschisă arăta ca o torță. Mi-a surprins privirea, a ridicat ochii spre cer și a dat din umeri într-un gest foarte discret.

Mi-am dus degetele amorțite la buze și i-am trimis o bezea înghețată.

PARTEA A PATRA

NU AUD MUZICĂ,
CI RĂPĂIT DE TOBE

33.

ACASĂ DE CRĂCIUN

— Tu ce-ai fi făcut? a întrebat Brianna.

S-a întors, mișcându-se cu grijă pe patul îngust al domnului Wemyss și și-a sprijinit comod bărbia în scobitura umărului lui Roger.

— Ce-aș fi făcut în legătură cu ce?

Îi era cald pentru prima oară după câteva săptămâni, era sătul după ce mâncase cina gătită de doamna Bug și găsise nirvana după o oră de intimitate cu soția lui, așa că Roger se simțea plăcut de somnoros și relaxat.

— În legătură cu Isaiah Morton și Alicia Brown.

Roger a căscat gata să-și rupă fălcile și s-a așezat mai comod pe salteaua umplută cu pănuși de porumb, care au foșnit puternic sub ei. A presupus că mai devreme îi auziseră toți cei din casă, dar nu îi păsa câtuși de puțin. Brianna își spălase părul în cinstea revenirii lui acasă; pletele ei i se răsfiraseră pe piept, cu o strălucire bogată și mătăsoasă în lumina difuză a vetrei. Era doar spre sfârșitul după-amiezii, însă obloanele trase le ofereau plăcuta iluzie că se aflau într-o mică peșteră personală.

— Nu știu. Aș fi procedat la fel ca tatăl tău, ce altceva să fac? Părul tău miroase grozav.

A înfășurat o buclă pe deget admirându-i luciul.

— Mulțumesc. Am folosit ceva făcut de mama din ulei de nucă și gălbenele. Și biata soție din Granite Falls a lui Isaiah?

— Ce-i cu ea? Jamie nu-l putea sili să se întoarcă acolo – presupunând că ea mai voia să-l primească, a adăugat el logic. Iar fata – Alicia – era mai mult decât entuziasmată; tatăl tău n-ar

fi putut face tărăboi pentru că Morton pleca împreună cu ea decât dacă voia să-l vadă mort. Dacă frații Brown l-ar fi găsit, l-ar fi ucis pe loc și i-ar fi atârnat pielea pe ușa hambarului.

A spus asta cu convingere, amintindu-și armele care îl întâmpinaseră la sosirea în Brownsville. I-a aranjat șuvița de păr după ureche și a ridicat capul cât să o poată săruta între sprâncene. Își imaginase acea scenă zile în șir, acel spațiu palid și neted dintre sprâncenele ei bogate. Arăta ca o mică oază între pericolele acute ale trăsăturilor ei; fulgerarea ochilor și lama nasului erau mai mult decât atrăgătoare, fără a mai vorbi de fruntea mobilă și gura largă – care exprima la fel de multe prin formă și cuvinte –, dar nu pașnică. După ultimele trei săptămâni, voia să profite de pace.

S-a lăsat înapoi pe pernă, urmărind cu un deget arcul ferm al unei sprâncene.

— Cred că lucrul cel mai bun pe care îl putea face în acele condiții era să le ofere tinerilor iubiți o șansă de a fugi în siguranță, a spus el. Și ei au fugit. Spre dimineață, zăpada se topise deja și se înnoroise, iar după ce fusese călcată în picioare, nimeni n-ar fi putut spune nici dacă pe acolo a trecut un regiment de urși, fără a mai vorbi de direcția în care mergeau.

A vorbit cu însuflețire; vremea se schimbase brusc, topind zăpada, iar oamenii din miliție se întorseseră acasă bine dispuși, dar înnoroiți până la gât.

Brianna a oftat, și la atingerea răsuflării ei, Roger s-a înfiorat de plăcere. Ea a ridicat puțin capul, uitându-se la el cu interes.

— Ce e? Încă mai sunt murdar?

Se spălase, dar în grabă, dornic să mănânce, dar și mai dornic să ajungă în pat.

— Nu. Dar îmi place când ți se face pielea de găină. Toți perișorii de pe piept se răscoală, la fel ca sfârcurile.

A mișcat ușor cu unghia un sfârc și lui i s-a făcut iar pielea de găină pe piept, spre deliciul ei. Și-a arcuit puțin spatele, apoi s-a destins. Nu, trebuia să coboare curând ca să se ocupe de treburile serii; îl auzise deja pe Jamie ieșind în curte.

Era momentul să schimbe subiectul. A inspirat adânc, apoi și-a ridicat capul de pe pernă, adulmecând cu interes aromele care se furișau prin podea, venind de la bucătăria de jos.

— Ce se gătește?

— O gâscă. Ori gâște – o duzină.

Lui Roger i s-a părut că tonul ei a sunat puțin ciudat, cu o ușoară nuanță de regret.

— Ei bine, ăsta-i răsfăț, a spus el, plimbându-și un deget de-a lungul spatelui ei.

Spinarea și umerii ei erau acoperiți de un puf auriu-deschis, vizibil doar când lumina lumânării venea din spatele ei, așa cum se întâmpla acum.

— Cu ce ocazie? În cinstea întoarcerii noastre?

Ea a ridicat capul de pe pieptul lui și i-a aruncat o privire pe care, în sinea lui, Roger o califica drept mustrătoare.

— Pentru Crăciun, a răspuns ea.

— Poftim?

A rămas descumpănit și a încercat să numere zilele, dar evenimentele petrecute în ultimele trei săptămâni îi șterseseră cu totul calendarul mintal.

— Când?

— Mâine, prostuțule, a spus ea cu o răbdare exagerată.

S-a aplecat peste el și a făcut ceva nespus de erotic sfârcului lui, apoi s-a ridicat în foșnet de cearșafuri, lăsându-l fără căldura binecuvântată și expus curenților reci din încăpere.

— N-ai văzut decorațiunile verzi de jos când ai intrat? Eu și Lizzie i-am silit pe micii monștri Chisholm să meargă cu noi să tăiem ramuri veșnic verzi; în ultimele trei zile am împletit cununi și ghirlande.

Cuvintele ei au sunat înfundat, pentru că se chinuia să îmbrace cămașa, dar lui Roger i s-a părut că era mai curând nedumerită, nu furioasă. Ori măcar spera.

S-a ridicat în capul oaselor, a pus picioarele pe podea și a strâns imediat din degete când a atins scândurile reci. Cabana lui avea lângă pat un covor țesut – dar acum era doldora de neamul Chisholm, cel puțin așa fusese înștiințat. Și-a trecut o mână prin păr, căutând inspirația, și a găsit-o.

— N-am văzut nimic și pe nimeni în afară de tine.

Acela era adevărul și, evident, sinceritatea era cea mai bună politică. Brianna a scos capul prin gura cămășii și s-a uitat la el printre gene, după care a zâmbit când i-a văzut sinceritatea întipărită pe chip.

S-a apropiat de pat și l-a îmbrățișat, învăluindu-i capul cu miros de gălbenele, pânză moale ca untul și… lapte. A, da.

Copilul trebuia să mănânce curând. Resemnat, el i-a cuprins șoldurile rotunde cu brațele și și-a odihnit capul între sânii ei preț de câteva momente care au reprezentat partea sărăcăcioasă a acelei abundențe.

— Îmi pare rău, a spus el, iar vorbele i-au sunat înfundat. Am uitat cu desăvârșire. Dacă știam, v-aș fi adus ceva ție și lui Jem.

— Ce anume? O bucată din pielea lui Isaiah Morton?

A râs și i-a dat drumul, apoi s-a îndreptat de spate pentru a-și aranja părul. Purta brățara pe care el i-o dăduse în Ajunul Crăciunului din anul precedent; lumina din vatră a sclipit pe argintul ei când Brianna a ridicat brațul.

— Da, ai putea să îmbraci o carte în ea, așa cred. Ori să faci o pereche de botine pentru Jem.

Avuseseră parte de o călătorie lungă, bărbații și caii înduraseră oboseala extremă, dornici să ajungă acasă. Se simțea de parcă nu ar mai fi avut oase și nu ar fi cerut un cadou mai plăcut decât acela de a se culca din nou cu ea, de a sta strâns lipit de ea la căldură, pentru a aluneca în adâncimile ispititoare ale somnului profund și întunecat și ale viselor de iubire. Însă datoria îl chema; a căscat, a clipit și s-a ridicat în picioare cu un efort.

— Înseamnă că vom avea gâscă la cină? a întrebat el, lăsându-se pe vine pentru a scotoci prin mormanul de haine mânjite de noroi pe care le lepădase mai devreme.

Probabil că avea o cămașă curată pe undeva, dar, fiindcă în cabana lui locuiau membrii familiei Chisholm, iar Bree și Jem stăteau temporar în camera familiei Wemyss, nu avea habar unde îi erau lucrurile. Nu avea rost să îmbrace ceva curat doar pentru a curăța un grajd sau a hrăni caii. Se va bărbieri și se va schimba înainte de cină.

— Îhî. Doamna Bug a pregătit jumătate de porc pentru grătar la cina de Crăciun de mâine. Dar eu am împușcat gâștele ieri și am vrut să fie gătite cât sunt proaspete. Speram ca voi să vă întoarceți la vreme.

Roger i-a aruncat o privire, observând din nou același ton în vocea ei.

— Nu-ți place carnea de gâscă? a întrebat el.

Ea s-a uitat la el cu o expresie ciudată.

— N-am mâncat niciodată, i-a răspuns. Roger?

— Da?

— Am o nelămurire. Voiam să te întreb dacă știi…

— Dacă știu ce?

Se mișca încet, încă învăluit în negura plăcută a extenuării și a iubirii. Ea își îmbrăcase rochia și se pieptănase, prinzându-și părul într-o spirală groasă pe gât, în timp ce el abia reușise să-și descâlcească ciorapii și pantalonii din mormanul de haine. A scuturat pantalonii cu un aer absent, aruncând pe podea fragmente de noroi uscat.

— Nu face asta! Ce-i cu tine?

Îmbujorată brusc de enervare, ea a înșfăcat pantalonii, a deschis obloanele, s-a aplecat în afară și i-a scuturat violent peste pervaz. Apoi i-a tras înapoi și i-a aruncat neglijentă spre el; Roger a plonjat ca să îi prindă.

— Hei! Ce-i cu tine?

— Ce e? Ai împrăștiat mizerie pe toate podeaua și-ți închipui că e ceva cu *mine*?

— Iartă-mă. Nu m-am gândit că…

Ea a scos un sunet gros. Nu foarte tare, dar amenințător. El și-a vârât un picior în cracul pantalonilor, supunându-se unui reflex masculin adânc înrădăcinat. Indiferent ce s-ar fi întâmplat, prefera să înfrunte situația cu pantalonii pe el. I-a tras în sus, vorbind repede.

— Ascultă, îmi cer iertare că nu m-am gândit că era Crăciunul. Am avut… au fost lucruri importante cărora trebuia să le fac față și am pierdut șirul. O să mă revanșez. Poate când vom merge la Cross Creek, la nunta mătușii tale. Aș putea să…

— Ducă-se naibii Crăciunul!

— Poftim?

Roger a înlemnit cu pantalonii pe jumătate încheiați. Era crepuscul de iarnă, și în încăpere se întunecase, dar chiar și în lumina lumânărilor a văzut roșeața crescându-i în obraji.

— La naiba cu Crăciunul, cu Cross Creek – și du-te și tu naibii!

A marcat ultimele cuvinte cu o savonieră din lemn aflată pe lavabou, care a trecut șuierând pe lângă urechea stângă a lui Roger și s-a izbit de peretele din spatele lui.

— La naiba, stai puțin!

— Nu folosi limbajul ăsta cu mine!

— Dar tu ai…

— Tu și ale tale „lucruri importante”.

A strâns degetele în jurul urciorului mare din porțelan, iar el s-

a încordat, pregătit să se ferească, însă ea s-a răzgândit și a desfăcut degetele de pe obiect.

— Mi-am petrecut ultima *lună* aici, spălând scutece și rahat de copil de mi-a ajuns până peste cap și suportând femei certărețe și copii oribili cât tu ai avut „lucruri importante” de făcut, iar apoi ai venit tropăind aici plin de noroi și l-ai împrăștiat pe toate podelele curate, fără ca măcar să bagi de seamă că *erau* curate! Ai habar cât de greu este să cureți podelele din lemn de pin stând în patru labe? Și folosind săpun cu leșie?

Brianna și-a fluturat mâinile acuzator spre el, dar a făcut-o prea repede pentru ca el să observe că erau pline de răni deschise, vindecate la încheieturi sau doar înroșite.

— Și nici nu ai vrut să te uiți la fiul tău sau să afli ceva despre el – a învățat să meargă *de-a bușilea*, dar tu n-ai vrut decât să te culci cu mine, și nici măcar nu te-ai deranjat să te bărbierești mai întâi…

Roger avea impresia că ar fi ajuns în raza de acțiune a lamelor unui ventilator mare, care se rotea cu rapiditate. S-a scărpinat în barba scurtă, simțindu-se vinovat.

— Păi… hm… am crezut că voiai să…

— Adevărat! Brianna a bătut din picior, ridicând un norișor de praf din noroiul care se fărâmițase. Nu există nicio legătură între una și alta!

— Bine.

Rămânând cu un ochi atent la ea, Roger s-a aplecat pentru a-și lua cămașa.

— Așadar, te-ai înfuriat pentru că nu am observat că ai spălat podeaua?

— Nu!

— Nu, a repetat el, după care a inspirat adânc și a încercat din nou. Din cauză că am uitat de Crăciun?

— Nu!

— Ești furioasă pentru că am vrut să fac dragoste cu tine, chiar dacă și tu doreai asta?

— NU! Ce-ar fi să-ți ții gura?

Roger a fost tentat să dea curs îndemnului, însă dorința de a afla adevăratul motiv al furiei ei l-a determinat să insiste.

— Dar nu înțeleg de ce…

— Știu că nu înțelegi! Tocmai *asta* e problema!

S-a răsucit pe picioarele goale și a pășit spre lada de lângă

fereastră. A ridicat capacul cu un bufnet și s-a apucat să scotocească, scoțând o serie de pufnete și mormăituri.

Roger a deschis gura, a închis-o la loc și și-a tras cămașa murdară peste cap. S-a simțit deopotrivă iritat și vinovat, o combinație nefericită. A terminat de îmbrăcat într-o atmosferă de tăcere încordată, studiind și respingând posibilele remarci și întrebări – fiecare dintre ele ar fi agravat situația.

Ea și-a găsit ciorapii, i-a tras pe picioare și i-a prins cu jartiere făcând mișcări bruște, apoi a încălțat o pereche de saboți uzați. A rămas în picioare în dreptul ferestrei deschise, inspirând adânc, ca și cum s-ar fi pregătit să execute o serie de exerciții pentru piloți.

Lui Roger îi venea să se furișeze afară cât ea nu se uita la el, dar nu s-a îndurat să plece știind că între ei exista ceva anapoda – indiferent despre ce Dumnezeu era vorba. Încă putea să simtă senzația de apropiere pe care o împărtășiseră cu mai puțin de un sfert de ceas în urmă și nu reușea să creadă că totul se evaporase pur și simplu de parcă nici nu ar fi fost.

Încet, s-a apropiat din spate și și-a pus mâinile pe umerii Briannei. Ea nu s-a răsucit și nici nu a încercat să îl calce pe picior și nici să îl lovească cu genunchiul în boașe, așa că a riscat să o sărute ușor pe ceafă.

— Voiai să mă întrebi ceva despre gâște.

Ea a inspirat puternic și a expirat cu un oftat, destinzându-se puțin când s-a lipit de el. Furia ei părea să se fi risipit la fel de repede pe cât se stârnise, lăsându-l pe Roger nedumerit și recunoscător. I-a înconjurat talia cu brațele și a strâns-o la piept.

— Ieri, a spus ea, doamna Abernathy a ars biscuiții pentru micul dejun.

— Aha. Și?

— Doamna Bug a acuzat-o că era mult prea preocupată de panglicile fiicei ei ca să fie atentă la ceea ce făcea. Și ce făcea – a zis doamna Bug – punea coacăze în biscuiți cu lapte bătut?

— Și de ce nu se pun coacăze în biscuiți cu lapte bătut?

— N-am habar. Dar doamna Bug socotește că nu trebuie. Apoi Billy MacLeod a căzut pe scări, iar mama lui nu era de găsit – se dusese la privată și se blocase – și...

— Ce-a făcut?!

Doamna MacLeod era scundă și foarte corpolentă, dar avea un fund remarcabil, ca două ghiulele prinse într-un sac. Era

lesne de imaginat că i se putuse întâmpla un asemenea accident, iar Roger a simțit că hohotele de râs i se revarsă din piept. Cu un efort bărbătesc, s-a străduit să și le controleze, însă a râs pe nas, scoțând un pufnet dureros.

— Nu s-ar cuveni să râdem. A avut câteva așchii.

În ciuda dojenii, până și Brianna se cutremura la pieptul lui, iar din cauza vibrațiilor râsului, glasul i-a devenit sacadat.

— Dumnezeule. Și după aceea?

— Ei bine, Billy răcnea – nu și-a rupt nimic, dar s-a lovit la cap destul de tare – și doamna Bug a țâșnit din bucătărie cu mătura, urlând, fiindcă și-a închipuit că eram atacați de indieni, iar doamna Chisholm s-a dus să o găsească pe doamna MacLeod și s-a apucat să strige dinspre privată și… în fine, gâștele au apărut în toiul acestei nebunii, iar doamna Bug s-a uitat în sus cu ochii cât cepele și a spus „Gâște!”, dar atât de tare încât toată lumea a tăcut mâlc, iar ea a dat fuga în biroul tatii și a revenit cu pușca pentru păsări pe care mi-a pus-o cu forța în mâini.

Brianna se mai liniștise povestind. A pufnit și s-a lipit mai strâns de Roger.

— M-am înfuriat atât de tare, încât chiar mi-a venit să *ucid* ceva. Și aveam ce – gâște – le puteam auzi strigând pe cer.

Și el văzuse gâștele. Forme negre în V, unduindu-se în curenții din înălțimi, croindu-și drum pe cerul iernatic. Cu o senzație ciudată de singurătate în inimă, le auzise strigându-și chemările și își dorise ca Brianna să se afle acolo, alături de el.

Toată lumea se repezise afară pentru a vedea gâștele; nebunaticii copii Chisholm și doi câini pe jumătate sălbăticiți ai aceleiași familii porniseră în goană printre copaci, cu urlete și lătrături de entuziasm, pentru a recupera păsările căzute, în timp ce Brianna trăgea și reîncărca arma cât de repede putea.

— Unul dintre câini a prins o gâscă, Toby a încercat să i-o smulgă din colți, dar câinele l-a mușcat, iar el a început să alerge în cerc răcnind că îi retezase degetul, și era plin de sânge, și nimeni nu l-a putut opri ca să vedem ce pățise, iar mama nu era aici, și doamna Chisholm era lângă pârâu cu gemenii ei și…

S-a încordat din nou, iar Roger a simțit sângele înfierbântat năvălind iar și înroșindu-i ceafa. Și-a sporit strânsoarea asupra taliei Briannei.

— Și i-a retezat degetul?

Ea s-a liniștit și a inspirat adânc, apoi a privit spre el, peste umăr, iar roșeața i-a dispărut treptat de pe față.

— Nu. Nici măcar nu era rupt; avea pe el sânge de gâscă.

— Așa deci. Te-ai descurcat bine, nu? Cămara e plină, nu s-a pierdut niciun deget, iar casa e încă în picioare.

Voise să fie o glumă și a rămas surprins când Brianna a scos un oftat din rărunchi, iar o parte din încordarea ei s-a risipit.

— Da, a spus ea, iar în glas a răzbătut un ton de satisfacție de netăgăduit. M-am descurcat. Toți sunt în viață – și bine hrăniți. Și cu sângerări minore, a adăugat ea.

— Înseamnă că e adevărat ce se spune despre omletă și ouă, nu? a zis el izbucnind în râs și s-a aplecat să o sărute, apoi și-a adus aminte că nu se bărbierise. Ah, iartă-mă. Mă duc să-mi dau jos barba, bine?

— Nu, las-o așa. Ea s-a întors în clipa în care el i-a dat drumul și și-a plimbat vârful unui deget peste falca lui. Într-un fel, îmi place. În plus, poți face asta mai târziu, nu?

— Da, bineînțeles.

Și-a aplecat capul și a sărutat-o delicat, dar îndelung. Deci asta era, nu? Ea dorea doar ca el să îi spună că se descurcase bine câtă vreme rămăsese singură să se ocupe de toate? Dacă așa stăteau lucrurile, a socotit că ea merita laude. Știuse că, în absența lui, ea nu se mulțumise doar să stea lângă vatră, cântându-i cântece de leagăn lui Jemmy – dar nu-și imaginase amănuntele cele mai neplăcute.

Mirosul părului ei și cel de mosc al trupului l-au învăluit, dar inspirând mai adânc pentru a se bucura de ele, și-a dat seama că în încăpere mirosea a ienupăr și a rășină aromată, la care se adăuga aroma dulceagă a lumânărilor din ceară de albine. Nu doar una, ci trei, așezate în sfeșnice prin încăpere. În mod obișnuit, ea ar fi aprins o bucată de papură îmbibată în grăsime, economisind astfel lumânările scumpe, însă acum în camera mică lucea o lumină aurie și plăcută și și-a dat seama că strălucirea lor îi scăldase cât făcuseră dragoste, lăsându-l pe el cu amintirea culorilor roșietice și de ivoriu, a auriului care o acoperise pe Brianna ca o blană de leu, a umbrelor purpurii și violacee din locurile ei secrete, a pielii lui întunecate lipite de pielea ei palidă – amintiri care străluceau viu pe fondul alb din mintea lui.

Iar podeaua *era* curată – ori fusese –, scândurile albe din lemn de pin, frecate, iar colțurile camerei presărate cu rozmarin uscat. Dincolo de urechea ei a văzut patul răvășit și și-a dat seama că ea îl pregătise special, folosind așternuturi curate și o pilotă nouă. Făcuse eforturi pentru întoarcerea lui acasă, iar el dăduse buzna, răscolit de aventuri, așteptându-se să primească laude pentru faptul că revenise teafăr și fără să vadă nimic din toate acestea – orb față de orice în nevoia lui presantă de a o prinde în brațe și de a o simți sub el.

— Hei, i-a șoptit el la ureche. Chiar dacă sunt un nătărău, te iubesc, înțelegi?

Ea a oftat din străfunduri, iar sânii ei s-au lipit strâns de pieptul lui dezgolit, calzi, chiar și prin pânza cămășii și a rochiei. Erau fermi; plini de lapte, dar nu foarte tari.

— Da, ești, a spus ea cu sinceritate, dar și eu te iubesc. Și mă bucur că te-ai întors acasă.

El a râs și și-a desfăcut brațele. Deasupra ferestrei era prinsă o creangă de ienupăr, încărcată de fructe verzi-albăstrui. A întins o mână și a rupt o rămurică, a sărutat-o și a vârât-o în decolteul rochiei ei, între sâni, în semn de armistițiu – și scuze.

— Crăciun fericit! Și acum, spune-mi ce-i cu gâștele.

Zâmbind pe jumătate, apoi redevenind serioasă, Brianna a dus mâna spre rămurică de ienupăr.

— În fine, nu era ceva important. Doar că…

El a observat direcția în care s-au îndreptat ochii ei, s-a întors și a văzut foaia de hârtie proptită înapoia bazinului lavaboului.

Era un desen făcut în cărbune; gâște sălbatice profilate pe cerul de furtună, răzbătând prin aer deasupra copacilor frământați de vânt. Era un desen minunat și, privindu-l, a avut același simțământ ciudat pe care l-ar fi avut dacă ar fi auzit gâștele – pe jumătate bucurie, pe jumătate durere.

— Crăciun fericit! a spus Brianna încet din spatele lui.

Apoi a venit lângă el, petrecându-și o mână în jurul brațului lui.

— Mulțumesc. E… Doamne, Bree, ești tare.

Era adevărat. S-a aplecat și a sărutat-o apăsat, simțind nevoia de a face ceva care să ușureze sentimentul de dor pe care îl inspira hârtia din mâna lui.

— Uită-te la celălalt desen.

Încă ținându-l de braț, ea s-a retras puțin și a făcut un semn

din cap către lavabou.

Roger nu-și dăduse seama că erau două desene. Celălalt se aflase în spatele primului.

Chiar era bună. Atât de bună încât lui aproape că i s-a oprit inima. Cel de-al doilea desen, tot în cărbune, prezenta aceleași nuanțe de negru, alb și cenușiu. În primul, ea văzuse sălbăticia cerului și o redase: dor și curaj, efort îndelungat și credință în goliciunea aerului și în furtună. În cel de-al doilea, ea văzuse doar neclintirea.

Era o gâscă moartă, atârnată de picioare, cu aripile pe jumătate desfăcute. Cu gâtul moale și ciocul pe jumătate deschis, ca și cum, chiar și în moarte, ar fi dorit să zboare și să audă chemările puternice ale suratelor ei. Liniile desenului trădau grația, detaliile penelor, ale ciocului și ale ochilor privind în gol. Nu văzuse niciodată ceva atât de frumos și nici atât de dezolant.

— Pe ăsta l-am desenat noaptea trecută, a spus ea încet. Toată lumea era în pat, dar eu n-am putut adormi.

Neliniștită, luase un sfeșnic și umblase prin casa aglomerată, pentru ca apoi, în ciuda frigului, să iasă afară, căutând solitudinea, dacă nu odihna, în întunericul rece al clădirilor-anexă. Și în afumătoare, la lumina tăciunilor de acolo, fusese șocată de frumusețea gâștelor atârnate, al căror penaj negru cu alb se vedea clar pe fundalul peretelui înnegrit de funingine.

— M-am asigurat că Jemmy dormea adânc, apoi mi-am adus trusa și am desenat până când mi-am simțit degetele prea înțepenite de frig ca să mai pot ține cărbunele. Ăsta a fost cel mai bun.

A făcut semn din cap către desen, cu privirea pierdută.

Roger a văzut abia acum umbrele albăstrii de pe fața ei și și-a închipuit-o în lumina lumânării, târziu în noapte, singură, desenând gâște moarte. Ar fi vrut să o strângă în brațe, însă ea s-a întors și s-a îndreptat spre obloanele care începuseră să se lovească între ele din cauza vântului.

Dezghețul se terminase, fiind urmat de un vânt înghețat care smulgea și ultimele frunze uscate din copaci și dobora ghindele și castanele care cădeau pe acoperiș răsunând ca niște împușcături. Roger a urmat-o, s-a întins pe lângă ea și a tras obloanele, fixându-le împotriva vântului aspru.

— Tata mi-a spus povești când… când așteptam nașterea lui

Jemmy. Nu eram prea atentă – a zâmbit ironic în colțul gurii –, dar ceva tot mi-a rămas în minte.

Brianna s-a întors și s-a rezemat de obloane, sprijinindu-se cu mâinile de pervazul din spatele ei.

— A spus că, dacă ucide o gâscă sălbatică, vânătorul trebuie să rămână lângă ea, pentru că ea are pereche pe viață, iar dacă omori una, cealaltă va jeli până moare. De aceea, aștepți, iar când vine perechea, o dobori și pe aceasta.

Ochii i s-au întunecat povestind, dar flăcările lumânărilor au sclipit albăstrui în adâncurile lor.

— Mă întreb dacă… dacă toate gâștele sunt la fel. Nu doar cele sălbatice.

A arătat spre desene.

El a atins-o și și-a dres glasul. Voia să o aline, dar nu cu prețul unei minciuni oarecare.

— Poate că da. Dar nu știu sigur. Înseamnă că te îngrijorează soarta perechilor gâștelor pe care le-ai împușcat?

Ea a strâns din buzele palide, apoi s-a destins.

— Nu sunt îngrijorată. Doar că… după aceea mi-a fost imposibil să nu mă gândesc la asta. La ele, continuând să zboare… singure. Tu erai plecat și m-am gândit fără să vreau… adică *știam* că ești bine… de data asta, dar data viitoare, s-ar putea să nu te mai întorci… ei, să lăsăm asta. E o prostie. Nu-ți face griji.

S-a ridicat și ar fi trecut pe lângă el, dar Roger a prins-o în brațe, a tras-o aproape, astfel ca ea să nu-i poată vedea fața.

Știa că Brianna nu-i cerea în mod absolut să nu cosească, să nu are sau să nu vâneze pentru ea. La nevoie, putea face chiar ea toate astea – ori putea găsi alt bărbat. Și totuși… gâștele sălbatice spuneau că ea avea nevoie de *el* – ar jeli pierderea lui, dacă s-ar întâmpla așa ceva. Probabil pe veci. În dispoziția în care se afla acum, să afle asta i s-a părut un cadou deosebit.

— Gâște, a spus el într-un târziu, cu glasul pe jumătate înfundat în părul ei. Când eram mic, vecinii noștri aveau gâște. Unele mari și albe. Șase; umblau doar în cârd, cu ciocurile ridicate și gâgâind. Terorizau câinii, copiii și oamenii care treceau pe stradă.

— Te-au terorizat și pe tine?

Vocea ei l-a gâdilat cald pe claviculă.

— Ah, da. Tot timpul. Când ne jucam pe stradă, se repezeau

gâgâind, ne ciupeau și ne loveau cu aripile. Când voiam să mă joc în curtea din spate cu un prieten, doamna Graham trebuia să vină cu mătura să gonească gâștele alea ticăloase înapoi în curtea lor. Apoi, într-o dimineață, când gâștele erau în curtea din față, a venit poștașul. L-au atacat, omul a fugit la șareta lui, dar calul s-a speriat de atâtea gâgâituri și țipete și a călcat două gâște, făcându-le una cu pământul. Copiii de pe stradă au fost încântați peste măsură.

Pe jumătate șocată, pe jumătate amuzată, Brianna a râs lipită de umărul lui.

— Și ce s-a întâmplat după aceea?

— Doamna Graham le-a luat și le-a jumulit, și am avut plăcintă cu carne de gâscă o săptămână, a răspuns el cu un aer degajat.

S-a îndreptat și i-a zâmbit. Brianna era îmbujorată.

— Asta-i tot ce știu despre gâște – sunt niște pacoste, dar au un gust grozav.

S-a întors și a ridicat de pe podea haina murdară de noroi.

— Bine. Mă duc să-l ajut pe tatăl tău la treabă și apoi vreau să văd cum l-ai învățat pe fiul meu să meargă de-a bușilea.

34.

FARMECE

Am atins cu un deget suprafața albă și lucioasă, după care mi-am frecat degetele în semn de apreciere.

— Nu există nimic mai unsuros decât grăsimea de gâscă, am spus pe un ton aprobator.

Mi-am șters degetele de șorț și am ridicat o lingură mare.

— Exact ce ne trebuie pentru o plăcintă cu foi, m-a aprobat doamna Bug. S-a ridicat pe vârfuri, urmărind cu invidie cum separam grăsimea albă și moale trecând-o cu lingura din oală în două vase mari de pământ; unul pentru bucătărie, celălalt pentru camera mea medicală.

— O să avem o plăcintă pe cinste de Anul Nou, a spus ea, îngustându-și ochii când s-a gândit la acea perspectivă. Și

haggis[58], cu supă de eglefin și puțină brânzică proaspătă… și o tartă mare cu gem și smântână ca desert!

— Minunat! am murmurat.

Planurile mele imediat cu untura de gâscă aveau în vedere o alifie din sarsaparilla și iederă pentru arsuri și roşături, un unguent mentolat pentru nas înfundat și congestie toracică și ceva calmant și plăcut parfumat pentru iritațiile provocate de scutece – probabil o infuzie din levănțică și zeamă de frunze de impatiens.

Am coborât privirea căutându-l pe Jemmy; învățase să meargă de-a bușilea în urmă cu doar câteva zile, dar era capabil să capete o viteză uimitoare, mai ales când nu îl supraveghea nimeni. Acum stătea liniștit într-un colț, rozând hotărât din calul de lemn pe care Jamie i-l cioplise drept cadou de Crăciun.

Catolici, cum mulți dintre ei erau – și în primul rând creștini, cum erau toți –, scoțienii din Highlands socoteau Crăciunul în primul rând drept o sărbătoare religioasă, și mai puțin o ocazie sărbătorească importantă. Neavând un preot, am petrecut ziua ca pe o duminică, dar cu o masă bogată pentru a marca ocazia, și am făcut schimb de mici cadouri. Darul meu de la Jamie fusese un polonic din lemn pe care îl foloseam acum, având sculptată pe coadă o frunză de mentă; eu îi dăruisem o cămașă nouă cu volane la gât pentru ocazii speciale, pentru că cea veche se rosese la cusături.

Parcă anticipând situația, doamna Bug, Brianna, Marsali, Lizzie și eu făcuserăm o cantitate enormă de caramele din melasă, pe care le-am împărțit tuturor copiilor drept dulciuri de Crăciun. Indiferent ce daune puteau produce dinților, ele au avut efectul benefic de a le ține gurile închise multă vreme și, drept urmare, adulții s-au putut bucura de un Crăciun liniștit. Până și limbuția lui Germain fusese redusă la un soi de gâlgâit melodios.

Însă Anul Nou era altceva. Doar Dumnezeu știa din ce rădăcini păgâne și înfierbântate se născuse sărbătorirea lui de către scoțieni, dar aveam motiv să fac dinainte multe preparate medicinale – același motiv care îl dusese pe Jamie la izvorul pentru whisky, ca să decidă ce butoaie erau suficient de maturate, pentru a nu otrăvi pe nimeni.

După ce am rezolvat problema grăsimii de gâscă, am văzut că pe fundul oalei rămăsese destul de multă zeamă de culoare mai

---

[58] Preparat scoțian asemănător cu drobul. (n. tr.).

închisă, amestecată cu bucăți de piele și fărâme de carne. Am observat că doamna Bug se uita cu poftă la ea, iar în minte îi dansau viziuni de sosuri.

— Jumătate, am spus cu hotărâre și am întins mâna după o sticlă mare.

Nu a comentat, s-a mulțumit să ridice din umerii rotunjori și, resemnată, s-a așezat la loc pe taburetul ei.

— Dar ce vreți să faceți cu aia? a întrebat ea curioasă, urmărindu-mă cum puneam un pătrat de muselină peste gâtul sticlei, pentru a strecura zeama. Da, grăsimea e o minune pentru alifii. Și zeama e bună pentru cineva cu fierbințeli sau cu dureri de burtă, sigur – dar nu ține, să știți.

A ridicat o sprânceană în semn de avertisment, pentru cazul în care nu știam deja asta.

— Dacă o lăsați mai mult de o zi sau două, o să se umple de mucegai.

— Ei bine, așa sper și eu, am replicat, turnând zeama cu polonicul peste pătratul de muselină. Am pus o porție de pâine să mucegăiască și vreau să văd dacă va crește și pe zeama asta.

Am simțit o serie de întrebări și răspunsuri licărind în mintea ei, toate pornite din teama ei crescândă că mania mea pentru alimente în putrefacție sporea și curând va cuprinde tot ce se gătea în bucătărie. Ochii ei s-au îndreptat suspicioși spre plăcintă, apoi spre mine.

Am întors capul pentru a-mi ascunde zâmbetul și am descoperit că motanul Adso stătea ridicat pe labele din spate pe bancă și își înfipsese ghearele labelor din față în tăblia mesei, urmărind fascinat mișcările polonicului cu ochii lui verzi.

— A, vrei și tu?

Am luat o farfurie de pe raft și am umplut-o cu zeamă, presărată cu bucățele de carne și grăsime care plutea la suprafață.

— Asta-i din jumătatea mea, am liniștit-o pe doamna Bug, dar ea a scuturat energic din cap.

— Ba nu, doamnă Fraser, a spus ea. Flăcăul acesta frumușel a prins *șase* șoareci în ultimele două zile.

I-a zâmbit drăgăstos lui Adso, care sărise jos de pe bancă și acum lipăia harnic din zeamă cu limba lui mică și roz.

— Pisicuța dumneavoastră poate primi orice dorește de la

vatra mea.

— Serios? Splendid! Atunci, poate face o încercare și în camera mea medicală.

În acele momente aveam parte de o invazie supărătoare de șoareci; aduși în casă de vremea friguroasă, după căderea întunericului se furișau pe lângă temelia casei, ba țâșneau chiar și în plină zi pe podele și săreau din dulapurile deschise, provocând mici sincope cardiace și spărgând farfurii.

— Ei, nu le prea putem găsi vreo vină, a remarcat doamna Bug, aruncându-mi o privire. La urma urmelor, vin acolo unde este mâncare.

Zeama de carne se scursese aproape în întregime prin muselină, lăsând un strat gros de resturi. Le-am adunat și le-am pus în farfuria lui Adso, după care am luat încă un polonic de supă.

— Ba da, am spus cu calm. Și îmi pare rău s-o spun, dar mucegaiul e important. E medicament, și eu…

— A, sigur! Sigur că da, s-a grăbit ea să mă asigure. Știu asta.

Nu era nici urmă de sarcasm în vocea ei, lucru care m-a surprins mult. A ezitat, apoi a vârât o mână prin despicătura rochiei, scotocind în buzunarul încăpător pe care îl avea pe dedesubt.

— În Auchterlonie – unde aveam casa eu și Arch, în satul de-acolo – trăia un bărbat. Era un *carline* acel Johnnie Howlat, și oamenii se arătau temători în apropierea lui, dar se duceau la el. Unii mergeau ziua, pentru doctorii din ierburi și alte remedii, iar unii, noaptea, ca să cumpere farmece. Știți ce spun, da?

Mi-a aruncat încă o privire, iar eu, destul de nesigură, am dat din cap.

Știam genul de oameni la care se referea; unii vraci din Highlands nu se ocupau doar de remedii – așa cum spusese ea –, ci și de mici farmece, vânzând filtre de dragoste, poțiuni de fertilitate… blesteme. Ceva rece mi-a alunecat pe șira spinării și a dispărut, lăsând în urmă o senzație vagă de neliniște, precum urma băloasă a unui melc.

Mi-am înghițit nodul din gât amintindu-mi de buchețelul de plante ghimpoase, legat foarte atent cu sfoară roșie și neagră. Îmi fusese pus sub pernă de o femeie geloasă, pe nume Laoghaire – cumpărat de la o vrăjitoare pe nume Geillis Duncan. O vrăjitoare ca mine.

Unde bătea doamna Bug? Cuvântul *carline* nu-mi era cunoscut, dar mi-am închipuit că însemna „vrăjitor” sau ceva de acest fel. Mă privea gânditoare, iar avântul ei obișnuit se domolise.

— Era un bărbat murdar, Johnnie Howlat ăsta. Nicio femeie nu era bună pentru el, iar patu-i duhnea a tot felul de lucruri groaznice. La fel mirosea și el.

În ciuda focului din spatele ei, s-a înfiorat brusc.

— Îl vedeai câteodată în pădure sau pe landă, răscolind pământul. Găsea creaturi moarte, pesemne, și le lua blana și picioarele, oasele și colții ca să facă farmece. Purta o haină veche și murdară, ca un țăran, și uneori îl vedeai cu ceva vârât pe sub ea și pătat de sânge – sau alte lucruri – care zemuiau prin pânză.

— Mi se pare foarte neplăcut, am spus, cu ochii la sticlă, în timp ce am curățat din nou pânza și am mai adăugat zeamă. Dar oamenii se duceau la el, nu?

— Altu’ nu era, a răspuns ea cu simplitate.

Am ridicat privirea. S-a uitat fix în ochii mei cu ochii ei negri, fără să clipească și a mișcat încet o mână, pipăind cu degetele ceva din buzunar.

— La început n-am știut, a continuat ea. Johnnie păstra pământ din cimitir și oase, și țărână, și sânge de găină, și tot felul de lucruri, dar dumneavoastră – a dat gânditoare din cap spre mine, și am remarcat boneta albă, imaculată, în lumina focului – dumneavoastră sunteți curată.

— Mulțumesc, am spus, deopotrivă amuzată și măgulită.

Așa ceva era un compliment din partea doamnei Bug.

— Mai puțin pâinea cu mucegai, a adăugat ea, și colțurile gurii i s-au înălțat cochet. Și punguța aceea păgână pe care o țineți în dulăpior. Dar e adevărat, nu? Sunteți vrăjitoare, ca Johnnie?

Neștiind ce să-i răspund, am ezitat. Amintirile de la Cranesmuir erau vii în mintea mea, cum nu mi se mai întâmplase de ani. Ultimul lucru pe care mi-l doream era ca doamna Bug să răspândească zvonul că eram vrăjitoare – unii îmi spuneau deja fermecătoare. Nu mă îngrijora acuzația legală de vrăjitorie – nu aici, nu acum. Dar a avea reputația de vindecătoare era una, iar a primi oameni care să-mi ceară ajutor în probleme cu care se ocupau vrăjitorii era alta.

— Nu tocmai, am răspuns cu precauție. Doar că știu câte ceva

despre puterea plantelor. Și chirurgie. De fapt, nu știu nimic despre farmece sau… vrăjitorii.

Ea a dat satisfăcută din cap, ca și cum mai curând i-aș fi confirmat bănuielile decât i le-aș fi respins.

Înainte de a apuca să mai adaug ceva, s-a auzit un sunet dinspre podea, ca sfârâitul apei când atinge o cratiță fierbinte, urmat de un țipăt puternic. Plictisindu-se de jucăria lui, Jemmy o aruncase cât colo și se târâse pentru a cerceta farfuria lui Adso. Nedorind să împartă mâncarea cu el, motanul sâsâise la copil și îl speriase. Țipătul lui Jemmy îl alarmase pe Adso, care se ascunse sub bancă; doar vârful botului rozaliu și freamătul mustăților se vedeau din umbre.

L-am ridicat pe Jem și i-am șters lacrimile, în timp ce doamna Bug a continuat să strecoare zeama. S-a uitat la resturile de carne de gâscă de pe farfurie și a ridicat un os al piciorului, cu cartilaj alb, neted și lucios la un capăt.

— Poftim, copile.

L-a fluturat ispititor sub nasul lui Jemmy. El a încetat imediat să plângă, a înșfăcat osul și l-a vârât în gură. Doamna Bug a ales apoi un os mai mic, dintr-o aripă, de care încă atârnau câteva șuvițe de carne și l-a pus pe farfurie.

— Și asta e pentru tine, flăcăule, a spus ea spre întunericul de sub bancă. Nu trebuie să te ghiftuiești – mai rabdă, ca să prinzi șoricei, bine?

S-a întors apoi la masă și s-a apucat să pună oasele într-o tigaie.

— Pe astea le coc; vor fi bune pentru supă, a explicat ea, cu ochii la ce făcea. Și eu m-am dus o dată la Johnnie Howlat, a zis mai apoi, fără să-și schimbe tonul și fără să ridice ochii.

— Serios?

M-am așezat, ținându-l pe Jemmy în brațe.

— Erai bolnavă?

— Voiam un copil.

Nu mi-a venit în minte nimic de spus; am rămas nemișcată, ascultând cum picura supa prin muselină, în timp ce ea a adunat ultimele resturi de grăsime și le-a trântit în tigaie, pe care a pus-o la foc.

— Pierdusem patru în decurs de un an, a continuat ea, cu spatele la mine. Nu v-ar veni să credeți, dacă vă uitați la mine acum, dar eram doar piele și os, aveam culoarea zerului și sânii

aproape că îmi dispăruseră.

A așezat tigaia bine pe cărbuni și a acoperit-o.

— Și-atunci, am luat toți banii de-i aveam și m-am dus la Johnnie Howlat. A primit banii și a turnat niște apă într-un vas. M-a pus să mă așez de-o parte a vasului, el s-a așezat de cealaltă parte și am rămas așa foarte multă vreme, el holbându-se la apă, și eu holbându-mă la el. La urmă, s-a scuturat puțin și s-a ridicat, după care s-a dus spre partea din spate a odăii. Era întuneric și n-am văzut ce făcea, dar a tot scotocit rostind ceva în șoaptă, după care a venit la mine și mi-a întins o amuletă.

Doamna Bug s-a îndreptat de spate și s-a întors. S-a apropiat și, foarte blând, a pus palma pe creștetul mătăsos al lui Jemmy.

— Mi-a spus, Johnnie mi-a spus, că era o amuletă care va închide gura pântecului meu și va ține copilul înăuntru până se va naște. Dar, uitându-se în apă, mai văzuse ceva, și trebuia să-mi spună. Dacă nășteam un copil viu, atunci soțul meu va muri, așa a zis. Așa că mi-a dat amuleta și o rugăciune pe care să o rostesc – și după aia eu trebuia să aleg, ce s-ar putea spune mai corect de atât?

Cu un deget bont și ros de muncă, a mângâiat obrazul lui Jemmy. Însă el, captivat de noua jucărie, nu i-a acordat nicio atenție.

— Am purtat amuleta în buzunar vreo lună, apoi am pus-o la păstrare.

Am pus mâna peste a ei și i-am strâns-o. Nu se auzea niciun sunet, în afară de plescăiturile lui Jemmy și sfârâitul și pocnetul oaselor aflate pe cărbuni. Ea a rămas nemișcată o clipă, apoi și-a retras mâna și a vârât-o din nou în buzunar. A scos un obiect mic, pe care l-a așezat pe masă, în fața mea.

— Nu m-am îndurat să-l arunc, mi-a spus uitându-se calm la el. La urma urmelor, m-a costat trei penny de argint. Și e ceva frumos; mi-a fost ușor să-l iau cu mine când am plecat din Scoția.

Era o bucată mică din piatră, roz-deschis și cu vinișoare cenușii, afectată mult de scurgerea vremii. Fusese cioplită grosolan în forma unei femei gravide, puțin mai mult decât un pântec umflat, cu sâni și fese mari deasupra unor picioare scurte care se subțiau spre capete. Mai văzusem asemenea statuete – dar în muzee. Oare o făcuse chiar Johnnie Howlat? Ori o descoperise în căutările lui prin păduri și landă, o rămășiță a

unor timpuri îndepărtate?

Am atins-o ușor, gândindu-mă că, indiferent ce fusese acel Johnnie Howlat ori indiferent ce văzuse în vasul lui cu apă, se dovedise destul de abil ca să-și dea seama de iubirea dintre Arch și Murdina Bug. Însemna că era mai ușor pentru o femeie să renunțe la speranța de a avea un copil, socotind că era de preferat un sacrificiu nobil de dragul soțului iubit, decât să sufere amărăciunea și autoînvinuirea pentru un eșec constant? O fi fost el Johnnie Howlat *carline*, dar cu siguranță se pricepuse la farmece.

— Și uite-așa, a spus doamna Bug cu glas liniștit, poate găsiți vreo fată care să folosească asta. Ar fi păcat să se irosească, nu?

35.

ANUL NOU

Anul s-a încheiat cu ger și cer senin, cu o lună mică, sclipitoare, care s-a înălțat sus pe bolta neagră-violacee a cerului și a inundat cu lumina ei cărările de pe coasta muntelui. Asta era bine, pentru că oamenii veneau din zona Ridge – iar unii chiar mai de departe – pentru a sărbători Anul Nou la „casa mare”.

Bărbații făcuseră curat în hambarul cel nou și greblaseră podeaua pentru dans. Giga, reel și strathspey[59] – dar și alte dansuri ale căror nume nu-mi erau cunoscute, dar care mi se păreau amuzante – au fost executate la lumina felinarelor cu grăsime de urs, însoțite de muzica scripcii scârțâitoare a lui Evan Lindsay și de țipetele stridente ale fluierului din lemn al fratelui lui, Munro, punctate de bătăile inimoase ale tobei lui Kenny.

Tatăl matusalemic al lui Thurlo Guthrie își adusese cimpoiul – o serie de tuburi care arătau aproape la fel de uzate ca și domnul Guthrie, dar care scoteau un zumzăit plăcut. Melodia care ieșea din tubul cimpoiului se acorda când și când cu ideea celor doi Lindsay despre un anumit cântec, dar alteori deloc,

---

[59] Dansuri populare scoțiene. (n. tr.).

însă efectul general era vesel, iar după ce oamenii băuseră whisky și bere pe săturate, nimeni nu se mai sinchisea cum sunau cântecele.

După o oră sau două de dans, am socotit în sinea mea că înțelegeam de ce cuvântul „reel” ajunsese să însemne stare de beție; chiar executat fără udătura preliminară, dansul putea ameți pe oricine. Sub influența whisky-ului, dansul mi-a făcut tot sângele din creier să se rotească la fel ca apa dintr-o mașină de spălat. La sfârșit, m-am retras împleticindu-mă, m-am sprijinit cu spatele de unul dintre stâlpii hambarului și am închis ochii, sperând să pun capăt senzației de vârtej.

Am primit un ghiont în coaste și am deschis ochiul din acea parte. L-am văzut pe Jamie, ținând în mâini două căni cu ceva de băut. Înfierbântată și însetată cum eram, nu mi-a păsat ce se afla în ele, câtă vreme era lichid. Din fericire, era cidru, așa că am băut totul dintr-o sorbitură.

— Dacă bei așa, o să cazi din picioare, englezoaico, a spus el, procedând la fel cu cidrul lui.

Era roșu la față și transpirat după atâta dans, dar ochii i-au sclipit când m-a privit.

— Vorbe goale, am spus eu.

Cu o cană de cidru drept balast, încăperea a încetat să se mai încline, astfel că mă simțeam înveselită, deși îmi era cald.

— Ce părere ai, câți oameni sunt acolo?

— Când i-am numărat ultima oară, erau șaizeci și opt.

S-a lăsat pe spate lângă mine și a contemplat mulțimea forfotitoare cu o expresie de profundă mulțumire.

— Vin și pleacă, așa că nu pot fi sigur. Și n-am numărat copiii, a adăugat el, dându-se puțin deoparte pentru a evita ciocnirea cu trei băieței care au țâșnind pe lângă noi chicotind.

Mormane de fân proaspăt erau așezate în umbră de-a lungul pereților hambarului, iar copiii prea mici pentru a rămâne treji erau înfășurați și ghemuiți acolo ca niște pisici. Pâlpâitul unui felinar a pus în evidență o strălucire mătăsoasă de auriu-roșcat; Jemmy dormea dus, înfășat într-o pătură, având drept cântec de leagăn hărmălaia din hambar. Am văzut-o pe Bree desprinzându-se dintre dansatori și punând mâna ușor pe obrazul lui, după care s-a întors la dans. Zâmbind, Roger a întins o mână spre ea, iar ea i-a luat-o râzând și s-au pierdut în masa de oameni care dansau.

Oamenii intrau și ieșeau – mai ales grupuri mici de tineri și perechi care se curtau. Afară era ger și se apropia înghețul, însă frigul făcea dezmierdările cu atât mai ispititoare. Pe lângă noi a trecut unul dintre băieții mai mari ai familiei MacLeod, cu brațul pe talia unei fete mult mai tinere – una dintre nepoatele domnului Guthrie, mi s-a părut; avea trei, care semănau între ele –, iar Jamie i-a spus ceva glumeț în gaelică tânărului, făcând să i se roșească urechile. Fata era deja îmbujorată după atâta dans, dar s-a făcut stacojie la față.

— Ce le-ai spus?

— Nu se poate traduce, a răspuns Jamie, punând mâna pe spatele meu, între omoplați.

Vibra de căldură și de whisky, luminat de o flacără de bucurie; doar privindu-l, mi s-a aprins inima. A observat și mi-a zâmbit, căldura lui trecând arzătoare prin stofa rochiei mele.

— Englezoaico, nu vrei să ieșim puțin? m-a întrebat cu glas scăzut și încărcat de sugestii.

— Păi, dacă tot ai adus vorba… da, am spus eu. Sau poate încă nu.

Am făcut un semn din cap spre un grup de femei mai vârstnice care stăteau pe o bancă lipită de perete; toate ne urmăreau cu ochi scânteietori și curioși de parcă ar fi fost un stol de ciori. Jamie le-a făcut un semn cu mâna și le-a zâmbit, iar ele au chicotit și s-au îmbujorat. Jamie s-a întors spre mine oftând.

— Da, în fine. Peste puțină vreme – după miezul nopții, când ies toți afară, poate.

Când ultima rundă de dans s-a încheiat, s-a declanșat o năvală generală în direcția butoiului cu cidru, peste care domnea domnul Wemyss, la capătul celălalt al hambarului. Dansatorii s-au strâns în jurul lui ca un roi de viespi însetate, astfel că domnului Wemyss i se mai zărea doar creștetul, cu părul blond părând aproape alb în lumina felinarelor.

Am privit în jur, căutând-o din ochi pe Lizzie, pentru a vedea dacă îi plăcea petrecerea. Bineînțeles; trona pe un balot de fân, înconjurată de patru sau cinci băieți deșirați, care se purtau aproape la fel ca dansatorii din jurul butoiului.

— Cine-i cel masiv? l-am întrebat pe Jamie, atrăgându-i atenția spre mica adunare cu un semn din cap. Nu-l recunosc.

Jamie a aruncat o privire într-acolo, mijindu-și ochii.

— Aha, a făcut el, calmându-se, ăla e Jacob Schnell. A venit de la Salem cu un prieten; au venit împreună cu familia Mueller.

— Serios?

Până la Salem era mult de mers călare, aproape patruzeci și opt de kilometri. M-am întrebat dacă cei doi fuseseră atrași doar de petrecere. L-am căutat pe Tommy Mueller, pe care îl vedeam în sinea mea drept un pretendent posibil pentru Lizzie, dar nu l-am descoperit în mulțime.

— Știi ceva despre acest Schnell? am întrebat, privindu-l pe respectivul tânăr cu ochi critici.

Era cu un an sau doi mai mare decât ceilalți băieți care roiau în jurul lui Lizzie și foarte înalt. Avea trăsături simple, dar plăcute, oase masive și cu o îngroșare a taliei care prevestea evoluția unei burți prospere la peste patruzeci de ani.

— Nu-l știu pe băiat, dar l-am întâlnit pe unchiul lui. E o familie de treabă; cred că tatăl lui e cizmar.

Amândoi ne-am uitat aproape mecanic la încălțările tânărului; nu erau noi, dar erau de bună calitate, cu catarame din cositor, mari și pătrate, după moda germană.

Tânărul Schnell părea să fi câștigat un avantaj, se aplecase aproape de Lizzie și îi spunea ceva, iar ochii ei erau ațintiți asupra feței lui cu o mică încruntare de concentrare care îi încrețise pielea dintre sprâncenele blonde, în timp ce încerca să distingă vorbele băiatului. Apoi a priceput și fața ei s-a destins într-un hohot de râs.

— Nu cred, a zis Jamie clătinând din cap și, în timp ce îi urmărea, a început să se încrunte. Familia e luterană și nu-l vor lăsa pe băiat să se căsătorească cu o catolică – și lui Joseph i s-ar frânge inima dacă și-ar trimite fata să locuiască atât de departe.

Joseph era foarte atașat de Lizzie și, după ce o pierduse o dată, probabil că nu dorea să o dea în căsătorie atât de departe și să o scape iar din ochi. Însă consideram că Joseph Wemyss va face aproape orice pentru a asigura fericirea fiicei lui.

— Ar putea pleca împreună cu ea, nu?

Jamie s-a posomorât, dar a dat din cap fără să vrea, recunoscând că era posibil.

— Cred că da. Dar n-aș vrea să-l pierd, deși presupun că Arch Bug ar putea să…

Strigăte de *Mac Dubh*! l-au întrerupt.

— Hai, *a Sheumais ruaidh*, arată-i cum! a strigat Evan din capătul celălalt al hambarului și a dat din cap cu autoritate.

Dansul fusese întrerupt pentru a le permite muzicanților să respire și să bea câte ceva, iar între timp, unii bărbați își încercaseră priceperea la dansul săbiilor, care putea fi executat doar cu acompaniament de cimpoi sau de tobă.

Nu prea acordasem atenție acestui lucru, doar auzisem strigătele de încurajare sau de batjocură venind din capătul hambarului. Evident, cei mai mulți bărbați nu aveau iscusința necesară pentru a practica acel sport – ultimul care încercase se împiedicase de o sabie și căzuse lat; cu fața congestionată și râzând, fusese ajutat să se ridice, schimbând voios cuvinte de ocară cu prietenii lui, care îl loveau cu palmele peste haine ca să-l scuture de paie și de praf.

— *Mac Dubh*, *Mac Dubh*! au strigat Kenny și Murdo în semn de invitație, gesticulând spre Jamie, care a râs și a făcut un gest de refuz.

— Nu, n-am mai făcut asta de o groază de vreme…

— *Mac Dubh*! *Mac Dubh*! *Mac Dubh*! Kenny bătea în toba lui, scandând ritmat, iar grupul de bărbați din jur i s-a alăturat. *Mac Dubh*! *Mac Dubh*! *Mac Dubh*!

Jamie mi-a aruncat o privire prin care îmi cerșea ajutorul, dar Ronnie Sinclair și Bobby Sutherland se îndreptau deja hotărâți spre noi. M-am îndepărtat râzând, iar ei l-au prins fiecare de câte un braț, acoperindu-i protestele cu strigăte în timp ce-l trăgeau spre mijlocul încăperii.

Când l-au lăsat într-un spațiu liber, unde paiele fuseseră călcate în picioare și lipite de pământul umed, astfel încât suprafața se întărise, au izbucnit aplauze și strigăte de aprobare. Văzând că nu avea nicio șansă, Jamie s-a îndreptat de spate și și-a aranjat kiltul. Mi-a surprins privirea și a dat ochii peste cap, mimând resemnarea, apoi s-a apucat să-și scoată haina, vesta și cizmele, în timp ce Ronnie s-a grăbit să așeze două săbii încrucișate la picioarele lui.

Kenny Lindsay a început să bată ușor în tobă, ezitând între lovituri, creând un sunet de vag suspans. Mulțimea a murmurat și s-a foit în așteptare. Purtând doar cămașă, kilt și ciorapi, Jamie a făcut o plecăciune elegantă, rotindu-se ca soarele pentru a se înclina de patru ori, pe rând, în direcția fiecărui

„airt”[60]. Apoi a rămas drept și s-a mișcat pentru a-și ocupa poziția, stând exact deasupra săbiilor încrucișate. A ridicat mâinile deasupra capului, cu degetele întinse.

A urmat o explozie de aplauze din apropiere și am văzut-o pe Brianna vârându-și două degete în gură și scoțând un fluierat sfredelitor de aprobare – spre uimirea vădită a tuturor celor din preajma ei.

Jamie s-a uitat la Bree zâmbind ușor, apoi ochii lui i-au găsit din nou pe ai mei. Zâmbetul i-a rămas pe buze, dar în expresia lui a mai apărut ceva, tristețe. Bătăile de tobă au început să se iuțească.

Dansul scoțian al săbiilor se execută în trei situații. Drept demonstrație și spectacol, așa cum avea să se întâmple acum. Într-o întrecere, așa cum procedau tinerii la Adunare. Și, așa cum se făcuse prima oară, ca semn prevestitor. Dansat în ajunul unei bătălii, priceperea dansatorului anticipa victoria sau înfrângerea. În noaptea dinainte de Prestonpans și de Falkirk, tinerii dansaseră între săbiile încrucișate. Dar nu și înainte de Culloden. În acea noapte înainte de bătălia finală, nu se aprinseseră focuri de tabără, nu existase timp pentru barzi și cântece de bătălie. N-a contat; nimeni nu avusese nevoie de semne atunci.

Jamie a închis ochii o clipă, a înclinat capul, iar duruitul tobei a devenit mai iute, mai apăsat.

Știam, pentru că îmi povestise, că prima oară executase dansul săbiilor într-o întrecere, iar apoi – nu doar o dată – în ajunul bătăliilor, întâi în Highlands, apoi în Franța. Soldații bătrâni îi ceruseră să danseze, îi apreciaseră priceperea ca asigurare că vor trăi și vor triumfa. Dacă cei din neamul Lindsay îi cunoșteau priceperea însemna că el dansase și la Ardsmuir. Dar asta se întâmplase în Lumea Veche și în vechea lui viață.

Jamie știa – nu avusese nevoie să-i spună Roger – că obiceiurile vechi se schimbaseră, se schimbau. Ne aflam într-o lume nouă, iar dansul săbiilor nu va mai fi executat cu convingere, căutând semne și favoruri din partea vechilor zei ai războiului și ai sângelui.

A deschis ochii și a ridicat capul brusc. Bățul a lovit toba cu un bubuit neașteptat, și s-au auzit strigăte din mulțime. Picioarele lui au lovit pământul bătătorit, spre nord și sud, spre est și vest,

---

[60] Punct cardinal (în gaelică în orig.) (n. tr.).

fulgerând între săbii.

Picioarele lui loveau sigure solul, fără niciun sunet, iar umbra lui dansa pe peretele din spate, înaltă și dominatoare, cu brațele lungi ridicate. Avea fața îndreptată tot spre mine, dar eram convinsă că nu mă mai vedea.

Pe sub marginea kiltului, mușchii picioarelor lui erau puternice ca ale unui cerb când face un salt, dansa cu toată priceperea războinicului care fusese și încă era. Dar mi s-a părut că acum dansa de dragul amintirilor, pentru ca oamenii care îl urmăreau să nu uite; dansa, cu picăturile de sudoare zburând în timp ce se mișca, în ochi o expresie de negrăită uitare de sine.

•

Oamenii încă vorbeau despre asta când am ajuns la casă cu puțin înainte de miezul nopții pentru a mânca tocăniță și a bea bere și cidru, înainte de ieșirea din casă în momentul în care sosea Anul Nou.

Doamna Bug adusese un coș cu mere și le strânsese pe toate fetele tinere și nemăritate într-un colț al bucătăriei, unde – cu chicoteli și priviri aruncate peste umăr, spre tineri – fiecare a curățat un măr, păstrând coaja întreagă. Fetele azvârleau cojile în spatele lor, apoi se răsuceau și se strângeau, scoțând exclamații la vederea literelor formate de coji.

Cum merele sunt de obicei rotunde, existau numeroase litere „C”, „G” și „O” – vești bune pentru Charley Chisholm și tânărul Geordie Sutherland – și se discuta mult dacă un „O” ar putea însemna „Angus Og”, fiindcă Angus Og MacLeod era un flăcău vesel și vioi, foarte plăcut, în vreme ce singurul „Owen” era un văduv în vârstă, de vreun metru și cincizeci înălțime, cu un lipom mare pe față.

Îl dusesem pe Jemmy la culcare, iar după ce l-am așezat, moale și sforăind, în pătuțul lui, am coborât la vreme ca să o văd pe Lizzie aruncându-și coaja de măr.

— „C”! au exclamat două dintre fetele familiei Guthrie, care aproape că s-au ciocnit cap în cap când s-au aplecat să se uite.

— Ba nu, e un „J”!

Chemată ca expertă, doamna Bug s-a aplecat și a contemplat fâșia de coajă ținându-și capul aplecat într-o parte, ca un sturz care măsoară o râmă.

— E un „J” clar, a hotărât ea, îndreptându-se de spate și întorcându-se ca toți ceilalți spre John Lowry, un tânăr fermier

din Woolam's Mill, care s-a uitat peste umăr cu o uimire desăvârșită.

Am zărit cu coada ochiului o sclipire roșie și, întorcându-mă, am văzut-o pe Brianna în ușa holului. Și-a înclinat capul, făcându-mi astfel semn, așa că m-am grăbit să mă duc la ea.

— Roger e gata să iasă afară, dar n-am găsit sarea măcinată; nu era în cămară. O ții cumva în camera medicală?

— A! Da, acolo e, am răspuns cu un aer vinovat. Am folosit-o ca să usuc rădăcina-șarpelui și am uitat să o pun la loc.

Oaspeții se adunaseră pe verande și în holul larg, ieșind din bucătărie și din biroul lui Jamie, toți vorbind, bând și mâncând, și eu mi-am croit drum prin mulțime după Brianna, mergând spre camera medicală, schimbând saluturi, ferindu-mă de căni cu cidru întinse în calea mea și strivind sub tălpi firimituri.

Camera mea era aproape goală; din cauza superstiției, a asociațiilor dureroase sau a precauției, oamenii se fereau să intre acolo, lăsând-o în întuneric și fără foc. În acel moment, în cameră ardea doar o lumânare, și singura persoană dinăuntru era Roger, care scotocea printre lucrurile pe care le lăsasem pe blat.

Când am intrat, a ridicat ochii și a zâmbit. Încă ușor îmbujorat după dans, își îmbrăcase haina neagră și își înfășurase o eșarfă din lână în jurul gâtului; mantia stătea așezată pe scaunul de lângă el. Obiceiul spunea că, în noaptea de Anul Nou, cel mai norocos „prim sosit" era un bărbat înalt, cu părul negru; întâmpinarea unei asemenea persoane în prag după miezul nopții aducea noroc în case în anul următor.

Fiind fără urmă de tăgadă cel mai înalt și brunet – și foarte atrăgător –, Roger fusese ales drept cel care pășea primul în case, nu doar în Casa Mare, așa cum o numeau oamenii, ci și în casele din preajmă. Fergus, Marsali și cei care locuiau în apropiere se grăbiseră deja să ajungă la casele lor, pentru a fi pregătiți să îl întâmpine când va sosi.

Un bărbat roșcat, însă, aducea cumplit de mult ghinion, iar Jamie fusese sechestrat în biroul lui, sub supravegherea zgomotoasă a fraților Lindsay, care trebuiau să îl țină închis în siguranță până după miezul nopții. În afară de Cross Creek, nu existau ceasuri, dar bătrânul domn Guthrie avea un ceas de buzunar, chiar mai bătrân decât el; acel instrument avea să declare momentul fermecat când un an ceda locul celuilalt.

Având în vedere tendința ceasului cu pricina de a se opri, mă îndoiam că va fi altceva decât un moment simbolic, dar, la urma urmelor, era de ajuns.

— Douăsprezece fără zece, a afirmat Brianna, apărând în cameră în urma mea, cu mantia pe braț. Am verificat ceasul domnului Guthrie.

— Avem timp berechet. Înseamnă că vii cu mine? a întrebat-o Roger zâmbind Briannei când i-a văzut mantia.

— Glumești. N-am mai ieșit din casă după miezul nopții de ani, i-a răspuns ea întorcându-i zâmbetul și și-a așezat mantia pe umeri. Ai tot ce-ți trebuie?

— Tot, în afară de sare.

Roger a făcut un semn din cap spre traista de pe blat. Primul sosit în casă trebuia să aducă daruri: un ou, o legătură de lemne, puțină sare – și whisky, asigurându-se astfel că respectivul cămin nu va duce lipsă de cele trebuincioase în anul următor.

— Așa. Unde am… Oh, Iisuse!

Deschizând ușa dulapului pentru a căuta sarea, am dat de o pereche de ochi strălucitori care mă priveau din întuneric.

— Fir-ar să fie! Mi-am dus o mână la piept ca nu cumva să-mi sară inima și am făcut un semn slab cu cealaltă spre Roger, care venise alertat de strigătul meu, pregătit să mă apere. Stai liniștit, e doar pisica.

Adso se refugiase acolo ca să scape de hărmălaia petrecerii, dar adusese cu sine și rămășițele unui șoarece pentru a-i ține tovărășie. Socotind că voiam să-i fur festinul, a șuierat la mine, însă l-am împins fără menajamente într-o parte și am luat punga mică cu sare din spatele labelor lui.

Am închis ușa dulapului, lăsându-l pe Adso să se ospăteze și i-am întins sarea lui Roger. A luat-o, lăsând jos obiectul pe care îl ținea în mână.

— Cine ți-a dat-o pe bătrânica asta? a întrebat el, arătând din cap spre obiect, în timp ce punea sarea în traista lui.

Am aruncat o privire spre dulap și am văzut că examinase micuța figurină din piatră pe care mi-o dăduse doamna Bug.

— Doamna Bug, i-am răspuns. Spune că e un talisman pentru fertilitate – pentru că asta sugerează înfățișarea ei. E *foarte* veche, nu?

Așa crezusem și eu, dar văzând interesul manifestat de

Roger, impresia mi s-a confirmat.

Încă uitându-se la statuetă, el a dat aprobator din cap.

— Foarte veche. Cele pe care le-am văzut în muzee au mii de ani.

Aproape respectuos, și-a plimbat vârful degetului arătător peste contururile umflate. Brianna s-a apropiat să vadă și, fără să-mi dau seama, mi-am lăsat o mână pe brațul ei.

— Ce e? a întrebat ea, întorcând capul pentru a-mi zâmbi. Nu trebuie să o ating? Funcționează așa de bine?

— Nu, sigur că nu.

Mi-am retras mâna râzând, dar oarecum stânjenită. În același timp, mi-am dat seama că preferam ca ea să *nu* atingă statueta și m-am simțit ușurată când ea s-a mulțumit să se aplece puțin pentru a o examina, lăsând-o neatinsă pe dulap. Și Roger se uita la ea – ori mai curând se uita la Brianna, cu ochii ațintiți asupra cefei ei într-o concentrare ciudată. Aproape că mi-am imaginat că el dorea ca ea să atingă obiectul, la fel de mult pe cât eu îi doream să nu o facă.

Beauchamp, mi-am spus în sinea mea, *în seara asta ai băut prea mult*. Totuși, dintr-un impuls lăuntric, am întins mâna, am luat figurina și am lăsat-o să cadă în buzunar.

— Haideți! Trebuie să mergem!

Cum vraja ciudată a momentului se spulberase, Brianna s-a îndreptat de spate și s-a întors spre Roger, zorindu-l.

— Da, ai dreptate. Hai să mergem.

Roger și-a atârnat traista de umăr și mi-a zâmbit, apoi a luat-o pe Brianna de braț și au dispărut împreună, lăsând ușa camerei medicale închisă în urma lor.

Pregătită să îi urmez, am stins lumânarea, apoi m-am oprit, descoperind dintr-odată că nu-mi prea venea să reintru în haosul petrecerii.

Am simțit că întreaga casă se mișca și vibra în jurul meu, iar lumina pătrundea pe sub ușă, venind dinspre hol. Însă aici era liniște. Și în această tăcere, am simțit greutatea micului idol în palmă, și l-am apăsat, tare și umflat, de piciorul meu.

În afară de semnificația pe care i-o dăm, nu există nimic aparte în ceea ce privește ziua de întâi ianuarie. Anticii sărbătoreau anul nou la Imbolc, la începutul lunii februarie, când iarna se mai îndulcește, iar lumina începe să revină – ori la data echinoxului de primăvară, când lumea se află în echilibru între

puterile întunericului și ale luminii. Și totuși, am rămas acolo, în întuneric, ascultând sunetele scoase de motan, care își rodea prada și saliva în dulap, și am simțit puterea pământului lunecând și mișcându-se sub tălpi, în vreme ce anul – sau altceva – se pregătea să se schimbe. Am auzit zgomotele și am trăit senzația mulțimii din apropiere, și totuși am rămas singură, în vreme ce sentimentul a crescut în mine, palpitând în sângele meu.

Oricât m-ar fi mirat, nu exista nimic ciudat. Nu era ceva ce provenea din afara mea, ci doar conștientizarea a ceva ce deja aveam și recunoșteam, cu toate că nu găseam cuvintele potrivite pentru a-l denumi. Însă miezul nopții se apropia cu repeziciune, încă dominată de întrebări, am deschis ușa și am pășit în lumina și hărmălaia de pe hol.

Un strigăt răsunând din capătul celălalt al holului a anunțat sosirea clipei magice, anunțată de ceasul domnului Guthrie, iar bărbații au ieșit împingându-se din biroul lui Jamie, glumind și îmbrâncindu-se, privind spre ușă plini de speranță.

Nu s-a întâmplat nimic. Având în vedere aglomerația din bucătărie, oare Roger hotărâse să se ducă la ușa din spate? M-am întors să mă uit de-a lungul holului, dar nu, în ușa bucătăriei am văzut mulți oameni, toți uitându-se la mine și așteptând.

Însă nu am auzit nicio ciocănitură în ușă și am observat o ușoară stare de neliniște pe hol, o pauză în discuții, una dintre acele tăceri stânjenitoare, când nimeni nu dorește să vorbească din teama că va fi întrerupt pe neașteptate.

Apoi am auzit un zvon de pași pe verandă și o ciocănitură precipitată, unu-doi-trei. Ca stăpân al casei, Jamie a pășit înainte pentru a deschide brusc ușa și a-i ura bun venit primului sosit. Eram suficient de aproape ca să-i văd expresia de stupefacție și am căutat imediat motivul.

În locul lui Roger și al Briannei, pe verandă erau două siluete. Slabe os și în zdrențe, dar sigur cu părul negru. La îndemnul lui Jamie, cei doi gemeni Beardsley au pășit sfioși peste prag.

— Un An Nou fericit, domnule Fraser! a spus Josiah, cu glas hârâit ca de broască. S-a înclinat politicos în fața mea, ținându-l pe fratele lui de braț. Am sosit.

•

Părerea generală era că gemenii cu părul negru reprezentau un semn extrem de bun, aducând un noroc dublu față de un

singur prim sosit. Cu toate astea, Roger și Bree – care îi găsiseră pe gemeni ezitând în curte și îi trimiseseră la ușă – au plecat pentru a face tot ce se putea pentru celelalte case de pe Ridge, asta după ce Bree fusese avertizată să nu calce în nicio casă decât după ce Roger trecuse de prag.

Semn bun sau nu, apariția fraților Beardsley a provocat o sumedenie de discuții. Toți auziseră de moartea lui Aaron Beardsley – adică versiunea oficială, că murise de apoplexie – și despre misterioasa dispariție a soției lui, dar apariția gemenilor a făcut ca toată treaba să fie scoasă de la naftalină și reanalizată. Nimeni nu știa ce făcuseră băieții între expediția miliției și Anul Nou; când a fost întrebat, Josiah a spus cu glas răgușit că „hoinăriseră”, iar Keziah, fratele lui, nu a zis nimic, așa că toți au continuat să vorbească despre negustorul care făcea afaceri cu indienii și despre soția lui până când oboseala i-a determinat să schimbe subiectul.

Doamna Bug i-a luat imediat pe frații Beardsley sub aripa ei, ducându-i la bucătărie pentru a fi spălați, încălziți și hrăniți. Jumătate dintre participanții la petrecere plecaseră acasă pentru a fi primii care să treacă pragul; cei care nu aveau să plece decât dimineața se împărțiseră în câteva grupuri. Cei tineri s-au întors în hambar ca să danseze – sau să găsească o oarecare intimitate între baloturile de fân –, cei vârstnici s-au adunat să depene amintiri lângă vatră, iar cei care săriseră calul cu dansul și băutura s-au ghemuit în toate colțurile potrivite – și chiar în unele foarte nepotrivite – pentru a dormi.

L-am găsit pe Jamie în biroul lui, rezemat de spătarul scaunului, cu ochii închiși, având pe masa din fața lui un fel de desen. Nu dormea, a deschis ochii când mi-a auzit pașii.

— La mulți ani, am spus încet și m-am aplecat să-l sărut.

— Un An Nou bun și ție, *a nighean donn*.

Era cald și mirosea vag a bere și a sudoare uscată.

— Mai vrei să ieși afară? l-am întrebat, aruncând o privire spre fereastră.

Luna apusese de mult, iar stelele ardeau slab și rece pe cer. Curtea era pustie și întunecată.

— Nu, a spus el cu sinceritate, trecându-și o mână peste față. Vreau să mă culc. A căscat și a clipit, încercând să-și aranjeze șuvițele răzvrătite din creștet. Vreau însă să vii și tu, a adăugat el cu generozitate.

— Nimic nu-mi doresc mai mult, l-am asigurat. Ce e asta?

Am dat roată mesei, ajungând în spatele lui și m-am uitat peste umărul lui la desen, care părea un soi de plan de construcție, cu calcule matematice scrise neglijent pe margini.

Jamie s-a ridicat în capul oaselor, părând ceva mai vioi.

— A, ăsta-i darul de Anul Nou al micuțului Roger pentru Brianna.

— Îi construiește o casă? Dar ei…

— Nu pentru ea.

A ridicat ochii și mi-a zâmbit, ținându-și palmele așezate de o parte și de alta a desenului.

— Pentru familia Chisholm.

Cu o șiretenie care aproape că o egala pe a lui Jamie, Roger făcuse cercetări printre coloniștii de pe Ridge și înjghebase o înțelegere între Ronnie Sinclair și Geordie Chisholm.

Ronnie avea o cabană spațioasă și încăpătoare lângă dogăria lui. Iar înțelegerea era ca Ronnie, încă necăsătorit, să se mute în atelierul de dogărie, unde putea dormi foarte comod. Iar familia Chisholm se va muta în cabana lui Ronnie, căreia aveau să îi adauge imediat – în funcție de starea vremii – două camere, conform planului pe care îl avea Jamie pe masă. În schimb, doamna Chisholm se angaja să-i facă de mâncare lui Ronnie și să-i spele hainele. În primăvară, când familia Chisholm urma să intre în posesia propriului teren, ca să-și construiască acolo o casă, Ronnie își va lua înapoi cabana extinsă – moment în care măreția locuinței lui îmbunătățite s-ar dovedi suficient de ispititoare pentru ca vreo tânără să accepte propunerea lui de căsătorie, spera Jamie.

— Iar între timp, Roger și Bree se întorc în cabana lor, Lizzie și tatăl ei nu mai dorm în camera ta medicală, deci numai bere și popice!

Încântată, l-am strâns de umăr.

— Minunată înțelegere!

— Ce sunt alea popice? a întrebat el, încruntându-se nedumerit spre mine.

— E vorba de un joc, am răspuns. Cred că expresia vrea să descrie o stare de încântare generală, în niște condiții date. Tu ai făcut planul?

— Da. Geordie nu e dulgher și n-am vrut să văd cum îi cade casa în cap. S-a uitat la desen printre gene, apoi a luat o pană

din vas, a desfăcut capacul călimării și a corectat o cifră.

— Gata, a spus el, lăsând pana să cadă pe masă. Suficient. Micuțul Roger vrea să i-l arate lui Bree în noaptea asta, când se întorc; am promis că i-l las la vedere.

— Bree va fi încântată.

M-am aplecat peste spătarul scaunului și i-am masat umerii. S-a lăsat pe spate și i-am simțit greutatea capului cald pe stomac. A închis ochii, oftând de plăcere.

— Te doare capul? l-am întrebat încet, văzându-i încrețiturile dintre sprâncene.

— Da, dar puțin. Oh, da, ce bine e!

Îmi mutasem palmele spre tâmple, masându-le delicat.

În casă se lăsase liniștea, deși tot am mai auzit vacarm de voci în bucătărie. În afară de ele, sunetul înalt și plăcut al scripcii lui Evan plutea prin aerul rece și nemișcat.

— „Fata mea cu păr castaniu”[61], am spus eu, oftând când mi-am amintit. Chiar îmi place cântecul ăsta.

Am desfăcut panglica cu care își legase părul, bucurându-mă de senzația de cald și moliciune când l-am răsfirat cu degetele.

— Mi se pare foarte ciudat că nu ai ureche muzicală, am spus eu, începând o discuție banală pentru a-i distrage atenția, în timp ce îi masam arcadele aspre ale sprâncenelor, apăsând puțin pe marginea orbitelor. Nu-mi dau seama de ce, dar aptitudinea pentru matematică merge mână în mână cu cea pentru muzică. Bree le are pe amândouă.

— Și eu le-am avut, a spus el cu un aer absent.

— Ce-ai avut?

— Pe amândouă.

A oftat și s-a aplecat în față ca să-și întindă gâtul, rămânând însă cu coatele pe masă.

— Oh, Iisuse! Te rog. Ah, așa. Da!

— Serios?

I-am masat gâtul și umerii, frământându-i cu putere prin pânza cămășii mușchii încordați.

— Vrei să spui că puteai *cânta*?

Asta era o glumă în familie; deși avea o voce plăcută când vorbea, capacitatea lui Jamie de a-și modula glasul era atât de schimbătoare, încât orice cântec al lui era o intonație lipsită de melodie, iar bebelușii rămâneau uimiți, în loc să adoarmă.

---

[61] Cântec tradițional scoțian. (n. tr.).

— Ei, pesemne că nu chiar.

Mi-am dat seama din vocea lui că zâmbea, deși părul îi ascundea fața.

— Dar puteam să deosebesc un cântec de altul sau să spun dacă era cântat bine sau rău. Acum nu e decât un sunet sau o țiuitură.

A ridicat din umeri, renunțând la explicații suplimentare.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat. Și când?

— Ei, înainte de a te cunoaște, englezoaico. De fapt, cu puțin timp înainte. A ridicat o mână și a dus-o spre ceafă. Mai ții minte că am fost în Franța? Mă întorceam cu Dougal MacKenzie și oamenii lui, când Murtagh te-a găsit rătăcind prin Highlands doar în cămașă…

A vorbit încet, dar degetele mele găsiseră cicatricea de sub părul lui. Era cât un firicel, pentru că rana mare se vindecase, lăsând doar un semn cât firul de păr. Cu toate acestea, fusese o rană lungă de aproape douăzeci de centimetri, făcută cu o secure. Știam că la vremea respectivă aproape îl ucisese; zăcuse pe jumătate mort într-o abație franceză vreme de patru luni și suferise apoi dureri de cap ani întregi.

— Asta a fost? Vrei să spui că… nu mai poți auzi muzica după rana aceasta?

A ridicat scurt din umeri drept răspuns.

— Nu aud muzica, ci doar sunetul tobelor, a spus el simplu. Încă simt ritmul, dar melodia a dispărut.

Rămasă cu mâinile pe umerii lui, m-am oprit, iar el s-a întors să mă privească zâmbind și încercând să transforme totul într-o glumă.

— Nu te mai necăji, englezoaico, nu e mare brânză. Nu cântam frumos nici atunci când auzeam bine. Și, la urma urmelor, Dougal nu m-a ucis.

— Dougal? Așadar, crezi că a fost Dougal?

Eram surprinsă de siguranța din glasul lui. La vremea respectivă, se gândise că probabil unchiul lui fusese acela care îl atacase, dar, surprins de propriii oameni înainte de a fi apucat să-și termine treaba, susținuse că îl găsise rănit pe Jamie. Însă nu existase nicio dovadă pentru a stabili adevărul.

— Ah, da.

A părut și el surprins, apoi expresia de pe față i s-a schimbat, când și-a dat seama.

— Ah, da, a repetat el, ceva mai rar. Nu credeam… n-ai înțeles ce a spus el, nu? Când a murit – la Dougal mă refer.

Mâinile mele rămăseseră pe umerii lui și am simțit cum un fior i-a străbătut corpul. S-a propagat prin palmele și brațele mele, făcându-mi perișorii de pe ceafă să se înfioare.

Am văzut podul Casei Culloden clar de parcă scena s-ar fi desfășurat acum sub ochii mei. Fragmente și bucăți de mobilier abandonat, lucruri răsturnate și rostogolite în încăierare – iar pe podea, la picioarele mele, Jamie, ghemuit pe vine, strângându-l pe Dougal, care se zvârcolea și se încorda, cu sângele și aerul care ieșea bolborosind din rana pe care pumnalul lui Jamie i-o făcuse în gât. Fața lui Dougal, albită și pătată pe măsură ce viața se scurgea din el, cu ochii ațintiți feroce asupra lui Jamie, în timp ce buzele i se mișcau în tăcere, spunând… ceva în gaelică. Și fața lui Jamie, la fel de palidă ca a lui Dougal, cu ochii încremeniți asupra buzelor muribundului, citind acel ultim mesaj.

— Ce-a spus?

Aveam mâinile strânse pe umerii lui. Jamie a rămas cu spatele la mine când degetele mele mari au urcat pe sub păr pentru a pipăi din nou vechea cicatrice.

— *Fiul surorii mele sau nu – am vrut să te ucid în acea zi pe deal. Pentru că am știut dintru început că totul va fi între mine și tine*.

Jamie a rostit cuvintele calm, cu glas scăzut, iar lipsa de emoție a cuvintelor a făcut ca fiorul să apară din nou, de astă dată trecând dinspre mine spre el.

Era liniște în birou. Sunetul vocilor din bucătărie scăzuse la un murmur, ca și cum fantomele trecutului se adunaseră acolo pentru a bea și a depăna amintiri, râzând încet între ele.

— Deci la asta te-ai referit, am spus încet. Când ai spus că făcuseși pace cu Dougal.

— Da. S-a lăsat din nou pe spătarul scaunului și a întins mâinile, prinzându-mă cald de încheieturi. A avut dreptate, înțelegi? A fost între el și mine și s-ar fi întâmplat oricum, într-un fel sau altul.

Am oftat, iar mica povară a vinovăției a dispărut. Atunci când îl ucisese pe Dougal, Jamie luptase ca să mă apere, și simțisem mereu că purtam răspunderea acelei morți. Însă Dougal avusese dreptate; între ei existau prea multe, iar dacă acel conflict nu s-

ar fi declanșat atunci, înainte de Culloden, el ar fi avut loc cu altă ocazie.

Jamie m-a strâns de încheieturile mâinilor și s-a răsucit pe scaun.

— Englezoaico, lasă-i pe morți să îngroape morții, a spus el încet. Trecutul a dispărut, viitorul nu a sosit încă. Dar noi suntem aici împreună, tu și eu.

36.

LUMI NEVĂZUTE

În casă era liniște, prilej perfect ca să îmi continui experimentele. Domnul Bug plecase la Woolam’s Mill, luându-i cu sine pe gemenii Beardsley, Lizzie și domnul Wemyss se duseseră să o ajute pe Marsali cu noua tranșă de malț; iar doamna Bug lăsase o oală cu terci și un platou cu pâine prăjită în bucătărie, apoi plecase și ea în pădure, căutând găinile pe jumătate sălbăticite, prinzându-le una câte una și ducându-le de picioare în poiata nouă și frumoasă pe care o construise soțul ei. Bree și Roger veneau câteodată la casa mare la micul dejun, dar de cele mai multe ori preferau să mănânce la vatra lor, așa cum era cazul în această dimineață.

Bucurându-mă de pacea din casa pustie, am pus pe tavă o cană, ceainicul, smântâna și zahărul și am dus totul în cabinetul medical, împreună cu mostrele mele. Lumina dimineții proaspete era perfectă, pătrunzând prin fereastră într-o dungă sclipitoare, aurie. Am lăsat ceaiul să se infuzeze, am luat două sticluțe din dulap și am ieșit afară.

Ziua era răcoroasă, dar frumoasă, cu un cer albastru-deschis care promitea puțină căldură ceva mai târziu. Pe moment însă era suficient de răcoare ca să mă bucur că-mi luasem șalul călduros, iar apa din jgheabul cailor se acoperise cu o pojghiță subțire de gheață. Am presupus că nu era suficient de frig pentru a distruge microbii; am văzut fire lungi de alge tivind scândurile adăpătoarei, legănându-se încet când am apăsat pojghița fragilă de gheață și am tulburat apa, râcâind cu una dintre sticluțe marginea alunecoasă a jgheabului.

Am cules și mostre de lichid de lângă magazie și dintr-o băltoacă cu apă stătută și noroioasă din apropierea privatei, apoi m-am grăbit să mă întorc în casă pentru a face teste cât lumina era încă bună.

Microscopul, numai alamă lustruită și lentile sclipitoare, se afla lângă fereastră, unde îl așezasem cu o zi înainte. După câteva secunde, cât mi-a trebuit să așez picături de apă pe lamelele din sticlă pe care le pregătisem, m-am aplecat să privesc prin ocular nerăbdătoare.

Ovalul de lumină s-a lărgit, s-a micșorat și a dispărut cu totul. Am mijit ochii întorcând șurubul de reglare cât de lent am putut și… iată! Oglinda s-a stabilizat, iar lumina s-a materializat într-un cerc palid perfect, o fereastră spre altă lume. Am urmărit cu încântare cum cilii unui protozoar băteau nebunește, pornit în urmărirea aprigă a unei prăzi invizibile. Apoi o alunecare ușoară, și câmpul vizual s-a mișcat când picătura de apă de pe lamă s-a unduit în maree microscopice. Am mai așteptat un moment, sperând să găsesc o euglenă rapidă și elegantă sau chiar o hidră, dar nu am avut noroc decât de fragmente misterioase de un verde-închis, resturi celulare și celule de alge plesnite.

Am plimbat lamela încoace și încolo, dar nu am descoperit nimic interesant. Nu conta, fiindcă aveam de privit o sumedenie de alte lucruri. Am clătit dreptunghiul de sticlă într-o cană cu alcool, am așteptat un moment să se usuce, apoi am înmuiat o baghetă din sticlă într-unul dintre vasele pe care le aliniasem în fața microscopului și am pus o picătură de lichid pe lamela curată.

Trebuise să fac o serie de experimente pentru a asambla corect microscopul, nu semăna cu o versiune modernă, mai ales îl primisem desfăcut în componente pentru a fi păstrat în cutia frumoasă a doctorului Rawlings. Totuși, lentilele erau recognoscibile și, având asta drept punct de pornire, reușisem să potrivesc componentele optice în soclul fără multe probleme. Îmi fusese însă mai greu să obțin lumină suficientă, și fusesem entuziasmată când, în cele din urmă, îl făcusem să funcționeze.

— Ce faci, englezoaico?

Jamie se oprise în prag cu o felie de pâine prăjită în mână.

— Văd lucruri, am spus, reglând focalizarea.

— A, da? Ce fel de lucruri? a întrebat zâmbind, intrând în cameră. Sper că nu fantome. Am avut destule până acum.

— Vino să te uiți, am spus, retrăgându-mă de lângă microscop.

Oarecum nedumerit, s-a aplecat și a privit prin ocular, închizând celălalt ochi cu un aer concentrat.

A privit un moment, apoi a scos o exclamație de surprindere plăcută.

— Le văd! Lucruri mici cu codițe, care înoată peste tot!

S-a îndreptat de spate, mi-a zâmbit cu o expresie de încântare, apoi s-a aplecat din nou pentru a se uita.

Am simțit o undă caldă de mândrie față de noua mea jucărie.

— Nu e minunat?

— Da, minunat, a spus el, absorbit de ceea ce vedea. Uită-te la ei. Niște agitați mici, toți împingându-se unul pe altul și zvârcolindu-se – și ce mulți sunt!

A mai urmărit câteva momente, scoțând exclamații în surdină, apoi s-a îndreptat și a clătinat din cap de uimire.

— Englezoaico, n-am mai văzut așa ceva. Mi-ai vorbit despre germeni, da, dar nu mi-am imaginat că așa arată! Am crezut că au dinți mici, dar nu au – însă n-am știut că au codițe atât de frumoase și iuți sau că înoată în număr atât de mare.

— Ei, unele microorganisme așa fac, am spus eu, privind din nou prin ocular. Numai că aceste fiare mici sunt spermatozoizi.

— Ce sunt?

A părut cu totul nedumerit.

— Spermă, am spus răbdătoare. Celule reproducătoare masculine. Știi tu, din care apar copiii, da?

Am crezut că se va îneca. A deschis gura și fața i s-a colorat într-o nuanță rozalie.

— Vrei să spui că sunt semințe? a spus el cu glas răgușit. Spermă?

— Ei bine… da.

Urmărindu-l printre gene, am turnat ceai cald într-un vas de sticlă și i l-am întins drept calmant. Însă l-a ignorat, rămânând cu ochii ațintiți asupra microscopului ca și cum din ocular ar fi putut sări ceva dintr-o clipă în alta, pentru ca apoi să se zvârcolească pe podea, la picioarele noastre.

— Spermă, a mormăit el. Spermă.

A scuturat energic din cap, apoi s-a întors spre mine, pentru că în minte i-a apărut un gând înspăimântător.

— De la cine sunt? a întrebat el, pe un ton de suspiciune

întunecată.
— Ăă… ei bine, de la tine, bineînțeles, mi-am dres glasul oarecum jenată. Ai cui să fie?
A dus mâna instinctiv între picioare ca și cum s-ar fi apărat.
— Și cum dracu' i-ai luat?
— Cum crezi? l-am spus întrebat cu răceală în glas. M-am trezit cu ei azi-dimineață.
Mâna lui s-a destins, dar o îmbujorare profundă de rușine i s-a întins pe obraji, făcându-i să devină stacojii. A ridicat vasul din sticlă și a băut ceaiul dintr-o sorbitură, fără să ia în seamă fierbințeala.
— Am înțeles, a spus el și a tușit.
S-a lăsat un moment de liniște adâncă.
— Păi… nu înțeleg cum de-au rămas în viață, a rostit el într-un târziu. Hm… adică afară.
— Dacă îi lași ca pată pe cearșaf să se usuce, nu mai trăiesc, i-am explicat cu un aer degajat. Dar dacă nu se usucă – și am făcut un gest către vasul mic, acoperit, în care se găsea puțin fluid albicios – supraviețuiesc câteva ore. În mediu potrivit însă pot trăi chiar și o săptămână după… eliberare.
— Mediu potrivit, a repetat el, părând căzut pe gânduri, apoi mi-a aruncat o privire. Vrei să spui că…
— Exact, i-am răspuns pe un ton destul de aspru.
— Hmm.
În acel moment, și-a adus aminte de felia de pâine prăjită pe care încă o avea în mână și a mușcat din ea, apoi a mestecat gânditor.
— Oamenii știu asta? Acum, adică?
— Ce să știe? Cum arată spermatozoizii? Aproape sigur. Există microscoape de peste o sută de ani, și primul lucru pe care îl face cineva care are un microscop funcțional este să se uite la tot ce are la îndemână. Având în vedere că inventatorul microscopului a fost un bărbat, cred că aproape sigur el… Tu n-ai face la fel?
M-a privit, apoi a mai luat o gură de pâine, mestecând apăsat.
— Nu m-aș referi la asta ca fiind „la îndemână”, englezoaico, a spus el, mestecând și înghițind. Dar am înțeles ce vrei să spui.
Parcă împins de o forță irezistibilă, s-a apropiat din nou de microscop și s-a aplecat să se uite din nou.
— Par foarte feroce, a îndrăznit el să comenteze, după câteva

clipe de examinare.

— Mda, chiar trebuie să fie așa, am spus și m-am abținut să zâmbesc văzându-i aerul de ușoară jenă și mândrie față de rezistența gameților lui. E o călătorie lungă și o bătălie teribilă la sfârșit. Și, să știi, doar unul are onoarea.

A ridicat ochii nedumerit. Mi-am dat seama că *nu* știa. Studiase limbi străine, matematică, filosofie greacă și latină la Paris, dar nu și medicină. Și chiar dacă naturaliștii vremii erau conștienți că spermatozoizii erau entități separate, nu o substanță omogenă, am înțeles că probabil nu aveau habar ce făceau ei.

— Tu de unde *credeai* că apar copiii? l-am întrebat, după ce l-am lămurit despre ouă, spermatozoizi, zigoți și așa mai departe, ceea ce l-a uimit peste măsură.

S-a uitat la mine destul de rece.

— Și eu, care am fost fermier toată viața. Știu precis de unde provin, m-a informat el. Doar că n-am știut că… că se petrece toată această treabă. Am crezut… ei bine… am crezut că un bărbat își lasă sămânța în pântecul unei femei și… și că totul crește.

A făcut un semn vag în direcția pântecului meu.

— Înțelegi? Ca semințele. Nap-suedez, porumb, pepene și altele. N-am știut că înoată ca niște mormoloci.

— Am înțeles, l-am asigurat, frecându-mi buza de sus cu degetul și străduindu-mă să nu râd. De aici și catalogarea agricolă a femeilor ca fertile sau sterpe!

— Hmm…

Jamie a respins ideea cu o fluturare a mâinii și s-a încruntat gânditor spre lamela plină de viață.

— O săptămână, ai spus. Deci e posibil ca pruncul să fie al Sturzului?

Deși era încă începutul zilei, mi-a luat o jumătate de secundă ca să fac saltul de la teorie la aplicația practică.

— La Jemmy te referi? Da, e posibil să fie copilul lui Roger. Roger și Bonnet au făcut dragoste cu Brianna la distanță de două zile unul de celălalt. Ți-am spus asta, i-am spus și lui Bree.

A dat din cap dus pe gânduri, apoi și-a adus aminte de pâinea prăjită și a vârât în gură ce mai rămăsese din ea. Mestecând, s-a aplecat să mai arunce o privire prin ocular.

— Înseamnă că se deosebesc? De la un bărbat la altul?

— Ăă… doar privindu-i, nu.

Am ridicat cana cu ceai și am luat o sorbitură, bucurându-mă de aroma delicată.

— Sunt *diferiți*, bineînțeles – poartă caracteristici pe care bărbatul le transmite progeniturii…

Am socotit că nu era prudent să merg mai departe cu explicațiile; Jamie oricum era copleșit de descrierea pe care i-o oferisem despre fertilitate; o prezentare a genelor și a cromozomilor ar fi fost prea mult deocamdată.

— Dar nu poți vedea deosebirile, nici măcar la microscop.

Auzind asta, a înghițit ce mai avea în gură și s-a îndreptat de spate.

— Și atunci, de ce te uiți?

— Din curiozitate, am răspuns arătând spre sticluțele și vasele de pe blatul dulapului. Am vrut să văd cât de bună este rezoluția microscopului și ce fel de lucruri reușesc să observ cu el.

— A, da? Și după aceea? Care e scopul, dacă nu te superi?

— Păi, să mă ajute să dau diagnostice. Pot lua o mostră din fecalele cuiva, de exemplu, și să văd paraziții interni, și atunci aș ști mai bine ce medicament să îi dau.

Jamie părea că ar fi preferat să nu audă despre asemenea lucruri imediat după micul dejun, dar a dat aprobator din cap. Și-a golit vasul cu ceai și l-a așezat pe blat.

— Da, e de înțeles. Bine, te las să-ți vezi de treabă.

S-a aplecat și m-a sărutat ușor, apoi s-a îndreptat spre ușă. Aproape ajuns la ea, s-a întors.

— Ăă… spermatozoizii aceia…, a spus el cu stângăcie.

— Da, ce e cu ei?

— Îi poți duce undeva să le oferi o înmormântare decentă?

Mi-am ascuns zâmbetul ducând cana la buze.

— O să le port de grijă, am promis. Așa am făcut întotdeauna, nu?

•

Și am găsit. Tulpini de culoare închisă, cu spori ca niște măciuci, denși față de fundalul palid și strălucitor al câmpului vizual oferit de microscop. Confirmarea.

— I-am prins.

M-am îndreptat și mi-am frecat încet omoplații în timp ce examinam preparatele.

O serie de lamele stăteau așezate în evantai alături de

microscop, fiecare având un frotiu de culoare închisă în mijloc, un cod înscris pe capătul fiecărei lamele cu puțină ceară luată de la un muc de lumânare. Mostre de mucegai, recoltate de pe pâine din porumb umedă, de pe biscuiți stricați și de pe o coajă de foietaj de la plăcinta cu vânat preparată de Anul Nou. Coaja dăduse de departe cea mai bună recoltă; fără îndoială că asta se datora grăsimii de gâscă.

Dintre diferitele substraturi de testare pe care le folosisem, aceste trei mostre de mucegai conținuseră cea mai mare proporție de *Penicillium* – ori ceea ce eram aproape sigură că reprezenta *Penicillium*. În afară de cele câteva zeci de germeni de *Penicillium*, exista un număr înspăimântător de mare de mucegaiuri care se dezvoltau pe pâinea umedă, însă mostrele pe care le alesesem conțineau cele mai bune asemănări cu imaginile de manual ale sporofitelor de *Penicillium* pe care le memorasem cu ani în urmă, în altă viață.

Nu puteam decât să sper că nu mă înșela memoria, că germenii de mucegai pe care îi aveam acolo se numărau printre speciile care produceau o cantitate mare de penicilină, că nu introdusesem din greșeală bacterii virulente în amestecul de zeamă de carne și că… în fine, puteam spera la o sumedenie de lucruri, dar exista un punct în care trebuia să abandonez speranța în favoarea încrederii și să-mi pun nădejdea în soartă, care mă va ajuta.

În partea din spate a blatului se afla un șir de boluri pline cu zeamă de carne, fiecare dintre ele acoperit cu un pătrat de muselină pentru a împiedica pătrunderea în ele a diverselor lucruri – insecte, particule aduse de aer și excremente de șoareci, fără a mai vorbi de șoareci în sine. Strecurasem zeama și o fiersesem, apoi spălasem fiecare bol cu apă fiartă, după care îl umplusem cu lichidul cafeniu aburind. Asta fusese tot ce reușisem pentru a crea un mediu cât de cât steril.

Luasem apoi răzături de la fiecare dintre mostrele cele mai bune de mucegai și trecusem lama unui cuțit prin zeama răcită, împrăștiind grupările de albastru moale cât de bine am putut, după care acoperisem holurile cu pânză și le lăsasem să incubeze câteva zile.

Unele culturi prosperaseră, dar altele muriseră. Două boluri prezentau aglomerări păroase de culoare verde-închis, care pluteau imediat sub suprafață ca niște fiare marine scufundate,

negre și sinistre. Era vorba de un intrus – mucegai, bacterii sau probabil colonii de alge – dar nu de prețiosul *Penicillium*.

Un copil rămas necunoscut răsturnase un bol; înnebunit de aroma de supă de gâscă, Adso dărâmase altul pe podea și linsese conținutul, cu tot cu mucegai, și făcuse asta cu mare entuziasm. Evident, nu existase nimic toxic în *acel* bol; am coborât ochii la pisoiul ghemuit într-o pată de soare de pe podea, imaginea perfectă a stării de bine care duce la somnolență.

Însă în trei dintre holurile rămase se formaseră covorașe catifelate și spongioase de albastru pătat pe toată suprafața, iar examinarea uneia dintre mostre prelevate de acolo mi-a confirmat că descoperisem exact ceea ce căutam. Mucegaiul în sine nu era chiar antibiotic – era vorba de o substanță limpede secretată de mucegai, ca mijloc de protecție împotriva atacurilor bacteriilor. Acea substanță era penicilina, și de ea aveam nevoie.

Îi explicasem asta lui Jamie, care stătea pe un scăunel, urmărindu-mă cum turnam zeama din fiecare cultură vie prin altă pânză pentru a o strecura.

— Așadar, acolo ai zeamă de carne în care mucegaiul a făcut pipi, am dreptate?

— Ei, dacă ții să exprimi totul în felul ăsta, da.

I-am aruncat o privire severă, apoi am luat soluția strecurată și m-am apucat să o împart în câteva vase mici de pământ.

Jamie a dat din cap, încântat că o nimerise.

— Și urina de mucegai lecuiește bolile, da? Mi se pare normal.

— Serios?

— Păi, noi folosim alte feluri de urină drept leacuri, așa că de ce nu și asta?

A ridicat registrul cu cazuri drept ilustrare. Îl lăsasem deschis pe blat după ce-mi notasem datele despre ultima serie de experimente, iar el se distrase citind câteva dintre paginile de început, cele scrise de posesorul anterior al registrului, doctorul Daniel Rawlings.

— Probabil că Daniel Rawlings așa a procedat, dar eu nu.

Având mâinile ocupate, am făcut semn cu capul spre notele de pe pagina deschisă.

— La ce o folosea?

— *Doctorie pentru tratarea scorbutului*, a citit Jamie, urmărind

cu degetul rândurile ordonate, scrise cu caractere mici de Rawlings. *Două căpățâni de usturoi*, *strivite cu șase ridichi*, *la care se adaugă balsam de Peru și trei picături de mirt*, *acest compus amestecat cu apa unui copil băiat ca să poată fi băut.*

— Mai puțin ultima parte, sună ca un condiment exotic, am spus eu, amuzată. Cu ce crezi că ar merge mai bine? Cu iepure marinat și fiert? Tocană de vițel?

— Nu, vițelul are o aromă prea slabă ca să folosești ridichi. Tocană de berbec, poate, a răspuns el. Carnea de berbec merge cu orice.

A scos limba fără să-și dea seama și a plimbat-o peste buza de sus în semn de apreciere.

— Englezoaico, de ce urină de băiețel? Am văzut asta și în alte rețete – și Aristotel sugera asta, la fel ca și alți filosofi antici.

I-am aruncat o privire, apucându-mi să-mi pun lamelele în ordine.

— Păi, sigur că e mai ușor să iei urină de la un băiețel decât de la o fetiță; dacă nu mă crezi, încearcă o dată. Însă, lucru foarte ciudat, urina băieților sugari *este* foarte curată, chiar dacă nu perfect sterilă; probabil că filosofii antici au observat că obțineau rezultate mai bune cu ea în formulele lor, deoarece era mai curată decât apa de băut, mai ales dacă luau apa de la apeducte publice, puțuri și alte surse de felul ăsta.

— Steril înseamnă că nu are germeni în ea și ei nu se înmulțesc, da?

Mi-a întins microscopul cu o privire mai degrabă neîncrezătoare.

— Da. Sau, mai bine zis, nu dă naștere germenilor, pentru că în ea nu există așa ceva.

După ce am curățat blatul, păstrând doar microscopul și vasele cu zeamă care conțineau penicilină – ori cel puțin așa speram –, m-am apucat de pregătiri pentru o operație chirurgicală, scoțând cutia în care țineam instrumentele și o sticlă mare cu alcool din cereale.

I-am întins-o lui Jamie, împreună cu un arzător cu alcool, pe care îl înjghebasem singură – o călimară goală, cu un fitil răsucit din în cernit trecut prin dopul ei de plută.

— Umple-o, te rog. Unde sunt băieții?

— În bucătărie, beau de zor.

S-a încruntat concentrat și a turnat alcoolul cu grijă.

— Înseamnă că urina fetelor nu e curată? Ori e doar mai greu de strâns?

— Nu, în realitate, e la fel de curată ca a băieților.

Am desfăcut o cârpă curată pe blatul dulapului și am așezat cele două bisturie, o pensetă cu brațe lungi și câteva cauterizatoare din fier. Am mai căutat în dulap și am scos la iveală o mână de tampoane din bumbac. Pânza de bumbac era înfiorător de scumpă, dar eu avusesem norocul de a obține un sac cu ghemotoace de bumbac de la soția lui Farquard Campbell, în schimbul unui borcan de miere.

— Hm… drumul spre afară nu e chiar atât de direct, aș putea spune. Așadar, urina are tendința de a prelua bacterii și mici fragmente de resturi din pliurile pielii.

Am privit peste umăr și am zâmbit.

— Dar nu trebuie să vă simțiți superiori din pricina asta.

— Nici nu visam așa ceva, m-a asigurat el. Înseamnă c-ai terminat, englezoaico?

— Da, adu-le înăuntru. A, să aduci și lighenașul!

A ieșit afară, iar eu m-am întors spre fereastra care dădea spre răsărit. În ziua dinainte ninsese abundent, însă cea de acum era frumoasă și senină, limpede și friguroasă, iar razele soarelui se reflectau pe copacii acoperiți de zăpadă, radiind lumina unui milion de diamante. N-aș fi putut cere mai mult de la natură; aveam nevoie de cât mai multă lumină.

Am așezat cauterizatoarele în micul vas cu jăratic pentru a se încălzi. Apoi am adus amuleta mea din dulăpior, am pus-o în jurul gâtului, astfel încât să atârne sub corsetul rochiei, și am luat șorțul de pânză groasă din cuiul de pe dosul ușii. Mi l-am pus, m-am dus la fereastră și am contemplat peisajul înghețat, ca o glazură albă, golindu-mi mintea și pregătindu-mi spiritul pentru ceea ce urma să fac. Nu era o operație dificilă și o efectuasem de multe ori până atunci. Însă nu asupra cuiva care stătea în picioare și era conștient, iar asta schimba cu totul lucrurile.

Pe de altă parte, nu o efectuasem de câțiva ani, așa că am închis ochii pentru a-mi reaminti, vizualizând etapele, simțindu-mi mușchii mâinii tresărind slab ca un ecou al gândurilor, anticipând mișcările pe care trebuia să le fac.

— Dumnezeu să mă ajute, am spus în șoaptă și mi-am făcut cruce.

Am auzit pe hol pași nesiguri, chicoteli agitate și vocea bubuitoare a lui Jamie, și m-am întors zâmbitoare să-mi întâmpin pacienții.

O lună de hrană bună, haine curate și paturi calde îi făcuse pe gemenii Beardsley să se schimbe imens, atât ca înfățișare, cât și ca stare de sănătate. Încă erau scunzi, slabi și aveau picioarele arcuite, dar adânciturile de pe fețele lor se mai atenuaseră, părul negru le stătea moale pe capete, iar expresiile precaute de om vânat se șterseseră din ochii lor.

De fapt, ochii lor negri erau cam sticloși acum, iar Lizzie s-a văzut silită să îl prindă pe Keziah de un braț ca să nu se împiedice de un scaun. Jamie l-a prins ferm pe Josiah de un umăr, l-a împins pe băiat spre mine, apoi a așezat jos lighenașul pentru puding pe care îl ducea sub celălalt braț.

— În regulă, ești pregătit?

I-am zâmbit lui Josiah, privindu-l drept în ochi, și l-am strâns de braț ca să îl liniștesc. Și-a înghițit cu greu nodul din gât și mi-a surâs foarte urât; nu era suficient de beat ca să nu se sperie.

Vorbindu-i liniștitor, l-am făcut să se așeze, i-am înfășurat un prosop în jurul gâtului și i-am pus lighenașul pe genunchi. Speram să nu îl scape; era din porțelan și singurul vas mare pentru puding pe care îl aveam. Spre mirarea mea, Lizzie a venit să stea în spatele lui, punându-și mâinile mici pe umerii lui.

— Lizzie, ești sigură că vrei să rămâi? am întrebat-o cu îndoială în glas. Cred că ne-am descurca și fără tine.

Jamie era obișnuit cu sângele și cu carnajele; nu credeam că Lizzie văzuse altceva în afară de boli obișnuite și, probabil, o naștere sau două.

— A, nu, doamnă, rămân. A înghițit cu greu, dar a strâns din fălci cu mare curaj. Le-am promis lui Jo și lui Kezzie că rămân lângă ei până la capăt.

I-am aruncat o privire lui Jamie, care a ridicat un umăr, sugerând mirarea.

— Bine, atunci.

Am luat unul dintre recipientele cu zeamă de penicilină, am turnat-o în două căni și i-am dat fiecăruia dintre gemeni să bea.

Era posibil ca acidul gastric să inactiveze cea mai mare parte a penicilinei, însă avea să ucidă bacteriile din gâturile lor – așa speram. După intervenția chirurgicală, o altă doză scursă peste

suprafețele afectate putea preveni infecția.

Nu aveam cum să știu cu exactitate câtă penicilină exista în zeama aceea; se putea întâmpla ca doza să fie prea mare – ori prea mică. În orice caz, eram destul de convinsă că indiferent câtă penicilină se afla în zeamă, ea era activă. Nu posedam mijloacele necesare pentru a stabiliza antibioticul și nici nu știam cât timp va avea efect –, dar cum era proaspătă, soluția putea fi activă din punct de vedere medical și exista o șansă mare ca restul soluției să rămână folositoare vreme de cel puțin câteva zile.

Imediat ce încheiam intervenția chirurgicală, aveam să fac noi culturi; cu puțin noroc, puteam să le dau doze celor doi gemeni timp de trei sau patru zile și – dacă aveam și mai mult noroc – să împiedic apariția oricăror infecții.

— A, deci se poate bea chestia aia, da?

Jamie mă măsura cu cinism pe deasupra capului lui Josiah. Cu câțiva ani înainte, îi injectasem penicilină după o rană de armă, iar acum socotea că făcusem asta dintr-o intenție pur sadică.

L-am măsurat cu o privire la fel de cinică.

— Se poate. Penicilina injectabilă este mult mai eficientă, mai ales în cazul unei infecții active. Însă acum nu prea am mijloace de a face injecții, iar asta are rostul de a-i ajuta să nu se mai infecteze, nu să îi lecuiesc. Acum, dacă suntem pregătiți…

Crezusem că Jamie îl va ține strâns pe pacient, dar atât Lizzie, cât și Josiah susținuseră că nu va fi nevoie; Josiah va sta nemișcat, indiferent ce s-ar fi întâmplat. Lizzie încă îl strângea de umeri, mai palidă decât el, iar degetele ei delicate se albiseră.

Îi examinasem amănunțit pe cei doi băieți cu o zi în urmă, însă am mai aruncat o privire înainte de a începe, folosind un apăsător de limbă confecționat dintr-o bucată de lemn de frasin. I-am arătat lui Jamie cum să-l folosească pentru a ține limba apăsată ca să am loc, apoi am luat penseta și bisturiul și am inspirat adânc.

M-am uitat atent în ochii negri ai lui Josiah și i-am zâmbit; am văzut două reflexii minuscule ale feței mele în ei, amândouă părând competente.

— E în regulă? l-am întrebat.

Nu putea vorbi, pentru că avea apăsătorul de limbă în gură, dar a scos un icnet firesc, pe care l-am interpretat drept

aprobare.

Trebuia să acționez rapid, și exact asta am făcut. Pregătirile duraseră ore în șir; operația, nu mai mult de câteva secunde. Am prins o amigdală roșie și spongioasă cu penseta, am tras-o spre mine și am efectuat câteva tăieturi mici și iuți, separând cu pricepere straturile de țesut. Un firicel de sânge curgea din gura băiatului, ajungând pe bărbie, dar nu era ceva grav.

Am tras și am eliberat bucata de carne, i-am dat drumul în lighenaș și am prins cu penseta cealaltă amigdală, unde am repetat procesul, doar că puțin mai încet, deoarece lucram cu mâna pe dos.

Toată intervenția nu durase mai mult de treizeci de secunde pentru fiecare amigdală. Am scos instrumentele din gura lui Josiah, iar el s-a holbat uimit la mine. Apoi a tușit, s-a înecat, s-a aplecat în față și încă o bucată de carne a căzut în lighenaș, scoțând un plescăit, urmată de puțin sânge roșu aprins.

L-am apucat de nas și i-am tras capul pe spate, i-am îndesat tampoanele din bumbac în gură pentru a absorbi suficient sânge, astfel încât să pot vedea ce fac, după care am luat un fier de cauterizare și m-am ocupat de vasele mai mari; cele minore se puteau închide de la sine.

Ochii lui lăcrimau cumplit și își ținea mâinile încleștate pe lighenaș, dar nu a făcut nicio mișcare și nici n-a scos vreun sunet. Nici nu mă așteptasem, după ce văzusem cum Jamie îi scosese semnul de fier roșu de pe degetul mare. Cu ochii închiși, Lizzie încă îl ținea strâns de umeri. Jamie a ridicat mâna și a bătut-o pe cot, iar ea a deschis ochii brusc.

— Gata, *a muirninn*[62], am terminat. Acum du-l la culcare, bine?

Însă Josiah a refuzat să plece. La fel de mut ca și fratele lui, a clătinat violent din cap și, palid la față, s-a așezat pe un scaun legănându-se. I-a aruncat fratelui său un zâmbet înfiorător, fiindcă avea dinții mânjiți de sânge.

Lizzie s-a foit între cei doi băieți, uitându-se când la unul, când la celălalt. Jo i-a surprins privirea și a făcut un semn ferm către Keziah, care, ținându-și bărbia ridicată, ocupase același scaun pentru pacienți, oferind o adevărată demonstrație de curaj. Ea l-a bătut ușor pe cap, apoi s-a apropiat de Keziah pentru a-l prinde de umeri. Acesta din urmă a întors capul și i-a oferit un

[62] „Scumpo” (în gaelică în orig.) (n.tr.).

zâmbet de o dulceață remarcabilă, s-a aplecat și i-a sărutat mâna. Apoi s-a întors spre mine, închizând ochii și deschizând gura; arăta ca un pui de pasăre care cerșește de mâncare.

Operația a fost ceva mai complicată; amigdalele și polipii nazali erau îngrozitor de măriți, situație agravată de cicatricele provocate de infecția cronică. A curs mult sânge; atât prosopul, cât și șorțul meu s-au mânjit cumplit până am terminat. Am încheiat cauterizarea și m-am uitat cu atenție la pacient, alb la față ca zăpada de afară și cu ochii sticloși.

— Te simți bine? l-am întrebat.

Nu mă putea auzi, dar expresia mea de îngrijorare a fost destul de limpede. Și-a mișcat buzele în ceea ce mi s-a părut un efort îndrăzneț de a zâmbi. A dat să confirme cu o mișcare, apoi și-a dat ochii peste cap și a alunecat de pe scaun, ajungând cu un bufnet la picioarele mele. Jamie a prins lighenașul cu dexteritate.

Am avut impresia că va leșina și Lizzie; era sânge peste tot. S-a clătinat puțin pe picioare, dar când i-am spus să se așeze lângă Josiah, a ascultat cu supușenie. Josiah a rămas cu privirea pierdută, strângând-o cu putere pe Lizzie de mână, iar eu și Jamie am strâns instrumentele.

Jamie l-a luat pe Keziah în brațe; băiatul era moale și plin de sânge, arătând ca un copil ucis. Josiah s-a ridicat în picioare și a rămas cu ochii ațintiți asupra fratelui său, care își pierduse cunoștința.

— Totul va fi bine, i-a spus Jamie, pe un ton care îi trăda încrederea desăvârșită. Doar ți-am spus, soția mea e mare vindecătoare.

Toți s-au întors și s-au uitat la mine zâmbind: Jamie, Lizzie și Josiah. M-am simțit ca și cum ar fi trebuit să fac o plecăciune, însă m-am mulțumit să zâmbesc și eu.

— Totul va fi bine, am spus, repetând vorbele lui Jamie. Acum du-te și te odihnește.

Mica procesiune a părăsit camera, ceva mai tăcută decât la intrare, lăsându-mă să strâng instrumentele și să fac ordine.

M-am simțit foarte fericită, cuprinsă de satisfacția care însoțește o operație reușită. Nu mai făcusem așa ceva de multă vreme; cerințele și limitele secolului al XVIII-lea excludeau majoritatea operațiilor, cu excepția celor realizate în cazuri de urgență. Fără anestezie și antibiotice, chirurgia opțională era

pur și simplu prea dificilă și primejdioasă.

Însă acum aveam penicilină. Și totul *va fi* bine, m-am gândit, fredonând în timp ce am stins flacăra lămpii cu alcool. O simțisem în carnea lor, atingând băieții în timp ce lucram. Nu îi va amenința niciun germen, nicio infecție nu va afecta igiena operației mele. În practicarea medicinii exista întotdeauna o doză de noroc, însă astăzi șansele se schimbaseră în favoarea mea.

— Totul va fi bine, i-am spus lui Adso, care apăruse tăcut pe blat, unde lingea de zor unul dintre holurile goale, și totul va fi bine, și toate lucrurile vor fi bine.

Registrul mare și negru rămăsese deschis așa cum îl lăsase Jamie. Am ajuns la paginile de la sfârșit, unde consemnasem progresele înregistrate în experimentele mele, și am ridicat pana. Mai târziu, după cină, voi nota detaliile operației chirurgicale. Deocamdată… m-am oprit și apoi am scris *Evrika*! în josul paginii.

37.

MESAJE POȘTALE

Fergus a făcut călătoria lui bilunară la Cross Creek la mijlocul lunii februarie, revenind cu sare, ace, indigo și cu diverse alte lucruri trebuincioase, plus o tașcă doldora de scrisori. A sosit pe la jumătatea după-amiezii, atât de dornic să o revadă pe Marsali, încât a stat doar cât să bea în grabă o stacană cu bere, lăsându-ne pe mine și pe Brianna să sortăm pachetele, avide să aflăm ce comori erau acolo.

Era un teanc gros de ziare din Wilmington și New Bern; dar și câteva din Philadelphia și Boston, trimise Jocastei de prietenii ei din nord, iar apoi cedate nouă. Le-am frunzărit și am constatat că cele mai recente apăruseră cu trei luni în urmă. Nu conta; într-un loc în care lucrurile de citit erau mai rare decât aurul, ziarele erau la fel de bune ca și romanele.

Jocasta îi trimisese Briannei și două exemplare din *Cartea Doamnei din Brigham*, aceasta fiind o publicație periodică prezentând desene ale unor ținute la modă la Londra și articole

de interes pentru femei cu astfel de gusturi.

— *Cum să curățați dantela*, a citit Brianna, arcuindu-și o sprânceană când a deschis la întâmplare una dintre reviste. Asta e ceva ce ar trebui să știe oricine, e limpede.

— Uită-te la sfârșitul ei, am sfătuit-o. Acolo se publică articole despre modul în care poți evita să iei gonoree și ce să faci în legătură cu hemoroizii soțului.

A ridicat și cealaltă sprânceană, ceea ce a făcut-o să semene cu Jamie, dacă i s-ar fi făcut o asemenea propunere extrem de discutabilă.

— Dacă soțul m-ar îmbolnăvi de gonoree, cred că și-ar putea trata singur hemoroizii. A mai întors câteva pagini și sprâncenele i s-au arcuit și mai mult. *Imbold pentru Venus*. *Aceasta este o listă de remedii infailibile pentru oboseala membrului masculin*.

M-am uitat peste brațul ei și am ridicat și eu din sprâncene.

— Of, Doamne. *O duzină de stridii*, *lăsate peste noapte la murat într-un amestec de vin și lapte*, *pentru a fi coapte într-o tartă cu migdale și carne de homar*, *servită cu ardei iuți.* Nu știu la ce i-ar sluji membrului masculin, dar domnului respectiv i-ar provoca o indigestie gravă. Sigur, noi oricum nu avem stridii aici.

— Nu-i nicio pierdere, m-a asigurat ea, încruntându-se concentrată spre pagină. Stridiile îmi amintesc de niște muci groși.

— Sunt așa doar crude, devin comestibile dacă le gătești. Fiindcă veni vorba de muci, unde-i Jemmy?

— Doarme, cel puțin așa sper.

A aruncat o privire bănuitoare spre tavan, dar nu s-au auzit zgomote nedorite, astfel că a revenit la pagină.

— Am găsit ceva ce s-ar putea face. *Testiculele unui animal mascul* – ca și cum le-ai putea scoate de la vreo femelă – *împreună cu șase ciuperci mari și fierte în bere acrită până se înmoaie*, *apoi testiculele și ciupercile se taie felii subțiri*, *se piperează bine și se asezonează cu sare, după care se stropesc cu oțet și se rumenesc la foc până capătă o crustă*. Tata încă n-a apucat să-l castreze pe Gideon, nu?

— Nu. Sunt convinsă că ar fi bucuros să-ți dea lucrurile respective dacă dorești să încerci.

S-a făcut roz la față și și-a dres glasul cu un sunet care mi-a

amintit și mai mult de tatăl ei.

— Hm… deocamdată nu cred că am avea nevoie de așa ceva.

Am râs și am lăsat-o să cerceteze fascinată conținutul revistei și am revenit la corespondență.

Am găsit un obiect împachetat, pentru Jamie, despre care știam că era o carte trimisă de un librar din Philadelphia, dar având sigiliul lordului John Grey – o picătură de ceară albastră, marcată fantezist cu o semilună zâmbitoare și cu o singură stea. Jumătate din cărțile bibliotecii noastre proveneau de la John Grey, care insista să ni le trimită în primul rând spre propria satisfacție, deoarece știa că în afară de Jamie nu exista altcineva în colonii care să poată purta o discuție decentă despre literatură.

Erau și câteva scrisori adresate lui Jamie; m-am uitat cu atenție la ele, sperând să văd scrisul ascuțit al surorii lui, dar nu am avut un asemenea noroc. Era însă o scrisoare de la Ian, care scria cu regularitate în fiecare lună; dar nu era nimic de la Jenny, de la care nu avusesem nicio veste în ultimele șase luni, de când Jamie o anunțase cu regret despre soarta mezinului ei.

M-am încruntat și am așezat scrisorile într-un mic teanc la marginea biroului, pentru ca Jamie să se ocupe de ele mai târziu. În circumstanțele date, nu prea puteam să o acuz pe Jenny – la urma urmelor, mă aflasem și eu acolo. Nu fusese vina lui Jamie, chiar dacă el accepta vina pentru cele întâmplate. Tânărul Ian alesese să rămână cu indienii Mohawk. Era bărbat, chiar dacă tânăr, și el luase hotărârea. Totuși, m-am gândit eu, fusese doar un copil când își părăsise părinții și probabil că, din punctul de vedere al lui Jenny, rămăsese copil.

Știam însă că tăcerea ei îl îndurera profund pe Jamie. A continuat să-i scrie la fel ca înainte, adăugând cu încăpățânare câteva paragrafe în multe seri, punând deoparte paginile până când apărea cineva care cobora de pe munte pentru a merge la Cross Creek sau la Wilmington. Nu lăsa să se vadă asta, dar observam cum ochii lui treceau de la o scrisoare la alta din teanc, în căutarea scrisului ei, și încordarea aproape invizibilă a colțurilor gurii lui când nu îl recunoștea.

— Să te ia naiba, Jenny Murray! am murmurat în surdină. Iartă-l și termină odată!

— Poftim?

Brianna pusese deoparte revista și, încruntată, examina o

scrisoare de formă pătrată.

— Nimic? Ce-ai acolo?

Am pus jos scrisorile pe care le sortasem și m-am apropiat să mă uit.

— E de la locotenentul Hayes. Despre ce crezi că scrie?

Am simțit un mic val de adrenalină și un gol în stomac. Probabil că sentimentul apăruse pe fața mea fără să vreau, pentru că Brianna a pus scrisoarea pe birou și s-a uitat încruntată la mine.

— Ce e? a întrebat ea.

— Nimic, am răspuns, dar era prea târziu.

S-a uitat la mine, punând o mână în șold și ridicând o sprânceană.

— Mamă, ești cea mai nepricepută mincinoasă din lume.

A rupt sigiliul fără să ezite.

— E adresată tatălui tău, am spus, deși protestului meu i-a lipsit orice putere de convingere.

— Așa era și cealaltă, a spus ea, aplecându-și capul peste foaia împăturită.

— Poftim?

Însă ajunsesem deja lângă ea și am citit peste brațul ei chiar în timp ce vorbeam.

Locotenent Archibald Hayes
Portsmouth, Virginia

Domnului James Fraser
Fraser's Ridge, Carolina de Nord

18 ianuarie 1771

Domnule,

Vă scriu pentru a vă informa că în prezent ne aflăm la Portsmouh și probabil vom rămâne aici până în primăvară. Dacă știți vreun căpitan care este dispus să accepte trecerea oceanului pentru patruzeci de oameni cu promisiunea unei recompense din partea Armatei la sosirea în port, v-aș fi recunoscător să aflu acest lucru când veți binevoi să răspundeți.

Între timp, ne-am pus brațele la încercare muncind pentru a ne putea întreține în cursul lunilor de iarnă. Câțiva dintre oamenii mei au găsit de lucru la repararea de corăbii, care sunt din belșug aici. Eu lucrez ca bucătar într-o cârciumă locală, dar fac eforturi să îmi vizitez oamenii cu regularitate în diversele locuri în care stau, pentru a avea știință de situația lor.

Am vizitat una dintre aceste locuințe în urmă cu două seri. În timpul discuției, unul dintre oameni – soldatul Ogilvie, pe care cred că îl știți – a adus vorba de o discuție pe care a auzit-o întâmplător la șantierul naval. Cum ea se referea la un anume Stephen Bonnet, despre care țin minte că prezintă interes pentru dumneavoastră, vă transmit prin prezenta ceea ce am aflat.

Se zice că Bonnet este contrabandist, o ocupație deloc neobișnuită pe aici. Dar se pare că face contrabandă cu lucruri de bună calitate – și în cantități mai mari decât este normal și, drept urmare, caracterul legăturilor lui pare a fi de asemenea neobișnuit. Cu alte cuvinte, anumite depozite de pe coasta Carolinei adăpostesc periodic mărfuri de o natură care, în general, nu se găsește aici, și astfel de situații coincid cu aparițiile lui Stephen Bonnet în tavernele și crâșmele din zonă.

Soldatul Ogilvie nu și-a amintit prea bine numele pe care le-a auzit, deoarece nu avea știință că Bonnet prezenta interes, și mi-a transmis acestea doar ca pe o curiozitate. Un nume menționat a fost „Butler”, spune el, dar nu este sigur dacă acest nume are vreo legătură cu Bonnet. Un alt nume a fost „Karen”, dar Ogilvie nu și-a dat seama dacă se referea la o femeie sau probabil la o corabie.

Un depozit despre care el presupune că e o anumită clădire menționată în discuție – deși admite sincer că nu este sigur – se află din întâmplare nu departe de șantier, iar după ce mi-a comunicat aceste informații, mi-am luat libertatea de a trece pe lângă respectiva clădire și de a mă interesa cine este proprietarul ei.

Clădirea este deținută de doi parteneri: un anume Ronald Priestley și un anume Phillip Wylie. Nu dețin informații despre niciunul dintre ei, dar voi continua cercetările dacă timpul îmi va permite.

Aflând aceste lucruri, am făcut efortul de a aduce vorba despre Bonnet în crâșmele locale, dar fără prea mult succes. Aș zice că numele lui este cunoscut, dar puțini doresc să vorbească despre el.

Al dumneavoastră slujitor prea supus,
Archibald Hayes, locotenent
Regimentul 67 Highland

Ne înconjurau aceleași zgomote obișnuite din casă, însă mi s-a părut că eu și Bree ne aflam brusc într-o bulă mică și limpede de tăcere, în care timpul înghețase.

Ezitam să pun scrisoarea pe masă, pentru că asta ar fi însemnat că timpul continua să curgă și trebuia să facem ceva. Dar totodată nu-mi venea să o las jos, ci să o arunc în foc și să pretind că niciuna dintre noi nu o văzuse.

Apoi Jemmy a început să plângă la etaj, iar Brianna a sărit în picioare și s-a îndreptat spre ușă, iar timpul și-a reluat curgerea firească.

Am pus scrisoarea separat și am revenit la restul corespondenței, așezând totul ordonat pentru Jamie, punând ziarele și revistele într-un teanc frumos, după care am desfăcut sfoara care lega pachetul; așa cum bănuisem, era o carte – *Călătoriile lui Humphrey Clinker* de Tobias Smollett. Am strâns sfoara și am vârât-o în buzunar, în timp ce întrebarea „Și-acum ce, și-acum ce?” răsuna în mintea mea ca un metronom.

Brianna s-a întors cu Jemmy, rozaliu și cu semne pe față după somn și, evident, în acea dispoziție pe care o are cineva trezit din somn într-o stare de iritație amețită din cauza cerințelor exagerate ale conștiinței. Îl înțelegeam.

Brianna s-a așezat, a tras în jos gulerul cămășii și a pus copilul la sân. Țipetele lui au încetat ca prin minune, și mi-am dorit cu intensitate să fac ceva eficient și imediat pentru ea. Arăta palidă, dar stăpână pe sine.

Trebuia să spun ceva.

— Scumpa mea, îmi pare rău. Am încercat să-l opresc – mă

refer la Jamie. Știu că nu a vrut să afli despre asta. Ca să nu-ți faci griji.

— E-n regulă. Știam deja.

A întins o mână și a scos unul dintre registre din teancul pe care Jamie îl ținea pe birou, l-a prins de cotor și a scuturat din el o scrisoare împăturită. Mi-a făcut semn peste capul lui Jemmy.

— Uită-te la asta. Am găsit-o cât voi erați plecați cu miliția.

Am citit relatarea lordului John despre duelul dintre Bonnet și căpitanul Marsden și am simțit un fior rece în piept. Nu mă îndoisem câtuși de puțin în privința caracterului lui Bonnet, dar nu știusem că are asemenea aptitudini. Preferam ca unii criminali primejdioși să nu fie pricepuți și la așa ceva.

— Am crezut că lordul John a răspuns poate la o întrebare oarecare a tatii, dar bănuiesc că lucrurile nu stau chiar așa. Tu ce părere ai? m-a întrebat Bree.

Vorbise pe un ton glacial, aproape detașat, ca și cum mi-ar fi cerut părerea despre o eșarfă de păr sau o cataramă pentru încălțări. Am ridicat brusc ochii spre ea.

— Dar *tu* ce părere ai?

În chestiunea cu pricina, importantă era Brianna – *asta* era părerea mea.

— Despre ce?

Și-a luat ochii de la mine, uitându-se în treacăt la scrisoare, apoi i-a ațintit asupra capului lui Jemmy.

— Oh, despre prețul ceaiului în China, pentru început, am răspuns, destul de enervată. Trecând apoi imediat la subiectul Stephen Bonnet, dacă dorești.

Mi s-a părut ciudat de șocant să îi rostesc numele cu voce tare; printr-un consens nerostit, amândouă evitaserăm asta vreme de luni întregi.

Brianna își mușca buza de jos. S-a uitat fix în podea un moment, apoi a clătinat încet din cap.

— Nu vreau să aud și nici să mă gândesc la el, a spus ea, cu glas calm. Iar dacă-l voi mai vedea vreodată, s-ar putea să… să… S-a cutremurat violent, apoi mi-a aruncat o privire sălbatică. Ce-i cu el? Cum a putut face așa ceva?

S-a lovit cu pumnul peste coapsă, iar Jemmy a tresărit speriat, a alunecat și a început să plângă.

— Tatăl tău, vrei să spui, nu Bonnet, da?

A dat afirmativ din cap și l-a apropiat pe Jemmy de sân, însă

el preluase starea ei de agitație și se zvârcolea și urla. Am întins mâinile și l-am luat, ridicându-l pe un umăr și bătându-l ușor pe spate, cu mișcări mecanice, pentru a-l liniști. Rămase libere, mâinile lui Bree s-au sprijinit de genunchi și au început să frământe pânza rochiei.

— De ce nu l-a dat uitării pe Bonnet?

A trebuit să ridice vocea ca să acopere plânsetul copilului, iar oasele feței ei păreau să se fi mișcat, astfel că pielea de deasupra lor arăta întinsă.

— Pentru că e bărbat – și, pe deasupra, scoțian din Highlands, i-am răspuns. „Trăiești și lasă-i și pe alții să trăiască” nu face parte din vocabularul lor.

Laptele picura încet din sfârcul ei pe țesătura cămășii; am întins o mână pentru a apuca țesătura și a o ridica. Brianna a pus o mână peste sân și a apăsat cu putere pentru a opri scurgerea laptelui.

— Bine, dar ce vrea să facă? Dacă îl va găsi.

— *Când* îl va găsi, mi-e teamă, am spus fără chef. Pentru că nu cred că va înceta să-l caute decât după ce îl va găsi. Cât despre ceea ce va face atunci… în fine… cred că îl va ucide.

Rostit astfel gândul mi s-a părut ciudat de nonșalant, și totuși nu găsisem alt mod de exprimare.

— Vrei să spui că va *încerca* să-l omoare. S-a uitat scurt la scrisoarea lordului John, apoi a înghițit în sec și și-a mutat privirea. Dar dacă…?

— Tatăl tău are multă experiență în a ucide oameni, am spus cu glas sumbru. De fapt, se pricepe foarte bine la asta – chiar dacă nu a făcut-o de ceva vreme.

Asta nu a părut să o liniștească prea mult. Nici pe mine nu mă liniștise.

— Suntem într-un loc imens, a murmurat ea, clătinând din cap. Mă refeream la America. De ce n-ar putea să… să plece? Cât mai departe?

Foarte bună întrebare. Jemmy pufnea, frecându-și furios fața de umărul meu, însă măcar nu mai țipa.

— Chiar speram că Stephen Bonnet va avea bunul-simț să plece și să-și vadă de contrabanda lui în China sau în Indiile de Vest, dar cred că are legături pe plan local la care nu vrea să renunțe.

Am ridicat din umeri, bătându-l pe spinare pe Jemmy.

Brianna a dat drumul rochiei și a întins mâinile spre copil, care se zvârcolea ca un țipar.

— Ei bine, nu știe că Sherlock Fraser și asistentul său, lordul John Watson, sunt pe urmele lui.

Era o încercare curajoasă, însă buzele ei au tremurat când a rostit aceste vorbe și și-a mușcat din nou buza de jos. Nu doream să îi pricinuiesc alte îngrijorări, dar nu avea niciun rost să ocolim adevărul.

— Nu, dar probabil va afla, chiar foarte curând, am spus cu regret. Lordul John este foarte discret, însă soldatul Ogilvie nu. Dacă Jamie va continua să pună întrebări – și mă tem că așa va face –, interesul lui va ajunge să fie cunoscut curând de mulți.

Nu eram sigură dacă Jamie sperase să-l descopere repede pe Bonnet și să-l ia prin surprindere – ori dacă planul lui era să îl atragă în câmp deschis prin acele cercetări. Ori dacă intenționa să-i atragă atenția lui Bonnet și să-l determine să vină la *noi*. Ultima posibilitate m-a făcut să mi se înmoaie genunchii, așa că m-am așezat greoi pe scaun.

Brianna a inspirat încet și adânc, apoi a expirat pe nas, așezând copilul înapoi la sân.

— Roger știe? Cum să zic... e amestecat în... *vendetta* asta sângeroasă?

Am clătinat din cap.

— Nu cred. Adică nu sunt sigură. Ți-ar fi spus, nu?

Fața i s-a relaxat puțin, dar o umbră de îndoială i-a întunecat ochii.

— N-aș vrea să cred că ar ascunde așa ceva față de mine. Pe de altă parte, a adăugat ea, iar glasul i-a devenit ascuțit și acuzator, *tu* așa ai făcut.

Am simțit înțepătura și am strâns din buze.

— Ai spus că nu vrei să te gândești la Stephen Bonnet, am zis, luându-mi ochii de pe chipul ei care reflecta o învolburare de sentimente. Bineînțeles că nu. Eu – noi – nu am vrut să te preocupe asta.

Cu sentimentul inevitabilității, mi-am dat seama că fusesem atrasă în vârtejul intențiilor lui Jamie, deși fără consimțământul meu.

— Ascultă, am spus brusc, ridicându-mă în capul oaselor și uitându-mă sever la Brianna. Nu cred că e o idee bună ca Bonnet să fie căutat și am făcut tot ce am putut ca să-l

descurajez pe Jamie. De fapt, am adăugat cu amărăciune, făcând un semn din cap spre scrisoarea lordului John, credeam că reușisem. Dar se vede treaba că nu.

S-a așezat mai bine pe scaun, cu o expresie de hotărâre pe chipul ei.

— Atunci la naiba, o să-l descurajez *eu*, a spus ea.

I-am aruncat o privire, căzută pe gânduri. Dacă exista vreo persoană care să aibă încăpățânarea și forța de caracter necesară pentru a-l abate pe Jamie de la calea aleasă, aceea era fiica lui. Exista totuși un mare „dacă”.

— Poți încerca, am rostit cu oarecare îndoială.

— N-am dreptul?

Șocul inițial trecuse, își recăpătase controlul, iar expresia era rece și hotărâtă.

— Nu am dreptul să spun dacă vreau… ce vreau?

— Ba da, am aprobat-o, simțind un fior de neliniște pe spinare.

Tații manifestau tendința de a crede că și ei au drepturi. La fel și soții. Dar poate că era mai bine ca aceste lucruri să rămână nerostite.

Între noi s-a lăsat o liniște scurtă, întreruptă de sunetele scoase de Jemmy și de chemările ciorilor de afară. Aproape din impuls, am pus întrebarea care își făcuse loc în mintea mea.

— Brianna. Tu ce vrei? Îl vrei mort pe Stephen Bonnet?

Ea mi-a aruncat o privire, apoi și-a îndreptat privirea spre fereastră, în timp ce îl bătea pe spate pe Jemmy. În cele din urmă, a închis ochii o clipă, după care i-a deschis și i-a întâlnit pe ai mei.

— Nu pot, a zis cu glas scăzut. Mă tem să las acest gând să prindă rădăcini… N-aș mai reuși niciodată să mă gândesc la altceva, atât de mult mi-aș dori. Și să fiu a *naibii* dacă-i voi permite să… să-mi distrugă viața în felul ăsta.

Jemmy a scos un râgâit sonor și a scuipat puțin lapte. Bree avea pe umeri un prosop vechi și l-a șters cu pricepere pe bărbie. Ceva mai liniștit, copilul își pierduse expresia de nedumerire iritată și acum se concentra intens asupra unui lucru aflat dincolo de umărul Briannei. Urmărind încotro priveau ochii lui limpezi, am observat umbra unei pânze de păianjen sus, în colțul ferestrei. O pală de vânt a scuturat rama ferestrei, iar un punctuleț s-a deplasat foarte lent spre centrul pânzei.

— Da, a spus Brianna foarte încet. Îl vreau mort. Dar mai mult îi vreau vii pe tata și pe Roger.

38.

VREMEA VISELOR

Roger fusese să cânte la nunta nepotului lui Joel MacLeod, așa cum stabilise la Adunare, și se întorsese acasă cu un nou trofeu, pe care abia aștepta să-l aștearnă pe hârtie înainte de a-l uita.

Și-a lăsat ghetele înnoroite în bucătărie, a acceptat o cană cu ceai și o tartă cu stafide de la doamna Bug și s-a dus direct în birou. Jamie era acolo, scriind scrisori, a ridicat ochii cu un murmur absent, apoi, cu o cută subțire între sprâncenele groase, a revenit la hârtia din fața lui, continuând să înșire literele și strângând dureros pana în mâna cuprinsă de crampe.

În biroul lui Jamie exista o bibliotecă cu trei rafturi, pe care se aflau toate cărțile de la Fraser’s Ridge. Lucrările serioase ocupau raftul de sus: un volum de poezie latină, *Comentariile* lui Cezar, *Meditațiile* lui Marcus Aurelius, alte câteva opere clasice, *Istoria naturală a Carolinei de Nord*, împrumutată de la guvernator și niciodată înapoiată, și un manual de matematică, într-o stare jalnică, având scris pe forzaț, cu litere nesigure: *Ian Murray cel Tânăr*.

Raftul din mijloc era rezervat lecturilor mai lejere: o mică selecție de povești de dragoste și aventuri, ferfenițite de atâta citit, între care *Robinson Crusoe*, *Tom Jones*, într-un set de șapte volume mici, îmbrăcate în piele, *Roderick Random,* în patru volume și monstruosul roman *Pamela*, de sir Henry Richardson, în două volume uriașe în format *in-octavo* – primul dintre ele decorat cu numeroase semne de carte, începând cu o frunză uscată și zdrențuită de arțar și terminând cu un ștergător de pană împăturit, acestea indicând punctul până la care ajunseseră diferiți cititori înainte de a renunța, temporar sau pentru totdeauna. Mai era și un exemplar din *Don Quijote* în spaniolă, murdar, dar mult mai puțin uzat, deoarece doar Jamie putea citi acea carte.

Pe raftul de jos se aflau un exemplar din *Dicționarul doctorului*

Samuel Johnson, registrele contabile ale lui Jamie, câteva dintre caietele cu schițe ale Briannei și un jurnal legat în pânză groasă, în care Roger își nota cuvintele unor cântece și poeme necunoscute, auzite la petreceri și la gura vetrei.

S-a așezat pe un scaun de cealaltă parte a mesei pe care Jamie o folosea drept birou și a tăiat o pană nouă, cu mare atenție; dorea ca însemnările să fie lizibile. Nu știa precis la ce va sluji colecția lui, dar ca om de știință prețuia instinctiv valoarea cuvântului scris. Probabil că o făcea pentru propria plăcere și folosință – dar prețuia sentimentul că ar putea lăsa ceva pentru posteritate și se străduia să scrie clar și să consemneze circumstanțele în care culesese fiecare cântec.

În birou era liniște, auzindu-se doar câte un oftat scăpat de Jamie când se oprea să își maseze cârceii din mâna încordată. După o vreme, domnul Bug a venit la ușă și, după o scurtă consultare, Jamie a lăsat pana și a plecat cu administratorul. Roger a dat ușor din cap când cei doi și-au luat rămas-bun, mintea fiindu-i ocupată cu efortul de a-și aminti și de a nota.

Un sfert de oră mai târziu, când a terminat, și-a simțit mintea plăcut de golită. S-a rezemat de spătar și s-a întins ca să alunge durerile din umeri. A așteptat câteva momente să se usuce complet cerneala, timp în care a scos de pe raftul de jos unul dintre caietele cu schițe ale Briannei.

Ea nu se supăra dacă el le privea; îi spusese că era bine-venit dacă voia să le vadă. Îi arăta uneori câte un desen, mai ales pe cele de care era încântată ori fuseseră făcute special pentru el.

A întors paginile cu sentimentul de curiozitate și respect care îl însoțește pe cel care cercetează misterele, căutând mici indicii despre modul ei de gândire.

Erau multe schițe de portrete ale copilului, un studiu în serie.

S-a oprit la o mică schiță, făcută din memorie. Îl înfățișa pe Jemmy dormind, cu spatele întors spre verandă, cu corpul mic și puternic ghemuit ca o virgulă. Motanul Adso stătea încovrigat alături, într-o postură similară, cu bărbia rezemată de laba piciorului copilului și cu ochii întredeschiși într-o expresie de fericire comatoasă. Și-a amintit scena.

Brianna îl desena deseori pe Jemmy – de fapt, aproape în fiecare zi –, dar niciodată din față.

— Practic, bebelușii nu au chipuri, îi spusese ea, încruntându-se cu un aer critic la odrasla ei, care rodea cu hărnicie cureaua

din piele a cornului pentru praf de pușcă al lui Jamie.

— Da? Și-atunci, ce are pe partea asta a capului?

Se întinsese pe podea cu copilul și motanul și îi zâmbea, astfel că ei îi era mai ușor să îl privească de sus.

— Mă refer la înțelesul strict. Bineînțeles că au chipuri, dar toate arată la fel.

— E un tată cu schepsis cel ce-și recunoaște copilul[63], nu? a spus el în glumă, regretând instantaneu, când a văzut o umbră în ochii ei.

Expresia a trecut repede, ca un nor de vară, dar ea existase.

— Ei, nu și din punctul de vedere al unui artist. A trecut lama briceagului într-un anumit unghi peste vârful bucății de cărbune, ascuțindu-l. Nu au oase – vizibile, adică. Și te slujești de oase ca să înfățișezi forma feței; fără ele, nu ai prea mare lucru de arătat.

Cu oase ori nu, Brianna avea o pricepere remarcabilă în a reține nuanțele expresiilor. A zâmbit la una dintre schițe; fața lui Jemmy avea expresia inegalabilă de superioritate a celui care privește concentrat la ceea ce se află într-un scutec groaznic de murdar.

În afară de desenele cu Jemmy, existau câteva pagini care arătau ca niște scheme inginerești. Cum nu le-a socotit interesante, s-a aplecat și a pus caietul la loc, luând altul.

Și-a dat seama imediat că acela nu era un caiet de schițe. Paginile erau întesate de scrisul ordonat și ascuțit al Briannei. Le-a frunzărit curios; nu era chiar un jurnal intim, dar părea a fi o consemnare a viselor ei.

Noaptea trecută am visat că mă rădeam pe picioare. Roger a zâmbit în fața acelei lipse de logică, însă imaginea pulpelor Briannei, netede și cu oase lungi, l-a făcut să continue lectura.

> *Foloseam aparatul de ras al tatii și crema lui de ras și mă gândeam că se va plânge când va descoperi, dar nu îmi făceam griji. Crema de ras era într-un recipient cu litere roșii, și eticheta spunea Old Spice. Nu știu dacă a existat vreodată o cremă de ras ca aceea, dar tata așa mirosea întotdeauna, a after shave Old Spice și a fum de țigară. Nu fuma, dar oamenii cu care lucra*

---

[63] W. Shakespeare, *Negutătorul din Veneția*, act 2, scena 2, traducere de Mihnea Gheorghiu. (n. tr.).

fumau, astfel că hainele lui miroseau întotdeauna ca aerul din sufragerie după vreo petrecere.

Roger a inspirat, pe jumătate conștient de amintirea aromelor de pâine proaspăt coaptă și de ceai, lac de mobilă și amoniac. La adunările decente din salonul casei parohiale nu se fuma, însă hainele tatălui lui mirosiseră mereu a fum.

La un moment dat, Gayle mi-a spus că ieșise cu Chris și nu avusese timp să se radă pe picioare, așa că se chinuise toată seara încercând să-l împiedice să pună mâna pe genunchiul ei, temându-se că el va simți părul aspru. După aceea, nu m-am mai ras niciodată pe picioare fără să mă gândesc la asta și mi-am plimbat degetele în susul coapselor ca să văd dacă pot simți ceva ori dacă era bine să nu mă mai rad în zona genunchilor.

Perișorii de pe coapsele Briannei erau atât de fini, încât nici nu se simțeau și se vedeau doar când se ridica goală deasupra lui, având în spate soarele care îi aurea trupul, strălucind prin acel nimb delicat și secret. Gândul că nimeni nu va vedea asta în afară de el i-a dat un mic sentiment de satisfacție, ca acela simțit de un avar ce-și numără fiecare firicel de aur și de aramă, bucurându-se de comoara lui netulburat de teama că va fi prădat.

Simțindu-se nespus de vinovat pentru că încălca limitele, însă îndemnat în mod irezistibil de dorința de a pătrunde în intimitatea viselor ei și de a cunoaște imaginile care îi populau mintea când dormea, a întors pagina.

Însemnările nu erau datate, dar fiecare dintre ele începea cu aceleași cuvinte: *Noaptea trecută am visat*...

Noaptea trecută am visat că ploua. Lucru deloc surprinzător, fiindcă ploua, și asta ținea de două zile. Când am mers la privată în dimineața asta, a trebuit să sar peste o băltoacă uriașă din dreptul ușii și m-am afundat până la glezne în noroiul moale din apropierea tufelor de mure.

Noaptea trecută ne-am culcat când ploaia răpăia pe

acoperiș. A fost foarte plăcut să mă ghemuiesc lângă Roger și să mă încălzesc în patul nostru după o zi umedă și rece. Picături de apă alunecau prin horn și sfârâiau când ajungeau în foc. Ne-am spus unul altuia povești din tinerețea noastră – poate de acolo a venit și visul, pentru că m-am gândit la trecut.

Visul nu a fost mare lucru, doar că priveam pe o fereastră din Boston, urmărind mașinile care treceau prin dreptul meu, azvârlind evantaie mari de apă cu roțile și auzind fâșâitul pneurilor pe asfaltul ud al străzii. M-am trezit încă auzind acele sunete; erau atât de limpezi în mintea mea încât m-am dus la fereastră și m-am uitat pe furiș afară, aproape așteptându-mă să văd o stradă aglomerată, plină de automobile care gonesc prin ploaie. Am trăit un șoc văzând molizi, castani, ierburi sălbăticite și plante agățătoare și nevăzând altceva decât căderea moale a picăturilor de ploaie tresăltând și tremurând pe frunzele de brusture.

Totul era de un verde extrem de viu, luxuriant și sălbatic încât mi s-a părut că eram într-o junglă sau pe altă planetă – un loc în care nu am mai fost, pentru că nu recunoșteam nimic, deși, în realitate, îl văzusem în fiecare zi.

Am auzit toată ziua fâșâitul secret al pneurilor în ploaie, undeva în spatele meu.

Simțindu-se vinovat, dar fascinat, Roger a dat pagina.

Noaptea trecută am visat că-mi conduceam mașina. Era Mustangul meu albastru, și goneam pe un drum întortocheat, prin munți – acești munți. Nu am condus niciodată prin acești munți, ci doar prin zonele montane împădurite din nordul statului New York. Totuși, era acest loc; știam că era vorba de Ridge.

A fost foarte real. Însă îmi simt părul fluturând în vânt, volanul în mâini, trepidația motorului și sunetul pneurilor pe asfalt. Însă senzația aceea – ca și mașina – este imposibilă. Nu se poate întâmpla acum decât în mintea mea. Și totuși există, încastrată în celulele memoriei mele, la fel de reală ca și privata de afară,

așteptând să fie redeșteptată la viață printr-o tresărire a unei sinapse.

Asta e o altă ciudățenie. *În afară de mine*, *mama și Roger*, *nimeni nu știe ce este o sinapsă*. *Ciudat sentiment*; *ca și cum noi trei împărtășim tot felul de secrete*.

În orice caz, *această situație aparte – condusul – poate fi detectată într-o amintire cunoscută*. *Dar ce se întâmplă cu visele*, *la fel de vii*, *de reale*, *despre lucruri pe care nu știu să le fi făcut în stare de trezie*? *Unele vise sunt amintiri ale lucrurilor care încă nu s-au întâmplat*?

Noaptea trecută am visat că făceam dragoste cu Roger.

Tocmai se pregătea să închidă caietul, cu o senzație acută de vinovăție pentru indiscreția comisă. Vinovăția rămăsese – cu siguranță –, dar insuficientă pentru a-i potoli curiozitatea. A aruncat o privire spre ușă, dar în casă era liniște, femeile își vedeau de treburile lor în bucătărie și nimeni nu se afla în apropierea biroului.

Noaptea trecută am visat că făceam dragoste cu Roger.

A fost grozav; *de astă dată nu am gândit*, *nu am urmărit totul din afară*, *așa cum fac mereu*. *De fapt*, *nici măcar nu am fost conștientă de mine însămi multă vreme*. *A fost doar acel ceva*… *ceva foarte excitant și primitiv*, *și am participat la fel ca și Roger*, *dar nu exista el sau eu*, *ci doar noi*.

Partea ciudată a fost că era vorba de Roger, *dar nu mă gândeam astfel la el*. *Nu cu numele lui – nu cu acest nume*. *Parcă ar fi avut alt nume*, *unul secret*, *real – iar eu îl știam*.

(*Am socotit mereu că toată lumea are un astfel de nume*, *care nu este un cuvânt*. *Eu știu cine sunt – și oricine ar fi*, *numele ei nu este* Brianna. *Eu sunt*, *atâta tot*. Eu *funcționează bine ca înlocuitor pentru ceea ce vreau să spun – dar cum scrii numele secret al*

altcuiva?)

Însă știam numele adevărat al lui Roger și tocmai de aceea se părea că totul funcționa. Și chiar funcționa; nu m-am gândit la asta și nici nu m-am îngrijorat, și spre sfârșit m-am gândit doar atât: Hei, se întâmplă!

Iar apoi chiar s-a întâmplat, și totul s-a dizolvat, s-a cutremurat și a vibrat...

Aici, ea înnegrise restul rândului cu o mică notație pe margine care spunea:

Ei bine, niciuna dintre cărțile pe care le-am citit nu a putut vreodată să descrie asta!

În ciuda fascinației lui provocate de șoc, Roger a râs tare, apoi s-a stăpânit, aruncând grăbit o privire în jur ca să vadă dacă era încă singur. Se auzeau zgomote din bucătărie, dar niciun zvon de pași pe hol, așa că ochii lui s-au întors la pagină ca pilitura de fier atrasă de magnet.

Aveam ochii închiși – în vis, mai bine zis – și stăteam acolo, simțind mici șocuri electrice care se stingeau, și am deschis ochii și am descoperit că Stephen Bonnet era înăuntrul meu.

Șocul m-a făcut să mă trezesc. Am simțit dorința de a răcni – aveam gâtul iritat dar nu aș fi putut face asta, pentru că Roger și copilul dormeau duși. Mă simțeam înfierbântată atât de tare, încât transpiram, însă era frig, iar inima îmi bătea cu putere. A trecut mult timp până când lucrurile s-au așezat îndeajuns pentru a adormi din nou; toate păsările continuau să cânte.

Într-un târziu, asta m-a și ajutat să adorm din nou – păsările. Tata – dar și tăticu' Frank, dacă mă gândesc mai bine – mi-a spus că gaițele și ciorile scot țipete de alarmă, însă păsările cântătoare încetează să cânte când se apropie cineva, de aceea, când te afli într-o pădure, este bine să asculți. Cum în copacii din apropierea casei era mare tărăboi, mi-am dat seama că eram în siguranță – acolo nu se afla nimeni.

Urma un spațiu gol în josul paginii. Roger a întors-o simțindu-și palmele transpirând și bătăile puternice ale inimii în urechi. Textul ocupa doar partea de sus a paginii următoare. Până acolo scrisul fusese cursiv, aproape precipitat, literele alergând alungite pe hârtie. Aici însă erau așternute cu mai multă grijă, rotunjite și drepte, ca și cum primul șoc al experienței s-ar fi epuizat, iar Brianna revenise, cu o precauție încăpățânată, pentru a-și duce gândurile mai departe.

Am încercat să uit, dar nu am reușit. Îmi revenea mereu în minte, așa că, în cele din urmă, m-am dus să lucrez în șopronul cu ierburi. Mama se ocupă de Jemmy când mă aflu acolo, pentru că el se agață de diverse lucruri, de aceea știam că nu puteam fi singură. M-am așezat în mijlocul tuturor legăturilor atârnate, am închis ochii și am încercat să-mi amintesc fiecare amănunt și să-mi spun în sinea mea despre diferitele părți că „e în regulă” sau „e doar un vis”. Pentru că Stephen Bonnet m-a înspăimântat și m-am simțit rău când m-am gândit la sfârșit – dar voiam să îmi amintesc exact cum. Ce senzație am avut și cum am făcut-o, ca să fac asta din nou, cu Roger.

Dar am mereu sentimentul că nu pot, decât dacă mi-aș putea aminti numele secret al lui Roger.

Însemnarea se oprea aici. Visele continuau pe pagina următoare, dar Roger nu a citit mai departe. A închis caietul cu mare grijă și l-a strecurat înapoi pe raft. S-a ridicat în picioare și a privit o vreme pe fereastră, frecându-și palma fără să-și dea seama de cusăturile pantalonilor.

DIANA GABALDON

Volumul 1

CRUCEA DE FOC

virtual project

virtual-project.eu

